علمیه سالنامه سی

مشیخت جلیلهٔ اسلامیه نك جریدهٔ رسمیه سنه ملحق در

برنجی دفعه

مشیخت علیا مکتوبجیلغی معرفتیله ترتیب اولنمشدر

دار الخلافة العلیه — مطبعهٔ عامره

١٣٣٤

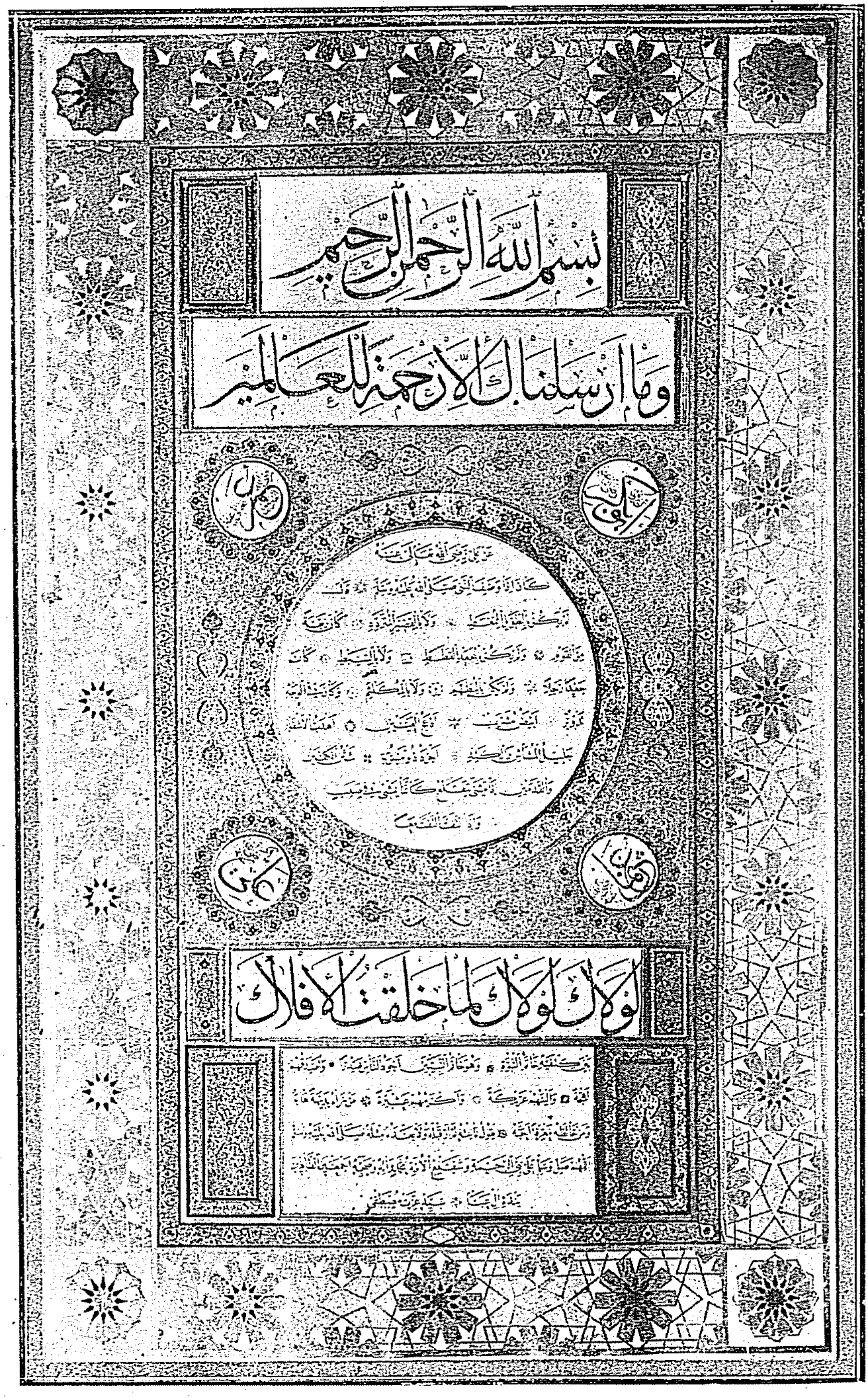

قاضیعسکر مصطفی عزت افندی مرحومک آثار برگزیده سندندر

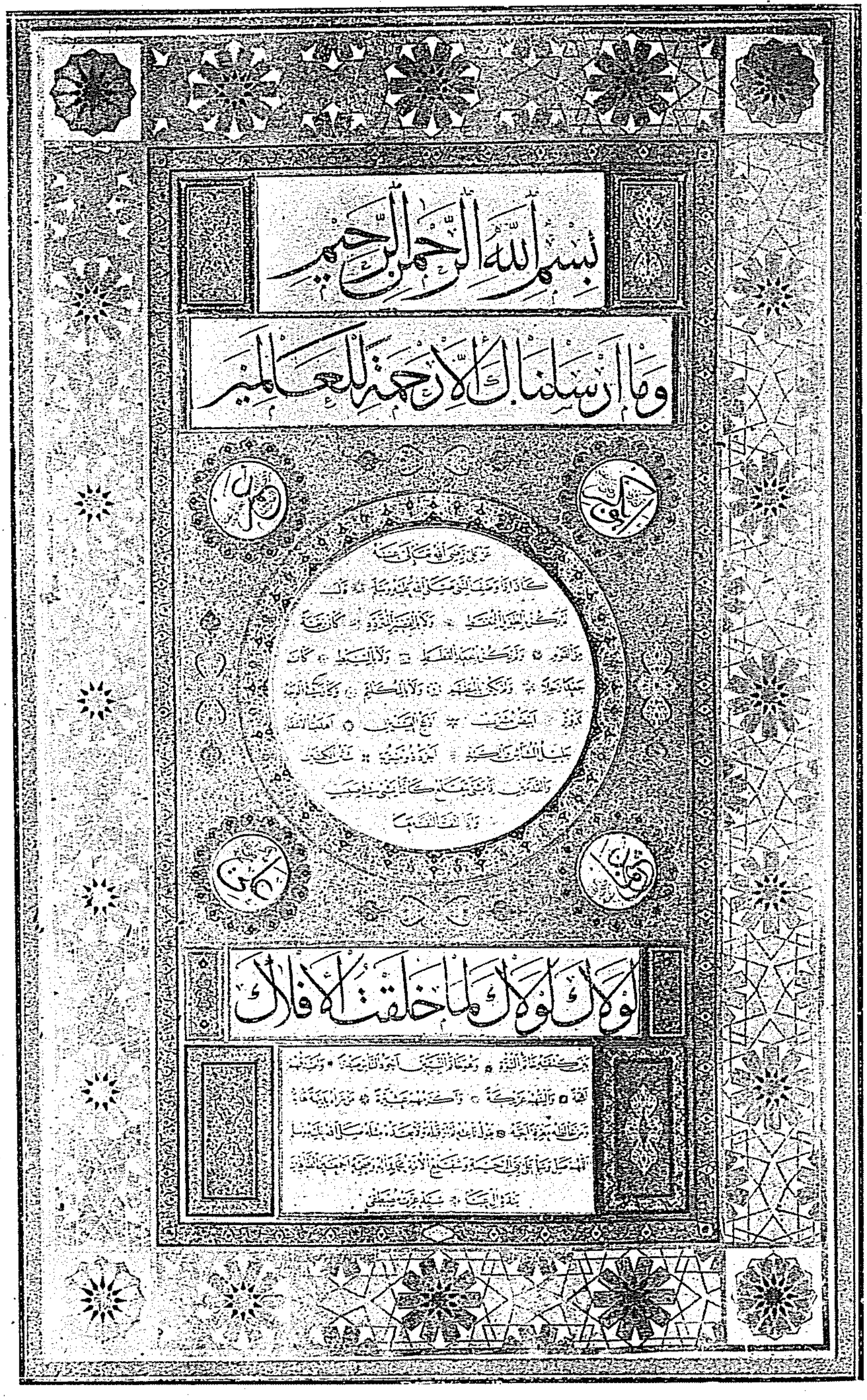

قاضیعسکر مصطفی عزت افندی مرحومک آثار برگزیده سندندر

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه

مشيخت جليلهٔ اسلاميه‌يه عائد وظائفك خصوصيت عاليه‌يه مالك ومنسوبين علميه‌نك بر مسلك مخصوصه سالك بولنملري اعتباريله دائرهٔ جليلهٔ مشيختك تشكيلات ومعاملاتنه وطريق علميه‌نك ترتيبات وتكملاتنه متعلق معلومات حاليه وتاريخيه‌يي حاوي بر سالنامه‌نك وجوده كتيرلمسنده كي لزوم واهميت وارستهٔ ايضاحدر.

مشيخت جليلهٔ اسلاميه فيض بالا تريني خلافت مبجلهٔ اسلاميه‌دن اقتباس ايلديكنه واحكام عاليهٔ شرعيه‌يه توفيقاً احقاق حق باب فتوانك وظائف علويه‌سي جملهٔ پاكيزه‌سندن بولنديغنه كوره علميه سالنامه‌سي بر قيمت مخصوصه‌يي حائزدر.

شمدي‌يه قدر ساحهٔ حصوله كلمه‌مين بويله بر اثرك وجوده كتيرلمسنده كي مشكلات دركار اولمقله برابر عنايت جليلهٔ صمدانيه‌يه استناداً ترتيب ونشرينه توسل ايدلمشدر.

خلیفهٔ روی زمین قرة العیون مؤمنین و شهنشاه معدلت قرین السلطان
ابن السلطان الغازی محمد رشاد خان خامس حضرتلرینك زمان سعد اقتران
سلطنتلرنده ایلك نسخه سنی میدان انتشاره وضع ایلیان علمیه سالنامه سی
شو مظهریتی موفقیات آتیه سی ایچون فال خیر عد ایله خاکپای شوکت
احتوای خلافتپناهی و تاجدار اعظمی یه تشکرات بی غایاتی تقدیم
ایلر .

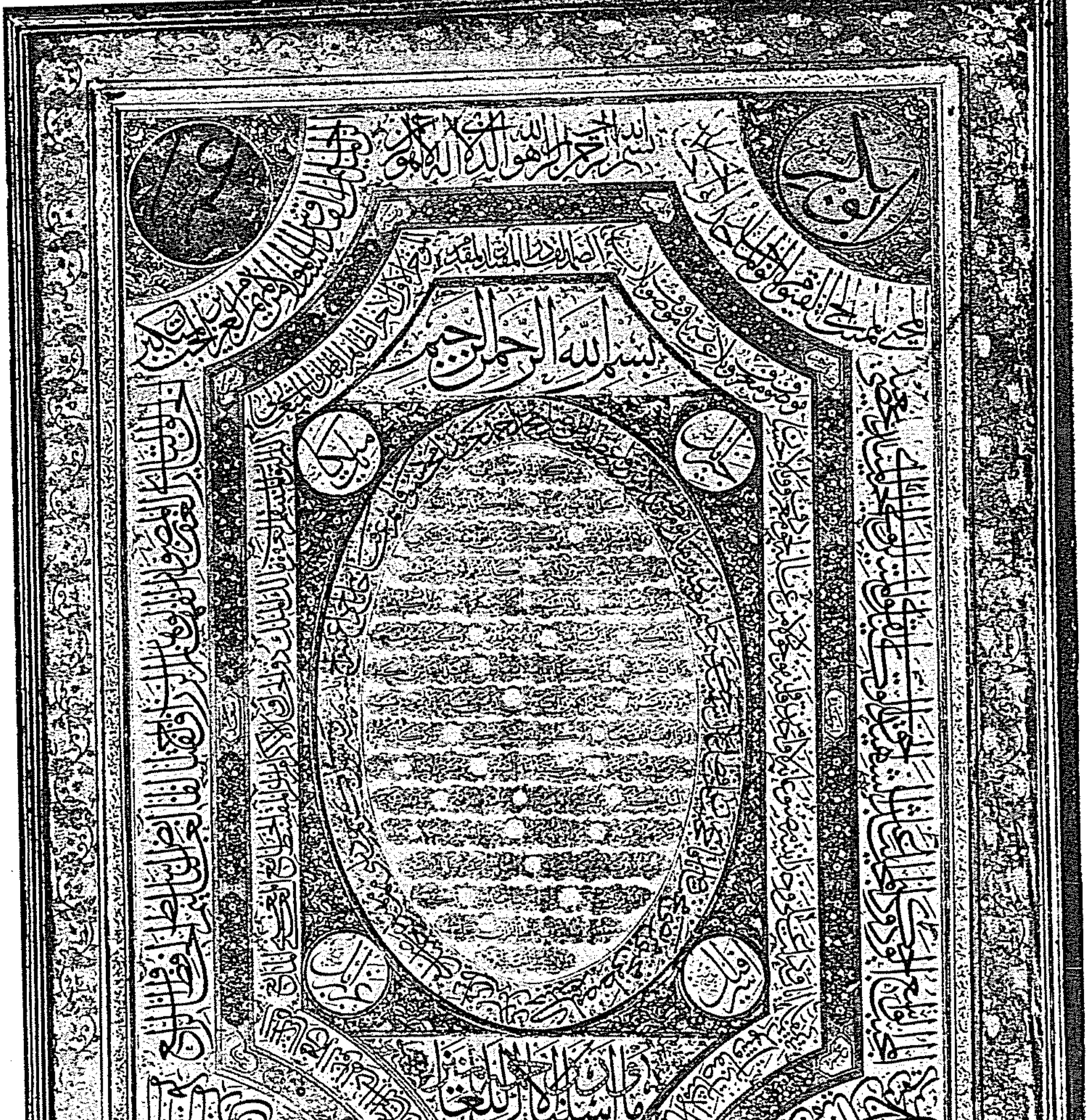

خطاط شهیر مصطفی راقم افندی مرحومك بدایع قلمیه سندندر

تقویم اوقات وشهور

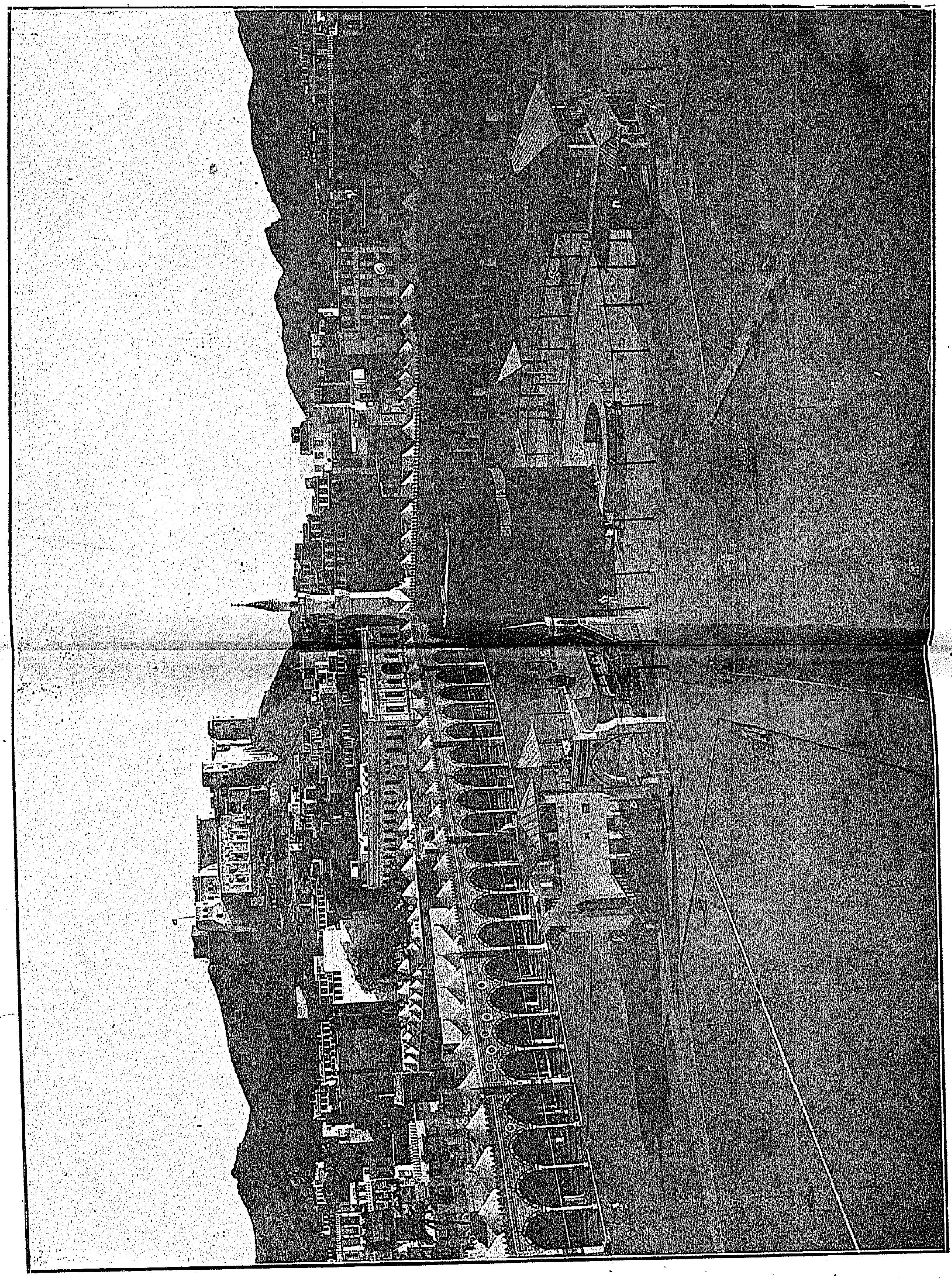

سنهٔ قمریه ١٣٣٤ ایام	شهور: محرم الحرام	شهور: تشرين اول رومی	شهور: تشرين ثانی افرنجی	عشاء اول دقيقه	عشاء اول ساعت	امساك دقيقه	امساك ساعت	طلوع آفتاب دقيقه	طلوع آفتاب ساعت	ظهر دقيقه	ظهر ساعت	عصر اول دقيقه	عصر اول ساعت	اعداد روز قاسم	سنهٔ ماليه ١٣٣١ توقيعات
چهارشنبه	١	٢٨	١٠	٣٣	١	٢	١٢	٤٥	١	١	٧	٤٢	٩	٣	رأس سنهٔ هجريهٔ قمريه
پنجشنبه	٢	٢٩	١١	٣٣		٤		٤٧		٢		٤٢		٤	تحويل عطارد بعقرب
جمعه	٣	٣٠	١٢	٣٤		٦		٤٩		٣		٤٣		٥	
جمعه ایرتسی	٤	٣١	١٣	٣٤		٨		٥١		٥		٤٣		٦	
بازار	٥	١	١٤	٣٤		١٠		٥٣		٦		٤٣		٧	تشرين ثانی رومی
بازار ایرتسی	٦	٢	١٥	٣٤		١٢		٥٦		٧		٤٣		٨	
صالی	٧	٣	١٦	٣٤		١٤		٥٨		٨		٤٣		٩	استقامت مشتری
چهارشنبه	٨	٤	١٧	٣٤		١٦		٠٠	٢	٩		٤٤		١٠	
پنجشنبه	٩	٥	١٨	٣٤		١٨		٢		١٠		٤٤		١١	
جمعه	١٠	٦	١٩	٣٥		٢٠		٤		١١		٤٤		١٢	يوم عاشورا
جمعه ایرتسی	١١	٧	٢٠	٣٥		٢١		٦		١٢		٤٤		١٣	توج قاتمی فورتنه‌سی امام جعفرك مدينه‌ده ارتحالی ١٤٨ ﻫ
بازار	١٢	٨	٢١	٣٥		٢٣		٧		١٣		٤٤		١٤	
بازار ایرتسی	١٣	٩	٢٢	٣٥		٢٤		٩		١٤		٤٥		١٥	استقبال نيرين ليل ساعت ٢ دقيقه ٤٩
صالی	١٤	١٠	٢٣	٣٥		٢٦		١١		١٤		٤٥		١٦	تحويل شمس بقوس
چهارشنبه	١٥	١١	٢٤	٣٦		٢٨		١٣		١٥		٤٥		١٧	امام باقر حضرتلرينك ارتحالی ١١٥ ﻫ
پنجشنبه	١٦	١٢	٢٥	٣٦		٣٠		١٤		١٦		٤٥		١٨	صوك قلان صحابی ابوالطفيل عامر حضرتلرينك ارتحالی ١٠٠ ﻫ
جمعه	١٧	١٣	٢٦	٣٦		٣١		١٦		١٧		٤٥		١٩	
جمعه ایرتسی	١٨	١٤	٢٧	٣٦		٣٣		١٨		١٨		٤٥		٢٠	نزول ماء اشجار
بازار	١٩	١٥	٢٨	٣٦		٣٤		١٩		١٩		٤٥		٢١	
بازار ایرتسی	٢٠	١٦	٢٩	٣٦		٣٥		٢١		١٩		٤٥		٢٢	
صالی	٢١	١٧	٣٠	٣٧		٣٧		٢٢		٢٠		٤٦		٢٣	اولكر فورتنه‌سی
چهارشنبه	٢٢	١٨	١	٣٧		٣٨		٢٤		٢١		٤٦		٢٤	تحويل عطارد بقوس بدر غزاسی ٦٢٤ سنهٔ ميلاديه
پنجشنبه	٢٣	١٩	٢	٣٧		٣٩		٢٥		٢٢		٤٦		٢٥	كانون اول فرنكی
جمعه	٢٤	٢٠	٣	٣٧		٤٠		٢٦		٢٢		٤٦		٢٦	تحويل زهره بجدی
جمعه ایرتسی	٢٥	٢١	٤	٣٧		٤١		٢٨		٢٣		٤٦		٢٧	حرم مباركك سلطان عبدالمجيدخان حضرتلری طرفندن تجديد رتوسيی ١٢٧٧ ﻫ
بازار	٢٦	٢٢	٥	٣٧		٤٢		٢٩		٢٣		٤٦		٢٨	
بازار ایرتسی	٢٧	٢٣	٦	٣٨		٤٣		٣٠		٢٤		٤٦		٢٩	ابتداء ريح شمالی
صالی	٢٨	٢٤	٧	٣٨		٤٤		٣١		٢٥		٤٦		٣٠	اجتماع نيرين ليل ساعت ٣ دقيقه ٢٣
چهارشنبه	٢٩	٢٥	٨	٣٨		٤٥		٣٢		٢٥		٤٧		٣١	

سنۀ قمریه ۱۳۳٤ ایام	شهور: صفر الخیر	شهور: تشرین ثانی رومی	شهور: کانون اول افرنجی	عشاء اول ساعت	عشاء اول دقیقه	امساك ساعت	امساك دقیقه	طلوع آفتاب ساعت	طلوع آفتاب دقیقه	ظهر ساعت	ظهر دقیقه	عصر اول ساعت	عصر اول دقیقه	اعداد روز قاسم	سنۀ مالیه ۱۳۳۱ توقیعات
پنجشنبه	١	٢٦	٩	١	٣٨	١٢	٤٦	٢	٣٣	٧	٢٥	٩	٤٧	٣٢	آخر سقوط اوراق اشجار
جمعه	٢	٢٧	١٠		٣٨		٤٧		٣٤		٢٦		٤٧	٣٣	عمروبن عاصك مصری فتحی ٦٤٠ م
جمعه ایرتسی	٣	٢٨	١١		٣٨		٤٨		٣٥		٢٦		٤٧	٣٤	
پازار	٤	٢٩	١٢		٣٨		٤٨		٣٥		٢٧		٤٧	٣٥	قره قیش فورتنه‌سی
پازار ایرتسی	٥	٣٠	١٣		٣٨		٤٩		٣٦		٢٧		٤٧	٣٦	
صالی	٦	١	١٤		٣٨		٥٠		٣٦		٢٧		٤٧	٣٧	کانون اول رومی شهادت حضرت عثمان رضی الله عنه ٣٥ هـ
چهارشنبه	٧	٢	١٥		٣٨		٥٠		٣٧		٢٨		٤٧	٣٨	خلافت حضرت علی کرم الله وجهه ٣٥ هـ
پنجشنبه	٨	٣	١٦		٣٨		٥١		٣٧		٢٨		٤٧	٣٩	
جمعه	٩	٤	١٧		٣٨		٥١		٣٨		٢٨		٤٧	٤٠	مجلس مبعوثانك ایکنجی دفعه ایلك کشادی ١٣٢٤ م
جمعه ایرتسی	١٠	٥	١٨		٣٨		٥١		٣٨		٢٨		٤٧	٤١	
پازار	١١	٦	١٩		٣٨		٥٢		٣٨		٢٨		٤٧	٤٢	حضرت معاویه‌نك قدسده مسجد اقصایی انشا ایتدیرملری ٦٦٩ م
پازار ایرتسی	١٢	٧	٢٠		٣٨		٥٢		٣٩		٢٨		٤٧	٤٣	تحویل عطارد بجدی اول شب یلدا
صالی	١٣	٨	٢١		٣٩		٥٢		٣٩		٢٩		٤٧	٤٤	استقبال نیرین نهار ساعت ١٠ دقیقه ٨
چهارشنبه	١٤	٩	٢٢		٣٩		٥٢		٣٩		٢٩		٤٧	٤٥	دولت عباسیه‌نك ظهوری ١٢٩ هـ
پنجشنبه	١٥	١٠	٢٣		٣٩		٥٢		٣٩		٢٩		٤٧	٤٦	تحویل شمس بجدی اول اربعین وفصل شتا هارون الرشیدك اسکداره ورودی ١٥٧ هـ
جمعه	١٦	١١	٢٤		٣٩		٥٢		٣٩		٢٩		٤٧	٤٧	
جمعه ایرتسی	١٧	١٢	٢٥		٣٨		٥٢		٣٩		٢٨		٤٧	٤٨	آخر شب یلدا
پازار	١٨	١٣	٢٦		٣٨		٥٢		٣٨		٢٨		٤٧	٤٩	کون دونمی فورتنه‌سی
پازار ایرتسی	١٩	١٤	٢٧		٣٨		٥١		٣٨		٢٨		٤٧	٥٠	تحویل زهره بدلو
صالی	٢٠	١٥	٢٨		٣٨		٥١		٣٨		٢٨		٤٧	٥١	اول نهی فصد ومسهل
چهارشنبه	٢١	١٦	٢٩		٣٨		٥١		٣٧		٢٨		٤٧	٥٢	صاحب الفتاوی ابوالسعود افندینك وفاتی ٩٨٢ هـ
پنجشنبه	٢٢	١٧	٣٠		٣٨		٥٠		٣٧		٢٨		٤٧	٥٣	دولت علیۀ عثمانیه‌نك تأسسی ٦٦٧ هـ
جمعه	٢٣	١٨	٣١		٣٨		٥٠		٣٦		٢٧		٤٧	٥٤	
جمعه ایرتسی	٢٤	١٩	١		٣٨		٤٩		٣٦		٢٧		٤٧	٥٥	قاهره‌ده جامع ازهرك بناسی ٩٧ رجحت مرغ کانون ثانی فرنکی ١٩١٦ سنۀ میلادیه
پازار	٢٥	٢٠	٢		٣٨		٤٨		٣٥		٢٧		٤٧	٥٦	
پازار ایرتسی	٢٦	٢١	٣		٣٨		٤٧		٣٤		٢٦		٤٧	٥٧	
صالی	٢٧	٢٢	٤		٣٨		٤٧		٣٣		٢٦		٤٧	٥٨	
چهارشنبه	٢٨	٢٣	٥		٣٨		٤٦		٣٢		٢٥		٤٧	٥٩	اجتماع نیرین صباح ساعت ٢ دقیقه ٤٢
پنجشنبه	٢٩	٢٤	٦	١	٣٨		٤٥	٢	٣٢	٧	٢٥	٩	٤٧	٦٠	امام اعظم حضرتلرینك ارتحالی ١٥٠ هـ

سنهٔ قمریه ۱۳۳٤ — **سنهٔ مالیه ۱۳۳۱**

ایام	شهور: ربیع الاول	شهور: کانون اول رومی	شهور: کانون ثانی افرنجی	عشاء اول دقیقه	عشاء اول ساعت	امساك دقیقه	امساك ساعت	طلوع آفتاب دقیقه	طلوع آفتاب ساعت	ظهر دقیقه	ظهر ساعت	عصر اول دقیقه	عصر اول ساعت	اعداد روز قاسم	توقیعات
جمعه	۱	۲۵	۷	۳۸	۱	٤٤	۱۲	۳۱	۳	۲۵	۷	٤٦	۹	٦۱	تحویل عطارد بدلو / زمهریر فورتنه‌سی
جمعه ایرتسی	۲	۲٦	۸	۳۷		٤۳		۳۰		۲٤		٤٦		٦۲	
پازار	۳	۲۷	۹	۳۷		٤۲		۲۹		۲۳		٤٦		٦۳	اشتداد البرد
پازارایرتسی	٤	۲۸	۱۰	۳۷		٤۱		۲۷		۲۳		٤٦		٦٤	شامده جامع کبیرك یاعه‌سی ۱۰٦۹
صالی	٥	۲۹	۱۱	۳۷		٤۰		۲٦		۲۲		٤٦		٦٥	
چهارشنبه	٦	۳۰	۱۲	۳۷		۳۹		۲٥		۲۲		٤٦		٦٦	
پنجشنبه	۷	۳۱	۱۳	۳۷		۳۸		۲۳		۲۱		٤٦		٦۷	فتح مکهٔ مکرمه ۷ ه / کانون ثانی رومی رأس سنهٔ میلادیه ۱۹۱٦
جمعه	۸	۱	۱٤	۳۷		۳۷		۲۲		۲۰		٤٦		٦۸	
جمعه ایرتسی	۹	۲	۱٥	۳٦		۳٦		۲۰		۱۹		٤٦		٦۹	
پازار	۱۰	۳	۱٦	۳٦		۳٥		۱۹		۱۹		٤٦		۷۰	خلافت حضرت ابوبکر رضی الله عنه ۱۱ ه
پازارایرتسی	۱۱	٤	۱۷	۳٦		۳۳		۱۷		۱۸		٤٥		۷۱	قدس شریفك حضرت عمر طرفندن فتحی ۱۷ ه
صالی	۱۲	٥	۱۸	۳٦		۳۲		۱٦		۱۷		٤٥		۷۲	لیلهٔ مولد النبی علیه السلام
چهارشنبه	۱۳	٦	۱۹	۳٦		۳۰		۱٤		۱٦		٤٥		۷۳	
پنجشنبه	۱٤	۷	۲۰	۳٦		۲۹		۱۲		۱٥		٤٥		۷٤	تحویل زهره بحوت / استقبال نیرین نهار ساعت ٥ دقیقه ۱۱
جمعه	۱٥	۸	۲۱	۳٥		۲۷		۱۰		۱٤		٤٥		۷٥	تحویل شمس بدلو / غلطه‌ده عرب جامع شریفنك انشاسی ٤۸ ه
جمعه ایرتسی	۱٦	۹	۲۲	۳٥		۲٥		۹		۱٤		٤٥		۷٦	حضرت خالدك استانبول محاصره‌سنده ارتحالی ٤۸ ه
پازار	۱۷	۱۰	۲۳	۳٥		۲۳		۷		۱۳		٤٤		۷۷	
پازارایرتسی	۱۸	۱۱	۲٤	۳٥		۲۲		٥		۱۲		٤٤		۷۸	فورتنه
صالی	۱۹	۱۲	۲٥	۳٥		۲۰		۳		۱۱		٤٤		۷۹	
چهارشنبه	۲۰	۱۳	۲٦	۳٥		۱۸		۱	۲	۱۰		٤٤		۸۰	
پنجشنبه	۲۱	۱٤	۲۷	۳٤		۱٦		٥۹	۱	۹		٤٤		۸۱	شدت سرما
جمعه	۲۲	۱٥	۲۸	۳٤		۱٤		٥۷		۸		٤٦		۸۲	هراتده برنجی دفعه اوله‌رق اسلام نامنه سکه ضربی ۲۸ ه
جمعه ایرتسی	۲۳	۱٦	۲۹	۳٤		۱۲		٥٥		۷		٤۳		۸۳	ایاندون فورتنه‌سی
پازار	۲٤	۱۷	۳۰	۳٤		۱۰		٥۳		٥		٤۳		۸٤	آخر اربعین
پازارایرتسی	۲٥	۱۸	۳۱	۳٤		۸		٥۱		٤		٤۳		۸٥	خلافت اسلامیه‌نك خاندان جلیل العنوان عثمانی‌یه انتقالی ۹۲۳ ه
صالی	۲٦	۱۹	۱	۳٤		٦		٤۹		۳		٤۳		۸٦	طارق بن زیادك اسپانیایی فتحی ۹۳ ه / اول خمسین
چهارشنبه	۲۷	۲۰	۲	۳۳		٤		٤۷		۲		٤۲		۸۷	دلائل خیرات صاحبی الشیخ سلیمان افندینك ارتحالی ۸٥٤ ه
پنجشنبه	۲۸	۲۱	۳	۳۳		۲		٤٤		۱		٤۲		۸۸	قرمع الرأس ساعت دقیقه
جمعه	۲۹	۲۲	٤	۳۳	۱	۰	۱۲	٤۲	۱	۰	۷	٤۲	۹	۸۹	اجتماع نیرین لیل ۰۰ ۲۸ / امام جعفر حضرتلرینك ارتحالی ۱٤۸ ه

سنۀ قمریه ١٣٣٤ ایام	شهور ربیع‌الآخر	کانون‌ثانی رومی	شباط افرنجی	عشاء اول دقیقه	ساعت	امساك دقیقه	ساعت	طلوع آفتاب دقیقه	ساعت	ظهر دقیقه	ساعت	عصر اول دقیقه	ساعت	اعداد روز قاسم	سنۀ مالیه ١٣٣١ توقیعات
جمعه‌ایرتسی	١	٢٣	٥	٣٣	١	٥٨	١١	٤٠	١	٥٩	٦	٤٢	٩	٩٠	احتراق عطارد
پازار	٢	٢٤	٦	٣٣		٥٦		٣٧		٥٨		٤١		٩١	نهایت قوة سرما
پازارایرتسی	٣	٢٥	٧	٣٣		٥٤		٣٥		٥٦		٤١		٩٢	
صالی	٤	٢٦	٨	٣٢		٥٢		٣٣		٥٥		٤١		٩٣	زراعت حنا
چهارشنبه	٥	٢٧	٩	٣٢		٥٠		٣١		٥٤		٤١		٩٤	شرف قمر
پنجشنبه	٦	٢٨	١٠	٣٢		٤٧		٢٨		٥٣		٤٠		٩٥	شرف زهره
جمعه	٧	٢٩	١١	٣٢		٤٥		٢٦		٥٢		٤٠		٩٦	تحویل مشتری بحمل
جمعه‌ایرتسی	٨	٣٠	١٢	٣٢		٤٣		٢٣		٥٠		٤٠		٩٧	حرم شریفك خلیفه مهدی طرفندن توسیع وتزیینی ١٦٧ ه
پازار	٩	٣١	١٣	٣٢		٤١		٢١		٤٩		٣٩		٩٨	تحویل زهره بحمل
پازارایرتسی	١٠	١	١٤	٣١		٣٨		١٨		٤٨		٣٩		٩٩	قران زهره بمشتری شباط رومی
صالی	١١	٢	١٥	٣١		٣٦		١٥		٤٦		٣٩		١٠٠	
چهارشنبه	١٢	٣	١٦	٣١		٣٣		١٣		٤٥		٣٨		١٠١	ابتدای محاربات اهل صلیب ٤٦ ه
پنجشنبه	١٣	٤	١٧	٣١		٣١		١١		٤٤		٣٨		١٠٢	ازدواج طیور
جمعه	١٤	٥	١٨	٣١		٢٩		٨		٤٣		٣٨		١٠٣	استقامت عطارد
جمعه‌ایرتسی	١٥	٦	١٩	٣١		٢٦		٥		٤١		٣٧		١٠٤	استقبال نیرین لیل ساعت ١٠ دقیقه ٣٣
پازار	١٦	٧	٢٠	٣١		٢٤		٣		٤٠		٣٧		١٠٥	تحویل شمس بحوت جرۀ اولی بهوا
پازارایرتسی	١٧	٨	٢١	٣١		٢٢		٠	١	٣٩		٣٧		١٠٦	فورتنه
صالی	١٨	٩	٢٢	٣٠		٢٠		٥٨	١٢	٣٧		٣٦		١٠٧	
چهارشنبه	١٩	١٠	٢٣	٣٠		١٧		٥٥		٣٦		٣٦		١٠٨	فورتنه
پنجشنبه	٢٠	١١	٢٤	٣٠		١٤		٥٢		٣٥		٣٦		١٠٩	هبوط قمر
جمعه	٢١	١٢	٢٥	٣٠		١١		٥٠		٣٣		٣٥		١١٠	
جمعه‌ایرتسی	٢٢	١٣	٢٦	٣٠		٩		٤٧		٣٢		٣٥		١١١	
پازار	٢٣	١٤	٢٧	٣٠		٦		٤٤		٣١		٣٥		١١٢	جرۀ ثانیۀ بآب
پازارایرتسی	٢٤	١٥	٢٨	٣٠		٤		٤٢		٢٩		٣٤		١١٣	صنعت طباعیه ایجادی ٨٥١ ه
صالی	٢٥	١٦	٢٩	٣٠		١	١١	٣٩		٢٨		٣٤		١١٤	حضرت خالدك تیرعالیلرینك کشفی وتربه‌سنك انشاسی ٨٥٧ ه
چهارشنبه	٢٦	١٧	١	٣٠		٥٨	١٠	٣٦		٢٧		٣٤		١١٥	مارت افرنجی
پنجشنبه	٢٧	١٨	٢	٣٠		٥٥		٣٤		٢٥		٣٣		١١٦	
جمعه	٢٨	١٩	٣	٣٠		٥٢		٣١		٢٤		٣٣		١١٧	خلافت حضرت عمر رضی الله عنه ١٣ ه
جمعه‌ایرتسی	٢٩	٢٠	٤	٣٠		٤٩		٢٨		٢٣		٣٢		١١٨	جریان ماء اشجار اجتماع نیرین لیل ساعت ١١ دقیقه ٤٤
پازار	٣٠	٢١	٥	٣٠	١	٤٧	١٠	٢٥	١٢	٢١	٦	٣٢	٩	١١٩	جرۀ ثالثه بخاك

سنهٔ قمریه ۱۳۳٤	شهور			عشاء اول		امساك		طلوع آفتاب		ظهر		عصر اول		اعداد روز قاسم	سنهٔ مالیه ۱۳۳۱
ایام	جمادی الاول	شباط رومی	مارت افرنجی	دقیقه	ساعت	دقیقه	ساعت	دقیقه	ساعت	دقیقه	ساعت	دقیقه	ساعت		توقیعات
پازارایرتسی	۱	۲۲	٦	۳۰	۱	٤٤	۱۰	۲۳	۱۲	۲۰	٦	۳۲	۹	۱۲۰	
صالی	۲	۲۳	۷	۳۰		٤۱		۲۰		۱۹		۳۱		۱۲۱	باغ بودامه زمانی
چهارشنبه	۳	۲٤	۸	۳۰		۳۸		۱۷		۱۷		۳۱		۱۲۲	شرف قمر
پنجشنبه	٤	۲٥	۹	۳۰		۳٦		۱٥		۱٦		۳۰		۱۲۳	اول بردالعجوز
جمعه	٥	۲٦	۱۰	۳۰		۳۳		۱۲		۱٤		۳۰		۱۲٤	خسوم فورتنه‌سی تحویل زهره بثور
جمعه‌ایرتسی	٦	۲۷	۱۱	۳۰		۳۰		۹		۱۳		۲۹		۱۲٥	حضرت مولانك ارتحالی ٦۱۳ ه
پازار	۷	۲۸	۱۲	۳۰		۲۷		٦		۱۲		۲۹		۱۲٦	اصمه‌لره صو یورومه زمانی
پازارایرتسی	۸	۲۹	۱۳	۳۰		۲٤		٤		۱۰		۲۸		۱۲۷	استقامت زحل
صالی	۹	۱	۱٤	۳۰		۲۲		۱	۱۲	۹		۲۸		۱۲۸	مارت رومی رأس ۱۳۳۲ سنهٔ مالیه
چهارشنبه	۱۰	۲	۱٥	۳۰		۱۹		٥۸	۱۱	۸		۲۷		۱۲۹	استانبولك طرف اسلامدن ایلك محاصره‌سی ۳٥ ه
پنجشنبه	۱۱	۳	۱٦	۳۰		۱٦		٥٥		٦		۲۷		۱۳۰	آخر بردالعجوز
جمعه	۱۲	٤	۱۷	۳۰		۱۳		٥۲		٥		۲٦		۱۳۱	
جمعه‌ایرتسی	۱۳	٥	۱۸	۳۰		۱۰		٥۰		۳		۲٦		۱۳۲	
پازار	۱٤	٦	۱۹	۳۱		۷		٤۷		۲		۲٥		۱۳۳	شیخ مركز افندی حضرتلرینك ارتحالی ۹٥۹ ه
پازارایرتسی	۱٥	۷	۲۰	۳۱		٤		٤٤		۱	٦	۲٥		۱۳٤	استقبال نیرین لیل ساعت ۱ دقیقه ٥
صالی	۱٦	۸	۲۱	۳۱		۰۰	۱۰	٤۱		٥۹	٥	۲٤		۱۳٥	تحویل شمس بحمل
چهارشنبه	۱۷	۹	۲۲	۳۱		٥۷	۹	۳۹		٥۸		۲٤		۱۳٦	
پنجشنبه	۱۸	۱۰	۲۳	۳۱		٥٤		۳٦		٥۷		۲۳		۱۳۷	
جمعه	۱۹	۱۱	۲٤	۳۱		٥۱		۳۳		٥٥		۲۳		۱۳۸	قوز قاووران فورتنه‌سی
جمعه‌ایرتسی	۲۰	۱۲	۲٥	۳۱		٤۸		۳۱		٥٤		۲۲		۱۳۹	
پازار	۲۱	۱۳	۲٦	۳۲		٤٥		۲۸		٥۳		۲۲		۱٤	حركت اخلاط دمویه
پازارایرتسی	۲۲	۱٤	۲۷	۳۲		٤۲		۲٥		٥۱		۲۱		۱٤۱	حركت هوام
صالی	۲۳	۱٥	۲۸	۳۲		۳۹		۲۳		٥۰		۲۱		۱٤۲	كعبهٔ معظمه‌نك جوار اربعه‌سنك اوننجی دفعه اولمق اوزره انشا واكمالی ۱۰۲۹ ه
چهارشنبه	۲٤	۱٦	۲۹	۳۲		۳٦		۲۰		٤۸		۲۰		۱٤۳	
پنجشنبه	۲٥	۱۷	۳۰	۳۲		۳۳		۱۷		٤۷		۲۰		۱٤٤	
جمعه	۲٦	۱۸	۳۱	۳۳		۳۰		۱٤		٤٦		۱۹		۱٤٥	
جمعه‌ایرتسی	۲۷	۱۹	۱	۳۳		۲۷		۱۱		٤٤		۱۸		۱٤٦	نیسان فرنكی / احتراق مشتری
پازار	۲۸	۲۰	۲	۳۳		۲٤		۹		٤۳		۱۸		۱٤۷	تحویل عطارد بحمل / اجتماع نیرین نهار ساعت ۱۱ دقیقه ٤٦
پازارایرتسی	۲۹	۲۱	۳	۳۳	۱	۲۱	۹	٦	۱۱	٤۲	٥	۱۷	۹	۱٤۸	

سنهٔ قمریه ۱۳۳٤	شهور			عشاء اول		امساك		طلوع آفتاب		ظهر		عصر اول		اعداد روز قاسم	سنهٔ مالیه ۱۳۳۲
ایام	جمادی الآخر	مارت رومی	نیسان افرنجی	ساعت	دقیقه	ساعت	دقیقه	ساعت	دقیقه	ساعت	دقیقه	ساعت	دقیقه		توقیعات
صالی	۱	۲۲	٤	۱	۳٤	۹	۱۸	۱۱	۳	۵	٤۰	۹	۱٦	۱٤۹	شرف قمر
چهارشنبه	۲	۲۳	۵		۳٤		۱۵		۱		۳۹		۱۵	۱۵۰	تحویل زهره بجوزا
پنجشنبه	۳	۲٤	٦		۳٤		۱۲	۱۰	۵۸		۳۸		۱٤	۱۵۱	
جمعه	٤	۲۵	۷		۳٤		۹		۵۵		۳٦		۱۳	۱۵۲	قرلنغج فورتنه‌سی
جمعه‌ایرتسی	۵	۲٦	۸		۳٤		٦		۵۳		۳۵		۱۳	۱۵۳	شرف شمس
پازار	٦	۲۷	۹		۳۵		۳		۵۰		۳٤		۱۲	۱۵٤	
پازارایرتسی	۷	۲۸	۱۰		۳۵	۹	۰		٤۷		۳۲		۱۱	۱۵۵	
صالی	۸	۲۹	۱۱		۳٦	۸	۵۸		٤۵		۳۱		۱۰	۱۵٦	
چهارشنبه	۹	۳۰	۱۲		۳٦		۵٤		٤۲		۳		۱۰	۱۵۷	ازدواج جمل
پنجشنبه	۱۰	۳۱	۱۳		۳٦		۵		۳۹		۲۸		۹	۱۵۸	نیسان رومی
جمعه	۱۱	۱	۱٤		۳۷		٤۹		۳۷		۲۷		۹	۱۵۹	شیخ عبدالله بن آق شمس الدین حضرتلرینك ارتحالی ۹۱٤ ه
جمعه‌ایرتسی	۱۲	۲	۱۵		۳۷		٤٦		۳٤		۲٦		۸	۱٦۰	احتراق عطارد
پازار	۱۳	۳	۱٦		۳۷		٤۳		۳۱		۲٤		۷	۱٦۱	
پازارایرتسی	۱٤	٤	۱۷		۳۸		٤۰		۲۹		۲۳		۷	۱٦۲	تحویل عطارد بثور / طریقت بایرامیه‌دن قره احمد افندینك رتحالی ۱۰۲٤ ه
صالی	۱۵	۵	۱۸		۳۸		۳۷		۲٦		۲۲		٦	۱٦۳	استقبال نیرین صباح ساعت ۱۲ دقیقه ۱۵
چهارشنبه	۱٦	٦	۱۹		۳۸		۳٤		۲٤		۲۱		۵	۱٦٤	قوغو فورتنه‌سی
پنجشنبه	۱۷	۷	۲۰		۳۹		۳۱		۲۱		۱۹		۵	۱٦۵	تحویل شمس بثور
جمعه	۱۸	۸	۲۱		۳۹		۲۸		۱۸		۱۸		٤	۱٦٦	اول ستهٔ ثور
جمعه‌ایرتسی	۱۹	۹	۲۲		۳۹		۲۵		۱٦		۱۷		۳	۱٦۷	
پازار	۲۰	۱۰	۲۳		٤۰		۲۲		۱۳		۱٦		۳	۱٦۸	
پازارایرتسی	۲۱	۱۱	۲٤		٤۰		۱۹		۱۱		۱٤		۲	۱٦۹	
صالی	۲۲	۱۲	۲۵		٤۰		۱٦		۸		۱۳		۱	۱۷۰	
چهارشنبه	۲۳	۱۳	۲٦		٤۱		۱۳		٦		۱۲	۹	۰	۱۷۱	اسکداری عزیز محمود افندی حضرتلرینك ارتحالی ۱۰۳۸ ه
پنجشنبه	۲٤	۱٤	۲۷		٤۱		۱۱		۳		۱۱	۹	۰	۱۷۲	جلوس حضرت خلافتپناهی ۱۳۲۷ ه
جمعه	۲۵	۱۵	۲۸		٤۲		۸	۱۰	۱		۱۰	۸	۵۹	۱۷۳	شیخ اکبر محی الدین عربی حضرتلرینك ارتحالی ٦۳۸ ه
جمعه‌ایرتسی	۲٦	۱٦	۲۹		٤۲		۵	۹	۵۹		۸		۵۸	۱۷٤	تولید نحل
پازار	۲۷	۱۷	۳۰		٤۳	۸	۲		۵٦		۷		۵۷	۱۷۵	جمع عصافیر
پازارایرتسی	۲۸	۱۸	۱		٤۳	۷	۵۹		۵٤		٦		۵٦	۱۷٦	مایس فرنکی
صالی	۲۹	۱۹	۲		٤٤		۵٦		۵۲		۵		۵٦	۱۷۷	اجتماع نیرین صباح ساعت ۱۲ دقیقه ۲۳
چهارشنبه	۳۰	۲۰	۳	۱	٤٤	۷	۵٤		۵۰	۵	٤	۸	۵۵	۱۷۸	ازدیاد ماء فرات

سنهٔ قمريه ١٣٣٤ — ايام	شهور: رجب الفرد	نيسان رومى	مايس افرنجى	عشاء اول دقيقه	عشاء اول ساعت	امساك دقيقه	امساك ساعت	طلوع آفتاب دقيقه	طلوع آفتاب ساعت	ظهر دقيقه	ظهر ساعت	عصر اول دقيقه	عصر اول ساعت	اعداد روز قاسم	سنهٔ ماليه ١٣٣٢ — توقيعات
پنجشنبه	١	٢١	٤	٤٤	١	٥١	٧	٤٧	٩	٣	٥	٥٥	٨	١٧٩	
جمعه	٢	٢٢	٥	٤٥		٤٨		٤٥		١		٥٤		١٨٠	ليلهٔ رغائب
جمعه ايرتسى	٣	٢٣	٦	٤٥		٤٦		٤٣		٠	٥	٥٤		١	روز خضر تحويل زهره بسرطان
بازار	٤	٢٤	٧	٤٦		٤٣		٤١		٥٩	٤	٥٣		٢	نهايت بهار
بازار ايرتسى	٥	٢٥	٨	٤٦		٤١		٣٨		٥٨		٥٢		٣	
صالى	٦	٢٦	٩	٤٧		٣٨		٣٦		٥٧		٥١		٤	
چهارشنبه	٧	٢٧	١٠	٤٧		٣٦		٣٤		٥٦		٥٠		٥	وزيدن باد شرق
پنجشنبه	٨	٢٨	١١	٤٨		٣٣		٣٢		٥٥		٥٠		٦	
جمعه	٩	٢٩	١٢	٤٨		٣٠		٣٠		٥٤		٤٩		٧	آخر ايام مطر
جمعه ايرتسى	١٠	٣٠	١٣	٤٩		٢٨		٢٨		٥٣		٤٨		٨	
بازار	١١	١	١٤	٤٩		٢٥		٢٦		٥٢		٤٨		٩	مايس رومى
بازار ايرتسى	١٢	٢	١٥	٥٠		٢٣		٢٤		٥١		٤٧		١٠	شيخ سلامى على افندى حضرتلرينك ارتحالى ١١٠٤ ه
صالى	١٣	٣	١٦	٥٠		٢٠		٢٢		٥٠		٤٦		١١	قلبز تيران فورتنه‌سى
چهارشنبه	١٤	٤	١٧	٥١		١٨		٢٠		٤٩		٤٦		١٢	استقبال نيرين نهار ساعت ٨ دقيقه ٥٩
پنجشنبه	١٥	٥	١٨	٥١		١٥		١٨		٤٨		٤٥		١٣	ولادت امام اعظم رحمةالله عليه ٧٨ ه
جمعه	١٦	٦	١٩	٥٢		١٣		١٦		٤٧		٤٤		١٤	رسيدن كل وكلنار
جمعه ايرتسى	١٧	٧	٢٠	٥٢		١٠		١٥		٤٦		٤٤		١٥	قوقوليه فورتنه‌سى
بازار	١٨	٨	٢١	٥٣		٨		١٣		٤٦		٤٣		١٦	تحويل شمس بجوزا
بازار ايرتسى	١٩	٩	٢٢	٥٣		٦		١١		٤٥		٤٣		١٧	
صالى	٢٠	١٠	٢٣	٥٤		٣		١٠		٤٤		٤٢		١٨	باغ اوغوله زمانى
چهارشنبه	٢١	١١	٢٤	٥٤		١	٧	٨		٤٣		٤١		١٩	
پنجشنبه	٢٢	١٢	٢٥	٥٥		٥٨	٦	٧		٤٢		٤١		٢٠	آخر هبوب ربيعه
جمعه	٢٣	١٣	٢٦	٥٥		٥٦		٥		٤٢		٤٠		٢١	رجعت عطارد
جمعه ايرتسى	٢٤	١٤	٢٧	٥٦		٥٤		٣		٤١		٤٠		٢٢	آغاز كرما
بازار	٢٥	١٥	٢٨	٥٦		٥١		٢		٤٠		٣٩		٢٣	
بازار ايرتسى	٢٦	١٦	٢٩	٥٧		٤٩		١		٣٩		٣٩		٢٤	تحويل مريخ بسنبله
صالى	٢٧	١٧	٣٠	٥٧		٤٧		٠	٩	٣٩		٣٨		٢٥	اسكدارى شيخ نصوحى افنديتك ارتحالى ١٢٣٠ ؛ ليلهٔ معراج النبى عليه السلام
چهارشنبه	٢٨	١٨	٣١	٥٨		٤٥		٥٩	٨	٣٨		٣٨		٢٦	قباق ملتمى ٤٠
پنجشنبه	٢٩	١٩	١	٥٨	١	٤٤	٦	٥٨	٨	٣٨	٤	٣٧	٨	٢٧	حزيران افرنجى؛ اجتماع نيرين ليل ساعت ٢ دقيقه ٤

سنهٔ تحریریه ۱۳۳٤ — سنهٔ مالیه ۱۳۳۲

ایام	شهور: شعبان المعظم	شهور: مایس رومی	شهور: حزیران افرنجی	عشاء اول دقیقه	عشاء اول ساعت	امساك دقیقه	امساك ساعت	طلوع آفتاب دقیقه	طلوع آفتاب ساعت	ظهر دقیقه	ظهر ساعت	عصر اول دقیقه	عصر اول ساعت	اعداد روز خضر	توقیعات
جمعه	۱	۲۰	۲	۵۹	۱	٤۲	٦	۵۷	۸	۳۷	٤	۳۷	۸	۲۸	
جمعه ایرتسی	۲	۲۱	۳	۵۹		٤۰		۵٦		۳٦		۳٦		۲۹	قلت میاه
بازار	۳	۲۲	٤	۰	۲	۳۸		۵۵		۳٦		۳٦		۳۰	هبوب باد شمالی
بازارایرتسی	٤	۲۳	۵	۰		۳۷		۵٤		۳۵		۳۵		۳۱	
صالی	۵	۲٤	٦	۰		۳۵		۵۳		۳۵		۳۵		۳۲	احتراق عطارد موسم گل در شام
چهارشنبه	٦	۲۵	۷	۱		۳٤		۵۲		۳۵		۳۵		۳۳	تغییر ماء نیل
پنجشنبه	۷	۲٦	۸	۱		۳۲		۵۱		۳٤		۳٤		۳٤	اول موسم حصاد
جمعه	۸	۲۷	۹	۱		۳۱		۵۰		۳٤		۳٤		۳۵	
جمعه ایرتسی	۹	۲۸	۱۰	۲		۳۰		٤۹		۳۳		۳٤		۳٦	اولکر طلوعی فورتنه‌سی
بازار	۱۰	۲۹	۱۱	۲		۲۹		٤۸		۳۳		۳۳		۳۷	فاتح سلطان محمد خان حضرتلرینك ایلك جمعه نمازینی ایاصوفیه‌ده ادا ایتمسی
بازارایرتسی	۱۱	۳۰	۱۲	۲		۲۸		٤۸		۳۳		۳۳		۳۸	رجعت زهره قبله‌نك مسجداقصی دن کعبهٔ معظمه‌یه تحویلی ۵۲
صالی	۱۲	۳۱	۱۳	۲		۲۷		٤۷		۳۲		۳۳		۳۹	
چهارشنبه	۱۳	۱	۱٤	۳		۲۷		٤٦		۳۲		۳۲		٤۰	حزیران رومی
پنجشنبه	۱٤	۲	۱۵	۳		۲٦		٤٦		۳۲		۳۲		٤۱	
جمعه	۱۵	۳	۱٦	۳		۲٦		٤٦		۳۲		۳۲		٤۲	استقبال نیرین لیل ساعت ۳ دقیقه ۵۸ لیلهٔ برات
جمعه ایرتسی	۱٦	٤	۱۷	۳		۲۵		٤۵		۳۲		۳۲		٤۳	وزیدن باد جنوبی
بازار	۱۷	۵	۱۸	۳		۲۵		٤۵		۳۲		۳۲		٤٤	استقامت عطارد
بازارایرتسی	۱۸	٦	۱۹	۳		۲٤		٤۵		۳۱		۳۲		٤۵	سقوط نقطه نیل
صالی	۱۹	۷	۲۰	٤		۲٤		٤٤		۳۱		۳۲		٤٦	سیداحمد رفاعی حضرتلرینك ارتحالی ۵۸۷ هجری
چهارشنبه	۲۰	۸	۲۱	٤		۲٤		٤٤		۳۱		۳۲		٤۷	
پنجشنبه	۲۱	۹	۲۲	٤		۲٤		٤٤		۳۱		۳۲		٤۸	گون دونمی فورتنه‌سی تحویل شمس بسرطان
جمعه	۲۲	۱۰	۲۳	٤		۲٤		٤٤		۳۱		۳۲		٤۹	قران زهره بزحل
جمعه ایرتسی	۲۳	۱۱	۲٤	٤		۲٤		٤۵		۳۲		۳۲		۵۰	
بازار	۲٤	۱۲	۲۵	۳		۲۵		٤۵		۳۲		۳۲		۵۱	شرف قمر
بازارایرتسی	۲۵	۱۳	۲٦	۳		۲۵		٤۵		۳۲		۳۲		۵۲	تحویل مشتری بثور
صالی	۲٦	۱٤	۲۷	۳		۲٦		٤٦		۳۲		۳۲		۵۳	
چهارشنبه	۲۷	۱۵	۲۸	۳		۲٦		٤٦		۳۲		۳۲		۵٤	
پنجشنبه	۲۸	۱٦	۲۹	۳		۲۷		٤٦		۳۲		۳۲		۵۵	ایاصوفیه‌نك جامع شریفه تحویلی ۸۵۷ هـ
جمعه	۲۹	۱۷	۳۰	۲		۲۸		٤۷		۳۳		۳۳		۵٦	نقصان ماه فرات اجتماع نیرین نهار ساعت ٤ دقیقه ۵۸
جمعه ایرتسی	۳۰	۱۸	۱	۲	۲	۲۹	٦	٤۷	۸	۳۳	٤	۳۳	۸	۵۷	تموز افرنجی

ایام	سنهٔ قمریه ١٣٣٤ شهور رمضان المبارك	حزیران رومی	تموز افرنجی	عشاء اول دقیقه	عشاء اول ساعت	امساك دقیقه	امساك ساعت	طلوع آفتاب دقیقه	طلوع آفتاب ساعت	ظهر دقیقه	ظهر ساعت	عصر اول دقیقه	عصر اول ساعت	اعداد روز خضر	سنهٔ مالیه ١٣٣٢ توقیعات
پازار	١	١٩	٢	٢	٢	٣٠	٦	٤[illegible]	٨	٣٣	٤	٣٣	٨	٥٨	سلطان صلاح‌الدین ایوبینك فتوحات مشهوره‌سی ٥٨٣ ﻫ
پازارایرتسی	٢	٢٠	٣	١		٣١		٤٨		٣٣		٣٤		٥٩	اول باد سموم عکس رأس بجدی
صالی	٣	٢١	٤	١		٣٢		٤٩		٣٤		٣٤		٦٠	احتراق زهره
چهارشنبه	٤	٢٢	٥	١		٣٣		٥٠		٣٤		٣٤		٦١	
پنجشنبه	٥	٢٣	٦	٠		٣٤		٥١		٣٥		٣٤		٦٢	
جمعه	٦	٢٤	٧	٠		٣٥		٥٢		٣٥		٣٥		٦٣	میلاد یحیی علیه‌السلام
جمعه‌ایرتسی	٧	٢٥	٨	٠	٢	٣٧		٥٣		٣٦		٣٥		٦٤	
پازار	٨	٢٦	٩	٥٩	١	٣٨		٥٤		٣٦		٣٥		٦٥	
پازارایرتسی	٩	٢٧	١٠	٥٩		٣٩		٥٥		٣٧		٣٦		٦٦	فورتنه
صالی	١٠	٢٨	١١	٥٩		٤١		٥٦		٣٧		٣٦		٦٧	تحویل عطارد بسرطان
چهارشنبه	١١	٢٩	١٢	٥٨		٤٢		٥٧		٣٨		٣٧		٦٨	محترق اولان حرم نبوینك مصرحکمداری طرفندن انشاسی ٨٩٠ ﻫ
پنجشنبه	١٢	٣٠	١٣	٥٨		٤٤		٥٨	٨	٣٨		٣٧		٦٩	
جمعه	١٣	١	١٤	٥٧		٤٦		٠٠	٩	٣٩		٣٨		٧٠	تموز رومی قران عطارد بزهره
جمعه‌ایرتسی	١٤	٢	١٥	٥٧		٤٨		١		٤٠		٣٨		٧١	استقبال نیرین لیل ساعت ١١ دقیقه ٠٠
پازار	١٥	٣	١٦	٥٦		٥٠		٢		٤٠		٣٩		٧٢	زیارت خرقهٔ سعادت
پازارایرتسی	١٦	٤	١٧	٥٦		٥٢		٤		٤١		٣٩		٧٣	شیخ عبدالقادر گیلانی حضرتلرینك ارتحالی ٥٦١ ﻫ
صالی	١٧	٥	١٨	٥٥		٥٤		٥		٤٢		٤٠		٧٤	فورتنه
چهارشنبه	١٨	٦	١٩	٥٥		٥٧		٧		٤٣		٤٠		٧٥	
پنجشنبه	١٩	٧	٢٠	٥٤		٥٩	٦	٨		٤٣		٤١		٧٦	شدت حرارت
جمعه	٢٠	٨	٢١	٥٤		١	٧	١٠		٤٤		٤٢		٧٧	
جمعه‌ایرتسی	٢١	٩	٢٢	٥٣		٣		١٢		٤٥		٤٢		٧٨	قران عطارد بزحل
پازار	٢٢	١٠	٢٣	٥٣		٥		١٣		٤٦		٤٣		٧٩	تحویل شمس باسد اعلان مشروطیت عثمانی ١٣٢٤ سنهٔ مالیه تحویل مریخ بمیزان
پازارایرتسی	٢٣	١١	٢٤	٥٢		٧		١٥		٤٧		٤٣		٨٠	
صالی	٢٤	١٢	٢٥	٥٢		٩		١٧		٤٧		٤٤		٨١	
چهارشنبه	٢٥	١٣	٢٦	٥١		١١		١٨		٤٨		٤٥		٨٢	تحویل عطارد باسد استقامت زهره
پنجشنبه	٢٦	١٤	٢٧	٥١		١٤		٢٠		٤٩		٤٥		٨٣	
جمعه	٢٧	١٥	٢٨	٥٠		١٦		٢٢		٥٠		٤٦		٨٤	لیلهٔ قدر احتراق عطارد
جمعه‌ایرتسی	٢٨	١٦	٢٩	٥٠		١٨		٢٤		٥١		٤٦		٨٥	
پازار	٢٩	١٧	٣٠	٤٩	١	٢١	٧	٢٦	٩	٥٢	٤	٤٧	٨	٨٦	اجتماع نیرین لیل ساعت ٨ دقیقه ٤٦
پازارایرتسی	٣٠	١٨	٣١	٤٩		٢٤		٢٨		٥٣		٤٨		٨٧	قیزیل اریك فورتنه‌سی

سنهٔ قمریه ۱۳۳٤	شهور			عشاء اول		امساك		طلوع آفتاب		ظهر		عصر اول		اعداد روز خضر	سنهٔ مالیه ۱۳۳۲
ایام	شوال المکرم	تموز رومی	اغستوس افرنجی	دقیقه	ساعت	دقیقه	ساعت	دقیقه	ساعت	دقیقه	ساعت	دقیقه	ساعت		توقیعات
صالی	۱	۱۹	۱	٤۸	۱	۲۷	۷	۳۰	۹	٥٤	٤	٤۹	۸	۸۸	وقت صلوة عید فطر دقیقه ۱٦ ساعت ۱۰ اذانی؛ اغستوس افرنجی اول ایام باخور
چهارشنبه	۲	۲۰	۲	٤۸		۳۰		۳۲		٥٥		٤۹		۸۹	طلوع شعرای یمانی
پنجشنبه	۳	۲۱	۳	٤۷		۳۳		۳٤		٥٦		٥۰		۹۰	
جمعه	٤	۲۲	٤	٤۷		۳٥		۳٦		٥۷		٥۰		۹۱	ادراك نخل در حجاز
جمعه ایرتسی	٥	۲۳	٥	٤٦		۳۸		۳۸		٥۸		٥۱		۹۲	
پازار	٦	۲٤	٦	٤٦		٤۱		٤۰		٥۹	٤	٥۲		۹۳	
پازارایرتسی	۷	۲٥	۷	٤٥		٤٤		٤۳		۰	٥	٥۳		۹٤	
صالی	۸	۲٦	۸	٤٥		٤۷		٤٥		۲		٥٤		۹٥	آخر ایام باخور
چهارشنبه	۹	۲۷	۹	٤٤		٥۰		٤۷		۳		٥٥		۹٦	
پنجشنبه	۱۰	۲۸	۱۰	٤٤		٥۳		٤۹		٤		٥٥		۹۷	نهایت قوة گرما عطارد تحویل بسنبله
جمعه	۱۱	۲۹	۱۱	٤۳		٥٦	۷	٥۲		٥		٥٦		۹۸	
جمعه ایرتسی	۱۲	۳۰	۱۲	٤۳		٥۹		٥٤		٦		٥۷		۹۹	
پازاز	۱۳	۳۱	۱۳	٤۲		۲	۸	٥٦	۹	۷		٥۷		۱۰۰	استقبال نیرین نهار دقیقه ٤۸ ساعت ٦
پازارایرتسی	۱٤	۱	۱٤	٤۲		٤		٥۸		۸		٥۸		۱۰۱	اغستوس رومی
صالی	۱٥	۲	۱٥	٤۲		۷		۱	۱۰	۱۰		٥۹	۸	۱۰۲	
چهارشنبه	۱٦	۳	۱٦	٤۱		۱۰		۳		۱۱		۰	۹	۱۰۳	
پنجشنبه	۱۷	٤	۱۷	٤۱		۱۳		٦		۱۲		۱		۱۰٤	
جمعه	۱۸	٥	۱۸	٤۰		۱٦		۸		۱۳		۱		۱۰٥	
جمعه ایرتسی	۱۹	٦	۱۹	٤۰		۱۹		۱۱		۱٤		۲		۱۰٦	
پازار	۲۰	۷	۲۰	٤۰		۲۱		۱۳		۱٦		۳		۱۰۷	
پازارایرتسی	۲۱	۸	۲۱	۳۹		۲٤		۱٥		۱۷		۳		۱۰۸	ولادت حضرت پادشاهی ۱۲٦۰ هـ؛ ایاصوفیه‌نك بناسی ۳۳٤ م
صالی	۲۲	۹	۲۲	۳۹		۲۷		۱۸		۱۸		٤		۱۰۹	اصفرار اوراق
چهارشنبه	۲۳	۱۰	۲۳	۳۹		۳۰		۲۰		۱۹		٤		۱۱۰	
پنجشنبه	۲٤	۱۱	۲٤	۳۸		۳۳		۲۳		۲۰		٥		۱۱۱	
جمعه	۲٥	۱۲	۲٥	۳۸		۳٦		۲٥		۲۲		٦		۱۱۲	آخر باد سموم
جمعه ایرتسی	۲٦	۱۳	۲٦	۳۸		۳۹		۲۸		۲۳		۷		۱۱۳	رجعت مشتری
پازار	۲۷	۱٤	۲۷	۳۷		٤۲		۳۰		۲٤		۷		۱۱٤	
پازارایرتسی	۲۸	۱٥	۲۸	۳۷		٤٥		۳۳		۲٦		۸		۱۱٥	
صالی	۲۹	۱٦	۲۹	۳۷		٤۸		۳٦		۲۷		۹		۱۱٦	اجتماع نیرین لیل دقیقه ۳٤ ساعت ۱۲؛ تحویل عطارد بمیزان
چهارشنبه	۳۰	۱۷	۳۰	۳٦	۱	٥۱	۸	۳۸	۱۰	۲۸	٥	۱۰	۹	۱۱۷	فتور گرما

سنهٔ قمريه ١٣٣٤	شهور			عشاء اول		امساك		طلوع آفتاب		ظهر		عصر اول		اعداد روز خضر	سنهٔ ماليه ١٣٣٢
ايام	ذي القعده قمري	اغستوس رومي	اغستوس افرنجي	دقيقه	ساعت	دقيقه	ساعت	دقيقه	ساعت	دقيقه	ساعت	دقيقه	ساعت		توقيعات
پنجشنبه	١	١٨	٣١	٣٦	١	٥٤	٨	٤١	١٠	٢٩	٥	١١	٩	١١٨	زنبيللي علي افنديك مشيختي ٩٠٨ ه
جمعه	٢	١٩	١	٣٦		٥٧		٤٣		٣١		١١		١١٩	ايلول افرنجي
جمعه ايرتسي	٣	٢٠	٢	٣٥		٠	٩	٤٦		٣٢		١٢		١٢٠	
بازار	٤	٢١	٣	٣٥		٣		٤٩		٣٣		١٢		١٢١	كمال اثمار
بازار ايرتسي	٥	٢٢	٤	٣٥		٦		٥١		٣٥		١٣		١٢٢	
صالي	٦	٢٣	٥	٣٤		٩		٥٤		٣٦		١٤		١٢٣	قران زهره بزحل
چهارشنبه	٧	٢٤	٦	٣٤		١٢		٥٧	١٠	٣٧		١٤		١٢٤	بلدرجين چكيمي فورتنه‌سي
پنجشنبه	٨	٢٥	٧	٣٤		١٥		٥٩		٣٩		١٥		١٢٥	
جمعه	٩	٢٦	٨	٣٣		١٨		٢	١١	٤٠		١٦		١٢٦	اهل اسلامك هند سواحلنه نزولي ٩٤ ه
جمعه ايرتسي	١٠	٢٧	٩	٣٣		٢١		٥		٤١		١٧		١٢٧	ورتنه تحويل زهره يانده تحويل مريخ بعقرب
بازار	١١	٢٨	١٠	٣٣		٢٤		٧		٤٣		١٨		١٢٨	
بازار ايرتسي	١٢	٢٩	١١	٣٣		٢٧		١٠		٤٤		١٨		١٢٩	
صالي	١٣	٣٠	١٢	٣٣		٣٠		١٣		٤٥		١٩		١٣٠	استقبال نيرين ليل دقيقه ٥ ساعت ٤
چهارشنبه	١٤	٣١	١٣	٣٢		٣٣		١٥		٤٧		١٩		١٣١	
پنجشنبه	١٥	١	١٤	٣٢		٣٦		١٨		٤٨		٢٠		١٣٢	ايلول رومي
جمعه	١٦	٢	١٥	٣٢		٣٩		٢١		٤٩		٢٠		١٣٣	شرف قمر
جمعه ايرتسي	١٧	٣	١٦	٣٢		٤٢		٢٤		٥١		٢١		١٣٤	
بازار	١٨	٤	١٧	٣٢		٤٥		٢٦		٥٢		٢٢		١٣٥	انكسار كرما
بازار ايرتسي	١٩	٥	١٨	٣١		٤٧		٢٩		٥٣		٢٢		١٣٦	
صالي	٢٠	٦	١٩	٣١		٥٠		٣٢		٥٥		٢٣		١٣٧	
چهارشنبه	٢١	٧	٢٠	٣١		٥٣		٣٤		٥٦		٢٣		١٣٨	قرار نيل
پنجشنبه	٢٢	٨	٢١	٣١		٥٦		٣٧		٥٧		٢٤		١٣٩	
جمعه	٢٣	٩	٢٢	٣١		٥٩	٩	٤٠		٥٩	٥	٢٤		١٤٠	شيخ الاكبر محي الدين عربي حضرتلرينك ولادتي ٥٦٠ ه
جمعه ايرتسي	٢٤	١٠	٢٣	٣١		٢	١٠	٤٣		٠	٦	٢٥		١٤١	رجعت عطارد تحويل شمس بميزان ابتداء سنهٔ شمسيه ١٢٩٥
بازار	٢٥	١١	٢٤	٣١		٥		٤٥		١		٢٥		١٤٢	
بازار ايرتسي	٢٦	١٢	٢٥	٣١		٨		٤٨		٣		٢٦		١٤٣	كستانه قره‌سي فورتنه‌سي
صالي	٢٧	١٣	٢٦	٣١		١١		٥١		٤		٢٦		١٤٤	
چهارشنبه	٢٨	١٤	٢٧	٣٠		١٣		٥٣		٥		٢٧		١٤٥	اجتماع نيرين نهار دقيقه ٣٤ ساعت ٣
پنجشنبه	٢٩	١٥	٢٨	٣٠		١٦		٥٦	٨	٧		٢٧		١٤٦	
جمعه	٣٠	١٦	٢٩	٣٠	١	١٩	١٠	٥٩	١١	٨	٦	٢٨	٩	١٤٧	تساوي ليل ونهار شرعيين

سنهٔ قمریه ۱۳۳۴	شهور			عشاء اول		امساك		طلوع آفتاب		ظهر		عصر اول		اعداد روز خضر	سنهٔ مالیه ۱۳۳۲
ایام	ذی الحجة الحرام	ایلول رومی	ایلول افرنجی	دقیقه	ساعت	دقیقه	ساعت	دقیقه	ساعت	دقیقه	ساعت	دقیقه	ساعت		توقیعات
جمعه ایرتسی	۱	۱۷	۳۰	۳۰	۱	۲۲	۱۰	۲	۱۲	۱۰	۶	۲۸	۹	۱۴۸	
بازار	۲	۱۸	۱	۳۰		۲٤		۵		۱۱		۲۹		۱٤۹	تشرین اول افرنجی
بازارایرتسی	۳	۱۹	۲	۳۰		۲۷		۷		۱۲		۲۹		۱۵۰	قوش کچمی فورتنه‌سی
صالی	٤	۲۰	۳	۳۰		۳۰		۱۰		۱٤		۳۰		۱۵۱	
چهارشنبه	۵	۲۱	٤	۳۰		۳۳		۱۳		۱۵		۳۰		۱۵۲	ابن خلدونك ارتحالی ۸۰۸ ه
پنجشنبه	٦	۲۲	۵	۳۰		۳٦		۱۵		۱٦		۳۰		۱۵۳	
جمعه	۷	۲۳	٦	۳۰		۳۸		۱۸		۱۸		۳۱		۱۵٤	
جمعه ایرتسی	۸	۲٤	۷	۳۰		٤۱		۲۱		۱۹		۳۱		۱۵۵	
بازار	۹	۲۵	۸	۳۰		٤٤		۲۳		۲۰		۳۲		۱۵٦	یوم عرفه تحویل زهره بسنبله
بازارایرتسی	۱۰	۲٦	۹	۳۰		٤۷		۲٦		۲۲		۳۲		۱۵۷	وقت صلوة عید اضحی دقیقه ۱۰ ساعت اذانی ۱
صالی	۱۱	۲۷	۱۰	۳۰		٤۹		۲۹		۲۳		۳۲		۱۵۸	
چهارشنبه	۱۲	۲۸	۱۱	۳۰		۵۱		۳۱		۲٤		۳۳		۱۵۹	استقبال نیرین نهار دقیقه ۲٤ ساعت ۳
پنجشنبه	۱۳	۲۹	۱۲	۳۰		۵٤		۳٤		۲٦		۳۳		۱٦۰	
جمعه	۱٤	۳۰	۱۳	۳۰		۵۷		۳۷		۲۷		۳٤		۱٦۱	
جمعه ایرتسی	۱۵	۱	۱٤	۳۰		۵۹	۱۰	٤۰		۲۸		۳٤		۱٦۲	تشرین اول رومی
بازار	۱٦	۲	۱۵	۳۰		۲	۱۱	٤۲		۳۰		۳٤		۱٦۳	استقامت عطارد
بازارایرتسی	۱۷	۳	۱٦	۳۰		٤		٤۵		۳۱		۳۵		۱٦٤	
صالی	۱۸	٤	۱۷	۳۰		۷		٤۷		۳۲		۳۵		۱٦۵	تحویل زحل باسد
چهارشنبه	۱۹	۵	۱۸	۳۰		۹		۵۰		۳٤		۳۵		۱٦٦	
پنجشنبه	۲۰	٦	۱۹	۳۰		۱۲		۵۲		۳۵		۳٦		۱٦۷	
جمعه	۲۱	۷	۲۰	۳۰		۱۵		۵۵		۳٦		۳٦		۱٦۸	
جمعه ایرتسی	۲۲	۸	۲۱	۳۰		۱۷		۵۸	۱۲	۳۸		۳۷		۱٦۹	
بازار	۲۳	۹	۲۲	۳۰		۲۰		۰	۱	۳۹		۳۷		۱۷۰	تحویل مریخ بقوس
بازارایرتسی	۲٤	۱۰	۲۳	۳۰		۲۲		۳		٤۰		۳۸		۱۷۱	
صالی	۲۵	۱۱	۲٤	۳۰		۲۵		۵		٤۲		۳۸		۱۷۲	تحویل شمس بعقرب
چهارشنبه	۲٦	۱۲	۲۵	۳۰		۲۷		۸		٤۳		۳۸		۱۷۳	برودت میاه
پنجشنبه	۲۷	۱۳	۲٦	۳۱		۲۹		۱۰		٤٤		۳۹		۱۷٤	عکس مشتری بحمل
جمعه	۲۸	۱٤	۲۷	۳۱		۳۲		۱۳		٤۵		۳۹		۱۷۵	نقصان ماه نیل / اجتماع نیرین لیل دقیقه ۲۳ ساعت ۵
جمعه ایرتسی	۲۹	۱۵	۲۸	۳۱		۳٤	۱۱	۱۵		٤۷	٦	۳۹	۹	۱۷٦	

كعبهٔ معظمه لوحه‌سی حقنده ایضاحات

— ا — بیت معظمك صاغنده مقوّس مرمر دیوار « حَطیم » در . طوافده آنك خارجندن كچیلیور .

— ب — بیت معظمك كذلك صاغنده فوقانی ، تحتانی بنا « مقام حنفی » در . آلتوَن اولوغه ناظر بولنیور . آلتون اولوق ، استانبول وجوارینه قبله‌ٔ اولیور .

— ج — بیت معظمك جبهه‌سنده كورینن منبرك یانی باشنده‌كی طولانی وسقفنك اوستنده كوچك برقبه كورینان بنا « مقام ابراهیم » در. باب‌سعادته قارشی‌در. بومقامدن اعتباراً بیت معظمه قدر « ومن دخله كان آمناً » نظم‌جلیلنده بیان بیوریلان مقام أمنك حدودینی اعلام ایچون‌طاق‌ظفر شكلنده كمر قپو اوزرینه مذكور آیت كریمه منقوشدر .

— د — كمر قپونك صول طرفنده‌كی بیوكجه بنانك اوستی مقام شافعی آلتی بئر زمزم‌در . اشبو مقام شافعی ایله كمر آره‌سنده كورینان مردیونلر متحرك اولوب بری كموش قابلی وقدیمدر . دیكری هند اغنیاسندن برینك تبرعیدر . ابانوس اوزرینه قهوه رنكی بویا ایله منقوش وبعض یرلری آلتون یالدیزدر .

— هـ — سایبان شكلنده درت ستون اوزرینه بنا ایدلمش ایكی مقام ، « مقام مالكی » و « مقام حنبلی » در .

— و — بیت‌معظمك اطرافنی دائراً مادار احاطه ایدن دیركلرك د خلی « مَطاف » در زمینی مرمر دوشه‌لیدر . دیكر ساحات شریفه وعلی‌الخصوص قبه آلتلری سیاه طاش ایله دوشنمشدر . میدانلق قالدیرملردن ماعداسی قوم دوشنمشدر .

قانون اساسی

خط همایون صورتی

« وزیر معالیسمیرم مدحت پاشا »
« دولت علیه‌مزك بر زماندن برو قوتنه عارض اولان تدنیات »
« غوائل خارجیه‌دن زیاده داخلاً ادارهٔ امورده طریق مستقیمدن »
« انحراف اولنمسندن وتبعه‌نك حکومت متبوعه‌لرندن امنیتلرینه »
« کفالت ایده‌جك اسبابك مائل انحطاط اولمسندن نشأت ایتمکله »
« والد ماجدم مرحوم عبدالمجید خان مقدمهٔ اصلاحات و احکام »
« مقدسهٔ شرع شریفه موافق اوله‌رق عمومك امنیت جان ومال وعرض »
« وناموسنی معلن اولمق اوزره تنظیمات خطنی اعلان ایتمشیدی ایشته »
« بوکونه قدر دائرهٔ امنیتده اوله‌رق یشادیغمز واول امنیته استناداً »
« بروجه سربستی تعاطی ایدیلان افکار وآرانك ثمره‌سی اولمق اوزره »
« بوکون اشبو قانون اساسی‌یی وضع و اعلانه موفقیتمز تنظیمات »
« مذکوره‌نك آثار خیریه‌سی جمله‌سندن اولمغله مرحوم مشارالیهك »
« نامنی وموفقیتلرینی اشبو یوم مسعودده بالخاصه ایراد وکندولرینی »
« محییٔ دولت عنوانیله یاد ایدرم . تنظیماتك اوان تأسیسی زمانمزك »
« استعداد والجاآتنه موافق اولسه ایدی شمدی نشر ایتدیکمز قانون »
« اساسی احکامنی مرحوم مشارالیهك اولوقت تأسیس واجرا ایتمش »
« اوله‌جغنه شبهه قلنمز لکن جناب حق ملتمزك تمامیٔ سعادت حالنه »
« ضامن اولان بویله برنتیجهٔ مسعوده‌یی عهد سلطنتمزه تعلیق ایتمش »
« اولدیغندن بوکا دلالتدن طولایی جناب حقه عظیم حمد وتشکرلر »
« ایدرم . دولت علیه‌مزك احوال داخلیه‌سنجه بالطبع واقع اولان »

« تغیرات ومناسبات خارجیه‌سنجه‌حصوله کلان توسعات جهتیله‌شکل »
« ادارهٔ حکومتك کفایتسزلکی بداهت درجه‌سنه واردیغندن وبزم »
« اقصای مقاصدمز ملك وملتمزك ثروت‌طبیعیه وقابلیت‌فطریه‌سندن »
« شمدی‌یه قدر حقیله‌استفاده‌یه ممانعت ایدن‌اسبابك ازاله‌سیله‌صنوف »
« تبعه‌نك‌طریق ترقیاتده‌متحداً ومتعاوناً ایلرولملری قضیهٔ‌خیریه‌سندن »
« عبارت بولندیغندن بومقصده وصول ایچون حکومتجه بر قاعدهٔ »
« سالمه ومنتظمه‌نك اتخاذی اقتضا ایدوب بودخی قوهٔ حکومتك »
« مشروع ومقبول اولان حقوقنك‌محافظه‌سیله غیر مشروع حرکات »
« یعنی فرد واحدك ویا افراد قلیله‌نك تحکم مستبدانه‌سندن نشئت »
« ایده‌جك‌خطیئات‌وسوء استعمالاتك منع ومحوینه وهیئتمزی‌ترکیب »
« ایدن اقوام مختلفه‌نك برهیئت اجتماعیهٔ مدنیه‌یه لایق اولان حق »
« ومنفعت‌که جمله‌نك نعمت حریت وعدالت ومساواتدن بلا استثنا »
« مستفید اولملریدر اشبو فوائدك تأمین وتقریرینه متوقف اولوب »
« بواصللرك مایحتاج الیهی ایسه قوانین ومصالح عمومیه‌نك قاعدهٔ »
« مشروعهٔ مشورت‌ومشروطیته‌مربوطیتی‌امر ثابت‌الخیری‌اولدیغندن »
« برمجلس عمومینك لزوم تشکیلی اعلان جلوسمزه دائر اولان »
« خطمزده بیان‌قلنمشیدی. اولبابده‌تنظیمی‌اقتضا ایدن قانون‌اساسی »
« متحیزان وزرا وصدور علما ایله سائر رجال ومأمورین دولت »
« علیه‌مزدن مرکب تعیین ایدیلن برجمعیت مخصوصه‌ده بالمذاکره »
« ترتیب اولنوب مجلس وکلامزده دخی اطرافیله تدقیق وتصدیق »
« قلنمش‌اولمغله ومواد مندرجه‌سی‌خلافت‌کبرای‌اسلامیه وسلطنت‌سنیهٔ »
« عثمانیه‌نك‌حقوقنه وعثمانلیلرك حریت‌ومساواتنه ووکلاومأمورینك »
« مسؤلیت وصلاحیتنه‌ومجلس‌عمومینك حق‌وقوفنه ومحاکمك‌استقلال »

«كاملنه وموازنهٔ ماليه‌نك صحتنه وادارهٔ ولاياتجه حقوق مركزيتی»
«محافظه ايله برابر توسيع مأذونيت اصولنك اتخاذينه متعلق اولوب»
«بونلر ايسه احكام شرع شريفه و ملك وملتك بوكونكی قابليت»
«واحتياجاتنه مطابق واخص آمالمز اولان سعادت وترقيات عامه فكر»
«خيرينه مساعد وموافق بولنمغله عون حقه وامداد روحانيت جناب»
«پيغمبری‌يه استناداً اشبو قانون اساسی‌يی قبول و تصديق ايله»
«طرفكزه كوندردم . الی‌ماشاءالله تعالی ممالك عثمانيه‌نك هرجهتنده»
«دستورالعمل اولمق‌اوزره‌اعلانيله‌بوكوندن اعتباراً اجرای‌احكامنه»
«مباشرت ودرونده محرر و مقرر قوانين ونظاماتك برآن اول»
«تنظيم واتمامی‌ضمننده تدابيرسريعه ومؤثره‌يه مبادرت ايلمكز قطعياً»
«مطلوبمزدر . جناب‌حق ملك وملتمزك سعادت حالنه چاليشانلرك»
«مساعيسنی مظهر توفيق بيوره»

٧ ذی‌الحجه سنه ١٢٩٣

قانون اساسی

ممالك دولت عثمانیه

ممالك عثمانیه — **ماده : ۱** دولت عثمانیه ممالك و قطعات حاضره‌یی وایالات ممتازه‌یی محتوی و یك وجود اولمغله هیچ بر زمانده هیچ بر سببله تفریق قبول ایتمز .

پای تخت — **ماده : ۲** دولت عثمانیه‌نك پایتختی استانبول شهریدر . وشهر مذکورك سائر بلاد عثمانیه‌دن آیری اوله‌رق بر کونه امتیاز ومعافیتی یوقدر .

وراثت سلطنت و خلافت — **معدل ماده : ۳** سلطنت سنیهٔ عثمانیه خلافت کبرای اسلامیتی حائز اوله‌رق سلالهٔ آل عثماندن اصول قدیمه‌سی وجهله اکبر اولاده عائددر . ذات حضرت پادشاهی حین جلوسلرنده مجلس عمومیده ومجلس مجتمع دکلسه ایلك اجتماعنده شرع شریف و قانون اساسی احکامنه رعایت ووطن وملته صداقت ایده‌جکنه یمین ایدر .

پادشاهك یمینی

صفت پادشاهی — **ماده : ٤** ذات حضرت پادشاهی حسب الخلافه دین اسلامك حامیسی وبالجمله تبعهٔ عثمانیه‌نك حکمدار وپادشاهیدر .

غیر مسئولیت شاهانه — **ماده : ٥** ذات حضرت پادشاهینك نفس همایونی مقدس وغیر مسئولدر .

معدل ماده : ٦ سلالهٔ آل عثمانك حقوق حريه و اموال واملاك ذاتيه وقانون مخصوص موجبنجه مادام الحياة تخصيصات ماليه‌لری تكافل عمومی تحتنده‌در . حقوق خاندان

معدل ماده : ٧ خطبه‌لرده نامنك ذكری ومسكوكات ضربی ، قانون مخصوصنه توفيقاً رتب ومناصب توجيهی ، نشان اعطاسی ، صدراعظم و شيخ الاسلامك انتخاب وتعيينيله صدر اعظمك تشكيل و عرض ايده‌جكی وكلانك تصديق مأموريتلری ، ايجابنده وكلانك علی الاصول عزل وتبديلی ، قوانين عموميه‌نك تصديقيله اعلان مرعيتی ، دوائر حكومتك معاملاتنه وقوانينك صور اجرائيه‌سنه متعلق نظامنامه‌لر تنظيمی ، هر نوع قوانين تكليفی ، احكام شرعيه وقانونيه‌نك محافظه واجراسی ، ايالات ممتازه‌نك شرائط امتيازيه‌لرينه توفيقاً اجرای توجيهاتی ، قوای بريه وبحريه‌نك قوماندا سی ، حرب اعلانی ، مصالحه عقدی ، مجازات قانونيه‌نك تخفيف ويا عفوی ، مجلس عمومينك تصويبيله عفو عمومی اعلانی ، مجلس عمومينك ميعادنده آچيلوب قپادلمسی كرك وقتندن اول و كرك صورت فوق العاده‌ده اجتماعه دعوتی ، تمديد مدتی ، اوچ آيی تجاوز وتكرار ايتمامك اوزره تأجيلی وسنهٔ اجتماعيه‌سی ظرفنده مدتی اكمال ايلك اوزره مجلسك معين برزمان ايچون تعطيلی ، اوتوز بشنجی ماده موجبنجه هيئت مبعوثانك لدی الاقتضا فسخی ، علی العموم معاهدات عقدی حقوق مقدسهٔ پادشاهيدندر . انجق صلحه وتجارته وترك والحاق اراضی‌يه وتبعهٔ عثمانيه‌نك حقوق اصليه وشخصيه‌سنه تعلق ايدن ودولتجه مصارفی موجب اولان معاهداتك عقدنده مجلس عمومينك تصديقی شرطدر . مجلس عمومينك منعقد حقوق شاهانه

اولمدیغی زمانده هیئت وکلانک تبدلی وقوعنده کیفیت تبدلدن متولد مسئولیت هیئت لاحقه‌یه عائد اوله‌جقدر .

تبعهٔ دولت عثمانیه‌نک حقوق عمومیه‌سی

صفت عثمانیه

ماده : ٨ دولت عثمانیه تابعیتنده بولنان افرادک جمله‌سنه هرقنغی دین ومذهبدن اولور ایسه اولسون بلا استثنا عثمانلی تعبیر اولنور وعثمانلی صفتی قانوناً معین اولان احواله کوره استحصال واضاعه ایدیلور .

حریت شخصیه

ماده : ٩ عثمانلیلرک کافه‌سی حریت شخصیه‌لرینه مالک وآخرک حقوق حریتنه تجاوز ایتمامکله مکلفدر .

مصونیت شخصیه

معدل ماده : ١٠ حریت شخصیه هردرلو تعرضدن مصوندر . هیچ کیمسه شرع وقانونک تعیین ایتدیکی سبب وصورتدن ماعدا بر بهانه ایله توقیف ومجازات اولنه‌ماز .

دین دولت و سربستیٔ ادیان و امتیازات مذهبیه

ماده : ١١ دولت عثمانیه‌نک دینی دین اسلامدر . بو اساسی وقایه ایله برابر آسایش خلق وآداب عمومیه‌یی اخلال ایتمامک شرطیله ممالک عثمانیه‌ده معروف اولان بالجمله ادیانک سربستیٔ اجراسی وجماعات مختلفه‌یه ویرلمش اولان امتیازات مذهبیه‌نک کما کان جریانی دولتک تحت حمایتنده‌در .

حریت مطبوعات

معدل ماده : ١٢ مطبوعات قانون دائره‌سنده سربستدر . هیچ بر وجهله قبل الطبع تفتیش ومعاینه‌یه تابع طوتیله‌ماز .

شرکت تشکیلی

ماده : ١٣ تبعهٔ عثمانیه نظام وقانون دائره‌سنده تجارت وصنعت وفلاحت ایچون هرنوع شرکتلر تشکیلنه مأذوندر .

حق شكايت و عرضحال

ماده : ١٤ تبعهٔ عثمانيه‌دن بر ويا برقاچ كشينك كرك شخصلرينه وكرك عمومه متعلق اولان قوانين ونظاماته مخالف كوردكلرى برماده‌دن طولايى ايشك مرجعنه عرضحال ويردكلرى كبى مجلس عمومى‌يه دخى مدعى صفتيله امضالى عرضحال ويرمكه ومأمورينك افعالندن اشتكايه صلاحيتلرى واردر .

سربستئ تدريس

ماده : ١٥ امر تدريس سربستدر. معين اولان قانونه تبعيت شرطيله هرعثمانلى عمومى وخصوصى تدريسه مأذوندر .

مكتبلر وتدريسات

ماده : ١٦ بالجمله مكتبلر دولتك تحت نظارتنده‌در . تبعهٔ عثمانيه‌نك تربيه‌سى بر سياق اتحاد وانتظام اوزره اولمق ايچون اقتضا ايدن اسبابه تشبث اولنه‌جق وملل مختلفه‌نك امور اعتقاديه‌لرينه متعلق اولان اصول تعليميه‌يه خلل كتورلميه‌جكدر.

مساوات حقوق ووظائف

ماده : ١٧ عثمانليلرك كافه‌سى حضور قانونده واحوال دينيه ومذهبيه‌دن ماعدا مملكتك حقوق ووظائفنده متساويدر.

مأمورينك تركجه‌يه وقوفى

ماده : ١٨ تبعهٔ عثمانيه‌نك خدمات دولتده استخدام اولنمق ايچون دولتك لسان رسميسى اولان توركجه‌يى بيلملرى شرطدر .

مأموريت

ماده : ١٩ دولت مأموريتنده عموم تبعه اهليت وقابليتلرينه كوره مناسب اولان مأموريتلره قبول اولنورلر .

طرح تكاليف

ماده : ٢٠ تكاليف مقرره نظامات مخصوصه‌سنه توفيقاً كافهٔ تبعه بيننده هركسك قدرتى نسبتنجه طرح وتوزيع قلنور.

امنيت مال وملك

ماده : ٢١ هركس اصولاً متصرف اولديغى مال وملكدن اميندر . منافع عموميه ايچون لزومى ثابت اولمدقجه

وقانونی موجبنجه ذکر بهاسی پشین ویرلمدکجه کیمسه‌نك تصرفنده اولان ملك آلنه‌ماز .

مصونیت بیتیه
ماده : ٢٢ ممالك عثمانیه‌ده هرکسك مسکن ومنزلی تعرضدن مصوندر. قانونك تعیین ایلدیکی احوالدن ماعدا برسبیله حکومت طرفندن جبراً هیچ کیمسه‌نك مسکن ومنزلنه کیریله‌مز .

محاکمه
ماده : ٢٣ یاپیله‌جق اصول محاکمه قانونی حکمنجه هیچ کیمسه قانوناً منسوب اولدیغی محکمه‌دن بشقه بر محکمه‌یه کیتمکه اجبار اولنه‌ماز .

مصادره وانغاریه
ماده : ٢٤ مصادره وآنغاریه وجریمه ممنوعدر . فقط محاربه اثناسنده اصولاً تعیین اولنه‌جق تکالیف واحوال بوندن مستثنادر .

قانونسز اقچه تحصیلی
ماده : ٢٥ برقانونه مستند اولمدقجه ویرکو ورسومات نامیله ونام آخرله هیچ کیمسه‌دن بر آقچه آلنه‌ماز .

اشکنجه‌نك ممنوعیتی
ماده : ٢٦ اشکنجه وسائر هر نوع اذیت قطعیاً وکلیاً ممنوعدر .

وکلای دولت

صدارت ومشیخت ووکلا
معدل ماده : ٢٧ مسند صدارت ومشیخت اسلامیه امنیت بیوریلان ذواته احاله بیورلدیغی مثللو تشکیل وکلایه مأمور اولان صدر اعظمك تنسیب وعرضیله سائر وکلانك مأموریتلری دخی با ارادهٔ شاهانه اجرا اولنور .

مجلس وکلا
معدل ماده : ٢٨ مجلس وکلا صدر اعظمك ریاستی

تحتنده اوله‌رق عقد اولنوب داخلی و خارجی امور مهمه‌نك مرجعیدر . مذاکراتندن محتاج تصدیق اولان قرارلر لدی‌العرض ارادهٔ سنیه ایله اجرا اولنور .

وظیفهٔ وکلا صورت عرض

معدل ماده : ٢٩ وکلادن هر بری دائره‌سنه عائد اولان اموردن مأذونیتی تحتنده بولنانلری اصوله توفیقاً اجرا واجراسی مأذونیتی تحتنده اولمیانلری صدر اعظمه انها ایدر . صدر اعظم دخی او مقوله مواددن مذاکره‌یه محتاج اولمیانلری طوغریدن طوغری‌یه ومحتاج مذاکره بولنانلری مجلس وکلاده بعدالمذاکره محتاج تصدیق اولدیغی تقدیرده عرض ایدر ومحتاج تصدیق اولمیانلر حقنده‌کی هیئت وکلا قرارینی تبلیغ ایلر . بومصالحك انواع ودرجاتی قانون مخصوصله تعیین اولنه‌جقدر . شیخ‌الاسلام محتاج مذاکره اولمیان موادی طوغریدن طوغری‌یه عرض ایدر .

مسئولیت وکلا و امضای پادشاهی

معدل ماده : ٣٠ وکلا حکومتك سیاست عمومیه‌سندن مشترکاً ودائرهٔ نظارتلرینه عائد معاملاتدن طولایی منفرداً مجلس مبعوثانه قارشی مسئولدرلر . طرف حضرت پادشاهیدن تصدیقه محتاج اولان مقرراتك معمول بها اولمسی ایچون صدر اعظم ایله دائرهٔ متعلقه‌سی ناظرینك طرفلرندن قرارنامه‌لره وضع امضا ایدیله‌رك قرارك مسئولیتی درعهده اولنمق وآنلرك امضاسی بالاسنه طرف حضرت پادشاهیدن دخی وضع امضا بیورلمق شرطدر . هیئت وکلاجه اتخاذ اولنان قرارلرعموم وکلانك امضالرینی حاوی اوله‌جق واو امضالرك بالاسنه محتاج تصدیق اولدیغی تقدیرده‌ن کذلك طرف حضرت پادشاهیدن وضع امضا بیوریله‌جقدر .

وكلا علیهنه شکایت

ماده : ٣١ مبعوثان اعضاسندن بری ویاخود برقاچی هیئت مبعوثانك داخل دائرهٔ وظیفه‌سی اولان احوالدن طولایی وکلای دولتدن برذات حقنده مسئولیتی موجب شکایت بیان ایتدیکی حالده اولا هیئت مبعوثانك نظام داخلیسی موجبنجه بومثللو موادك هیئته حواله‌سی لازم کلوب کلمیه‌جکنی مذاکره یه مأمور اولان شعبه‌ده تدقیق اولنمق اوزره شکایتی مشعر هیئت مبعوثان رئیسنه ویریله‌جك تقریر رئیس طرفندن نهایت اوچ کون ظرفنده او شعبه‌یه کوندریلور وبو شعبه طرفندن تحقیقات لازمه اجراء اشتکا اولنان ذات طرفندن ایضاحات کافیه استحصال اولندقدن صکره شکایتك شایان مذاکره اولدیغنه دائرا کثریتله ترتیب اولنه‌جق قرارنامه هیئت مبعوثانده قرائت اولنه‌رق ولدی الاقتضا شکایت اولنان ذات دعوت ایله بالذات ویا بالواسطه ویره‌جکی ایضاحات استماع قلنه‌رق اعضای موجوده‌نك ثلثان اکثریت مطلقه‌سیله قبول اولنور ایسه محاکمه طلبنی مشعر مضبطه‌سی مقام صدارته تقدیم ایله لدی العرض متعلق اوله‌جق ارادهٔ سنیه اوزرینه کیفیت دیوان عالی‌یه حواله اولنور .

اصول محاکمهٔ وکلا

ماده : ٣٢ وکلادن اتهام اولنانلرك اصول محاکمه‌لری قانون مخصوص ایله تعیین ایدیله‌جکدر .

وظیفه خارجنده وکلا

ماده : ٣٣ مأموریتلرندن خارج وصرف ذاتلرینه عائد هرنوع دعاویده وکلانك سائر افراد عثمانیه‌دن اصلا فرقی یوقدر . بومثللو خصوصاتك محاکمه‌سی عائد اولدیغی محاکم عمومیه‌ده اجرا اولنور .

دیوان عالیجه متهم اولان وکلا

ماده : ٣٤ دیوان عالینك دائرهٔ اتهامی طرفندن متهم

اولدیغنه قرار ویریلان وکلا تبرئهٔ ذمت ایدنجه‌یه قدر وکالتدن ساقط اولور .

اختلاف مبعوثان ووکلا فسخ مجلس وتبدیل وکلا

معدل ماده : ٣٥ وکلا ایله هیئت مبعوثان آره‌سنده اختلاف اولنان ماده‌لردن برینك قبولنده وکلا طرفندن اصرار اولنوبده مبعوثان جانبندن اکثریت آرا ایله ومکرراً رد ایدلدیکی حالده وکلانك تبدیلی ویاخود مجدداً ودرت آی ظرفنده انتخاب واجتماع اولنمق اوزره هیئت مبعوثانك فسخی حقوق پادشاهی جمله‌سندندر . فقط هیئت جدیدهٔ مبعوثان اولکی هیئتك رأینده ثبات واصرار ایدرسه مجلس مبعوثانك رأی وقرارینك قبولی مجبوری اوله‌جقدر .

موقت قانون نشری

معدل ماده : ٣٦ مجلس عمومی منعقد اولمدیغی زمانلرده دولتی بر مخاطره‌دن ویاخود امنیت عمومیه‌یی خللدن وقایه ایچون بر ضرورت مبرمه ظهور ایتدیکی وبوبابده وضعنه لزوم کورینه‌جك قانونك مذاکره‌سی ایچون مجلسك جلب وجمعنه وقت مساعد اولمدیغی حالده قانون اساسی احکامنه مغایر اولمامق اوزره هیئت وکلا طرفندن ویریلن قرارلر هیئت مبعوثانك اجتماعیله ویریله‌جك قراره قدر بارادهٔ سنیه موقتاً قانون حکم وقوتنده اولوب ایلك اجتماعده هیئت مبعوثانه تودیع ایدلمك لازمدر .

وکلانك ایراد نطقده اعضایه تقدمی

ماده : ٣٧ وکلادن هر بری هر نه زمان مراد ایدرسه هیئتلرك ایکینسنده دخی بولونمق ویاخود معیتنده‌کی رؤسای مأموریندن برینی طرفندن وکالةً بولندیرمق و ایراد نطقده اعضایه تقدم ایتمك حقی حائزدر .

وكلادن استيضاح

معدل ماده : ٣٨ استيضاح ماده ايچون وكلادن برينك حضورينه مجلس مبعوثانده اكثريتله قرار ويريلەرك دعوت اولندقده يا بالذات بولنەرق ياخود معيتندەكی رؤسای مأموريندن برينی كوندرەرك ايراد اولنەجق سؤاللره جواب ويرەجك ياخود لزوم كوررسه مسئوليتی اوزرينه آلەرق جوابنك تأخيرينی طلب ايتمك حقنی حائز اولەجقدر . نتيجهٔ استيضاحده هيئت مبعوثانك اكثريت آراسيلەحقنده عدم اعتماد بيان اولنان ناظر ساقطاولور . رئيس وكلاحقنده عدم اعتماد بيان اولنديغی حالده هيئت وكلا هپ بردن سقوط ايدر .

تأخير جواب

سقوط وكلا

مأمورين

انتخاب واهليت مأمورين

ماده : ٣٩ بالجمله مأمورين نظاماً تعيين اولنەجق شرائط اوزره اهل ومستحق اولدقلری مأموريتلره انتخاب اولنەجقدر وبو وجهله انتخاب اولنان مأمورلر قانوناً موجب عزل حركتی تحقق ايتمدكجه ويا كندوسی استعفا ايلمدكجه وياخود دولتجه برسبب ضروری كورلمدكجه عزل وتبديل اولنەمز وحسن حركت واستقامت اصحابندن اولانلر ودولتجه برسبب ضرورىيه مبنی انفصال ايدنلر نظام مخصوصنده تعيين اولنەجغی وجهله ترقياته وتقاعد ومعزوليت معاشلرينه نائل اولەجقلردر .

عزل واستعفا

تقاعدومعزوليت معاشی

وظائف ومسؤليت مأمورين

ماده : ٤٠ هرمأموريتك وظائفی نظام مخصوص ايله تعيين اولنەجغندن هرمأمور كندی وظيفەسی دائرەسنده مسئولدر .

مأمورينك اطاعتى

مادّه : ٤١ مأمورك آمرينه حرمت ورعايتى لازمه‌دن ايسه‌ده اطاعتى قانونك تعيين ايتديكى دائره‌يه مخصوصدر . خلاف قانون اولان اموردہ آمره اطاعت مسئوليتدن قورتلغه مدار اوله‌ماز .

مجلس عمومى

اعيان ومبعوثان

مادّه : ٤٢ مجلس عمومى هيئت اعيان هيئت مبعوثان ناملريله بشقه بشقه ايكى هيئتى محتويدر .

اجتماع وتعطيل زمانى

معدّل مادّه : ٤٣ مجلس عمومينك ايكى هيئتى بهرسنه تشرين ثانى ابتداسنده وتأجيل وقوعبولمش ايسه مدت تأجيله‌نك انقضاسنده بلا دعوة اجتماع ايدر وبا ارادهٔ سنيه كشاد ايديلير . مدت اجتماع درت آيدر وبو مدتك ختامنده مجلس ينه با ارادهٔ سنيه قاپانير . بو هيئتلردن برى ديكرينك بولونمديغى زمانلرده منعقد اوله‌ماز . مجلس مبعوثان فسخ ايدلديكى حالده درت آى صكره اجتماع ايده‌جك اولان هيئت جديده‌نك اجتماعى بر اجتماع فوق‌العاده حكمنده اولوب مدتى ايكى آيدر . وقابل تمديد اولوب تأجيله تابع دكلدر وآلتمش طقوزنجى ماده‌ده محرر اولان درت سنه‌دن عبارت مدت مأموريتى تشرين ثانى ابتداسنده باشلار .

تقديم وتمديد مدت اجتماعيه

معدّل مادّه : ٤٤ ذات حضرت پادشاهى كوريله‌جك لزوم اوزرينه رأساً ياخود مبعوثانك اكثريت مطلقه‌سى طرفندن وقوع بوله‌جق طلب تحريرى‌يه بناءً مجلس عمومى‌يى

وقتندن اول آچار و هیئت عمومیه‌نك قراریله ویا رأساً مدت معینهٔ اجتماعی تمدید ایده‌بیلور .

کشاد مجلس

ماده : ٤٥ مجلس عمومینك یوم کشادنده ذات حضرت پادشاهی ویاخود طرفلرندن بالوکاله صدراعظم حاضر اولدیغی ووکلای دولتله ایکی هیئتك اعضای موجوده‌سی برلکده بولندقلری حالده رسم کشاد اجرا اولنوب سنهٔ جاریه ظرفنده دولتك احوال داخلیه ومناسبات خارجیه‌سنه وسنهٔ آتیه‌ده اتخاذینه لزوم کورینه‌جك تدابیر وتشبثاته دائر بر نطق همایون قرائت اولنور .

نطق همایون

تحلیف مبعوثان

ماده : ٤٦ مجلس عمومی اعضالغنه انتخاب ویا نصب اولنان ذوات مجلسك یوم کشادنده صدراعظم حضورنده واو کون حاضر بولنمیان اولور ایسه منسوب اولدیغی هیئت مجتمع اولدیغی حالده رئیسلری حضورنده ذات حضرت پادشاهی‌یه ووطنه صداقت وقانون اساسی احکامنه وعهده‌سنه تودیع اولنان وظیفه‌یه رعایتله خلافندن مجانبت ایلیه‌جکنه تحلیف ایدیلور .

متن قسم

سربستئ کلام ورأی

ماده : ٤٧ مجلس عمومی اعضاسی رأی ومطالعه بیاننده مختار اوله‌رق بونلردن هیچ بری برکونه وعد ووعید وتعلیمات قیدی آلتنده بولنه‌ماز وکرك ویردیکی رأیلردن وکرك مجلسك مذاکراتی اثناسنده بیان ایتدیکی مطالعه‌لردن طولایی بروجهله اتهام اولنه‌مز مکرکه مجلسك نظامنامهٔ داخلیسی خلافنده حرکت ایتمش اوله . بو تقدیرجه نظامنامهٔ مذکور حکمنجه معامله کورور .

اتهام مبعوثان

ماده : ٤٨ مجلس عمومی اعضاسندن برینك خیانت وقانون اساسی‌یی نقض والغایه تصدی وارتكاب تهمتلرندن بریله متهم اولدیغنه منسوب اولدیغی هیئت اعضای موجوده‌سنك ثلثان اكثریت مطلقه‌سیله قرار ویریلور ویاخود قانوناً حبس ونفیی موجب برجزا ایله محكوم اولور ایسه اعضالق صفتی زائل اولور وبو افعالك محاكمه‌سیله مجازاتی عائد اولدیغی محكمه طرفندن رؤیت وحكم اولنور .

محكومیت، سقوط وكالت

بالذات رأی، حق استنكاف

ماده : ٤٩ مجلس عمومی اعضاسندن هر بری رأینی بالذات اعطا ایدر وهر برینك مذاكره‌ده بولنان برماده‌نك رد وقبولنه دائر رأی ویرمكدن اجتنابه حقی واردر .

اعیانلق ومبعوثلق

ماده : ٥٠ بر كیمسه ذكر اولنان ایكی هیئتك ایكیسنه بردن اعضا اوله‌ماز .

مذاكره‌یه مبادرت ثلثان اكثریت، اكثریت مطلقه، رئیسك رأیی

ماده : ٥١ مجلس عمومی هیئتلرینك ایكیسنده دخی مرتب اولان اعضانك نصفندن برزیاده حاضر بولنمدقجه مذاكره‌یه مبادرت اوله‌ماز وكافهٔ مذاكرات ثلثان اكثریتیله مشروط اولمیان خصوصاتده حاضر بولنان اعضانك اكثریت مطلقه‌سیله قرارگیر اولور وتساویٔ آرا وقوعنده رئیسك رأیی ایكی عد ایدیلور .

مجلسه عرضحال

ماده : ٥٢ بر كیمسه شخصنه متعلق دعواسندن طولایی مجلس عمومینك ایكی هیئتندن برینه عرضحال ویردیكی حالده اگر اولا عائد اولدیغی مأمورین دولته ویاخود او مأمورلرك تابع بولندقلری مرجعه مراجعت ایتمدیكی تبین ایدر ایسه عرضحالی رد اولنور .

وكلا ، اعیان ومبعوثانك قانون تكلیفی حقلری

معدل ماده : ٥٣ مجدداً قانون تنظیمنی و یا قوانین موجوده‌دن برینك تعدیلنی تكلیفه وكلا واعیان ومبعوثاندن هر برینك حقی واردر . ایكی مجلسدن هر بری مجدداً ویا تعدیلاً قلمه آلدیغی قانون لایحه‌لرینی دیكر هیئته كوندریر . اوراده دخی قبول اولندقدن صكره تصدیق حضرت پادشاهی‌یه عرض اولنور .

تصدیق پادشاهی، مدت ، اعاده ، مستعجلیت

معدل ماده : ٥٤ تنظیم اولنه‌جق قوانین لایحه‌لری مجلس مبعوثان و اعیانجه تدقیق و قبول اولنه‌رق لدی العرض تصدیق ایله اجرای احكامنه ارادهٔ سنیه حضرت پادشاهی تعلق ایدرسه دستور العمل اولور . عرض اولنان قانونلر ایكی ماه ظرفنده یا تصدیق اولنور یاخود تكرار تدقیق ایدلمك اوزره بر كره اعاده ایدیلور. اعاده اونان قانونك تكرار مذاكره‌سنده اكثریت ثلثان ایله قبولی شرطدر . مستعجلیتنه قرار ویرلمش اولان قانونلر اون كون ظرفنده یا تصدیق ویا اعاده اولنور .

قانونلرك صوت مذاكره وقبولی

ماده : ٥٥ بر قانون لایحه‌سی اولا هیئت مبعوثانده بعده هیئت اعیانده بندبند اوقونوب وهر بندینه رأی ویریلوب اكثریت آرا ایله قرار ویرلمدكجه وبعد القرار هیئت مجموعه‌سی ایچون دخی بتكرار اكثریتله قرار حاصل اولمدقجه قبول اولنمش اولماز .

مجلسلره رسماً دعوت

ماده : ٥٦ بو هیئتلر وكلادن ویا انلرك كوندره‌جكی وكیللردن و یا كندی اعضالرندن اولمیان ویاخود رسماً دعوت اولنمش مأموریندن بولنمیان هیچ كیمسه‌یی كرك اصالةً وكرك

برجماعت طرفندن وكالةً برماده افادەسی ایچون كلمش اولدیغی حالده اصلا قبول ایدەمز وافادەلرینی استماع ایلیەمز .

مذاكراتدەلسان طبع لوایح — ماده : ٥٧ هیئتلرك مذاكراتی لسان تركی اوزره جریان ایدر و مذاكره اولنەجق لایحەلرك صورتلری طبع ایله یوم مذاكرەدن اول اعضایه توزیع اولنور .

تعیین اسامی، رأی خفی ، اشارات — ماده : ٥٨ هیئتلردە ویریلەجك رأیلر یاتعیین اسامی ویاخود اشارات مخصوصه ویاخود رأی خفی ایله اولور . رأی خفی اصولنك اجراسی اعضای موجودەنك اكثریت آراسیله قرار ویرلمكه متوقفدر .

انضباط — ماده : ٥٩ هر هیئتك انضباط داخلیسی منحصراً كندی رئیسی اجرا ایدر .

هیئت اعیان

اعیان وصورت نصبی — ماده : ٦٠ هیئت اعیانك رئیس واعضاسی نهایت مقداری هیئت مبعوثان اعضاسنك ثلثی مقدارینی تجاوز ایتمامك اوزره طوغریدن طوغری‌یه طرف حضرت پادشاهیدن نصب اولنور .

شرائط تعیین — ماده : ٦١ هیئت اعیانه اعضا تعیین اولنه بیلمك ایچون آثار و افعالی عمومك وثوق و اعتمادینه شایان وامور دولتده خدمات ممدوحەسی مسبوق و متعارف ذواتدن اولمق وقرق یاشندن اشاغی بولنمامق لازمدر .

اعیان اعضالغی — ماده : ٦٢ هیئت اعیان اعضالغی قید حیات ایلەدر . بو مأموریتاره وكلالق و والیلك واردو مشیرلكی وقاضیعسكرلك

وايلچيلك وپطريقلك وخاخام باشيلق مأموريتنده بولنمش اولان معزولیندن و بری و بحری فریقاندن و صفات لازمه‌یی جامع سائر ذواتدن مناسبلری تعیین اولنور . كندی طلبلری ایله دولتجه سائر مأموریته تعیین اولنانلر اعضالق مأموریتندن ساقط اولور .

اعيالق معاشی

ماده : ٦٣ هیئت اعیانك اعضالق معاشی شهریه اون بیك غروشدر . بشقه بر نام ایله خزینه‌دن موظف اولان اعضانك معاش وتعیینی اگر اون بیك غروشدن‌دون ایسه‌اول مقداره ابلاغ اولنور و اگر اون بیك غروش ویا زیاده ایسه ابقا اولنور .

هیئت اعیانك لوایح قانونیه‌یی تدقیق وظیفه‌سی

ماده : ٦٤ هیئت‌اعیان هیئت مبعوثاندن ویریلان قوانین وموازنه لایحه‌لرینی تدقیق ایله اگر بونلرده اساساً امور دینیه‌یه و ذات حضرت پادشاهینك حقوق سنیه‌سنه و حریته وقانون اساسی احكامنه ودولتك تمامیت ملكیه‌سنه و مملكتك امنیت داخلیه‌سنه ووطنك اسباب مدافعه ومحافظه‌سنه وآداب عمومیه‌یه خلل ویرر برشی كورر ایسه مطالعه‌سنك علاوه‌سیله یا قطعیاً رد ویاخود تعدیل وتصحیح اولنمق اوزره هیئت مبعوثانه اعاده ایدر وقبول ایتدیكی لایحه‌لری تصدیق ایله مقام صدارته عرض ایلر و هیئته تقدیم اولنان عرضحاللری بالتدقیق لزوم كورر ایسه علاوهٔ مطالعه ایله برابر مقام صدارته تقدیم ایدر .

اعيانه عرضحال

هیئت مبعوثان

مبعوثانك مقداری

ماده : ٦٥ هیئت مبعوثانك مقدار اعضاسی تبعهٔ

عثمانیه‌دن هر اللی بیك نفوس ذکورده بر نفر اولمق اعتباریله ترتیب اولنور .

اصول انتخاب

ماده : ٦٦ امر انتخاب رأی خفی قاعده‌سی اوزرینه مؤسسدر . صورت اجراسی قانون مخصوص ایله تعیین اولنه‌جقدر .

مبعوثلقله حکومت مأموریتی

ماده : ٦٧ هیئت مبعوثان اعضالغیله حکومت مأموریتی بر ذات عهده‌سنده اجتماع ایده‌مز . فقط وکلادن انتخاب اولنانلرك اعضالغی مجازدر . و سائر مأمورینده بری مبعوثلغه انتخاب اولنورسه قبول ایدوب ایتمامك ید اختیارنده‌در . فقط قبول ایتدیکی حالده مأموریتدن انفصال ایدر .

مبعوثلغه انتخابی جائز اولمیانلر

ماده : ٦٨ هیئت مبعوثان ایچون اعضالغه انتخابی جائز اولمیانلر شونلردر : اولا تبعۀ دولت علیه‌دن اولمیان ، ثانیاً نظام مخصوصی موجبنجه موقتاً خدمت اجنبیه امتیازینی حائز اولان ، ثالثاً ترکجه بیلمیان ، رابعاً اوتوز یاشنی اکمال ایتمیان ، خامساً حین انتخابده برکیمسه‌نك خدمتکارلغنده بولنان ، سادساً افلاس ایله محکوم اولوبده اعادۀ اعتبار ایتمامش اولان ، سابعاً سوء احوال ایله مشتهر اولان ، ثامناً محجوریتنه حکم لاحق اولوبده فك حجر ایدلمیان ، تاسعاً حقوق مدنیه‌دن ساقط اولمش اولان ، عاشراً تابعیت اجنبیه ادعاسنده بولنان کیمسه‌لردر . بونلر مبعوث اوله‌مز . درت سنه‌دن صکره اجرا اولنه‌جق انتخابلرده مبعوث اولمق ایچون ترکجه اوقومق و ممکن مرتبه یازمق دخی شرط اوله‌جقدر .

مبعوثانك مدت انتخابی

ماده : ٦٩ مبعوثان انتخاب عمومیسی درت سنه‌ده بر

كره اجرا اولنور و هر مبعوثك مدت مأموريتى درت سنه‌دن عبارت اولوب فقط تكرار انتخاب اولنمق جائزدر .

مبدأ انتخاب — ماده : ٧٠ مبعوثلرك انتخاب عموميسنه هيئتك مبدأ اجتماعى اولان تشرين ثانيدن لااقل درت ماه مقدم باشلانيلور .

مبعوثلق صفتى — ماده : ٧١ هيئت مبعوثان اعضاسنك هر برى كنديني انتخاب ايدن دائره‌نك آيريجه وكيلى اولميوب عموم عثمانليلرك وكيلى حكمنده‌در .

مبعوثلرك دائرهٔ انتخابيه اهاليسندن اولماسى — ماده : ٧٢ منتخبلر انتخاب ايده‌جكلرى مبعوثلرى منسوب اولدقلرى دائرهٔ ولايت اهاليسندن انتخاب ايتمكه مجبوردر .

ماده : ٧٣ ملغادر .

منحل مبعوثلقه انتخاب — ماده : ٧٤ هيئت مبعوثان اعضاسندن برى وفات ايدر ويا اسباب مجريهٔ مشروعه‌دن برينه دوچار اولور ويا براوزون مدتده مجلسه دوام ايتمز وياخود استعفا ايدر و يا محكوميت ويا قبول مأموريت جهتيله اعضالقدن ساقط اولورسه يرينه نهايت كله‌جك اجتماعه يتشمك اوزره اصولى وجهله ديكرى تعيين اولنور .

مدت مأموريتى — ماده : ٧٥ منحل اولان مبعوثلق مقاملرينه انتخاب اولنه‌جق اعضانك مأموريتى كله‌جك انتخاب عمومى زمانه قدردر .

مبعوثلرك تخصيصاتى — معدل ماده : ٧٦ مبعوثلردن هر برينه بهر سنه اجتماعى ايچون خزينه‌دن اوتوز بيك غرش ويريله‌جك وشهرى بش بيك غروش معاش اعتباريله مأمورين ملكيه نظامنه توفيقاً عزيمت

وعودت خرجراهی اعطا قلنه‌جقدر . مدت قانونیه‌دن فضله اجتماع وقوع بولدیغی صورتده شهری بش بیك غروش اعتباریله تخصیصات منضمه ویریله‌جکدر .

رئیس و رئیس وکیللری

معدل ماده : ۷۷ هیئت مبعوثان ریاستیله برنجی وایکنجی رئیس وکالتلرینه هیئت طرفندن هر سنه اجتماعنده اکثریتله برر ذات انتخاب و انتخاب واقع حضور پادشاهی‌یه عرض اولنور .

مبعوثانده علنی وخفی مذاکره

ماده : ۷۸ هیئت مبعوثانك مذاکراتی علنیدر . فقط بر مادهٔ مهمه‌دن طولایی مذاکراتی خفی طوتلمق وکلا جانبندن و یاخود هیئت مبعوثانك اعضا سندن اون بش ذات طرفندن تکلیف اولندقده هیئتك اجتماع ایتدیکی محل اعضانك ماعداسندن تخلیه ایدیله‌رك تکلیفك رد و یا قبولی ایچون اکثریت آرایه مراجعت ایدیلور .

مبعوثلرك توقیف ومحاکمه‌سی

ماده : ۷۹ هیئت مبعوثانك مدت اجتماعیه‌سنده اعضادن هیچ بری هیئت طرفندن اتهامه سبب کافی بولندیغنه اکثریتله قرار ویرلمدکجه و یاخود بر جنحه ویا جنایت اجرا ایدر ایکن ویا اجرایی متعاقب طوتلمدقجه توقیف ومحاکمه اولنه‌مازه .

بودجه‌مذاکره‌سی

معدل ماده : ۸۰ مصارفات عمومیه موازنه قانونده کوستردیکی وجهله هیئت مبعوثانده تفصیلاتیله تدقیق اولندقدن صکره مقدارینه وکلا حاضر اولدیغی حالده مبعوثانجه قرار ویریلور . بوکاقارشولق اوله‌جق وارداتك کیفیت وکمیتی وصورت توزیع وتدارکی وکلا حضوریله تعیین ایدیلور .

محاكم

حاكملرك عزل و تقاعد و محكوميتلری

ماده : ٨١ قانون مخصوصنه توفيقاً طرف دولتدن نصب اولنان ويدلرينه برات شريف ويريلان حاكملر لاينعزلدر . فقط استعفالری قبول اولنور . حاكملرك ترقياتی و مسلكلری وتبديل مأموريتلری وتقاعدلری وبرجرم ايله محكوميت اوزرينه عزل اولنملری دخی قانون مخصوصی حكمنه تابعدر و حاكملرك ومحاكم مأمورلرينك مطلوب اولان اوصافنی اشبو قانون ارائه ايدر .

اصول محاكمه

ماده : ٨٢ محكمه‌لرده هر نوع محاكمه علناً جريان ايدر و اعلاماتك نشرينه مأذونيت واردر . آنجق قانونده مصرح اسبابه مبنی محكمه محاكمه‌يی خفی طوته‌بيلور .

سربستیٔ مدافعه

ماده : ٨٣ هركس حضور محكمه‌ده حقوقنی محافظه ايچون لزوم كورديكی وسائط مشروعه‌يی استعمال ايده‌بيلور .

امتناع رتعويق محاكمه

ماده : ٨٤ برمحكمه وظيفه‌سی داخلنده اولان دعوانك هرنه‌وسيله ايله‌اولورسه اولسون رؤيتندن امتناع ايده‌مز وبركره رؤيتنه و ياخود رؤيتی ايچون اقتضا ايدن تحقيقات اوليه‌يه باشلاندقدن صكره تعطيل ويا تعويقی دخی جائز اوله‌ماز مكركه مدعی دعوادن كف يد ايتمش اوله . شو قدركه جزايه متعلق دعاويده حكومته عائد اولان حقوق نظامی وجهله ينه اجرا اولنور .

محكمهٔ عائده

ماده : ٨٥ هر دعوی عائد اولديغی محكمه‌ده رؤيت

اولنور . اشخاصله حکومت بیننده‌کی دعوالردنخی محاکم عمومیه‌یه عائددر .

محکمه‌لره مداخله — ماده : ٨٦ محکمه‌لر هردرلو مداخلاتدن آزاده‌در .

دعاوئ شرعیه ونظامیه — ماده : ٨٧ دعاوئ شرعیه محاکم شرعیه‌ده و دعاوئ نظامیه محاکم نظامیه‌ده رؤیت اولنور .

صنوف ووظائفه محاکم — ماده : ٨٨ محکمه‌لرك صنوف و وظائفی و صلاحیتنك درجات وتقسیماتی وحکامك توظیفی قوانینه مستنددر .

فوق العاده محکمه و قومیسیون تشکیلی تعیین مولی وتحکیم — ماده : ٨٩ ـ هرنه نام ایله اولور ایسه اولسون بعض مواد مخصوصه‌یی رؤیت و حکم ایتمك ایچون محاکم معینه خارجنده فوق العاده بر محکمه یاخود حکم ویرمك صلاحیتنی حائز قومیسیون تشکیلی قطعیاً جائز دکلدر . فقط قانوناً معین اولدیغی وجهله تعیین مولی وتحکیم جائزدر .

حاکملکله مأموریت — ماده : ٩٠ هیچ بر حاکم حاکملك صفتیله دولتك معاشلی بر بشقه مأموریتنی عهده‌سنده جمع ایده‌مز .

مدعئ عمومیلر — ماده : ٩١ امور جزائیه‌ده حقوق عامه‌یی وقایه‌یه مأمور مدعئ عمومیلر بولنه‌جق و بونلرك وظائف ودرجاتی قانون ایله تعیین قلنه‌جقدر .

دیوان عالی

دیوان عالی اعضاسیٔ مقداری ، صورت نصبی ، وظیفه‌سی — ماده : ٩٢ دیوان عالی اوتوز اعضادن مرکبدر . بونلرك اونی هیئت اعیان و اونی شورای دولت و اونی محکمهٔ تمیز واستیناف رؤسا واعضاسندن قرعه ایله تفریق وتعیین اولنه‌رق

هیئت اعیان دائره‌سنده لزوم کوروندکجه با ارادهٔ سنیه عقد اولنور. وظیفه‌سی وکلا ایله محکمهٔ تمییز رؤسا و اعضاسنك وذات وحقوق شاهانه علیهنده حرکته ودولتی بر حال مخاطره‌یه القایه تصدی ایلیانلرك محاکمه‌سیدر .

دائرهٔ اتهامیه ، دیوان حکمی ، صورت تشکیلی

ماده : ٩٣ دیوان عالی ایکی‌یه منقسم اولوب بری دائرهٔ اتهامیه و بری دیوان حکمدر . دائرهٔ اتهامیه طقوز اعضادن عبارت اولوب بونك اوچی هیئت اعیان و اوچی دیوان تمییز و استیناف و اوچی شورای دولت اعضاسندن دیوان عالی‌یه آلنه‌جق اعضا ایچندن قرعه ایله انتخاب اولنور .

کیفیت اتهام

ماده : ٩٤ بو دائره شکایت اولنان ذواتك متهم اولوب اولمدیغنه ثلثان اکثریتله قرار ویرر و دائرهٔ اتهامیه‌ده بولنانلر دیوان حکمده بولنه‌ماز .

دیوان حکمینك صورت تشکیلی ووظیفه‌سی

ماده : ٩٥ دیوان حکم یدیسی هیئت اعیان ویدیسی دیوان تمییز واستیناف ویدیسی شورای دولت رؤسا و اعضاسندن اولمق اوزره دیوان عالی اعضاسنك یکرمی برنفردن مرکب اوله‌رق دائرهٔ اتهامیه طرفندن محاکمه‌سی لازم اولدیغنه قرار ویرلمش دعوالر حقنده اعضای مرتبه‌نك ثلثان اکثریتیله قطعیاً و قوانین موضوعه‌سنه تطبیقاً حکم ایدر وحکملری قابل استیناف وتمییز دکلدر .

امور مالیه

تکالیف دولت

ماده : ٩٦ تکالیف دولتك هیچ بری بر قانون ایله تعیین اولنمدقجه وضع و توزیع و استحصال اولنه‌ماز .

بودجه قانونى

ماده : ٩٧ دولتك بودجه‌سى واردات و مصارفات تقريبيه‌سنى مبين قانوندر . تكاليف دولتك وضع وتوزيع وتحصيلى امرنده مستند اوله‌جغى قانون بودر .

بودجه‌نك طرز مذاكره‌سى

ماده : ٩٨ بودجه يعنى موازنۀ عموميه قانونى مجلس عموميده ماده بماده تدقيق وقبول اولنور . واردات و مصارفات محمنه‌نك مفرداتنى جامع اولمق اوزره اكا مربوط اولان جدوللر نظاماً تعيين اولنان نمونه‌سنه توفيقاً اقسام و فصول ومواد متعدده‌يه منقسم اوله‌رق بونلرك مذاكره‌سى دخى فصل فصل اجرا ايديلور .

بودجه‌نك مبعوثانه توديعى

ماده : ٩٩ موازنۀ عموميه قانونى متعلق اولديغى سنه‌نك دخولنده موقع اجرايه قونيله‌بيلمك ايچون لايحه‌سى هيئت مبعوثانه مجلس عمومينك كشادى عقبنده اعطا اولنور .

قانونسز صرفيات

ماده : ١٠٠ بر قانون مخصوص ايله معين اولمدقجه اموال دولتدن موازنه خارجنده صرفيات جائز اوله‌ماز .

مجلس عمومى منعقد اولماديغى اثناده صرفيات

ماده : ١٠١ مجلس عمومينك منعقد بولنمديغى اثناده اسباب مجبرۀ فوق‌العاده‌دن طولايى موازنه خارجنده مصرف اختيارينه لزوم قوى تحقق ايدرسه مسئوليتى هيئت وكلايه عائد اولمق ومجلس عمومينك كشادى عقبنده اكا دائر قانون لايحه‌سى مجلس عمومى‌يه ويرلمك اوزره او مصرفك تسويه‌سى ايچون اقتضا ايدن مبالغك طرف حضرت پادشاهى‌يه عرض واستيذان ايله صادر اوله‌جق ارادۀ سنيه اوزرينه تدارك و صرفى جائز اولور .

موازنه قانونی و مبعوثانك فسخی حالنده تمدیدی

ماده : ١٠٢ موازنه‌قانوننك حكمی برسنه‌یه مخصوصدر. او سنه‌نك خارجنده حكمی جاری اوله‌ماز . وبو حكم تأجیل و تعطیل ایله اخلال ایدیله‌مز انجق مجلس مبعوثان موازنه‌یی قرارلشدیرمقسزین فسخ اولندیغی حالده حكمی برسنه‌یی تجاوز ایتمامك اوزره بر قرارنامه ایله وكلای دولت با ارادهٔ سنیه سنهٔ سابقه موازنه‌سنك جریان احكامنی مجلس مبعوثانك كله‌جك اجتماعنه قدر تمدید ایدرلر .

محاسبهٔ قطعیه قانونی

ماده : ١٠٣ محاسبهٔ قطعیه قانونی متعلق اولدیغی سنه‌نك وارداتندن استحصال اولنان مبالغ ایله‌ینه اوسنه‌نك مصارفاتنه وقوع بولان صرفیاتك مقدار حقیقیسنی مبین اوله‌رق بونك شكل و تقسیماتی دخی موازنهٔ عمومیه قانوننه تماميله مطابق اوله‌جقدر .

محاسبهٔ قطعیه قانونی لایحه‌سنك مجلس عمومی‌یه تودیعی

ماده : ١٠٤ محاسبهٔ قطعیه قانوننك لایحه‌سی متعلق اولدیغی سنه‌نك ختامندن اعتباراً نهایت درت سنه صكره مجلس عمومی‌یه اعطا اولنور .

دیوان محاسبات ووظیفه‌سی

ماده : ١٠٥ اموال دولتك قبض و صرفنه مأمور اولانلرك محاسبه‌لرینی رؤیت و دوائردن تنظیم اولنان سال محاسبه‌لرینی تدقیق ایدرك خلاصهٔ تدقیقات ونتیجهٔ مطالعاتی هرسنه بر تقریر مخصوص ایله‌هیئت مبعوثانه عرض ایلك اوزره بر دیوان محاسبات تشكیل اولنه‌جقدر . بودیوان هر اوچ آیده بر كره احوال مالیه‌یی ریاست وكلا واسطه‌سیله با تقریر طرف حضرت پادشاهی‌یه دخی عرض ایدر .

ماده : ١٠٦ دیوان محاسباتك اعضاسی اون ایكی كشیدن مرتب اوله‌جق و هر بری هیئت مبعوثاندن اكثریتله عزلنك لزومی تصدیق اولنمدقجه مأموریتنده قید حیات ایله قالمق اوزره با ارادهٔ سنیه نصب اولنه‌جقدر .

دیوان محاسبات اعضاسی

ماده : ١٠٧ دیوان محاسبات اعضاسنك اوصافی و وظائفنك تفصیلاتی و صورت استعفا وتبدیل وترقی وتقاعدی واقلامنك كیفیت تشكیلی بر نظام مخصوص ایله تعیین اولنه‌جقدر .

اعضاسنك اوصاف و وظائفی

ولایات

ماده : ١٠٨ ولایاتك اصول اداره‌سی توسیع مأذونیت و تفریق وظائف قاعده‌سی اوزرینه مؤسس اولوب درجاتی نظام مخصوص ایله تعیین قلنه‌جقدر .

اصول ادارهٔ ولایات

ماده : ١٠٩ ولایت ولوا وقضا مركزلرنده اولان اداره مجلسلری ایله سنه‌ده بردفعه مركز ولایتده اجتماع ایدن مجلس عمومی اعضاسنك صورت انتخابی بر قانون مخصوص ایله توسیع اولنه‌جقدر .

مجلس اداره و مجلس عمومیٔ ولایات

ماده : ١١٠ ولایات مجالس عمومیه‌سنك وظائفی یاپیله‌جق قانون مخصوصنده بیان اولنه‌جغی وجهله طرق ومعابر تنظیمی و اعتبار صندوقلرینك تشكیلی و صنایع و تجارت و فلاحتك تسهیلی كبی امور نافعه‌یه متعلق مواد حقنده وعمومه عائد معارف و تربیه‌نك انتشاری یولنده مذاكراته شامل اولمغله برابر تكالیف و مرتبات میریه‌نك صورت توزیع و استحصالنده

مجلس عمومیٔ ولایتك وظائفی

ومعاملات سائرەده قوانين ونظامات موضوعه احكامنه مخالف کوردکلری احوالك متعلق اولدیغی مقام و موقعلره تبلیغیله تصحیح واصلاحی ضمننده عرض اشتکا ایتمك صلاحیتنی دخی محتوی اولەجقدر .

امور اوقاف واموال ایتام

ماده : ١١١ مسقفات و مستغلات و نقود موقوفه حاصلاتنك شروط وقفیەسی وتعامل قدیمی وجهله مشروط لهنه وخیرات ومبراته صرف اولنمق اوزره وصیت ایدیلان اموالك وصیتنامەلرنده محرر اولدیغی اوزره موصی لهنه صرفنه واموال ایتامك نظامنامهٔ مخصوصی وجهله صورت ادارەسنه نظارت ایتمك اوزره هر قضاده هر ملتك بر جماعت مجلسی بولنەجق و بو مجلسلر تنظیم ایدیلەجك نظامات مخصوصەسی وجهله هر ملتك منتخب افرادندن مرکب اولەجقدر و مجالس مذکوره محللری حکومتلرینی و ولایات مجالس عمومیەسنی کندیلرینه مرجع بیلەجکدر .

بلدیه تشکیلاتی

ماده : ١١٢ امور بلدیه‌درسعادت وطشرەلرده بالانتخاب تشکیل اولنەجق دوائر بلدیه مجلسلریله اداره اولنەجق وبو دائرەلرك صورت تشکیل ووظائفی و اعضاسنك صورت انتخابی قانون مخصوص ایله تعیین قلنەجقدر .

مواد شتی

ادارهٔعرفیه‌اعلانی وصورت‌ادارەسی

معدل ماده : ١١٣ ملکك بر جهتنده اختلال ظهور ایدەجکنی مؤید آثار وامارات کورلدیکی حالده حکومت سنیەنك

او محله مخصوص اولمق اوزره موقتاً ادارهٔ عرفیه اعلاننه حقی واردر . ادارهٔ عرفیه قوانین ونظامات ملکیه‌نك موقتاً تعطیلندن عبارت اولوب ادارهٔ عرفیه تحتنده بولنان محلك صورت اداره‌سی نظام مخصوص ایله تعیین قلنه‌جقدر .

تحصیل ابتدائی مجبوریتی

ماده : ١١٤ عثمانلی افرادینك کافه‌سنجه تحصیل معارفك برنجی مرتبه‌سی مجبوری اوله‌جق و بونك درجات وتفرعاتی نظام مخصوص ایله تعیین قلنه‌جقدر .

قانون اساسیدن اسقاط ماده

ماده : ١١٥ قانون اساسینك بر ماده‌سی بیله هیچ بر سبب و بهانه ایله تعطیل و یا اجرادن اسقاط ایدیله‌مز .

قانون اساسینك صورت تعدیلی

ماده : ١١٦ قانون اساسینك مواد مندرجه‌سندن بعضلرینك ایجاب حال ووقته کوره تغییر وتعدیلنه لزوم صحیح و قطعی کورندیکی حالده ذکری آتی شرائط ایله تعدیلی جائز اوله‌بیلور . شویله‌که یا هیئت وکلا و یا هیئت اعیان و یا هیئت مبعوثان طرفندن اشبو تعدیله دائر بر تکلیف وقوع بولدیغی حالده اولا مجلس مبعوثانده اعضای مرتبه‌نك ثلثان اکثریتیله قبول اولنور وبوقبول مجلس اعیانك کذلك ثلثان اکثریتیله تصدیق ایدلدکدن صکره ارادهٔ سنیه دخی او مرکزده صدور ایدر ایسه تعدیلات مشروحه دستورالعمل اولور وقانون اساسینك تعدیلی تکلیف اولنان بر ماده‌سی بروجه مشروح مذاکرات لازمه‌سنك اجراسیله ارادهٔ سنیه‌سنك صدورینه قدر حکم و قوتی غائب ایتمکسزین مرعی‌الاجرا طوتیلور .

تفسیر قانون اساسی

ماده : ١١٧ بر مادهٔ قانونیه‌نك تفسیری لازم کلدکده

امور عدلیه‌یه متعلق ایسه تعیین معناسی محکمهٔ تمیزه و ادارهٔ ملکیه‌یه دائر ایسه شورای دولته و اشبو قانون اساسیدن ایسه هیئت اعیانه عائددر .

قوانین ونظامات موجوده

معدل ماده : ۱۱۸ الیوم دستور العمل بولنان نظامات وتعامل و عادات ایلروده وضع اولنه‌جق قوانین و نظامات ایله تعدیل ویا الغا اولنمدقجه مرعی‌الاجرا اوله‌جقدر . قوانین ونظاماتك تنظیمنده معاملات ناسه ارفق و احتیاجات زمانه اوفق احکام فقهیه و حقوقیه ایله آداب ومعاملات اساس اتخاذ قلنه‌جقدر .

مصونیت مکاتیب

معدل ماده : ۱۱۹ پوسته خانه‌لره مودوع اوراق و مکاتیب مستنطق و یا محکمه قراری اولمینجه آچیله‌ماز .

حق اجتماع

معدل ماده : ۱۲۰ قانون مخصوصنه تبعیت شرطیله عثمانلیلر حق اجتماعه مالکدرز . دولت عثمانیه‌نك تمامیت ملکیه‌سنی اخلال وشکل مشروطیت وحکومتی تغییر وقانون اساسی احکامی خلافنده حرکت وعناصر عثمانیه‌یی سیاسةً تفریق ایتمك مقصدلرندن برینه خادم ویا اخلاق واداب عمومیه‌یه مغایر جمعیتلر تشکیلی ممنوع اولدیغی کبی علی‌الاطلاق خفی جمعیتلر تشکیلی‌ده ممنوعدر .

تشکیلی حائز اولمیان جمعیتلر

اعیانده علنی یوخفی مذاکره

معدل ماده : ۱۲۱ هیئت اعیان مذاکراتی علنیدر . فقط بر مادهٔ مهمه‌دن طولایی مذاکرات خفی طوتلق وکلا جانبندن ویا هیئت اعیان اعضاسندن بش ذات طرفندن تکلیف اولندقده هیئتك اجتماع ایتدیکی محل اعضانك ماعداسندن تخلیه ایدیله‌رك تکلیفی رد ویا قبول ایچون اکثریت آرایه مراجعت اولنور .

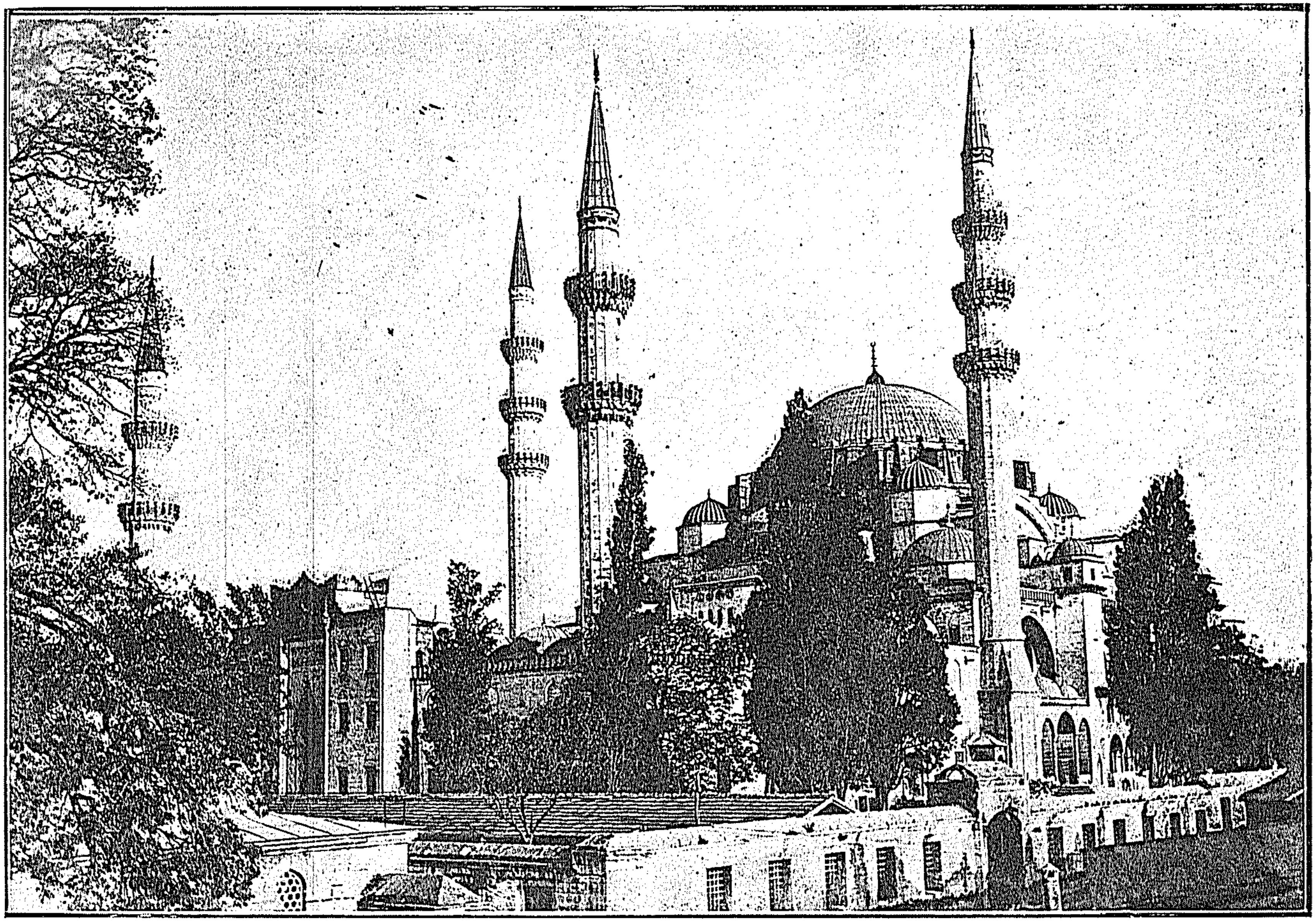

سلیمانیه جامع شریفی

تشریفات جدولی و القاب رسمیه

رتب علمیه وملکیه وعسکریه نک ترتیبات تشریفاتیه سی

رتبۀ وزارت ومشیریت — صدر روم ایلی واناطولی
رتبۀ بالا

استانبول قاضیلغی — فریقلق — رتبۀ اولی صنف اولی
روم ایلی بکلر بکیلکی

حرمین الشریفین مولویتی — میر لوالق — میر میرانلق
رتبۀ اولی صنف ثانیسی

بلاد خمسه مولویتی — میر آلایلق — رتبۀ ثانیه صنف متمایزی

مخرج مولویتی — رتبۀ ثانیه صنف ثانیسی — میر امرالق
عسکری قائممقاملغی — اصطبل عامره مدیرلکی پایه‌سی

کبار مدرسین — بیکباشیلق — رتبۀ ثالثه — رکاب همایون قپوجی باشیلغی

مدرسلک پایه‌سی — آلای امینلکی رتبه‌سی

رتبۀ رابعه — قول اغالق رتبه‌سی

خواجکان رتبه‌سی — رتبۀ خامسه — یوز باشیلق رتبه‌سی

مسند جليل مشيخت اسلاميه‌يه خطاباً :

جانب علمای کرامدن :	معروض داعئ دیرینه‌لریدرکه
سائر ذوات طرفلرندن :	معروض بندۀ دیرینه‌لریدرکه
عباره آره‌سنده غياباً :	دولتلو سماحتلو حضرتلری

مشيخت جليلهٔ اسلاميه‌دن منفصل ذوات فخامه خطاباً :

جانب علمای کرامدن :	معروض داعیلریدرکه
سائر ذوات طرفلرندن :	معروض بنده‌لریدرکه
عباره آره‌سنده غياباً :	دولتلوفضيلتلوحضرتلری

صدورعظامه :	سماحتلو افندم حضرتلری
چلبی افندی حضرتلرینه :	رشادتلو افندم حضرتلری
استانبول قاضيلکی پایه‌لو ذوات کرامه :	فضيلتلو افندم حضرتلری
حرمين محترمين مولويتی پایه‌لوذوات کرامه :	فضيلتلو افندم
بلاد خمسه ومخرج ودوريه موالئ کرامنه :	فضيلتلو افندی
مدرسين کرامه :	مکرمتلو افندی
قضاتدن بولنان ذواته :	مودتلو افندی

ذات فخامتسمات صدر اعظمی‌یه خطاباً :

علمای کرام جانبندن : معروض داعئ کمینه‌لریدرکه
سائر ذوات طرفلرندن: معروض چاکر کمینه‌لریدرکه
عباره آره‌سنده اسملری ذکر اولندقده غیاباً :
فخامتلو دولتلو حضرتلری

مسند جلیل صدارت عظمایی احراز ایتمش اولان وزرای عظام حضراتنه خطاباً :

علمای کرام جانبندن : معروض داعیلریدرکه
سائر ذوات طرفلرندن : معروض چاکرلریدرکه
عباره اره‌سنده اسملری ذکر اولندقده غیاباً :
ابهتلو دولتلو حضرتلری

امیرمکهٔ مکرمه حضرتلریله معزوللری حضراتنه : دولتلو سیادتلو افندم حضرتلری

شرف صهریت سنیه‌یه نائل اولان وزرای عظام حضراتنه :

دولتلو عطوفتلو افندم حضرتلری
وکلا ووزرا ومشیران حضراتنه : دولتلو افندم حضرتلری
برنجی فریق ورتبهٔ بالا رجال کرامنه : عطوفتلو افندم حضرتلری

فریقان کرامه، رتبهٔ اولی صنف اولی رجال کرامنه، روم ایلی
بکلر بکیلکی پایه‌لو امرای کرامه

سعادتلو افندم حضرتلری

میرلواره، میرمیران کرامه، رتبهٔ اولی‌صنف ثانیسی رجالنه : سعادتلو افندم

میر الایه، رتبهٔ ثانیه صنف متمایزی اصحابنه : عزتلو افندم

رتبهٔ ثانیه صنف ثانیسنه، میر امرایه، عسکری قائمقاملرینه، اصطبل عامره مدیرلکی پایه‌لولرینه : عزتلو «افندی»، «پاشا» «بك» «اغا»

بیکباشیلره، رتبهٔ ثالثه‌یه، رکاب همایون قپوجی باشیلغی پایه‌لولرینه، الای امناسنه : رفعتلو «بك» «افندی» «اغا»

رتبهٔ رابعه‌یه، قول اغالرینه، خواجگانه، رتبهٔ خامسه‌یه، یوز باشیلره : فتوتلو «بك» «افندی»، «اغا»

رتبهٔ مذکوره مادوننده بولنانلر ایله سائر مأموریتده اولانلره : حمیتلو «بك» «افندی» «اغا»

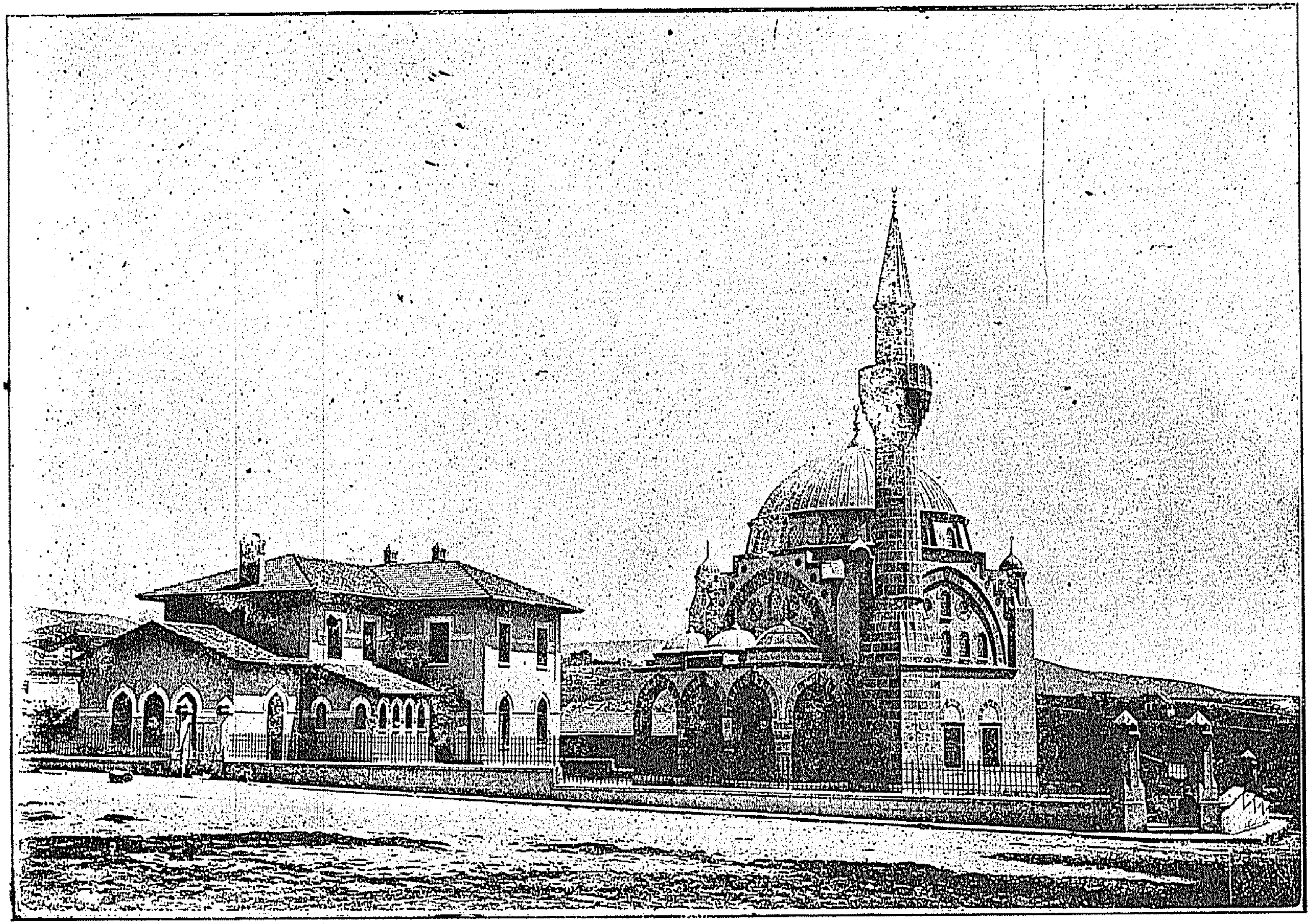

پوستانجیده انشا اولنان جامع شریف ومکتب

بك اوغلنده‌كی آول اوغلی
جامع شریفی مقامنه قائم
اولمق اوزره یاپلمشدر

سلطان عبد الحمید خان
اولك باغچه قپوسنده‌كی
مکتبی مقامنه قائم اولمق
اوزره انشا اولنمشدر

اصحاب مراتب علمیه

صدور عظام روم ایلی حضراتی

اسامی	تاریخ رتبه یوم، ماه سنه	مأموریت
رئیس العلما تکوشلی یوسف ضیاء الدین افندی	٢٣ ن ١٣١٧	حضور همایون درس شریفی مقررین سابقه‌سندن
عشاقی خواجه نصوح افندی زاده ابراهیم ادهم افندی	٣ ص ١٣٢٧	اسبق روم ایلی قاضیعسکری
قره‌حصار شرقیلی یحیی رشید افندی	٢٤ ب ١٣٣١	سابق « «

صدور عظام اناطولی حضراتی

اسامی	تاریخ رتبه یوم، ماه سنه	مأموریت
السید توفیق بکری افندی	١٦ ص ١٣١٠	مصر علماسندن
عطاءالله افندی زاده محمد شکری «	٢٨ ش ١٣١١	سابقا اناطولی قاضیعسکری
یاقوه‌لی علی افندی زاده احمد شکری افندی	١٣ ش ١٣١٥	عدلیه نظارت جلیله‌سی مستشار اسبق
قصیده‌جی زاده محمد ضیاءالدین افندی	٢ ب ١٣١٦	
سید ابراهیم اسعد افندی	٤ ل ١٣١٧	سابق فراشت شریفهٔ حضرت پادشاهی وکیلی
عبدالله شاهین «	١٠ ل ١٣١٨	درسعادت استیناف محکمه‌سی اعضای سابقه‌سندن
شکری افندی حفیدی سید احمد رامز افندی	١١ ل ١٣١٨	مجلس تدقیقات شرعیه اعضای سابقه‌سندن
اطه‌لی خواجه محمد افندی زاده مصطفی توفیق افندی	١٢ ل ١٣١٨	اسبق مکتوبیٔ مشیخت علیا
دری زاده عبداله افندی	٣ را ١٣٢٠	سابقا اناطولی قاضیعسکری
محمود کمال الدین «	٩ ج ١٣٢٠	ملغی مجلس ادارهٔ اموال ایتام اعضای سابقه‌سندن

اسامی	تاریخ رتبه (یوم ماه سنه)	مأموریت
عرب زاده حفیدی محمد نورالله نشأت افندی	٢ ب ١٣٢١	محکمهٔ تمیز اعضای سابقه‌سندن
سلیم پاشاحفیدی علی رضا افندی	٢٧ ن ١٣٢١	سابقا مکهٔ مکرمه قاضیسی
طربزونی احمد خلوصی »	١٩ ج ١٣٢٢	مجالس تدقیقات شرعیه اعضای سابقه‌سندن
استانبولی محمد اسعد »	٢ ل ١٣٢٣	حضور همایون درس شریفی مقررین سابقه‌سندن
داغستانی مصطفی »	٣ ل ١٣٢٣	حضور همایون درس شریفی مقررین سابقه‌سندن
ترشیجی زاده احمد مختار افندی زاده محمد نجم الدین افندی	٢٨ ب ١٣٢٥	اسبق عدلیه ناظری
کواکبی زاده محمد نجم الدین افندی	٢٤ ن ١٣٢٥	بغداد ولایتی مرکز نائب اسبق
باطوملی امین افندی زاده علی حیدر افندی	٢٥ ن ١٣٢٥	فتوی امینی
محمود اسعد افندی	٢٦ ن ١٣٢٥	شورای دولت تنظیمات دائره‌سی رئیسی
احمد توفیق »	٢١ ص ١٣٣١	سابق فتوی امینی
محمد سعید »	٢٢ ص ١٣٣١	شیخ الحرم حضرت نبوی
اوزونجه اباد خاصکویلی موسی افندی زاده مصطفی عصمت افندی	٢٤ ب ١٣٣١	قاضیعسکر سابق
داغستانی عمر خلوصی افندی	٦ جا ١٣٣٢	قاضیعسکر

استانبول پایه‌لولری حضراتی

ابوالسعود اسعد افندی	٢ ذ ١٣١٣	مدینهٔ منوره علماسندن
سید رجب »	غره ن ١٣١٥	بصره نقیب الاشراف قائممقامی
اخسخه‌لی شریف افندی زاده احمد جودت افندی	٦ ذا ١٣١٦	باب والای فتوی اوراق مدیری
سید عبدالرحمن المحض افندی	غره ص ١٣١٧	بغداد نقیب الاشراف قائممقامی

اسامى	تاريخ رتبه يوم ماه سنه	مأموريت
ملاطيه‌لى سليمان افندى زاده عبدالله كمال الدين افندى	٢٨ را ١٣١٧	مجلس تدقيقات شرعيه اعضاى سابقه‌سندن
جندى رفاعى زاده سيد مصطفى افندى	١٦ ن ١٣١٧	ازمير نقيب الاشراف قائمقامى
ابراهيم سامى افندى	١١ ل ١٣١٨	ملغى مجلس ادارهٔ اموال ايتام اعضاى سابقه‌سندن
يوسف ضياء الدين »	١٣ ل ١٣١٨	علميه محاسبات دائره‌سى مديرى
طرسوسى زاده عثمان كامل افندى زاده محمد نورى مدنى افندى	٢٦ ل ١٣١٨	مصر قاضيسى
رفيق افندى حفيدى عبدالرحمن افندى	٧ ذ ١٣١٨	آيدين ولايتى مركز قاضئ سابقى
تكوشلى يوسف افندى زاده احمد اسعد افندى	٢١ ش ١٣١٩	فتوا خانه رئيس المسوديئى
حافظ محمد طاهر افندى	١٨ ج ١٣٢٠	درسعادت استيناف محكمه‌سى اعضاى سابقه‌سندن
اوفلى محمود كامل افندى زاده محمد فهمى افندى	١٦ را ١٣٢١	تدقيق مؤلفات شرعيه مجلسى اعضاسندن
اوفلى محمود كامل افندى زاده محمد امين عالى افندى	١٧ را ١٣٢١	اعلامات شرعيه مديرى
اسحق افندى زاده محمد جمال الدين افندى	١٣ ن ١٣٢١	مجلس تدقيقات شرعيه اعضاسندن
قرمانى حمدى افندى زاده محمد شمس الدين افندى	٦ ل ١٣٢٣	
كورجى اسماعيل افندى زاده شاكر افندى	٧ ل ١٣٢٣	مجلس تدقيقات شرعيه اعضاى سابقه‌سندن
عثمان پازارلى محمد شاكر افندى	٨ ل ١٣٢٣	خاصه اردوى همايونى مفتيلكندن متقاعد

اسامی	تاریخ رتبه یوم ماه سنه	مأموریت
داغستانی زاده محی الدین افندی‌زاده احمدعصمت افندی	٩ ل ١٣٢٣	
طرابلس غربلی الحاج عمر «	٦ ذ ١٣٢٣	
حیدری زاده ابراهیم «	١٨ جا ١٣٢٤	دفتر خاقانی امانتی سندات خاقانیه شرع مأموری
بغدادلی علی «	٢٦ ش ١٣٢٤	سابق کتابیٔ حضرت شهریاری
احمد نیازی «	٢٣ ن ١٣٢٤	اسبق امام ثانیٔ حضرت شهر یاری
بوردوری زاده عثمان‌فوزی«	٢٤ ش ١٣٢٥	
شهری احمد رامز «	غره ل ١٣٢٥	شورای اوقاف اعضاسندن
راوی زاده سید ابراهیم «	٨ ل ١٣٢٥	بغداد رفاعی درکاه شریفی پوست نشینی
علی شکری افندی زاده محمد اسعد افندی	١٥ ر ١٣٢٨	سابق مکهٔ مکرمه قاضیسی
مکتوبی زاده بهائی افندی زاده محمد صبحی افندی	٢١ ص ١٣٣١	درسعادت استیناف محکمه‌سی اعضاسندن
چرکش شیخی زاده توفیق افندی زاده احمد مختارافندی	٧ ج ١٣٣١	مدرسة القضاة مدیری
عزت‌افندی زاده‌عمرفخر الدین مکی افندی	٨ ج ١٣٣١	مجلس تدقیقات شرعیه اعضاسندن
قرمانی‌مصطفی عاصم افندی	٩ ج ١٣٣١	فتوی امانتی معاونلرندن
محمد عزالدین «	١٠ ج ١٣٣١	ملغامجلس‌ادارهٔ ایتام رئیسی
طربزونی سلیمان افندی زاده یوسف ضیاءالدین افندی	٢٤ ب ١٣٣١	سابقا استانبول قاضیسی
زیله‌لی مصطفی رضا «	٢٥ ج ١٣٣٢	استانبول قاضیسی
احمد ماهر «	٩ ن ١٣٣٢	شورای اوقاف رئیسی

حرمين محترمين پایه لولری

اسامی	تاریخ رتبه یوم ماه سنه	مأموریت
حریری زاده سید محمد افندی	٢٦ ن ١٣١٤	اسبق حما مفتیسی
ارکریلی محمد وجیه «	٢١ م ١٣١٦	
استانبولی احمد راشد «	١٢ ل ١٣١٦	سابق مدینهٔ منوره قاضیسی
حسن تحسین افندی زاده اسماعیل افندی	١٣ ل ١٣١٦	باب والای فتوی اوراق مدیر سابقی
ارضرومی چلبی زاده ابرهیم رشدی افندی زاده مصطفی فوزی افندی	١٤ ل ١٣١٦	استانبول قاضیلکی مشاوری
چلبی زاده سعید «	٢٩ را ١٣١٧	ازمیر مفتیٔ اسبق
چرپانلی سالم «	١١ ش ١٣١٧	مکهٔ مکرمه قاضیٔ اسبق
شمعی افندی زاده محمد نجم الدین لامع افندی	١٨ ن ١٣١٧	لاپسکی تحریر نائبی
چهارشنبه لی زاده سعید افندی حفیدی مصطفی نعیم افندی	٢٥ ذا ١٣١٧	انقره ولایتی مرکز نائب اسبقی
بروسه لی محمد خالد افندی	٨ جا ١٣١٨	مجلس معارف اعضای سابقه سندن
ایزمیتلی واجد افندی زاده محمد عارف افندی	٩ جا ١٣١٨	محکمهٔ اوقاف قلمی مدیر سابقی
شیخ ظافر افندی زاده محمد افندی	٢٥ ش ١٣١٨	
محمد امین «	٥ ن ١٣١٨	
شریف «	٦ ن ١٣١٨	
برزنجی زاده سید احمد فائز افندی	٩ ل ١٣١٨	ادرنه نائب اسبق
مصطفی نوری افندی حفیدی محمد زین العابدین افندی	٢٤ جا ١٣١٩	
اسپارته لی زاده توفیق افندی زاده حسین نصرالدین افندی	٢٦ جا ١٣١٩	

اسامی	تاریخ رتبه یوم ماه سنه	مأموریت
خرپوتی عبداللطیف افندی	٢٩ جا ١٣١٩	دارالفنون عثمانی معلملرندن
سلیمانیه‌لی شیخ کاك احمدافندی حفیدی سید محمدمعروف‌افندی	١٧ ب ١٣١٩	سلیمانیه نقیب الاشراف قائمقامی
اکینلی ابراهیم‌افندی زاده طاهر افندی‌زاده محمد شرف‌الدین‌افندی	٧ ل ١٣١٩	قاضیعسکرلك محکمه‌سی ممیزی
بغداد مفتیسی اسبق عبدالغنی افندی زاده جمیل افندی زاده عیسی غیاث الدین افندی	٢٦ ذ ١٣١٩	بغداد علماسندن
طرابلس‌غربلی شیخ طاهرافندی	٨ را ١٣٢٠	طرابلس غرب علماسندن
احمد عاصم »	٩ را ١٣٢٠	باب والای فتوی اوراق مدیر معاونی
تکوشلی یوسف افندی زاده حسین سعدالدین افندی	٥ ج ١٣٢٠	فتواخانه مسودلرندن
چرکس شیخی‌زاده توفیق‌افندی زاده محمد بهاءالدین افندی	٢١ ج ١٣٢٠	قسطمونی ولایتی مرکز قاضیسی
تقیه‌جی زاده محمد توفیق افندی	٢٢ ج ١٣٢٠	مجلس تدقیقات شرعیه اعضاسندن
منیر زاده محمد عارف »	١٨ را ١٣٢٠	طرابلس شام علماسندن
ایچ ایللی سلیمان سری »	١٢ ن ١٣٢١	
شهری زاده اسعد افندی حفیدی محمد صنع‌الله افندی	٤ ش ١٣٢٢	سابقا مدینهٔ منوره قاضیسی
مصطفی عزت افندی زاده السید محمد عطاالله افندی	٢ ج ١٣٢٣	
عزیزافندی زاده محمد خالد افندی	٣ ج ١٣٢٣	
آلوسی محمود افندی حفیدی سید مصطفی زین‌الدین افندی	٤ ج ١٣٢٣	سابقا مکهٔ مکرمه قاضیسی
چهارشنبه‌لی احمد حلمی افندی	غره ن ١٣٢٣	سابقا مدینهٔ منوره قاضیسی
عبدالله وصاف افندی احفادندن مصطفی بهجت افندی	٢٧ ب ١٣٢٤	سابقا مدینهٔ منوره قاضیسی

اسامی	تاریخ رتبه یوم	ماه	سنه	مأموریت
احمد خالد افندی زاده نشأت افندی زاده محمد سعیدافندی	٩	ن	١٣٢٤	قاضیعسکرلك محکمه‌سی مشاور سابقی
مصطفی عزت افندی زاده احمد توفیق افندی	٢٢	ل	١٣٢٤	
احمد رامز افندی زاده مصطفی انوری افندی	٢٣	ل	١٣٢٤	کلیبولی نائب اسبقی
بکپازاری امین افندی زاده محمد مسعود افندی	٢٤	ل	١٣٢٤	سابقا مدینهٔ منوره قاضیسی
اطه‌لی خواجه محمد افندی زاده توفیق افندی زاده احمد فوزی افندی	٢٦	ل	١٣٢٤	مکتوبیٔ مشیخت علیا قلمی معروضات کاتبی
سید احمد مسعود افندی	٢٩	را	١٣٢٤	مدینهٔ منوره قاضیٔ اسبق
مصطفی حمدی »	٢١	ص	١٣٢٥	امام اعظم حضرتلری وقفی متولیسی
باطوملی حسن فهمی »	٢٠	ب	١٣٢٥	محکمهٔ تمییز اعضاسندن
کلاهی زاده ثروت افندی زاده اسماعیل عبدالحلیم افندی	٢٠	ب	١٣٢٥	سابقا مدینهٔ منوره قاضیسی
کوردوسی خواجه زاده محمد عاصم افندی	١٩	ص	١٣٢٨	بغداد مرکز نائب اسبقی
عبدی افندی	١٠	جا	١٣٢٨	کرکوك نقیب الاشراف قائممقام سابقی
اسماعیل حقی »	٢٧	جا	١٣٢٨	امام اول حضرت شهریاری
کنغریلی علی نیازی افندی زاده علی رفعت افندی	١٨	ذ	١٣٢٨	قبریس قاضیسی
چوقه‌دار زاده سلیمان افندی	غره	ن	١٣٢٩	سابق مدینهٔ منوره قاضیسی
محمد سعید افندی	١٦	ن	١٣٣٠	» » »
کمشخانه‌لی عمر خلوصی افندی حفیدی محمد رضا افندی		را	١٣٣١	قاضیعسکرلك محکمه‌سی مشاوری
سلیمان رشدی افندی	غره	جا	١٣٣١	سابقا مکهٔ مکرمه قاضیسی
نابلسلی هاشم افندی زاده منیب افندی	٢٣	م	١٣٣٢	نابلس مفتیسی

اسامی	تاریخ رتبه یوم ماه سنه	مأموریت
جمال‌الدين افندی چاوشوويچ	٥ ص ١٣٣٢	بوسنه و هرسك رئيس العلماسی
زيله‌لی احمد حمدی افندی زاده محمد بهاءالدين افندی	٢٦ س ١٣٣٢	مدينهٔ منوره قاضيسی
قيره‌لی حسين كامل افندی	٢٤ ل ١٣٣٢	مجلس تدقيقات شرعيه رئيسی
زرقا زاده شيخ محمد زرقا «	٢٥ ل ١٣٣٢	حلب علماسندن
ماردينی يوسف صدقی افندی زاده ابوالعلا السيد علی زين العابدين افندی	٢٦ ل ١٣٣٢	مكتوبیٔ مشيخت عليا
ابوالخيرعابدين افندی	٢٧ ل ١٣٣٢	شام شريف حنفی مفتيسی
البستانی احمد حلمی «	غره م ١٣٣٣	مكهٔ مكرمه قاضيسی
جزايرلی امير عبدالقادر مرحومك برادر زاده‌سی سيد محمد نورالدين افندی	٨ را ١٣٣٣	نقيب الاشراف
زهاوی زاده محمد سعيد «	٨ ر ١٣٣٣	بغداد مفتيسی

بلاد خمسه پایه‌لولری

اسامی	تاریخ رتبه	مأموریت
سيد سليمان افندی برادری سيد زين‌الدين افندی	١٢ ب ١٣٠٢	بغداد اشرافندن
احمد نجيب افندی برادری مصطفی حسيب افندی	٢٦ ج ١٣٠٦	
سيد سليمان افندی زاده سيد داود ضياء الدين افندی	٢٧ ص ١٣١٤	بغداد اشرافندن
مشرب زاده علی رائق افندی زاده عبد الرحمن نافذ افندی	غره ج ١٣١٤	
عادل پاشا زاده ميرعلی رضا «	٧ ل ١٣١٤	
ادلبلی مفتی زاده محمد نوری «	٩ را ١٣١٥	
زهاوی محمد افندی زاده جميل صدقی افندی	٨ ر ١٣١٧	بغداد اشرافندن

اسامی	تاریخ رتبه یوم ماه سنه	مأموریت
سویدی زاده یوسف افندی	۱۸ ن ۱۳۱۷	بغداد اشرافندن
شفیق افندی زاده خیرالله ندیم «	غره ل ۱۳۱۷	
عبدالحلیم «	٦ م ۱۳۱۸	
اطاسی زاده محمد طاهر «	۱۷ م ۱۳۱۸	
سیروزی عمر وصفی «	۸ جا ۱۳۱۸	
پرزرینلی شیخ وهبی «	٥ ن ۱۳۱۸	
وهبی «	٦ ن ۱۳۱۸	پرزرین علماسندن
علائیه‌لی راشد افندی زاده احمد توفیق افندی	٤ ج ۱۳۱۹	توقاد قاضیٔ سابق
حیدری زاده السید عبدالله سالم «	۱۱ ج ۱۳۱۹	کربلا نقیب الاشراف قائممقامی
کوملجنه‌لی محمد حلمی «	۱۲ ج ۱۳۱۹	کوملجنه مبعوث سابق
سلیمانیه‌لی السید عبد القادر نوری افندی	۱۷ ب ۱۳۱۹	معارف نظارتی کتب دینیه وشرعیه تدقیق هیئتی اعضای سابقه‌سندن
اربیللی کوچوك ملا زاده ابو بکر افندی	۱۸ ب ۱۳۱۹	
خزینه کاتبی زاده السید محمد ابوالخیر افندی	٦ ل ۱۳۱۹	
اسبق فتوی امینی نوری افندی زاده محمد راشد افندی	غره ج ۱۳۲۰	
عیسی زاده السید محمد «	۲۲ ج ۱۳۲۰	حلب مفتیسی
چهارشنبه‌لی زاده سعید افندی حفیدی محمد آصف افندی	غره را ۱۳۲۱	
شیخ علی افندی زاده عمر فخرالدین افندی	غره ج ۱۳۲۱	ملغی مجلس ادارهٔ اموال ایتام باش کاتبی
ایوبی زاده علی «	۲٤ ج ۱۳۲۱	
ارزنجانی شیخ فهمی افندی زاده محمد صدقی افندی	۲٥ ج ۱۳۲۱	
ارزنجانی شیخ فهمی افندی زاده احمد فوزی افندی	۲٦ ج ۱۳۲۱	

اسامی	تاریخ رتبه (یوم ماه سنه)	مأموریت
احمد سعید افندی	٢٦ ذ ١٣٢١	باب والای فتوی اوراق قلمی ممیزی
محمد حلمی «	غره جا ١٣٢٢	بودروم مفتیسی
اسپارته‌لی زاده توفیق افندی زاده علی حیدر افندی	غره ج ١٣٢٣	اسبق حرمین نائبی
سکوتی زاده السید محمد «	٤ ج ١٣٢٣	مجلس مشایخ اعضای سابقه‌سندن
قطنا زاده صالح «	١٧ ب ١٣٢٣	اسبق شام شریف مفتیسی
خطیب زاده محمد جمال الدین «	١٨ ب ١٣٢٣	اسبق بصره نائبی
ارکیلی احمد شاکر «	٢ ن ١٣٢٣	ردوس قاضئ سابقی
جمال پاشا حفیدی محمد خیرالله «	غره را ١٣٢٤	
استانبولی محمد خیری «	غره جا ١٣٢٤	دائرۀ جلیلۀ علمیه محاسبات دائره‌سی مدیرمعاونی
سنوی زاده طه افندی زاده اسماعیل سیف الدین افندی	غره ج ١٣٢٤	ایزمیت قاضئ سابقی
عطارزاده حسن «	٦ م ١٣٢٥	شام علماسندن
حیدری زاده صبغة الله «	غره را ١٣٢٥	کربلا قاضیسی
راقم افندی حفیدی محمد جمال الدین افندی	غره جا ١٣٢٥	
خراججی زاده نظمی افندی زاده احمد دری افندی	غره ج ١٣٢٥	
شیخ عمر افندی زاده السید حسین رفعت افندی	٢٤ ن ١٣٢٥	مجلس تدقیقات شرعیه قلمی کتبه‌سندن
اسبق فتوی امینی نوری افندی زاده محمد ربیعی افندی	٢٥ ن ١٣٢٥	فتوی امینی معاون سابقی
حسنی افندی زاده محمد توفیق «	٢٧ ن ١٣٢٥	مکۀ مکرمه حرم شریف نائبی
سید محمد افندی	٢١ م ١٣٢٦	
تکوشلی مصطفی حلمی افندی	غره را ١٣٢٦	قره طاغ مفتئ سابقی
احمد نجیب افندی زاده محمد وفا «	غره جا ١٣٢٦	ملقی مجلس ادارۀ ایتام اعضای سابقه‌سندن

اسامی	تاریخ رتبه یوم	ماه	سنه	مأموریت
ارکریلی زین العابدین افندی	٩	جا	١٣٢٦	طربزون ولایتی مرکز نائب اسبق
زیله‌لی عمر لطفی »	غره	ج	١٣٢٦	دیاربکر نیابتندن متقاعد
جودی افندی زاده محمد فیضی »	غره	ج	١٣٢٧	
سید مصطفی نور الدین »	٢١	ج	١٣٢٨	دیوانیه مفتیٔ سابقی
عبدالرحمن بن علی الحداد »	١١	ر	١٣٣٠	اب قضاسی مفتیسی
کنغریلی عبدالله صبری افندی زاده عبدالقادر صدرالدین افندی	غره	جا	١٣٣٠	
عبد الشکور »	غره	جا	١٣٣١	قادریخانه شیخی
کیلانی زاده سید محمد وجیه زید »	٢٧	ج	١٣٣١	
اسپارته‌لی عبد الکریم افندی زاده احمد مختار افندی	غره	جا	١٣٣٢	نابلس قاضیٔ سابقی
مأمون بری »	٦	ش	١٣٣٢	مدینهٔ منوره حنفی مفتیسی
راغب »	٧	ش	١٣٣٢	یمن ولایتی مرکز قاضیسی
شیخ خالد نقشبندی برادر زاده‌سی اسعد صاحب	٣٠	ش	١٣٣٢	شام شریف علماسندن
خلیل اسعد »	غره	ن	١٣٣٢	یمن ولایتی تدقیق وثائق شرعیه مأموری
حافظ رفعت »	٢	ن	١٣٣٢	کوستنجه مفتیسی
عبدالقادر شیبی »	٣	ن	١٣٣٢	کعبهٔ معظمه مفتاحدار ثانیسی
مصطفی نجا »	٢٤	ل	١٣٣٢	بیروت مفتیسی
حسینی زاده محمد کامل »	٢٥	ل	١٣٣٢	قدس شریف حنفی مفتیسی
شیخ محمد الحسینی »	٢٠	ذ	١٣٣٢	طرابلس شام علماسندن
مغربی زاده عبدالمجید حلمی »	٢١	ذ	١٣٣٢	» » »
کزبری زاده شیخ سلیم افندی زاده محمد علی افندی	٢٤	م	١٣٣٣	شام شریف علماسندن
احمد فقیه »	٢٥	م	١٣٣٣	مکهٔ مکرمه علماسندن
موسی کاظم »	٢٦	م	١٣٣٣	آیدین ولایتی مرکز قاضیسی
عبدالفتاح زعبی »	٢٢	را	١٣٣٣	طرابلس شام نقیب الاشراف قائممقامی

اسامی	تاریخ رتبه یوم ماه سنه	مأموریت
صالح مخلص افندی	غره جا ۱۳۳۳	الای مفتیلکندن متقاعد
حرپوتی نعیمی افندی حفیدی سعید افندی	٦ جا ۱۳۳۳	معمورة العزیز مبعوثی

مخرج پایه لولری

اسامی	تاریخ رتبه	مأموریت
طربزونی علی افندی زاده محمود مختار افندی	غره ب ۱۳۱٦	اسبق پرشتنه نائبی
شقیر زاده اسعد توفیق افندی	١٤ ل ۱۳۱٦	تدقیق مصاحف و مؤلفات شرعیه مجلسی رئیسی
شیخ علی افندی زاده احمد نورالدین افندی	غره م ۱۳۱۷	مجلس تدقیقات شرعیه قلمی خلفاسندن
امیر فیض الله افندی زاده محمد رفیق افندی	١١ م ۱۳۱۷	اکین مفتیسی
موصللی حسن افندی زاده محمد سعید افندی	١٨ ص ۱۳۱۷	موصل اوقاف مدیری
کلنبوی زاده خیرالله افندی زاده محمد صادق افندی	غره جا ۱۳۱۷	
عثمان بازارلی طاهر افندی حفیدی محمد حاتمی افندی	٢٤ ن ۱۳۱۷	اموال ایتام اداره‌سی مدیر سابقی
کمشخانه‌لی حسن فهمی «	غره ل ۱۳۱۷	
علی شکری افندی زاده محمد ضیاءالدین افندی	٢ ل ۱۳۱۷	ایاصوفیه کتبخانه‌سی حافظ کتبی
یوسف افندی زاده حسن خیرالله افندی	غره م ۱۳۱۸	غلطه قاضیسی
اماسیه‌لی خلیل «	غره م ۱۳۱۹	فتواخانه اعلامات اوطه‌سی ممیزلکندن متقاعد
ارخوه‌لی عمر لطفی «	١٥ را ۱۳۱۹	مخلفات عمومیه قساملغی مشاورلرندن
داغستانی حسنین افندی زاده محمد ضیاءالدین افندی	غره جا ۱۳۱۹	

اسامى	تاريخ رتبه يوم ماه سنه	مأموريت
سليمانيه‌لى شيخ كاك احمدافندى حفيدى سيد حسن افندى	١٧ ب ١٣١٩	سليمانيه علماسندن
سليمانيه‌لى شيخ كاك احمدافندى حفيدى سيد عمر افندى	١٨ ب ١٣١٩	» »
سليمانيه‌لى شيخ كاك احمدافندى حفيدى سعيد افندى زاده سيد محمد افندى	١٩ ب ١٣١٩	» »
سليمانيه‌لى شيخ كاك احمدافندى حفيدى سعيد افندى زاده سيد محمود افندى	٢٠ ب ١٣١٩	» »
سليمانيه‌لى سيدعبدالقادرافندى	٢١ ب ١٣١٩	» »
شيخ حاجى مصطفى افندى‌زاده اسماعيل رفقى افندى	٦ ل ١٣١٩	باب والاى فتوى‌مأمورين مديريتى لوازم قلمى مميزى
شيخ عاكف افندى زاده محمد ثاقب افندى	٧ ل ١٣١٩	ايوب جامع شريفى امامى
قسطمونيلى احمد حلمى افندى زاده برهان‌الدين شكرى افندى	غره جا ١٣٢٠	عدليه مأمورينندن
رمضانى زاده يوسف »	٧ ب ١٣٢٠	موصل علماسندن
شمس الدين افندى حفيدى حسين حيدر افندى	غره ش ١٣٢٠	يكى كوى قاضىٔ سابقى
ملاطيه‌لى كمال‌الدين افندى زاده محمود فريد افندى	٢ ل ١٣٢٠	
داغستانى الياس ويسى افندى	٥ ذا ١٣٢٠	مجلس تدقيقات شرعيه اعضالغندن متقاعد
ترشيجى‌زاده احمدمختار افندى زاده اسماعيل اسعد افندى	٩ ذا ١٣٢٠	باب والاى فتوى سجل مديرى
سلالهٔ فاروقيه‌دن احمد افندى	١٨ ذا ١٣٢٠	شام شريف اشرافندن
اماسيه‌لى حافظ سيد محمد »	٩ م ١٣٢١	اماسيه علماسندن
عبدالرحمن فضلى »	١٠ م ١٣٢١	

مأموريت	تاريخ رتبه يوم ماه سنه	اسامى
ولى عهد حضرتلرى تشريفاتجيسى	غره جا ١٣٢١	صاحب بك زاده عثمان صاحب «
مخلفات عموميه قساملنى مميزلرندن	٢٨ ج ١٣٢١	اوفلى محمود كامل افندى زاده محمد محى الدين افندى
حلب ولايتى مركز قاضيسى سابق	٢٩ ج ١٣٢١	على همت افندى
استانبول ولايتى اوقاف مديريتى كتبه سندن	غره ب ١٣٢١	موالى زاده حفيدى مصطفى طلعت افندى
قره مرسل نائب اسبق	٢ ب ١٣٢١	كواكبى زاده نجم الدين افندى زاده محمد صلاح الدين افندى
اموال ايتام وبيت المال مديريتى خلفاسندن	٣ ب ١٣٢١	طرسوسى زاده عثمان كامل افندى حفيدى محمد آصف افندى
	٤ ب ١٣٢١	شكرى افندى زاده توفيق افندى حفيدى احمد الهامى افندى
	غره ل ١٣٢١	مغربى زاده اسماعيل حقى «
مجلس معارف اعضاى سابقه سندن	٣ ل ١٣٢١	محمد غالب «
	٤ ل ١٣٢١	استانبولى محمد ضياء الدين «
خراسان قاضيلكندن متقاعد	١٩ ل ١٣٢١	بغدادلى جميل زاده احمد «
	غره را ١٣٢١	شمنيلى ظريفى زاده محمد اسعد «
باب والاى فتوى اوراق قلمى خلفاسندن	١٧ ذ ١٣٢١	درويش على رضا افندى يكنى عثمان افندى
بكقوز قاضيسى	غره م ١٣٢٢	حسن فهمى افندى حفيدى عثمان نورى افندى
بتليس ولايتى مركز نائب اسبق	غره م ١٣٢٢	كنغريلى عبد الله صبرى افندى زاده على نور الدين افندى
	غره م ١٣٢٢	حسن نظمى افندى زاده محمد سليم افندى
حما نقيب الاشراف قائممقامى	١٥ را ١٣٢٢	كيلانى زاده سيد صالح «
كربلا قاضيلكندن متقاعد	٢١ ج ١٣٢٢	سنوى زاده طه افندى زاده عبد المجيد افندى
قوصوه مركز قاضئ سابق	٢٣ ج ١٣٢٢	مالك افندى زاده حسين شوكت «

مأموريت	تاريخ رتبه يوم ماه سنه	اسامى
باب فتوى اوراق اوطه‌سى كتبهٔ سابقه‌سندن	١١ ل ١٣٢٢	تكوشلى يوسف افندى برادر زاده‌سى عمر فائق افندى
مكتوبىٔ مشيخت عليا قلمى مستعجله كاتبى	١٢ ل ١٣٢٢	شاهين افندى زاده على نجم الدين افندى
كليبولى قاضيسى	١٣ ل ١٣٢٢	استانبولى زاده امين افندى زاده سليمان حلمى افندى
	٢٥ ل ١٣٢٢	كوملجنه‌لى احمد عاصم افندى زاده محمد شريف افندى
وكلاى دعاويدن	غره م ١٣٢٣	شكرى افندى زاده يوسف جمال الدين افندى
	١٢ ر ١٣٢٣	حسين الجسر افندى زاده محمد يمنى افندى
فتوا خانه مأمورينندن	غره ب ١٣٢٣	اركوبى محمد افندى زاده مصطفى عاصم افندى
	١٧ ب ١٣٢٣	استانبولى محمد امين »
متقاعدين نوابدن	١٩ ب ١٣٢٣	استانبولى سليمان حالى »
اسكدار قاضيسى	٢٢ ب ١٣٢٣	عشاقى حسن لطفى »
	٢٣ ب ١٣٢٣	توقادى محمد وصفى »
ثانيه نقيب الاشراف قائمقامى	٢٣ ش ١٣٢٣	شيخ قطبى »
درسعادت استيناف تجارت محكمه‌سى اعضاسندن	غره م ١٣٢٤	صاحب بك زاده اسماعيل عصمت افندى
انقره ولايتى مركز قاضيسى	غره م ١٣٢٤	پرليه‌لى زاده حفيدى حسين عاشر افندى
فتوا خانه مأمورينندن	غره م ١٣٢٤	قرين ابادى احمد نورى »
	غره را ١٣٢٤	يوزغادى فاضل افندى زاده احمد رفيق افندى
	٢٧ ر ١٣٢٤	قواله‌لى ابراهيم بك برادرى محمد افندى

اسامی	تاریخ رتبه یوم ماه سنه	مأموریت
حافظ علی رضا افندی	١٨ جا ١٣٢٤	حمیدیه جامع شریفی امام وخطیبی
بغدادی امین افندی حفیدی محمد شاکر افندی	٢٣ ل ١٣٢٤	مدرسه‌القضاة مدیرمعاونی
مصطفی رشدی افندی زاده محمد امین افندی	٢٦ ل ١٣٢٤	
عصمت‌افندی زاده‌محمدعلی‌افندی	غره ذا ١٣٢٤	
شیخ امین افندی زاده محمد عطاالله افندی	٦ م ١٣٢٥	
محمد ناصح افندی	٧ م ١٣٢٥	
موره‌لی مرتضی افندی زاده محمد عارف افندی	٨ م ١٣٢٥	مجلس‌تدقیقات شرعیه قلمی خلفاسندز
ازمیری‌مفتی‌زاده‌عبدالقادرافندی زاده اسماعیل فخرالدین افندی	٢١ ص ١٣٢٥	کوتاهیه نائب اسبق
رأفت افندی همشیره زاده‌سی محمد ناجی افندی	غره را ١٣٢٥	
اورفه‌لی شیخ حسین افندی	٢٤ را ١٣٢٥	حلب علماسندن
کیلانی زاده سید وجیه »	٢٥ را ١٣٢٥	حما اشرافندن
طربزونی مصطفی عاصم افندی حفیدی محمد عارف افندی	غره ن ١٣٢٥	
خیرالله پاشا حفیدی احمد نورالدین افندی	غره ذ ١٣٢٥	
سید احمد اسعد افندی برادر زاده‌سی سید عثمان افندی	٢١ م ١٣٢٦	
اسکداری‌حافظ احمدنوری‌افندی	غره را ١٣٢٦	
صوفی‌زاده سیدمحمدکمال‌الدین »	١٥ را ١٣٢٦	شام شریف علماسندن
محمد شاکر »	١٦ را ١٣٢٦	
کره‌ده‌لی راشد افندی زاده محمد سعید افندی	١٧ را ١٣٢٦	

اسامی	تاریخ رتبه (یوم ماه سنه)	مأموریت
ابراهیم فرید افندی	۱۸ را ۱۳۲۶	ردوس قاضیسی
ایورانیه‌لی محمد وهبی »	۱۹ را ۱۳۲۶	دارالمعلمین مدیر اسبقی
محمدعلی رضا افندی زاده سید علی افندی	۲۱ را ۱۳۲۶	
راشد افندی حفیدی محمد صفی الدین افندی	۲۲ را ۱۳۲۶	مکتوبئ مشیخت قلمی ایکنجی صنف خلفاسندن
صیادی زاده نورالدین افندی زاده سید محمد خالد افندی	۲۳ را ۱۳۲۶	
محمد عصمت افندی زاده محمد علی شکیب افندی	غره ن ۱۳۲۶	مجلس تدقیقات شرعیه قلمی خلفاسندن
شاملی محمد ادیب »	غره ذ ۱۳۲۶	آلای مفتیلرندن
طربزونی سلیمان وهبی افندی زاده احمد فاتح افندی	غره م ۱۳۲۷	محکمهٔ اوقاف مشاورلرندن
بالیکسرلی مصطفی منیب افندی زاده محمد توفیق افندی	غره را ۱۳۲۷	
حکیم باشی عبدالحق افندی حفیدی میر ممدوح افندی	۱۸ جا ۱۳۲۷	
صلاح الدین افندی زاده مصطفی بلیغ کاظم افندی	۷ ن ۱۳۲۷	چتالجه قاضئ سابقی
ایاشلی توفیق افندی زاده احمد توفیق افندی	۲۳ ن ۱۳۲۷	
قوچحصارلی علی خلوصی افندی	غره ذ ۱۳۲۷	آلای مفتیلرندن
عریانی زاده خیرالله افندی زاده علی وحید افندی	۱۸ را ۱۳۲۸	ایزمیت قاضیسی
ازهری زاده محمد محاسن افندی	۱۸ را ۱۳۲۸	عسیر نائب سابقی
احمد زکی پاشا میرزاده حافظ محمد امین افندی	۱۰ جا ۱۳۲۸	مکتوبئ مشیخت علیا قلمی ممیزی
استانبولی رشید افندی زاده معتصم افندی زاده علی کمال افندی	۱۱ جا ۱۳۲۸	مخلفات عمومیه قسامی
احمد نجاتی »	۲۷ جا ۱۳۲۸	امام ثانئ حضرت شهریاری

اسامی	تاریخ رتبه یوم	ماه	سنه	مأموریت
ازهری زاده مواهب افندی	۲۹	جا	۱۳۲۸	
عثمان فوزی افندی	۲۱	ج	۱۳۲۸	
ودینه‌لی خواجه مصطفی شوقی افندی زاده محمد نوری افندی	۲۲	ج	۱۳۲۸	مکتوبیٔ مشیخت علیا قلمی مقابله مأموری
دوزجه‌لی خلوصی افندی زاده یوسف سعاد افندی	۲۳	ج	۱۳۲۸	وکلای دعاویدن
شیخ فرید افندی زاده حسین حسنی افندی	۷	ش	۱۳۲۹	اموال ایتام وبیت المال اداره‌سی ممیزلرندن
ملاطیه‌لی توفیق »	۸	ش	۱۳۲۹	
ترحاله‌لی محمود نورالدین »	۲۳	ش	۱۳۲۹	ملغی مجلس ادارهٔ اموال ایتام اعضاسندن
شیخ عبداه افندی زاده مصطفی سیرت افندی	۲۴	ش	۱۳۲۹	ملغی مجلس ادارهٔ اموال ایتام اعضاسندن
طرون زاده حفیدی عاطف افندی زاده احمد ممدوح افندی	۲۵	ش	۱۳۲۹	ملغی مجلس ادارهٔ اموال قلمی ممیزی
استانبولی صالح اشرف »	۲۶	ش	۱۳۲۹	باب والای فتوی اوراق قلمی دوسیه ممیزی
مناسترلی اسماعیل زهدی »	۲۷	ش	۱۳۲۹	باب والای فتوی اوراق قلمی خلفاسندن
ایوبی حسین حسنی »	۲۸	ش	۱۳۲۹	باب والای فتوی اوراق قلمی خلفاسندن
عبدالرحمن فندی زاده علی حلمی »	۲۹	ش	۱۳۲۹	باب والای فتوی اوراق قلمی خلفاسندن
علی مجاهد »	۱۱	ر	۱۳۳۰	تعز مفتیسی
تقی الدین زاده سید محمد ادیب »	۲۳	م	۱۳۳۰	شام نقیب الاشراف قائممقامی
عبدالله پشاوری »	۱۶	ص	۱۳۳۲	عسیر قاضیسی
عبدالله بن عبدالقادر »	۱۷	ص	۱۳۳۲	صنعا علماسندن
سلیمان سری »	۱۷	ص	۱۳۳۲	ادرنه ولایتی مرکز قاضیسی
صادق »	۱۸	ص	۱۳۳۲	دکزلی مبعوثی

اسامی	تاریخ رتبه یوم ماه سنه	مأموریت
اسکیشهرلی مفتی زاده حاجی حافظ افندی حفیدی عبدالله عزمی افندی	٧ ش ١٣٣٢	کوتاهیه مبعوثی
محمد عزت افندی	٣٠ س ١٣٣٢	کرك قاضیسی
قارلوه‌لی حسین افندی	١٨ را ١٣٣٢	رئیس المنجمین
بودروم مفتیسی حلمی افندی زاده عبدالحلیم افندی	٨ ر ١٣٣٣	عکا قاضیسی
ابراهیم شوقی «	١٦ ر ١٣٣٣	بغداد قاضیسی
مصطفی شفیق «	١٧ ر ١٣٣٣	بصره قاضیسی
حسن شیبی «	٦ جا ١٣٣٣	مکهٔ مکرمه مبعوثی

دوریه موالیسی

اسامی	تاریخ رتبه	مأموریت
عشاقی خلیل فوزی افندی	غره جا ١٣٠١	
مترجم رشدی پاشا اقرباسندن عثمان افندی	غره ح ١٣٠٤	
محمد عفیفی افندی	غره م ١٣٠٥	
اکینلی مفتی زاده احمد نوری «	غره ر ١٣١٠	
احمد اسعد افندی برادر زاده‌سی سید محمد افندی	غره را ١٣١١	
چهارشنبه‌لی محمد شکری «	غره م ١٣١٦	
طرابلس شاملی صوفی زاده عبدالرحمن افندی	غره م ١٣١٧	
احمد ماهر «	غره م ١٣١٧	
زغفرانبولیلی مصطفی منیب «	غره جا ١٣١٨	
بکر افندی زاد حافظ محمود «	غره م ١٣١٩	
رائف افندی زاده محمد حکمت «	غره م ١٣١٩	
اکاه افندی حفیدی شهاب الدین «	غره ذا ١٣١٩	

اسامی	تاریخ رتبه یوم ماه سنه	مأموریت
طوله باغچه‌لی حافظ محمد افندی	غره م ۱۳۲۰	
اقسکیلی عثمان ثابت «	غره را ۱۳۲۰	
سلیمانیه دلماسندن ایوبی زاده محمد نوا افندی	غره ذا ۱۳۲۰	
چاوش زاده عابد «	غره ذا ۱۳۲۱	
حسن تحسین افندی زاده محمد نظام‌الدین افندی	غره م ۱۳۲۲	قاضیعسکرلك محکمه‌سی کتبه‌سندن
استانبولی رشید افندی زاده مصطفی عاصم افندی	غره م ۱۳۲۲	ملغی استانبول باب محکمه‌سی کتبه‌سندن
یوزغادی حافظ محمد بهاءالدین «	غره م ۱۳۲۲	
سید احمد اسعد افندی زاده سید عبیدالله افندی	غره م ۱۳۲۲	
طرتقجی زاده راشد بك زاده محمد عفیف افندی	غره را ۱۳۲۲	
شمنیلی خواجه زاده حسین حسنی افندی	غره دا ۱۳۲۲	
بروسه‌لی شریف رشدی افندی حفیدی محمد کمال افندی	غره م ۱۳۲۳	
قیصریلی عبدالصمد افندی زاده محمد شکری افندی	غره م ۱۳۲۳	
نوشهرلی خلیل افندی زاده کاظم افندی زاده محمد فیض‌الله افندی	غره ل ۱۳۲۳	
محمد کامل «	غره ذا ۱۳۲۳	
توقادلی حسن تحسین «	غره م ۱۳۲٤	
ابراهیم ادهم افندی زاده محمد نشأت افندی	غره م ۱۳۲٤	
ابرادیلی حاجی علی افندی زاده محمد عارف افندی	غره م ۱۳۲٤	
محمد عارف «	غره م ۱۳۲٤	میرکون مکتب رشدیسی معلم سابقی

اسامی	تاریخ رتبه یوم ماه سنه	مأموریت
کلنبوی احفادندن سالم افندی ربیبی حسن افندی زاده خلیل رحمی افندی	غره ر ١٣٢٤	
سید ابراهیم اسعد افندی مخدومی سید اسعد افندی	غره ل ١٣٢٤	
طربوزلی هاشم افندی حفیدی احمد جمال افندی	غره ذا ١٣٢٤	
کلنبوی احفادندن سالم افندی حفیدی محمد جلال الدین افندی	غره م ١٧٢٥	مأمورین قلمی لوازم قسمی کتبه‌سندن
قیالرلی خواجه‌زاده محمد طاهر «	غره م ١٣٢٥	قیالر مقتبسی
حاجی مختارین زاده محمد فهمی «	غره م ١٣٢٥	
اونیه‌لی علی انور «	غره را ١٣٢٥	اماسیه قاضیلکندن متقاعد
عرب زاده عارف افندی زاده محمد سلیمان افندی	غره ر ١٣٢٥	باب فتوی سجل قلمی کتبه‌سندن
خربوتی سلیمان سالمی افندی زاده عثمان نوری افندی	غره جا ١٣٢٥	باب والای فتوی معتمدی
چرکس محمد رجب «	غره ذا ١٣٢٥	محاسبهٔ قلمی کتبهٔ سابقه‌سندن
نافذ پاشا حفیدی حکمت «	غره م ١٣٢٦	
صالح افندی زاده موسی کاظم افندی	غره م ١٣٢٦	
محمد فهمی «	غره م ١٣٢٦	قلعهٔ سلطانیه مفتیٔ سابقی
یعقوب افندی زاده محمد صادق «	غره ر ١٣٢٦	
استانبوللی حافظ محمد جمال الدین «	غره جا ١٣٢٦	
حسنی افندی زاده محمد علی «	غره ل ١٣٢٦	
عثمان حلمی افندی زاده عبدالله کامل افندی	غره ذا ١٣٢٦	
رضا پاشا حفیدی احمد سعدالدین «	غره م ١٣٢٧	مأمورین قلمی ممیز سابقی
نیکسارلی صالح «	غره ص ١٣٢٧	

اسامى	تاريخ رتبه يوم ماه سنه	مأموريت
محمد رفعت افندى	غره ص ١٣٢٧	
ازكريلى مصطفى حسبى »	غره را ١٣٢٧	فتواخانهٔ عالى مأمورلرندن
شمنيلى احمدخلوصى افندىزاده مصطفى سالم افندى	غره ر ١٣٢٧	ازمير قاضى مشاور سابق
فلبه‌لى زاده امين افندى زاده محمد جمال‌الدين افندى	غره جا ١٣٢٧	قاضيعسكرلك محكمه‌سى كتبه‌سندن
كماخلى الحاج حسين »	غره ل ١٣٢٧	سابق مدارس مفتشلرندن
عربكرلى محمد توفيق »	غره ذا ١٣٢٧	» » مفتش‌معاونلرندن
ازكريلى حسين حسنى »	غره م ١٣٢٨	
بوى‌آبادلى‌حافظ حسين‌حسنى »	غره م ١٣٢٨	
اسماعيل فاهم افندى زاده محمد امين مائل افندى	غره را ١٣٢٨	باب والاى فتوى اوراق قلمى كتبه‌سندن

ادرنه پايهٔ مجردى اصحابى

بروسه‌وى مراد افندى زاده على‌افندى زاده محمدعابد افندى	١٤ را ١٢٩٧	
سيد علوى السقاف »	١١ ل ١٢٩٧	مكهٔ مكرمه نقيب‌الاشراف قائممقامى
بك زاده على‌افندى زاده محمد نورى افندى	٢٧ ل ١٣٠٣	
تكريت اشرافندن ناصر زاده سيد احمد حمدى افندى	١٤ م ١٣٠٤	
ارزنجانلى بك زاده الحاج ابراهيم افندى	٢ ج ١٣٠٥	
سليمان »	٢١ ب ١٣١٣	سابق ادرنه مفتيسى

اسامی		تاریخ رتبه یوم ماه سنه	مأموریت
علائیه‌لی محمد نظیف	«	٩ ش ١٣١٣	
شیخ عبد الغنی النابلسی اولادندن امین	افندی	٢٠ ر ١٣١٤	
بیطر زاده عبد الرزاق	«	٩ را ١٣٢٥	
جندی زاده شیخ محمد سعید	«	٤ ب ١٣١٥	
الحاج انوری	«	٦ ب ١٣١٥	
سید ابراهیم زهدی	«	١٤ د ١٣١٥	قسطمونی نقیب الاشراف قائمقامی
ازمیرلی چلبی زاده مصطفی حلیمی	افندی	١٦ م ١٣١٦	
سیواسلی احمد حمدی	«	٢٩ ص ١٢١٦	
مکی زاده شریف محمد ابوالخیر	«	١٦ را ١٣١٦	
محمد طاهر	«	١٣ م ١٣١٧	
شیخ ابراهیم شمانه	«	سلخ را ٢٣١٧	مدینهٔ منوره اهالئ کرامندن
محمد فهیم	«	٨ ل ١٣١٧	
سید امین بن عبد القادر البحری	«	١٥ را ١٣١٨	
سید حمزة الرفاعی	«	٦ جا ١٣١٨	
یوسف بنهانی	«	٧ جا ١٣١٨	
کاتب زاده محمد نوری	«	٨ جا ١٣١٨	
عبد الرحمن حفظی	«	٢ د ١٣١٨	
غزی زاده سید محمد صالح	«	٥ ل ١٣١٩	شام شافعی مفتیسی
تفاحه زاده سید محمد رفعت	«	٧ ل ١٣١٩	نابلس نقیب الاشراف قائمقامی
لبهوه‌لی حسین حسنی	«	٧ م ١٣١٩	
حسیبی زاده سید ابوالسعود	«	غره جا ١٣٢٠	شام نقیب الاشراف قائمقامی
فیلورینه‌لی حسین حسنی	«	٢٠ ج ١٣٢٠	

اسامی	تاریخ رتبه یوم ماه سنه	مأموریت
حسن حلمی افندی	٢٢ ج ١٣٢٠	
علی طاهر »	٢٣ ج ١٣٢٠	
باش اعیان زاده شیخ عبدالله »	٢٤ ج ١٣٢٠	
جابری زاده عبدالقادر لطفی افندی زاده الحاج محمد مراد افندی	٢٥ ل ١٣٢٠	حلب علماسندن
مفتی زاده سید صادق »	٢٦ ل ١٣٢٠	حلب علماسندن
ایوبی زاده محمد سعید »	٢٨ ل ١٣٢٠	
قسطمونیلی الحاج محمد خلوصی »	٢٩ ل ١٣٢٠	ملغی مجلس ادارهٔ ایتام اعضاسندن
اطه لی خواجه محمد افندی دامادی حسین حسنی افندی	٢١ را ١٣٢١	مرعش نیابتندن متقاعد
مصطفی نسیب افندی	٢٢ را ١٣٢١	مأمورین عدلیه دن
برزنجی زاده سید احمد افندی	٢٣ را ١٣٢١	مدینهٔ منوره علماسندن
محمد امین »	٢٥ را ١٣٢١	
ایوبی زاده خلیل ابراهیم »	٢٧ را ١٣٢١	شام علماسندن
صیادی زاده سید حسن »	٢٨ را ١٣٢١	عکار نقیب الاشراف قائممقامی
حسن تحسین »	٢٥ ج ١٣٢١	دفتر خاقانی سندات شرعیه مأمورینندن
بالجی زاده بکر »	٢ س ١٣٢١	
قبریسلی خواجه زاده عرفانی »	غره ل ١٣٢١	
محمد بهاءالدین »	١٤ ل ١٣٢١	سابق اموال ایتام محاسبه جیسی
استانبولی محمد صالح »	١٥ ل ١٣٢١	ملغی اناطولی قاضیعسکر مشاوری
استانبولی محمد جمیل »	١٦ ل ١٣٢١	اناطولی قاضیعسکرلکی تذکره خانه مقید سابقی
ازمیرلی احمد امین »	١٧ ل ١٣٢١	دعوی وکیللرندن
محمد عونی »	١٨ ل ١٣٢١	» »
شیخ ظافر افندی زاده ابراهیم افندی	١٩ ل ١٣٢١	
الحافی زاده عبدالحلیم عمادالدین افندی	١٦ ذ ١٣٢١	نوابدن
قدری افندی	١٨ ذ ١٣٢١	عدلیه مأمورینندن

اسامى	تاريخ رتبه يوم	ماه	سنه	مأموريت
محمد محسن افندى	١٩	ذ	١٣٢١	نوابدن
محمود وهبى «	٢٠	ذ	١٣٢١	عدليه مأمورينندن
عماره نائب اسبق صالح «	٢٦	ذ	١٣٢١	
سيد محمود عمادالدين «	١٦	را	١٣٢٢	طربزون نقيب الاشراف قائمقامى
محرم صدقى «	٢٢	ب	١٣٢٢	نوابدن
نوشهرلى حسن فهمى «	٢٣	ب	١٣٢٢	مأمورين عدليه‌دن
مصطفى افندى زاده محمد شكرى افندى	٤	ش	١٣٢٢	نوابدن
سيد ناصرالدين افندى	٥	ش	١٣٢٢	كربلاده حميديه جامع شريفى خطيبى
غزى زاده اسماعيل حقى «	٦	ش	١٣٢٢	نوابدن
وهبى افندى زاده محمد سامى «	٩	ل	١٣٢٢	
قسطمونيلى سالم افندى زاده احمد توفيق افندى	١٠	ل	١٣٢٢	قسطمونى علماسندن
ايچ ايللى عبدالله شوكت افندى	٢٢	ل	١٣٢٢	نوابدن
محمد نورى «	٢٣	ل	١٣٢٢	بيله‌جك «
بغداد مفتيسى اسبق سعيد افندى زاده سيد محمد نافع افندى	٢٤	ل	١٣٢٢	نوابدن
محمد كسنى افندى	١١	ذا	١٣٢٢	بيروت «
مفتى زاده محمد سعيد افندى	٤	ص	١٣٢٣	نيكده اشرافندن
محمد فائق «	٢٨	را	١٣٢٣	سابق معمورة العزيز مفتيسى
جنبرلى زاده درويش «	٢٩	را	١٣٢٣	
احمد رفعت «	١٧	ر	١٣٢٣	ملغى تفتيش و معاينه اعضاسندن
خادمى احمد سامى «	١٨	ر	١٣٢٣	
اورفه‌لى حلمى «	١٧	ب	١٣٢٣	مأمورين عدليه‌دن
سيواسلى محمد عارف «	٢٠	ب	١٣٢٣	معره قاضيسى
ركابى زاده سيد عبدالله «	٢١	ب	١٣٢٣	شام علماسندن
حافظ يحيى حلمى «	٢٢	ب	١٣٢٣	سابق برلين سفارت سنيه‌سى امامى

اسامی	تاریخ رتبه (یوم ماه سنه)	مأموریت
ارکیلی ابراهیم ادهم افندی	٢١ ل ١٣٢٣	
عبداللطیف »	٢٤ ل ١٣٢٣	مأمورین عدلیه‌دن
عبدالله صدیق »	٢٥ ل ١٣٢٣	مرسین علماسندن
کزبری زاده سید عبدالله »	٢٦ ل ١٣٢٣	زبدانی قضاسی نقیب الاشراف قائمقامی
مفتی زاده یعقوب »	٢٧ ل ١٣٢٣	طرسوس اشرافندن
محمد محی الدین »	٢ ص ١٣٢٤	
قاوقجی زاده شیخ محمد جمال الدین »	٣ ص ١٣٢٤	طرابلس شام علماسندن
اطاسی زاده محمد خالد »	١٢ ر ١٣٢٤	حمص »
محمد رحالی »	١٤ ر ١٣٢٤	تیره نقیب الاشراف قائمقامی
عبدالله »	غره ش ١٣٢٤	کوزلحصار ایدین علماسندن
درامه‌لی ابراهیم ادهم »	٢١ ل ١٣٢٤	
عمر فوزی »	٢٢ ل ١٣٢٤	معارف مأمورلرندن
علی رضا »	٢٣ ل ١٣٢٤	یانیه‌ده جلال علی پاشا مدرسه‌سی مدرسی
حاجی عثمان افندی زاده حاجی احمد افندی	٢٤ ل ١٣٢٤	قره‌حصار صاحب علماسندن
علائیه‌لی بهجت افندی زاده محمد صادق افندی	٢٥ ل ١٣٢٤	نوابدن
اکینلی علی زهدی افندی	٢٦ ل ١٣٢٤	سابق پترسبورغ سفارت سنیه‌سی امامی
ماندیك زاده حافظ احمد افندی	٢٧ ل ١٣٢٤	اشقودره علماسندن
اربیللی شیخ سعید افندی زاده عبدالصمد افندی	٢٨ ل ١٣٢٤	
عبدالرحمن طلعت افندی	٦ م ١٣٢٥	
اویس نائلی »	٢١ ص ١٣٢٥	نوابدن
محمد فخیمه »	٢٢ ص ١٣٢٥	»
حسین راتب »	٢٣ ص ١٣٢٥	ساقز مفتیسی
فرضی زاده محمود فائق »	٢٤ ص ١٣٢٥	

اسامی	تاریخ رتبه یوم ماه سنه	مأموریت
کوده‌نه‌لی خلیل حشمت افندی زاده محمد امین افندی	٢٦ ص ١٣٢٥	
شعار زاده محمد افندی	٢٧ ص ١٣٢٥	موصل علماسندن
احمد طیب »	٢٤ ر ١٣٢٥	چورلی نائب اسبق
احمد رشدی »	٢٥ ر ١٣٢٥	
شیخ مسلم »	٢٦ ر ١٣٢٥	
محمد امین »	٢١ جا ١٣٢٥	
کیلانی زاده سید عبدالله »	٢٦ ج ١٣٢٥	بغداد اشرافندن
» » سید احمد »	٢٧ ج ١٣٢٥	» »
قونیه‌لی محمد رضا »	٣ ب ١٣٢٥	نوابدن
عبدالوهاب »	٢٤ ب ١٣٢٥	بغداد قاضی مشاور سابق
طاش کوپریلی محمد رحمی »	٢٥ ب ١٣٢٥	
صالح صدقی »	٢٦ ب ١٣٢٥	نوابدن
محمد افندی مخدومی توفیق »	٢٧ ب ١٣٢٥	
حاجی اولیا زاده حاجی شمس الدین افندی	٢٨ ب ١٣٢٥	مغنیسا مفتیسی
کیلانی زاده نورس افندی	٢٩ ب ١٣٢٥	
عمری زاده عبداللطیف »	٦ م ١٣٢٦	شام اشرافندن
مرزیفونی اسماعیل حقی »	١٦ ص ١٣٢٦	نوابدن
حلبلی مقید زاده محمد »	١٧ ص ١٣٢٦	حلب اشرافندن
چرکس محمد سلیم »	١٥ را ١٣٢٦	نوابدن
محی الدین بك زاده ضیاء الدین »	١٨ را ١٣٢٦	مالیه قلم مخصوص شفره مأموری
اقحصاری یوسف افندی زاده مصطفی فوزی افندی	١٩ را ١٣٢٦	مغنیسا مبعوثی
موره‌لی حسن فهمی افندی	١٧ جا ١٣٢٦	ازمیت مفتیسی
محمد وهبی »	١٨ جا ١٢٢٦	
صبغة الله افندی زاده احمد ثریا »	١٩ جا ١٣٢٦	بولی اشرافندن

اسامی	تاریخ رتبه یوم ماه سنه	مأموریت
ارکربلی یحیی سزائی افندی	۲۰ جا ۱۳۲۶	نوابدن
چلبی زاده عبدالقادر «	۲۱ جا ۱۳۲۶	حلب اشرافندن
رشدی زاده سید قاسم «	۱۶ ح ۱۳۳۰	کربلا علماسندن
عبدالقادر «	۳ ذا ۱۳۳۱	لاذقیه مفتیسی
شیخ محمد بن حسن دلال «	۱۱ ذا ۱۳۳۱	یمن علماسندن
اسطوانی زاده عبدالرزاق «	۱۶ ص ۱۳۳۲	شام شریف علماسندن
حسین العمری «	۷ ر ۱۳۳۲	صنعا علماسندن محکمهٔ استیناف رئیسی
ابوالخیر مزجاجی «	۷ ش ۱۳۳۲	صنعا مفتیسی
محمد خیری «	۸ ش ۱۳۳۲	شام شریف محکمهٔ شرعیه‌سی باش کاتبی
عبدالباسط الانسی «	۹ ش ۱۳۳۲	بیروت علماسندن
عبدالقادر الانباری «	۳۰ ش ۱۳۳۲	زبید مفتیسی
شیخ محمد طاهر ابوالسعود «	۲۴ محرم ۱۳۳۳	قدس شریف شافعی مفتیسی
حاجی ابراهیم «	۶ جا ۱۳۳۳	دیاربکر مفتیسی

ازمیر پایهٔ مجردی اصحابی

مرعشلی شیخ محمود افندی حفیدی حسن افندی	۱۰ ذ ۱۲۹۷	
کیلانی زاده سید محمدعلی افندی	۱۸ ب ۱۲۹۸	حما اشرافندن
مفتی زاده احمد «	۱۰ س ۱۲۹۸	طرابلس شام علماسندن
علائیه‌لی احمد راشد «	۱۶ س ۱۲۹۸	نوابدن
عبد القادر «	۲۹ دا ۱۲۹۸	انطاکیه علماسندن
مرعشلی شیخ محمود افندی حفیدی فضل‌الله افندی	۲۳ جا ۱۲۹۹	حلب علماسندن

اسامی	تاریخ رتبه یوم ماه سنه	مأموریت
کوده‌نه‌لی خلیل حشمت افندی زاده محمد امین افندی	٢٦ ص ١٣٢٥	
شعار زاده محمد افندی	٢٧ ص ١٣٢٥	موصل علماسندن
احمد طیب »	٢٤ ر ١٣٢٥	چورلی نائب اسبق
احمد رشدی »	٢٥ ر ١٣٢٥	
شیخ مسلم »	٢٦ ر ١٣٢٥	
محمد امین »	٢١ جا ١٣٢٥	
کیلانی زاده سید عبدالله »	٢٦ ج ١٣٢٥	بغداد اشرافندن
» » سید احمد »	٢٧ ج ١٣٢٥	» »
قونیه‌لی محمد رضا »	٣ ب ١٣٢٥	نوابدن
عبدالوهاب »	٢٤ ب ١٣٢٥	بغداد قاضی مشاور سابق
طاش کوپریلی محمد رحمی »	٢٥ ب ١٣٢٥	
صالح صدقی »	٢٦ ب ١٣٢٥	نوابدن
محمد افندی مخدومی توفیق »	٢٧ ب ١٣٢٥	
حاجی اولیا زاده حاجی شمس الدین افندی	٢٨ ب ١٣٢٥	مغنیسا مفتیسی
کیلانی زاده نورس افندی	٢٩ ب ١٣٢٥	
عمری زاده عبداللطیف »	٦ م ١٣٢٦	شام اشرافندن
مرزیفونی اسماعیل حقی »	١٦ ص ١٣٢٦	نوابدن
حلبلی مقید زاده محمد »	١٧ ص ١٣٢٦	حلب اشرافندن
چرکس محمد سلیم »	١٥ را ١٣٢٦	نوابدن
محی‌الدین‌بك زاده ضیاء‌الدین »	١٨ را ١٣٢٦	مالیه‌قلم‌مخصوص‌شفره‌مأموری
اقحصاری یوسف افندی زاده مصطفی فوزی افندی	١٩ را ١٣٢٦	مغنیسا مبعوثی
موره‌لی حسن‌فهمی افندی	١٧ جا ١٣٢٦	ایزمیت مفتیسی
محمد وهبی »	١٨ جا ١٣٢٦	
صبغةالله‌افندی زاده‌احمد ثریا »	١٩ جا ١٣٢٦	بولی اشرافندن

مأموریت	تاریخ رتبه یوم ماه سنه	اسامی
نوابدن	٢٠ جا ١٣٢٦	ارکریلی یحیی سزایی افندی
حلب اشرافندن	٢١ جا ١٣٢٦	چلبی زاده عبدالقادر »
کربلا علماسندن	١٦ ح ١٣٣٠	رشدی زاده سید قاسم »
لاذقیه مفتیسی	٣ ذا ١٣٣١	عبدالقادر »
یمن علماسندن	١١ ذا ١٣٣١	شیخ محمد بن حسن دلال »
شام شریف علماسندن	١٦ ص ١٣٣٢	اسطوانی زاده عبدالرزاق »
صنعا علماسندن محکمهٔ استیناف رئیسی	٧ ر ١٣٢٢	حسین العمری »
صنعا مفتیسی	٧ ش ١٣٣٢	ابوالخیر مزجاجی »
شام شریف محکمهٔ شرعیه‌سی باش کاتبی	٨ ش ١٣٣٢	محمد خیری »
بیروت علماسندن	٩ ش ١٣٣٢	عبدالباسط الانسی »
زبید مفتیسی	٣٠ ش ١٣٣٢	عبدالقادر الانباری »
قدس شریف شافعی مفتیسی	٢٤ محرم ١٣٣٣	شیخ محمد طاهر ابوالسعود »
دیاربکر مفتیسی	٦ جا ١٣٣٣	حاجی ابراهیم »

ازمیر پایهٔ مجردی اصحابی

	١٠ ذ ١٢٩٧	مرعشلی شیخ محمود افندی حفیدی حسن افندی
حما اشرافندن	١٨ ب ١٢٩٨	کیلانی زاده سید محمدعلی افندی
طرابلس شام علماسندن	١٠ س ١٢٩٨	مفتی زاده احمد »
نوابدن	١٦ س ١٢٩٨	علائیه‌لی احمد راشد »
انطاکیه علماسندن	٢٩ دا ١٢٩٨	عبد القادر »
حلب علماسندن	٢٣ جا ١٢٩٩	مرعشلی شیخ محمود افندی حفیدی فضل‌الله افندی

اسامی	تاریخ رتبه یوم	ماه	سنه	مأموریت
ابرادیلی هاشم زاده محمد رشدی افندی	١٦	ن	١٣٠٠	متقاعدین نوابدن
شیخ محمد افندی	٢	س	١٣٠١	مکهٔ مکرمه علماسندن
بغداد نقیب الاشراف قائممقامی سید عبد الرحمن افندی عم زاده‌سی سید محمد یس افندی	١٢	ب	١٣٠٢	بغداد اشرافندن
بغداد نقیب الاشراف قائممقامی سیدعبدالرحمن افندی مخدومی سید محمود افندی	١٢	ب	١٣٠٢	» »
محمد عامر افندی	١٩	ذا	١٣٠٢	بنغازی مفتیسی
سید عبدالرحیم افندی	٢٠	ذ	١٣٠٢	بنغازیده شیخ سنوسی زاویه‌سی شیخی
محمد حلمی افندی زاده فتح الله فهمی افندی	٢٨	ر	١٣٠٣	
مصطفی راشد افندی	٢	جا	١٣٠٣	مأمورین عدلیه‌دن
محمد نوری افندی	٢	ل	١٣٠٤	معارف مأمورلرندن
ادهمی زاده عبد الرحمن »	٢٨	م	١٣٠٥	بغداد اشرافندن
حافظ خلیل »	٥	ش	١٣٠٥	کوپریلی علماسندن
محمد »	غره	ن	١٣٠٥	موصل مفتیسی
علی »	٦	را	١٣٠٥	
بدر الاسلام »	٥	ص	١٣٠٧	سابق کتابئ شهریاریدن
شمس الدین زاده شمس الدین »	٩	ب	١٣٠٧	سیواس اشرافندن
تاجی زاده عبدالمجید »	١٠	ل	١٣٠٧	رمله علماسندن
احمد صدقی »	٢٤	ل	١٣٠٧	طولچیده ماچین مکتب رشدیسی معلمی
عثمان نوری »	٢٥	ل	١٣٠٧	روسچق مفتیسی
عقیلی زاده عبدالقادر العمری »	١١	م	١٣٠٨	حلب علماسندن
عبدالحی »	٢٨	ص	١٣٠٨	غزه »
شیخ خالد نقشبندی حفیدی شیخ محمد نجم الدین افندی	٢	ج	١٣٠٨	

اسامی		تاریخ رتبه یوم ماه سنه	مأموریت
احمد حلمی	افندی	٤ ج ١٣٠٨	سابق ماردین مفتیسی
کتابجی زاده محمد رفیع	«	١٢ ش ١٣١٠	سلانیك علماسندن
عزت	«	غره را ١٣١٣	سابق سرفیچه مفتیسی
عثمان حلمی	«	١٣ ذ ١٣١٣	اسبق اماسیه «
حافظ حسین	«	٥ را ١٣١٤	سابق تاتار پازارجغی مفتیسی
عثمان نوری	«	٦ را ١٣١٤	اسبق خاصکوی «
کنغربلی حسین	«	١٠ ر ١٣١٤	مکتب ادب مدیر سابقی
نقیب زاده سید زاکی	«	٢٣ جا ١٣١٤	معره علماسندن
محمد	«	٦ ج ١٣١٤	عدلیه مأمورلرندن
مصطفی شرف	«	٢٤ ب ١٣١٤	دفترخاقانی «
محمد صالح	«	٢٦ ب ١٣١٤	بولدان مفتیسی
حافظ ابراهیم	«	٢٩ ب ١٣١٤	ادرنه‌ده جامع عتیق امامی
مصطفی عزت	«	٢ ل ١٣١٤	نقشیك علماسندن
عثمان شکری	«	٢٥ صفر ١٣١٥	نوابدن
عثمان نوری	«	١٥ را ١٣١٥	توقاد مفتیسی
مصطفی بهجت افندی زاده عثمان توفیق افندی		١٨ را ١٣١٥	
جزایرلی امیر عبدالقادر مرحوم برادر زاده سید مرتضی افندی		١٢ جا ١٣١٥	
جزایرلی امیر عبدالقادر مرحوم برادرزاده سید محمد ابوطالب افندی		١٣ جا ١٣١٥	
جزایرلی امیر عبدالقادر مرحوم برادرزاده سید عبدالباقی افندی		١٤ جا ١٣١٥	شام مالکی مفتیسی
توقادلی خواجه مصطفی افندی زاده محمد توفیق افندی		٧ ب ١٣١٥	
عادل	افندی	١٦ ش ١٣١٥	سابق کتابی حضرت شهریاری
سید محمد قاسم	«	٢٠ ن ١٣١٥	بعلبك نقیب الاشراف قائممقامی
حسن حسنی	«	٨ ذ ١٣١٥	یاقوه علماسندن

اسامی	تاریخ رتبه یوم ماه سنه	مأموریت
علی مرتضی افندی	٩ ذ ١٣١٥	یاقوه علماسندن
محمد نوری »	١٠ ذ ١٣١٥	اسبق طاشلیجه نائبی
رافعی زاده عبدالله »	١٩ م ١٣١٦	» صیدا »
قسطمونی مفتیٔ اسبق ماهر افندی‌زاده زین‌العابدین افندی	٢١ م ١٣١٦	
جابری زاده عبد القادر لطفی افندی زاده محمدافندی	٢ را ١٣١٦	
شیخ مبارك افندی	٥ را ١٣١٦	جزایر علماسندن
مرتضی افندی	غره جا ١٣١٦	قره طاغده مکتب اسلام مدیری
طلاس زاده شیخ‌مصطفی‌افندی زاده شیخ محمد افندی	٢ جا ١٣١٦	حلب علماسندن
طرسوسی‌عمادالدین افندی	٢٢ جا ١٣١٦	
دلجمونی زاده محمود »	٢٧ جا ١٣١٦	شاذلی درکاه شریفی امامی
طالبانی شیخ علی افندی زاده محمد رؤف افندی	٣ ب ١٣١٦	کرکوکده قادری مشایخدن
اسماعیل حقی افندی	غر ش ١٣١٦	
کورانی زاده محمد علی »	٢١ ش ١٣١٦	
سید محمد »	١٥ ن ١٣١٦	حما علماسندن
شقیر زاده محمود »	١٦ ن ١٣١٦	
اورفه‌لی محمد شکری »	٦ ذا ١٣١٦	
احمد »	١٥ ذا ١٣١٦	سابق‌سلانیك مفتیسی
لطف‌الله وهبی »	١٦ ذا ١٣١٦	سابق ارضروم مفتیسی
حافظ محمد »	٢١ ذا ١٢١٦	
جابی زاده علی فهمی »	٤ ص ١٣١٧	هرسك مفتیٔ اسبق
عبد الرحمن »	٥ را ١٣١٧	ایپك مفتیسی
رمضانی زاده محمد مجتبی »	٢٨ را ١٣٢٧	اطنه اشرافندن

مأموریت	تاریخ رتبه یوم ماه سنه	اسامی
اسبق دوما نائبی	سلخ را ١٣١٧	اسطوانی زاده محمد اسعد افندی
	٩ ج ١٣١٧	عبدالقادر »
موش علماسندن	١٢ ج ١٣١٧	حسن کامل »
	١٣ ج ١٣١٧	بروسه‌لی شریف رشدی حفیدی مصطفی خیری افندی
پرزرین اشرافندن	٤ ب ١٣١٧	عزیز افندی
کربلا مدرسی	١٥ ب ١٣١٧	راوی زاده شیخ طه افندی
	١٣ ل ١٣١٧	کیالی زاده اسماعیل »
سابق قره حصار شرقی مفتیسی	١٧ ل ١٣١٧	عبد الکریم »
دیار بکرعلماسندن	١٩ ل ١٣١٧	عبد القادر »
	٢٠ ل ١٣١٧	ابراهیم حقی »
شام علماسندن	٢٣ ل ١٣١٧	عظم زاده محمد »
مأمورین عدلیه‌دن	١٩ م ١٣١٨	منیر »
مدینهٔ طاهره اهالیٔ کرامندن	٢١ م ١٣١٨	سید ابراهیم الرفاعی »
حما اشرافندن	٢٣ م ١٣١٨	کیلانی زاده سید نجیب »
حما اشرافندن	غره ص ١٣١٨	سید محمود افندی زاده سید احمد افندی
اسبق حمص نائبی	١٢ ص ١٣١٨	دجانی زاده کمال الدین افندی
اسبق یکی پازار مفتیسی	١٧ را ١٣١٨	احمد ادیب »
	١٩ را ١٣١٨	عبد الحلیم افندی زاده مصطفی سلامی افندی
ازمیرده فائق پاشا مدرسه‌سی مدرسی	٢١ را ١٣١٨	شیخ زاده حافظ علی حیدر افندی
حکاری علماسندن	٢٨ را ١٣١٨	میر ممدوح »
یکیشهر فنار اشرافندن	٦ ج ١٣١٨	نوری »
کوپریلی نائب اسبقی	١٣ ج ١٣١٨	محمد فوزی »
کرماستی نائب اسبقی	١٥ ج ١٣١٨	حسن حسنی »

اسامی	تاریخ رتبه یوم	ماه	سنه	مأموریت
مصطفی راسم افندی	١٨	ج	١٣١٨	قلعهٔ سلطانیه مفتیسی
محمد صالح سامی »	٢١	ج	١٣١٨	اخی چلبی مفتیسی
مانع زاده علی »	٢٣	ب	١٣١٨	نجف علماسندن
ثابت »	٢٤	ذا	١٣١٨	پرشتنه علماسندن
سلیم »	٢٥	ذا	١٣١٨	پرشتنه علماسندن
قیصریه‌لی محمد نوری »	غر	ذ	١٣١٧	لوله برغوس نائب اسبق
اینه بولی مفتیسی زاده خالد حفظی افندی	٢	ذ	١٣١٨	ارزنجان نائب اسبق
قدسلی محمد بهاء الدین افندی	٣	ذ	١٣١٨	مرسین نائب اسبق
مصطفی عاصم »	٧	ذ	١٣١٨	عشاق مفتیسی سابق
بایزید زاده مصطفی حیدر »	١٠	ذ	١٣١٨	مدینهٔ طاهره اهالیٔ کرامندن
حریری زاده سید محمدعلی »	١٢	ذ	١٣١٨	حما اشرافندن
خلیل عاصم »	١٣	ذ	١٣١٨	اطنه علماسندن
قویلحصارلی مصطفی نوری »	١٤	ذ	١٣١٨	قویلحصار نائب اسبق
سید محمد بن یحیی المنصور »	٢١	را	١٣١٩	صنعا علماسندن
سید عبدالله »	٢٧	را	١٣١٩	کوکبان نائب اسبق
سید محمد غمضان »	٢٩	را	١٣١٩	
نوره قوبلی عمر »	٢٦	ر	١٣١٩	
خطیب زاده عبدالقادر حکمت »	٢٩	ر	١٣١٩	شام علماسندن
حاجی محمد افندی زاده شیخ احمد افندی	غر	جا	١٣١٩	جسر شغور اشرافندن
جندی زاده حافظ محمد افندی	٢	جا	١٣١٩	»
قزانجی زاده امین »	٤	جا	١٣١٩	سیواس علماسندن
عارف افندی زاده محمد نوری »	٥	جا	١٣١٩	سیواس اشرافندن
شمس الدین سیواسی حضرتلری اولادندن شیخ محمد افندی	٦	جا	١٣١٩	
حاجی حمید افندی زاده کمال الدین افندی	٧	جا	١٣١٩	خربوت علماسندن

اسامی	تاریخ رتبه یوم ماه سنه	مأموریت
شیخ معروف افندی	١٧ ب ١٣١٩	سلیمانیه علماسندن
سلیمانیه‌لی شیخ عبدالسلام افندی زاده شیخ احمد افندی	١٨ ب ١٣١٩	
محمد شوقی افندی	١٩ ن ١٣١٩	
محمد حکمت »	٢١ ن ١٣١٩	قاضیعسکرلك محکمه‌سی ممیزلرندن
سید عبدالرحمن حوت »	٢٥ ن ١٣١٩	بیروت نقیب الاشراف قائمقامی
سید احمد وحید »	٢٦ ن ١٣١٩	عشاق نقیب الاشراف قائمقامی
« محمد رضا »	٢٧ ن ١٣١٩	مدینهٔ منوره علماسندن
رکابی‌زاده‌شیخ‌عبدالله‌سکری »	٢٩ ن ١٣١٩	شام علماسندن
احمد توفیق »	٥ ل ١٣١٩	معارف مأمورلرندن
احسان‌الله »	٦ ل ١٣١٩	اسبق زیله مفتیسی
محمد توفیق »	٧ ل ١٣١٩	پازارکوی نائب اسبق
علائیه‌لی هاشم افندی زاده محمد نجیب افندی	٩ ل ١٣١٩	یلواج » »
محمد لطفی افندی	٢٢ ص ١٣٢٠	اطنه مفتیسی سابق
احمد عاکف »	٢٧ ص ١٣٢٠	عدلیه مأمورلرندن
الحاج عبدالرحمن وهبی »	٢٨ ص ١٣٢٠	موش علماسندن
ماردینلی مسعود »	غر را ١٣٢٠	عمادیه نائب اسبق
کیلانی زاده سید احمداسعد »	٢ را ١٣٢٠	نیبك » »
الحاج ابراهیم »	٥ را ١٣٢٠	مأمورین عدلیه‌دن
صالح افندی زاده آدم »	٦ را ١٣٢٠	
حسبی زاده سید محمدعلی »	غر جا ١٢٣٠	وادی العجم قضاسی نقیب الاشراف قائمقامی
حصنی زاده سید مسلم »	٢ جا ١٣٢٠	شام اشرافندن
ارواسی زاده سید محمدطه »	٥ جا ١٣٢٠	وان نقیب الاشراف قائمقامی

اسامى	تاريخ رتبه يوم ماه سنه	مأموريت
ارمنا كلى محمد امين افندى	٢١ ج ١٣٢٠	ايپك نائب اسبق
ريزه‌لى محمد رحمى «	٢٢ ج ١٣٢٠	بايبورد « «
على نوزاد «	٢٣ ج ١٣٢٠	توقاد « «
شاملى عطار زاده سيد عبد-القادر افندى	٢٤ ج ١٣٢٠	
ابراديلى هاشم زاده رشدى افندى زاده على هاشم افندى	٢٦ ج ١٣٢٠	نعللوخان نائب اسبق
مرتينى زاده محمد يس‌نافع «	٢٧ ج ١٣٢٠	باب جبول « «
على مغربى «	٢٨ ج ١٣٢٠	صنعا علماسندن
اكينلى عثمان وهبى «	٢٩ ج ١٣٢٠	مأمورين عدليه‌دن
سيد عبدالرحمن جمال‌الدين «	غر ب ١٣٢٠	منتفك مفتيسى سابق
يوسف «	٣ ب ١٣٢٠	جبل بركت « «
صالح عطاءالله «	٤ ب ١٣٢٠	مدللو مفتيسى
حمزاوى زاده شريف عبد-القادر افندى حفيدى سيد حسن افندى	٦ ب ١٣٢٠	شام علماسندن
جزمانى زاده محمد «	٨ ب ١٣٢٠	حلب «
ابراهيم «	٩ ب ١٣٢٠	پرشتنه «
نحاسر زاده سيد عبدالقادر «	١٠ ب ١٣٢٠	بيروت علماسندن
چولاق قاضى زاده سليمان توفيق افندى	١١ ب ١٣٢٠	كره‌سون «
يوسف ضياء الدين «	١٢ ب ١٣٢٠	
حاجى عبيد «	غر ش ١٣٢٠	سيروز اشرافندن
مفتى زاده عصام الدين «	٢ ش ١٣٢٠	« «
لبهوه‌لى حسين نافذ «	٢٦ ل ١٣٢٠	قوزانه نائب اسبق
مطره‌جى زاده مصطفى «	٢٧ ل ١٣٢٠	حمص « «
نحوى زاده سعيد «	٢٨ ل ١٣٢٠	عجلون « «

اسامى	تاريخ رتبه يوم ماه سنه	مأموريت
شيخ عبد السلام افندى	٢٩ ل ١٣٢٠	طبريا مفتيسى سابق
حسينى زاده عبد اللطيف »	٤ ذا ١٣٢٠	قدس نقيب الاشراف قائممقامى
شيخ محمد طيب »	٥ ذا ١٣٢٠	انقره » »
سيد محمد خيرالله »	٦ ذا ١٣٢٠	حلب اشرافندن
طرسوس مفتئ اسبق احمد حلمى افندى زاده صادق افندى	٧ ذا ١٣٢٠	
دردرى زاده عبد الرزاق افندى	٨ ذا ١٣٢٠	شام علماسندن
وهاب زاده سيد محمد »	٩ ذا ١٣٢٠	كربلا »
محمد صادق »	١٠ ذا ١٣٢٠	كوزلحصار آيدين محكمۀ شرعيه‌سى مقيدى
فائق »	١٠ م ١٣٢١	مأمورين عدليه‌دن
چركس يوسف ضياء الدين »	١٢ م ١٣٢١	
چلبى پاولى عبد اللطيف »	١٧ م ١٣٢١	پرزرين نائب اسبق
عبد الرحمن »	٢٠ را ١٣٢١	اركرى » »
محمد امين »	٢١ را ١٣٢١	كوزلحصار آيدين مفتيسى
سيواسلى حماد افندى زاده محمد رحمى افندى	٢٢ را ١٣٢١	حافيق نائب اسبق
بايزيد زاده محمود جلال الدين افندى	٢٣ را ١٣٢١	مدينۀ طاهره اهالئ كرامندن
حاجى حافظ علوش »	٢٤ را ١٣٢١	اشقودره علماسندن
كيلانى زاده سيد محمد وصفى »	٢٥ را ١٣٢١	حما اشرافندن
ايوبى زاده محمد توفيق »	٢٦ را ١٣٢١	شام علماسندن
حاجى نعمان ناشد »	٢٨ را ١٣٢١	معارف مأمورلرندن
اركربلى محمد نعيم »	غره جا ١٣٢١	اسبق كليبولى نائبى
طاش كوپريلى احمد نظيف »	٢ جا ١٣٢١	اسبق قومانوه نائبى
يوسف طلعت »	٤ جا ١٣٢١	انطاليه مفتيسى
حاجى مصطفى افندى حفيدى محمد رشدى افندى	٣ ب ١٣٢١	مأمورين عدليه‌دن
شنبور زاده عبد المجيد افندى	٤ ب ١٣٢١	طرابلس شام علماسندن

اسامی	تاریخ رتبه یوم	ماه	سنه	مأموریت
اونیه‌لی محمد نوری افندی	غره	ش	١٣٢١	قدس شریف قاضیٔ سابقی
اردولی محمد شکری »	١٣	ش	١٣٢١	اسبق یوردور نائبی
نجاتی »	١٤	ش	١٣٢١	مدللو اشرافندن
حاجی‌قاضی زاده بلال‌خیری »	١٥	ش	١٣٢١	
زغفرانبولیلی حسن صبری »	١٦	ش	١٣٢١	
اویس حسبی »	١٥	ذ	١٣٢١	اسبق پراوشته نائبی
مصطفی صبری »	١٩	ذ	١٣٢١	سلستره مفتیسی‌سابق
حسین حلمی »	٢٠	ذ	١٣٢١	ادرنه‌ده طاشلق‌مدرسه‌سی مدرسی
انطاکیه‌لی محمد نهاد »	٢٥	ذ	١٣٢١	صندقلی نائب اسبق
بولیلی حافظ عثمان »	٢٦	ر	١٣٢١	
مفتی زاده عبدالله فائق »	٢٧	ذ	١٣٢١	اشقودره علماسندن
قره حصارصاحبلی توبنج زاده حسین خالص افندی	٤	جا	١٣٢٢	اسبق دبره نائبی
برزنجی‌زاده‌سید محمدنوری‌افندی	٥	جا	١٣٢٢	سلیمانیه اشرافندن
جلال »	٦	جا	١٣٢٢	دبره علماسندن
محمد ذهنی »	٧	جا	١٣٢٢	اموال ایتام و بیت المال وزنه داری
ابرادیلی الحاج علی رضا »	١٦	جا	١٣٢٢	اسبق صاری شعبان نائبی
اوکریلی بایزید »	١٧	جا	١٣٢٢	» ایلبصان »
ابرادیلی مصطفی شکری »	١٨	جا	١٣٢٢	» کلیس »
اقشهرلی محمد رشدی »	١٩	جا	١٣٢٢	مأمورین عدلیه‌دن
سید علی »	٢٠	جا	١٣٢٢	منتلی نقیب‌الاشراف قائمقامی
محمد ضیاء الدین »	٢٢	جا	١٣٢٢	قبریس علماسندن
احمد وفیق »	٢٥	جا	١٣٢٢	اسبق حاجی اوغلی پازارجقی مفتیسی
اولیا زاده حفیدی محمد جودت »	٢٦	جا	١٣٢٢	مغنیسا علماسندن
دجانی زاده عبد المعطی »	٩	ل	١٣٢٢	قضاتدن

اسامی	تاریخ رتبه یوم ماه سنه	مأموریت
سلیمانیه‌لی عبد العزیز افندی	١٠ ل ١٣٢٢	اسبق عماره نائبی
احمد نظیف »	٢٢ ل ١٣٢٢	مناسترمفتیسی اسبق
مجید زاده عبدالرحمن کامل »	٢٤ ل ١٣٢٢	اماسیه مفتیسی »
سلیمان وهبی »	٢٥ ل ١٣٢٢	تدقیق مصاحف ومؤلفات شرعیه مجلسی اعضاسندن
کرامه زاده محمد رشید »	١٤ را ١٣٢٢	طرابلس شام علماسندن
ارکریلی اسماعیل حقی »	١٥ ر ١٣٢٣	اسبق طورغودلی نائبی
حافظ ابو بکرحازم »	٤ ص ١٣٢٣	تدقیق مصاحف شریفه مجلسی اعضاسندن
یوزغادلی حافظ مصطفی »	٥ ص ١٣٢٣	اسبق پارس سفارت سنیه‌سی امامی
اکینلی محمد خلوصی افندی زاده احمد حلمی افندی	١٦ را ١٣٢٣	معارف مأمورلرندن
سیروزی اسماعیل حقی افندی	٢٩ را ١٣٢٣	اسبق نابلس نائبی
سید عبد القادر خیرالله »	٢ ر ١٣٢٣	حلب اشرافندن
حافظ شکری »	٣ ر ١٣٢٣	اسبق فلبه مفتیسی
صرعشلی قزغانی زاده یحیی فهمی »	١٧ ر ١٣٢٣	» زیتون نائبی
محمد معتصم »	١٨ ب ١٣٢٣	دراج مفتیسی
محمد امین »	١٩ ب ١٣٢٣	درامه مفتیسی
سید محمد وحید »	٢٠ ب ١٣٢٣	قبریس نقیب الاشراف قائمقامی
سروری »	٢١ ب ١٣٢٣	قصبه علماسندن
کیالی زاده سید طاهر »	٢٢ ب ١٣٢٣	ادلب اشرافندن
چلبی زاده لبیب »	٢٤ ب ١٣٢٣	حلب »
دجانی زاده توفیق »	٢٥ ب ١٣٢٣	یافه »
طربزونی حاجی سعید افندی یکنی محمد عارف افندی	٢١ ل ١٣٢٣	اسبق قرتال نائبی
ارکریلی خلیل حمدالله افندی	٢٢ ل ١٣٢٣	» الاشهر »

اسامی	تاریخ رتبه یوم ماه سنه	مأموریت
جوقه‌دارزاده حامد خیرالله افندی	۲۳ ل ۱۳۲۳	اسبق صفد قاضیسی
فؤاد »	۲٤ ل ۱۳۲۳	یانیه مفتیسی
رسول حقی »	۲۵ ل ۱۳۲۳	مأمورین عدلیه‌دن
حافظ محمد طیب »	۲٦ ل ۱۳۲۳	قبریس مفتیسی زاده
احمد محیی الدین »	۲۷ ل ۱۳۲۳	قبریس علماسندن
یکیجهٔ واردارلی علی »	۲۸ ل ۱۳۲۳	سلانیکده سلیمیه مدرسه‌سی مدرسی
خالدی زاده موسی شفیق »	۲ ص ۱۳۲٤	
فلبه‌لی حافظ ثانی »	٤ ص ۱۳۲٤	صوفیه‌ده بانیا باشی جامع شریفی امام وخطیبی
قیصریه‌لی احمد توفیق »	۱۸ ص ۱۳۲٤	اسبق حمیدیه قضاسی نائبی
عبدالرحمن بزمی »	۱۹ ص ۱۳۲٤	» ارجیش »
کرامه زاده مصطفی لطفی افندی زاده محمد رشید افندی	۲۱ ص ۱۳۲٤	سابق طرابلس شام مفتیسی
عبدالله افندی	۲۲ ص ۱۳۲٤	عکا مفتیسی
عبد القادر »	۲۳ ص ۱۳۲٤	» زور
علی رضا »	۲٤ ص ۱۳۲٤	سابق نیکده مفتیسی
محمد بهاء الدین »	۲۵ ص ۱۳۲٤	چهارشنبه قصبه‌سنده ارنبود علی بك مدرسه‌سی مدرسی
استانبولی اسماعیل حقی »	۷ را ۲۳۲٤	محکمهٔ تفتیش اوقاف قلمی ممیز سابقی
سنوی زاده طه افندی زاده سلیمان غالب افندی	۸ را ۱۳۲٤	حما قاضیٔ سابقی
طهبوب زاده محمد سعید افندی	۹ را ۱۳۲٤	اسبق وادی العجم نائبی
برزنجی زاده سید محمد رشید »	۱۰ را ۱۳۲٤	» صلاحیه »
مخلص »	۱۲ را ۱۳۲٤	کلیس اشرافندن
کیلانی زاده سید عبدالقادر »	۱۳ را ۱۳۲٤	» حما

اسامی	تاریخ رتبه یوم	ماه	سنه	مأموریت
پشتمالجی زاده شیخ محمد عزیز افندی	١٤	را	١٣٢٤	کوزلحصار آیدین اشرافندن
محمد »	١٢	ر	١٣٢٤	معله مفتیسی سابق
اطاسی زاده عبد اللطیف »	١٣	ر	١٣٢٤	حمص مفتیسی
محمد »	١٤	ر	١٣٢٤	درنه »
شیخ محمد حیدر »	١٥	ر	١٣٢٤	زور علماسندن
جمیل زاده عبدالجلیل »	١٧	ر	١٣٢٤	کاظمیه قصبه‌سی مفتی ومدرسی
محمد حکیم »	١٨	جا	١٣٢٤	کمشخانه مفتیسی
اطاسی زاده ابراهیم »	١٩	جا	١٣٢٤	حمص علماسندن
علائیه‌لی حسین حسنی »	غره	ش	١٣٢٤	ماردین نائب اسبقی
بکپازاری برهان الدین افندی زاده محمد اسعد افندی	٢	ش	١٣٢٤	قضاتدن
بکپازاری برهان الدین افندی زاده عبد العزیز بهجت »	٣	ش	١٣٢٤	
مفتی زاده اسماعیل »	٥	ش	١٣٢٤	ارضروم علماسندن
صولاق زاده حامد »	٦	ش	١٣٢٤	» مفتیسی
مفتی زاده عبدالله حلمی »	٢١	ل	١٣٢٤	حلب علماسندن
شیخ هدایةالله افندی حفیدی یحیی افندی	٢٢	ل	١٣٢٤	اربیل »
کیلانی زاده سید شریف افندی	٢٣	ل	١٣٢٤	شام اشرافندن
یوزغادلی مصطفی شوکت »	٢٤	ل	١٣٢٤	آلای مفتیلرندن
شیخلی یوسف رضا »	٢٥	ل	١٣٢٤	معارف مأمورلرندن
محمد شفیق »	٢٦	ل	١٣٢٤	اوقاف »
مصطفی نظیف »	٦	م	١٣٢٥	اسبق پاسینلر نائبی
ارکریلی صالح سری »	٧	م	١٣٢٥	» برهانیه »
حلوائی زاده محرم حسبی »	٨	م	١٣٢٥	بالیکسری علماسندن
شیخ عبد القادر افندی زاده مصطفی صفوت افندی	٢٢	م	١٣٢٥	اورفه علماسندن
خواجه زاده محمد راسخ افندی	٢٣	م	١٣٢٥	اسکیشهر علماسندن
ابراهیم ادهم »	٢١	ص	١٣٢٥	اسبق ارکلی نائبی

اسامی	تاریخ رتبه یوم ماه سنه	مأموریت
چاوش زاده مصطفی حلمی افندی	٢٢ ص ١٣٢٥	محکمۀ تفتیش اوقاف قلمی ممیز سابق
ارضرومی چلبی زاده مصطفی افندی زاده احمد فرید افندی	٢٣ ص ١٣٢٥	شورای دولت تنظیمات دائره‌سی برمجی صنف ملازملرندن
اسماعیل نیازی افندی	٢٤ ص ١٣٢٥	زغرۀ عتیق مفتیسی
عثمان سری «	٢٦ ص ١٣٢٥	ردوسده سلمانیه جامع شریفی خطیبی
محمد سعد الدین «	٢٨ ص ١٣٢٥	سابق زور مفتیسی
قره حافظ زاده مصطفی «	٢٩ ص ١٣٢٥	قونیه علماسندن
سعید «	غره را ١٣٢٥	اسبق نجد نائبی
سید حسنی «	٢٤ ر ١٣٢٥	موصل نقیب الاشراف قائممقامی
چلبی زاده محمد سعید افندی مخدومی رحمة‌الله افندی	٢٥ ر ١٣٢٥	ازمیر علماسندن
مصطفی نوری افندی	٢٦ ر ١٣٢٥	الای مفتیلرندن
نعمان زاده شیخ نعمان «	٢٧ ر ١٣٢٥	حلب علماسندن
سلیمان فائق «	٢٨ ر ١٣٢٥	قلبه مفتیسی
یحیی دفتردار «	٢١ جا ١٣٢٥	حرم شریف حضرت نبوی ائمه وخطباسندن
راوی زاده سید احمد «	٢٢ جا ١٣٢٥	زور نقیب الاشراف قائممقامی
مرتضی زاده سید سلیم «	٢٣ جا ١٣٢٥	بقاع « «
کواکبی زاده مسعود ابو السعود «	٢٤ جا ١٣٢٥	حلب « «
القاضی علی بن محمد الحرانی «	٦ ج ١٣٢٥	صنعا اعیانندن
سید حسن بن علی «	٦ ج ١٣٢٥	عدین مفتیسی
حافظ محمد توفیق «	١٣ ج ١٣٢٥	دفتر خاقانی مأمورلرندن
ابو بکر صدقی «	٣ ب ١٣٢٥	اسبق جبل برکت نائبی
ظبیان زاده سید محمد علی «	٤ ب ١٣٢٥	اسبق زبدانی نائبی
عثمان نوری «	٥ ب ١٣٢٥	بالیکسری مفتیسی
خلیل «	٦ ب ١٣٢٥	
شروانی عبدالله «	٧ ب ١٣٢٥	اماسیه علماسندن

اسامی	تاریخ رتبه یوم ماه سنه	مأموریت
شیخ احمد بدری افندی	٨ ب ١٣٢٥	عدلیه مأمورلرندن
شیخ سلیم «	٩ ب ١٣٢٥	یافه بلدی رئیسی
فیضی بك زاده محمد مدحت «	١٠ ب ١٣٢٥	خرپوت اشرافندن
حسن حلمی «	١١ ب ١٣٢٥	
همشینلی محمد خورشید «	٢٤ ب ١٣٢٥	اسبق نابلس نائبی
طهماس رمزی افندی زاده زین العابدین افندی	٢٥ ب ١٣٢٥	« ادرمید نائبی
بغداد مفتیسی اسبق سعید افندی حفیدی محمد جمیل «	٢٦ ب ١٣٢٥	بدره قاضیٔ سابقی
خلیل ذهنی «	٢٧ ب ١٣٢٥	تیکوش مفتیسی
اسماعیل حقی «	٢٨ ب ١٣٢٥	پروزه مفتیسی
راسخ «	٢٩ ب ١٣٢٥	سیواس علماسندن
شیخ هدایة الله افندی حفیدی علی افندی	غره ش ١٣٢٥	اربیل علماسندن
سید یعقوب افندی	٢ ش ١٣٢٥	قریم علماسندن
جمیل زاده عبدالرحمن نورالدین «	٢٤ ن ١٣٢٥	بغداد اشرافندن
عربانی زاده راقم افندی زاده محمد خیرالدین افندی	٢٥ ن ١٣٢٥	عدلیه مأمورلرندن
حلوی زاده سید محمود اسعد «	٢٦ ن ١٣٢٥	حلب مشایخندن
حیدری زاده عبدالفتاح «	٢١ ل ١٣٢٥	
برزنجی زاده سید محمد صالح «	٢٢ ل ١٣٢٥	
راوی زاده سید اسماعیل «	٢٣ ل ١٣٢٥	بغداد محکمهٔ شرعیه‌سی کتبه‌سندن
حسن فهمی «	٢٤ ل ١٣٢٥	اسکوب مفتیسی
حسن فهمی «	٢٥ ل ١٣٢٥	سینوب مبعوثی
چرکس حافظ علی رضا «	٢٧ ل ١٣٢٥	
کیالی زاده سید ابراهیم «	٢٨ ل ١٣٢٥	
ارکربلی محمد امین «	٦ محرم ١٣٢٦	
عثمان عونی «	٧ م ١٣٢٦	سابق ملاطیه مفتیسی

اسامی	تاریخ رتبه یوم ماه سنه	مأموریت
دباغ زاده الحاج علی افندی	٨ م ١٣٢٦	اطنه علماسندن
الوسی زاده شاکر افندی زاده سید محمود درویش افندی	٩ م ١٣٢٦	بغدادده سید علی سلطان مدرسه‌سی مدرسی
شیخ ابراهیم بکر افندی	١٥ ص ١٣٢٦	طرابلس غرب مفتیسی
چلبی زاده کمال »	١٦ ص ١٣٢٦	شام اشرافندن
یوسف بحری »	١٧ ص ١٣٢٦	اسبق اکین نائبی
رجب افندی زاده محمد روحی »	١٨ ص ١٣٢٦	
ودینه‌لی مصطفی شوقی افندی زاده اسماعیل حقی افندی	١٩ ص ١٣٢٦	بکقوزصلح حاکمی
عاکف افندی	٢٠ ص ١٣٢٦	ارضروم اشرافندن
اورفه‌لی محمد ناصح »	١٥ را ١٣٢٦	قضاتدن
شکری افندی زاده عثمان ذکی »	٢١ را ١٣٢٦	عدلیه مأمورلرندن
الوسی زاده سید احمد شاکر »	٣ ر ١٣٢٦	
سکوتی زاده عبدالفتاح »	٤ ر ١٣٢٦	حله نقیب الاشراف قائممقامی
ادلبی زاده سید محمد سعید »	٥ ر ١٣٢٦	شام اشرافندن
شیخ سید طه »	٩ جا ١٣٢٦	شمدینان اشرافندن
ارضرومی محمد رائف »	١٧ جا ١٣٢٦	ارضروم مبعوثی
احمد شکری »	١٨ جا ١٣٢٦	شمس المعارف مکتبی مدیری
برکات زاده صفوت »	١٩ جا ١٣٢٦	انطاکیه اشرافندن
شیخ احمد ضیاءالدین »	٢٠ جا ١٣٢٦	قسطمونی »
شیخ صبری »	٢١ جا ١٣٢٦	پروزه »
علی »	١٦ ب ١٣٢٩	قونیه مفتیسی
محمد علی »	٢٦ ر ١٣٢٩	
محمد عبدالعزیز »	٢٧ ب ١٣٢٩	مکتوبیٔ مشیخت علیا قلمی مهمه کاتبی
شیخ الاسلام اسبق ابوالسعود افندی احفادندن عیسی زاده حفیدی رضا بك زاده احمد نوری افندی	٢٨ ر ١٣٢٩	باب والای فتوی شعبه‌ره مأموری

اسامی	تاریخ رتبه یوم ماه سنه	مأموریت
خواجه زاده علی افندی	٢٩ ب ١٣٢٩	قره حصار صاحب مفتیسی
علی رضا »	غره ش ١٣٢٩	داود پاشا مکتب اعدادی مدیری
لطیفی »	٢٣ ش ١٣٢٩	باب والای فتوی سجل قلمی خلفاسندن
اسکداری محمد افندی زاده زهدی افندی	٢٤ ش ١٣٢٩	باب والای فتوی اوراق قلمی خلفاسندن
حافظ محمد رشدی افندی	٢ ص ١٣٣٠	کرەده مفتیسی
محمد جنید »	١١ ر ١٣٣٠	جریه نائبی
کوکبان امیر سابقی سید احمد افندی مخدومی سید عبدالرحمن افندی	١٨ را ١٣٣١	
ابراهیم ذهنی »	١٨ ج ١٣٣١	کوتاهیه قاضیسی
شیخ سعید »	١٨ ش ١٣٣١	خنس علماسندن
خانی زاده مصطفی صبری »	٢٧ ل ١٣٣١	نابلس قاضیسی
کیلانی زاده سید محمد بدرالدین »	٢٨ ل ١٣٣١	حما مفتیسی
محمود البابیدی »	٢٩ ل ١٣٣١	عکا نقیب الاشراف قائممقامی
سلیم البخاری »	٣٠ ل ١٣٣١	شام علماسندن
جمال الدین القاسمی »	غره ذا ١٣٣١	» »
کیلانی زاده سید علاء الدین زید افندی	٢ ذا ١٣٣١	نابلس علماسندن
قدومی زاده موسی افندی	٣ ذا ١٣٣١	» »
شیخ ابراهیم العکی »	٥ ذا ١٣٣١	عکا علماسندن
اسطوانی زاده عبدالمحسن افندی	٢ ذا ١٣٣١	شام علماسندن
مصطفی فیضی »	٦ م ١٣٣٢	البستان مفتیسی
شاکر »	٧ م ١٣٣٢	طوللی مفتیسی
رفعت »	٨ م ١٣٣٢	آلای مفتیلرندن
شیخ بدر الدین افندی زاده تاج الدین افندی	٢٣ م ١٣٣٢	شام علماسندن

اسامی	تاریخ رتبه یوم	ماه	سنه	مأموریت
شیخ بدرالدین افندی زاده عصام‌الدین افندی	٢٤	م	١٣٣٢	شام علماسندن
سید قاسم افندی	٧	ر	١٣٣٢	یمن اوقاف داخلیه ناظری
حسین العمری افندی زاده قاضی عبدالله العمری افندی	٨	ر	١٣٣٢	صنعا علماسندن
عبدالکریم عویضه »	٩	ر	١٣٣٢	طرابلس شام علماسندن
عبدالله سراج »	٦	ش	١٣٣٢	مکهٔ مکرمه حنفی مفتیسی
عبدالله زواوی »	٧	ش	١٣٣٢	مکهٔ مکرمه شافعی »
احمد جزایرلی »	٨	ش	١٣٣٢	مدینهٔ منوره مالکی »
مصطفی »	٩	ش	١٣٣٢	عمرانیه مفتیسی
مفتاحی زاده حسن »	١٠	ش	١٣٣٢	اورفه »
هاشم ولی »	١١	ش	١٣٣٢	روما سفارت سنیه‌سی امامی
احمد مقداد »	١٢	ش	١٣٣٢	ارزنجان اعدادی ملکی و رشدیهٔ عسکریسی معلملرندن
سید احمد الانباری »	٣	ش	١٣٣٢	زبید نقیب الاشراف قائمقامی
شیخ عابد »	٦	ذ	١٣٣٢	مکهٔ مکرمه مالکی مفتیسی
محمد عمرالداری »	٧	ذ	١٣٣٢	نابلس مفتیسی
علمای سنوسیه‌دن بشیر »	٨	ذ	١٣٣٢	البوکمال قاضیسی
حسن تحسین »	٢٠	ذ	١٣٣٢	ایچ ایل قاضیسی
احمد ماهر »	٢٤	م	١٣٣٣	طربزون مفتیسی
خلیل خلقی »	١٦	ص	١٣٣٣	سعرد مفتیسی
محمد مراد »	٢٢	را	١٣٣٣	حیفا مفتیسی
عبدالرحمن عزیز »	٢٣	را	١٣٣٣	عکا علماسندن
عبدالقادر مغربی »	٢٤	را	١٣٣٣	طرابلس شام علماسندن
سید ابراهیم سندروسی »	٢٥	را	١٣٣٣	» »
احمد وهبی »	٢٦	را	١٣٣٣	بالیکسری مفتیسی
علی »	٨	ر	١٣٣٣	استانکوی »
نوری »	٦	جا	١٣٣٣	ادرنه »

استانبول رؤس همايونك دارالحديث سليمانيه درجه‌سنى حائز ذوات

اسامی	تاریخ رؤس یوم ماه سنه	مأموریت	مدرسه‌سی
بالیکسریلی احمد نورالدین افندی	٢٩ جا ١٣٣٣		دارالحدیث

استانبول رؤس همايونك سليمانيه درجه‌سنى حائز ذوات

اسامی	تاریخ رؤس	مأموریت	مدرسه‌سی
طرنويلى محمود حلمى افندى	غره ج ١٣١٨		زال پاشاى سلطانى
ريزه‌لى محمد فرهاد «	١٣ ل ١٣١٩		مراد پاشاى عتيق
سلطان يرلى يوسف ضياء‌الدين افندى	١٣ ل ١٣١٩		شاه سلطان
اكينلى محمد خلوصى «	غره ذ ١٣٢٢		
اسكلبلى محمد حلمى «	٩ ل ١٣٢٣		سياوش پاشا
لوله برغوسلى محمد اشرف «	١١ ص ١٣٢٤	درس شريف مقررى	
ارضرومى چلبى زاده حسين حسنى افندى زاده ابراهيم رشدى افندى	٥ ذا ١٣٣٠		خانقاه سليميه
حافظ شريف افندى زاده محمد شاكر افندى	١٤ ر ١٣٣١		محمد پاشا درليان قدرغه

استانبول رؤسنك خامسهٔ سليمانيه درجه‌سنى حائز ذوات

اسامی	تاریخ رؤس	مأموریت	مدرسه‌سی
حسنى پاشايكنى على شفيق افندى	غره ذ ١٣٠٠		نشانجى پاشاى جديد
قسطمونيلى مصطفى شكرى «	١٣ ل ١٣١٩	قسم عالى تفسير شريف مدرسلرندن درس شريف مقررلرى	تذكره‌جى عثمان افندى ادر نشانجى پاشاى عتيق
ايزميتلى محمد «	٢١ را ١٣٢١		نور عثمانى
بوسنه‌لى يوسف سودى «	٢١ را ١٣٢١		خانقاه قعريه

اسامى	تاريخ رؤس يوم ماه سنه	مأموريت	مدرسه‌سى
بالچقلى على افندى حفيدى سعيد افندى زاده محمود نجم‌الدين افندى	غره ذ ١٣٢٢		جديد سيد حسن پاشا
داغستانى محى‌الدين افندى زاده محمد رضا افندى	غره ذ ١٣٢٢		شهزاده
اقشهرلى محمد لطفى افندى	غره ذ ١٣٢٢		ثانيهٔ اياصوفيهٔ كبير
قلعه‌جكلى محمد شكرى «	غره ذ ١٣٢٢		محمود پاشا
على پاشا زاده عزيز بك زاده محمد كامل افندى	١١ ص ١٣٢٤		داود پاشا
حاجى خالدبك زاده اسماعيل حقى افندى	١١ ص ١٣٢٤		مصطفى پاشا در ككبوزه
تكفور طاغلى عمر افندى زاده محمد فائق «	٩ ذا ١٣٢٥		سليمانيه در چورلى
عشاقى نصوح افندى زاده مصطفى عاصم افندى	٩ ذا ١٣٢٥	درس شريف مقررى	عتيق على پاشا
اقسكيلى محمود افندى	٩ ذا ١٣٢٥		سلطان احمد خان
انقره‌لى عبدالحليم «	٩ ذا ١٣٢٥		اسميخان سلطان در ايوب
طرنوى‌لى حافظ محمد حلمى «	٢١ ر ١٣٢٨	قسم عالى تفسير شريف مدرسلرندن	عائشه سلطان
قلبه‌لى احمد خلوصى «	٢١ ر ١٣٢٨	درس شريف مقررى قسم تالى فرائض مدرسلرندن	حضرت خالد
اكرى بوجاقلى محمد امين «	٢١ ر ١٣٢٨		جديدهٔ الحاج بشير اغا
قيوجقلى زاده عاطف افندى زاده محمد كمال‌الدين افندى	٢١ ر ١٣٢٨	قسم تالى حقوق وقوانين مدرسلرندن	ابراهيم پاشاى جديد
منلكلى احمد توفيق افندى زاده محمود حازم «	٢١ ر ١٣٢٨		دارالحديث ابراهيم پاشا

استانبول رؤسنك موصلهٔ سليمانيه درجه‌سنى حائز ذوات

محمود نديم پاشا برادرزاده‌سى حسين عالى افندى	٢١ را ١٣٢١		كوهرخان سلطان

اسامی	تاریخ رؤس یوم ماه سنه	مأموریت	مدرسه‌سی
رائف بك حفیدی محمد رائف افندی	١٤ ر ١٣٢٥		عارفیه
حافظ محمد بك برادری محمد نوری افندی	٢٧ ن ١٣٢٥		سنان پاشا در بشكطاش
عریانی زاده حفیدی جمیل افندی زاده احمد عدنان افندی	٢٧ ن ١٣٢٥		معمار قاسم
طربزونی مصطفی عاصم افندی حفیدی محمد كمال الدین «	٢٧ ن ١٣٢٥		بیرام پاشا
بولیلی محمد وصفی «	٩ را ١٣٢٥		پیری پاشا
ایاشلی مصطفی توفیق افندی زاده مصطفی رفیق «	٩ ذا ١٣٢٥	قسم عالی اصول فقه مدرسلرندن	علی پاشای جدید
یاقوه‌لی عبدالرحیم «	٩ ذا ١٣٢٥		والده سلطان در استانبول
خدیجه والده سلطان حافظ كتبی احمد عصمت افندی	٩ ذا ١٣٢٥		امره خواجه
اخسخه‌لی علی رضا «	٩ ذا ١٣٢٥		رومی محمد پاشا
بغدادی مدرس زاده محمد فهمی افندی	٩ ذا ١٣٢٥		ملا كورانی
تاتارجق عبدالله ملا حفیدی عثمان رشدی افندی زاده محمد حسام الدین افندی	٩ ذا ١٣٢٥		سنان پاشا در فتحیه
شریف افندی زاده یحیی منیر افندی	٩ ذا ١٣٢٥		فیضیه
محمد سلیم افندی	٩ ذا ١٣٢٥	الای مفتیلرندن	قوجه مصطفی پاشا
سلیمان ارسلان افندی	٩ ذا ١٣٢٥	الای مفتیلرندن	پیاله پاشا
تیمورجیلی احمد صدقی «	٢١ را ١٣٢٨		كمانكش قره مصطفی پاشا
دبره‌لی ولدان فائق «	٢١ را ١٣٢٨	قسم عالی تفسیر شریف مدرسلرندن و درس شریف مقرری	خواجه خیرالدین
ملاطیه‌لی فیضی افندی زاده حسن خیرالله افندی	٢١ را ١٣٢٨	قضاتدن	اولای خسرو كتخدا

استانبول رؤسنك حركت التمثلی درجه‌سنی حائز ذوات

اسامی	تاریخ رؤس (یوم ماه سنه)	مأموریت	مدرسه‌سی
یکیشهرلی احمدبك حفیدی شریف جعفرعالی افندی	۹ ذا ۱۳۲۵		منقاری زاده در اسکدار
تکوشلی یوسف ضیاءالدین افندی زاده محمدسعیدافندی	۹ ذا ۱۳۲۵		مصطفی اغا
ابراهیم اغازاده محمد راشد «	۹ ذا ۱۳۲۵		معلول زاده
داغستانی محی‌الدین افندی زاده علی حیدر افندی	۹ ذا ۱۳۲۵		ثانیهٔ خسرو کتخدا
گمشخانه‌لی احمد «	۲۱ ر ۱۳۲۸		افضل زاده
ایدوسلی سعدالله «	۲۱ ر ۱۳۲۸	درس سریف مقرری	قاضیعسکر مصطفی افندی
ریزه‌لی عمر «	۲۱ ر ۱۳۲۸		جعفر اغا
آیدینلی مصطفی حلمی «	۲۱ ر ۱۳۲۸	قسم عالی برنجی صنف مدیری	والده سلطان در اسکدار
استانبولی اشرف افندی زاده محمد شوکتی «	۲۱ ر ۱۳۲۸	فتواخانهٔ عالی مسودلرندن	جدیدهٔ محمد افندی

استانبول رؤسنك ابتدا التمثلی درجه‌سنی حائز ذوات

اسامی	تاریخ رؤس (یوم ماه سنه)	مأموریت	مدرسه‌سی
مدللولی محمد امین افندی	۹ ذا ۱۳۲۵	درس شریف مقرری	ثانیهٔ نشانجی پاشای جدید
قاسم «	«	الای مفتیلرندن	عوض افندی
ریزه‌لی اسحق نوری «	«		وانی «
چورملی احمد رشدی «	«	« «	ستی خاتون
نعمان افندی زاده اسعد افندی زاده احمد نجیب افندی	«		بالی افندی
بکشهرلی احمد شاکر «	۱۳ ص ۱۳۲۶	قسم عالی کلام مدرسلرندن	اتمکجی زاده حافظ احمد پاشا

اسامی	تاریخ رؤس یوم ماه سنه	مأموریت	مدرسه‌سی
شروانی یوسف افندی	۲۵ ر ۱۳۲۶		بهرامیه
کنغریلی محمد «	۲۱ ر ۱۳۲۸	قسم تالی ایکنجی صنف اوچنجی شعبه مدیری	احمد پاشا در قرب سلطان سلیم
کوملجنه‌لی عثمان نوری «	«		خاص اوطه باشی
بیراملی محمد حلیم «	«		درسیهٔ عبدالله افندی
استانبول رؤسنک صحن ثمان درجه‌سنی حائز ذوات			
احمد افندی زاده کمال الدین افندی	۹ ذا ۱۳۲۵		
ایچ ایللی عینی افندی زاده عبدالله منیب افندی	۹ م ۱۳۲۶	فتواخانهٔ عالی مسودلرندن	ثالثهٔ سرای ابراهیم پاشا
زواندزلی حسن افندی	۲۱ ذ ۱۳۲۶	طابوراماملرندن	درسیهٔ مسعودیه
بکر «	«	الای مفتیلرندن	ثانیهٔ شهزاده
اخسخه‌لی محمد شاکر «	۲۱ ر ۱۳۲۸		
میخالیچجقلی بکر صدقی «	«		
ایپکلی بیرام سعدی «	«		
زغفرانبورلیلی اسماعیل نجاتی افندی	«	قسم عالی حدیث مدرسلرندن	
ویزه‌لی محمد حلمی افندی	«		
استانبول رؤسنک موصلهٔ صحن درجه‌سنی حائز ذوات			
بغدادلی محمد امین افندی	غره ج ۱۳۱۸	الای مفتیلرندن	معید احمد افندی
بوی آبادلی حافظ خلیل شکری افندی	«	الای مفتیلرندن	پاپاس زاده
طرنویلی علی عثمان افندی	«	الای مفتیلرندن	اولای فاطمه سلطان
سلیمان «	«		درسیهٔ الحاج رضوان در مسجد اسکندر چلبی
عبد الرحمن «	«		درسیه عن وقف ایاصوفیه کبیر

اسامی	تاریخ رؤس یوم ماه سنه	مأموریت	مدرسه‌سی
عقل اول زاده رمزی افندی زاده محمد سخاوی »	٢١ را ١٣٢١		یورغانی مصطفی چلبی
حمامی زاده رضا افندی حفیدی علی غالب افندی	٢١ را ١٣٢١		بلبل خاتون
کنغریلی ابراهیم افندی زاده مصطفی رشید افندی	»		رحیق افندی
کمشخانه‌لی محمود افندی	»		تخته قاضی
انقره‌لی مصطفی فوزی »	»		جدیدهٔ میر پیاده احمد اغا
زغفرانبولیلی مصطفی عصمت افندی	»		فنائی دده
تکفورطاغلی حسن افندی	»		درسیهٔ سنان پاشا درجامع سلطان احمد
ایدینلی مصطفی نوری »	»		قره چلبی زاده
بکشهرلی احمد نوری »	»		دفتردار یحیی افندی
اجارهٔ علیالی حسن حسنی »	»		قوغاجی دده
ارضرومی خلیل »	»	الای مفتیلکندن متقاعد	اولای انقره‌وی
انقره‌لی محمد »	»	الای مفتیلرندن	قاضیعسکر محمد افندی
قسطمونیلی مصطفی عاصم »	»		سابعهٔ تتمه
عربکرلی علی »	»		بخاریه
ریزه‌لی عثمان نوری »	٨ ن ١٣٢١		» جزری قاسم پاشا
کوملجنه‌لی علی رضا »	غره ذ ١٣٢٢		اولای تتمه
عشاقی نصوح افندی زاده عمر خیری افندی	»		درسیه مصلح الدین در اقسرای
کمشخانه‌لی عمر افندی زاده مصطفی رشید افندی زاده محمد امین افندی	غره ذ ١٣٢٢		خلیل پاشا
امین بك زاده محمد سعدالدین »	»		ثامنهٔ تتمه

اسامی	تاریخ رؤس یوم ماه سنه	مأموریت	مدرسه‌سی
اوفلی مصطفی «	غره ذ ۱۳۲۲		محمداغا درسودلیجه
استانبولی محمد توفیق «	»		بازركان باشی
اینجه‌صولی محمد خلوصی افندی	غره ذ ۱۳۲۲		درسیهٔ عبدالله افندی
قوزلیجه‌لی اسماعیل حقی «	»		پرویز افندی
علائیه‌لی محمد ثابت «	»		سعدی چلبی
کلیبولیلی عادل افندی زاده حسن تحسین افندی	»		ابوالفضل محمد افندی
باطوملی عبدالله «	»		شیخ الاسلام صادق افندی
ریزه‌لی ابراهیم حلمی «	»	فتواخانهٔ عالی جواب شفاهی مأموری	سیف الله طرسوسی
کره‌سونلی علی رضا «	۱۱ ص ۱۳۲٤		ام ولد زاده
علائیه‌لی محمد رفعت «	»		باشجی ابراهیم افندی
قیصرلی ابراهیم «	»	الای مفتیلرندن	اوچ باش
عبدالقادر «	»	الای مفتیلرندن	منلا قریمی
علی حلمی »	»	الای مفتیلرندن	ریزه‌لی فرهاد پاشا
ازمیری مفتی زاده عبدالقادر افندی زاده سید علی حیدر افندی	»		مفتی حسین افندی
زعفرانبولیلی احمد «	»		یار حصار
قصیده‌جی زاده سلیمان سری افندی زاده سید محمد عارف حکمت افندی	»		درسیه در جامع سلطان محمد عن وقف اخی چلبی
شربکیرلی حسین عونی «	»	مدرسة المتخصصین مدیر عمومیسی	ملا کستل
طربزونلی علی بحری «	۲۷ ن ۱۳۲۵		ثانیهٔ حسن پاشا
مغله‌لی علی رضا »	»	مجلس تدقیقات شرعیه اعضاسندن وقسم عالی حدیث مدرسلرندن	درسیهٔ میر پیاده مصطفی اغا
باش مسود اسبق عثمان افندی زاده ثروت افندی زاده محمد رحیمی افندی	»	ایوب محکمهٔ شرعیه‌سی کتبه‌سندن	درسیهٔ نصوحیه

اسامی	تاریخ رؤس یوم ماه سنه	مأموریت	مدرسه‌سی
تکفور طاغلی مصطفی فیضی افندی	٢٧ ن ١٣٢٥		درسیهٔ اسماعیل پاشا درجامع شهزاده
طرنوولی محمد سعید »	٩ ذا ١٣٢٥	الای مفتیلرندن	سلچوق سلطان
طرابلس شاملی محمدعارف »	»		ثانیهٔ یحیی افندی
زعفرانبولیلی عثمان نوری »	»		طوطی عبداللطیف »
داری دره‌لی محمدراشد »	»		جدیدهٔ عبدالرحیم افندی
ارمناکلی محمد فوزی »	»		حمامیه
خادمی مصطفی حلمی »	»		حیدر پاشا
ریزه‌لی حافظ احمد »	»		معمار سنان
رافعی زاده محمد صالح »	»		رابعهٔ تتمه
ویرانشهرلی احمد شوقی »	»		سکبان علی
استانبولی حافظ محمدفؤاد »	»		ثانیهٔ ذکریا افندی
اسپارته‌لی محمد تقی الدین »	»		ایهم
ایدوسلی محمد فوزی »	»		سادسهٔ تتمه
اونیه‌لی حسین حسنی »	»		درسیهٔ حاجه فاطمه خاتون
کوپریلی علی رضا »	١١ ذا ١٣٢٥		محمد پاشا درباب طوپ
اوخوه‌لی یعقوب صبری »	٢١ ر ١٣٢٨		دارالحدیث چوی زاده
زیله‌لی عبدالرحمن حلمی »	»		چوبان چاوش
طربزونی حافظ اسعد »	»		خامسهٔ تتمه
شمنیلی الحاج علی »	»		کرماستی
طاشکوپریلی محمد شکری »	»		کپکجی سنان
استانبولی محمد رأفت »	»		شیخ الاسلام صادق افندی
جمعه‌لی مصطفی مستان »	»		ثانیهٔ تتمه
خرپوتلی بکر »	»		ثانیهٔ کانکش قره مصطفی پاشا
باطوملی عبدللطیف »	٥ م ١٣٣٠	قسم عالی اصول فقه مدرسلرندن	درسیهٔ نازکی خاتون درجامع ملا اخوین

اسامی	تاریخ رؤس یوم ماه سنه	مأموریت	مدرسه‌سی
سیدی شهرلی حسن فهمی افندی	١٩ ذ ١٣٣٢	قسم عالی خلافیات مدرسلرندن	رابعهٔ جعفریه

استانبول رؤسك حركت داخل درجه سنی حائز ذوات

اسامی	تاریخ رؤس	مأموریت	مدرسه‌سی
مترجم رشدی پاشا حفیدی میر حسن حامد افندی	٢١ را ١٣٢١		ثالثهٔ سرای ابراهیم پاشا
قسطمونیلی محمد فیض الله «	غره ذ ١٣٢٢	الای مفتیلرندن	درسیهٔ صحاف قره‌جه احمد در سلطان بایزید
ارزنجانلی ابراهیم حلمی «	»	» »	شیخ الحرم
اریحالی مفتی زاده حاجی نوری افندی زاده مظهر افندی	»		خانقاه بهائی زاده
کره‌سونلی محمد ناظم «	١١ ص ١٣٢٤	» »	درسیهٔ عطائیه
بودرومی عمر لطفی افندی حفیدی احمد صلاح الدین «	»		اخی چلبی
علی راتب بك زاده عبد الکریم بك زاده مصطفی رشید افندی	»		ثالثهٔ یوسف پاشا
اسکلبلی محمد عارف «	»		دار الحدیث عثمان افندی
سیواسی ابراهیم زهدی «	»		درسیهٔ الحاج محمد افندی
بولیلی محمد حلمی «	»	قسم ثالث مدرسلرندن	درسیه در مسجد پچاچقچی علاء الدین
قره اغاجلی علی رضا «	»		ثالثهٔ محرمیه
نظیف افندی زاده عبد الرحمن مؤمن افندی	»		قاضیعسکر مختار افندی
کره‌سونلی مصطفی رشدی افندی زاده علی حیدر افندی	»		درسیهٔ نجمی زاده
سیروزلی ایوب صبری افندی	١١ ن ١٣٢٤	درس شریف مقرری و اعلامات شرعیه ممیزی قسم عالی ثقه مدرسلرندن	درسیهٔ روزنامه‌چهٔ اول علی افندی در جامع سلطان سلیم

اسامی	تاریخ رؤس یوم ماه سنه	مأموریت	مدرسه‌سی
شکری افندی حفیدی رامز افندی زاده علی کمال الدین افندی	٢٧ ن ١٣٢٥		ثالثهٔ توفیقیه
احمد خالد افندی زاده مصطفی نشأت افندی حفیدی محمود اکرم افندی	»		رابعهٔ عبدالرحیم افندی
شیخ خلوصی افندی زاده عبدالقادر راشد افندی زاده مصطفی نجاتی افندی	»		ثانیهٔ محشی سنان افندی
قره‌اغاجلی محمد امین افندی	»		ثالثهٔ قعریه
یونس وهبی افندی زاده علی فؤاد افندی	»		درسیهٔ ذکائیه
عارف افندی زاده صدیق افندی حفیدی محمد مسعود افندی	»		درسیهٔ معمارسنان
ارضرومی احمد حمدی افندی	»	مجلس تدقیقات شرعیه اعضاسندن	ثانیهٔ زین الدین افندی
سید محمود شهاب الدین »	»	خرقهٔ شریف شیخی	وانی زاده عصمت افندی
سلیم پاشا حفیدی علی رضا بك زاده محمود عزیز افندی	٢٩ ن ١٣٢٥		صوفی زاده امین افندی
نوشهرلی مصطفی افندی	٩ ذا ١٣٢٥	الای مفتیلرندن	جدیدهٔ مرعشی فتح الله افندی
یوزغادلی محمد نوری »	»	»	خضر بك
بغدادلی سلیمان »	»	»	درسیه در جامع مراد پاشا
شاملی محمد صالح »	»	»	اولای سرای ابراهیم پاشا
شاملی یحیی »	»	»	خامسهٔ سرای ابراهیم پاشا
احمد »	»	»	رابعهٔ سرای ابراهیم پاشا
علی رضا »	»	»	ثانیهٔ شیخ الاسلام صادق افندی
زغفرانبولیلی مصطفی عصمت افندی	»	»	چاوش باشی حسین اغا

اسامی	تاریخ رؤس (یوم ماه سنه)	مأموریت	مدرسه‌سی
هزارغرادلی اسماعیل افندی	۹ ذا ۱۳۲۵	الای مفتیلرندن	درسیهٔ ابوبکر پاشا درجامع مرادپاشا
شاملی محمد رضا «	«	«	ثانیهٔ ملاچلبی
ایدنجیکلی مرکز «	«		قاضیعسکر مرادافندی
ککبوزه‌لی عبدالله شریف «	«		سروری بك
ایلبصانلی ابراهیم حقی «	«		ثانیهٔ الحاج بشیراغا
سفریحصارلی عمرلطفی «	«		رابعهٔ الحاج بشیر اغا
کنغریلی عثمان توزی «	«		درسیهٔ فاطمه‌سلطان درجامع اق بیق
عثمان پازارلی محمد «	«		اولای سالم افندی
ویزه‌لی شاکر «	«		سابعهٔ سرای ابراهیم‌پاشا
عربکرلی عباس «	«		ثانیهٔ احمدپاشادرباب‌طوپ
ایدنجکلی مصطفی رشدی «	«		درسیه جدیدهٔ حامدافندی
خاصکویلی عبد الحلیم «	«		ثامنهٔ سرای‌ابراهیم‌افندی
هزارغرادلی حافظ عثمان «	۲۱ ر ۱۳۲۸	قسم عالی حدیث مدرسلرندن	میرزا حسنی افندی
خادمی حسن صبری «	«		ثانیهٔ ابوالنجیب حموی
تیمورحصارلی ابراهیم «	«		ثانیهٔ مقیم‌افندی
خیره بولیلی علی «	«		حسنی افندی
مرزیفونی احمد نجاتی «	«	فتواخانه مأمورلرندن	خواجه سعدالدین افندی
اکینلی ابراهیم زهدی «	«	قسم عالی تفسیر مدرسلرندن	ثانیهٔ درسیهٔ حامدیه
الاصونیه‌لی علی زین العابدین افندی	«	درس وکیلی	ثانیهٔ اسحق حکیم
چاللی محمد امین افندی	«		ثانیهٔ پرتو پاشا
سیواسی محمد سعید «	«		منتی‌زاده احمدافندی
قریمی عبدالحی «	«		ثانیهٔ درسیه درجامع سلطان بایزید
زعفرانبولیلی زهدی افندی زاده احمدکاظم افندی	«		فیروز اغا

مدرسه‌سی	مأموریت	تاریخ رؤس یوم ماه سنه	اسامی
ثالثهٔ عطائیه		غره ن ١٣٢٩	طرنوپلی محمود افندی زاده احمد نوری افندی

استانبول رؤسنك ابتدا داخل درجه‌سنی حائز ذوات

مدرسه‌سی	مأموریت	تاریخ رؤس یوم ماه سنه	اسامی
درسیهٔ راقم افندی		٨ ن ١٣٢١	ملاطیه‌لی عمر خلوصی افندی
ثانیهٔ شیخ الاسلام اسعد افندی	الای مفتیلرندن	غره ذ ١٣٢٢	زیله‌لی اسماعیل «
زینی چلبی		«	ایلغینلی محمد کامل «
ثانیهٔ قاضی محمود افندی		«	خادمی محمد خلوصی افندی زاده اسماعیل حقی «
ثانیهٔ درسیهٔ مصطفی افندی		«	نازللیلی محمد امین افندی زاده محمد قدری افندی
ثانیهٔ حسین پاشازاده محمد بك در ایاصوفیهٔ کبیر		«	مصطفی حسیب افندی زاده احمد طاهر افندی
عبدالمؤمن چلبی	فتوا خانهٔ عالی مأمورینندن	«	طرنوپلی حسین حسنی «
ثالثهٔ لطفی افندی		«	طرنوپلی محمد «
ثانیهٔ نوح افندی		«	قسطمونیلی حسن خلوصی «
ثانیهٔ خرم بك		«	محمد نجیب افندی حفیدی عنایة الله افندی
ثانیهٔ برهانیه		«	عبدالله شاکر افندی حفیدی مصطفی بهجت افندی
درسیهٔ فضلیه		١١ ص ١٣٢٤	عثمان پازارلی محمد عطاالله افندی
درسیهٔ کاتب مصطفی افندی		«	قصیده‌جی زاده سلیمان سری افندی حفیدی سلیمان وهبی افندی
جدیدهٔ خالدیه		«	حاجی احمد افندی زاده کمال الدین افندی

اسامی	تاریخ رؤس یوم ماه سنه	مأموریت	مدرسه‌سی
حسین شکری افندی	١١ ص ١٣٢٤	الای امامرلندن	اولای ابو خالد
کنغریلی بلال فوزی »	»		فراقی چلبی
ریزه‌لی یعقوب »	»	قسم تالی عقائد معلملرندن	بهائی‌زاده‌شیخ سعدی
سلطان یرلی مصطفی »	»		درسیهٔ روزنامچهٔ اول علی افندی درجامع سلطان سلیم
پیرقولی زاده حسن زهدی افندی زاده عثمان نجیب افندی	»		درسیهٔ عبدالهادی افندی
وزیر کوپریلی حسن افندی زاده محمد توفیق »	»		ویسی زاده
ریزه‌لی ابراهیم حقی »	»		دایه زاده سلیمان در قمریلی مسجد
اینه کوللی علی نقیب »	»		مسمارجی احمد چلبی
قسطمونیلی ابراهیم کمالی »	»		نظمی زاده
ریزه‌لی موسی کاظم »	»	قسم عالی حدیث مدرسلرندن	خانقاه عیسی بك
بوردورلی مصطفی حلمی »	»		اولای ابن کمال
زشتویلی خلیل »	»		اویس افندی
رواندزلی محمد امین »	»	الای مفتیلرندن	جدیدهٔ الحاج حمزه
یکی پازارلی حسن »	»	»	درسیهٔ قعریه
ریزه‌لی عثمان صبری »	»		» احمد نجم
کوملجنه‌لی علی رضا »	»		ثانیهٔ حبازیه
نوره‌قویلی مصطفی فهمی »	»		درسیهٔ مصطفی افندی
بولیلی حسن »	»		» اسحق حکیم درمسجد کچی خاتون
درامه‌لی یوسف »	»		درسیهٔ شاه سلطان
حاجی یوسف افندی حفیدی یوسف ضیاء الدین افندی زاده عبدالرحمن وفا »	٢٧ ن ١٣٢٥		ثانیهٔ عطائیه
شیخ یوسف افندی زاده احمد خالد افندی حفیدی محمد خالد افندی	٢٧ ن ١٣٢٥		ثانیهٔ ابن کمال

اسامی	تاریخ رؤس یوم ماه سنه	مأموریت	مدرسه‌سی
کورجی اسماعیل افندی زاده شاکر افندی زاده اسماعیل نبیل افندی	۲۷ ن ۱۳۲۵		شمس‌الدین افندی
عریانی زاده حفیدی سعید افندی‌زاده محمود اکرم افندی	«		درسیهٔ ابو السعود
قونیه‌لی عبدالله عاطف «	«	قسم عالی ادبیات عربیه معلملرندن	جدیدهٔ نعمةالله بك
داغستانی علی رضا «	۹ ذا ۱۳۲۵	قسم عالی تفسیر مدرسلرندن	ثانیهٔ درسیه سید افندی
ایدوسلی مصطفی راقم «	«		مسیح پاشا
قیرشهرلی محمد فهمی «	«		کمحاجی باشی
داغستانی عبدالفتاح «	«		عاشرهٔ ملا اخوین
عثمان پازارلی احمد «	«	الای مفتیلرندن	سهیل بك
طرابلس شاملی مصطفی «	«	« «	درسیهٔ شجاع‌الدین در قاسم پاشا
اربیللی عبدالقادر «	«	« «	ثانیهٔ سعدی افندی
حمدالله رأفت افندی زاده عطاالله افندی زاده مصطفی عرفان افندی	«		« چوبان چاوش
ارضروملی صالح ناظم «	«	قسم عالی تفسیر مدرسلرندن	عاشرهٔ سعدیه
شهری امین افندی‌زاده کامل افندی زاده علی نهاد افندی	«		ثانیهٔ احسانیه
اسحق افندی‌زاده جمال الدین افندی زاده محمد امین افندی	«		درسیهٔ رحیمه خاتون
نصوحی زاده حیدر افندی حفیدی محمد راتب «	«		درسیهٔ راقم افندی در مسجد کاتب سنان
شریف حسین پاشا زاده شریف زید افندی	«		جدیدهٔ نعیمی عمر افندی
فاضل بك زاده محمد ارطغرل افندی	«		شیخ یوسف افندی

اسامی	تاریخ رؤس یوم ماه سنه	مأموریت	مدرسه‌سی
امام ثانی اسبق امین‌افندی زاده صدقی افندی زاده محمد امین افندی	٩ ذا ١٣٢٥		ثالثهٔ کرام‌الدین «
امام ثانی اسبق امین‌افندی زاده صدقی افندی زاده احمد جمیل افندی	«		خواجه‌سعدالدین «
منصوری زاده حفیدی محمد سعید افندی	«	مبعوث	وهبی افندی
تاتار پازارجقلی مصطفی «	«	الای مفتیلرندن	پرتو پاشا
پازارجقلی خلیل خلوصی «	«	« «	عاشرهٔ عاشرافندی
« نجی	«	« «	درسیهٔ الحاج محمد «
استانبولی صالح ناظم «	«	قسم عالی تفسیر مدرسلرندن	درسیهٔ حسین پاشا زاده محمدبك درایاصوفیهٔ کبیر
ایلغینلی محمد «	«		خانقاه جمال‌الدین افندی
اوفلی زین‌العابدین «	«		ثانیهٔ وانی محمد چلبی
کنغریلی زین‌العابدین «	«	قسم عالی تفسیر مدرسلرندن	خامسهٔ محی‌الدین الفناری
طرنویلی محمود افندی‌زاده مصطفی نجم‌الدین افندی	«		ثالثهٔ نصرت پاشا
لوله‌برغوسلی اشرف‌افندی زاده محمد محی‌الدین «	«		روانی چلبی
بافره‌لی مفتی زاده مصطفی حازم افندی	٣ محرم ٣٢٨		دارالحدیث جعفریه
شیخ سعید افندی زاده محمد نسیب افندی	«		مرزیفونی شکری افندی
میاوریلی اسماعیل حقی «	٢١ ر ١٣٢٨		رابعهٔ منقاری زاده
قزانلقلی عثمان «	٢١ ر ١٣٢٨		درسیهٔ رئیس‌الکتاب الحاج مصطفی افندی
قره‌جه ویرانلی محمد محرم «	«		دلفکار خاتون

اسامی	تاریخ رؤس یوم ماه سنه	مأموریت	مدرسه‌سی
قسطمونیلی مصطفی نجاتی افندی	٢١ ر ١٣٢٨		فراشی عبدالله اغا
قارغیلی حافظ مصطفی «	»		الحاج حمزه
کره‌سونلی حافظ محمد خالص افندی	»		بهرام کتخدا
خادمی حسین حامد افندی	»	قسم تالی تاریخ انبیا واسلام مدرسلرندن وفتواخانه مسودلرندن	ثانیهٔ عراقیه‌جی اویس
کونیکلی مصطفی زهدی «	»		خامسهٔ اسحق حکیم
فاتسه‌لی علی «	»	قسم عالی حدیث مدرسلرندن	درسیهٔ ابراهیم پاشا زاده مصطفی بك
آراجلی محمد کامل «	»		خانقاه متوکل افندی
عثمان نوری افندی زاده بهجت افندی	٥ جا ١٣٢٨		دلفریب خاتون
اسکیشهرلی عثمان افندی زاده حلمی افندی زاده عثمان فهد افندی	غره ن ١٣٢٩	امتانستیق ودوسیه قلمی کتبه‌سندن	جدیدهٔ ظهیریه
استانبولی نوری افندی	٢٠ ل ١٣٣١	قسم عالی فقه مدرسلرندن	عطائیه

استانبول رؤسنك حرکت خارج درجه‌سنی حائز ذوات

اسامی	تاریخ رؤس	مأموریت	مدرسه‌سی
شروانی علی نظمی افندی	٢١ را ١٣٢١	قسم تالی فقه مدرسلرندن	ضیائیه
دکزلیلی صالح «	»	فتواخانه مسودلرندن وقسم عالی علم کلام مدرسلرندن	درسیهٔ ابن کمال
زغفرانبولیلی محمد راشد «	»	قسم عالی اصول فقه مدرسلرندن	تکه محمد پاشا
کماخلی ادریس «	»		درسیه در دارالحدیث جعفر افندی
شمنیلی عبدالله «	»	قسم عالی حدیث مدرسلرندن	ثانیهٔ محرم اغا
علی پاشا زاده عزیز بك زاده علی افندی	»		وفائی زاده نائب افندی
قونیه‌لی طاهر افندی	»	قسم عالی علم کلام مدرسلرندن	ظهیریه
قلبه‌لی محمد «	»	قسم عالی اصول فقه مدرسلرندن	درسیه درجامع سلیمانیه

اسامی	تاریخ رؤس یوم ماه سنه	مأموریت	مدرسه‌سی
ریزه‌لی محمد علی افندی	۲۱ را ۱۳۲۱		کاغدخانه امینی الحاج محمد افندی
کیوه‌لی ابراهیم «	«		درسیه درجامع سلیمانیه عن وقف الحاج عثمان
مرزیفونی محمود کامل «	«	قسم عالی فقه مدرسلرندن	درسیهٔ الحاج علی درمسجد تیمورطاش
خرپوتی مصطفی «	«	قسم عالی اصول فقه مدرسلرندن	حمزه‌زاده نائب افندی
خادملی عبدالله «	«	قسم عالی تاریخ انبیا واسلام مدرسلرندن وفتواخانه مسودلرندن	درسیهٔ قدسی عبدالجلیل افندی
خرپوتی عبد الرحمن «	«		پرنجی سنان
تورتومی ابراهیم «	«	قسم عالی اصول فقه مدرسلرندن	محی الدین فوچه‌وی
اخسخه‌لی راشد «	«		شیخ رشید جعفر
قیصریه‌لی ابراهیم «	«	قسم عالی علم کلام مدرسلرندن	ثالث یوسف پاشا
کوستنجه‌لی محمد رضا «	«	قسم تالی سیر نبی مدرسلرندن	محرم افندی
ارضرومی عبدالله «	«		خانقاه سعدیه
کره‌ده‌لی مصطفی «	۸ ن ۱۳۲۱		دلفریب خاتون
قاضی کویلی علی «	غره ذ ۱۳۲۲		ثالثهٔ یعقوب پاشا
طربزونی احمد خلوصی افندی زاده احمد واصف افندی	«		ثالثهٔ بایزید غا
سینوبی احمد نظیف افندی زاده محمد نجاتی «	«		فیروز بك
صادق «	«	روسجقده علمیٔ کبیر جامعی امام وخطیبی	سابعهٔ شرفیه
تیره بولیلی طلحه «	«		درسیهٔ نصوحیه
همشینلی طلعت «	«	قسم عالی ایکنجی صنف مدیری	مقابله‌جی ابراهیم افندی
یوزغادلی ابراهیم «	«		عبدالقادر چلبی
عثمانجقلی اسماعیل «	«		ثانیهٔ دارالحدیث یعقوبیه
داغستانی عبدالصمد «	«	قسم تالی صرف ولغت مدرسلرندن	ثالثهٔ درسیه کمالی افندی
ارزنجانلی اویس وفا «	«	قسم عالی ادبیات عربیه مدرسلرندن	جدیدهٔ فتح الله افندی

اسامی	تاریخ رؤس یوم ماه سنه	مأموریت	مدرسه‌سی
کیوه‌لی ابراهیم افندی	غره ذ ١٣٢٢		ثانیهٔ منصوری‌زاده
قریمی علی »	»	قسم تالی دردنجی صنف مدیری	ثانیهٔ محمد اغا
زغفرانبولیلی حسین »	»		مفتی زاده‌راسم افندی
قصیده‌جی‌زاده سلیمان سری افندی‌زاده احمد طلعت افندی	»		رابعهٔ انار غازی
سابق امام اول حضرت شهریاری راشد افندی حفیدی عبدالقادر »	»		صالح پاشا
عبدالله شاکر افندی حفیدی محمد فرید افندی	»		ثانیهٔ علی‌جان
عشاقی نصوح افندی‌زاده ابراهیم ادهم افندی زاده محمد توفیق افندی	»		خانقاه عبدالرحمن افندی
عشاقی نصوح افندی زاده ابراهیم ادهم افندی زاده احمد هادی افندی	»		ثانیهٔ افلاطونیه
دکزلیلی محمد توفیق »	»	قسم عالی دردنجی صنف مدیری	قاضیعسکر عصمت افندی
قیصرلی سلیمان »	»		رابعهٔ ضیاءالدین افندی
کره‌سونلی احمد عزت »	»		ثالثهٔ منصوری زاده
ارکوبی احمد »	»		درسیهٔ بهزاد بك
قیصرلی احمد »	»	قسم تالی یدنجی صنف مدیری	دایه خاتون
بایبوردلی محرم »	»		منصوری زاده
سلیم پاشا زاده محمود بك زاده میر محمد سلیم افندی	»		یالی‌زاده شوکت افندی
عثمان افندی زاده ثروت افندی زاده محمد عبید افندی	»		ثانیهٔ محمود پاشا
ارکلیلی مصطفی »	»	قسم تالی کلام مدرسلرندن	عبدالله شمس سیواسی
ایهلونه‌لی حسن »	»	قسم عالی اصول حدیث مدرسلرندن	عطائی زاده

اسامی	تاریخ رؤس (یوم ماه سنه)	مأموریت	مدرسه‌سی
همشینلی یوسف افندی	غره ذ ۱۳۲۲	قسم عالی فقه مدرسلرندن ومدرسة القضاة معلملرندن	ثالثهٔ لامع الدین افندی
سیروزلی عمر «	«	قسم تالی کلام مدرسلرندن	دار الحدیث نعیمیه
قسطمونیلی محمد «	«	قسم تالی سکزنجی صنف برنجی شعبه مدیری	درسیهٔ عربانی
سورمنه‌لی عمر «	«	قسم تالی سکزنجی صنف ایکنجی شعبه مدیری	ثانیهٔ جلال الدین افندی
مرسینلی احمد «	«	قسم تالی مدیرلرندن	ثانیهٔ سعدی بك
شارکویلی خلیل «	«		ثانیهٔ عبد الصمد افندی
نوشهرلی خیر الدین «	«		ویسی زاده عبد الشکور افندی
کنغریلی اسحق «	«	قسم تالی سکزنجی صنف دردنجی شعبه مدیری	رابعهٔ فتحیه
نوشهرلی خلیل «	«	قسم عالی علم کلام مدرسلرندن وفتوا خانه مسودلرندن	ثالثهٔ عبد الله افندی
یاقوه‌لی علی افندی زاده شکری افندی زاده محمد فیضی افندی	«		ثالثهٔ فخر الدین چلبی
قلبه‌لی خلیل افندی زاده خیر الدین افندی زاده حسن احسان الله افندی	«		ثالثهٔ کرام الدین افندی
خادمی مصطفی نجاتی افندی زاده احمد معصوم افندی	«	مجلس تدقیقات شرعیه کتبه‌سندن	ثالثهٔ فریدون بك
بوسنه‌لی احمد فوزی «	«		درسیهٔ ترجمان لطفی بك
سیواسلی احمد حلمی «	«		ثالثهٔ رستم پاشا
انقره‌لی ابراهیم « «	«		دار الحدیث خلیلیه
دیورکلی یوسف ضیاء الدین «	«		کنعان پاشا
سینوبی ابوبکر لطفی افندی زاده عمر خلوصی «	«		خانقاه عبد الرحمن افندی
کره‌ده‌لی حسن «	۱۱ ص ۱۳۲۴		ثالثهٔ جعفریه

اسامی	تاریخ رؤس یوم ماه سنه	مأموریت	مدرسه‌سی
اکری دره‌لی محمد افندی	١١ ص ١٣٢٤		ثالثهٔ کیوان بك
یکیجهٔ واردارلی عمر راجی »	»	تکفور طاغی مفتیسی	ثالثهٔ امیر بخاری
طواسلی حسن »	»	قسم عالی فقه مدرسلرندن	خانقاه روشن دده
قلبه‌لی احمد »	»	قسم عالی فقه مدرسلرندن وفتواخانهٔ عالی موزعی	سعدالدین حموی
انقره‌لی حسن »	»		دارالحدیث فیضی افندی
بوی ابادلی عثمان »	»		دارالحدیث خالدیه
سورمنه‌لی مصطفی »	»		درسیهٔ قلیج علی پاشا درطوپخانه
برغمه‌لی احمد جودت »	»	قسم عالی ادبیات عربیه مدرسلرندن	ثالثهٔ قدری افندی
کرکوکلی عبدالصمد »	»	قسم تالی اصول فقه مدرسلرندن	سابعهٔ محمودیه
پرزوینلی حسین »	»	قسم عالی اصول فقه مدرسلرندن	رابعهٔ محرم افندی
اوزنجانلی یوسف »	»	قسم تالی سکزنجی صنف ایکنجی شعبه مدیری	سعید بك
کلیبولیلی محمد »	»	قسم تالی علم کلام مدرسلرندن	دلفریب خاتون
اسکداری محمد خیری »	»	قسم تالی حدیث مدرسلرندن	ثانیهٔ کمال الدین افندی
زغفرانبولیلی ابراهیم »	»	قسم عالی دردنجی صنف کاتبی	رابعهٔ جعفریه
ایاشلی حسین »	»		درسیهٔ خلیلیه
سیواسلی محمد نجیب »	»	قسم عالی علم کلام مدرسلرندن	درسیهٔ الحاج الیاس افندی
حافیقلی عمر »	»		ناظرزاده نوح افندی
ارکریلی محمد اعظم »	»	فتوا خانهٔ عالی مسودلرندن	مراد بك
ریزه‌لی محمد طاهر »	»	»	درسیهٔ خواجه عطاءالله افندی
اسپارته‌لی زاده توفیق افندی زاده یحیی افندی	»		خانقاه عمر افندی
طوسیه‌لی اسماعیل افندی زاده محمد سعدالدین »	»		ثانیهٔ درسیهٔ فیضی زاده

اسامی	تاریخ رؤس یوم ماه سنه	مأموریت	مدرسه‌سی
کوملجنه‌لی حسن حلمی افندی برادری علی رضا افندی‌زاده خلیل تحیفی افندی	١١ص ١٣٢٤		ثالثهٔ عارف افندی
منلکلی اسماعیل افندی‌زاده احمد افندی	»		ثالثهٔ اخی چلبی
طربزونی حسنی افندی زاده احمد نجاتی »	»		ثالثهٔ بلبان اغا
ارضرومی یعقوب صبری »	»		ثالثهٔ ضیاءالدین افندی
طرنویلی مصطفی افندی	»		ثانیهٔ درسیهٔ ترجمان لطفی بك
بیله‌جکلی محمد »	»	قسم تالی منطق مدرسلرندن	درسیهٔ رحمی افندی
ریزه‌لی محرم »	»	قسم عالی فقه مدرسلرندن	ثانیهٔ ظهیریه
اردولی حسن »	»		اولای ابوبکر افندی
قسطمونیلی محمد »	»	قسم تالی سکزنجی صنف برنجی شعبه مدیری	درسیه درجامع سلطان بایزید عن وقف عمر افندی کاتب ضربخانه
» حسین »	»		عنایةالله
ریزه‌لی هاشم »	»		ویسی پاشا
ارکلیلی مصطفی »	»		درسیهٔ فقیه حسن افندی
قیصرلی محمد راشد »	»	قسم عالی ایکنجی صنف کاتبی	رابعهٔ عنایةالله افندی
انامورلی مصطفی عصمت »	»		ثانیهٔ احمد پاشا
سیواسلی حسین »	»		درسیهٔ بوسنوی کاتب مصطفی افندی
خرپوتلی عبدالرحمن افندی زاده توفیق افندی زاده سید محمود ندیم افندی	»		جدیدهٔ لعلی زاده
زین‌العابدین افندی زاده جمال‌الدین افندی حفیدی سید حسن تحسین افندی	»		دفتردار احمد افندی
طربزونی احمد خلوصی افندی زاده محمد نورالدین »	»		فیضی زاده

اسامی	تاریخ رؤس یوم ماه سنه	مأموریت	مدرسه‌سی
کیچه‌جی زاده حفیدی محمد صلاح‌الدین افندی	١١ ص ١٣٢٤		جدیدهٔ فیضیه
درکوشلی مفتی زاده عبد- القادر افندی زاده احمد افندی	»		خلوصی زاده
تغلی زاده حسن »	»		زینیه
تیمورحصارلی عبدالوهاب »	»	قسم عالی حدیث مدرسلرندن	بدرالدین افندی
نوشهرلی حسن »	٩ ذا ١٣٢٥		رابعهٔ عصمتیه
انقره‌لی رفیع افندی	»	قسم عالی اصول فقه مدرسلرندن	منصور پاشا
قیرشهرلی عمر »	»		درسیهٔ عبدالرحیم افندی
» احمد »	»		اولاد فیض الله سمرقندی
استانبولی محمد نوری »	»	قسم عالی فقه مدرسلرندن	جدیدهٔ عبدالله رأفت افندی
شیخ خلوصی افندی زاده عبدالقادر راشد افندی زاده محمد جمیل »	»		درسیهٔ حسین افندی درفاتح
حافظ اسعد افندی زاده حافظ محمد سعود افندی	»		ثانیهٔ جدیدهٔ عطائیه
رفیق افندی حفیدی عبد- الرحمن افندی زاده احمد توفیق افندی	»		جدیدهٔ غفاریه
مصطفی عزت افندی حفیدی سید محمد حکمت افندی	»		ثالثهٔ نعمانیه
چهارشنبه‌لی زاده سعید افندی حفیدی محمد اسعد افندی	»		ثالثهٔ حسیب افندی
توفیق افندی زاده ابراهیم وهبی افندی	»		امام‌زاده عبدالوهاب افندی
توفیق افندی زاده محمد امین افندی	»		ابوالفیض محمد افندی
صیادی زاده حفیدی سید محمد تاج‌الدین افندی	»		درسیهٔ جمال‌الدین افندی

اسامی	تاریخ رؤس یوم ماه سنه	مأموریت	مدرسه‌سی
باطوملی حافظ سلیمان افندی	٩ ذا ١٣٢٥		ثانیهٔ درسیهٔ فاتح عن سنان پاشا
استانبوللی حافظ اسماعیل حقی افندی	«		خانقاه نورالدین افندی
معلقره‌لی حافظ محمدامین «	«	قسم عالی اصول فقه مدرسلرندن	درسیهٔ امینیه
قسطمونیلی مفتی‌زاده مصطفی نوری افندی	«	اوراق اوطه‌سی خلفاسندن	ثانیهٔ کشفی زاده
کوملجنه‌لی اسماعیل «	«		شیخ فیض الله افندی
پرشتنه‌لی احمد «	٩ ذا ١٣٢٥		ثانیهٔ شیخ فیض الله افندی
همشینلی حمید فرید «	«	قسم عالی تفسیر مدرسلرندن	درسیهٔ حسین پاشا درفنائی
کنغریلی حافظ حسن «	«		ثانیهٔ کپنکجی سنان
بالچقلی احمد «	«	قسم تالی برنجی صنف مدیری	دفتردار محمد پاشا
نوشهرلی احمد «	«		فصیح افندی
خادمی عبدالباقی «	«		نزهتیه
اکینلی حافظ ابوبکر «	«		خامسه حسیب افندی
طوسیه‌لی اسماعیل زهدی افندی‌زاده احمد اسعد افندی	«		عراقیه‌جی اویس
یکیشهرلی احمد بك حفیدی علی راغب افندی	«		ثالثهٔ شاه خوبان
رائف بك حفیدی عاصم بك زاده حسن نظام الدین افندی	«		نعیمی زاده رشدی افندی
عارف حکمت بك افندی برادر زاده‌سی عصمت بك زاده سید عارف حکمت افندی	«		ثانیهٔ فیضیه
ارضرومی چلبی زاده مصطفی فوزی افندی زاده عبد الرحمن رشید افندی	«	مجلس تدقیقات شرعیه کتبه‌سندن	احمد طیار بك
بایندرلی محمد شکری افندی	٢١ ر ١٣٢٨	قسم عالی مدیر عمومیسی	شیخ وسیمی افندی
قیصرلی مصطفی «	«	قسم تالی اصول فقه مدرسلرندن	مقابلهٔ سواری

مدرسه‌سی	مأموریت	تاریخ رؤس یوم ماه سنه	اسامی
اولای خواجه اندرونی		٢١ ر ١٣٢٨	کوردوسلی محمد افندی
بغدادی عبدالجلیل افندی	قسم تالی بلاغت مدرسلرندن	«	داغستانی حسین «
داماد رستم افندی		«	قره‌جه ابادی حافظ عبد- الرحمن افندی
ثالثهٔ قدری افندی	قسم عالی تفسیر مدرسلرندن	«	قرق‌کلیسالی محمد عاطف افندی
دلبسته خاتون	قسم عالی اوچنجی صنف کاتبی	«	قزانلی عبدالله «
ثانیهٔ نجم‌الدین افندی		«	بوسنه‌لی حافظ مصطفی صدقی «
درسیهٔ نصوح پاشا		«	استانبولی حافظ محمد جمال‌الدین افندی
ثانیهٔ جدیدهٔ رفیقیه	قسم تالی حدیث مدرسلرندن	«	استانبولی محمد خیری افندی
ثالثهٔ کیوان بك	قسم عالی ادبیات عربیه مدرسلرندن	«	زعفرانبولیلی محمد فهمی «
ثانیهٔ صفی‌الدین چلبی	قسم تالی فقه مدرسلرندن	«	باطوملی حسین «
درسیهٔ محسن‌زاده احمد افندی	قسم عالی اوچنجی صنف اوچنجی شعبه مدیری	«	اته‌لی احمد حلمی «
درسیهٔ عبدالرحیم افندی	قسم تالی بشنجی صنف مدیری	«	اردولی مصطفی عاصم «
ثانیهٔ کرام‌الدین افندی	هندیه قاضیسی	٢٩ جا ١٣٣٣	ارکوبی محمود «

استانبول رؤسنك ابتدا خارج درجه‌سنی حائز ذوات

مدرسه‌سی	مأموریت	تاریخ رؤس	اسامی
درسیهٔ احمدیه		غره ذ ١٣٢٥	سیواسلی حسن بحری افندی
درسیهٔ نعمت زاده درخانقاه امیر افندی		«	ارمناکلی صفوت «
درسیهٔ مصلح‌الدین افندی	قسم عالی سکزنجی صنف مدیری	«	کماخلی محمود ندیم «
درسیهٔ عبدالباقی افندی		«	امام اول حضرت شهریاری اسماعیل حقی افندی زاده حافظ محمد توفیق افندی

اسامی	تاریخ رؤس یوم ماه سنه	مأموریت	مدرسه‌سی
اخسخه‌لی نعمان افندی زاده احمد جمیل افندی	غره ذ ۱۳۲۵		درسیهٔ مسعود چلبی
ارضرومی چلبی زاده حسین حسنی افندی زاده احمد راشد افندی	»		درسیهٔ رمضان افندی
خلیل افندی زاده عادل افندی زاده خلیل برهان‌الدین افندی	»		درسیهٔ ابوالخیر احمد افندی
یسنجی زاده عبد الوهاب افندی زاده عثمان سامی افندی	»		درسیهٔ وصاف عبدالله افندی
بالچقلی علی افندی حفیدی سعید افندی کریمه زاده‌سی مصطفی جمیل افندی	»		درسیهٔ ابوالفاضل
خرپوتی عبد الرحمن افندی زاده توفیق افندی حفیدی محمد برهان‌الدین افندی	»		درسیهٔ صوفی سنان
اتسکیلی محمود افندی زاده محمد برهان الدین افندی	»	باب والای فتوی مأمورین مدیریتی لوازم قلمی خلفاسندن	ثانیهٔ دامادرستم افندی
ریزه‌لی عمر افندی زاده احمد شوقی افندی	۱۵ ذی‌الحجه ۱۳۲۵	بیوک چکمجه قضاسی قاضیسی	ثانیهٔ محیی‌الدین فوچه‌وی
بیراجکلی حلیم افندی زاده مصطفی عادل افندی	»		ثانیهٔ عطائی زاده
زیله‌لی عبد الرحمن افندی زاده عثمان افندی	»		ثانیهٔ محرم افندی
طربزونی اسعد افندی زاده محمد صالح افندی	»		ثانیهٔ مقابله‌جی ابراهیم افندی
جمعه‌لی مستان افندی زاده محمد نورالدین افندی	»		ثانیهٔ مفتی زاده

فخرالدین بن عثمان

اسامی	تاریخ رؤس (یوم ماه سنه)	مأموریت	مدرسه‌سی
داغستانی مصطفی افندی حفیدی محمد کمال الدین افندی	١٥ را ١٣٢٦		ثانیهٔ جزری قاسم پاشا
بغدادی علی افندی زاده صادق افندی	«		ثانیهٔ فیروز اغا
سینوبی صالح افندی	غره ش ١٣٢٦		ثانیهٔ دامادرستم افندی
کوره‌لی یعقوب «	«	قسم عالی اوچنجی صنف دردنجی شعبه مدیری	ثانیهٔ دلبسته خاتون
تیره‌لی محمد امین «	«	مفتش و قسم عالی علم کلام مدرسلرندن	ثالثهٔ نجم الدین افندی
استانبولی حافظ فاضل «	«	قسم تالی تفسیر مدرسلرندن	ثالثهٔ رحمانیه
بوزغادلی خلیل حلمی «	«	قسم عالی فقه مدرسلرندن	ثالثهٔ رفیقیه
ازمیرلی خلیل «	«	قسم تالی حدیث مدرسلرندن	رابعهٔ کیوان بك
انقره‌لی احمد رفعت «	«	قسم تالی اصول فقه مدرسلرندن	ثالثهٔ صفی الدین چابی
عشاقی حافظ ابو بکر صدقی افندی	«		عوض افندی
سلیمانیه‌لی ابراهیم افندی	«		ثانیهٔ ضیائیه
اسپرلی حافظ ادریس «	«		ثالثهٔ محرم اغا
استانبولی مصطفی صفوت «	«	قسم عالی تفسیر مدرسلرندن	ثانیهٔ ظهیریه
کره‌سونلی شوکت «	«	قسم تالی مکالمه وتطبیقات مدرسلرندن	ثالثهٔ پیری پاشا
استانبولی ابراهیم ادهم «	«	قسم عالی تفسیر مدرسلرندن	رابعهٔ قعریه
باطوملی حسین حسنی «	«		ثانیهٔ حمزه زاده
بوسنه‌لی حافظ ویسل «	«	قسم تالی بلاغت و حدیث مدرسلرندن	رابعهٔ یوسف پاشا
استانبولی اسماعیل صائب «	«	قسم عالی ادبیات عربیه مدرسلرندن	ثانیهٔ محرم افندی
کرماستلی خلیل ابراهیم «	«		ثانیهٔ دلفریب خاتون
دبره‌لی موسی کاظم «	«		رابعهٔ یعقوب پاشا

اسامی	تاریخ رؤس یوم ماه سنه	مأموریت	مدرسه‌سی
کوتاهیه‌لی عثمان افندی	غره ش ١٣٢٦	قسم تالی صرف ولغت مدرسلرندن	ثانیهٔ فیروز بك
صندقلیلی حافظ مصطفی »	»		ثانیهٔ عبدالقادر چلبی
همشینلی احمد »	»	قسم تالی فارسی مدرسلرندن	ثالثهٔ محمد اغا
وانلی حافظ محمد فیض‌الله »	»		ثانیهٔ صالح پاشا
اقچه آبادلی مصطفی »	»	قسم عالی تفسیر مدرسلرندن	رابعهٔ ویس پاشا
سیروزلی حافظ احمد »	»	قسم تالی حدیث مدرسلرندن	ثانیهٔ عصمت افندی
وزیرکوپریلی محمد عارف »	٢ ذ ١٣٢٦	قسم عالی خلافیات مدرسلرندن	ثانیهٔ عطائی زاده
قالقاندلنلی حافظ عبدالجمیل »	١٢ ذ ١٣٢٦		رابعهٔ لامع الدین افندی
یاقوه‌لی عثمان »	»		ثالثهٔ جلال الدین افندی
اخسخه‌لی علی حیدر »	»	قسم عالی فقه مدرسلرندن و فتوا خانه مسودلرندن	ثالثهٔ سعدی بك
سلانیکلی بکتاش »	»		رابعهٔ عبدالصمد افندی
قره اغاجلی محمد طیب »	»		خامسهٔ فتحیه
اکینلی عمر »	»		رابعهٔ عبدالله افندی
باطوملی حافظ اسماعیل »	»	قسم تالی عقائد مدرسلرندن	رابعهٔ فخرالدین چلبی
ریزه‌لی محمود »	»	قسم تالی اوچنجی صنف ایکنجی شعبه مدیری	رابعهٔ کرام الدین افندی
ریزه‌لی حافظ علی »	»		رابعهٔ رستم پاشا
بازارجقلی علی توفیق »	»		ثانیهٔ کنعانیه
قالقاندلنلی آدم »	»		خامسهٔ جعفریه
استانبولی حافظ مصطفی شوکت افندی	»	قسم تالی فرائض مدرسلرندن وفتواخانه مسودلرندن	ثالثهٔ کیوان بك
بروسه‌لی حافظ صالح افندی	»		ثالثهٔ امیر بخاری
علائیه‌لی محمود »	»		ثانیهٔ خانقاه روشن دده
باطوملی حافظ توفیق »	»		رابعهٔ قدری افندی
دارنده‌لی سید محمد »	»		ثانیهٔ ناظر زاده

اسامی	تاريخ رؤس یوم ماه سنه	مأموریت	مدرسه‌سی
آیدینلی مصطفی حلمی افندی	١٢ ذ ١٣٢٦		ثانیهٔ خانقاه عمر افندی
قلعه‌جكلی حافظ محمد زهدی »	»	قسم تالی فقه مدرسلرندن	ثالثهٔ فیضی زاده
سلفكه‌لی محمد امین افندی	»		رابعهٔ عارف افندی
باطوملی احمد شاكر »	»		رابعهٔ اخی چلبی
قسطمونیلی احمد »	»		رابعهٔ بلبان اغا
قالقاندلنلی خورشید »	»		ثانیهٔ ابوبكر افندی
قلعه‌جكلی محمد علی »	»		ثانیهٔ عنایة الله افندی
بورلی حسن فهمی »	»		ثانیهٔ فقیه حسن افندی
كنغریلی محمد »	»		ثالثهٔ لعلی زاده
كلیسلی محمد توفیق »	»		رابعهٔ لعلی زاده
البستانی مصطفی عاصم »	١٦ را ١٣٢٧		ثانیهٔ فیضی زاده
اردانوجلی سلیمان سامی »	١٧ را ١٣٢٧		ثانیهٔ خلوصی زاده
ارخوه‌لی محمد شمس الدین »	»		ثانیهٔ زینیه
صماقولی محمد شوكت »	»		ثانیهٔ بدر الدین افندی
اسكلبلی محمد عاطف »	»		خامسهٔ عصمتیه
پروادیلی حسین »	»		ثانیهٔ فیض الله سمرقندی
قزانلی محمد جان »	»		ثانیهٔ غفاریه
باطوملی عبدالله »	»		رابعهٔ نعمانیه
استانبولی حافظ توفیق »	»	فتواخانه مسودلرندن	رابعهٔ حبیب افندی
ملاطیه‌لی عثمان نوری »	»		ثانیهٔ امام زاده
موصللی معصوم »	١٧ را ١٣٢٧		ثانیهٔ ابوالفیض افندی
اقچه آبادلی حافظ علی »	»		ثالثهٔ كشفی زاده
چمشكزكلی عثمان »	»		ثانیهٔ شیخ فیض الله افندی
دیمتوقه‌لی حافظ خلیل »	»		ثانیهٔ فصیح افندی
كونانلی حافظ حقی »	»	قسم تالی فقه مدرسلرندن وفتواخانه مسودلرندن	ثانیهٔ نزهتیه
اینه بولیلی محمد عاكف »	»		ثانیهٔ نعیمی زاده

اسامى	تاريخ رؤس يوم ماه سنه	مأموريت	مدرسه‌سى
بايندرلى احمد افندى	١٧ را ١٣٢٧		ثالثهٔ فيضيه
قونيه‌لى حسن »	»		ثانيهٔ طيار بك
ارميه‌لى نجيب »	»		ثالثهٔ مسعوديه
قره حصارشرقيلى محمدعلى »	»		ثالثهٔ عبدالسلام‌افندى
شاملى حافظ رشيد »	»		ثانيهٔ زين‌الدين‌افندى
دارنده‌لى خالد »	»		ثانيهٔ شكرالله افندى
كوملجنه‌لى حافظ محمد »	»		ثانيهٔ عبدالمعين بك
ريزه‌لى رسم »	»		ثانيهٔ ميرزا جان
بافره‌لى احمد حمدى »	٥ جا ١٣٢٨		فصيح افندى
قوله‌لى‌حافظ محمد امين »	٥ جا ١٣٢٨	قسم‌تالى‌فقه‌مدرسلرندن وفتواخانه‌مسودلرندن	عبدالصمد افندى
كونانلى حافظ محمد »	»	قسم‌تالى‌فقه‌مدرسلرندن وفتواخانه‌مسودلرندن	اولاى مقيم افندى
كوستنجه‌لى على »	غره را ١٣٢٩		خضر زاده
كليسلى عبد النافع »	»		عبد الباقى افندى
استانه‌لى بسيم »	»		مسعود چلبى
سيواسى محمد »	»		رمضان افندى
استانه‌لى‌حافظ محمد توفيق »	»		ابوالخير احمدافندى
وانلى زكريا »	»		وصاف افندى
قره حصارلى عارف افندى	»		ثانيهٔ صوفى چلبى
برغمه‌لى محمد »	»		دارالحديث ذوالنون‌افندى
منتشالى يعقوب »	»	قسم‌عالى‌فقه‌مدرسلرندن وفتواخانه‌مسودلرندن	ثانيهٔ فيض‌الله افندى
ارزنجانلى حسن »	»	قسم‌تالى‌فارسى مدرسلرندن‌وفتواخانه‌مسودلرندن	ثالثهٔ سيد كمال‌الدين‌افندى
استانه‌لى غالب »	»		دارالحديث مسعوديه
البستانلى محمد سعيد »	»		ثانيهٔ دفتردار عبدالسلام
قره حصارصاحبلى كامل »	»		مترجم سنان بك

اسامی	تاریخ رؤس یوم ماه سنه	مأموریت	مدرسه‌سی
کره‌سونلی محمد نصرت افندی	غره را ۱۳۲۹		جدیدهٔ رفیقیه
باطوملی اسحق نجاتی »	»		جدیدهٔ خلیلیه
نعللوخانلی محمد نوری »	»		جدیدهٔ اسعدیه
باطوملی خلیل »	»		درسیهٔ سنان پاشا درجامع سلطان احمد
بایندرلی مصطفی »	»		درسیهٔ جعفر افندی درجامع صنع‌الله افندی درنزد قرق چشمه
باطوملی علی »	»		درسیهٔ مؤذن زاده درجامع کفه‌لی
همشینلی شوکت »	»		درسیهٔ روشن احمد اغا
صوفیلولی احمد »	»	قسم عالی علم کلام مدرسلرندن وفتواخانه اعلامات شرعیه ممیز معاونلرندن	درسیهٔ الحاج الیاس افندی
شاملی فتح الله »	»	قسم عالی مطالعه وکتابت عربیه مدرسلرندن واعلامات شرعیه ممیزلرندن	درسیهٔ ایوب افندی
قریملی عبد الرحمن »	»		درسیهٔ قاسم افندی
بولیلی عارف »	»		درسیهٔ نجیب زاده درجامع خوشقدم
استانه‌لی مصطفی شوکت »	»		درسیهٔ نظمی زاده محمد افندی
جزره‌لی حسن لامع »	»	بتلیس مبعوثی	درسیهٔ بالی زاده محمود افندی
استانه‌لی عمر عادل »	غره را ۱۳۲۹		درسیهٔ داماد عبدالرحمن افندی
سلیمانیه‌لی عبدالرحمن »	۱۰ را ۱۳۳۰		ثانیهٔ خواجه سعدالدین افندی
سینوبلی الیاس »	»		اولای ضیائیه
باطوملی عثمان »	»		خیرالدین افندی
داغستانی میر صالح »	»		ابوالسعود کورانی
ایدینلی احمد بحری »	»		فیض‌الله پاشا
اردانوجلی اسعد »	»		سنان افندی
ارکریلی محمد علی »	»		احمد افندی
استانه‌لی محمد رجب »	»		مصطفی افندی

اسامی	تاریخ رؤس یوم ماه سنه	مأموریت	مدرسه‌سی
سیروزلی محمد افندی	۱۰ را ۱۳۳۰		احسانیه
اشمه‌لی عثمان »	»		شهسوار بك
طواسلی عثمان »	»	قسم تالی فقه مدرسلرندن وفتواخانه مسودلرندن	فضلی بك
قالقاندلنلی اسماعیل »	»		احمد پاشا
ریزه‌لی علی »	»		عزیز افندی
لوله برغوسلی رجب »	»		محمود افندی
ریزه‌لی عثمان »	»		عطاءالله افندی
قریمی احمد »	»		حصاری نوری افندی
استانبولی عبدالله »	»		خواجه رستم افندی
برغمه‌لی محمد عصمت »	»		نعیم افندی
قزانلی حراث حامد »	»		کاظمیه
کره‌ده‌لی احمد »	»		عونیه
عربکرلی محمد حزمی »	»		خیریه
دیورکلی محمد »	»		مفتی محمد افندی
اربیللی عبدالله »	»		سلامیه
همشینلی ادهم »	»		صافی زاده
طاشکوپریلی حسن »	»		مرادیه
همشینلی احمد »	»		عصمتی افندی
عینتابلی خلیل فوزی »	»	مأمورین قلمی ممیزی	مردم بك
عینتابلی عباس »	»		محمودیه
اسپارته‌لی محمد »	۱۰ ر ۱۳۳۰		معماریه
اطه پازارلی مصطفی فهمی »	۱۸ ص ۱۳۳۱		ثانیهٔ دایه خاتون
باطوملی علی رمزی »	»		رابعهٔ بایزید اغا
دوزجه‌لی محمد زاهد »	»		ثانیهٔ عوض افندی
باطوملی حسن فهمی »	»		ثالثهٔ شمس الدین افندی
قزلحصارلی احمد »	»		خامسهٔ شمس الدین افندی

اسامی		تاریخ رؤس یوم ماه سنه	مأموریت	مدرسه سی
باطوملی محمد فوزی	افندی	١٨ ص ١٣٣١		ثالثهٔ خرمیه
ارضرومی محمد جازم	»	» /	قسم تالی فرائض مدرسلرندن و اعلامات شرعیه‌میز معاونلرندن	رابعهٔ خرمیه
کره‌ده‌لی صالح	»	»		ثانیهٔ شاه خوبان
اتنه‌لی علی ذکی	»	»		شهر امینی
چتالجه‌لی حافظ سلیمان	»	»		خامسهٔ دلفریب خاتون
طرسوسی عثمان	»	»		درسیهٔ لطف‌الله افندی
قونیه‌لی محمد فوزی	»	»		درسیهٔ دلفریب خاتون
ارضرومی زهدی	»	»		خانقاه سعدیه
ریزه‌لی محمد حکمت	»	»	قسم تالی فقه مدرسلرندن واعلامات شرعیه‌میز معاونلرندن	سادسهٔ شمس‌الدین افندی
استانه‌لی صالح	»	»		ثانیهٔ حصاری نوری »
انقره‌لی محمد طاهر	»	»		ثالثهٔ عونیه
میاوریلی حمید	»	»		جدیدهٔ رحیمیه
دیورکلی عبدالله	»	»		ثامنهٔ سنان پاشا
ایاشلی احمد	»	»	قسم تالی فقه مدرسلرندن وفتوا خانه مسودلرندن	رابعهٔ شهسوار بك
برغمه‌لی احمد	»	»		خامسهٔ فیض‌الله پاشا
اورفه‌لی محمد حلمی	»	»		ثانیهٔ خضر زاده
همشینلی محمد رمزی	»	»		خانقاه روشن دده
کیوه‌لی حافظ نظیف	»	»		درسیهٔ سعدالله افندی
خادمی موسی	»	»		» لطیفی افندی
ارکوبی محمد	»	»		رابعهٔ عونیه
دبره‌لی جمال	»	»		مرتضی افندی
استانه‌لی محمد نجاتی	»	١٥ ر ١٣٣٢		خامسهٔ خلوصی زاده
باطوملی حسن فوزی	»	»		ثانیهٔ منصور پاشا
اوفلی ابراهیم	»	»	قسم تالی فقه مدرسلرندن وفتوا خانه مسودلرندن	خامسهٔ » »
ایدینلی محمد امین	»	»		سادسهٔ حسیب افندی
کوستنجه‌لی محمود	»	»		رابعهٔ میرزا جان

اسامی	تاریخ رؤس یوم ماه سنه	مأموریت	مدرسه‌سی
کشانلی محمد فوزی افندی	۱۵ ر ۱۳۳۲		رابعهٔ فیضیه
ارخویلی علی »	»		خامسهٔ فیضیه
جمعه‌لی مصطفی شوکت »	»		تاسعهٔ لعلی زاده
طواسلی عثمان »	»		ثامنهٔ فتحیه
مغنیسالی مصطفی »	»		ثانیهٔ خانقاه عمر افندی
قواقلی احمد »	»		درسیهٔ بلبان اغا
وزیر کوپریلی ابراهیم زهدی افندی	»		ثامنهٔ کیوان بك
طرنوبلی ابراهیم »	»		درسیهٔ راقم افندی
نوره‌قوبلی محمود »	»		ثانیهٔ مترجم سنان بك
ارضرومی احمد مختار »	»	قسم تالی فقه مدرسلرندن وفتواخانه مسودلرندن	ثامنهٔ روشن احمد اغا
اردانوجلی یوسف »	»		داماد رحمی افندی
میاوریلی محمد شهاب الدین »	»		درسیهٔ سعدیه
الالولی محمد حمدی »	»		« فطین افندی
اسکدارلی مصطفی عزت »	»		« صبیحه خاتون
همشینلی عثمان »	»		ثامنهٔ ام ولد
اینجه صولی مصطفی صبری »	»		درسیهٔ قاسم پاشا
کنغریلی اسماعیل حقی »	»		درسیهٔ حافظ اسحق افندی
اینه‌بولیلی عبدالله »	»		درسیهٔ عبدالله وصاف
ادرمیدلی اسحق »	»		درسیهٔ ابو الفاضل کالی افندی
ریزه‌لی ذوالکفل »	»		جدیدهٔ عصمتیه
عزیزیه‌لی عارف »	»		جدیدهٔ ایوبی فاضل افندی
اوفلی محمد بهزاد »	»		خواجه فیضی پاشا
ریزه‌لی یوسف »	»		خواجه قاسم افندی
یوزغادی حسین »	»		ثانیهٔ نظمی زاده
کونانلی محمد »	۲۴ را ۱۳۳۳	قسم تالی فقه مدرسلرندن	اولای علائیه

اسامی		تاریخ رؤس یوم ماه سنه	مأموریت	مدرسه‌سی	
اقسکیلی حسین	افندی	٢٤ را ١٣٣٣	قسم ثانی مدرسلرندن	ثانیة	علائیه
طربزونی احمد حمدی	»	»	قسم ثانی صرف ولغت مدرسلرندن	ثالثة	»
آیدینلی عالم	»	»		رابعة	»
بهسنیلی حسن	»	»	قسم ثانی فقه مدرسلرندن	خامسة	»
اوفلی اسماعیل	»	»		سادسة	»
باطوملی حسین عونی	»	»	قسم ثانی فقه مدرسلرندن	سابعة	»
الاشهرلی احمد نجاتی	»	»	قضاتدن	ثامنة	»
تیمورحصارلی حافظ حسین	»	»	قسم ثانی اصول فقه مدرسلرندن	تاسعة	»
درامه‌لی حافظ محمود	»	»	قسم ثانی نحو مدرسلرندن	عاشرة	»
قریمی احمد	»	»	قسم ثانی یدنجی صنف کاتبی	اولای	نجمیه
عشاقی سلیمان سلیم	»	»	قضاتدن	ثالثة	»
تیمورجیلی احمد	»	»	قسم ثانی آداب مدرسلرندن	رابعة	»
طاطایلی احمد حمدی	»	»		خامسة	»
بهسنیلی اسماعیل فائز	»	»	قضاتدن	سادسة	»
چاللی اسماعیل حقی	»	»	»	سابعة	»
فاتسه‌لی یوسف ضیا	»	»	قسم ثانی فقه مدرسلرندن	ثامنة	»
کسکیملی محمد امین	»	»	قسم ثانی فقه مدرسلرندن	تاسعة	»
عشاقلی حافظ احمد حمدی	»	»		عاشرة	»

سلاطین عظام حضراتی جوامع شریفه‌سی جمعه واعظلری

اسامی	جوامع شریفه
برقوفجه‌لی الشیخ مصطفی نوری افندی	ایا صوفیه
توقادی » شریف »	سلطان احمد
اخسخه‌لی » یوسف »	سلیمانیه
تیره بولیلی » احمد »	سلطان بایزید
قوایه‌لی » ابراهیم »	ابوالفتح سلطان محمد خان
دلونیه‌لی » عیسی شوقی »	نور عثمانی
طرنویلی » ادریس »	سلطان سلیم
اخسخه‌لی » حسن »	ایوب‌الانصاری رضی عنه‌الباری
جمعه » محمد خلوصی »	لاله‌لی
داغستانی » احمد سیف‌الدین »	والده سلطان دراستانبول
اقشهرلی » محمد امین »	شهزاده سلطان محمد خان
اولوبورلیلی » مصطفی »	اسکدارده والده سلطان
سیواسی » حسین »	اسکدارده ایازمه
کره‌ده‌لی » یونس بحری »	بکلر بکی
روسجقلی » محمد امین »	خاصکویده والده سلطان
طرنویلی » احمد شاکر »	اسکدارده سلیمیه
ارخوه‌لی » محمد خلوصی »	طوپخانه‌ده نصرت
اقسکیلی » حافظ علی »	هدایت
کوملجنه‌لی حاجی رائف افندی‌زاده » ابراهیم »	اسکدارده شمسی پاشا
استانبولی » حافظ مصطفی »	ارنبودکوینده توفیقیه
چشمه‌لی » محمد بهاء الدین »	بشکطاشده حربیه
سینوبی » عبدالله »	رامیده قشلاق همایون
اخی چلبیلی » عثمان »	چراغان سرایی جوارنده آثاریه

اسامی	جوامع شریفه
آستانه‌لی الشیخ محمد بهجت افندی	میرکونده حمیدیه
اسلمیه‌لی » مصطفی »	بشکطاشده سلیمانیه
محمد رشید افندی‌زاده » محمد کامل »	یکی باغچه‌ده والده سلطان
اکری دره‌لی » احمد »	چراغان سرایی جوارنده مجیدیه
حاجی‌اوغلی پازارجقلی » مراد »	خرقهٔ سعادت
قونیه‌لی » عبدالله »	اورته کویده مجیدیه
بایندرلی » مصطفی »	روم ایلی حصاری
داغستانی » محمد »	اسکدارده مهرماه سلطان
طرنوه‌لی » محمد »	طوله باغچه‌ده والده سلطان
الاصونیه‌لی » محمدجمال‌الدین »	اقسرایده والده سلطان

*
* *

مناصب ورتب علمیه اصحابنك اسامیسیله بعض ایضاحات ومعلوماتی احتوا ایلیان وطریق دفتری نامی ویریلان دفاترك ذیللری کرسی شیخلریله (جمعه واعظلریله) صف طراز کمال ایدلمك دیدنهٔ قدیمه‌دن اولمسی حسبیله او اثره اتباع ایدلمشدر .

دفاترمبحوثه ، ١٢٤٥ تاریخنـدن بری مکتوبجیلقجه فوق‌العاده بر اعتنا ایله طوتلمقده اولدیغی کبی مقام جلیل مشیخت اسلامیه‌یه اعتلا ایلیان ذوات کرامك اکثریسنك ذاتنه مخصوص اولمق وبك چوغی مصادف اولدقلری زمانك ترقیات صناعیه‌سی ایچون برر وثیقهٔ بدیعه حکمنی حائز قیمتدار کتابه‌یی محتوی بولنمق اوزره مصنع جلدلی کوچوك طریق دفترلری بولنوب الیوم بعضلری قیمت شناسان علم ومعرفتجه انامل زیب تعظیم وتبجیل اولمقده‌در .

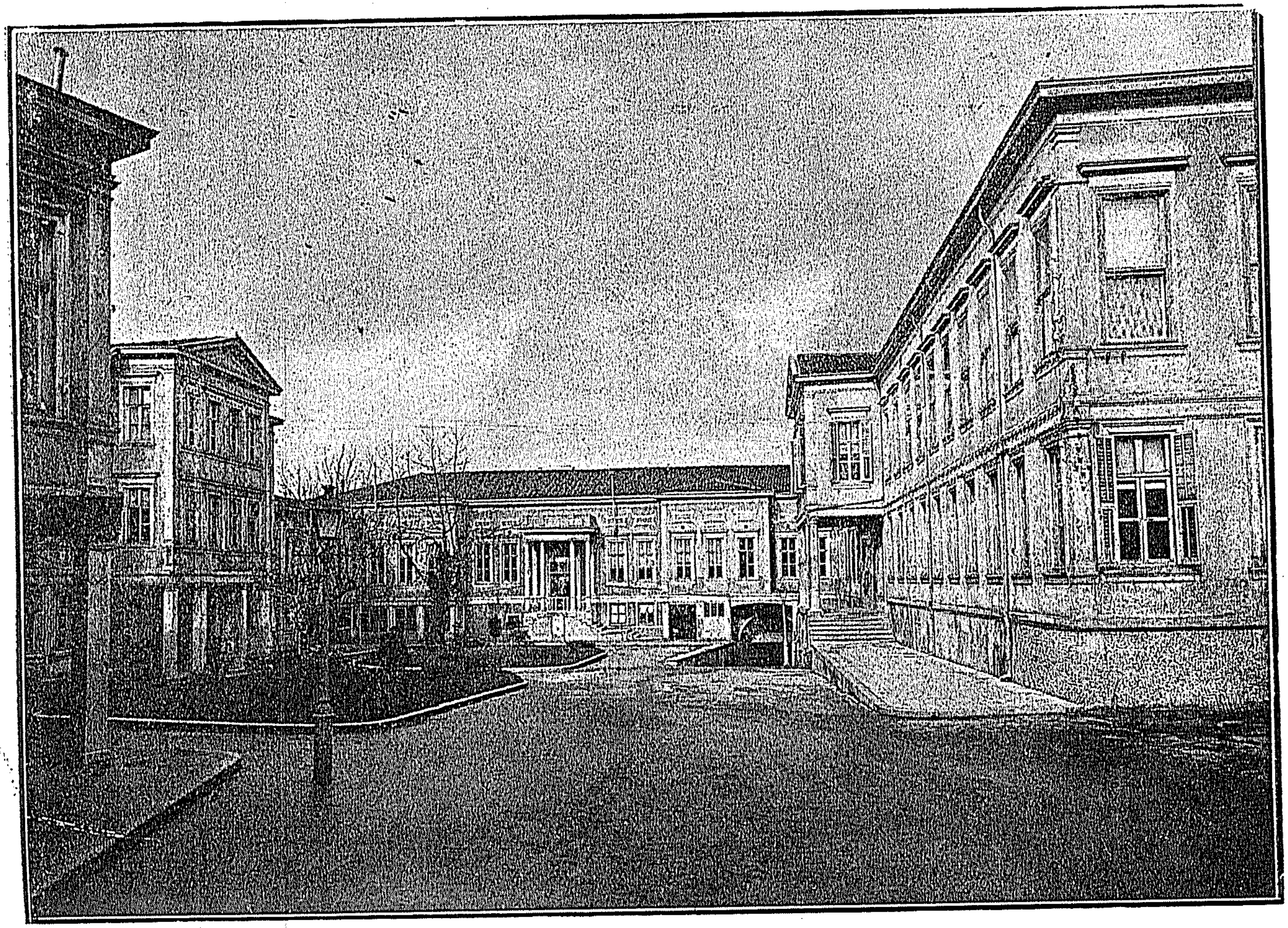

مشيخت اسلاميه دائره سنك حولي يه ناظر اقسامى

مشیخت جلیلهٔ اسلامیه

شیخ الاسلام واوقاف همایون ناظری
مصطفی خیری افندی

نشان

عثمانی	مجیدی
١	١

دائرهٔ جلیلهٔ مشیخت اسلامیه

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه
مستشار	حاجی اولیا افندی	صدر اناطولی	٢		

فتواخانهٔ عالی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه
فتوی امینی	علی حیدر افندی	صدر اناطولی	٣	١	
فتوی اماتی معاونی	مصطفی عاصم «	استانبول			
فتوی اماتی معاونی	حسن خلقی «	حرمین	٣		

هیئت افتائیه « فتوی اوطه‌سی »

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه
رئیس المسودین	احمد اسعد افندی	استانبول		٢	
موزع	حافظ حسن «	حرکت خارج			

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه
جواب شفاهی مأموری	الحاج ابراهیم حلمی افندی	موصلهٔ صحن	٤	٤	
مسودیندن	احمد اسلام افندی	دوریه رؤسی			
»	حسین »	ابتدا داخل			
»	شـوکتی »	حرکت التمشلی			
»	حیدر »	ابتداء خارج			
»	حسن فهمی »	موصلهٔ صحن			
»	محرم »	حرکت خارج			
»	نوشهرلی خلیل »	حرکت »			التون لیاقت
»	صالح »	حرکت »	٤		
»	عاطف »	حرکت »			
»	حسین نجم الدین افندی	ابتداء خارج			
»	اعظم افندی	حرکت خارج			
»	شیخ محمد ذکی »	ابتداء خارج			
»	عبدالرحمن »	»			کموش لیاقت
»	عثمان راشد »	»			
»	مصطفی صفوت »	»			
»	عبد الله »	»			
»	جمال الدین »	»			
»	حسین حامد »	»	٤		التون لیاقت
»	امین »	»			
»	اوفلی ابراهیم »	»			
»	حسین عونی »	»			
»	محمد توفیق »	»			

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه
مسودیندن	احمد مختار افندی	ابتداء خارج			
«	عثمان «	«			
«	ابراهیم وهبی «	«			
«	مصطفی صاحب «	کرسی شیخلرندن			
«	بهسنیلی حسن «	ابتدای خارج			
«	عبدالرحیم «	« «			

اعلامات شرعیه مدیریتی « اعلامات اوطه‌سی »

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه
اعلامات شرعیه مدیری	عالی افندی	استانبول		٢	
« « ممیزی	الحاج ایوب «	حرکت داخل			
« « «	مصطفی حسبی «	دوریه مولویتی			
« « «	علی بحری «	موصلهٔ صحن			
« « «	اسماعیل حقی «				
« « «	فتح‌الله «	ابتدای خارج			لیاقت
« « «	یعقوب «	«			
« « «	عبد الفیاض «				
« « «	مصطفی «	ابتدای داخل			
تحری مسائل مأموری	احمد نجاتی «	حرکت داخل			
اعلامات شرعیه ممیز معاونی	شاکر «	حرکت خارج			
« « «	عیسی شوقی «			٤	
« « «	صلاح الدین «				
« « «	شوکت «	ابتدای خارج			التون معارف و کموش لیاقت
« « «	محمد ذکی «	«			
« « «	جازم «	«			کموش لیاقت

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه
اعلامات شرعیه ممیز معاونی	حافظ محمد افندی	ابتدای خارج			
» » »	احمد خلوصی »	»			
» » »	حسین سعد الدین افندی	حرمین		٣	
برنجی صنف مسود	مصطفی عاصم افندی	مخرج	٤	٤	
	حافظ احمد افندی	»			
	حافظ طاهر »	حرکت خارج			
	محمد سعید »	ابتدای خارج			
	احمد »	موصلهٔ صحن		٤	
ایکنجی صنف مسودی	حافظ حسین غالب افندی	ابتدای خارج			لیاقت
	عبدالله منیب افندی	صحن			
	حقی »	ابتدای خارج			
	احمد حمدی »	»			
	محمد حکمت »	»			لیاقت
اوچنجی صنف مسودی	مصطفی نجاتی »				
	احمد رفعت »				

مجلس تدقیقات شرعیه

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه
رئیس	حسین کامل افندی	حرمین			التون دونمای عثمانی
اعضا	محمد جمال الدین »	استانبول	٢	٢	
	عمر فخر الدین مکی بك	»	٣	٣	
	محمد توفیق افندی	حرمین	٢	٣	تأسیسات عسکریه
	علی رضا »	موصلهٔ صحن			
	احمد حمدی »	حرکت داخل	٤	٥	
	احمد کامل »				
	عمر کاشف »				
مجلس تدقیقات شرعیه قلمی:					
ممیز	نوری افندی	استانبول مدرسلرندن			
ممیز	خالص »	ازمیر پایهٔ مجردی		٤	
برنجی صنف	حسین رفعت »	بلاد خمسه	٤	٣	
	یعقوب نور الدین افندی				
	علی حیدر افندی	دوریه مدرسلرندن		٤	
	محمد عارف »	مخرج			
ایکنجی صنف	اسماعیل حقی »	استانبول مدرسلرندن			
	محمد جلال الدین افندی				
	احمد نور الدین افندی	مخرج			
	حسام الدین افندی	استانبول مدرسلرندن			کموش لیاقت
	احمد توفیق »	دوریه مدرسلرندن			
اوچنجی صنف	علی شکیب »	مخرج			
	احمد حمدی »	دوریه مدرسلرندن			

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه
اوچنجی صنف	احمدمعصوم افندی	حرکت خارج			-
	عبدالرحمن رشید افندی	«			
	مصطفی حیدر افندی				
	مصطفی لطفی افندی				

درس وکالتی ومجلس مصالح طلبه

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه
رئیس درس وکیلی	حاجی علی زین‌العابدین افندی	حرکت داخل	٤		التون لیاقت
اعضا درس وکیلی معاونی	مؤسسات علمیهٔ وقفیه مدیری نائل رشید بك	متمایز	٣		
« مدرسة المتخصصین مدیر عمومیسی	حسین عونی افندی	موصلهٔ صحن			
اعضا دارالخلافة العلیه مدرسه‌سی قسم عالی مدیر عمومیسی	محمد شکری «	حرکت خارج			
« دارالخلافة العلیه مدرسه‌سی تالی قسم ثانی مدیر عمومیسی	فهمی «	«			
« دارالخلافة العلیه مدرسه‌سی تالی قسم اول مدیر عمومیسی	رجب «	ابتدا خارج			
کاتب	اسعد «	دوریه مدرسلرندن			
درس وکالتی قلمی :					
ممیز	محمد ناجی افندی	ادرنه رؤسی			
برنجی صنف کاتب	رأفت «	بروسه «	٤	٤	
« « «	اسعد «	ادرنه «			
اوچنجی صنف کاتب	محمد «	بروسه «		٤	تخلیصیه
دردنجی صنف کاتب	حسین حسنی «				

تدقيق مصاحف ومؤلفات شرعيه مجلسی

مأموريت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مداليه
رئيس	اسعد الشقير افندی	مخرج		٤	
	محمد فهمی افندی	استانبول		٢	
اعضا	حسن صبری «	حركت داخل	٤		التون امتياز وحرب تاريخه‌سی افتخار
	خليل جواد الخالدی افندی				
	حافظ ابراهيم «				
	« سليمان «	ازمير پايهٔ مجردی	٤	٣	
	« بكر حازم «	« « «	٤	٥	
	« خليل حلمی «	دوريه مدرسلرندن			
كاتب	عبدالقادر «	«			التون امتياز

مجلس مشايخ

مأموريت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مداليه
رئيس	محمد اسعد افندی				
اعضا	محمد كلشن «	اولی ثانيسی	٣	٣	
	محمد عبدالباقی «				
كاتب	حسام الدين «				

مكتوبی دائره‌سی

مأموريت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مداليه
مكتوبی	ابو العلا بك	حرمين ثانيه			
مكتوبی معاونی	حسين نافذ بك				
مكتوبی قلمی:					
مكتوبی قلمی مميزی	محمد امين «	مخرج		٤	
مكتوبی قلمی معروضات كاتبی	احمد فوزی «	حرمين	٤	٣	
مكتوبی قلمی مقابله‌جيسی	محمد نوری افندی	مخرج		٤	كموش لياقت

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مداليه
مكتوبی قلمی مستعجله كاتبی	علی نجم الدین بك	مخرج	٤	٤	
مكتوبی قلمی مهمه كاتبی	محمد عزیز افندی	از میرپایهٔ مجردی		٤	كموش لیاقت
شفره مأموری	احمد نوری بك	ازمیرپایهٔ مجردی			آلتون معارف
ایكنجی صنف	محمد فؤاد افندی	كبار مدرسیندن			
« «	محمد نوری «	كبار مدرسیندن			
« «	محمد صفی الدین بك	مخرج			
اوچنجی صنف	حافظ امر الله افندی	مدرسیندن			كموش لیاقت
« «	احمد هدائی افندی	«			
« «	سلیمان شوكت «	«			
« «	محمد اكرم «				

علمیه محاسبات دائره سی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مداليه
مدیر	یوسف ضیاء الدین افندی	استانبول	٢	١	
مدیر معاونی	محمد خیری «	بلاد خمسه	٣	٣	
ممیز	« احسان «	دوریه مدرسلرندن		٤	
برنجی صنف كاتب	مصطفی جواد «				
« «	محمد صالح «	ابتدا خارج			
ایكنجی صنف	مصطفی صادق «	دوریه مدرسلرندن		٤	
« «	علی رضا «	« «		٤	
« «	مصطفی شكری «	ثالثه			

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه
ایکنجی صنف کاتب	رفعت افندی	دوریه مدرسلرندن			
« «	حمدی «	« «		٤	
« «	آیدین «				
اوچنجی «	نوری «	« «			
دردنجی «	احمد جمال «				
علمیه معتمدی	عثمان نوری «	دوریه موالیسندن		٤	

اموال ایتام وبیت المال مدیریتی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه
اموال ایتام وبیت المال مدیری	محمد علی بك				
« « مدیرمعاونی	شوکت افندی	ابتدا خارج		٤	
« « محاسبه‌جیسی	ابراهیم حلمی بك				
تحریرات قلمی :					
اموال ایتام تحریرات ممیزی	حسنی افندی	مخرج	٤	٤	دونما مدالیه‌سی
برنجی صنف کاتب	آصف «	«	٤		
اوچنجی « «	عمر «				
« « «	ناظم «				
« « «	جمیل «				
« « «	توفیق «				
محاسبه قلمی:					
اموال ایتام محاسبه ممیزی	عزت افندی	بروسه رؤسی			
برنجی صنف کاتب	محمد حلمی «				
« « «	رشدی «				
ایکنجی « «	علی «				
« « «	ثابت «				
اوچنجی « «	رجب «				
« « «	حسن «				

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان (مجیدی)	نشان (عثمانی)	مدالیه
دردنجی صنف کاتب	هاشم افندی				
ادانات :					
ادانه مأموری	طلعت »				
» »	حقی »	بروسه رؤسی			
برنجی صنف کتبه‌دن	مصطفی »	ادرنه »			
ایکنجی » »	عزیز »				
وزنه :					
وزنه‌دار	حاجی ذهنی افندی	ازمیرپایهٔ مجردی			
» معاونی	سعید »	ادرنه رؤسی			
ایکنجی صنف کتبه‌دن	رشدی »	بروسه رؤسی			
اوچنجی » »	راشد »				
بیت المال :					
مخلفات ممیزی	علی حلمی بك	اولی ثانیسی		٤	
محاسبه »	مظهر »				
» کاتبی	توفیق افندی	ابتدا خارج			
مخلفات »	خلیل »	بروسه رؤسی			
اوچنجی صنف کتبه‌دن	محمد علی »				
» »	صلاح الدین »				
» »	امین »				
دردنجی »	مصطفی »				
ملازم	لطیف »				
»	احمد رمزی »				
تحصیل :					
سرتحصیلدار	علی افندی				
تحصیلدار	صادق »				
»	خورشید »				

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان: مجیدی	نشان: عثمانی	مدالیه
تحصیلدار	مصطفی افندی				
»	محمد »				
»	عشقی »				
مخمن	عثمان »				
مأمورین مدیریتی					
مدیر	حسن بحری افندی				آلتون معارف وکوش لیاقت
ممیز	خلیل فوزی »	ابتدا خارج			
برنجی صنف خلفادن	محمود جلال الدین »	دوریه مدرسلرندن			
ایکنجی » »	اسماعیل حقی »				
» » »	عثمان ذکائی »				
اوچنجی » »	مصطفی کمال الدین »	» »			تخلیصیه
» » »	عباس لطفی »	ابتدا خارج			
» » »	عثمان نوری »				
لوازم ومعاشات قسمی:					
مأمورین تحققات ولوازم ممیزی	اسماعیل رفقی افندی	مخرج			
برنجی صنف خلفادن	مصطفی حازم »	ابتدا داخل	٤	٣	
» » »	محمد جلال الدین »	دوریه موالیسندن		٤	
» » »	لطفی »	دوریه مدرسی	٤	٤	
ایکنجی صنف خلفادن	حسن تحسین »	» »		٤	
» » »	عثمان سیف الدین »	» »		٤	
» » »	محمد برهان الدین »	ابتدا خارج			
اوچنجی » »	محمد حلمی »	دوریه مدرسی			
» » »	مصطفی حلمی »	» »			
» » »	رجب فوزی »				

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه
دردنجی صنف خلفادن	حسن سامی افندی				
» » »	محمد عزیز »				
سجل احوال مدیریتی					
مدیر	اسماعیل اسعد بك	مخرج	٤	٣	
ممیز	محمد رفیق افندی	دوریه مدرسی			
برنجی صنف	احمد راقم »	»		٤	
» »	ابراهیم ادهم »	»		٤	
ایکنجی »	لطیفی »	ازمیر پایهٔ مجردی			کموش لیاقت
اوچنجی »	حافظ حسنی »	دوریه مدرسی			
» »	حافظ حسن »	»			
» »	سلیمان »	دوریه مولویتی			
» »	حلمی »	حرکت خارج			
» »	ادهم »	دوریه مدرسلکی			
» »	خلدی »				
دردنجی »	ویسی غریبی »				
اوراق مدیریتی					
مدیر	احمد جودت بك	استانبول		١	
معاون	احمد عاصم »	حرمین	٤	٣	
ممیز	احمد سعید افندی	بلاد خمسه	٤	٣	
برنجی صنف خلفادن	اسماعیل زهدی »	مخرج		٤	کموش لیاقت
ایکنجی » »	مصطفی نوری »	حرکت خارج	٤	٤	» یونان محاربه
» » »	حسین »	مخرج		٤	» لیاقت
» » »	علی حلمی »	»		٤	

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه
اوچنجی صنف خلفادن	حاجی عثمان افندی	مخرج	٤	٤	
» » »	زهدی »	ازمیر پایهٔ مجردی		٤	
» » »	حکمت »	دوریه موالیسندن		٤	
دردنجی » »	محمد توفیق »	دوریه مدرسلرندن			
» » »	محمد مائل »	دوریه موالیسندن			
» » »	عثمان »				
ایستاتستیق ودوسیه قلمی :					
ممیز	صالح اشرف »	مخرج		٤	
اوچنجی صنف خلفادن	فهد »	ابتدا داخل	٤		
» » »	اسماعیل یشار »	دوریه مدرسلرندن			
» » »	احمد	» »			

دائرهٔ جلیلهٔ فتواپناهی طبابتی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه
طبیب	احمد شوقی بك	اطبای عسکریه‌دن متقاعد			کموش لیاقت
کاتب	حافظ محمد افندی				

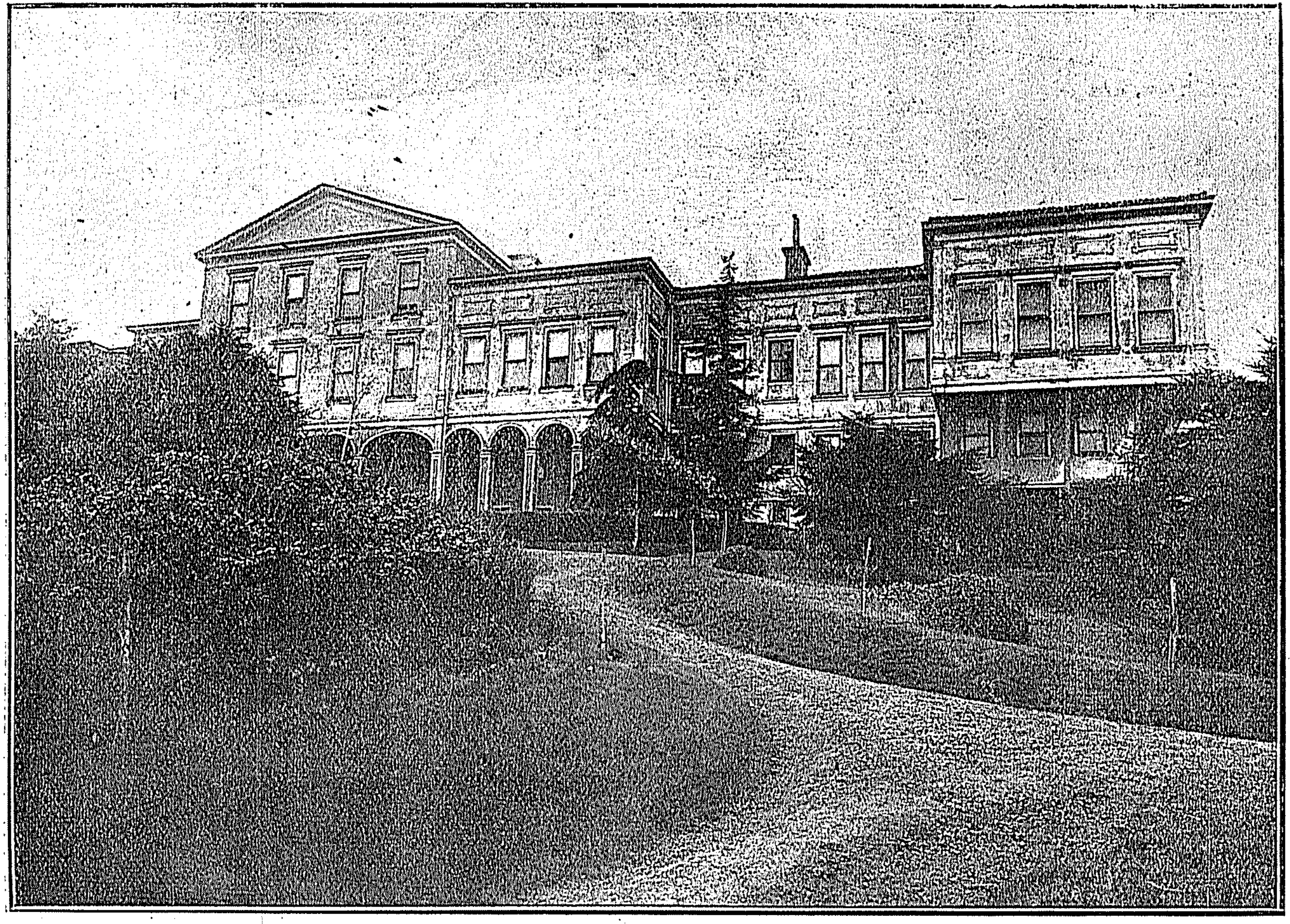

مشیخت اسلامیه دائره‌سنك باغچه طرفنده‌كی جبهه‌سی

محاکم قسمی

قاضیعسکرلك محکمه سی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه
قاضیعسکر	عمر خلوصی افندی	صدر اناطولی		٤	حجازتیموریولی نیکل
مشاور	محمد رضا بك	حرمین	٤		
ممیز	شرف الدین بك	»	٣	٣	
»	محمد حکمت افندی	ازمیر پایهٔ مجردی	٤	٤	
برنجی صنف کاتب	جمیل »	دوریه مدرسلرندن			
» » »	یونس شاکر »	کبار مدرسیندن		٤	
ایکنجی » »	محمد نظام الدین »	دوریه موالیسندن			
» » »	محمد جمال »	»	٤	٤	
اوچنجی » »	محمد بسیم »	ابتدا خارج			
» » »	ابراهیم ادهم »	دوریه مدرسلرندن			
» » »	ابراهیم خلیل »				
دردنجی » »	حافظ احمد ستار »	دوریه مدرسلرندن		٤	کموش لیاقت
» » »	محمد وهبی »				
» » »	علی رضا »				
» » »	محمد خورشید »				

استانبول قاضیلکی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه
استانبول قاضیسی	مصطفی رضا افندی	استانبول			
مشاور	مصطفی فوزی افندی	حرمین	٣	٢	
ممیز	علی رضا افندی	دوریه مدرسلرندن			

مأموریت		اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه
كتاب	برنجی صنف	احمد افندی				
	ایكنجی صنف	محمد صبری »				
		احمد حمدی »	دوریه مدرسلرندن			لیاقت
		محمد جمال »	»		٤	
		بكر بكتاش	»			
	اوچنجی صنف	محمد رجب »	»			لیاقت
		محمد خیری »	»			
	دردنجی صنف	عزت »				

قسام عمومی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه
قسام عمومی	علی كمال افندی	مخرج			
» مشاور اولی	عمر لطفی »	»		٣	
» مشاوری	علی وحید »	»			
» تركه مأموری	رجب »	موصلهٔ صحن			
» »	خلیل حلمی »	»			
» معاملات ممیزی	حافظ عرفان »	كبار مدرسیندن			
» محاكات »	محی الدین »	مخرج			
محاكات قلمی :					
برنجی صنف	علی رضا افندی	دوریه مدرسلرندن			
» »	ابراهیم خالد »	موصلهٔ صحن			
» »	عبدالقادر »	دوریه مدرسلرندن			
» »	كامل »	ابتدای داخل			
ایكنجی صنف	حسین فهمی »	دوریه مدرسلرندن			كموش لیاقت
اوچنجی » سجل مقیدی	اسماعیل »				
» » »	مصطفی عزالدین »				

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه
اوچنجی صنف	راسم افندی	دوریه مدرسلرندن			
» »	عارف حکمت »	دوریه مدرسلرندن			کموش لیاقت
دردنجی صنف سجل مقیدی	عبدالله لطفی »	دوریه مدرسلرندن			
» »	محی الدین نافع »				
» »	سامی »				
معاملات قلمی :					
برنجی صنف	شعبان افندی	دوریه مدرسلرندن			
» »	مصطفی صبری »				
ایکنجی » اوراق مقیدی	حاجی محمد »	ابتدای داخل			
» »	مصطفی شوقی »				حجاز تیمور یولی
دردنجی »	حافظ حسنی »	دوریه مدرسلرندن			
» »	صالح صبری »				
ترکات قلمی :					
ایکنجی صنف	فائق افندی				
» »	توفیق »	دوریه مدرسلرندن			
» »	کاظم »				
اوچنجی صنف	ابراهیم »				
» »	شعبان »				
» »	شکری »				
دردنجی صنف	احمد حمدی »				
» »	صنع الله »	دوریه مدرسلرندن			
» »	احمد »				

محکمهٔ اوقاف

محکمهٔ اوقاف قاضیسی	مصطفی صدقی افندی				
مشاور اول	احمد کمال الدین »	دوریه مدرسلرندن			

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثما	نشان مجید	مدالیه
مشاور ثانی	احمد حمدی افندی	مخرج			
مدیر	خلیل سری «	دوریه مدرسلرندن			
مميز اول	محمد سروری «	دوریه مدرسلرندن			حجاز
مميز ثانی	شوقی «	ازمير پايهٔ مجردی			
خرج مأموری	محمد فؤاد بك	اولى ثانيسی	٤	٢	حجاز
سرمقید	اسماعیل حقی افندی	دوریه مدرسلرندن			«
رفیق	عثمان نوری «				
تزکیه کاتبی	محمد «	دوریه مدرسلرندن			
ضبط کاتبی	خالص «	«			
« «	مصطفی عاصم «				
« «	فرید «	دوریه مدرسلرندن			
« «	علی عثمان «				
سجل مقیدی	محمد جمال «	دوریه موالیسندن			
رفیق	محمود یونس «				
سرمبیض	احسان «				
مبیض	حسن فهمی «	ابتدا خارج			
اوراق مقیدی	احمد «	دوریه مدرسلرندن			
دوسیه مأموری	شریف «				
اوراق ودوسیه مأمورلری رفیقی	عزیز «	دوریه مدرسلرندن			
جلب مأموری	کامل «				

غلطه قاضیلکی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثما	نشان مجید	مدالیه
قاضی	حسن خیرالله افندی	مخرج	٤		
مشاور	محمد وهبی «				
برنجی صنف کاتب	حاجی محمد روحی «	ازمیر پایهٔ مجردی			

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان		مدالیه
			عثمانی	مجیدی	
ایکنجی صنف کاتب	احمد صادق افندی	دوریه مدرسلرندن			
اوچنجی « «	علی راتب «				
« « «	حافظ محمد توفیق «	«			
دردنجی « «	حافظ علی وصفی «	«			
« « «	محمد شوکت «				
« « «	عبدی «				

اسکدار قاضیلغی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان		مدالیه
قاضی	حسن لطفی افندی	مخرج	٤		
مشاور	محمد شکری «	مدرسین دوریه‌دن			
باش کاتب	معمر توفیق «	«			
ایکنجی صنف کاتب	حافظ عمر فائق «	«			
اوچنجی « «	حافظ محمد نوری «				
« مقید	اسماعیل حقی «	مدرسین دوریه‌دن			
دردنجی صنف کاتب	احمد حمدی «	«			
« « «	محمد کمال الدین «				
محضر	محمد توفیق «				
«	مصطفی «				
«	عثمان «				
خدمه	رجب «				
«	علی «				

خواص رفیعه قاضیلغی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان		مدالیه
قاضی	خلیل حلمی افندی	استانبول مدرسی			
باش کاتب	یوسف «	کبار مدرسین دوریه‌دن			

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه
کاتب	حافظ محمد طالب افندی				
کاتب	حقی افندی	دوریه‌مدرسلرندن			
کاتب	محمد رحیمی «	موصله صحن	٤	٤	

محمود پاشا قاضیلغی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه
قاضی	محمود جلال الدین بك	کبارمدرسین دوریه‌دن			
باش کاتب	علی رضا افندی				
کاتب	محمد نوری «				
«	احمد حمدی «				
«	حسام‌الدین «				
محضر	صادق «				
«	نوری «				
خدمه	علی عثمان «				

داود پاشا قاضیلغی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه
قاضی	محمد امین افندی	دوریه‌مدرسلرندن			
باش کاتب	« احسان «	«			
ایکنجی کاتب	« امین «	«			
مقید	ابراهیم احسان «				

قاسم پاشا قاضیلغی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه
قاضی	محمد رضا افندی	دوریه‌مدرسلرندن		٤	
باش کاتب	حافظ احمد احسان «	«			
کاتب	محمد زهدی «	ابتدا خارج			
«	احمدبدرالدین «				

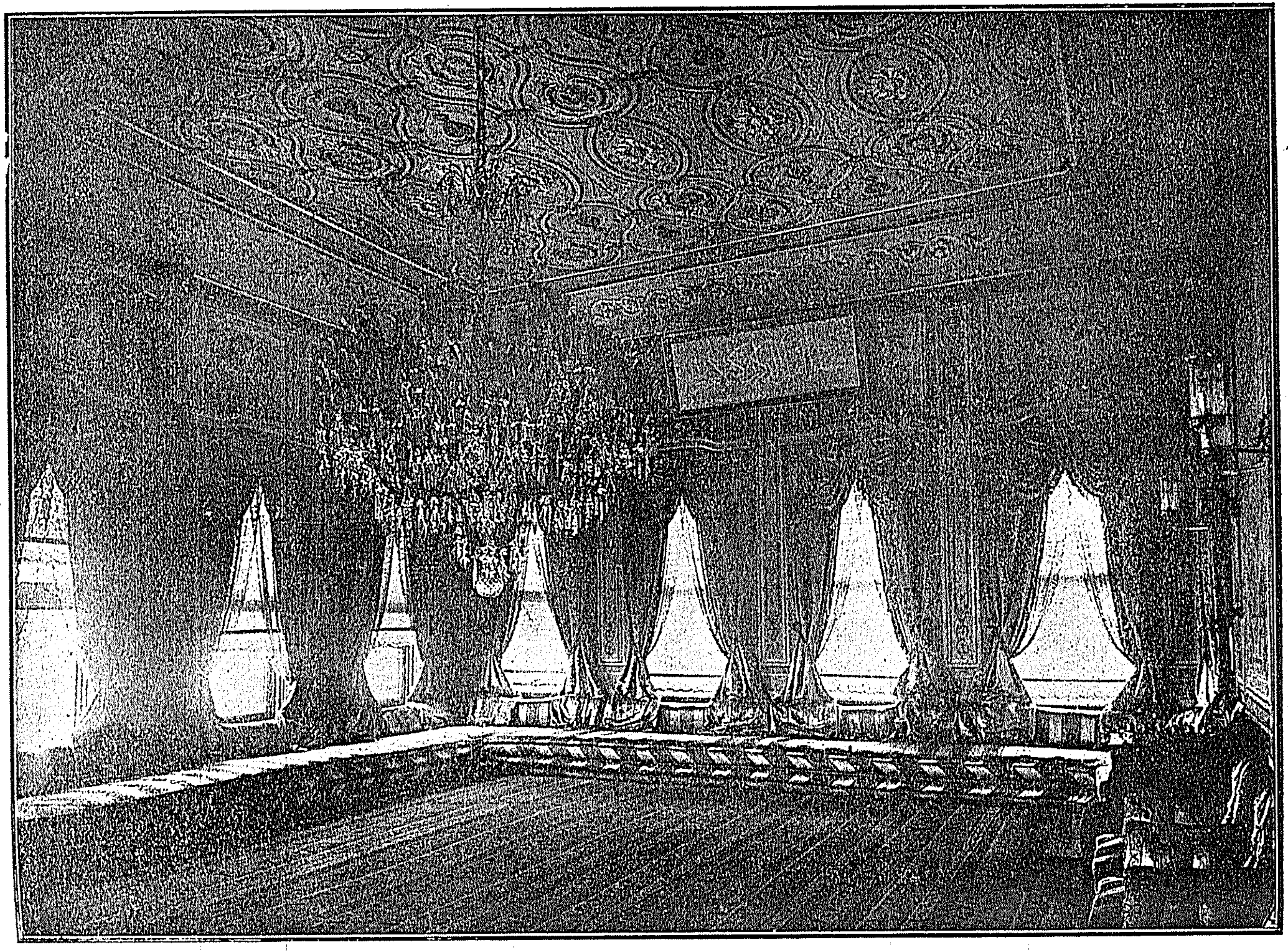

مشیخت اسلامیه دائره سنده عرض اوطه سنك داخلی

انجمنلر

حاکملک برات شریفی انجمن مخصوصی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه
رئیس فتوی امینی	حیدر افندی	صدر اناطولی	٣	١	
اعضا: قاضیعسکر	عمر خلوصی افندی	«		٤	
مستشار مشیخت علیا	اولیا افندی	«	٢		
مجلس تدقیقات شرعیه رئیسی	کامل افندی	حرمین			التون دونما
مدرسة القضاة مدیری	مختار افندی	استانبول			

شورای علمیه

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه
رئیس مستشار مشیخت علیا	اولیا افندی	صدر اناطولی	٢		
فتوی امانتی معاونی	حسن خلقی افندی	حرمین	٣		
اعضا: فتوا خانهٔ عالی اعلامات مدیری	عالی افندی	استانبول		٢	
مکتوبی	ابو العلا بك	حرمین			
محاسبات دائره‌سی مدیری	یوسف افندی	استانبول	٢	١	
مدرسة القضاة مدیری	مختار افندی	«		٣	
مأمورین قلمی مدیری	بحری افندی				التون معارف کموش لیاقت
مدرسة المتخصصین مدیری	حسین افندی	موصلهٔ صحن	٤		التون لیاقت
دار الخلافة العلیه مدرسه‌سی قسم عالی مدیری	محمد افندی	حرکت خارج			

انجمن انتخاب مأمورین علمیه

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه
رئیس مستشار	اولیا افندی	صدر اناطولی	٢		
اعضا: اعلامات مدیری	عالی افندی	استانبول		٢	
مكتوبجی	ابو العلا افندی	حرمین			
محاسبات مدیری	یوسف ضیاء الدین افندی	استانبول	٢	١	
مدرسة القضاة مدیری	احمد مختار افندی	»		٣	
مأمورین مدیری	حسن بحری افندی				
سجل مدیری	اسماعیل اسعد بك	مخرج	٤	٤	

دائرهٔ جلیلهٔ مشیختده متشكل اصطلاحات علمیه انجمنی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه
رئیس	اسماعیل حقی بك	ثانیه	٤	٣	
اعضا	دوقتور مصطفی منیف پاشا	روم ایلی بكلربكی		٢	صنایع نفیسه وافتخار ولیاقت
	انطالیه مبعوثی فؤاد خلوصی بك				التون معارف
	منتفك مبعوثی معروف الرصافی بك				/
	حسین عونی افندی		٤		التون لیاقت
	كمال عاطف بك	كبار مدرسیندن	٤		
	دوقتور غالب عطا »				
	دعوی وكیلی صلاح الدین رفیق بك	ثالثه			
	محمد عزت بك				
كاتب	دوقتور مظهر عثمان بك	قول اغاسی		٤	كموش »
	محمد اسعد بك	ادرنه رؤسی			

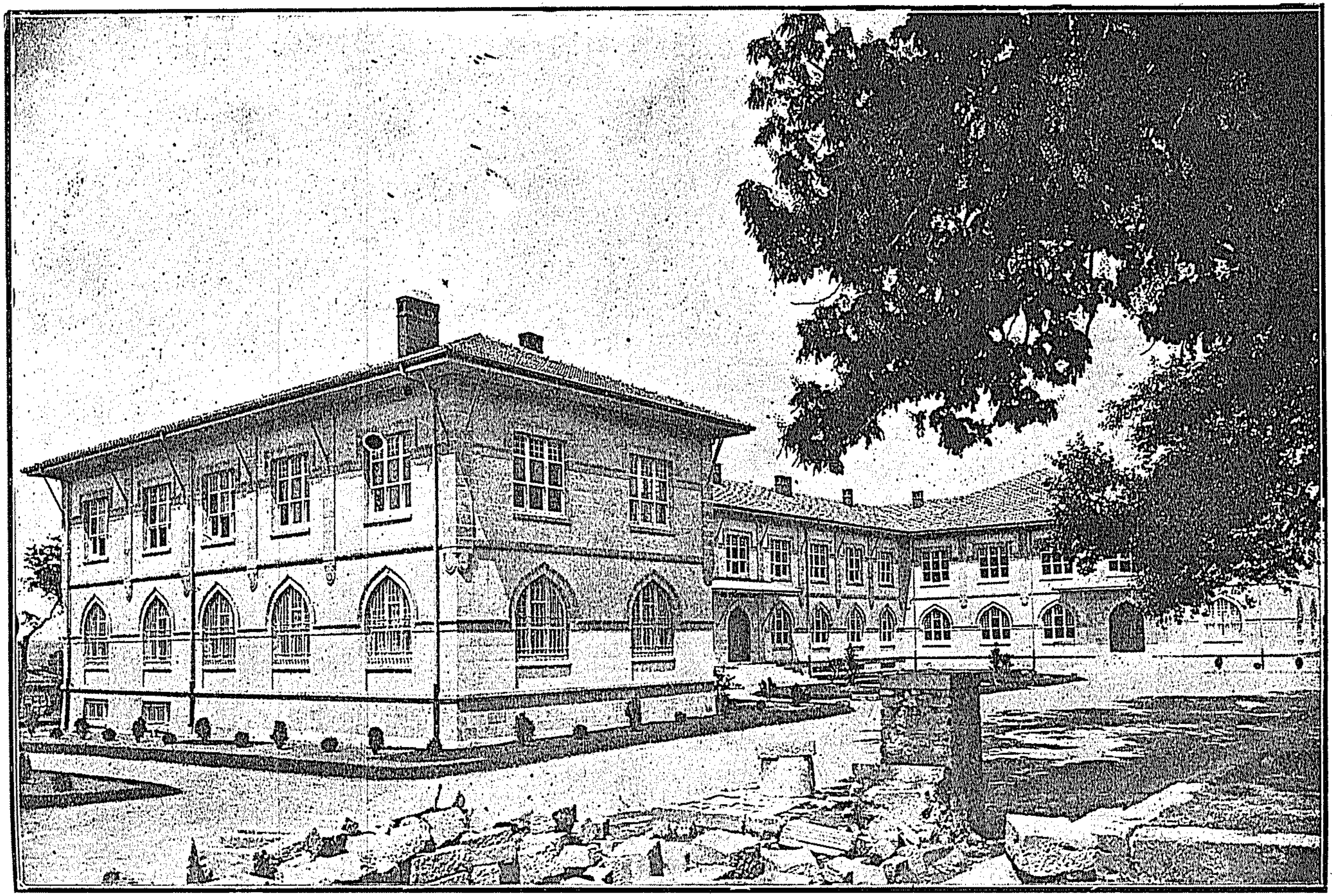

مدرسة المتخصصين

(سلطان عبدالحميد خان اولك باغچه قپوسنده‌كى مدرسه
وكتبخانه‌سى مقامنه قائم اولق اوزره سلطان سليم عمارتى
عرصه‌سنده ١٣٣٢ سنهٔ هجريه‌سنده انشا اولنمشدر)

حضور همایون ملوکانه درس شریفی هیئتی

حضور همایون ملوکانه درس شریفی هیئتی

درس اول

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مداليه
مقرر	لوله برغوسلی محمد اشرف افندی	سلیمانیه			
مخاطب	طرنویلی محمود حلمی »	سلیمانیه	٤	٤	
»	بالیکسرلی احمد نورالدین »	دارالحدیث	٤	٤	
»	سلطان یرلی ضیاءالدین »	سلیمانیه	٤	٤	
»	اکینلی محمد خلوصی »	»	٤	٤	
»	اسکلبلی محمد حلمی »	»	٤	٤	
»	ایزمیتلی حافظ محمد »	خامسهٔ سلیمانیه	٤	٤	
»	اقشهرلی محمد لطفی »	»	٤	٤	
»	قلعه‌جكلی حافظ محمدشکری »	»	٤	٤	
»	اقسکیلی محمود »	»	٤	٤	
»	انقره‌لی عبدالحلیم »	»	٤	٤	
»	قلبه‌لی احمد خلوصی »	»	٤	٤	
»	اکری بوجاقلی محمد امین »	»	٤	٤	

درس ثانی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مداليه
مقرر	قسطمونیلی مصطفی شکری افندی	خامسهٔ سلیمانیه			
مخاطب	یاقوه‌لی عبدالرحیم »	خامسهٔ سلیمانیه	٤	٤	
»	تیمورجیلی احمد صدقی »	موصلهٔ »	٤	٤	
»	کمشخانه‌لی احمد »	حرکت التمشلی	٤	٤	
»	ریزه‌لی عمر »	»	٤	٤	
»	ریزه‌لی اسحق نوری »		٤	٤	
»	یکیشهرلی احمد شاکر »	ابتدا التمشلی	٤	٤	

مأموریت	اسامی		رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه
مخاطب	شرءانی الحاج یوسف	افندی	ابتدا التمشلی	٤	٤	
»	بیرامجلی محمد حلیم	»	»	٤	٤	
»	اخسخه‌لی محمد شاکر	»	صحن	٤	٤	
»	ایکلی بیرام سعدی	»	»	٤	٤	
»	ویزه‌لی محمد حلمی	»	»	٤	٤	
»	انقره‌لی مصطفی فوزی	»	موصلهٔ صحن	٤	٤	
»	زغفرلنبولیلی مصطفی عصمت	»	»	٤	٤	
»	تکفور طاغلی حسن	»	»	٤	٤	
»	یکیشهرلی احمد نوری	»	»	٤	٤	

درس ثالث

مأموریت	اسامی		رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه
مقرر	نصوح افندی زاده مصطفی عاصم افندی		خامسهٔ سلیمانیه	٤	٤	
مخاطب	اجارهٔ علیالی حسن حسنی	»	موصلهٔ صحن	٤	٤	
»	قسطمونیلی مصطفی عاصم	»	»	٤	٤	
»	عربکرلی علی	»	»	٤	٤	
»	ریزه‌لی عثمان نوری	»	»	٤	٤	
»	کوملجنه‌لی علی رضا	»	»	٤	٤	
»	استانبولی محمد توفیق	»	»	٤	٤	
»	اینجه صولی محمد خلوصی	»	»	٤	٤	
»	قوزلیجه‌لی اسماعیل حقی	»	»	٤	٤	
»	علائیه‌لی محمد ثابت	»	»	٤	٤	
»	ریزه‌لی ابراهیم حلمی	»	»	٤	٤	
»	کره‌سونلی علی رضا	»	»	٤	٤	
»	علائیه‌لی الحاج محمد رفعت	»	»	٤	٤	
»	عربکرلی حسین عونی	»	»	٤	٤	
»	طربزونلی علی بحری	»	»	٤	٤	

درس رابع

مأموریت	اسامی		رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه
مقرر	طرنویلی محمد حلمی	افندی	خامسهٔ سلیمانیه	٤	٤	
مخاطب	تکفور طاغلی مصطفی فیضی	«	موصلهٔ صحن	٤	٤	
»	زغفرانبولیلی عثمان نوری	»	»	٤	٤	
»	داریدره‌لی محمد راشد	»	»	٤	٤	
»	ارمناکلی محمد فوزی	»	»	٤	٤	
»	خادمی مصطفی حلمی	»	»	٤	٤	
»	ریزه‌لی حافظ احمد	»	»	٤	٤	
»	ویرانشهرلی احمد شوقی	»	»	٤	٤	
»	استانبولی محمد فوأد	»	»	٤	٤	
»	اسپارته‌لی محمد تقی الدین	»	»	٤	٤	
»	آیدوسلی محمد فوزی	»	»	٤	٤	
»	اونیه‌لی محمد فوزی	»	»	٤	٤	
»	اونیه‌لی حسین حسنی	»	»	٤	٤	
»	کوپریلی علی رضا	»	»	٤	٤	
»	زیله‌لی عبدالرحمن	»	»	٤	٤	
»	طربزونی حافظ اسعد	»	»	٤	٤	
»	شمنیلی الحاج علی	»	»	٤	٤	

درس خامس

مأموریت	اسامی		رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه
مقرر	دبره‌لی ولدان فائق	افندی	موصلهٔ سلیمانیه	٤	٤	
مخاطب	طاشکوپریلی محمد شکری	»	موصلهٔ صحن	٤	٤	
»	خرپوتی بکر	»	»	٤	٤	
»	اسکلبلی محمد عارف	»	حرکت داخل	٤	٤	
»	سیواسی ابراهیم زهدی	»	»	٤	٤	

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه
مخاطب	بولیلی الحاج محمد حلمی افندی	حرکت داخل	٤	٤	
»	قره اغاجلی علی رضا »	»	٤	٤	
»	ایدنجکلی مرکز »	»	٤	٤	
»	ککبوزه‌لی حافظ عبدالله »	»	٤	٤	
»	ایلبصانلی ابراهیم حقی »	»	٤	٤	
»	سفرحصارلی عمر لطفی »	»	٤	٤	
»	کنغریلی عثمان نوری »	»	٤	٤	
»	عثمان بازارلی محمد »	»	٤	٤	
»	ویزه‌لی شاکر »	»	٤	٤	
»	عربکرلی عباس »	»	٤	٤	

درس سادس

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه
مقرر	ایدوسلی سعد الله افندی	حرکت التمشلی	٤	٤	
مخاطب	ایدنجکلی مصطفی رشدی »	حرکت داخل	٤	٤	
»	خاصکویلی عبد الحلیم »	»	٤	٤	
»	تیمور حصارلی ابراهیم »	»	٤	٤	
»	خیره بولیلی علی »	»	٤	٤	
»	مرزیفونی احمد نجاتی »	»	٤	٤	
»	اکینلی ابراهیم زهدی »	»	٤	٤	
»	چاللی محمد امین »	»	٤	٤	
»	قریمی عبد الحی »	»	٤	٤	
»	طرنویلی حسین حسنی »	ابتدا داخل	٤	٤	
»	طرنویلی محمد »	»	٤	٤	
»	قسطمونیلی حسن خلوصی »	»	٤	٤	
»	کنغریلی بلال فوزی »	»	٤	٤	
»	ریزه‌لی یعقوب »	»	٤	٤	

مأموریت	اسامی		رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه
مخاطب	سلطان یرلی مصطفی	افندی	ابتدا داخل	٤	٤	
«	قسطمونیلی ابراهیم کمال	«	«	٤	٤	

درس سابع

مأموریت	اسامی		رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه
مقرر	مدللولی محمد امین	افندی	ابتدا التمشلی			
مخاطب	ریزه‌لی موسی کاظم	«	ابتدا داخل			
«	بوردورلی مصطفی حلمی	«	«			
«	زشتویلی خلیل	«	«			
«	ریزه‌لی عثمان صبری	«	«			
«	نوره‌قوبلی مصطفی فهمی	«	«			
«	کوملجنه‌لی علی رضا	«	«			
«	بولیلی حسن	«	«			
«	درامه‌لی یوسف	«	«			
«	داغستانی علی رضا	«	«			
«	ایدوسلی مصطفی راقم	«	«			
«	قیرشهرلی محمد فهمی	«	«			
«	استانبولی صالح ناظم	«	«			
«	اوفلی زین‌العابدین	«	«			
«	کنغریلی زین‌العابدین	«	«			
«	میاوریلی اسماعیل حقی	«	«			

درس ثامن

مأموریت	اسامی		رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه
مقرر	سیروزی ایوب صبری	افندی	حرکت داخل			
مخاطب	قزانلقلی عثمان	«	ابتدا داخل			
«	قره‌جه ویرانلی محمد محرم	«	«			

مأموریت	اسامی		رتبه	نشان		مدالیه
				عثمانی	مجیدی	
مقرر	قسطمونیلی مصطفی نجاتی	افندی	ابتدا داخل			
»	قارغیلی حافظ مصطفی	»	»			
»	کره‌سونلی حافظ محمد خالص	»	»			
»	زعفرانبولیلی احمد	»	»			
»	خادمی حسن	»	»			
»	کونیکلی مصطفی زهدی	»	»			
»	فاتسه‌لی حاجی علی	»	»			
»	باطوملی عبداللطیف	»	موصلهٔ صحن			
»	اراجلی محمد کامل	»	ابتدا داخل			
»	شروانی علی نظمی	»	حرکت خارج			
»	دکزلیلی صالح	»	»			
»	زغفرانبولیلی محمد راشد	»	»			
»	کماخلی ادریس	»	»			

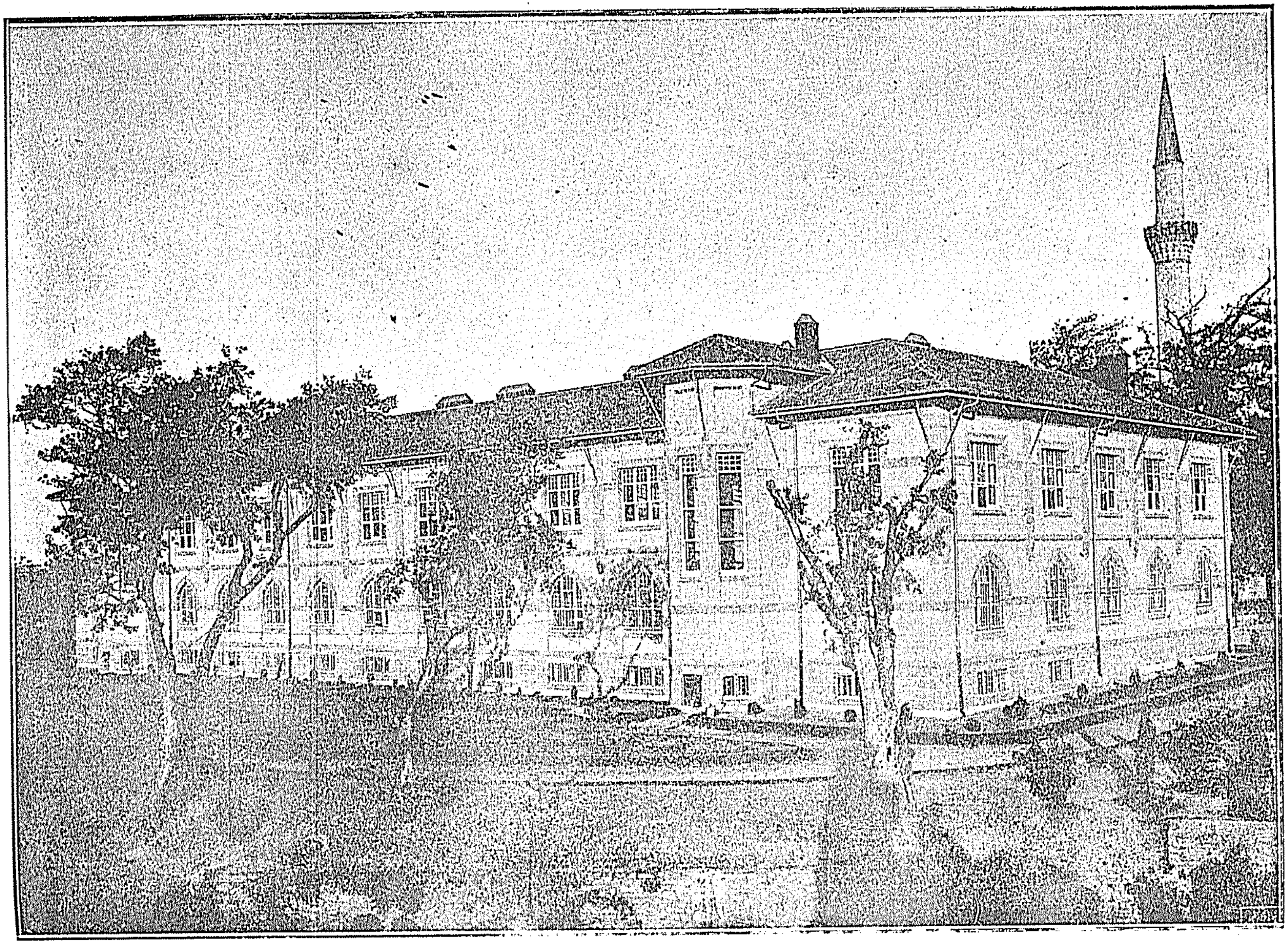

مدرسة المتخصصين

(دیکر جبهه)

مدارس

دارالخلافة العلیه مدرسه‌سی

مدرسة المتخصصین [*]

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه
مدیر عمومی	حسین عونی افندی	موصلهٔ صحن	٤		التون لیاقت
کاتب	محمد علی افندی	دوریه موالیسندن			

قسم عالی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه
مدیر عمومی	محمد شکری افندی	حرکت خارج			
داخلیه مدیری	شاکر بك	میرآلای متقاعدی			
برنجی صنف مدیری	مصطفی حلمی افندی	ابتدا خارج			
ایکنجی « «	محمود ندیم افندی	«			
اوچنجی « «	محمد محیی‌الدین افندی	ابتدا داخل			
دردنجی « «	محمد توفیق افندی	حرکت خارج			
هیئت تحریریه:					
مدیر عمومی کاتبی	حافظ مصطفی شوقی افندی	بروسه مدرسی	٤		
برنجی صنف کاتبی	عبدالله افندی	حرکت خارج			
ایکنجی « «	ابراهیم افندی	«			
اوچنجی « «	صالح افندی	«			
دردنجی « «	محمد راشد افندی	«			
شعبه مدیرلری :					
برنجی صنف برنجی شعبه مدیری	اسماعیل افندی	«			
« ایکنجی «	یوسف افندی	«			
ایکنجی صنف برنجی شعبه مدیری	مرتضی افندی	«			

[*] بعنه الکریم سنهٔ آتیه‌دن اعتباراً طلبه قبولی تقرر ایدن اشبو مدرسه‌نك هیئت تعلیمیه‌سی دردست انتخاب وتعییندر .

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مداليه
برنجی صنف ایکنجی شعبه مدیری	عثمان افندی	ابتدا خارج			
اوچنجی صنف برنجی شعبه مدیری	عثمان نوری »	»			
« ایکنجی »	سلیمان سامی »	»			
دردنجی صنف برنجی شعبه مدیری	عثمان افندی »	»			
» ایکنجی »	حافظ خلیل »	»			
هیئت تدریسیه :					
تفسیر شریف مدرسی	محمد عاطف »	حرکت خارج			
» »	ادهم »	ابتدا خارج			
» »	حمید فرید »	حرکت خارج			
» »	مصطفی »	ابتدا خارج			
» »	حاجی صالح ناظم »	حرکت خارج			
» »	صالح ناظم »				
» »	ولدان »	موصلهٔ سلیمانیه			
» »	حافظ محمد »	خامسهٔ »			
حدیث شریف »	عبد الوهاب »	حرکت خارج			
» »	محمد شکری »	»			
» »	محمد شوکت »	ابتدا خارج			
» »	علی حیدر »	»			
» »	عبدالله خلوصی »	حرکت خارج			
» »	راشد »	»			
» »	حاجی علی »	ابتدا داخل			
» »	مصطفی نجیب »	ابتدا خارج			
اصول حدیث »	حافظ احمد »	حرکت خارج			
» »	حسن »	»			
فقه »	یوسف دهری »				
» »	محرم »	»			
» »	حسن »	»			

مأموريت	اسامى	رتبه	نشان عثمانى	نشان مجيدى	مداليه
فقه مدرسى	يعقوب افندى	ابتدا خارج			
» »	مصطفى عاصم »	حركت خارج			
» »	محمود كامل »	حركت خارج			
» »	على رضا »	موصلهٔ صحن			
» »	حاجى ايوب »	حركت داخل			
اصول فقه »	حسين »	حركت خارج			
» »	رفيع »	»			
» »	مصطفى رفيق »	»			
» »	محمد راسم »	»			
» »	مصطفى صفوت »	ابتدا خارج			
» »	محمد امين »	»			
» »	سيد نسيب »	»			
» »	حسين »	»			
تاريخ علم فقه »	كامل »				
علم كلام »	حاجى احمد خلوصى »	»			
» »	خليل »	حركت خارج			
» »	حاجى طاهر »	»			
» »	عبدالرحمن »	»			
» »	عبدالرحمن »	ابتدا خارج			
تاريخ علم كلام »	محمد امين »	»			
» »	نجيب »	حركت خارج			
ادبيات عربيه »	عبدالله عاطف »	ابتدا داخل			
» »	محمد فهمى »	حركت خارج			
» »	اسماعيل صائب »	ابتدا خارج			
ادبيات عربيه مدرسى	جودت »	»			
» »	رشيد »				
» »	اويس »	حركت خارج			

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه
ادبیات عربیه مدرسی	حسین عونی افندی	موصلهٔ صحن	٤	٣	
فلسفه «	شوکتی «	حرکت التمشلی			
« «	اسماعیل حقی بك	ثانیه			
« «	عزت «				
حقوق وقوانین «	کمال عاطف «	خامسهٔ سلیمانیه		٤	
« «	فوأد خلوصی «				التون معارف
« «	حامد «			٤	
« «	ثروت «				
« «	صلاح الدین «				
« «	خلیل جمال الدین «	ثانیه			التون معارف
« «	شاکر «	ثانیه			
خلافیات «	عارف فاضل «	ابتدا خارج			
خلافیات «	حسن فهمی افندی	موصلهٔ صحن			
« «	احمد حمدی «	ابتدا خارج			

تالی قسم ثانی

مدیر عمومی	محمد فهمی افندی	حرکت خارج			
داخلیه مدیری	احمد بك	بحریه یوزباشیلغندن متقاعد			
بشنجی صنف مدیری	محمد رمزی «	ابتدا خارج			
آلتنجی « «					
یدنجی « «	احمد نظیف «	حرکت خارج			
سکزنجی « «	احمد مختار «	ابتدا خارج			
بشنجی صنف برنجی شعبه مدیری	موسی «				
« « ایکنجی «	احمد توفیق «				
« « اوچنجی «	حسین حسنی «				
آلتنجی « برنجی «	احمد «				
« « ایکنجی «	یعقوب «				
یدنجی « برنجی «	حاجی سلیمان «				
سکزنجی « برنجی «	محمد جلال الدین «	حرکت خارج			

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان		مدالیه
			عثمانی	مجیدی	
هیئت تحریریه:					
مدیر عمومی کاتبی	عبدالقادر افندی				
بشنجی صنف »					
آلتنجی صنف »	عثمان »	ابتدا خارج			
یدنجی » »	احمد فوزی »	»			
سکزنجی » »	عبدالرحمن »	»			
هیئت تدریسیه:					
تفسیر شریف مدرسی	صالح افندی	ابتدا خارج			
» »	شوکت »	»			
حدیث شریف »	حافظ احمد »	»			
» »	اسحق صبری »	»			
» »	رجب »	»			
» »	حافظ نصرت »	»			
» »	خلیل »	»			
فقه »	صالح »				
» »	محمد جمال »	حرکت خارج			
» »	احمد رفعت »				
» »	امین »	ابتدا خارج			
» »	ابراهیم »	»			
» »	محمد ذکی »	»			
» »	مصطفی »	»			
اصول فقه »	حسین »	»			
» »	موسی کاظم »	»			
کلام »	مصطفی »	حرکت خارج			
نحو »	محمد حلمی »	ابتدا خارج			
» »	سلیمان »	»			
» »	بحری »	»			

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه
بلاغت مدرسی	مصطفی افندی	ابتدا خارج			
» »	زاهد »	»			
» »	حسین »	»			
» »	عبدالله »	»			
» »	علی رمزی »	»			
» »	رجب »	»			
فرائض »	احمد خلوصی »	خامسهٔ سلیمانیه			
کتابت ومکالمهٔ عربیه »	محمد امین »				
مکالمهٔ عربیه »	محمد توفیق »	ابتدا خارج			
» »	عثمان »				
» »	فتح الله »	»			
منطق »	نعیم »				
» »	زهدی »	»			
آداب »	احمد حمدی »	»			
وضع »	محمد »				
سیر نبوی »	رضا »	حرکت خارج			
تاریخ دین اسلام وادیان »	محمود اسعد »	صدر اناطولی	١	١	التون لیاقت
خطابه وموعظه »	عبیدالله »				
حکمت طبیعیه »	محمود بك				
» »	حسین خلقی »	یوزباشی		٤	
هندسه »	عاصم »	عسکری قائمقامی متقاعدی			
» »	کمال »				
ترکجه ادبیات »	محمد عاکف »				
» »	انور »				
» »	مدحت جمال »				
میخانیك »	کامل »	بیکباشی		٥	

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه
کیمیا مدرسی	جواد مظهر بك	طبیب بیکباشیسی	٤	٤	صنایع نفیسه و لیاقت
کیمیا »	محمد خالد »	یوزباشی			
تاریخ عثمانی »	نوری »	میر آلایلقدن متقاعد	٤	٣	کوش امتیاز افتخار لیاقت یونان
» »	احمد رفیق »	یوزباشی	٣	٣	
» »	منیر »	ثالثه			
حساب نظری »	احمد ضیا »	بیکباشیلقدن متقاعد		٣	کوش امتیاز، صنایع نفیسه، یونان
هیئت »	بسیم »				
علم اقتصاد »	نیازی »				التون معارف
حفظ الصحه »	سرور کامل »				
علم اجتماع »	عزت »				
علم تربیه »	امین »	قائمقاملقدن متقاعد	٣	٢	التون کوش امتیاز التون کوش لیاقت

تالی قسم اول

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه
مدیر عمومی	رجب افندی	ابتدا خارج			
داخلیه مدیری	اسماعیل بك	بیکباشیلقدن متقاعد			
برنجی صنف مدیری	احمد افندی	حرکت خارج			
ایکنجی » »	حسین حسنی »	»			
اوچنجی » »	حاجی علی »	ابتدا خارج			
دردنجی » »	حسین عونی »	»			
برنجی صنف برنجی شعبه مدیری	حاجی حسین »	»			
» ایکنجی »	عبدالله »	»			
» اوچنجی »	مصطفی عاصم »	»			
» دردنجی »	احمد حلمی »	»			
» بشنجی »	اسماعیل »	»			
ایکنجی صنف برنجی شعبه مدیری	حسن »	»			
» ایکنجی »	محمد »	»			
» اوچنجی »	اسحق »	حرکت خارج			

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه
ایکنجی صنف دردنجی شعبه مدیری	محمد خلوصی فندی	ابتدا خارج			
اوچنجی صنف برنجی شعبه مدیری	عثمان »	»			
» ایکنجی »	محمد »	»			
» اوچنجی »	احمد »	»			
» دردنجی »	حسن فهمی »	»			
دردنجی صنف برنجی شعبه مدیری	حافظ عارف »	»			
» ایکنجی »	عبدالباقی »	»			
» اوچنجی »	عبدالصمد »	»			
هیئت تحریریه:					
مدیر عمومی کاتبی	حسن هادی »	بروسه مدرسی		٤	
» »	مصطفی خلوصی »				
برنجی صنف »	عزت »	ابتدا خارج			
ایکنجی » »	محمد فوزی »	»			
اوچنجی » »	محمد علی »	»			
دردنجی » »	عثمان »	»			
هیئت تدریسیه :					
قرآن کریم مدرسی	حافظ نظیف »				
» »	حافظ حسن »				
» »	» بکر »				
» »	» عبدالله »				
حدیث شریف »	حسن »	»			
» »	علی »	»			
» »	محمد خیری »	حرکت خارج			
» »	عمر »	ابتدا خارج			
» »	عمر عادل »	»			
فقه »	محمد فوزی »	»			
» »	یعقوب »	»			

مأموریت		اسامی		رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه
فقه	مدرسی	اسماعیل	افندی	ابتدا خارج			
»	»	محمد زهدی	»	»			
»	»	محمد	»	»			
»	»	یوسف ضیا	»	»			
»	»	حافظ ابراهیم	»	»			
»	»	ممتاز	»	»			
»	»	عثمان راشد	»	»			
»	»	حافظ محمد	»	»			
»	»	عثمان	»	»			
»	»	حسن	»	»			
»	»	حسین	»	»			
»	»	حسین عونی	»	»			
نحو	»	محمد	»	»			
»	»	احمد عاصم	»	»			
»	»	شهاب‌الدین	»	»			
»	»	یوسف	»	»			
»	»	محمود	»	»			
»	»	محمد علی	»	»			
»	»	عبدالرحیم	»	»			
»	»	عارف	»	»			
»	»	ابراهیم زهدی	»	»			
مکالمهٔ عربیه	»	ویسل	»	»			
»	»	میر صالح	»	»			
» وتطبیقات عربیه	»	شوکت	»	»			
» »	»	محمد	»	»			
» »	»	محمد نجاتی	»	»			
»	»	ذکریا	»	»			

مأموریت	اسامی		رتبه	نشان: مجیدی	نشان: عثمانی	مدالیه
خطابه وموعظه مدرسی	شرف‌الدین افندی		ابتدا خارج			
» » »	حاجی خیری	»	»			
» » »	حافظ بسیم	»	»			
تاریخ انبیا واسلام »	رجب	»				
» » »	طاهرالمولوی	»				
» » »	عبدالله	»	حرکت خارج			
» » »	امین	»	ابتدا خارج			
» » »	حسین	»	ابتدا داخل			
فارسی »	محمد حزمی	»	ابتدا خارج			
» »	شاکر	»	»			
» »	احمد	»	»			
» »	حسن	»	»			
معلومات قانونیه »	خلیل فوزی	»	»			
» » »	احمد ندیم	»	»			
» » »	شوکت	»	»			
» فنیه »	نجاتی	بك				
» » »	سامی	»				
» » »	انور	»				
معلومات اخلاقیه واجتماعیه »	علی عاکف	»				
تورکجه مدرسی	جمال	افندی				
» »	صفوت	»				
» »	توفیق	»				
» »	خورشید	»				
» »	امین	بك	قائممقام	٣	٢	التون وكموش امتیاز التون وكموش لیاقت
» »	ضیا	»				
» »	محی‌الدین	افندی				
» »	سلیمان سری	»				

مأموریت			اسامی		رتبه	نشان		مدالیه
						رتبه	عددی	
تورکجه		مدرسی	حسین راغب	افندی				
حساب عملی		»	ابراهیم حقی	»				
»	»	»	کنعان	بك				
»	»	»	عثمان کمال	»				
»	»	»	احمد ضیا	»	بیکباشی	٣		صنایع نفیسه کموش امتیاز یونان
»	»	»	محمد حلمی	افندی				
»	نظری وجبر	»	نهاد	بك				
»	»	»	حسن فوأد	»				
جغرافیای عمومی		»	ممدوح	»				
»	»	»	فهمی	»				
»	»	»	رشدی	»				
»	عثمانی	»	اسماعیل منیر	»				
»	»	»	فوأد شمسی	»				
خطوط		»	محمد سعود	»				
»		»	عارف	»				
»		»	عمر وصفی	»				
»		»	محمد علی	»				
»		»	اکرم	افندی				
صرف ولغت		»	حافظ خلیل	»	ابتدا خارج			
»	»	»	ذکریا	»	»			
»	»	»	عبدالصمد	»	حرکت خارج			
»	»	»	مصطفی عزت	»	ابتدا خارج			
»	»	»	محمد فوزی	»	»			
»	»	»	مصطفی عاصم	»	»			
»	»	»	احمد حمدی	»	»			
»	»	»	مصطفی فهمی	»	»			
»	»	»	حافظ عثمان	»	»			

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه
مختصر تاریخ عمومی وترك تاریخی مدرسی	نجیب عاصم بك	قائممقام	٤	٣	کموش لیاقت
مختصر تاریخ عمومی وترك تاریخی مدرسی	عارف »	ثالثه			
مختصر تاریخ عثمانی »	افضل الدین نجاتی »				
» » »	منیر »				
» » »	خالد »				
مختصر حکمت طبیعیه وکیمیا مدرسی	علی رضا افندی				
حکمت طبیعیه وکیمیا »	عثمان نوری بك				
اصول دفتری »	مصطفی رمزی »				
هندسه مدرسی	توفیق »				
» »	عاصم »				
موالید ثلثه ومعلومات زراعیه مدرسی	احمد توفیق افندی				
موالید ثلثه ومعلومات زراعیه مدرسی	جعفر بك				
موالید ثلثه مدرسی	مشتاق »				
» »	هارون الرشید »				
حفظ الصحه »	فؤاد عزیز »				
» »	علی رضا »				

دار الخلافة العلیه مدرسه‌سنك طلبهٔ موجوده‌سی مقداری:

عدد	
١٧٣	قسم عالی
٣٠١	تالی قسم ثانی
٨٨٠	تالی قسم اول
١٣٥٤	یکون

دار الخلافة العلیه مدرسه سی هیئت تفتیشیه سی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه
مفتش	اسماعیل حقی بك	ثانیه	٤	٣	
«	امین افندی	حرکت خارج			
مفتش	جودت «	«			التون لیاقت
«	اغا اوغلی احمد بك				
مفتش معاونی	عرفان بك				
برنجی صنف کاتب	اسماعیل حقی افندی	ادرنه رؤسی			
اوچنجی «	ثریا «	بروسه «			کموش لیاقت
« «	احمد شوقی «				

صحیه مفتش عمومیلکی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه
مدارس علمیه ومکاتب وقفیه فخری صحیه مفتش عمومیسی	دوقتور عدنان بك				
طبیب	عثمان بك				

مدرسة القضاة

مأموريت	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مداليه	ملاحظات
هیئت اداره :					
مدیر احمد مختار بك	استانبول		٣		
مدیر معاونی شاکر افندی	مخرج		٣		
کاتب احمد حمدی «	مدرس			التون معارف	
هیئت تعلیمیه :					
درر معلمی موسی کاظم فندی			١		شیخ الاسلام اسبق اعیاندن
« یوسف نادر «	مدرس				
« احمد حمدی «	«				مدرسه‌نك کاتبی
« واحکام الاوقاف معلمی محمد حمدی افندی	«				
مجله معلمی حسن لطفی افندی	مخرج				اسکدار قاضیسی
« شاکر «	«				مدیر معاونی
« حسن بحری «				التون معارف وکموش لیاقت	باب فتوی مأمورین قلمی مدیری
« وتنظیم اعلامات حقوقیه معلمی محمد منیر افندی					اوقاف همایون حقوق مشاورلکی دعوی وکیللرندن
فرائض معلمی احمد خلوصی «	مدرس	٤	٤		
صك شرعی ودفتر قسام معلمی حسین خالص افندی	ازمیر پایهٔ مجردی				مجلس تدقیقات شرعیه ممیزلرندن
تطبیقات شرعیه معلمی علی حیدر افندی	صدر اناطولی	٣	١		فتوی امینی
اصول محاکمهٔ حقوقیه واجرا معلمی مصطفی فوزی افندی	ادرنه پایهٔ مجردی				مغنیسا مبعوثی
تطبیقات حقوقیه وتجاریه وجزائیه معلمی علی رضا بك	اولی	٢		التون وکموش امتیاز والتون لیاقت	محکمهٔ تمیز اعضاسندن

ملاحظات	مداليه	نشان (صنفی)	نشان (رتبه‌سی)	رتبه	هيئت اداره
اوقاف همايون حقوق مشاورى			٣		تجارت بريه وبحريه قانونلرى معلمى سنى الدين افندى
مقام مشيخت عليا مستشارى			٢	صدر اناطولى	قانون اراضى معلمى اوليا افندى
					قانون جزا معلمى وكيلى رشيد بك
يوزغاد مبعوثى					اصول محاكمات جزائيه و حقوق اداره وتنظيم اعلامات جزائيه معلمى شاكر بك
محكمهٔ تميز اعضاسندن				ثانيه	مدخل علم حقوق معلمى عبدالله بك
شوراى دولت تنظيمات دائره‌سى رئيسى	التون لياقت	١	١	صدر اناطولى	حقوق دول معلمى محمود اسعد افندى
ماليه نظارتى مستشارى					اقتصاد معلمى تحسين بك
			٣	اولى ثانيسى	كتابت رسميه معلمى توفيق بك
باب فتوى مكتوبى قلمى مهمه كاتبى	كموش لياقت		٤	ازميرپايهٔ مجردى	خط تعليق معلمى عزيز افندى
					« « « خلوصى «

صنف مخصوص

ملاحظات	مداليه	نشان (صنفی)	نشان (رتبه‌سی)	رتبه	هيئت اداره
فتوى خانهٔ عاليه‌يه مأمور				مدرس	نكاح ووصايا معلمى حسن فهمى افندى
					هيئت تعليميه :
« « «	التون معارف			مدرس	فرائض معلمى شوكت افندى
استانبول قاضيسى				استانبول	صك شرعى معلمى مصطفى رضا افندى
دكزلى مبعوثى				مخرج	دفتر قسام معلمى صادق افندى
مجلس تدقيقات شرعيه رئيسى	التون دونغا			حرمين	اصول محاكمهٔ شرعيه معلمى كامل افندى

مأموریت	رتبه	نشان (عثمانی)	نشان (مجیدی)	مدالیه	ملاحظات
احکام الاوقاف معلمی محمد حمدی افندی					مدرسة القضاة درر و احکام الاوقاف معلمی
معلومات قانونیه معلمی رشید بك					اوقاف همایون حقوق مشاورلکی دعوی وکیللرندن
خرج و تمغا قانونی معلمی جمال «				التون معارف	ایکنجی محکمهٔ تجارت رئیسی
حساب معلمی ضیا «	متمایز				اوقاف همایون محاسبات مدیری
اصول دفتری معلمی سعدالدین بك					اوقاف همایون محاسبات مدیر معاونی
کتابت رسمیه معلمی نافذ بك	ثانیه				مقام مشیخت علیا مکتوبی معاونی
خط تعلیق معلمی عزیز افندی	ازمیرپایهٔ مجردی		٤	کموش لیاقت	مدرسة القضاة خط معلمی

مبصرلر :

محمد ضیاءالدین افندی
لطف‌الله «
احمد رفعت «
عزت «
یاور «

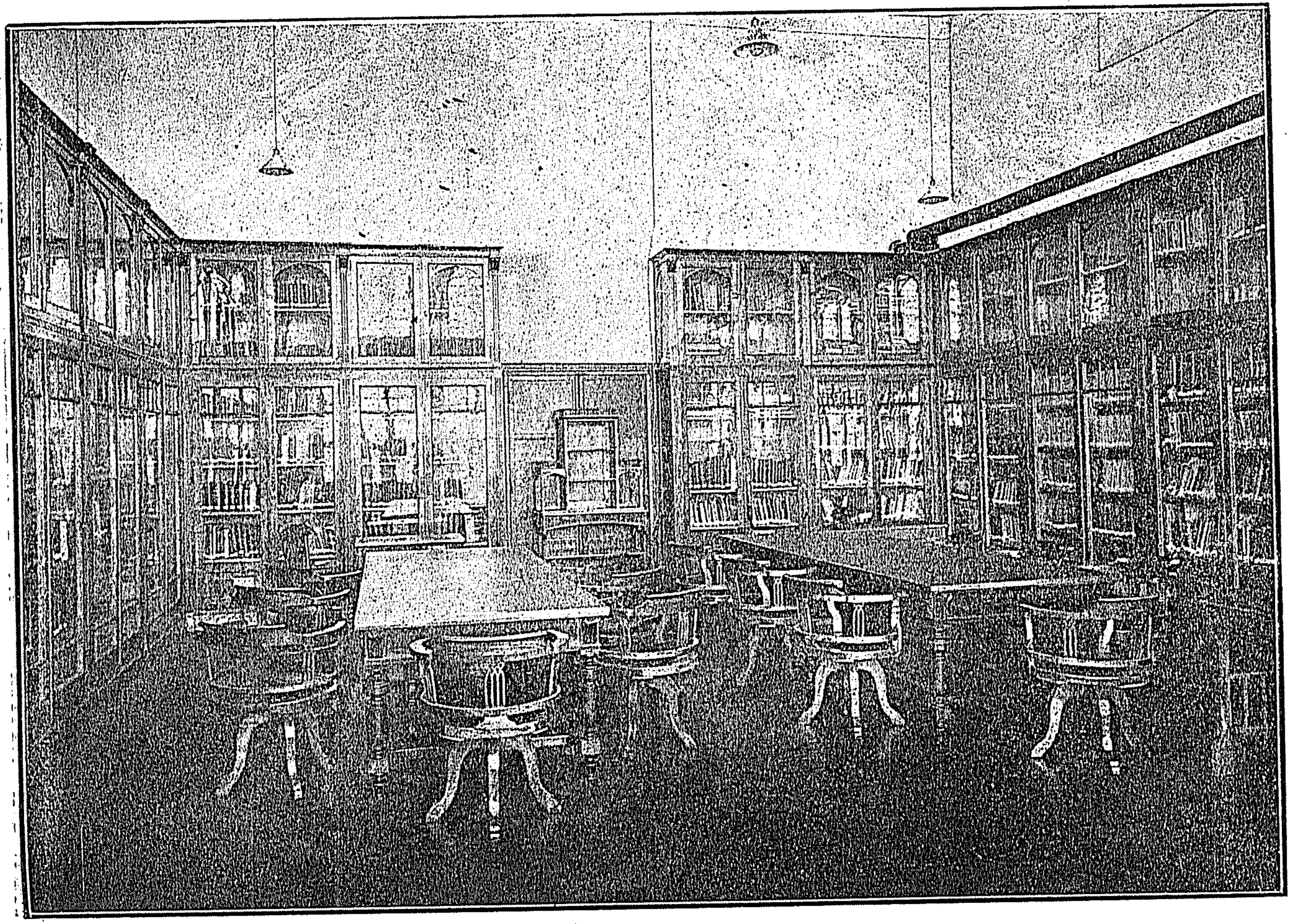

مدرسة المتخصصين درونده‌كی سلطان عبد الحميد خان اول كتبخانه‌سی

« صالونلرندن بری »

علوم شرعيه‌يه عائد اولمق اوزره بوكتبخانه‌يه مستشرق قاتانوفدن . و ديكر يرلردن مبايعه و تدارك اولنه‌رق قونيلان كتابلرك عددی اون بيك قريبدر

ولايات

حجاز ولايتى

مأموريت	اسامى	رتبه	نشان		مداليه	نشانى	صنفى
قاضى	احمد حلمى افندى	حرمين				ثالث	اولى
حنفى مفتيسى	عبدالله سراج «	ازميرپايهٔ مجردى					
شافعى «	عبدالله زواوى «	«					
مالكى «	محمد عابد «	«					
مشاور اول	يونس الخطيب «	دوريه مدرسلرندن				ثالث	ثالث
« ثانى	مصطفى صبرى «					على الاعلى	ثالث

جده سنجاغى

مأموريت	اسامى	رتبه	نشان		مداليه	نشانى	صنفى
قاضى مفتى	محمد جلال الدين افندى					ثالث	ثانى

ليت قضاسى

مأموريت	اسامى	رتبه	نشان		مداليه	نشانى	صنفى
قاضى مفتى	حسين افندى						

مدينهٔ منوره

مأموريت	اسامى	رتبه	نشان		مداليه	نشانى	صنفى
قاضى	بهاء الدين افندى	حرمين				ثالث	اولى
حنفى مفتيسى	مأمون برى «	بلاد خمسه					
شافعى مفتيسى	سيد زكى برزنجى «						
مالكى «	سيد احمد جزايرلى «	ازميرپايهٔ مجردى					
مشاور	وقاص صبرى «					رابع	ثالث

الوجه قضاسى

مأموريت	اسامى	رتبه	نشان		مداليه	نشانى	صنفى
قاضى مفتى	ابراهيم حسيب افندى					بالامتحان	خامس

مأموريت	اسامى	رتبه	نشان عثمانى	نشان مجيدى	مداليه	نشأتى	صنفى
عقبه قضاسى							
قاضى مفتى	مصطفى سليم افندى					بالامتحان	خامس
ينبع البحر قضاسى							
قاضى مفتى	على توفيق افندى	استانبول مدرسلرندن				اعلى	رابع
العلا قضاسى							
قاضى مفتى	محمد جمال افندى					بالامتحان	خامس

ادرنه ولايتى

مأموريت	اسامى	رتبه	نشان مجيدى	نشان عثمانى	مداليه	نشأتى	صنفى
قاضى	سليمان سرى افندى	مخرج		٤		رابع وجا كلك برات شرفنه نائل	اولى
مفتى	احمد نورى »	ازمير پايهٔ مجردى	٣		حجاز	درسدن ودار المعلميندن مأذون	

سيمنلى قضاسى

مأموريت	اسامى	رتبه	نشان مجيدى	نشان عثمانى	مداليه	نشأتى	صنفى
قاضى مفتى	محمد سامى افندى					بالامتحان	خامس

مصطفى پاشا قضاسى

مأموريت	اسامى	رتبه	نشان مجيدى	نشان عثمانى	مداليه	نشأتى	صنفى
قاضى	محمد عفيف افندى	دوريه مواليسى		٣		خامس	رابع
مفتى	الياس سرى »				لياقت	درسدن مأذون	

جسر ارکنه قضاسى

مأموريت	اسامى	رتبه	نشان مجيدى	نشان عثمانى	مداليه	نشأتى	صنفى
قاضى	حسن افندى					ثالث	ثالث
مفتى	عبدالرحيم »					درسدن مأذون	

ديمتوقه قضاسى

مأموريت	اسامى	رتبه	نشان مجيدى	نشان عثمانى	مداليه	نشأتى	صنفى
قاضى	حسين سامى افندى	دوريه مدرسى				اعلى	رابع
مفتى	مصطفى »	دوريه مدرسى				درسدن مأذون	

تكفور طاغى لواسى

مأموريت	اسامى	رتبه	نشان مجيدى	نشان عثمانى	مداليه	نشأتى	صنفى
قاضى	محمد اسعد افندى	ازمير پايهٔ مجردى				رابع	ثانى
مفتى	عمر راجى »	حركت خارج	٤		لياقت	مجيزدرسامدن	

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشأتی	صنفی
چورلی قضاسی							
قاضی	محمد رائف افندی	استانبول مدرسی				بالامتحان	خامس
مفتی	شعبان »					درسدن مأذون	
خیره بولی قضاسی							
قاضی	محمد عارف افندی	دوریه مدرسی				بالامتحان	خامس
مفتی	ابراهیم ادهم »					درسدن مأذون	
معلقره قضاسی							
قاضی	اکرم ممدوح افندی	دوریه مدرسی				بالامتحان	خامس
مفتی	حافظ یوسف »					درسدن مأذون	
قرق کلیسا لواسی							
قاضی	محمد راسخ افندی	دوریه مدرسی				رابع	
مفتی	محمد بهاءالدین »	» »				مکتب حقوقدن اعلی درجه‌ده مأذون	
بابا اسکی قضاسی							
قاضی	عثمان افندی					اعلی	
مفتی	خلیل »					درسدن مأذون	
لالا پاشا قضاسی							
قاضی	مصطفی افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	حافظ آدم »					درسدن مأذون	
لوله برغوس قضاسی							
قاضی	حسن شناسی افندی					قریب اعلی	
مفتی	عمر لطفی »					درسدن مأذون	

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان	نشان	مدالیه	نشأتی	صنفی
سرای قضاسی							
قاضی مفتی	مصطفی افندی احمد »	دوره‌مدرسی			کموش‌لیاقت	قریب اعلی درسدن‌مأذون	خامس
ویزه قضاسی							
قاضی مفتی	محمود حمدی افندی مصطفی عاصم »					بالامتحان	خامس
پیکار حصار قضاسی							
قاضی مفتی	مصطفی خیرالدین افندی عبدالوهاب »					خامس درسدن‌مأذون	خامس
تیمور کوی قضاسی							
قاضی مفتی	احمد وفیق افندی عبدالرحمن ثابت »	ازمیرپایهٔ مجردی				بالامتحان درسدن‌مأذون	خامس
کلیبولی لواسی							
قاضی مفتی	سلیمان حلمی افندی علی وصفی »	مخرج				خامس درسدن‌مأذون	
اجه آباد قضاسی							
قاضی مفتی	محمد امین افندی عثمان نوری »	ازمیر پایهٔ مجردی				بالامتحان درسدن‌مأذون	خامس
شار کوی قضاسی							
قاضی مفتی	محمد امین افندی مصطفی عاصم »	دوریه مدرسی				بالامتحان درسدن‌مأذون	خامس

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشانی	صنفی
کشان قضاسی							
قاضی مفتی	ثروت افندی احمد راشد »					رابع درسدن مأذون	رابع
مرفته قضاسی							
قاضی مفتی	حسین فکری افندی یوسف »	دوریه مدرسی				بالامتحان	خامس
ایپصاله قضاسی							
قاضی مفتی	احمد فیضی افندی عبدالغفور »	دوریه مدرسی				بالامتحان درسدن مأذون	خامس
اینوز قضاسی							
قاضی مفتی	سلیمان سلیم افندی محمد »	دوریه مدرسی				قریب اعلی درسدن مأذون	خامس

مأموريت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مداليه	نشأتی	صنفی
ارضروم ولايتی							
قاضی	احمد سعید افندی					ثالث	اولی
مفتی							
مشاور	علی زهدی افندی	دوريه مدرسی				رابع	رابع
اسپر قضاسی							
قاضی	محمد علی افندی	دوريه مدرسی				رابع	رابع
مفتی	حاجی حافظ مصطفی «					درسدن مأذون	
بايبورد قضاسی							
قاضی	احمد اديب افندی					رابع	ثالث
مفتی	سعيد «					درسدن مأذون	
پاسينلر قضاسی							
قاضی	حميد حمدی افندی	دوريه مدرسی				رابع	رابع
مفتی	حافظ رشيد «					دار المعلمیندن مأذون	
ترجان قضاسی							
قاضی	احمد شوقی افندی					رابع	رابع
مفتی	شعبان «						
تورتوم قضاسی							
قاضی	مصطفی شوکت افندی	دوريه مدرسی			كموش لياقت	بالامتحان	خامس
مفتی	علی «					درسدن مأذون	

مأموريت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مداليه	نشأنی	صنفی
يوسف ايلی قضاسی							
قاضی مفتی	مصطفی شاكر افندی محمد »					ثالث درسدن مأذون	ثالث
نامروان قضاسی							
قاضی مفتی	مصطفی ناجی افندی حبيب »					تنسيقاً بالامتحان درسدن مأذون	خامس
كيغی قضاسی							
قاضی مفتی	محمد ممتاز افندی حافظ ابراهيم »					خامس درسدن مأذون	خامس
خنس قضاسی							
قاضی مفتی	محمد وهبی افندی عيسی »					رابع درسدن مأذون	رابع
ارزنجان لواسی							
قاضی مفتی	محمد طاهر افندی ابراهيم رشدی »	دوريه مدرسی				رابع درسدن ماذون	
پلومر قضاسی							
قاضی مفتی	عبد المجيد افندی علی رضا »					رابع درسدن مأذون	رابع
رفاهيه قضاسی							
قاضی مفتی	مصطفی شكری افندی احمد شعبان »	دوريه مدرسی				رابع درسدن مأذون	رابع

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان		مدالیه	نشأنی	صنفی
کماخ قضاسی							
قاضی مفتی	اسماعیل حقی افندی احمد شکری »					خامس درسدن مأذون	خامس
قوریچای قضاسی							
قاضی مفتی	عبد الحق خالص افندی بکر یمنی »	دوریه مدرسی		٤		خامس درسدن مأذون	رابع
بایزید لواسی							
قاضی مفتی	حمید حیدر افندی رسول »	دوریه مدرسی				رابع درسدن مأذون	ثالث
الشکرد قضاسی							
قاضی مفتی	حسن تحسین افندی محمد سلیم »					رابع درسدن مأذون	رابع
دیادین قضاسی							
قاضی مفتی	حسن فهمی افندی عمر »					بالامتحان درسدن مأذون	خامس
قره کلیسا قضاسی							
قاضی مفتی	مسعود افندی •					خامس	خامس
عنتاب قضاسی							
قاضی مفتی	• توفیق افندی					ارضروم دار المعلمیندن اهلیتنامه ایکی قطعه	

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان		مدالیه	نشأتی	صنفی
	استانبول ولایتی						
	مقری کوی قضاسی						
قاضی مفتی	علی حیدر افندی ادریس «	دوریه مدرسی				خامس	
	بکقوز قضاسی						
قاضی مفتی	عثمان نوری افندی اسماعیل حقی «	مخرج دوریه مدرسی				رابع	ثالث
	قرتال قضاسی						
قاضی مفتی	ابراهیم وصفی افندی سید خلوصی «	دوریه مدرسی			لیاقت	رابع درسدن مأذون	
	اطه‌لر قضاسی						
مفتی	محمد خلوصی افندی					درسدن مأذون	
	ککبوزه قضاسی						
قاضی مفتی	ابراهیم ادهم افندی حسین حسنی «	دوریه مدرسی			مجاز	رابع درسدن مأذون	رابع
	شیله قضاسی						
قاضی مفتی	اسماعیل فهمی افندی حسن صبری «					اعلی	خامس
	اطه قلعه [طونه‌ده]						
قاضی	عثمان نیازی افندی					بالامتحان	خامس

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان جنسی	نشان درجه‌سی	مدالیه	نشأتی	صنفی
آطه ولاتی							
قاضی	اویس حسبی افندی	ادرنه پایۀ مجردی				ثالث	اولی
مفتی وکیلی	علی »						
جیحان قضاسی							
قاضی	علی فخری افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	اسماعیل »					درسدن مأذون	
قره عیسالو قضاسی							
قاضی	احمد آصف افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	محمد »					درسدن مأذون	
یمورطه‌لق قضاسی							
قاضی وکیلی	اسماعیل حلمی افندی						
جبل برکت لواسی							
قاضی	محمدعلی افندی					علی الاعلی اعدادیدن ودرسدن مأذون	ثالث
مفتی	احمد »						
اصلاحیه قضاسی							
قاضی	محمدصلاح‌الدین افندی	دوریه‌مدرسی				بالامتحان	خامس
مفتی	حسن »					درسدن مأذون	
درت یول قضاسی							
قاضی	محمدجودت افندی	د ریه مدرسی				بالامتحان	خامس
مفتی	مصطفی »					درسدن مأذون	

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه	نشأتی	صنفی
خاصه قضاسی							
قاضی	عمر افندی					رابع	ثالث
مفتی	محمد امین »					درسدن مأذون	
بولانق قضاسی							
قاضی	محمد جازم افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	محمد امین »					درسدن مأذون	
قوزاوه لواسی							
قاضی	حسن فوزی افندی					ثالث	ثالث
مفتی	عثمان زکی »	دوریه مدرسی				درسدن مأذون	
خاچین قضاسی							
قاضی	حسین فخری افندی					اعلی	رابع
مفتی	محمد »					درسدن مأذون	
فکه قضاسی							
قاضی	حسین حسنی افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	حسین حسنی »					درسدن مأذون	
قارص ذوالقدریه قضاسی							
قاضی	محمد اشرف افندی					رابع	رابع
مفتی	عثمان نوری »					درسدن مأذون	

مأموريت	اسامى	رتبه	نشان عثمانى	نشان مجيدى	مداليه	نشانى	صنفى
مرسين لواسى							
قاضى	حسن تحسين افندى	ازمير پايۀ مجردى				رابع	
مفتى	عبدالله صديق «					مجاز	
طرسوس قضاسى							
قاضى	على صبرى افندى					على الاعلى	ثالث
مفتى	حاجى احمد حلمى «						

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشأتی	صنفی
	آنقره ولايتى						
قاضی	عاشر افندی	مخرج	٤			رابع	اولی
مفتی	محمد رفعت »					درسدن مأذون	
	آياش قضاسى						
قاضی	محمد غالب افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	حسين حسنى »					درسدن مأذون	
	بالا قضاسى						
قاضی	محمد ناجى افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	عبدالله وحدى »					درسدن مأذون	
	بكپازارى قضاسى						
قاضی	احمد فوزى افندی					رابع	رابع
مفتی	مولود »					درسدن مأذون	
	حايمانه قضاسى						
قاضی	حسبى افندی					خامس	خامس
مفتی	احمد مختار »					درسدن مأذون	
	قلعه‌جك قضاسى						
قاضی	عبدالله رشدى افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	ممش »					درسدن مأذون	

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشأتی	صنفی
نعللوخان قضاسی							
قاضی	محمد توفیق افندی					قریب اعلی	خامس
مفتی	خالد »	دوریه مدرسی				درسدن مأذون	
بیان آباد قضاسی							
قاضی	احمد حمدی افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	عبد الله »					درسدن مأذون	
چوروم لواسی							
قاضی	محمد رجب افندی					رابع	ثالث
مفتی	علی رضا »					درسدن مأذون	
اسکلیب قضاسی							
قاضی	مصطفی نافع افندی	دوریه مدرسی				خامس	رابع
مفتی	اسماعیل حقی »					درسدن مأذون	
سنغورلی قضاسی							
قاضی	محمد شاکر افندی	دوریه مدرسی				خامس	خامس
مفتی	عثمان »					درسدن مأذون	
عثمانجق قضاسی							
قاضی	رجب فهمی افندی					خامس	خامس
مفتی	محمد امین »					درسدن مأذون	

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه	نشانی	صنفی
مجید اوزی قضاسی							
قاضی	علی رضا افندی	دوریه مدرسی	۳			بالامتحان	خامس
مفتی	موسی کاظم «	«				درسدن مأذون	
قیرشهری لواسی							
قاضی	ابراهیم وهبی افندی	دوریه مدرسی				ثالث	ثانی
مفتی	بهجت «					درسدن مأذون	
اوانوس قضاسی							
قاضی	حسین حلمی افندی						
مفتی	احمد حمدی «	دوریه مدرسی				درسدن مأذون	
کسکین قضاسی							
قاضی	احمد خلوصی افندی	دوریه مدرسی			حجاز	خامس	رابع
مفتی	محمد صادق «					درسدن مأذون	
مجور قضاسی							
قاضی	احمد افندی					اعلی	رابع
مفتی	اسماعیل حقی «						
مجیدیه قضاسی							
قاضی وکیلی	عابدین افندی						
بوزغاد لواسی							
قاضی	مصطفی رمزی افندی					رابع	ثانی
مفتی	محمد حسنی «	دوریه مدرسی				درسدن مأذون	

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه	نشأتی	صنفی
	اق طاغ معدنی قضاسی						
قاضی مفتی	ابراهیم شوقی افندی محمد ادیب »					بالامتحان درسدن مأذون	خامس
	بوغازلیان قضاسی						
قاضی مفتی	علی رضا افندی عبدالله »	دوریه مدرسی				بالامتحان درسدن مأذون	خامس

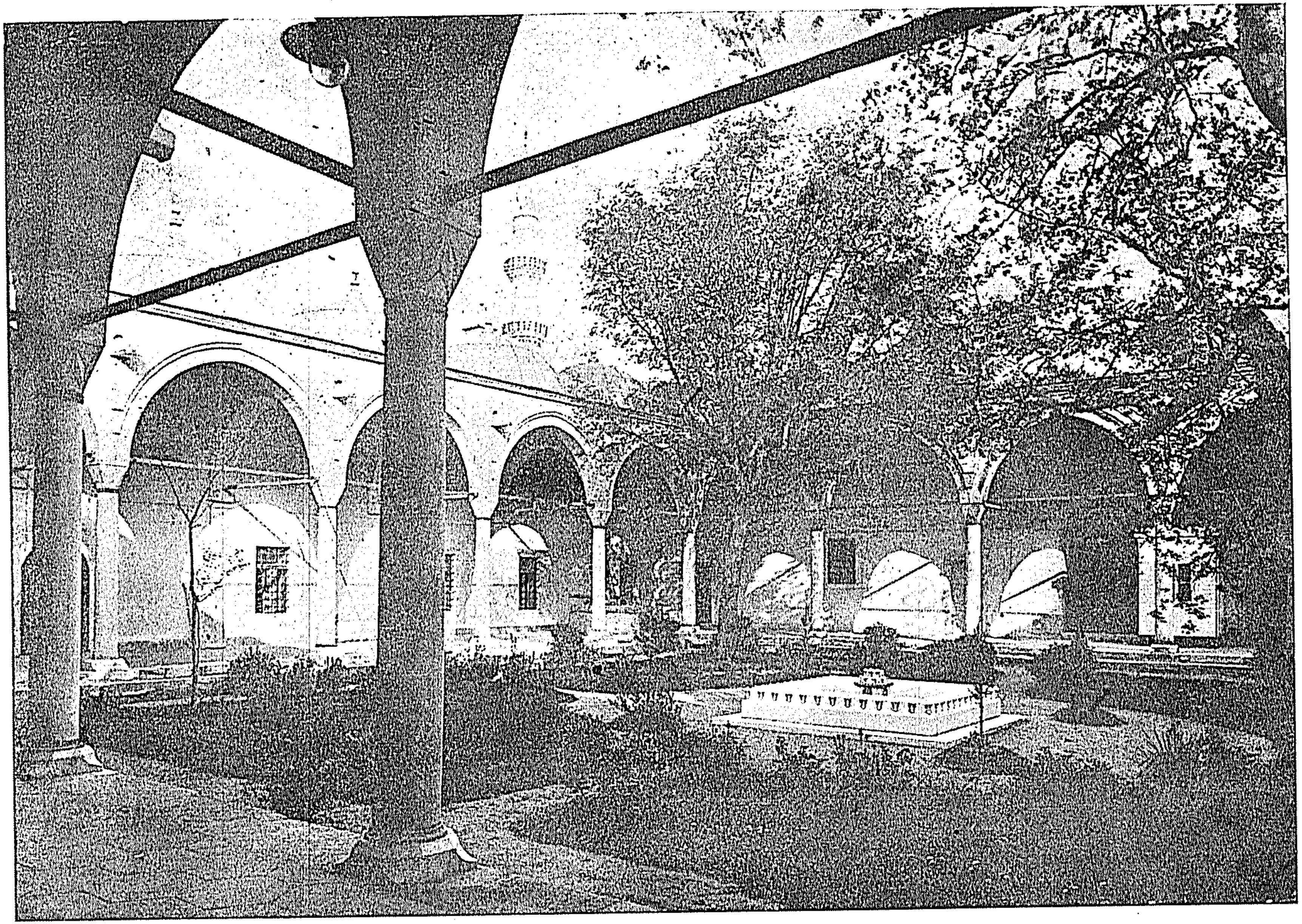

اوقاف اسلامیه موزه‌سی

(سلیمانیه عمارتی بناسی داخلنده ۱۳۳۲
سنهٔ هجریه‌سنده وجوده کتیرلمشدر)

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشانی	صنفی

آیدین ولایتی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشانی	صنفی
قاضی	موسی کاظم افندی	بلاد خمسه				ثالث	اولی
مفتی	حافظ احمد «	دوریه مدرسی				درسدن مأذون	
مشاور	حسن خیر الله «	موصلهٔ سلیمانیه			کموش لیاقت	رابع	ثالث

اوده‌مش قضاسی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشانی	صنفی
قاضی	محمد عصمت افندی					علی الاعلی	ثالث
مفتی	حسین فهمی «					درسدن مأذون	

اورله قضاسی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشانی	صنفی
قاضی	محمود کامل افندی					رابع	رابع
مفتی	احمد رفیق «					درسدن مأذون	

بایندر قضاسی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشانی	صنفی
قاضی	صالح خلوصی افندی					ثالث	ثالث
مفتی	حسن «					درسدن مأذون	

برغمه قضاسی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشانی	صنفی
قاضی	حسن افندی					ثالث	ثالث
مفتی	احمد خلوصی «					درسدن مأذون	

تیره قضاسی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشانی	صنفی
قاضی	احمد اسعد افندی					ثالث	ثالث
مفتی	محمد صلاحی «					درسدن مأذون	

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشأنی	صنفی
آیدین ولایتی							
قاضی	موسی کاظم افندی	بلاد خمسه				ثالث	اولی
مفتی	حافظ احمد «	دوریه مدرسی				درسدن مأذون	
مشاور	حسن خیر الله «	موصلهٔ سلیمانیه			کموش لیاقت	رابع	ثالث
اوده‌مش قضاسی							
قاضی	محمد عصمت افندی					علی الاعلی	ثالث
مفتی	حسین فهمی «					درسدن مأذون	
اورله قضاسی							
قاضی	محمود کامل افندی					رابع	رابع
مفتی	احمد رفیق «					درسدن مأذون	
بایندر قضاسی							
قاضی	صالح خلوصی افندی					ثالث	ثالث
مفتی	حسن «					درسدن مأذون	
برغمه قضاسی							
قاضی	حسن افندی					ثالث	ثالث
مفتی	احمد خلوصی «					درسدن مأذون	
تیره قضاسی							
قاضی	احمد اسعد افندی					ثالث	ثالث
مفتی	محمد صلاحی «					درسدن مأذون	

مأموريت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجيدی	مداليه	نشانی	صنفی
چشمه قضاسی							
قاضی مفتی	حسين افندی حسن حلمی »	دوريه مدرسی				رابع درسدن مأذون	رابع
سفريحصار قضاسی							
قاضی مفتی	علی رضا افندی عمر عونی »					رابع درسدن مأذون	رابع
فوچه قضاسی							
قاضی مفتی	اسماعيل افندی علی عاصم »					قريب اعلی درسدن مأذون	خامس
قوش اطه‌سی قضاسی							
قاضی مفتی	عثمان افندی حسن رشاد »					علی الاعلی درسدن مأذون	ثالث
قره‌برون قضاسی							
قاضی مفتی	ابراهيم افندی حافظ محمد »					علی الاعلی درسدن مأذون	
منمن قضاسی							
قاضی مفتی	محمد دانش افندی ابراهيم ادهم »				التون لياقت	رابع درسدن مأذون	رابع
نيف قضاسی							
قاضی مفتی	احمد نجاتی افندی ابراهيم صبری »					علی الاعلی درسدن مأذون	

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشأتی	صنفی
کوزلحصار آیدین لواسی							
قاضی	یوسف ضیا افندی	دوریه مدرسی				رابع	ثانی
مفتی	حاجی مصطفی »					درسدن مأذون	
بوزطغان قضاسی							
قاضی	ابراهیم شوقی افندی	دوریه مدرسی				خامس	خامس
مفتی	محمد امین »	» »				درسدن مأذون	
چینه قضاسی							
قاضی	علاءالدین افندی					رابع	رابع
مفتی	احمد »					درسدن مأذون	
سوکه قضاسی							
قاضی	قدم افندی					رابع	رابع
مفتی	عمر لطفی »						
قره‌جه صو قضاسی							
قاضی	محمد حمدی افندی					علی الاعلی	ثالث
مفتی	احمد حمدی »					درسدن مأذون	
نازللی قضاسی							
قاضی	حسن تحسین افندی					علی الاعلی	ثالث
مفتی	صالح »						
دکزلی لواسی							
قاضی	اسماعیل حقی افندی	ازمیر پایهٔ مجردی		٣		رابع	ثانی
مفتی	محمد طاهر »	ادرنه پایهٔ مجردی		٣		درسدن مأذون	

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه	نشانی	صنفی
	بولدان قضاسی						
قاضی مفتی	شامل افندی محمد «					علی الاعلی مجیز	ثالث
	چال قضاسی						
قاضی مفتی	علی رضا افندی عزت «					رابع درسدن مأذون	رابع
	سرای کوی قضاسی						
قاضی مفتی	اسماعیل افندی احمد «				درسدن مأذون	اعلی	رابع
	طواس قضاسی						
قاضی مفتی	سلیمان رشدی افندی محمد طاهر «					اعلی درسدن مأذون	رابع
	غربی قره اغاج قضاسی						
قاضی مفتی	علی رضا افندی حسن حلمی «					علی الاعلی درسدن مأذون	ثالث
	مغنیسا لواسی						
قاضی مفتی	احمد توفیق افندی محمد شمس الدین «	مخرج ادرنه پایهٔ مجردی				رابع درسدن مأذون	ثانی
	الاشهر قضاسی						
قاضی مفتی	عبدالسلام افندی ولی الدین «					علی الاعلی درسدن مأذون	ثالث

مأموريت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مداليه	نشأتی	صنفی
اشمه قضاسی							
قاضی مفتی	حسين شكری افندی حاجی نظيف «					علی الاعلی درسدن مأذون	ثالث
الحصار قضاسی							
قاضی مفتی	اسماعيل افندی حاجی يوسف «					علی الاعلی درسدن مأذون	ثالث
تيمورجی قضاسی							
قاضی مفتی	عبدالله شوقی افندی ابراهيم حقی «					علی الاعلی درسدن مأذون	ثالث
صالحلو قضاسی							
قاضی مفتی	عبدالرحمن زاهد افندی احمد صادق «	دوره‌ به مدرسی				رابع درسدن مأذون	رابع
قرق اغاج قضاسی							
قاضی مفتی	خليل ابراهيم افندی اسماعيل حقی «					علی الاعلی درسدن مأذون	ثالث
قصبه ــ طورغودلی قضاسی							
قاضی مفتی	محمد رحمی افندی حسن بصری «					رابع درسدن مأذون	رابع
قوله قضاسی							
قاضی مفتی	محمد امين افندی محمد راسخ «					علی الاعلی درسدن مأذون	ثالث

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مداليه	نشأتی	صنفی
	صومه قضاسی						
قاضی	محمد منیل افندی					علی الاعلی	ثالث
مفتی	عثمان »						
	کوردوس قضاسی						
قاضی	حسین افندی					اعلی درسدن مأذون	رابع
مفتی	اسماعیل »						

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مج	نشان عث	مدالیه	نشأتی	صنفی
بتلیس ولایتی							
قاضی مفتی	عبدالله شریح افندی عبدالمجید «					رابع درسدن مأذون	
اخلاط قضاسی							
قاضی مفتی	یوسف ضیا افندی عبدالغنی «					قریب اعلی	خامس
خیزان قضاسی							
قاضی مفتی	مصطفی افندی علی رضا «					علی الاعلی درسدن مأذون	ثالث
موطیکی قضاسی							
قاضی مفتی	مصطفی افندی محمد محفوظ «					اعلی درسدن مأذون	رابع
سعرد لواسی							
قاضی مفتی	حسین حلمی افندی خلیل خلقی «	ازمیر پایهٔ مجردی				رابع درسدن مأذون	ثالث
اروه قضاسی							
قاضی مفتی	علی افندی محمد محی الدین «					اعلی درسدن مأذون	رابع

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان		مدالیه	نشأتی	صنفی
پرواری قضاسی							
قاضی مفتی	حراث حامد افندی رسول »					اعلی درسدن مأذون	رابع
شروان قضاسی							
قاضی مفتی	محمد عارف افندی عبدالرحمن حسیب »					علی الاعلی درسدن مأذون	ثالث
غرزان قضاسی							
قاضی مفتی	حسن تحسین افندی ملا نصرالله »					علی الاعلی درسدن مأذون	ثالث
کنج لواسی							
قاضی مفتی	بیرام افندی حسن »					ثالث درسدن مأذون	ثالث
چپاقچور قضاسی							
قاضی مفتی	 شهاب الدین افندی						
قلب قضاسی							
قاضی مفتی	عبدالحکیم افندی شیخ محمد امین »					بالامتحان درسدن مأذون	خامس
موش لواسی							
قاضی مفتی	عمر لطفی افندی حاجی محمد »	دوریه مدرسی »				رابع درسدن مأذون	ثالث

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشأتی	صنفی
بولانق قضاسی							
قاضی	محمد خلوصی افندی					علی الاعلی	ثالث
مفتی	ملا عمر »					درسدن مأذون	
صاسون قضاسی							
قاضی	مصطفی شوکت افندی					رابع	رابع
مفتی	علی حیدر »	استانبول مدرسی				مجیز	
ملازکرد قضاسی							
قاضی	محمد محسن افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	ابراهیم »					درسدن مأذون	
وارطو قضاسی							
قاضی	الیاس فهمی افندی					رابع	رابع
مفتی	خالد »					درسدن مأذون	
شرناق قضاسی							
قاضی	.						
مفتی	.						

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه	نشأتی	صنفی
بصره ولایتی							
قاضی مفتی	مصطفی شفیق افندی عبدالملك »	مخرج				رابع درسدن مأذون	
فاو قضاسی							
قاضی مفتی	محمد ضیاءالدین افندی احمد »					بالامتحان درسدن مأذون	خامس
قورنه قضاسی							
قاضی مفتی	محمد جمیل افندی محمد امین »					بالامتحان	خامس
عماره لواسی							
قاضی مفتی	علی فوأد افندی محمد سلیم »					رابع دارالمعلمیندن ودرسدن مأذون	رابع
شطرةالعماره قضاسی							
قاضی مفتی	حسین عونی افندی محمد محمود »					رابع درسدن مأذون	رابع
حجله قضاسی							
قاضی مفتی	محی‌الدین افندی محمد بهاءالدین »					بالامتحان	
مجر کبیر قضاسی							
قاضی مفتی	محمد رشید افندی احمد »					قریب اعلی	خامس

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه	نشأتی	صنفی
علی الغربی قضاسی							
قاضی	حسن حلمی افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	عبدالمجید «					درسدن مأذون	
منتفك لواسی							
قاضی	حسین روحی افندی			٤		بالامتحان	
مفتی	محمد فتیان «	دوریه مدرسی				درسدن مأذون	
حی قضاسی							
قاضی	محمد امین افندی	دوریه مدرسی				بالامتحان	خامس
مفتی	سید عبدالرحمن «	ازمیر پایهٔ مجردی				درسدن مأذون	
سوق الشیوخ قضاسی							
قاضی وکیلی / مفتی	بهاء الدین افندی					درسدن مأذون	
شطرة المنتفك قضاسی							
قاضی	.						
مفتی	سید محمد افندی	دوریه مدرسی				درسدن مأذون	
زبیر قضاسی							
قاضی	.						
مفتی	.						

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه	نشأتی	صنفی
بغداد ولایتی							
قاضی	ابراهیم شوقی افندی	مخرج حرمین				رابع	
مفتی	محمد سعید »					درسدن مأذون	
مشاور	محمد ثابت »					اعلی	رابع
بدره قضاسی							
قاضی	منلا حسن افندی					اعلی	رابع
مفتی	عبد المجید »					درسدن مأذون	
جزیره قضاسی							
قاضی	محمد نافع افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	قاسم »					درسدن مأذون	
خانقین قضاسی							
قاضی	محمد افندی					خامس	رابع
مفتی	محمود »					درسدن مأذون	
خراسان قضاسی							
قاضی	عبدالقادر خلوصی افندی					اعلی	رابع
مفتی	حسن »					درسدن مأذون	
دلیم قضاسی							
قاضی	احمد رفیق افندی	دوریه مدرسی				بالامتحان	خامس
مفتی	محمد سعید »					درسدن مأذون	

ماموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه	نشأتی	صنفی
				سامرا قضاسی			
قاضی مفتی	عبدالوهاب افندی عباس حلمی »	دوریه مدرسی				قریب اعلی درسدن مأذون	خامس
				عزیزیه قضاسی			
قاضی مفتی	سلیمان سری افندی عبد الرحیم »					بالامتحان درسدن مأذون	خامس
				کاظمیه قضاسی			
قاضی مفتی	محمد رشید افندی عبدالجلیل »	ازمیر پایهٔ مجردی »				بالامتحان درسدن مأذون	خامس
				کوت الاماره قضاسی			
قاضی مفتی	احمد شفیق افندی	دوریه مدرسی				رابع	رابع
				مندلی قضاسی			
قاضی مفتی	محمد رشید افندی خطاب »					بالامتحان درسدن مأذون	خامس
				دیوانیه لواسی			
قاضی مفتی	عبدالقادر افندی اسماعیل حقی »	مخرج دوریه مدرسی				بالامتحان درسدن مأذون	رابع
				حلّه قضاسی			
قاضی مفتی	عبد الله افندی عبدالحق حامد »					قریب اعلی	خامس

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه	نشأتی	صنفی
سماوه قضاسی							
قاضی مفتی	ادریس فائق افندی محمد نوری »	ابتداء خارج			کموش لیاقت	علی الاعلی درسدن مأذون	ثالث
شامیه قضاسی							
قاضی مفتی	حسن بحری افندی محمد سعید »					اعلی درسدن مأذون	رابع
کربلا لواسی							
قاضی مفتی	صبغة الله افندی عبدالوهاب »	بلاد خمسه				بالامتحان	ثانی
نجف اشرف قضاسی							
قاضی مفتی	عبدالرحیم وفا افندی سید یسن »					بالامتحان درسدن مأذون	خامس
هندیه قضاسی							
قاضی مفتی	 احمد اسعد افندی					درسدن مأذون	

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه	نشأتی	صنفی
بیروت ولایتی							
قاضی مفتی	صالح صدقی افندی مصطفی نجا »	ادرنه پایهٔ مجردی بلاد خمسه				ثالث درسدن مأذون	اولی
صور قضاسی							
قاضی مفتی	محمد مسعود افندی خانجی داود »	دوریه مدرسی				بالامتحان درسدن مأذون	خامس
صیدا قضاسی							
قاضی مفتی	محمد خلوصی افندی محمد بهاءالدین »	دوریه مدرسی				رابع درسدن مأذون	ثالث
مرجعیون قضاسی							
قاضی مفتی	علی افندی					اعلی	رابع
طرابلس شام لواسی							
قاضی مفتی	شاکر زهدی افندی عبدالحمید کرامی »	دوریه مدرسی				ثالث درسدن مأذون	ثانی
حصن الاکراد قضاسی							
قاضی مفتی	محمد بدرالدین افندی السید محمد »					تنسیقاً بالامتحان درسدن مأذون	رابع
صافیتا قضاسی							
قاضی مفتی	محمد رضا افندی ابراهیم ابوالفتوح »	دوریه مدرسی				بالامتحان درسدن مأذون	خامس

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشأتی	صنفی
عکار قضاسی							
قاضی مفتی	براهیم افندی حاجی عمر »					بالامتحان درسدن مأذون	خامس
عکا لواسی							
قاضی مفتی	عبدالحلیم افندی عبدالله »	مخرج امیر پایهٔ مجردی		٤		رابع درسدن مأذون	ثانی
حیفا قضاسی							
قاضی مفتی	عبدالحلیم افندی محمد مراد »	ازمیر پایهٔ مجردی				رابع درسدن مأذون	ثالث
صفد قضاسی							
قاضی مفتی	محمود ضیا افندی شیخ محمد سلیم »	دوریه مدرسی				اعلی درسدن مأذون	رابع
طبریا قضاسی							
قاضی مفتی	محمد توفیق افندی محمد طاهر »					بالامتحان (جامع الازهرده تحصیلنی مبین وثیقه‌سی واردر)	خامس
ناصره قضاسی							
قاضی مفتی	محمد خیرالدین افندی .					بالامتحان	خامس
لاذقیه لواسی							
قاضی مفتی	مصطفی نظیف افندی عبدالقادر »	ازمیر پایهٔ مجردی ادرنه پایهٔ مجردی				رابع درسدن مأذون	ثانی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشأتی	صنفی
جبله قضاسی							
قاضی مفتی	یعقوب صبری افندی محمد طه »					بالامتحان	خامس
صهیون قضاسی							
قاضی مفتی	عثمان نوری افندی محمود »					اعلی	رابع
مرقب قضاسی							
قاضی مفتی	محمد مواهب افندی عبدالغنی »	مخرج	٤		نیکل حجاز	بالامتحان درسدن مأذون	رابع
نابلس لواسی							
قاضی مفتی	محمد شکری افندی شیخ محمد عمر الداری »	ازمیر پایهٔ مجردی				رابع درسدن مأذون	
بنی صعب قضاسی							
قاضی مفتی	محمود حلمی افندی •					قریب اعلی	خامس
جنین قضاسی							
قاضی مفتی	محمد توفیق افندی •	دوریه مدرسی				قریب اعلی	خامس

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مداليه	نشأتی	صنفی
جزائر بحر سفید ولایتی							
قاضی مفتی	ابراهیم فریدافندی عبدالله سامی ه	مخرج دوریه مدرسی				ثالث درسدن مأذون	اولی
استان کوی قضاسی							
قاضی وکیلی مفتی	علی افندی	ازمیر پایۂ مجردی					
ساقز لواسی							
مفتی	حسین راتب افندی	ادرنه پایۂ مجردی				درسدن مأذون	
لمنی لواسی							
مفتی	بیرام خلوصی افندی					درسدن مأذون	
بوزجه اطه قضاسی							
مفتی	.						
مدللی لواسی							
قاضی وکیلی مفتی	صالح عطاءالله افندی	ازمیر پایۂ مجردی		٣		درسدن مأذون	
مولوه قضاسی							
قاضی وکیلی مفتی	نوح افندی					درسدن مأذون	

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	ذاتی	صنفی
حلب ولایتی							
قاضی مفتی مشاور	خالد حفظی افندی شیخ محمد عبسی « محمد زکی افندی	ازمیر پایهٔ مجردی بلاد خمسه	٣	٣		رابع درسدن مأذون علی الاعلی	اولی ثالث
ادلب قضاسی							
قاضی مفتی	حسین حلمی افندی محمد برهان الدین «					رابع درسدن مأذون	ثالث
اسکندرون قضاسی							
قاضی مفتی	محمد صادق افندی محمد خیرالدین «	دوریه مدرسی			نیکل حجاز	خامس درسدن مأذون	رابع
کلیس قضاسی							
قاضی مفتی	حسین سامی افندی عبد الله «					ثالث	ثالث
انطاکیه قضاسی							
قاضی مفتی	علی حلمی افندی احمد ناجی «	 دوریه مدرسی				ثالث درسدن مأذون	ثالث
باب جبول قضاسی							
قاضی مفتی	عبد الله افندی شیخ احمد «					ثالث درسدن مأذون	رابع

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه	نشأنی	صنفی
بیلان قضاسی							
قاضی مفتی	علی رضا افندی محمد »					بالامتحان درسدن مأذون	خامس
جسرشغور قضاسی							
قاضی مفتی	احمد مظهر افندی محمد صالح »	دوریه مدرسی				بالامتحان	خامس
حارم قضاسی							
قاضی مفتی	مصطفی شوقی افندی احمد »	دوریه مدرسی				قریب اعلی درسدن مأذون	خامس
عینتاب لواسی							
قاضی مفتی	بلال حلمی افندی عارف »					ثالث درسدن مأذون	ثالث
روم قلعه قضاسی							
قاضی مفتی	محمد امین افندی محمد حامد »					اعلی درسدن مأذون	رابع
منبج قضاسی							
قاضی مفتی	حسین حسنی افندی شیخ عبدالقادر »					اعلی درسدن مأذون	رابع
معرة النعمان قضاسی							
قاضی مفتی	محمد طاهر افندی محمد سعدی »	دوریه مدرسی				اعلی درسدن مأذون	رابع

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشانی	صنفی
خداوندکار ولایتی							
قاضی مفتی	محمد رضا افندی عمر کامل »	ادرنه پایهٔ مجردی دوریه مدرسی				ثالث درسدن مأذون	اولی
اورخان ایلی قضاسی							
قاضی مفتی	یوسف ضیا افندی یوسف ضیا »					بالامتحان درسدن مأذون	خامس
اورخان غازی قضاسی							
قاضی مفتی	محمد بشیر افندی الیاس »	دوریه مدرسی				خامس درسدن مأذون	خامس
کرماستی قضاسی							
قاضی مفتی	ابوبکر افندی عثمان »					خامس درسدن مأذون	رابع
کملیك قضاسی							
قاضی مفتی	احمد راسخ افندی محمد وصفی »	دوریه مدرسی				بالامتحان	خامس
مدانیه قضاسی							
قاضی مفتی	محمد نعمان افندی احمد سعدالله »					قریب اعلی	خامس
قره‌جه‌بك قضاسی							
قاضی مفتی	ابراهیم حلمی افندی مصطفی فهمی »	دوریه مدرسی				خامس درسدن مأذون	خامس

مأموريت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مداليه	نشأتی	صنفی
آرطغرل لواسی							
قاضی	حسن حسنی افندی	دوريه مدرسی				رابع	ثانی
مفتی	محمد نوری »	» »			كموش لياقت	درسدن مأذون	
اينه كول قضاسی							
قاضی	حسين حسنی افندی					بالامتحان	رابع
مفتی	حسين حسنی »						
سكود قضاسی							
قاضی	احمد جودت افندی					رابع	رابع
مفتی	مصطفى »					درسدن مأذون	
يكيشهر قضاسی							
قاضی	احمد نجيب افندی	ازمير پايهٔ مجردی				بالامتحان	خامس
مفتی	كامل »					درسدن مأذون	

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان		مدالیه	نشأتی	صنفی
			عثمانی	مجیدی			
دیاربکر ولایتی							
قاضی	علی نجیب افندی	دوریه مدرسی				ثالث	
مفتی	حاجی ابراهیم «	ادرنه پایهٔ مجردی				درسدن مأذون	
بشیری قضاسی							
قاضی						بالامتحان	خامس
مفتی	محی الدین افندی					درسدن مأذون	
دیرك قضاسی							
قاضی	عمر لطفی افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	اسکندر کاظم «					درسدن مأذون	
سیلوان قضاسی							
قاضی	مصطفی عزت افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	عبدالرحمن «					درسدن مأذون	
لیجه قضاسی							
قاضی	ابراهیم حقی افندی					رابع	رابع
مفتی	عبدالحمید «						
ارغنی لواسی							
قاضی	عبدالله فائق افندی					رابع	ثالث
مفتی	محمد صالح «					درسدن مأذون	
پالو قضاسی							
قاضی	یعقوب حسیب افندی					رابع	رابع
مفتی	حسن نقی «					درسدن مأذون	

مأموريت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مداليه	نشأتی	صنفی
چرميك قضاسی							
قاضی مفتی	اسماعيل حقی افندی حافظ ابراهيم «					اعلی	رابع
سيوه‌رك لواسی							
قاضی مفتی	عثمان شكری افندی عثمان «	ازميرپايهٔ مجردی				رابع	ثالث
ويران شهر قضاسی							
قاضی مفتی	جلال افندی ابراهيم «					ثالث درسدن مأذون	ثالث
ماردين لواسی							
قاضی مفتی	احمد عاصم افندی حافظ حسين «					رابع درسدن مأذون	
جزره قضاسی							
قاضی مفتی	احمد جميل افندی حاجی احمد حلمی «	دوريه مدرسی «				بالامتحان مجيز	خامس
صاور قضاسی							
قاضی مفتی	حسين حسنی افندی	دوريه مدرسی				بالامتحان	خامس

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه	نشأتی	صنفی
مدیات قضاسی							
قاضی	حسین عونی افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	شاکر »					مجیز	
نصیبین قضاسی							
قاضی	محمد نوری افندی					علی الاعلی	ثالث
مفتی	احمد حلمی »					درسدن مأذون	

مأموريت	اسامى	رتبه	نشان عثمانى	نشان مجيدى	مداليه	نشأتى	صنفى
سوريه ولايتى							
قاضى	محمد خورشيد افندى	حرمين ازمير پايهٔ مجردى	٣			ثالث	اولى
حنفى مفتيسى	شيخ ابو الخير «					درسدن مأذون	
مالكى «	عبد الباقى «					«	
مشاور	عارف حكمت «					ثالث	ثالث
بعلبك قضاسى							
قاضى	محمد ضياء الدين افندى	دوريه مدرسى				خامس	رابع
مفتى	حسين «						
بقاع العزيز قضاسى							
قاضى	عبد الله بشير افندى					بالامتحان	خامس
مفتى	على ابو شاهين «						
حاصبيا قضاسى							
قاضى	يوسف صدقى افندى	دوريه مدرسى				بالامتحان درسدن مأذون	خامس
مفتى	عمر لطفى «						
قنيطره قضاسى							
قاضى	محمد كامل افندى					رابع	رابع
مفتى	.						
راشيا قضاسى							
قاضى	عبد الله صائب افندى					رابع درسدن مأذون	رابع
مفتى	محمد ابو الخير «						

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان		مدالیه	صنفی	نشأتی
دوما قضاسی							
قاضی	محمد صادق افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	مصطفی فائق »					درسدن مأذون	
زبدانی قضاسی							
قاضی	حسین حامی افندی					ثالث	ثالث
مفتی	شیخ محمد طه »						
نبك قضاسی							
قاضی	یحیی شفیق افندی	دوریه مدرسی				بالامتحان	خامس
مفتی	حسین »					درسدن مأذون	
وادی العجم قضاسی							
قاضی	مصطفی رشید افندی					علی الاعلی	ثالث
مفتی	محمد سعید »					درسدن مأذون	
حماه لواسی							
قاضی	حسین حسنی افندی	دوریه مدرسی				رابع	
مفتی	محمد بدرالدین »	»				درسدن مأذون	
حمص قضاسی							
قاضی	محمد مطیع افندی					رابع	رابع
مفتی	محمد طاهر »	بلاد خمسه	٣			ثالث	
عمرانیه قضاسی							
قاضی	محمد علی افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	مصطفی »	ازمیر پایهٔ مجردی				درسدن مأذون	

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه	نشأتی	صنعتی
سایمیه قضاسی							
قاضی	مصطفی سیفی افندی					قریب اعلی	خامس
مفتی	محمد خیری »					درسدن مأذون	
حوران لواسی							
قاضی	محمد سالم افندی	دوریه مدرسی				ثالث	ثانی
مفتی	عبد الرحمن »						
ازرع قضاسی							
قاضی	محمد رشید افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	شیخ محمود زعیمی »						
بصری اسکی شام قضاسی							
قاضی	عبداللطیف افندی	دوریه مدرسی				بالامتحان	خامس
مفتی	شیخ ابراهیم »					درسدن مأذون	
سویده قضاسی							
قاضی	محمد افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	مصطفی »					درسدن مأذون	
عجلون قضاسی							
قاضی	محمد توفیق افندی	دوریه مدرسی				بالامتحان	خامس
مفتی	حامد »					مجیز	
مسمیه قضاسی							
قاضی	محمود فوزی افندی	دوریه مدرسی				بالامتحان	خامس
مفتی	عمر »					درسدن مأذون	

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشاتی	صنفی
كرك لواسی							
قاضی	محمد عزت افندی	مخرج				ثالث	
مفتی	ارسلان «						
سلط قضاسی							
قاضی	حسن حلمی افندی					علی الاعلی	ثالث
مفتی	•						
طفیله قضاسی							
قاضی	عطاء الله افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	محمد فائق «					درسدن مأذون	
معان قضاسی							
قاضی	فاضل افندی					اعلی	رابع
مفتی	محمد خالد «					درسدن مأذون	

سیواس ولایتی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه	نشاتی	صنفی
قاضی	حسین صبری افندی	دوریه مدرسی	٤			ثالث	اولی
مفتی	محمد فهیم »	ازمیر پایهٔ مجردی		٤		درسدن مأذون	
تنوس قضاسی							
قاضی	بكر افندی					علی الاعلی	ثالث
مفتی	محمد نوری »					درسدن مأذون	
حافیق قضاسی							
قاضی	محمد مخلص افندی					خامس	خامس
مفتی	حاجی محمد »					درسدن مأذون	
دارنده قضاسی							
قاضی	مصطفی فهمی افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	حاجی محمد »					درسدن مأذون	
دیوریكی قضاسی							
قاضی	عمر عاطف افندی					رابع	خامس
مفتی	خیر الله »	دوریه مدرسی			كموش لیاقت	درسدن مأذون	
عزیزیه قضاسی							
قاضی	صالح صدقی افندی					رابع	رابع
مفتی	حاجی محمد »						
قنغال قضاسی							
قاضی	محمد نوری افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	محمد امین »					درسدن مأذون	

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان رتبه	نشان درجه	مدالیه	نشأتی	صنفی
زاره قضاسی							
قاضی مفتی	محمد سالم افندی مقداد صدقی »					بالامتحان درسدن مأذون	خامس
کرون قضاسی							
قاضی مفتی	احمد افندی محمد »				معارف کموشر	رابع درسدن مأذون	رابع
ییلدیز ایلی قضاسی							
قاضی مفتی	محمد شریف افندی حاجی عادل »					قریب اعلی درسدن مأذون	خامس
اماسیه لواسی							
قاضی مفتی	علی رضا افندی عبدالرحمن کامل »				نیکل حجاز	ثالث درسدن مأذون	ثانی
حوضه قضاسی							
قاضی مفتی	موسی کاظم افندی اسماعیل حقی »	دوریه مدرسی				بالامتحان درسدن مأذون	خامس
کموش حاجی کوی قضاسی							
قاضی مفتی	محمد کمال افندی علی رضا »					بالامتحان درسدن مأذون	خامس

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشأتی	صنفی
كوپری قضاسی							
قاضی	محمد توفیق افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	حاجی هاشم »						
مرزیفون قضاسی							
قاضی	احمد افندی					علی الاعلی	ثالث
مفتی	احمد وهبی »					درسدن ماذون	
لادیق قضاسی							
قاضی	حاجی حامد افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	حافظ احمد »						
توقاد لواسی							
قاضی	علی همت افندی					علی الاعلی	ثالث
مفتی	حاجی عمر »					درسدن مأذون	
اربعه قضاسی							
قاضی	احمد غالب افندی					ربع	رابع
مفتی	احمد دورمش »					مكتب قضادن علی الاعلی مأذون	
رشادیه قضاسی							
قاضی	علی افندی					قریب اعلی	خامس
مفتی	علی »						

مأموريت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مداليه	نشأنی	صنفی
نيكسار قضاسی							
قاضی مفتی	حسن تحسين افندی مصطفی فهمی «					علی الاعلی درسدن مأذون	ثالث
زيله قضاسی							
قاضی مفتی	محمد رشدی افندی حمدی «	دوريه مدرسی				خامس	خامس
قره حصار شرقی لواسی							
قاضی مفتی	ابراهيم حقی افندی مصطفی عاصم «	 دوريه مدرسی				رابع درسدن مأذون	ثالث
الوجره قضاسی							
قاضی مفتی	عبدالله وهبی افندی محمد شاكر «					بالامتحان درسدن مأذون	خامس
مسعوديه قضاسی							
قاضی مفتی	محمد رمزی افندی ابراهيم فوزی «	دوريه مدرسی « «			نيكل مجاز	بالامتحان درسدن مأذون	خامس
صو شهری قضاسی							
قاضی مفتی	احمد طاهر افندی اسماعيل حقی «	 دوريه مدرسی				علی الاعلی درسدن مأذون	ثالث
قويلحصار قضاسی							
قاضی مفتی	عمر افندی محمد كاظم «					ثالث درسدن مأذون	ثالث

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان	مدالیه	نشأنی	صنفی
طرزون ولایتی						
قاضی	عمر فوزی افندی	دوریه مدرسی			ثالث	اولی
مفتی	احمد ماهر »	ازمیر پایهٔ مجردی			درسدن مأذون	
اردو قضاسی						
قاضی	محمد شوقی افندی				رابع	رابع
مفتی	علی صبری »				درسدن مأذون	
اقجه آباد قضاسی						
قاضی	علی رمزی افندی				رابع	رابع
مفتی	محمد عزت »				درسدن مأذون	
اوف قضاسی						
قاضی	مصطفی نصوح افندی				علی الاعلی	ثالث
مفتی	حسین صبری »				درسدن مأذون	
تیره بولی قضاسی						
قاضی	حسن فهمی افندی				قریب اعلی	خامس
مفتی	احمد نجم الدین »				درسدن مأذون	
سورمنه قضاسی						
قاضی	خلیل خاکی افندی				رابع	رابع
مفتی	حاجی محمد اسعد »	دوریه مدرسی			درسدن مأذون	

مأموريت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مداليه	نشأتی	صنفی
كره‌سون قضاسی							
قاضی مفتی	عبدالعزيز افندی علی فكری »	ازمير پايه‌ٔ مجردی				رابع	ثالث
كوره‌له قضاسی							
قاضی مفتی	محمد طاهر افندی اسماعيل حقی »					بالامتحان درسدن مأذون	خامس
ماچقه قضاسی							
قاضی مفتی	محمد توفيق افندی محمد علی »					بالامتحان	خامس
وقف كبير قضاسی							
قاضی مفتی	ابراهيم حقی افندی علی حلمی »	دوريه مدرسی				خامس درسدن مأذون	خامس
كموشخانه لواسی							
قاضی مفتی	حميد سعدی افندی محمد حكيم »				كموش لياقت	رابع	ثالث
دورول قضاسی							
قاضی مفتی	احمد خلوصی افندی احمد »					خامس	خامس

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مداليه	نشأتی	صنفی
شیران قضاسی							
قاضی مفتی	صالح صبری افندی خلیل »					قریب اعلی	خامس
کلکیت قضاسی							
قاضی مفتی	علی رضا افندی حافظ عثمان »					بالامتحان دار المعلمیندن ودرسدن مأذون	خامس
لازستان لواسی							
قاضی مفتی	محمد بحری افندی حسین حسنی »	استانبول مدرسی				ثالث مجیز	
اتنه قضاسی							
قاضی مفتی	حافظ علی افندی عمر لطفی »				کموش لیاقت	علی الاعلی درسدن مأذون	ثالث
خوپه قضاسی							
قاضی مفتی	محمد افندی مصطفی صدقی »					قریب اعلی مجیز	خامس

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشأتی	صنفی
قسطمونی ولایتی							
قاضی	بهاءالدین افندی	حرمین	٢	٣		ثالث	اولی
مفتی	عثمان نوری »	دوریه مدرسی		٣		درسدن مأذون	
اراج قضاسی							
قاضی	محمد عبدالصمد افندی	دوریه مدرسی				بالامتحان	خامس
مفتی	حسن تحسین »	» »			کموش لیاقت	درسدن مأذون	
اینه بولی قضاسی							
قاضی	حمید شکری افندی					رابع	رابع
مفتی	احمد حمدی »	دوریه مدرسی				درسدن مأذون	
جیده قضاسی							
قاضی	جلال افندی					علی الاعلی	ثالث
مفتی	حسین حامی »	دوریه مدرسی				درسدن مأذون	
زعفرانبولی قضاسی							
قاضی	محمد کامل افندی	دوریه مدرسی				خامس	رابع
مفتی	سعدالدین »				کموش لیاقت	درسدن مأذون	
طاش کوپری قضاسی							
قاضی	محمد شکری افندی					رابع	رابع
مفتی	درویش رشدی »					درسدن مأذون	
طاطای قضاسی							
قاضی	محمد امین افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	محمد رشدی »					درسدن مأذون	

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان		مدالیه	نشأتی	صنفی
طوسیه قضاسی							
قاضی مفتی	عمرکاشف افندی محمد بهاءالدین »	دوریه مدرسی			کموش لیاقت	خامس درسدن مأذون	خامس
سینوب لواسی							
قاضی مفتی	محمدامین‌عالی‌افندی ابراهیم »	دوریه مدرسی				رابع درسدن‌مأذون	ثالث
بوی آباد قضاسی							
قاضی مفتی	محمد صبری افندی محمد خلوصی »					اعلی درسدن مأذون	رابع
عیانجق قضاسی							
قاضی مفتی	محمود جلال‌الدین‌افندی اسماعیل حقی »					رابع درسدن‌مأذون	رابع
کرزه قضاسی							
مفتی‌ومدرس	احمد فائق افندی						
کنغری لواسی							
قاضی مفتی	احمد عاصم افندی عثمان »					علی‌الاعلی	ثالث
چرکس قضاسی							
قاضی مفتی	علی رضا افندی حافظ مصطفی »					اعلی درسدن‌مأذون	رابع

مأموريت	اسامى	رتبه	نشان		مداليه	نشأتى	صنفى
قونيه ولايتى							
قاضى	محمد امين افندى					رابع	اولى
مفتى	على »					مجيز	
اركلى قضاسى							
قاضى	سيد محمد افندى	دوريه مدرسى			كموش لياقت	على الاعلى	ثالث
مفتى	محمد طاهر »					درسدن مأذون	
اقشهر قضاسى							
قاضى	مصطفى افندى					على الاعلى	ثالث
مفتى	مصطفى مخلص »					درسدن مأذون	
ايلغين قضاسى							
قاضى	محمد مدحت افندى	دوريه مدرسى		٤		خامس	رابع
مفتى	عبدالله حلمى »					درسدن مأذون	
بكشهرى قضاسى							
قاضى	مصطفى شكرى افندى					رابع	ثالث
مفتى	محمد ممش »					درسدن مأذون	
بوزقير قضاسى							
قاضى	مصطفى عاصم افندى					على الاعلى	ثالث
مفتى	محمد فوزى »	دوريه مدرسى					
سلطانيه قضاسى							
قاضى	مصطفى رشدى افندى					رابع	
مفتى	حاجى اسماعيل »	دوريه مدرسى				مجيز	

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشأتی	صنفی
سیدی شهری قضاسی							
قاضی	محمد رؤف افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	حاجی ابراهیم »					درسدن مأذون	
قرهمان قضاسی							
قاضی	محمد خلیل افندی					خامس	رابع
مفتی	اسماعیل حقی »					درسدن مأذون	
قوچحصار قضاسی							
قاضی	محمد فضلی افندی					ثالث	ثالث
مفتی	محمد نجیب »	دوریه مدرسی				درسدن مأذون	
سعید ایلی قضاسی							
قاضی وکیلی	ابراهیم ادهم افندی						
بوردور لواسی							
قاضی	رمضان حقی افندی					ثالث	ثالث
مفتی	خلیل »	دوریه مدرسی			نیکل حجاز	درسدن مأذون	
تفنی قضاسی							
قاضی	عبدالهادی افندی					قریب اعلی	خامس
مفتی	حافظ شکری »					درسدن مأذون	
اسپارطه لواسی							
قاضی	اسماعیل افندی					ثالث	ثانی
مفتی	شاکر »					درسدن مأذون	

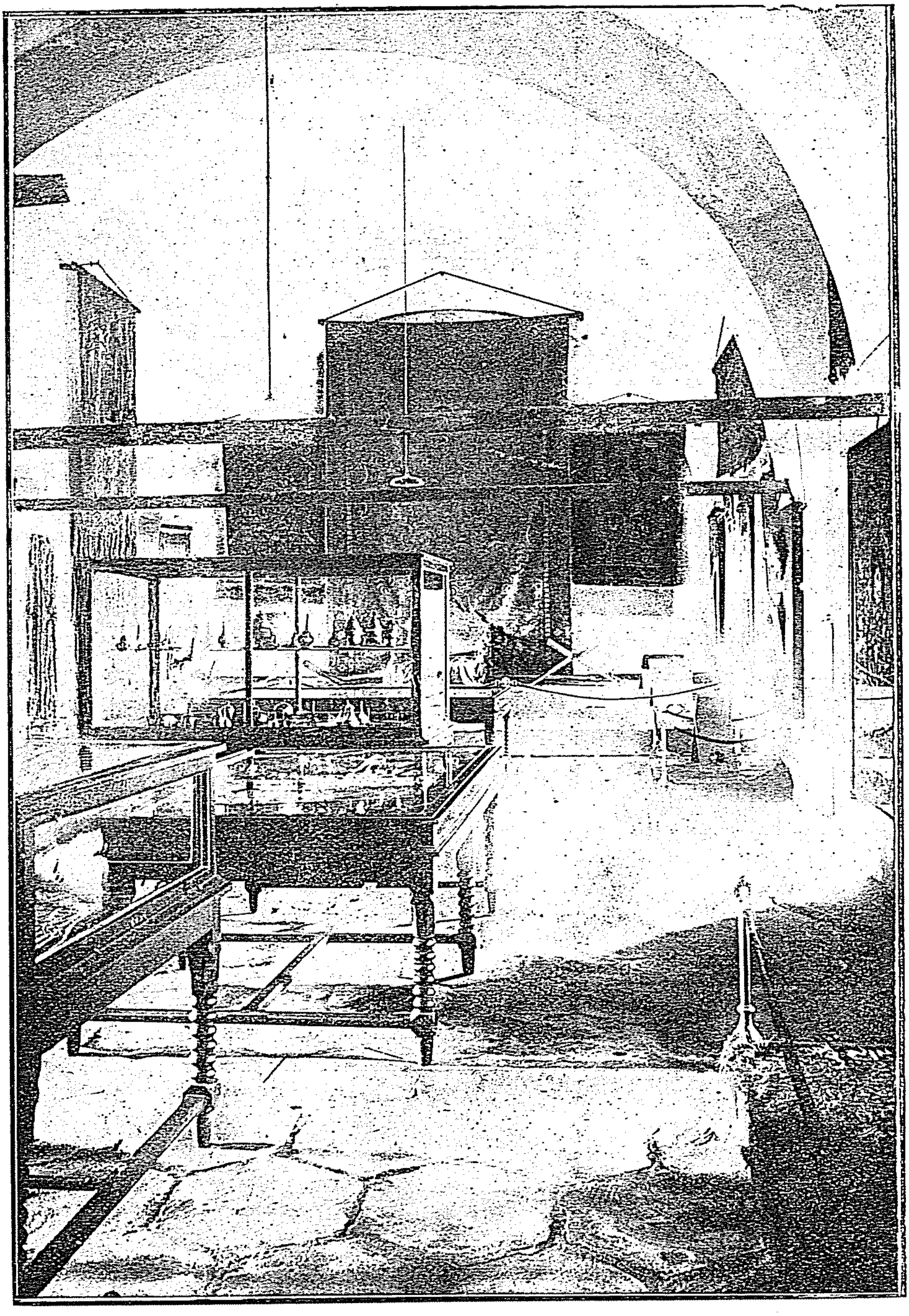

اوقاف اسلاميه موزه سی (تشهیر آثاره مخصوص صالونلرندن بری)

مأموريت	اسامی	رتبه	نشان نوعی	نشان درجه	مداليه	نشأتی	صنفی
اكردير قضاسی							
قاضی مفتی	علی رضا افندی حافظ يعقوب «					بالامتحان درسدن مأذون	خامس
اولوبورلی قضاسی							
قاضی مفتی	مصطفی فائق افندی محمد طاهر «					بالامتحان درسدن مأذون	خامس
قره اغاج قضاسی							
قاضی مفتی	عبدالله افندی احمد «					علی الاعلی	ثالث
يلواج قضاسی							
قاضی مفتی	يحيی افندی حسين «	دوريه مدرسی				اعلی درسدن مأذون	

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان		مدالیه	نشأتی	صنفی
			مجیدی	عثمانی			
معمورة العزیز ولایتی							
قاضی مفتی وکیلی	رجب حلمی افندی عمر فهمی «	دوریه مدرسی				ثالث خرپوت مفتیسیدر	اولی
اکین قضاسی							
قاضی مفتی	محمود افندی محمد رفیق «	مخرج				علی الاعلی درسدن مأذون	
خرپوت قضاسی							
قاضی مفتی	محمد علی افندی عمر فهمی «					اعلی درسدن مأذون	رابع
عربکیر قضاسی							
قاضی مفتی	مصطفی شوکت افندی عبدالله لطفی «					رابع درسدن مأذون	رابع
کبان معدنی قضاسی							
قاضی مفتی	احمد افندی احمد فرید «					علی الاعلی درسدن مأذون	ثالث
پتورکه قضاسی							
قاضی مفتی	علی رضا افندی عبدالرحمن «					بالامتحان درسدن مأذون	خامس

ماموریت	اسامی	رتبه	نشان: مجیدی	نشان: عثمانی	مدالیه	نشانی	صنفی
درسم لواسی							
قاضی	احمد افندی					رابع	
مفتی	بکر فکری «	دوریه مدرسی				درسدن مأذون	
اووه‌جق قضاسی							
قاضی	یوسف روحی افندی					خامس	
مفتی	محمد طاهر «	دوریه مدرسی				درسدن مأذون	
چارسنجاق قضاسی							
قاضی	محمد تحسین افندی					علی الاعلی	ثالث
مفتی	اسماعیل «					دارالمعلمیندن مأذون	
چمشکزك قضاسی							
قاضی	عمر لطفی افندی					اعلی	رابع
مفتی	حاجی محمد «						
ناظمیه قضاسی							
قاضی							
مفتی	حاجی یونس «					درسدن مأذون	
مازکرد قضاسی							
قاضی	محمد خلوصی افندی					اعلی	رابع
مفتی	حاجی محمد «					درسدن مأذون	
ملاطیه لواسی							
قاضی	علی جاوید افندی					رابع	ثانی
مفتی	عثمان «	ازمیر پایهٔ مجردی				درسدن مأذون	

مأموريت	رتبه	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مداليه	نشأتى	صنفى
اقچه طاغ قضاسى							
قاضى	احمد افندى					رابع	رابع
مفتى	حاجى محمود «						
بهسنى قضاسى							
قاضى	اسماعيل ذهنى افندى					بالامتحان	خامس
مفتى	عبد الرحمن «					درسدن مأذون	
حصنمنصور قضاسى							
قاضى	مسعود افندى					رابع	رابع
مفتى	خالد «					درسدن مأذون	
كاخته قضاسى							
قاضى	مصطفى عاصم افندى					اعلى	رابع
مفتى	•						

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشأتی	صنفی
موصل ولایتی							
قاضی مفتی	محمد خورشید افندی محمد تقی الدین «	ازمیر پایهٔ مجردی		٣		رابع درسدن مأذون	اولی
دهوك قضاسی							
قاضی مفتی	احمد مختار افندی محمد صالح «					بالامتحان درسدن مأذون	
زاخو قضاسی							
قاضی مفتی	احمد رفعت افندی حاجی قاسم «					خامس	خامس
سنجار قضاسی							
قاضی مفتی	محمد محسن افندی احمد «				کموش لیاقت	خامس (درسدن ودار المعلمیندن مأذون)	
عقره قضاسی							
قاضی مفتی	محمد صابر افندی هبة الله «	دوریه مدرسی				بالامتحان درسدن مأذون	خامس
عمادیه قضاسی							
قاضی مفتی	محمد شوقی افندی احمد «					قریب اعلی درسدن مأذون	خامس

مأموريت	اسامی	رتبه	نشان: عثمانی	نشان: مجیدی	مداليه	نشأتی	صنفی
سليمانيه لواسی							
قاضی	احمد ثروت افندی					ثالث	
مفتی	عزيز «	دوريه مدرسی				درسدن مأذون	
بازيان قضاسی							
قاضی	احمد افندی					اعلی	رابع
مفتی	محمد «						
شهر پازار قضاسی							
قاضی							
مفتی	جلال «					درسدن مأذون	
كلعنبر قضاسی							
قاضی	مصطفى مسعود افندی					علی الاعلی	ثالث
مفتی	شيخ مصطفى «					درسدن مأذون	
معموره قضاسی							
قاضی	رستم افندی					اعلی	رابع
مفتی	محمد امين «					درسدن مأذون	
كركوك لواسی							
قاضی	حسين فكری افندی	دوريه مدرسی				رابع	
مفتی	حاجی حسن «					درسدن مأذون	

مأموريت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مداليه	نشأتی	صنفی
اربيل قضاسی							
قاضی مفتی	علی بهاءالدين افندی عبدالله «					قريب اعلی درسدن مأذون	خامس
رانيه قضاسی							
قاضی مفتی	احمدفهمی افندی ملا سليمان «					اعلی درسدن مأذون	رابع
رواندز قضاسی							
قاضی مفتی	ابراهيم افندی محمد امين «	استانبول مدرسی				علی الاعلی	ثالث
صلاحيه قضاسی							
قاضی مفتی	مصطفی افندی محمد سعيد «					علی الاعلی درسدن مأذون	ثالث
كوی سنجاق قضاسی							
قاضی مفتی	اسماعيل حقی افندی ملا محمد «					علی الاعلی درسدن مأذون	ثالث
زيبار قضاسی							
قاضی مفتی							

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجـ	نشان عثـ	مدالیه	نشانی	صنفی
نجد ولایتی							
قاضی	محمد محی الدین العربی افندی						
مفتی	عبداللطیف افندی					بالامتحان	
قطر قضاسی							
قاضی وکیلی	سید طه افندی						
مفتی	•						
قطیف قضاسی							
قاضی	•						
مفتی	•						

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه	نشأتی	صنفی
وان ولاتی							
قاضی	محمد عارف افندی					ثالث	
مفتی	محمد صدیق »					درسدن مأذون	
ارجیش قضاسی							
قاضی	حافظ احمد افندی					علی الاعلی	ثالث
مفتی	ملا نجم الدین «					مجیز	
شتاق قضاسی							
قاضی	عبدالله افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	حسن »					درسدن مأذون	
عادلجواز قضاسی							
قاضی	احمد حاجی افندی					اعلی	رابع
مفتی	معصوم »	دوریه مدرسی				درسدن مأذون	
کواش قضاسی							
قاضی	مصطفی فوزی افندی					رابع	رابع
مفتی	عبدالجلیل »					درسدن مأذون	
محمودی قضاسی							
قاضی	موسی کاظم افندی					علی الاعلی	ثالث
مفتی	عثمان »					درسدن مأذون	

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان		مدالیه	نشأتی	صنفی
			[illegible]	[illegible]			
حكاری لواسی							
قاضی	خلیل فخری افندی					رابع	ثانی
مفتی	نظیف «						
جوله مرك قضاسی							
قاضی	محمد افندی					اعلی	رابع
مفتی	حاجی یس «	دوریه مدرسی				درسدن مأذون	
شمدینان قضاسی							
قاضی	عبدالباقی افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	عبدالرحیم «					درسدن مأذون	
كوار قضاسی							
قاضی	احمد نجیب افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	ملا قاسم «	دوریه مدرسی				درسدن مأذون	
معمورة الرشاد قضاسی							
قاضی	محمد نعمت الله افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	شیخ حسن «						
مرادیه قضاسی							
قاضی							
مفتی	حسن افندی					درسدن مأذون	

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان جنسی	نشان درجه‌سی	مدالیه	نشأتی	صنفی
بیت‌الشباب قضاسی							
قاضی مفتی	ملا ابراهیم افندی					درسدن مأذون	
خوشاب قضاسی							
قاضی مفتی	عثمان رمزی افندی					بالامتحان	خامس

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان [illegible]	نشان [illegible]	مدالیه	نشانی	صنفی

یمن ولایتی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان	نشان	مدالیه	نشانی	صنفی
قاضی	محمد راغب افندی	بلاد خمسه				ثالث	اولی
مفتی	ابوالخیر المزجاجی »	ادرنه پایهٔ مجردی					

تدقیق وثائق شرعیه هیئتی [*]

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان	نشان	مدالیه	نشانی	صنفی
تدقیق وثائق شرعیه مأموری	خلیل اسعد افندی	بلاد خمسه				ثالث	
اعضا	عبدالله »						
	عبدالرحمن مزجاجی »	دوریه رؤسی					
	محی الدین »						
	اعضا وکیلی باش کاتب عبد الکریم مطهر افندی					دوریه رؤسی	

یمن محاکم جدیده‌سی [**]

محکمهٔ استیناف

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان	نشان	مدالیه	نشانی	صنفی
رئیس	قاضی حسین العمری افندی						
اعضا	السید حسین عبد الوهاب افندی						
	القاضی علی حسین المغربی افندی						
	السید حسین علی الکبسی افندی						
	السید محمد بن زید الحوتی افندی						

[*] توزیع عدالت امر اهمنك سرعت انتاجی مقصد عالیسیله یمن وعسیر محاکم شرعیه‌سندن معطی وثائق شرعیه‌نك مرجع تدقیقی اولمق اوزره صلاحیتی تعلیماتنامهٔ مخصوصه ایله معین برهیئت تشکیل بیورلمش ومحاکم مزبوره‌نك تفتیش وظیفه‌سی‌ده بوهیئته احاله قلنمشدر .

[**] محاکم جدیده وضعیت استثنائیه‌سی‌ده اساساً بویله برملاحظهٔ عادلانه‌ایله وجوده کلمشدر.

مأموريت	اسامى	رتبه	نشان عثمانى	نشان مجيدى	مداليه	نشأتى	صنفى
مركز حاكملرى [*]							
حاكم اول	السيد زيد بن على الديلمى افندى						
حاكم ثانى	السيد يحيى محمد بن عباس افندى						
حاكم ثالث	قاضى عبدالله بن على اليمانى افندى						
انس قضاسى							
حاكم	احمدالغشم افندى						
مفتى	.						
يريم قضاسى							
حاكم	السيد عبد الوهاب افندى						
مفتى	سيدهاشم افندى					درسدن مأذون	
حجه قضاسى							
حاكم	السيد احمد محمدالوزير افندى						
مفتى	صالح حميد افندى						
جبل حراز قضاسى							
حاكم	السيدمحمدحسين الكبسى افندى						
مفتى	سيد محمد افندى						
مفتى	سيد محمد ذمار افندى					درسدن مأذون	
رداع قضاسى							
حاكم	سيدمحمد بن احمدافندى						
مفتى	سيدحسن شرف الدين افندى						

[*] حاكم اول ، حقوق وتجارت دعوالرينى فصل وروئيت ايدر . حاكم ثانى ، دعاوئ حقوقيه ايله عقوباته عائد حادثاتى حل وحسم ومنكراتدن وقوع يافته اولان شيلرى تفحص وتحرى ايله نهى ومعروفاً بيلنان خصوصاتى امرايلر. حاكم ثالث ، يالكز بعض حقوق مسائلنى تمشيتله مكلفدر .

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه	نشأنی	صنفی

عمران قضاسی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه	نشأنی	صنفی
حاکم	محمد بن ابراهیم افندی						
مفتی	محمد الورد افندی					درسدن مأذون	

کوکبان قضاسی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه	نشأنی	صنفی
حاکم	السید العلامه حمود بن محمد الامام افندی						
مفتی	سید احمد افندی					درسدن مأذون	

تعز لواسی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه	نشأنی	صنفی
قاضی	عبدالرحمن افندی	بلاد خمسه		٢			
مفتی	عبدالکریم مجاهد «	مخرج		٤		درسدن مأذون	

اب قضاسی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه	نشأنی	صنفی
قاضی	عبدالله افندی						
مفتی	محمد «					درسدن مأذون	

حجریه قضاسی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه	نشأنی	صنفی
قاضی	محمد جنید افندی	ازمیر پایۀ مجردی					
مفتی	عبدالوهاب «						

عدن قضاسی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه	نشأنی	صنفی
قاضی	ابراهیم حقی افندی					اعلی	رابع
مفتی	سید حسن «		٣	٣	کموش لیاقت	درسدن مأذون	

قعطبه قضاسی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه	نشأنی	صنفی
قاضی	احمد سعید افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	•						

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشأتی	صنفی
مخا قضاسی							
قاضی وکیلی مفتی	عبدالرحمن المعلمی افندی •						
قماعره قضاسی							
قاضی مفتی	اسماعیل حقی افندی حاجی عمر »	ازمیر پایهٔ مجردی				بالامتحان	خامس
حدیده لواسی							
قاضی مفتی	محمد امین افندی محمد »	ازمیر پایهٔ مجردی		٤		رابع درسدن مأذون	
باجل قضاسی							
قاضی مفتی	مصطفی نوری افندی احمد اهدلی »			٢		علی الاعلی درسدن مأذون	ثالث
بیت الفقیه قضاسی							
قاضی مفتی	ابراهیم ادهم افندی موسی »					علی الاعلی درسدن مأذون	ثالث
جبل ریمه قضاسی							
قاضی مفتی	محمد کامل افندی •					بالامتحان	خامس
حجور قضاسی							
قاضی مفتی	عبدالرؤف افندی سیدحسن الشرفی »					بالامتحان	خامس

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه	نشانی	صنفی
لحیه قضاسی							
قاضی مفتی	عبدالرحمن بهلکی افندی						
زبید قضاسی							
قاضی مفتی	محمد رباح افندی عبدالقادر «	ادرنه پایهٔ مجردی				بالامتحان درسدن مأذون	خامس
زیدیه قضاسی							
قاضی مفتی	محمد نوری افندی سید محمد حسینی «					قریب اعلی	خامس

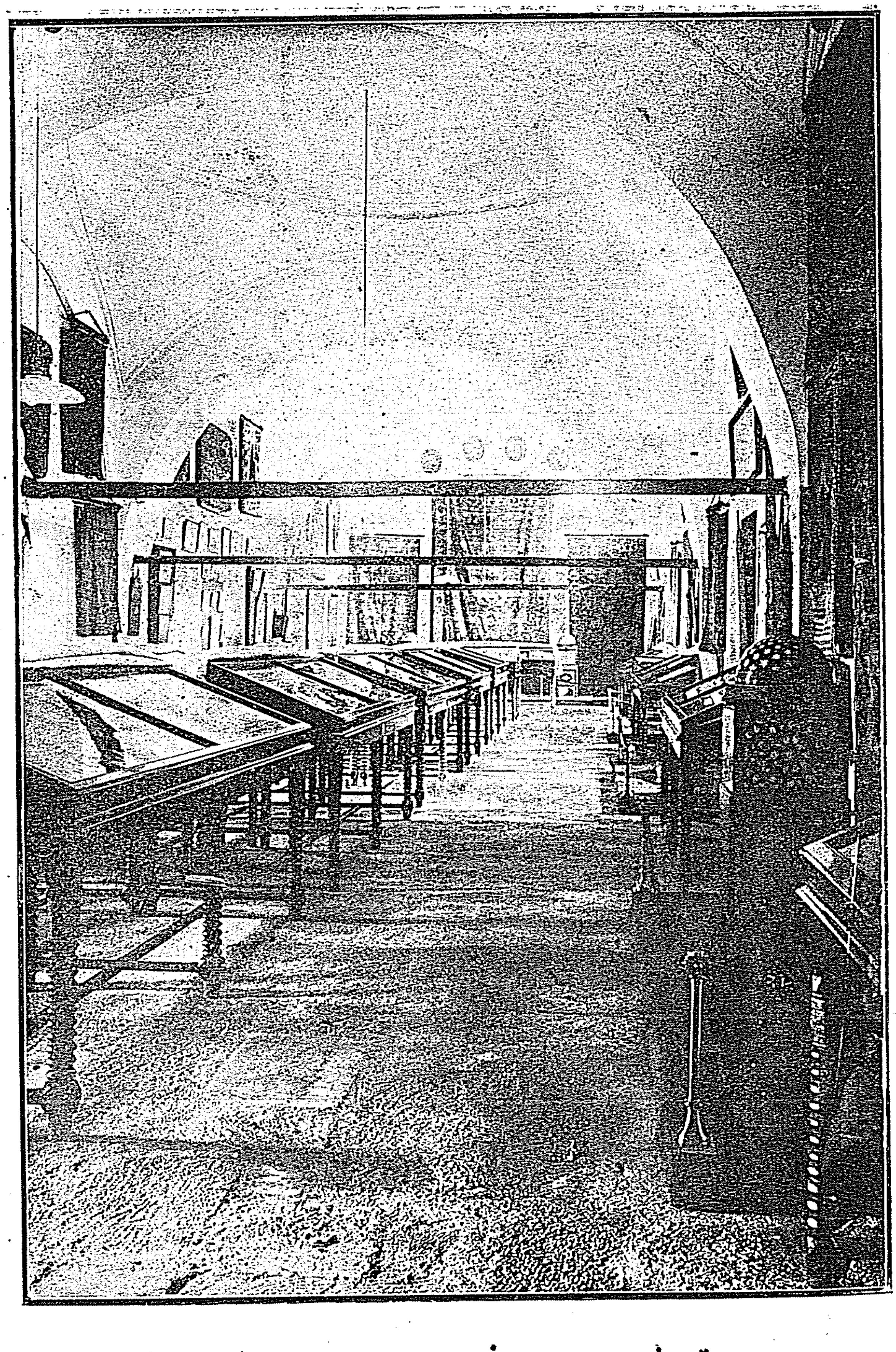

اوقاف اسلامیه موزه سی

(تشهیر آثاره مخصوص صالونلردن بری)

الوثيقة غير ملحقة

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه	نشأتی	منفی
اسکیشهر لواسی							
قاضی مفتی	احمد حمدی افندی حسن «	استانبول مدرسی				علی الاعلی مجیز	ثالث
میخالیجحق قضاسی							
قاضی مفتی	محمد نوری افندی عبدالغفور «	دوریه مدرسی				خامس درسدن مأذون	رابع
سوریحصار قضاسی							
قاضی مفتی	حسن تحسین افندی محمد علی «					رابع درسدن مأذون	رابع
انطالیه لواسی							
قاضی مفتی	محمد رشدی افندی احمد حمدی «					رابع درسدن مأذون	ثانی
اقسکی قضاسی							
قاضی مفتی	محمد توفیق افندی محمد حلمی «	دوریه مدرسی				خامس درسدن مأذون	خامس
الملو قضاسی							
قاضی مفتی	احمد توفیق افندی حاجی عمر «					بالامتحان درسدن مأذون	خامس

مأموريت	اسامی	رتبه	نشان (عثمانی)	نشان (مجیدی)	مداليه	نشأتی	صنفی
قاش قضاسی							
قاضی	عبدالرحمن نیازی افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	محمد امین «					درسدن مأذون	
علائیه قضاسی							
قاضی	محمد صفر افندی					رابع	رابع
مفتی	حسن حسنی «	دوریه مدرسی				درسدن مأذون	
اورفه لواسی							
قاضی	مصطفی شوکت افندی					رابع	ثالث
مفتی	حسن «	ازمیرپایهٔ مجردی				درسدن مأذون	
بیره‌جك قضاسی							
قاضی	اسماعیل فوزی افندی	دوریه مدرسی				بالامتحان	خامس
مفتی	علی عونی افندی					درسدن مأذون	
حران قضاسی							
قاضی	ابراهیم ادهم افندی					بالامتحان	خامس
مفتی							
ایچ ایل لواسی							
قاضی	علی غالب افندی					رابع	ثالث
مفتی	محمد امین «					درسدن مأذون	

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجـ	نشان عثمـ	مدالیه	نشأتی	صنفی
اناموور قضاسی							
قاضی	محمد فخرالدین افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	محمد خلوصی «					درسدن مأذون	
کلنار قضاسی							
قاضی	مصطفی نیازی افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	محمد «					درسدن مأذون	
موط قضاسی							
قاضی	حسن تحسین افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	نادر جمیل «					درسدن مأذون	
ارمناك قضاسی							
قاضی	محمد رشید افندی					خامس	خامس
مفتی	احمد ناجی «	دوریه مدرسی				درسدن مأذون	
ازمیت لواسی							
قاضی	سلیمان سروری افندی	دوریه مدرسی	٤			خامس	ثانی
مفتی	حسن فهمی «	ازمیر پایهٔ مجردی	٤	٤	نیکل مجاز	درسدن مأذون	
اطه پازاری قضاسی							
قاضی	سید احمد افندی	دوریه مدرسی				رابع	رابع
مفتی	عثمان جودت «	دوریه مدرسی			کموش لیاقت	درسدن مأذون	

مأموريت	اسامى	رتبه	نشان مجيدى	نشان عثمانى	مداليه	نشانى	صنفى
قره مرسل قضاسى							
قاضى مفتى	ابراهيم فخر الدين افندى حاجى احمد «					رابع درسدن مأذون	رابع
قندره قضاسى							
قاضى مفتى	احمد افندى على رضا «	دوريه مدرسى				اعلى درسدن مأذون	رابع
كيوه قضاسى							
قاضى مفتى	محمد فائق افندى محمود سعاد «					بالامتحان درسدن مأذون	خامس
يالوه قضاسى							
قاضى مفتى	عمر لطفى افندى فخر الدين «					على الاعلى	ثالث
ازنيق قضاسى							
مفتى	حسين حسنى افندى	استانبول رؤسى				مجيز	
بولى لواسى							
قاضى مفتى	عمر افندى امين «	دوريه مدرسى				رابع درسدن مأذون	ثانى
اركلى قضاسى							
قاضى مفتى	حسن تحسين افندى على «					رابع	رابع

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجـ	نشان عثـ	مدالیه	نشانی	صنفی
بارطین قضاسی							
قاضی	احمد غالب افندی					علی‌الاعلی	ثالث
مفتی	حاجی محمد رفعت «						
دورك قضاسی							
قاضی	علی افندی					قریب اعلی وتجیز	خامس
مفتی	عبدالله جبری «	دوریه مدرسی				درسدن مأذون	
دوزجه قضاسی							
قاضی	یوسف ضیا افندی					اعلی	رابع
مفتی	احمد شوقی «	دوریه مدرسی				درسدن مأذون	
زونغولداق قضاسی							
قاضی							
مفتی	ابراهیم حقی «					درسدن مأذون	
کرده قضاسی							
قاضی	عبدالله زهدی افندی					ثالث	ثالث
مفتی	رشدی «						
کونیك قضاسی							
قاضی	خلیل افندی					خامس	خامس
مفتی	ابراهیم حقی «					درسدن مأذون	
مدرنی قضاسی							
قاضی	حسین حسنی افندی					خامس	خامس
مفتی	احمد «	دوریه مدرسی				درسدن مأذون	

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشانی	صنفی
جانیک لواسی							
قاضی مفتی	محمد فوزی افندی حسن »					ثالث درسدن مأذون	
اونیه قضاسی							
قاضی مفتی	حسین حسنی افندی ـ					بالامتحان	خامس
بافره قضاسی							
قاضی مفتی	سلیمان سری افندی احمد غالب افندی					رابع	رابع
ترمه قضاسی							
قاضی مفتی	٠ مصطفی افندی					رابع	رابع
چهارشنبه قضاسی							
قاضی مفتی	مصطفی عاصم افندی حاجی محمود نعیم »					رابع درسدن مأذون	رابع
فاتسه قضاسی							
قاضی مفتی	محمد افندی محمد سعید »					قریب اعلی درسدن مأذون	خامس
جبل لبنان لواسی							
قاضی و مفتی	ابراهیم الخطیب افندی					ثالث	

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشأتی	صنفی

چتالجه لواسی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشأتی	صنفی
قاضی	محمد صدقی افندی					رابع	
مفتی	عثمان «	دوریه مدرسی			کموش لیاقت	درسدن مأذون	

بیوك چکمجه قضاسی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشأتی	صنفی
قاضی	احمد شوقی افندی					قریب اعلی	خامس
مفتی	مصطفی راشد «	دوریه مدرسی			کموش لیاقت	درسدن مأذون	

سیلوری قضاسی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشأتی	صنفی
قاضی	محمد توفیق افندی	دوریه مدرسی				بالامتحان	خامس
مفتی	خلیل حلمی «	« «			کموش لیاقت	درسدن مأذون	

زور لواسی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشأتی	صنفی
قاضی	حسن فهمی افندی	دوریه مدرسی				ثالث	ثانی
مفتی	عبدالقادر «						

البوکال قضاسی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشأتی	صنفی
قاضی	احمد بشیر افندی	ازمیر پایهٔ مجردی				بالامتحان	خامس
مفتی	محمد شریف «					درسدن مأذون	

رأس العین قضاسی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشأتی	صنفی
قاضی	محمد معصوم افندی					اعلی	رابع
مفتی	حاجی جبرائیل «						

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه	نشأتی	صنفی
عشاره قضاسی							
قاضی	علی منیب افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	سید حماوی »					درسدن مأذون	
عنه قضاسی							
قاضی	..						
مفتی	احمد عارف »						
عسیر لواسی							
قاضی	مولود ضیاء الدین افندی					رابع	
مفتی	محمد رؤف »					درسدن ودار المعلمیندن مأذون	
بنی شهر قضاسی							
قاضی	فیض الرحمن افندی					بالامتحان	خامس
مفتی	.						
رجال المع قضاسی							
قاضی	.						
مفتی	.						
صبیا قضاسی							
قاضی	.						
مفتی	.						

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان		مداليه	نشأتی	صنفی
غامد قضاسی							
قاضی مفتی	. .						
قنفده قضاسی							
قاضی مفتی	صالح الطویل افندی محمد »					بالامتحان	خامس
محائل قضاسی							
قاضی مفتی	. .						
ابو عریش قضاسی							
قاضی مفتی	. .						
قدس شریف لواسی							
قاضی حنفی مفتیسی شافعی مفتیسی	سلیمان سری افندی محمد کامل » شیخ محمد طاهر »	دوریه مدرسی بلاد خمسه ادرنه پایهٔ مجردی				رابع درسدن مأذون	
بئر السبع قضاسی							
قاضی مفتی	عبد اللطیف افندی شیخ سلیم »	دوریه مدرسی				بالامتحان درسدن مأذون	خامس

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان	مداليه	نشانی	صنفی
	خلیل الرحمن قضاسی					
قاضی	علی فائق افندی				خامس	رابع
مفتی	محمد سعید «	ازمیر پایۀ مجردی				
	غزه قضاسی					
قاضی	مصطفی فائز افندی	ازمیر پایۀ مجردی			بالامتحان	خامس
مفتی	شیخ محمد سقا «					
	یافه قضاسی					
قاضی	محمد صادق افندی				رابع	ثالث
مفتی	شیخ توفیق الدجانی «	ازمیر پایۀ مجردی			درسدن مأذون	
	قره حصار صاحب لواسی					
قاضی	ابراهیم ذهنی افندی	ازمیر پایۀ مجردی			رابع	
مفتی	علی فیضی «	ازمیر پایۀ مجردی			درسد مأذون	
	بولوادین قضاسی					
قاضی	حسن حلمی افندی				علی الاعلی	ثالث
مفتی	محمد علی «				درسدن مأذون	
	صندقلی قضاسی					
قاضی						
مفتی	محمد امین افندی				درسدن مأذون	
	عزیزیه قضاسی					
قاضی	احمد توفیق افندی				رابع	ثالث
مفتی	محمد خیری «				درسدن مأذون	

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان		مداليه	نشاتی	صنفی
			[illegible]	[illegible]			
دینار قضاسی							
قاضی مفتی	محمود حمدی افندی حاجی احمد »					بالامتحان درسدن مأذون	خامس
قرەسی لواسی							
قاضی مفتی	سالم صبری افندی احمد وهبی »	دوریه مدرسی ازمیرپایهٔ مجردی				رابع مجیز	ثانی
ادرمید قضاسی							
قاضی مفتی	محمد منصور افندی حافظ جمال »					رابع	ثالث
اردك قضاسی							
قاضی مفتی	احمد سعید افندی •					رابع	رابع
ایوالق قضاسی							
قاضی مفتی	یوسف ضیا افندی عمر لطفی »	دوریه مدرسی				رابع درسدن مأذون	رابع
بالیه قضاسی							
قاضی مفتی	محمد شاکر افندی حسین »					رابع درسدن مأذون	ثالث
باندرمه قضاسی							
قاضی مفتی	محمد فخری افندی عبدالرحیم »					ثالث درسدن مأذون	ثالث

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشأنی	صنفی
برهانیه قضاسی							
قاضی مفتی	محمد انیس افندی محمد حلمی «					اعلی درسدن مأذون	رابع
صندرغی قضاسی							
قاضی مفتی	قاسم سالم افندی حافظ احمد صادق «					بالامتحان درسدن مأذون	خامس
کونان قضاسی							
قاضی مفتی	عثمان رمزی افندی شوکت «					خامس درسدن مأذون	خامس
قلعهٔ سلطانیه لواسی							
قاضی مفتی	اسماعیل حقی افندی مصطفی راسم «	دوریه مدرسی ازمیر پایهٔ مجردی				ثالث	ثانی
ازینه قضاسی							
قاضی مفتی	حسن خیرالدین افندی سلیمان صبری «					بالامتحان درسدن مأذون	خامس
ایواجق قضاسی							
قاضی مفتی	علی رضا افندی بلال کامل «					بالامتحان درسدن مأذون	خامس
بیرامیچ قضاسی							
قاضی مفتی	احمد رفعت افندی					خامس درسدن مأذون	خامس

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان نوعی	نشان درجه‌سی	مدالیه	نشأتی	صنفی
بیغا قضاسی							
قاضی مفتی	حسین عونی افندی حافظ محمد حمدی »					علی الاعلی درسدن مأذون	ثالث
لاپسکی قضاسی							
قاضی مفتی	عبدالله صبری افندی سلیمان »					رابع درسدن مأذون	ثالث
قیصریه لواسی							
قاضی مفتی	عبدالله افندی رمزی »					ثالث درسدن مأذون	اولی
اینجه صو قضاسی							
قاضی مفتی	اسماعیل افندی محمود »					علی الاعلی	ثالث
دوه‌لو قضاسی							
قاضی مفتی	مصطفی سزایی افندی حاجی نعمان »					بالامتحان درسدن مأذون	خامس
بنیان حمید قضاسی							
قاضی مفتی	مصطفی خلوصی افندی ابراهیم حقی »					بالامتحان درسدن مأذون	خامس

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمـ	نشان مجـ	مدالیه	نشأتی	صنفی

کوتاهیه لواسی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمـ	نشان مجـ	مدالیه	نشأتی	صنفی
قاضی	مصطفی خلوصی افندی	دوریه مدرسی				رابع	ثانی
مفتی	حسن فوزی «						

سماو قضاسی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمـ	نشان مجـ	مدالیه	نشأتی	صنفی
قاضی	علی رضا افندی	دوریه مدرسی				بالامتحان درسدن مأذون	خامس
مفتی	محمد عارف «						

عشاق قضاسی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمـ	نشان مجـ	مدالیه	نشأتی	صنفی
قاضی	محمد توفیق افندی	مخرج		٤		رابع درسدن مأذون	ثالث
مفتی	علی «						

کدوس قضاسی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمـ	نشان مجـ	مدالیه	نشأتی	صنفی
قاضی	حسن سعدالدین افندی					بالامتحان درسدن مأذون	خامس
مفتی	سلیمان شاکر «						

چیوریل قضاسی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمـ	نشان مجـ	مدالیه	نشأتی	صنفی
قاضی	.						
مفتی	علی غالب افندی						

مرعش لواسی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمـ	نشان مجـ	مدالیه	نشأتی	صنفی
قاضی	محمد فوزی افندی	دوریه مدرسی				رابع درسدن مأذون	ثانی
مفتی	محمد توفیق «						

البستان قضاسی

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمـ	نشان مجـ	مدالیه	نشأتی	صنفی
قاضی	محمد سعید افندی					رابع	رابع
مفتی	مصطفی فیضی «	ازمیر پایهٔ مجردی				رابع	رابع

مأموريت	اسامى	رتبه	نشان		مداليه	نشأتى	صنفى
			[illegible]	[illegible]			
پازارجق قضاسى							
قاضى	احمد افندى					اعلى	رابع
مفتى	ولى الدين «					درسدن مأذون	
سليمانلى قضاسى							
قاضى	مصطفى ذكى افندى					على الاعلى	ثالث
مفتى	مصطفى «					درسدن مأذون	
كوكسون قضاسى							
قاضى	ولى الدين افندى					قريب اعلى	خامس
مفتى	مصطفى «					درسدن مأذون	
منتشا لواسى							
قاضى	محمد فائق افندى	دوريه مدرسى				رابع	ثالث
مفتى	خليل ابراهيم «					درسدن مأذون	
بودروم قضاسى							
قاضى	محمد فخرى افندى					على الاعلى	ثالث
مفتى	محمد حلمى «	بلاد خمسه				درسدن مأذون	
كويجكز قضاسى							
قاضى	محمد شكرى افندى					بالامتحان	خامس
مفتى	محمد زكى «					درسدن مأذون	

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشاتی	صنفی
مرمریس قضاسی							
قاضی مفتی	عبدالله حمدی افندی علی رضا «					اعلی درسدن مأذون	رابع
فتحیه قضاسی							
قاضی مفتی	یوسف ضیا افندی علی «					بالامتحان درسدن مأذون	خامس
میلاس قضاسی							
قاضی مفتی	محمد بهجت افندی محمد صادق «	استانبول مدرسی دوریه مدرسی				رابع درسدن مأذون	رابع
نیکده لواسی							
قاضی مفتی	عمر لطفی افندی سلیمان افشار «					رابع درسدن مأذون	ثالث
ارکوب قضاسی							
قاضی مفتی	یوسف سعدی افندی مصطفی «					رابع درسدن مأذون	رابع
اقسرای قضاسی							
قاضی مفتی	سلیمان سلامی افندی محمد شریف «					رابع درسدن مأذون	رابع
بور قضاسی							
قاضی مفتی	محمد فیض الله افندی علی سالم «					علی الاعلی درسدن مأذون	

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان [illegible]	نشان [illegible]	مدالیه	نشانی	صنفی
اولو قشله قضاسی							
قاضی	محمد عالم افندی	استانبول مدرسی				علی الاعلی	ثالث
مفتی	محمد »					درسدن مأذون	
عربسون قضاسی							
قاضی	مصطفی افندی					علی الاعلی	ثالث
مفتی	اسماعیل حقی »	دوریه مدرسی				درسدن مأذون	
نوشهر قضاسی							
قاضی	علی فکری افندی					علی الاعلی	ثالث
مفتی	احمد توفیق »					مجاز وابتدائی معلملکی اهلیتنامه‌سی	

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه	نشانی	صنفی
			مصر قاهره				
قاضی	محمد نوری مدنی افندی	استانبول	٢	١	التون لیاقت	ثالث	اولی
			قبریس جزیره سی				
قاضی مفتی	علی رفعت افندی محمد ضیاء الدین افندی	حرمین ازمیر پایهٔ مجردی	٣	٣	حجاز		
			طرابلس غرب				
قاضی مفتی	شیخ ابراهیم افندی						
			نواحیٔ اربعه				
مفتی	شیخ عمر المسلاتی افندی						
			غریان				
مفتی	شیخ زروق افندی						
			اورفله				
مفتی	الحاج مصباح افندی						
			ترهونه				
مفتی	عبد الرحمن افندی						

مأموريت	اسامى	رتبه	نشان		مداليه	نشأنى	صنفى
			مجیدی	عثمانی			
زاويه							
مفتى	شيخ احمد الطيب افندى						
زواره							
مفتى	شيخ على افندى						
عجيلات							
مفتى	شيخ على افندى						
خمس							
مفتى	شيخ محمود افندى						
مصراطه							
مفتى	شيخ محمد العربى افندى						
ظلتين							
مفتى	محمد بن مسعود افندى						
مسلاته							
مفتى	شيخ رمضان افندى						
سرت							
مفتى	شيخ مصطفى افندى						
جبل غربى							
مفتى	شيخ محمد افندى						

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه	نشانی	صنفی
	غدامس						
مفتی	علی افندی						
	نالوت						
مفتی	الحاج ذکری افندی						
	فساطو						
مفتی	احمد افندی						
	فزان						
مفتی	سنوسی تیتیوی‌افندی						
	سوکنه						
مفتی	•						
	شاطی						
مفتی	•						
	غات						
مفتی	•						
	بنغازی						
مفتی	•						

مأموريت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مداليه	نشأنی	صنفی
				درنه			
مفتی	شيخ محمد البيی افندی						
				مرج			
مفتی	. .						
				اوجله جالو			
مفتی	محمد افندی						

مأموریتی	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشأنی	صنفی
اقطار سائرهٔ اسلامیه‌ده بولنان مأمورین شرعیه							
اخی چلبی							
مفتی	صالح سامی افندی						
ارکری							
مفتی	حسین عونی افندی						
استاروه							
مفتی	•						
استرومجه							
مفتی	علی تیمور افندی						
اسقره پار							
مفتی	احمد مختار افندی						
اسکیچه							
مفتی	مستان افندی						
اشتیب							
مفتی	اسعد افندی						
اشقودره							
مفتی	آدم وهبی افندی						

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه	نشأتی	صنفی
اقچه حصار							
مفتی	محرم فهمی افندی						
آقوه							
مفتی	یوسف افندی						
اکری دره							
مفتی	.						
الاصونیه							
مفتی	.						
اوخری							
مفتی	محمد افندی						
اورخانیه							
مفتی	.						
آولویه							
مفتی	احمد افندی						
ایپك							
مفتی	عبدالرحمن افندی						

ماموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	نشانی	صنفی
آیدونات							
مفتی	حافظ مصطفی افندی						
ایلبصان							
مفتی	محمود کامل افندی						
برات							
مفتی	اسعد افندی						
برانه							
مفتی	خالد افندی						
بلغارستان							
باش مفتی	محی الدین افندی	ادرنه پایهٔ مجردی					
بوسنه وهرسک							
رئیس العلما	جمال الدین افندی	استانبول					
پتریچ							
مفتی	•						
پراوشته							
مفتی	حسن خیری افندی						

مأموريت	اسامی	رتبه	نشان		مداليه	نشانی	صنفی
	پرزرين						
مفتی	محمد امين افندی						
	پرشتنه						
مفتی	حاجی احمد افندی						
	پرليه						
مفتی	صالح افندی						
	پروزه						
مفتی	•						
	پره‌پول						
مفتی	هاشم افندی						
	پره‌شوه						
مفتی	احمد حمدی افندی						
	پره‌مدی						
مفتی	خيرالله افندی						
	پكلين						
مفتی	عبدالباقی افندی						

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عثمانی	نشان مجیدی	مدالیه	صنفی	نشأتی
پلنقه							
مفتی	مصطفی نوری افندی						
پوغون							
مفتی	.						
پوقه							
مفتی	حسن افندی						
تپه دلن							
مفتی	شعیب افندی						
ترغویشته							
مفتی	حافظ نظیف افندی						
تیران							
مفتی	موسی کاظم افندی						
تیمور حصار							
مفتی	.						
جمعهٔ بالا							
مفتی	.						
چاملق							
مفتی	یوسف ضیاءالدین افندی						

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان		مدالیه	نشانی	صنفی
			[illegible]	[illegible]			
حانیه							
مفتی	وهبی افندی						
خیاره							
مفتی	رسول افندی						
داری دره							
مفتی	•						
دبره							
مفتی	وهبی افندی						
دبرۀ زیر							
مفتی	علی رضا افندی						
دده اغاج							
مفتی	خلیل افندی						
درامه							
مفتی	•						
دلونیه							
مفتی							
رازلق							
مفتی	•						

مأموريت	اسامى	رتبه	نشان		مداليه	نشأنى	صنفى
رسمو							
مفتى	على افندى						
رسنه							
مفتى	•						
رقه							
مفتى	على افندى						
روپچوز							
مفتى	شريف وصفى افندى						
زيخنه							
مفتى	على عاصم افندى					درسدن مأذون	
سرفيچه							
مفتى	•						
سلانيك							
مفتى	احمد افندى					درسدن مأذون	
سلطان يرى							
مفتى	•						

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان [illegible]	نشان [illegible]	مدالیه	نشانی	صنفی
			سلیمیه				
مفتی	علی رضا افندی						
			سیروز				
مفتی	عصام‌الدین افندی	ازمیرپایۀ مجردی					
			شیاق				
مفتی	حسن افندی						
			صاری شعبان				
مفتی	ابراهیم افندی					درسدن مأذون	
			طاشلیجه				
مفتی	محمد افندی						
			طاشوز				
مفتی	.						
			طوز				
مفتی	.						
			عثمانیه				
مفتی	محمد فوزی افندی						

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان عث	نشان مج	مدالیه	نشانی	صنفی
عورتحصاری							
مفتی	.						
غرامش							
مفتی	.						
غستوار							
مفتی	محمد افندی						
غوره							
مفتی	قهرمان افندی						
غوسینه							
مفتی	شعبان افندی						
قلبه							
مفتی	سعد الدین افندی						
فیرزویك							
مفتی	محمد راشد افندی						
فیلورینه							
مفتی	محمد افندی					درسدن مأذون	

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان [illegible]	نشان [illegible]	مدالیه	نشأتی	صنفی
				قاواله			
مفتی	•						
				قترین			
مفتی	•						
				قره‌جه آباد			
مفتی	حسن صدقی افندی						
				قره فریه			
مفتی	مصطفی شکری افندی	دوریه مدرسلرندن				درسدن مأذون	
				قره طوه			
مفتی	احمد افندی						
				قندیه			
مفتی	رجب افندی						
				قوایه			
مفتی	محمد عاصم افندی						
				قوچانه			
مفتی	محمد جمیل افندی						

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه	نشانی	صنفی
قوزانه							
مفتی	عزیز افندی	دوریه مدرسلرندن				درسدن مأذون	
قوصوه							
مفتی	حسن فهمی افندی						
قولاشین							
مفتی	حافظ شاکر افندی						
قولونیه							
مفتی	حقی افندی					درسدن مأذون	
قومانوه							
مفتی	بهجت افندی						
قونیچه							
مفتی	•						
قیالر							
مفتی	طاهر افندی	دوریه موالیسندن				حقوقدن مأذون	
قیرجه علی							
مفتی	عثمان فوزی افندی						
کسریه							
مفتی	•						

مأموریت	اسامی	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مدالیه	نشانی	صنفی
کسندره							
مفتی	محمد صبری افندی						
کوپریلی							
مفتی	حسن افندی						
کوریجه							
مفتی	حسن حلمی افندی	ازمیرپایهٔ مجردی				درسدن مأذون	
کوستنجه							
مفتی	حافظ رفعت افندی	بلاد خمسه	٣	٣			
کوکیلی							
مفتی	مصطفی خلوصی افندی			٥		درسدن مأذون	
کوملجنه							
مفتی	محمد عارف افندی					درسدن مأذون	
کیلان							
مفتی	فهمی افندی						
لسقویك							
مفتی	محمد لطفی افندی						

مأموریت	رتبه	رتبه	نشان	مدالیه	نشأتی	صنفی
			لوروس			
مفتی	احمد افندی				درسدن مأذون	
			لنغظه			
مفتی	•					
			ماط			
مفتی	اسماعیل افندی				درسدن مأذون	
			مترویچه			
مفتی	مصطفی مخلص افندی					
			مناستر			
مفتی	عبدالرحمن صائب افندی					
			ناسلیچ			
مفتی	ابراهیم ادهم افندی				درسدن مأذون	
			یانیه			
مفتی	فوأد افندی	ازمیر پایهٔ مجردی				

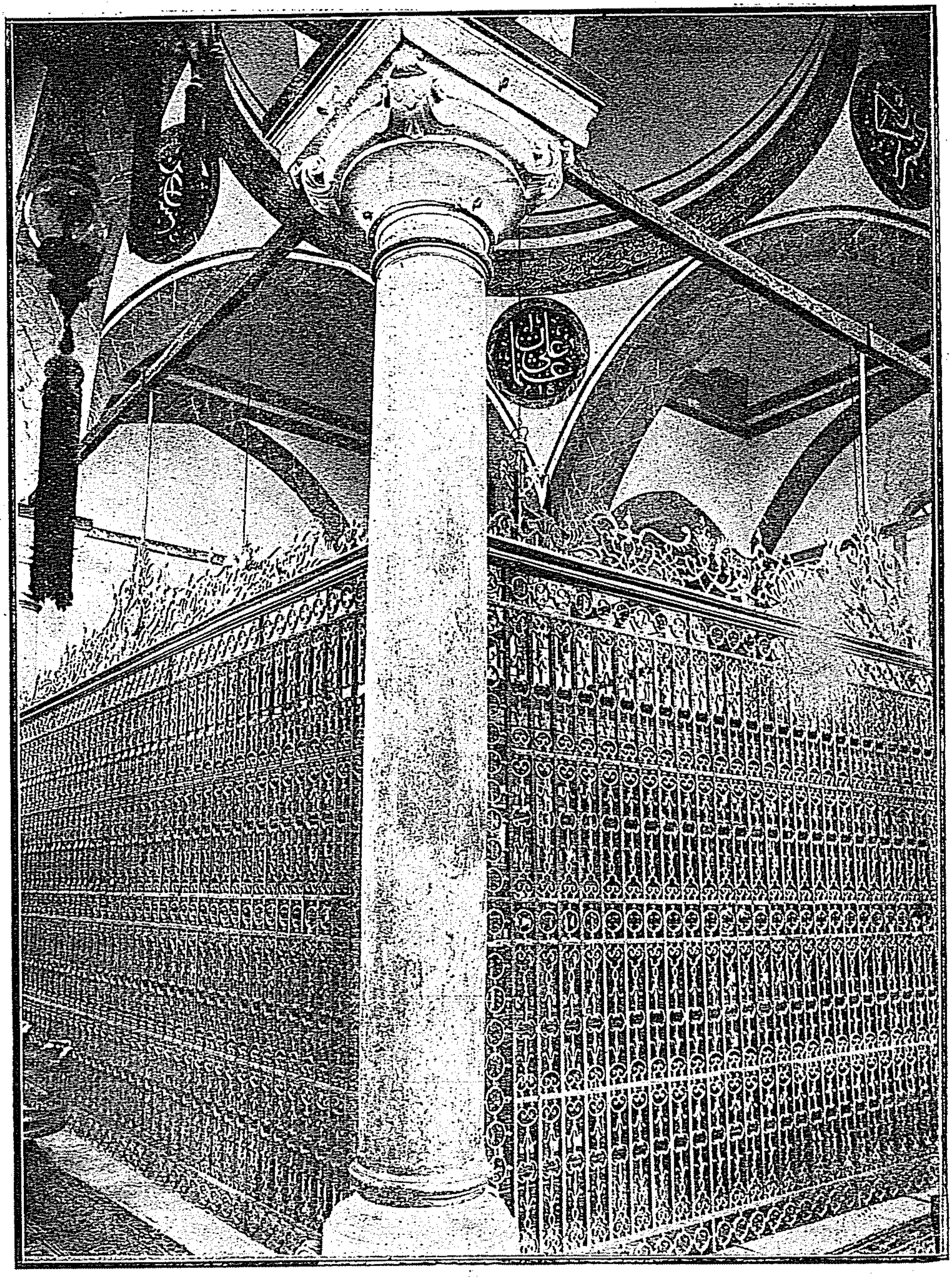

راغب پاشا کتبخانه سی (کتابلرك موضوع بولندیغی محل محفوظ)

مأموريت	اسامى	رتبه	نشان مجیدی	نشان عثمانی	مداليه	نشأنى	صنفى
			يكى پازار				
مفتى	توفيق افندى						
			يكيجهٔ واردار				
مفتى	•						

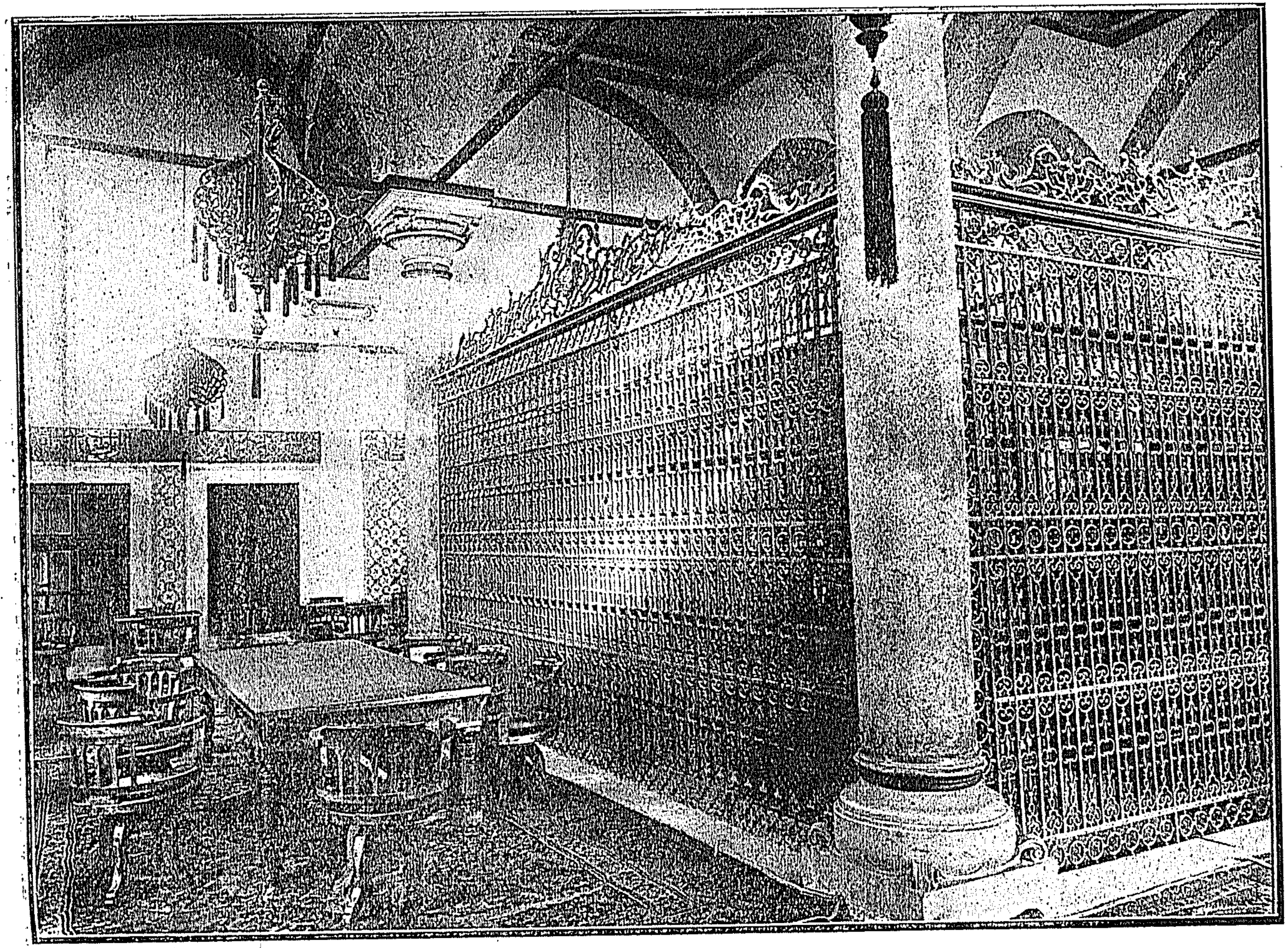

راغب پاشا کتبخانه‌سی

اخیراً تنظیم اولنان اشبو کتبخانه‌ده
بالخاصه آثار ادبیه موجوددر

مشیخت اسلامیه تاریخچه سی

مشیخت اسلامیه تاریخچه سی [*]

بوسلسلهٔ جلیله‌نك پیشواسی « صدیق اعظم » رضی‌الله تعالی عنه افندمز حضرتلریدر.

جانب جلیل حضرت رسالتپناهیدن افتایه مأذون اولدقلری امهات تواریخ معتبره‌ده محرردر [١] وقضاة اسلامیه‌نك پیر وپیشواسی دخی اسدالله الغالب علی ابن ابی‌طالب رضی‌الله تعالی‌عنه افندمز حضرتلریدر فخرالمرسلین افندمز حضرتلرینك عصرعالیلرنده ابتدا قاضی اوله‌رق یمنه اعزام بیوردیلر [٢]

خلفای عباسیه‌دن هارون الرشید حضرتلری زماننده امر افتا ایله منصب قضا « قاضی‌القضاة » عنوانیله امام اعظم افندمز حضرتلرینك تلمیذ عالیلری پیشوای فقهای عالم امام ابویوسف حضرتلرنده اجتماع ایلمشدر [٣]

شیخ‌الاسلام « عنوان جلیلی هجرت سنه‌نك دردنجی عصرنده ظهور ایلدی . عصر مذکورده « اسلام» کلمهٔ مبجله‌سنه اضافت صورتیله ظهور

---

[*] تاریخ عثمانی انجمنی اعضاسندن فاضل شهیر علی امیری افندی حضرتلری جانبندن علمیه سالنامه‌سی ایچون اتحاف اولنمشدر .

[١] اول من افتی من‌الصحب الامجاد رضی‌الله‌تعالی‌عنهم ابوبکر الصدیق ولم‌یکن یفتی احد بمحضر رسول‌الله صلی‌الله تعالی علیه وسلم غیر ابی بکر رضی‌الله تعالی عنه . « تاریخ‌الخلفاء » ا

[٢] اول قاض بعثه رسول‌الله صلی‌الله تعالی علیه وسلم الی‌الیمن علی ابن ابی‌طالب رضی‌الله تعالی‌عنه فقال یارسول‌الله اتبعثنی الی کهول الیمن‌ولاعلم لی بالقضاء قال‌رسول‌الله صلی‌الله تعالی علیه‌وسلم انطلق الی الیمن فان‌الله سیهدی قلبك ویثبت لسانك . فکان عمر رضی‌الله تعالی عنه یقول فی خطبه علی‌اقضانا ، وقالت ام‌المؤمنین عایشه رضی‌الله تعالی عنها علی اعلم‌الناس بالسنة وقال ابن عباس رضی‌الله تعالی‌عنه اعطی‌علی تسعة اعشارالعلم وهو اعلمهم بالعشرالباقی « تاریخ‌الفقهاء »

[٣] اول من لقب « قاضی‌القضاة » ابو یوسف صاحب ابی حنیفه قاضی الرشید ذکره ابن الاثیر فی الازهار . «کتاب الوسایل الی معرفة الاوایل »

ایدن الفاظ تعظیمیه بوندن عبارت اولمیوب عماد الاسلام ، فخر الاسلام ، رکن الاسلام ، زین الاسلام ، شمس الاسلام ، جمال الاسلام ، ضیاء الاسلام ، بهاء الاسلام ، حجة الاسلام ، برهان الاسلام ، نظام الاسلام کبی دها برچوق اوصاف تعظیمیه ظهور و تداول ایتمکه باشلامش ایسه‌ده بونلرك هر بری انجق برقاچ ذاته منحصر قالدی .

لکن شیخ الاسلام عنوان عالیسیله برچوق اعاظم علما وفضلای فقها کسب اشتهار ایلدیلر دولت علیهٔ عثمانیه‌نك ظهورندن اول « شیخ الاسلام » عنوانی احراز ایدن ذوات فاضله اوچ صنفه آیریله‌بیلیر :

برنجیسی ، زماننده بر شهر اهالیسی طرفندن « شیخ الاسلام » اطلاق اولنان [١]

ایکنجیسی : « شیخ الاسلام » لقب عالیسیله شهرهٔ افاق اولان [٢]

اوچنجیسی : افتایه با اجازتنامه مأذون اوله‌رق کسب اشتهار ایدن ذوات عالیه‌در [٣]

کتاب اعلام الاخیارده علمای عظامدن هانکی ذوات عالیه‌یه « شیخ ـ الاسلام » دنیلدیکی شویله‌جه تعریف اولنیور .

---

[١] ابو عبدالله بن عمر فخرالدین الرازی وکان یحضر مجلسه بمدینة هراة ارباب المذاهب والمقالات ویسئلونه وهویجیب کل سائل باحسن اجابة ورجع بسببه خلق کثیر من الطایفة الکرامیة وغیرهم الی مذهب اهل السنة وکان یلقب بهراة شیخ الاسلام
« وفیات ابن خلکان »

[٢] شیخ الاسلام لقب جماعة من الائمة واشتهربها عندالاطلاق علی بن محمد بن اسماعیل الاسبیجابی
« الجواهر المضیئة »

[٣] شیخ الاسلام ابوالمظفر رضی الدین محمد بن ابراهیم البرهانی اقرله اهل زمانه باهلیة الفتوی و اجازه شیخ الاسلام نظام الملة والدین محمد بن حسین البارعی وتاریخ اجازته سنه ٦٧٧
« کتائب الاعلام »

« فقهای عظام وفضلای فخامدن شول صاحب صدر افتایه اصطلاحات عرفیه‌ده « شیخ‌الاسلام » دنیلورکه اره‌لرنده تحدث ایدن منازعه ومخاصمه‌دن طولایی حل مشکلات انام ایلیه »

وبوتعریف مفیددن صکره هجرت سنیه‌نك بشنجی والتنجی عصرلرنده اعلام علمای حنفیه‌دن « شیخ‌الاسلام » عنوانی احراز ایدنلردن :

شیخ‌الاسلام ابوالحسن علی السغدی و
« عطا بن حمزة السغدی و
« علی بن محمد الاسبیجابی و
« عبدالرشید جدصاحب‌الخلاصه و
« برهان‌الدین علی المرغینانی صاحب‌الهدایه و
« نظام‌الدین عمر بن برهان‌الدین

حضراتنی تصریح وتعداد ایلیور [١]

مع‌مافیه مذکور عصرلرده « شیخ‌الاسلام » لقبیله اشتهارایدن ذوات‌عالیه مشارالیهمدن عبارت اولمیوب :

شیخ‌الاسلام ابو اسماعیل عبدالله بن ابو منصور بن محمدالانصاری [٢]

[١] وكان‌العرف على ان شيخ‌الاسلام يصطلح على من تصدر للافتاء وحل‌مشكلات الانام‌فيماشجر بينهم من‌النزاع والخصام من‌الفقهاء العظام والفضلاء الفخام وقد اشتهربها من اخيار المأة الخامسة و السادسة اعلام وهم شيخ‌الاسلام ابو الحسن‌على السغدى وشيخ‌الاسلام عطا بن حمزه السغدى وشيخ‌الاسلام على بن محمد الاسبيجابى المفتى بسمر قند و شيخ‌الاسلام عبدلرشيد. جد صاحب الخلاصه افتخار الملة طاهر بن محمد بن عبدالرشيد وشيخ لاسلام برهان الدين على‌المرغينانى صاحب الهداية وشيخ‌الاسلام نظام‌الدن عمر بن شيخ‌الاسلام برهان‌الدين « كتائب اعلام الاخيار »

[٢] لقب‌وی « شیخ‌الاسلام » است ومراد بشیخ‌الاسلام هرجاکه درین کتاب مطلق واقع شده استوی‌است « نفحات‌الانس »

شيخ الاسلام محمد بن محمد ابى بكر البلخى [١]
» » السيد محمد بن احمد بن حمزة بن الحسين بن على الهاشمى
» » احمد النامقى الجامى الهروى
» » علاء الدين القاضى على المروزى
» » علاء الائمه سديد بن محمد الخياطى
» » ابو منصور احمد بن محمد بن صاعد بن محمد الاستوائى
» » محمد بن الحسين بن محمد البخارى المعروف بخواهر زاده
» » علاء الدين ابو حامد محمد بن عبد الحميد الاسمندى السمرقندى.
» » عز الدين الكندى المفتى بسمرقند استاد صاحب الخلاصه
» » جلال الدين محمد ابن شيخ الاسلام على بن محمد
» » نظام الدين عمر بن شيخ الاسلام على بن ابى بكر
» » عماد الدين ابى بكر ابن شيخ الاسلام والد صاحب الفصول
» » ابو محمد زكريا ابن محمد ابن ابى بكر القرشى الاوزجندى
» » جمال الدين على بن ابراهيم بن حسام بن احمد الحلبى

حضراتى عصرلرنده شيخ الاسلام عنوان عاليسيله اشتهار ايلمشلر وبونلردن ماعدا دخى بك چوق علماى عظام وفقهاى بنام اونام عالى ايله ارايش مسند فتوا اولمشلردر.

مصر قطعه‌سى ٣٥٨ سنه‌سندن اعتباراً ملوك فاطميه يدينه كچمش اولديغندن صلاح الدين ايوبى حضرتلرينك ٥٦٨ سنه‌سنده ضبطى وملوك فاطميه‌نك انقراضى اوزرينه مذاهب اهل سنت موجبنجه مفتيلر تعيينندن صكره قطعهٔ مذكوره‌ده

---

[١] محمد بن محمد بن محمد ابوبكر الحلمى البلخى الملقب بشيخ الاسلام « الجواهر المضيئة ».

دخی « شیخ الاسلام » لقب عالیسیله یك چوق فضلای عظام تلقیب اولنه‌رق کسب اشتهار ایلدیلر .

بعده سرآمدان علمای حنفیه‌دن مولانا محمد بن الحسین بن محمدالبارعی حضرتلری « مفتی الانام و شیخ الاسلام » عنوانلرینك صاحب اجتماعی اولمشدر [١] ایشته دولت علیهٔ عثمانیه‌نك یمن افزای ظهور اولدیغی اثناده بین العلما مفتی الانام و شیخ الاسلام عنوانلری موجود اولوب لکن عنوان مذکور رسمی برصورتده اولمدیغی کبی صاحبلریده عزل ونصبه تابع دکللر ایدی .

* * *

قاضی عسکرلك منصب جلیلی دخی پك قدیم اولوب ازجمله ٣٦٢ سنه‌سنده وفات ایدن فضلادن محمدبن عبدالرحمن بن ابوبکر البغدادی قاضی عسکر ایدی [٢] آندن صکره‌لریده قاضیعسکرلك دوام ایلمش وحتی ٦٤١ سنه‌سنده ارتحال دار بقا ایدن مولانا نجم الدین خلیل بن حسین بن علی الحموی ملوك ایوبیه‌دن ملك العادل ابوبکرك قاضیعسکری بولنمش ایدی [٣]

دولت علیهٔ عثمانیه‌ده قانونی سلطان سلیمان خان حضرتلرینك اواسط عهد سلطنتلری شیخ الاسلاملرندن چوی زاده شیخ محی الدین محمد افندی ٩٤٨ سنه‌سنده ایلك دفعه اوله‌رق مسند جلیل فتوادن انفکاك ایلمش وینه ایلك دفعه اولمق اوزره تنزیل صنف ایله روم ایلی قاضیعسکر لکنه تعیین اولنمشدر .

الف کامل تاریخنه قدرده برذاتك ایکی دفعه شیخ الاسلام اولمسی غیر مسبوق ایکن هجرت سنیه‌نك بیك سالی رجبنده مسند فتوادن معزول اولان بستان

---

[١] « شیخ الاسلام ومفتی الانام » نظام الملة والدین محمدبن الحسین بن محمدالبارعی رضی الله عنه وقد جمع بین الریاستین الدین والدنیا « کتائب الاعلام »

[٢] ولی قضاء العسکر وعاش ستین سنة وکان رأسا فی علم الکلام خبیراً بالتفسیر وله کتاب فی الرد علی الیهود وکتاب عمدة الادلة وکتاب التفسیر « الجواهر المضیئه »

[٣] الخلیل بن علی بن الحسین بن علی الملقب نجم الدین الحموی ولی قضاء العسکر للملك العادل ابی بکر بن ایوب « الجواهر المضیئه »

زاده محمدافندی ٦٠٠ اقچه وظیفه ایله تقاعد ایلدیکی حالده ١٠٠٦ صفرنده تنزیل صنف ایله روم ایلی صدرینه تعیین وسنهٔ مذکوره شوالنده ثانیاً جاه جلیل فتوایه صعود ایلدیکندن تکرر مشیخت ایلك دفعه بوذاتده وقوعه کلدی.

روم ایلی قاضیعسکرلکی روم ایلی نك مبادئ فتحنده واناطولی قاضیعسکرلکی دخی ابوالفتح سلطان محمدخان حضرتلرینك زمان شاهانه‌لرنده احداث اولنمش ویاوزسلطان سلیم خان زمانه‌قدر اولصورتله دوام ایده کلمش ایکن ٩٢٠ سنه‌سنده دیاربکر ومتعاقباً حلب الشهبا وحوالیسی فتح وتسخیراولنمقله مرکزی دیاربکر (آمد) شهری اولمق اوزره عرب وعجم قاضیعسکرلکی نامیله برقاضیعسکرلك دها احداث اولنه‌رق فضلای مشهوره‌دن مولانا حکیم‌الدین ادریس بتلیسی حضرتلرینه توجیه بیورلمش‌ایدی . ادریس بتلیسیدن صکره دیاربکرقاضیسی مؤید زاده مولانا عبدالحی چلبی مذکور قاضیعسکرلکه تعیین اولندی . ٩٢٣ تاریخنده اقلیم مصرك فتحندن‌صکره منصب مذکور ـ مستقل واوج قاضیعسکر ایله دیوان پادشاهی پر زینت اولمق مناسب کورلمکله ـ فنای زاده‌لردن استانبول قاضیسی محمد شاه فناری افندی‌یه توجیه اولندی .

مشارالیه حلب شهری خارجنده پادشاه عالمپناه ایله ابتدای ملاقاتنده نزد همایونه یناشوب کیدرکن آتنك مرکشلك ایتمسی حسبیله چاموره دوشمش وپادشاه جهانپناه حضرتلری بوحالدن تطیر ایتمش اولمغله محمد شاه افندی‌یی ادرنه قضاسنه‌نقل ومنصب مزبوری درسعادتده بولنان ومسلك علمادن یتیشن مشهور پیری‌پاشایه سپارش بیورمشلر ایدی مشارالیه استعفا ایتمکله اناطولی صدری قدری افندی‌یه اصمارلاندی متعاقباً پیری پاشا صدر اعظم اولدی قدری افندی‌ایله حقوق قدیمه‌لری اولدیغندن عرب وعجم قاضیعسکرلکی کلیاً الغا واناطولی قاضیعسکری ایله اکتفا اولندی . [١]

* * *

[١] « ذیل شقایق لعطایی »

یاوز سلطان سلیم خان حضرتلری اواخر عهد سلطنتلرینه قریب بر زمانده ادرنه جانبنه تشریف ایدرك اورادن باامر عالی روم ایلی واناطولی صدارتلرینك ایکیسنیده شیخ الاسلام مشهور زنبیللی علاءالدین علی جمالی حضرتلرینه توجیه بیورمش ایسه ده مشارالیه حضرتلری بسط اعتذار ایله قبول ایلدیکندن لزوم ابقالرینی عرض ایتمش اوزماندن شمدی یه قدر هر ایکی قاضیعسکرلك دخی موجود بولنمشدر .

بونك تفصیلی شویله درکه یاوز سلطان سلیم خان حضرتلری ادرنه یی تشریف بیوردقلری اثناده شیخ الاسلام زنبیللی مولانا علاءالدین علی الجمالی افندی سلطان مشارالیه حضرتلرینی تشییع ایدرك عودت ایلمکده ایکن یولده قید بنده چکلمش درتیوز آدمه تصادف ایتدی . حاللرندن استفسار ایلدکده دیدیلرکه بازرکانلردر حضرت پادشاه حریر اشتراسنی منع ایتمشلردی بونلر امره مخالفت ایتدکلرندن محکوم سیاست اولمشلر . بوجوابی ایشیدن مفتیٔ مشارالیه حضرتلری درحال عودتله حضرت پادشاهه آت اوزرنده ملاقی اولدی .

« برمقدار آدملر بند ایتمشلر اکر مراد قتل ایسه عندالله حلال دکلدر » دیدی سلطان سلیم خان حضرتلری منفعل اولوب « یا مولانا نظام عالم ایچون ثلث عالمك قتلی حلال دکلیدر » دیدکده « حلالدر شول زمانده که امور جهان خلل پذیر اولوب فتنهٔ عظمی اوله بو اویله دکلدر » جوابنی ویردی سلطان سلیم خان « بوندن بیوك فتنه وفساد اولورمی که بنم امریمه مخالفت ایده لر » بیورنجه « بونلر امر سلطانه مخالفت ایتمامشدر زیرا سن بوخصوصه امنا نصب ایلمشسك علی طریق الدلاله اذندر » دیدی ینه سلطان سلیم خان حضرتلری جوابه تصدی ایدرك « بن سکا دیدم یا امور سلطنته اعتراض ایتمك سنك وظیفهك دکلدر » خطاب مهابت ریزنده بولندی .

زنبيللى على افندى « بو امور آخرتدر بوكا تعرض بنم وظيفه‌مدر » جوابنى ويروب سلام ويرمكسزين حضرت پادشاهدن آيرلدى .

سلطان سليم خان حضرتلرى بى حضور اوله‌رق برمدت اولديغى محلده طوروب درياى تفكره طالدى موكب سلطنتى تشكيل ايدن اركان ورجالك هر برى آتلرى صرتنده متحير طورديلر .

بعده سلطان كامكار حضرتلرى ذكر اولنان درتيوز مجرمك جمله‌سنى عفو واطلاق ايلدكدن بشقه ادرنه شهرينه واصل اولدقده شيخ الاسلام زنبيللى على افندى‌يه خطاباً « ايكى قاضى عسكرلك منصبنى جمع ايدوب سكا ويردم زيرا بلدمكه جمله سوزكده حق اوزره‌سن »

مألنده امر همايون ارسال بيورمشلر ايسه‌ده يوقاريده ذكرى سبق ايلديكى اوزره مفتئ مشاراليه حضرتلرى منصب قضادن ابا وعرض اعتذار ايلدى [١]

---

[١] ان السلطان سليم خان ذهب الى مدينة ادرنه فشيعه المولى المذكور فلقى فى الطريق اربع مأة رجل مشدودين بالحبال فسئل عن حالهم فقالوا انهم خالفوا امر السلطان وقد اشتروا الحرير وكان قدمنع السلطان عن ذلك فذهب المولى المذكور الى السلطان وهوراكب فكلم فيهم وقال لايحل قتلهم فغضب السلطان وقال ايها المولى امايحل قتل ثلثى العالم لنظام الباقى قال نعم ولكن اذا ادى الى خلل عظيم قال السلطان واى خلل اعظم من مخالفة الامر قال المولى هؤلاء لم يخالفوا امرك لانك نصبت للامناء على الحرير هذا اذن بطريق الدلالة قال السلطان ليس امور السلطنة من وظيفتك قال انه من امور الاخرة وان التعرض لهامن وظيفتى ثم فارقه المولى المذكور ولم يسلم عليه وحصل للسلطان سليم خان حدة عظيمة حتى وقف على فرسه زماناً كثيرا والناس واقفون قدامه و خلفه متحيرين فى ذلك الامر ثم ان السلطان سليم خان لما وصل الى منزله عفا عن الكل ولما وصل الى ادرنه ارسل اليه امرا وقال فيه اعطيتك قضاء العسكر وجمعت لك فيه بين الطرفين لانى تحققت انك تتكلم بالحق فكتب المولى المذكور فى جوابه وقال وصل الى كتابك سلمك الله وابقاك وامرتنى بالقضاء وانى متمثل امرك الان لى مع الله عهدا ان لايصدر منى لفظ حكمت

« شقايق نعمانيه »

مائه عاشره اواسطنه قدر قاضیعسکرلر دیوان عالیده موجود بولنور ایسه‌ده « مفتی‌الانام » حضراتی موجود بولنمز ولکن اقتضا ایلدکجه کرك دیوان عالی‌یه وکرك حضور همایونه عزیمت ایدرك بالذات ذات پادشاهی ایله ملاقات ایلرلرایدی .

حتی برکون یاوز سلطان سلیم خان حضرتلری خزینهٔ عامره محافظلرندن یوز اللی کیمسه‌نك قتل ایدلملرینی امر ایدر شیخ الاسلام مشار الیه زنبیللی علی افندی بونی ایشیدنجه درحال دیوان عالی‌یه وارر دیوان عالی ارکانی جملةً استقبال وصدر مجلسه اقعاد ایدرلر .

سبب تشریفندن سؤال ایتدکلرنده « حضرت پادشاهه ملاقی اولمق ایسترم برقاچ سوزم واردر » دیدی دخوله اجازت اولدقده حضورهایونه یالکزجه داخل وسلام ویروب قاعد اولدقدن صکره « وظیفهٔ ارباب فتوی پادشاهك آخرتنی محافظه ایتمکدر ایشتدمکه یوزاللی آدمك قتلنه امرایتمشسکز اونلرك شرعاً قتللری جائز دکلدر عفو بیوریکز » دیدی .

یاوز سلطان سلیم خان حضرتلری غضبه کلوب :

« سن امر سلطنته تعرض ایدییورسك بوسنك‌وظیفه‌ك دکلدر » جوابنی ویردی مفتی علی چلبی « بن سنك آخرتك امرینه تعرض ایدییورم بو بنم وظیفه‌مدر اکر عفو ایدرسه‌کز نجاة بولورسکز وعکسی حالنده عقاب عظیمه مستحق اولورسکز دیدی » جناب پادشاهك غضبی سکونت بولوب جمله‌سنی عفو ایلدی .

آندن صکره برمقدار مصاحبت ایلدیلر قیام ایتمك ایستدکده بیوردیلرکه عرض ایلدیکم کلمات آخرتکزه متعلق ایدی شمدی مروته متعلق بر سوزم قالدی حضرت پادشاه کامکار « اول ندر بیورك » دیدکده « شان سلطنته لایق اولان بودرکه عفو ایلدیکك بومجرملرك منصب سابقلرینی دخی کندیلرینه

احسان ایلیه‌سین » حضرت شهریار مراحم شعار « منصبلرنده ابقا ایتدم لکن خدمتلرنده قصور ایدرلرسه تعزیر ایدرم » بیورنجه جناب مولانا « تعزیر رأی سلطانه مفوضدر دیدی وحضرت پادشاه ایله مصافحه ایدرك ممنوناً عودت ایلدی [۱]

کرچه وقتیله شیخ الاسلام حضراتی دیوان‌عالی ارکانندن معدود دکللر ایسه‌ده موقعلرینك نقدر عالی اولدیغی ایشته شو منقبه‌لردن مستبان اولور.

« مفتی الثقلین » لقب جلیلی دخی شیخ‌الاسلام ابن کمال حضرتلرینه مخصوص برعنوان منفرد ایسه‌ده بوده دولت علیهٔ عثمانیه‌نك ظهورندن اول شیخ‌الاسلام پیشوای‌اعلام صاحب تصانیف‌کزین مولانا نجم‌الدین ابوحفص

[۱] انالسلطان سلیم خان فی زمان سلطنته امر بقتل مأة وخمسین رجلاً من حفاظ الخزاین فتنبه لذلك المولی المذکور وذهب‌الی الدیوان العالی ولم یکن من‌عادتهم ان یذهب‌المفتی الی‌الدیوان الاحادث عظیم فتحیر اهل‌الدیوان فسلم علی‌الوزراء فاستقبلوه واجلسوه فی‌صدرالمجلس ثم قالواله ای‌شیئی دعاالمولی الی‌المجیء للدیوان قال اریدان‌الاقی السلطان ولی‌معه کلام فعرضوه علی‌السلطان واذن‌له وحده فدخل وسلم علیه وجلس ثم قال وظیفة ارباب الفتوی ان یحافظوا علی‌اخرة السلطان وقدسمعت انك قدامرت بقتل مأة وخمسین رجلاً لایجوز قتلهم شرعاً فعلیك بعفوهم فغضب السلطان سلیم خان وکان صاحب حدة وقال‌انك تتعرض لامرالسلطنة ولیس ذلك من وظیفتك قال لابل التعرض لامر آخرتك وانه من وظیفتی فان عفوت فلك النجاة والافعلیك عقاب عظیم فانکسرت عند ذلك سورة غضبه فعفا عن‌الکل ثم تحدث معه‌ساعة ولما ارادان یقوم من مجلسه قال تکلمت فی‌امراخرتك وبقی‌لی کلام متعلق بالمروة قال‌السلطان ماهو قال ان‌هؤلاء من‌عبیدالسلطان فهل یلیق بعرض‌السلطنة ان‌یتکففوا الناس قال‌لاقال‌فقررهم فی‌منصبهم فقبله السلطان وقال الا انی اعزرهم لتقصیرهم فی‌خدمتهم قال المولی المذکور هذا جائز لان التعزیر مفوض الی رأی‌السلطان ثم سلم‌علیه وانصرف وهو مشکور

« الشقایق النعمانیه »

عمرالنسفی حضرتلرینه ویریلان برعنوان جلیـل اولوب [١] علامه ابن کمال حضرتلریده فرط تقوانی حائز اولمقله برابرمجلدات ورسائل اوله‌رق تألیفات جلیله‌لری درتیوزه متناهز اولدیغندن تحریر مشارالیه عمرالنسفی حضرتلرینه اقتداءً « مفتی‌الثقلین » لقب جلیلی ایله تکریم اولنمشدر .

ایضاحات مبسـوطه‌دن نمایان اولیورکه دولت علیهٔ عثمانیه‌نك تا اوائل ایامندن بری ظهور ایدن عنوان و القاب جلیلهٔ علمیه‌نك جمله‌سی سـلف صالحینك قبول واتخاذایلدکلری عنوان متیمن اولوب مساند رسمیهٔ علمیه اکابر رجالی بوعنوانلر ایله تسمیه وتبجیل وامرای سائره‌دن تمیز وتفریق ایدلدیلر.

*
* *

مؤسس دولت عثمانیه سـلطان عثمان خان غازی حضرتلری تا زمان صباوتندن بری علمـاء کرام ایله صحبت و مجالست و انلرك رأی متینیله حرکت ایلردی .

حتی زمان عالیلرنده برچوق ملوك وامرا وار ایکن پیشوای علمـای عصری اولان فقهای عظام مشهوره‌دن اده‌بالی حضرتلرینه داماد معالی‌نهاد اولمش ایدی .

مؤسس مشار الیه حضرتلری مولانا اده بالی نك بر مدرسـهٔ فیوضات اولان دائرهٔ علیه‌لرینه اوته‌دنبرو دوام ایدرك نور اخلاق محمدیه‌یی اومشکاة انوردن اقتباسه چالیشیر وبعضاً کیجه‌لرده دخی بوشهباز حمیت او آشیانهٔ فضیلتده قرار ایله احیای لیال ایلردی هنوز پدرلری ارطغرل غازی حیاتده ایکن بر کیجه برمعتاد خانقاه جناب شیخده قالدیغی اثناده کوردیکی رؤیای

[١] الشیخ الامام مقتدی الاعلام جامع الاصـولین « مفتی‌الثقلین » و صـاحب التصنیفات التی سارت الی الخافقین نجم‌الدین ابو حفص عمر بن محمد بن اسماعیل بن‌محمد بن‌لقمان النسفی ولادته فی‌سـنه ٤٦١ ومات رحمه‌الله سنة ٥٣٧ بسمرقند .
«کتاب الاعلام الاخبار »

مشهوره‌یی عرض ایتمسی اوزرینه جناب شیخ فاضل کندیلرینی تاج وتخت سلطنتله تبشیر وکریمهٔ عفت وسیمه‌لرینی دخی تزویج ایلدی .

٦٨٠ سنه‌سنده پدر عالیلرینك وقوع ارتحاللرنده عموجه‌لری و بیوك برادرلری موجود اولدیغی حالده ناصیهٔ نجیبانه‌لرنده شعشعه نما اولان نور استعداد واهلیت کندیلرینی بالاستحقاق مقام پدره اصعاد ایلدی .

دولت سلجوقیه‌نك تاتارلر پنجه‌سنده بردها اعادهٔ قوت ایده‌میه‌جك مرتبه‌ده ضعیف قالدیغی کورن وتاتارلرك ممالك اسلامیه‌نك نهب ویغماسی خصوصنده‌کی افراط حرص و انهماکلرینه قارشی پك متأثر اولان عثمان غازی حضرتلری برطرفدن دائرهٔ امارتنه التجا ایدن مسلمینك اسکان و ایوالرینه چالشدیغی و برطرفدنده ایلروده اعلان ایده‌جك استقلال تامه کفایت ایده‌جك ممالك الده بولندیرمق ایچون بلاد اسلامیه‌یه تعرض ایتمکسزین بیزانس ایمپراطورلغنه عائد ممالك ایچریلرینه طوغری امر غزا و فتوحاته تشبث ایلدکلری کبی قائن پدر عالیلری مولانا اده بالی حضرتلری دخی او ممالکك حقوق شرعیه و مدنیه‌سنی اداره ایده‌جك مقتدر و عادل علمای عاملین یتشدیرمکه همت ایلدی ٦٩٩ سنه‌سنده سلطان علاءالدین بن فرامرز سلجوقینك تاتارلر طرفدن خلع واسیر ایدلمسی اوزرینه عثمان غازی حضرتلری استقلال حکومتنی اعلان و زمان حضرت پیغمبریده ابو بکر الصدیق افندمز حضرتلری امر فتوایه مأذون اولدقلری کبی تیمناً وتبرکاً عثمان غازی حضرتلری طرفدن دخی قائن پدرلری اده‌بالی حضرتلری امر فتوایه مأمور اولدی .

مشارالیه اده‌بالی حضرتلرینك تلمیذی ودامادی اولوب ایلك خطبهٔ دولت عثمانیه‌یی قرائت ایدن مولانا طورسون فقیه حضرتلری دخی [١] قاضی

---

[١] الشیخ الامام الزاهد اده‌بالی وهو العالم الورع المفتی فی الدیار الرومیة فی زمن السلطان عثمان . وکان الغازی عثمان یراجع الیه فی المسائل الشرعیة والاحکام الدینیه ویشاور معه فی امور السلطنة والاحوال السلطانیه «کتائب الاعلام»

نصب وتعيين اولندی [١] . ٧٠١ سنه‌سنده تنظیم احوال بلاده اهتمام اولنه‌رق سنجاقلر تشکیل اولندیغی صره‌ده هرطرفه مفتی وقاضیلر تعیین اولنمش واده بالی حضرتلرینك بوبابده سبق ایدن همت وغیرتی حسبیله مقتدر وعادل مأمورین علمیه تعیینده مشکلات چکلمامشدر عثمان غازی حضرتلرینك اواخر ایام حیاتی اولان ٧٢٦ سنه‌سنده اده‌بالی حضرتلرینك وقوع وفاتی اوزرینه مشارالیه طورسون فقیه حضرتلری امر فتواده قائم پدر عالیلرینی استخلاف ایلدی . [٢]

* * *

کرك مؤسس دولت، عثمان غازی حضرتلری وکرك انجال علیه‌لری شریعت احمدیه‌یه کردن دادهٔ مطاوعت اوله‌رق امور شرعیه ومواد حقوقیه‌یی واقف احکام شریعت اولان علمای کرامه توجیه وتحمیل ایله بالذات کندیلرینی دخی بوبابده افراد ناس منزله‌سنه تنزیل ایدرك حکومت شرعیه وحقوقیه‌یه اصلا مداخله ایتمامکله برابر بونك برچوق فوائد ومحسناتنی‌ده کورملری اوزرینه مناصب ملکیه‌نك منتهاسی اولان وزرایی دخی طریق علمیه اصحابندن تعیینه تشبث ایده‌رك اولاً اده‌بالی حضرتلرینك حفیدی اولوب طریق علمیه‌دن یتشن احمدپاشا حضرتلرینه وبعده قاضی القضاة مصلح الدین موسی حضرتلرینك مخدومی علمای کرامدن سنان الدین یوسف پاشا حضرتلرینه رتبهٔ وزارت احسان اولنمش واندن صوکره رتبهٔ وزارتله پایهٔ صدارت

---

[١] اول قاض فی الدولة المنصورة العثمانیة القاضی طورسون نصبه الغازی عثمان اول السلاطین العثمانیه والقاضی المذکور خطب اول خطبة حین فتح قره‌جه حصار « اولیات علی دده »

[٢] وبعد وفاة المولی اده‌بالی المزبور قام هومقام الفتوی وتدریس العلوم الشرعیة وکان یشاور معه السلطان عثمان الغازی فی تدبیر امور السلطنة وکان یعظمه غایة التعظیم « کتائب »

كذلك طريق علميه‌دن يتشن جاندارلى عائله‌سنه انتقال ايدرك استانبولك تاريخ فتحى اولان ٨٥٧ سنه‌سنه قدر مسند جليل صدارته بالعموم طريق علميه اصحابى ارتقا ايلمشدر .

دولت عليه‌نك ابتداى تشكلندن اعتباراً اطرافنده بولنان وهر برى كنديسندن برقاچ قات قوتلى اولان اسلام وروم حكومتلرينه علماً وعدلاً ومدنيةً واخلاقاً فائق اولديغندن كسب جسامت وعظمت ايدرك آز بر زمان ايچنده روم ايلى فتوحاتنه باشلامش واون بش يكرمى سنه‌يه وارمه‌دن شو فتوحات عظيمه‌نك بر اوجى طونه ساحللرينه طيانمشدر .

علماى دولت عليه‌دن فخر الفضلا مولانا الوان فقيه حضرتلرى روم ايلى شيخ الاسلامى [١] واخيراً صدر اعظم اولان جاندارلى قره خليل افندى دخى روم ايلى قاضيعسكرى تعيين اولنديلر. دولت عليه‌ده كرك شيخ الاسلام وكرك قاضيعسكر عنوانلرى اول امرده روم ايلنه مخصوص اولمق اوزره بو ايكى ذاتده ابتدا ايلدى .

روم ايلى واناطولى قطعه‌لرينك ملتقاسنده بولنان شهرشهير قسطنطنيه‌نك فتح جليلندن صكره روم ايلى واناطولى پايتختلرى برلشمش اولديغندن شيخ الاسلام عنوان جليلى دخى مركز سلطنت « مفتى الانام » لرينه انتقال ايلدى و بعدما او مقام جليله تعيين اولنان علماى عظامه رسماً دخى اوعنوان مبجل توجيه اولندى .

---

[١] « عموم روم ايلى ولايتنه شيخ الاسلام تعيين اولنان فخر الفضلاء الوان فقيه زيد علمه‌يه رعايت ايدوب كوزله‌يه‌سين علماى عظام ورثهٔ انبيادر . كمال لطف و شفقتله مرعى ومحمى طوتوب ابقاء دين مبين واجراء شرع متين انلرك وجود شريفلرى وانفاس لطيفلرى بركاتنده بيلوب [لحوم العلماء مسمومة] مقتضاسنجه خاطر عاطرلرينى رنجيده ايتمكدن بغايت حذر ايده‌سين » « منشأت فريدون بك ؛ اورەنوس بكه عائد فرماندن »

اناطولی وروم ایلی قاضیعسکرلکلری ودارالخلافةالعلیه قاضیلغی الحالةهذه بالفعل موجود [١] ومربوط اولمغله برابر پایه اعتبار اولنهرق مساند مذکوره‌یی بالفعل احراز ایتمیانلره دخی بالقوه توجیه اولنه‌کلمکده ایسه‌ده مسندجلیل مشیخت عظمایی بالفعل احراز ایتمیانلره « شیخ الاسلام » دینله‌مز . اوائلده ایکی‌ذاته یالکز مشیخت پایه‌سی ویرلمشدرکه بری قره‌چلبی زاده عبدالعزیز افندی اولوب کندیسی روم ایلی قاضیعسکری اولدیغی حالده **١٠٥٩** سنه‌سنده مشیخت پایه‌سی احسان بیورلمش و **١٠٦١** سنه‌سنده بالفعل شیخ‌الاسلام اولمشدر .

ایکنجیسی شیخ‌الاسلام ارضرومی فیض‌الله افندینك مخدوم کبیری فتح‌الله افندیدر . روم ایلی قاضیعسکرلکی پایه‌سیله نقیب الاشراف بولندیغی حالده پدرندن صکره « شیخ الاسلام » اولمق اوزره مشیخت پایه‌سی احسان بیورلدی . **١١١٥** سنه‌سنده پدریله برابر عزل ایدیله‌رك از برمدت صکره وفات ایلدی [٢] وتاریخ مزبوردن شمدی‌یه قدر علمادن هیچ برکیمسه‌یه مشیخت پایه‌سی ویرلمدی .

***

قانون تشریفات دولت علیه‌ده « مفتی الانام وشیخ‌الاسلام » حضراتنك علویت مقام وجلالت مسند بااحترامری شوصورتله تعریف اولنه‌یور :

---

[١] روم ایلی وآناطولی قاضیعسکرلکلری اشتغالات استینافیه‌سنه نظراً ١٢ ربیع‌الاول ١٣٣٢ تاریخلی مادۀ موقتۀ قانونیه موجبنجه توحید ایدیله‌رك برقاضیعسکرلك محکمه‌سی تشکیل قلنمش اولمغله برابر آناطولی وروم ایلی قاضیعسکرلکلری بالقوه موجوددر

[٢] شیخ‌الاسلام فیض‌الله افندی مرحومك مخدوملرندن ١١٥٨ سنه‌سنده وفات ایدن مصطفی و١١٧١ سنه‌سنده وفات ایدن مرتضی افندیلر حضراتی پدرلرندن برچوق زمان صکره شیخ‌الاسلام اولمشلر ایدی .

« بو مقام سامینك رتبۂ جلیله‌سی غایت عالیدر . زیرا بو رتبۂ علیۂ دینیه ووظیفۂ نظیفۂ علمیه صاحبی وارث علوم ائمۂ مجتهدیندر . وعصرنده خلیفۂ حضرت بوحنیفۂ کزیندر . سلاطین عظام ایدهم الملك العلام بونلره تعظیم و قیام ایدرلر ومجالس ملوکانه‌لرنده قیام ایتدیرمیوب مخصوص احرام فرش ایتدیروب و اذن قعود ایله تشریف وموقر بیوررلر . فی‌عصرنا هذا مراسم دولت مقتضاسنجه صاحب مهر وکالت اولان وکیل سلطنتدن غیری جمله‌یه بونلر تقدم وتصدر ایدرلر. طریق‌علمیه وطریق‌سیفیه رجالنك عظماسی علی‌العموم بونلرك دست شریفلرینی تقبیل ایله اکتساب شرف ایتمك ایچون مقام لازم الاحترامرینه واررلر وبو ذات ستوده صفات ، عظما وکباردن برفردك زیارتنه وارمزلر . بعض امور مهمه ومصالح معظمه ایچون مکالمه واستشاره اقتضا ایتسه وزیر اعظم حضرتلری بونلری سرایلرینه دعوت ایدرلر ودعوتنه دخی مراتب عمومیه‌ده اولان کمسه‌لر کوندرلمیوب اشرف مناصب قلمیه اولان ریاست کتاب مقامنده بولنان ذات کوندریلور. ودعوت اولنور . تشریف ایتدکلرنده استقبال وتشییعلرنده بالذات صاحب دولت حضرتلری کمال تعظیم وتوقیر ایدرلر . واعلام واشاراتنه من‌غیر تردد وضع قلم قبول بیوروب رأی وقول صوابلرین تنفیذ ایدرلر . ومعظمات امورك جمله‌سنده بونلرله مشورت وامهات دین و دولتده رأی فاضلانه واجتهاد محققانه‌لرندن استمداد واستعانت بیورملرنده دنیوی واخروی نیجه فوائد عظیمه ومنافع جسیمه اولدیغی محتاج بیان دکلدر . »

اشته سلاطین عظام عثمانیه حضراتنك شمس تابان شریعت غرای محمدیه‌دن اقتباس فیض ایدن اعاظم علمای فخام حضراتنه برمسند مهم‌دولت تفویض وتخصیص ایدرك آنلرك آرای منیره وفتاوای شریفه‌لریله سلطنت عدالتك تمامی احتشامنی ارائه ایتمك امرنده‌کی همتلری مبرور ، واو مقام

جليل محترمی احراز ایدن پیشوایان علمای عظامکده ـــ واسع بر باغچه‌دن آلنمش برقاچ چیچك قبیلندن اوله‌رق ـــ یوقاریده ارائه ایلدیکمز بعض منقبهٔ حقیقت کوکبه‌لرندن مستبان اولدیغی اوزره ناطق بالحق اولمق خصوصنده‌کی سعیلری مشکوردر .

رضی‌الله تعالی عنهم اجمعین

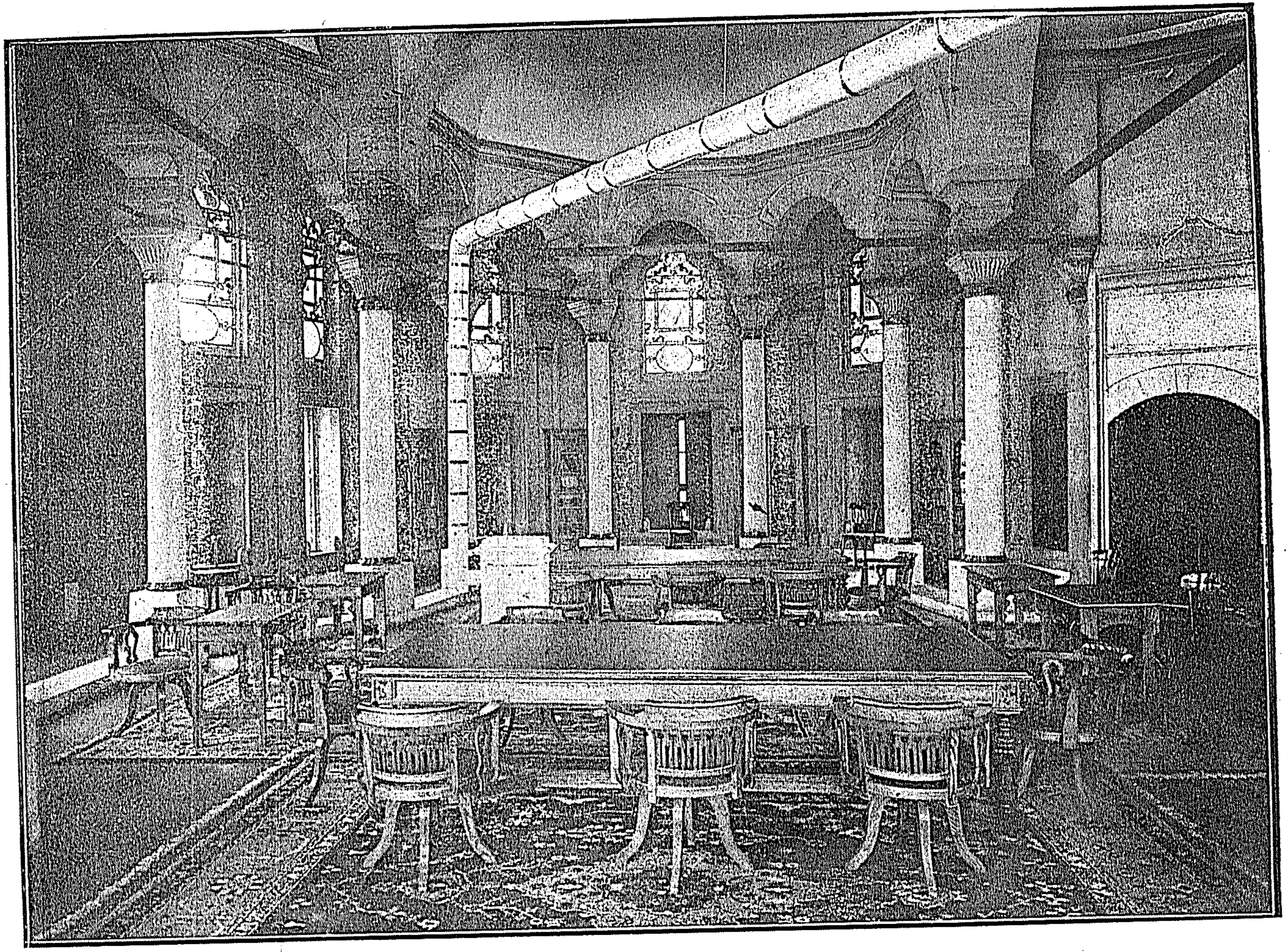

نور عثمانیه کتبخانه‌سی

اخیراً تنظیم اولنان بو کتبخانه‌ده
بالخاصه تاریخه عائد آثار موجوددر

عثمانلی شیخ الاسلاملرینک تراجم احوالی

عثمانلی شیخ الاسلاملری [*]

ایکنجی سلطان مرادخان دوری :

« شیخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

١

محمد شمس الدین فناری افندی [**]

مرحوم شمس‌الدین فناری‌افندی عثمانلی‌شیخ‌الاسلاملرینك برنجیسیدر. مشارالیه (فنار) قریه‌سنده دنیایه کلدی (٧٥١) . کنجلکنی تحصیل علم ومعرفتله کچیردی . استادلری مولانا علاءالدین‌اسود حضرتلریله‌شیخ جمال‌الدین آقسرایی‌در. شمس‌الدین فناری تحصیل علومه فوق‌العاده خواهشکر ایدی . مملکتنك علماسندن باشقه علم وعرفان مرکزلرنده یتیشن علمانك‌ده افکار واجتهاداتندن استفاده ایتمك ایستردی . بوسببدن برای حج کعبهٔ شریفه متوجهاً حرکت ایدرکن قاهره‌یه اوغرامش ، مصر سلطانی مؤیدك التفاتنه مظهر اولمش ، مصر علماسنك ترقیات فکریه‌سندن استفاده ایله‌مشدی . شمس‌الدین فناری افندی مصرده شیخ اکمل‌الدین حضرتلرینه ملازمت ایتدکدن صوکرا بلادرومه کلدی. بروسه قاضیلغنه ومناستر مدرسه‌سی مدرسلکنه نائل اولدی (٨٢٨) . مسائل شرعیه‌یی حل وحقوق عبادی صیانت امرنده‌بویوك بر اقتدار کوستردی . بوسایه‌ده ایکنجی سلطان مراد خانك توجهنی جلبه موفق اولدی. پادشاه زمانه مشاورلك وظیفه‌سنی‌ایفایه باشلادی. دبدبه وسلطنتی اودرجه‌یه

[*] عثمانلی تاریخ انجمنی اعضاسندن مورخ شهیر احمد رفیق بك افندی طرفندن علمیه سالنامه‌سی ایچون اتحاف اولنمشدر .

[**] مؤلفات تاریخیه ومدونات رسمیه‌ده مشیخت جلیله‌یی احراز ایدن ذوات کرامك اسامیسنه مرحوم محمد شمس‌الدین فناری‌افندی حضرتلرینك نام‌مبارکلریله بدء ایدیله‌کلدیکنه بناءً علمیه سالنامه‌سی‌ده بو اثره اقتفا ایلمشدر .

ارتقا ایلدی که، جمعه‌لری جامعشریفه کیدرکن خلق کندیسنی کورمك ایچون طوپلانیر،.
شمس‌الدین فناری افندی‌یی کورمکی بویوك برشرف عد ایدردی. شمس‌الدین فناری،
شیخ حمیدالدین قیصری ایله‌ده مصاحبت ایتدی ، تصوفی مشارالیهدن اوکرندی .
حیاتنك صوك زمانلرنده کوزلرینه عمی‌طاری اولدی . ٨٣٤ تاریخنده وفات‌ایتدی .
وفاتنه تاریخ « جنت الفردوس » در . حسن اخلاق ایله متصف بر ذات ایدی .
بروسه‌ده مدفوندر . شهر مذکورده برجامعی ، برده مدرسه‌سی واردر .

آثاری : فصول البدایع فی اصول الشرایع ، سورهٔ فاتحه تفسیری ، انموذج العلوم ، فرائض سراجیه شرحی .

* * *

فتاوای شریفه وخط دستاری نمونه‌لری :

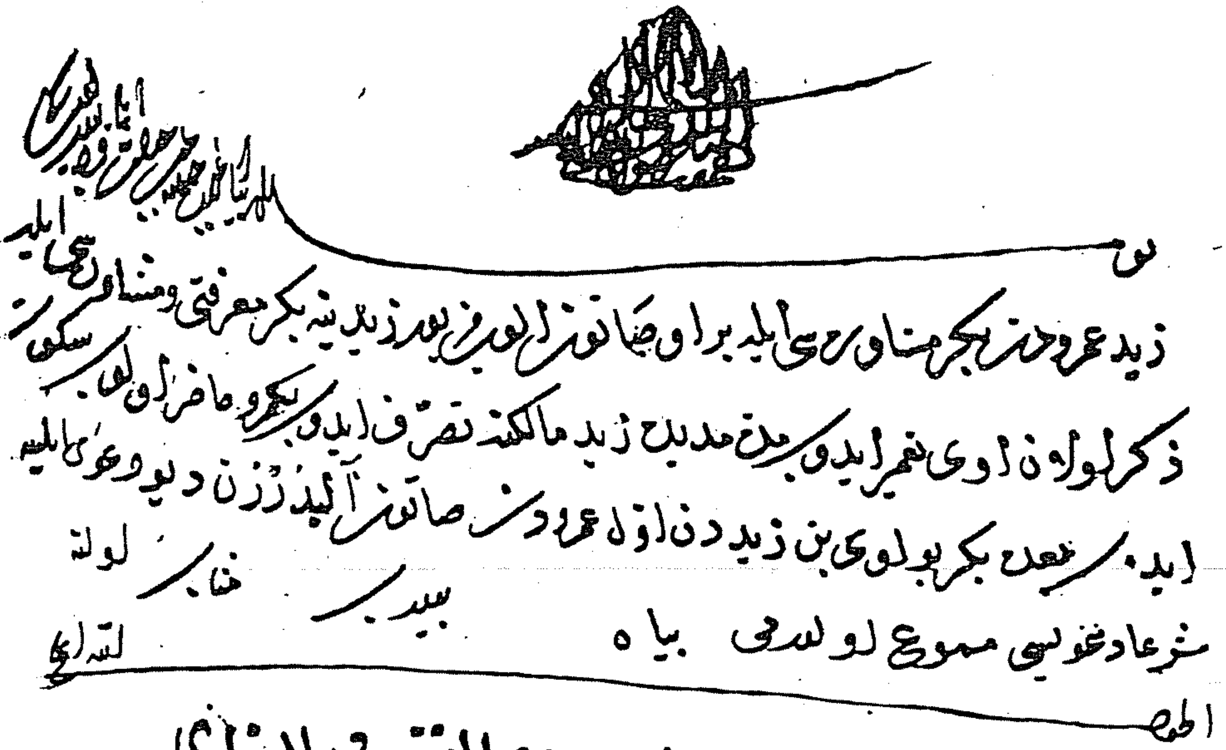
اوله حرره الفقیر محمد الفناری

* * *

دیکر :

زید عمرو متوفانك اسقاط صلوة ایچون تعیین ایدوکی اقچه بر فاج نفر جمع ایدوب حابنیلرنه دوور ایدوکدن صکره حین تقسیمده غنی اوله نلر زیده وفقرا یه قلیل ویرسه شرعا زیادی آلانلر اول زیادی اقچه حلال اولورمی

الجواب

حصه رضاسیله اولمیانلره اولماز

العبد محمد العتاری

* * *

دیکر :

بر قریه نك قدیمی مرعی لری زید ملکمدر دیو شاهد اقامت ایدوب اهل قریه قدیمدن مرعامزدر دیو شاهد اقامت ایلسه لر زید اقنك شاهده اولی اولورمی

الجواب

مرعی شاهدی اولی در

العبد محمد العتاری

* * *

دیکر :

الله اعلم

هند زیدك یدنده اولان اوغلی ایچون بنوم ملکمدر بابام بکر متوفی‌دن انتقال ایلدی دیو

وی طلب ایتدکده زید دخی بابالک فوت اولدقده دینی ظاهر اولمیوب و ضرورت نفقه‌دن ناشی اوغلی بکرك

زوجه‌سی زینبه تمام بهاسیله بیع اولنوب بن زینبدن صاتون آلدم دیدکده هند زینب بو اوغلی بابام بکردن

بکا انتقال ایدن اوغلم ایله صاتون آلمشدی دیو اثبات ایتدکی تقدیرجه مرقوم اوغلی زیدك الندن آلمغه

شرعا قادره اولورمی

الجواب

هند اوغلی صاتون الدیغنی اثبات ایتمز ایسه اولماز حرره العبد محمد الله

« بالاده‌کی فتاوای شریفه‌ده کوریلان امضالر ایله جواب قسمنده‌کی یازیلر مشارالیهك خط دستیدر ـ اصللری فتواخانۀ عالیده محفوظ در . »

* * *

٥ - دیکر :

زید بر عرصه‌یی وقف ایدوب بکینی عمروه شرط ایدوب حدودینی تعیین و الی مذکور حدود ودر
ایچنده بر حجره اولوب کم بنا ایدوکی معلوم اولمیه وقف مزبورک متولیسی اولان بکر زید
حجره‌ی ییقوب یرینه غیری حجره بنا ایلیوب عمروه تصرف ایتدرمکه قادر اولسه عمرو حجره‌ی
بکا وقف و مشروط اولان عرصه‌نک ایچنده در بکا تصرف ایتدرمزسک حجره‌یی بوزوب
بنه لوازمکی حالی اوزره ایدوب بکا تسلیم ایله دیمکه شرعا قادر اولورمی حالا بوزمیا مسلم ایله

الله اعلم

اولماز

کتبه ... الفقیر محمد ...

٦ - دیکر :

*
* *

زید بنا ایتدیکی مسجدک وقف یری اوزرینه متولیسی و حاکم
الوقت اذنی ایله عمرو مقاطعه ایله بر مقدار یر آلوب مکتب
بنا ایتمک شرعا جائز اولورمی بیت بیوت ...

الله اعلم

واقف اجازه ویرمک
شرط ایتدیسه اولور

الفقیر محمد ...

" بو ایکی فتوانك اصللری ییلدیز کتبخانه‌سنده‌در "

« شیخ الاسلام ومفتی الانام »

٢

فخر الدین عجمی افندی [*]

فاتح دورینك کزیده علماسندندر . فخر الدین افندی ایرانده سید شریف جرجانیدن تحصیل معرفت ایتدی . عثمانلی ممالکنه کلدیکی زمان ملا فنارینك اوغلی محمد شاه افندینك خدمتنه داخل اولدی . بروسه مدرسه‌سنه معید ، سائر مدرسه‌لرده مدرس تعیین اولندی . ایکنجی سلطان مراد خان زماننده اوتوز آقچه وظیفه ایله مفتی اولدی (٨٣٤) . حیاتنی قناعتکارانه وعفیفانه کچیردی . مراد ثانی وظیفه‌سنی آرتدیرمق ایسته‌دیکی حالده فخر الدین عجمی قبول ایتمه ی :

— بیت المال حلالدر . فقط حاجت وکفایتدن فضله‌سی حلال دکلدر .

دیدی . علم حدیثده ید طولا صاحبی ایدی

فخرالدین عجمی افندی فاتح سلطان محمد خان دورنده اوج اقباله واصل اولدی . استقامتی وکمالاتی ایله حضرت فاتحه کندیسنی سودیردی . بو صره‌لرده حروفیه طائفه‌سندن فضل تبریزینك فلسفه‌سی پك زیاده رواجده ایدی . حضرت فاتحده بوطائفه‌یه میل ایتمش ، حتی فضل تبریزینك اتباعندن بعضلرینی سرای همایونه قبول ایله‌مشدی . وزیر اعظم محمود پاشا حضرت فاتحك بوتمایلندن ممنون دکلدی . فضل تبریزی اتباعنی کوزدن دوشورمك ایستیور ، فقط حضرت فاتحه برشئ سویلەمکه جسارت ایده‌میوردی . نهایت برکون مسئله‌یی فخرالدین عجمی‌یه آچدی . حضرت مفتی کندیسنه نقل وروایت ایدیلن سوزلری طرفدارلرینك لساندن ایشتمك ایسته‌دی . برکون محمود پاشا فضل تبریزی طرفدارلرینی قوناغنه ، ضیافته دعوت ایتدی . مفتی افندی بی ده کیمسه‌نك کوره‌میه‌جکی بر یره صاقلادی . چکدن صوکرا محمود پاشا مسافرلریله مصاحبه‌یه باشلادی . سوز ، فضل تبریزینك افکار ومسلکنه انتقال

[*] مشار الیهك خط دستلریله موشح فتوالری تحری اولنمقده‌در . بولندیغی تقدیرده بعنه الکریم سنین آتیه سالنامه‌لرینه درج ایدیله‌جکدر .

ایتدی . فخرالدین عجمی صاقلاندیغی یردن بوتون مصاحبه یی دیکلیوردی . نهایت افکار واجتهادینه مغایر فکرلری ایشیدیر ایشتمز کندینی طوتامادی ، بولوندیغی یردن فیرلادی، معارضنی قاچمایه مجبور ایلدی . اوصورتله که ، پادشاهك حضورینه قدر تعقیب ایتدی؛ فاتح سلطان محمد بوحاله قارشی سکوت ایله مقابله کوستردی . فخر الدین عجمی بونکله قناعت ایتمه‌دی . معارضنی ادرنه‌ده، اوچ شرفه‌لی جامعه کتیرتدی . خلق مواجهه‌سنده فکرلرینی برر برر جرح ایتدی . نتیجه‌ده احراقنه فتوی ویردی .

فخرالدین عجمی صلابت دینیه ایله متصفدی . ٨٦٥ ده وفات ایتدی . ادرنه‌ده دارالحدیث جامعنك محرابی اوکنده‌در . مدت فتواسی اوتوزسنه‌دن زیاده‌در .

*

« شیخ الاسلام ومفتی الانام »

٣

منلا خسرو محمد افندی (*)

فاتح دورینك الك بنام مفتیلرندندر. ملاخسرو، فاتحك پدری ایکنجی سلطان مراد دورندن اعتباراً فضل وکمالیله تمیز ایلەدی . حیدرهروی حضرتلرندن درس کوردی . بوصورتله تحصیل معرفت ایلەدکدن صوکرا عهده‌سنه ادرنه‌ده شاه ملك مدرسه‌سی ویرلدی. بوصره‌ده قارده‌شی ده ینه ادرنه‌ده چلبی مدرسه‌سنك مدرسی ایدی. وفاتنده بو مدرسه‌ده ملاخسروه ویرلدی. ملاخسرو وارنه محاربه‌سندن اول (٨٣٢) قاضیعسکر نصب

[*] مشار الیهك خط دست وامضالریله موشح فتوالری تحری اولنمقده وبولندیغی تقدیرده یعنه الکریم سنین آتیه سالنامه‌لرینه درجی مقرر بولنمقده ایسه‌ده مرحوم مشار الیهك خطوط مبارکه‌سندن بو سنه سالنامه‌سی دخی محروم براقلماق امنیه‌سیله خط دستلری اولدیغی حقنده صراحت کامله‌یی حائز اولوب جمله مؤلفاتندن اوله‌رق فاتح سلطان محمد خان ثانی حضرتلرینه؛ طرفلرندن اهدا واتحاف اولنان والحالة هذه یکی جامع کتبخانه‌سنده محفوظ بولنان « مرقاة » نام اثر مشهورلرینك ایلك وصوك صحیفه‌لریله جمل وتحاقیه‌یی تضمن ایدن صحیفه‌لرینك فطوغرافیلری تذییل اولونمشدر .

اولندی . اوتاریخدن اعتباراً عثمانلی اردوسنك امور شرعیه‌سی ملا خسرو طرفندن فصل اولوندی. وارنه محاربه‌سی ملا خسروك حیات مسلکیه‌سنه اجرای تأثیردن خالی قالمادی . مراد ثانینك اختیار عزلت ایتمسی اوزرینه سلطان محمد خان ثانی ملاخسروی ینه مأموریتنده ابقا ایتدی . کنج پادشـاه ایله ملا خسرو بیننده صمیمی بر رابطه حاصل اولدی . ملاخسرو بو رابطه‌نك صمیمیتنی پادشاهه فداکارانه خدمت ایدرك اثبات ایتدی . وارنه محاربه‌سندن اول سلطان محمد ثانی سلطنتی پدرینه ترك ایدرك مغنیسایه کیتمکه مجبور اولدیغی زمان ملاخسرو کنج پادشاهدن آیرلمادی . فاتحك ایکنجی جلوسنده بوصداقتنك مکافاتنی کوردی . استانبول فتحی، فاتحك دور اقبالی ملاخسروك قدر وقیمتنی اعلا ایتدی . استانبولك ایلك قاضیسی خضر بکدن صکره ملاخسرو استـانبول قاضیلغنی احراز ایله‌دی (٨٦٣) . بالآخره غلطه واسکدار قاضیلقلریله آیاصوفیه مدرسه‌سی‌ده ملا خسروه احسان بویورلدی . فاتح سلطان محمد ملاخسروه صوك درجه التفات ایدر ، ملا خسروده بو التفاته مغرور اولوردی . اودرجه‌ده‌که، بر ولیمه جمعیتنده پادشاهك صاغنده ملا کورانینك ، صولنده کندیسنك اوطورماسنه تحمل ایده‌مه‌مش، کمال کبروغرورندن حضرت فاتحه کوجنه‌رك بروسه‌یه چکیلوب کیتمشدی . حضرت فاتح ملا خسروك کوکلنی آلمش، استانبوله دعوت ایدرك منصب فتوی ایله اعزاز ایلمشـدی . فاتح ملا خسروی پك زیاده تقدیر ایدردی . ملا خسرودن بحث ایتدیکی زمان :

— زمانمك ابوحنیفه‌سیدر .

دییه ملا حقنده‌کی توجه و محبتنی ابراز ایدردی ، ملا خسروده اطوار حکیمانه واوضـاع دیندارانه‌سیله کرك پادشاهك ، کرك خلقك محبتنی جلب ایلردی . درسـه کیده‌جکی زمان اهالی أوینك اوکنه‌طوپلانیر، ملاخسروی دبدبه واحترام ایله‌مدرسه‌یه قدر کوتورر ، ینه اوصورتله خانه‌سنه کتیریردی . ملا خسروك بعض انزواپرورانه احوالی خلقك خوشنه کیدردی. مثلا قوناغنده برچوق کوله‌سی وجاریه‌سی وارایکن ملا خسرو بونلرك هیچ بریسنی کندی خدمتنده قوللانماز، اوطه‌سنی کندی‌سوپورر، شمعه‌سنی کندی یاقاردی .

وفاتنه تاریخ «مات رئیس العلما» ٨٨٥ ، استانبولده وفات ایتمش ، نعشی بروسه‌ده کندی مدرسه‌سی جوارینه دفن اولونمشدر . مدت فتواسی یکرمی سنه‌دن زیاده‌در .

مشهور آثاری : شرح مطوله وتلویحه حاشیه، قاضی بیضاوی تفسیری اوائلنه حواشی‌تعلیق ، درر ، غرر ؛ مرقات الوصول ، تلخیصه شرح .

*
* *

خط دستاری نمونه‌سی :

حامدا لمن شيد اصول الدين ، وايد فروعه بالكتاب المبين ،
ومصليا على مقوم سنن اليقين ، والمجتهدين على استحسان استصحابه اجمعين ،
وبعد فهذه مجلة مشتملة على غرر مسائل الاصول ، ودرر بحار المعقول
والمنقول ، خالية عن العبارات المدخولة ، حالية بالاشارات المقبولة ،
تقوم لميزان برهان الاصول ، نافع في الوصول الى مستصفى حقائق المحصول ،
نظمها تهذيب مع الاحكام مغن عن التنقيح والاختصار ، وفخرها بغاية
تبيينه المرام ، منار لتوضيح منهاج كشف الاسرار ، رتبتها معولا في تحرير الكلام
وتحقيقه على عناية الملك العلام وتوفيقه ، وسميتها مرقاة الوصول
الى علم الاصول ، اسال الله تعالى كفاية من كنز الهداية ، ووقاية عن الزلل
في البداية والنهاية ، انه قريب مجيب عليه توكلت واليه انيب **مقدمة**
اصول الفقه علم يعرف به احوال الادلة والاحكام الشرعيتين من حيث
انها دخل في اثبات الثانية بالاولى والفقه معرفة النفس ما لها وما عليها عملا فخرج

« مرقاتك ايلك صحيفه‌سی »

والسنة بمتنها وسندها وموارد الاجماع ووجوه القياس وحكمه غلبة الظن
على احتمال الخطأ فالمجتهد يخطئ ويصيب خلافا للمعتزلة بناء على ان الحكم عند الله تعالى
واحد عندنا ومتعدد عندهم لهم انه لو لم يتعدد لكلف بغير المقدور وان الاجتهاد
في الحكم نحوه في القبلة والحق فيه متعدد اتفاقا قلنا التكليف بالاجتهاد لا اصابة
الحق ولو تعدد لما فسد صلوة من خالف الامام عالما حاله وعلم اعادة المخطئ
للكعبة لكونها غير مقصودة ولنا لو تعدد لزم الفساد اذا تغير الاجتهاد
صار المقلد مجتهدا وهو في الشرعيات لا العقليات الا عند بعضهم ثم
المخطئ مصيب ابتداء لترتب الحسنة وقيل لا لاطلاق الخطاء في الحديث
قلنا لو سلم الاعتداد به في الاصول فقد تخلف مقتضاه
لمانع ترتب الحسنة ولا يعاقب عليه الا ان يكون طريق
الصواب بينا وهو غير متحر هو الصواب
الحمد لله ملهم الصواب واليه المرجع والمآب

قد انتهى سير قدم القلم بعون الله بارئ النسم على يد مؤلف هذا
الكتاب اضعف عباد الله الملك الوهاب محمد بن فرامرز بن علي
عامله الله تعالى بلطفه الخفي والجلي في آخر شعبان سنة خمس وسبعين
وثمانمائة وقد كان الفراغ عن جمعه وتاليفه وترتيبه
وتصنيفه في اواخر صفر سنة تسع وثلثين وثمانمائة

« مرقاتك صوك صحيفه‌سى »

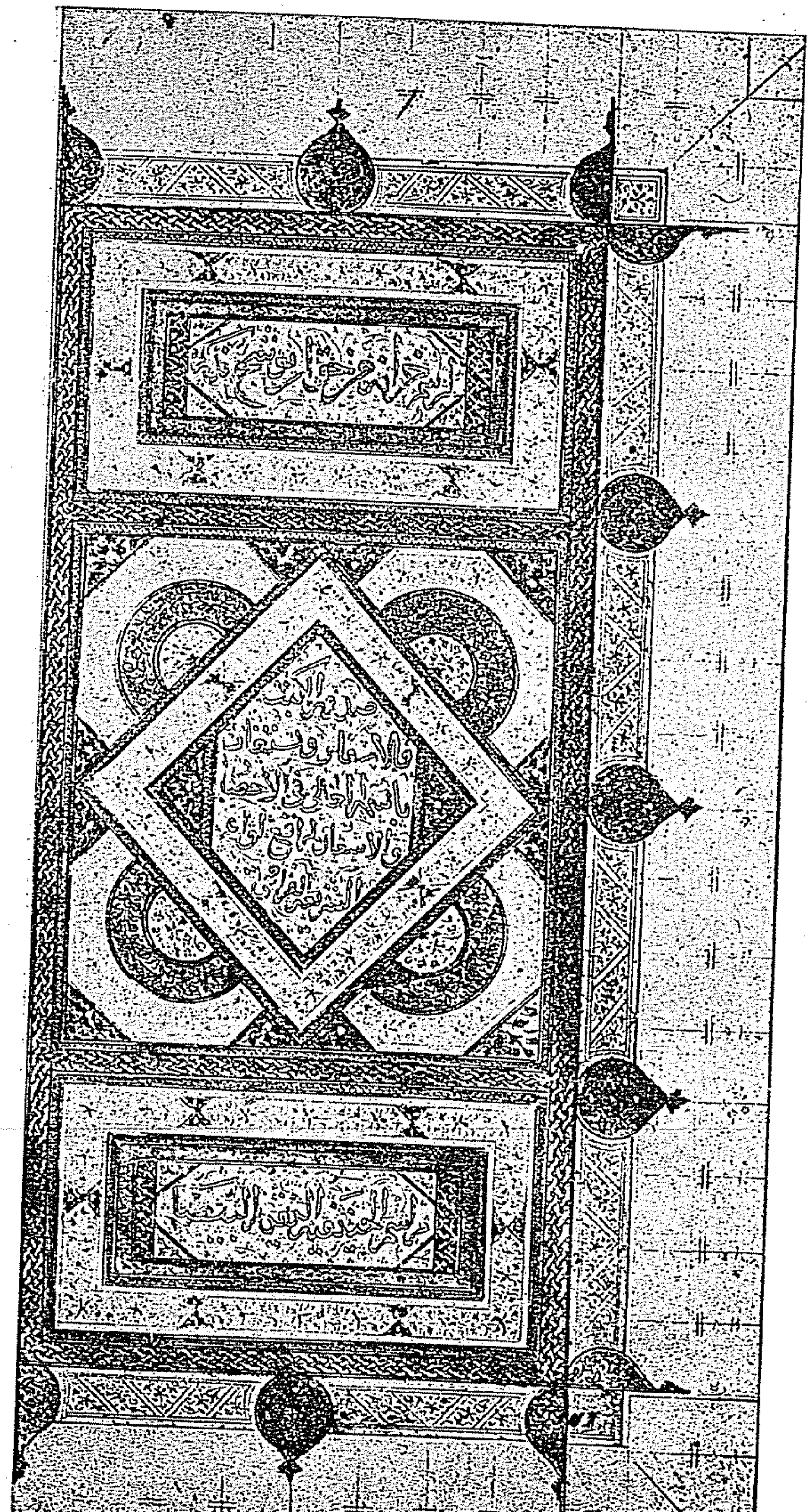

« جل اتحافيه‌ني محتوى صحائف رنكيندن »

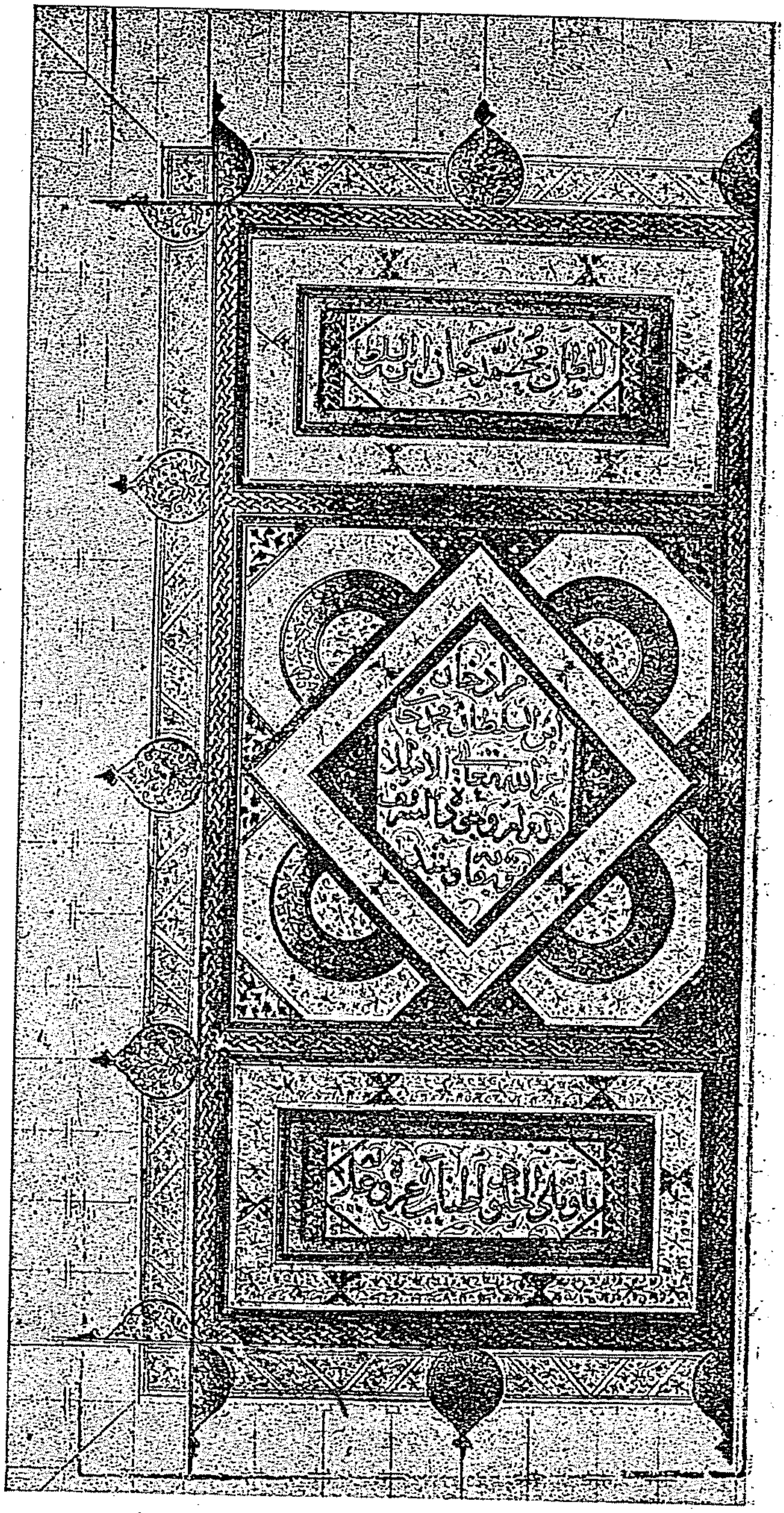

« جل اتحافیه‌یی محتوی صحائف رنکیندن »

٤

منلا كورانی احمد شمس الدين افندی

احمد شمس‌الدين افندی كورانده طوغدی . اودوره‌ده مصر علماسی غايت مشهوردی. شمس‌الدين افندی مصرعلماسندن تحصيل‌معرفت ايچون (قاهره)يه كلدی. ابن حجرعسقلانيدن اجازت آلدی . بوصره‌ده حجدن عودت ايدن منلا يكان قاهره‌ده منلا كورانی ايله كوروشدی ، فضل وكمالنی تقدير ايتدی ، برلكده پايتخت عثمانی‌يه كتيردی ، ايكنجی سلطان مرادخانه تقديم‌ايلدی. منلا كورانينك نجم‌اقبالی اوكوندن اعتباراً پارلادی . بروسه‌ده قاپليجه ويلديرم مدرسه‌لرينه مدرس وشهزاده محمدخانه معلم تعيين اولوندی . سلطان محمد خان ثانينك جلوسنده كنديسنه وزارت تكليف اولونديغی حالده قبول ايتمدی ، نهايت قاضيعسكرلكی قبول ايتدی (٨٥٥) . بو وظيفه‌يی غايت عادلانه ايفا ايلدی . عزل ونصبده احقاق حقدن آيرلمادی . منلا كورانينك ايجاب‌حاله توفيق حركت ايتمه‌مسی حضرت‌فاتحك اغبرارينی موجب اولدی. منلا كورانی‌يی تصحيح اوقاف وسيله‌سيله بروسه‌يه كوندردی. فقط احمدشمس‌الدين افندی اوراده‌ده استقامتدن آيرلمادی. پادشاه مقربيندن‌برينك مغايرشريعت تكليفنی رد ايتديكی كبي دوكمكدن‌ده كری طورمادی . فاتح بودفعه بسبتون حدتلندی ، منلا كورانی‌يی منصبندن‌ده عزل ايتدی . احمد شمس‌الدين افندی متانت وفضيلتنه ذره قدر خلل كتيرمدی . مصره كيتدی ، اوراده سلطان قايتبايك التفاتنه مظهر اولدی . بو مظهريت فاتحك مغبر كوكلنی يموشاتدی ، استادينی تكرار استانبوله دعوت ايتدی . عهده‌سنه اولا بروسه قاضيلغی (٨٦٢) ، بعده مفتيلك توجيه ايتدی (٨٨٥). منلا كورانی حياتنك صوك‌زمانلرينی خسته‌لكله كچيردی. استانبول خارجنده هوادار بريرده اوطورر ، بوصورتله اوقات كذار اولوردی . خسته‌لكی زياده‌لشديكی صره‌ده بورجلرينك بيت‌المالدن تسويه‌سنی وجنازه نمازنده پادشاهك بولونماسنی، جسدينك كنار قبره‌قدر يرده سوروكلنه‌رك كوتورلمسنی وصيت ايتمشدی. وفاتنده (٨٩٣) يوز سكسان بيك اقچه بورجی چيقمش ، كاملاً بيت‌المالدن تسويه ايدلمشدر . يالكز نعشنی كنار قبره قدر سوروكله‌مك حرمتسزلكه دلالت ايده‌جكی جهتله‌وصيتی يرينه كلمك ايچون جسدی برحصر اوزرينه قونولارق قبرينك كنارينه

قدر كثيرلشدر . منلا كورانى اوزون بويلو، اوزون صقاللى، نطوق بر ذات ايدى. كنديسى شافعى مذهبنه منسوب ايكن سلطان مراد ثانينك رجاسى اوزرينه حنفى مذهبنه سالك اولمشدر .

مشهور آثارى : غاية الامانى فى تفسير السبع المثانى، كوثر جارى على رياض البخارى .

* * *

فتاواى شريفه وخط دستارى نمونه‌لرى :

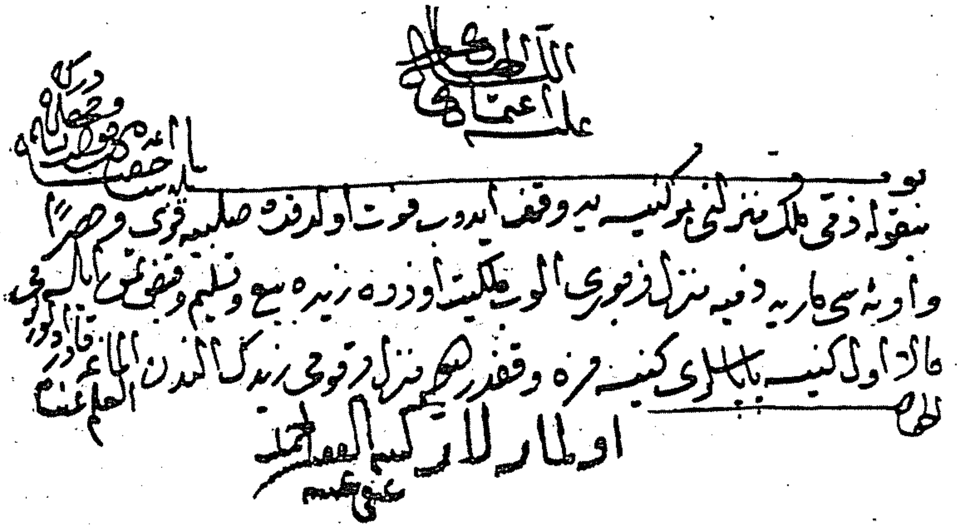

ديگر :

* * *

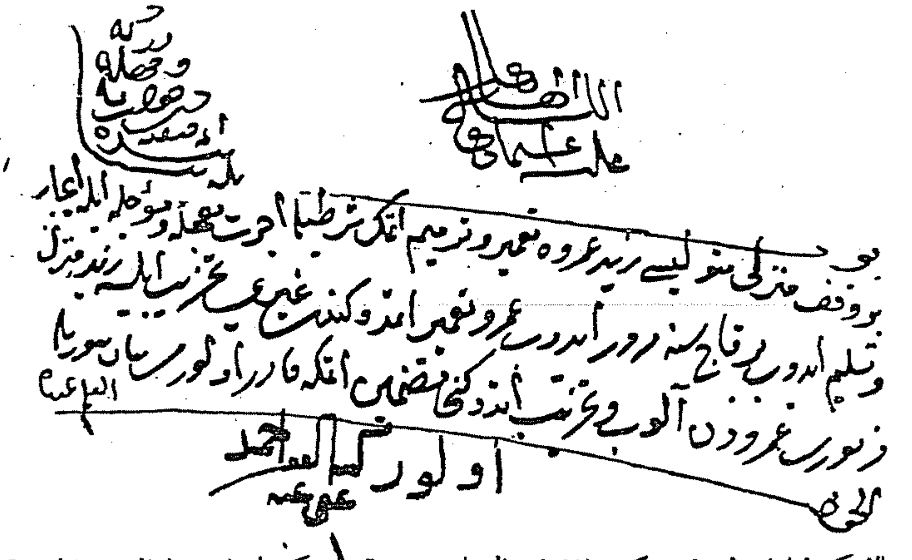

« بالاده‌كى فتاواى شريفه‌ده كوريلان امضالرايله جواب قسمنده‌كى يازيلر مشاراليهك خط دستيدر . اصللرى ييلديز كتبخانه‌سنده محفوظدر . »

« شیخ الاسلام ومفتی الانام »

٥

منلا عبدالکریم افندی

بایزید ثانی دوری مفتیلرندندر . عبدالکریم افندی دهاپك کوچوك ایکن وزیر اعظم محمود پاشا ایله برابر دیار اسلامه کتیرلمش ، ایکیسی‌ده دین اسلامی قبول ایله‌مشدی . حتی بلاد حربدن نقل اولوندقلری صره‌ده عبدالکریم افندی ایله محمود پاشا بارکیرك برطرفنه ، مولانا ایاس‌ده اوبر طرفنه قونمشدی . بالآخره بوحادثه‌یی مولانا ایاس کندیلرینه دائما تکرار ایدر : — کوچوك ایکن برابر کلدیکمز زمان ثقلتجه ایکیکزه مساوی اولدیغم کبی شمدی‌ده علم وعرفانجه معادلم ! دیردی

عبدالکریم افندی مرادثانی امراسندن محمدآغانك تربیه‌سیله بویودی . کندیسنه قرآن کریم تلاوت ایتدیرلدی . محمد آغا ، عبدالکریم افندی‌یی یتشدیردکدن صکره حضرت فاتحه هدیه ایتدی . بوتاریخدن اعتباراً عبدالکریم افندی توسیع معلومات ایتمکه باشلادی . مولانا حواس‌ایله مولانا عجمیدن استفاضهٔ کمالات ایتدی . استانبولك فتحندن صوکرا مدرس، ٨٦٣ ده قاضیعسکر اولدی . سکزسنه صوکرا عزل ایدلدی . ٨٩٣ ده مفتیلك منصبنه نائل اولدی . وفاتی ٩٠١ ده‌در . مدت فتواسی یدی‌سنه‌در . قبری ، ادرنه‌ده بنا ایتدیردیکی مکتب جوارنده‌در .

*
* *

[illegible]

بو مسئله بیاننده نه بیورلر که زید عمرو له فضیلت و بینه
نزاع ایدرکن عدول مسلمین اوره سنده بکره زید شتوک
ولد نعمتوکدر نیچون ازاله رسمی ویجک حاشا اکر پیغمبر دکلی اولر
بن انوک قناودینی قدر بن وسه عمرو بنا لازم کلور جواب بیورب
مثاب اولالر

الله اعلم

تشدید تعزیر لازم کلور

زید تعلیق بالمحال ایدرک لازم اولمز کذا
فی القنیه والبزازیه فی السابع فی کلام الفقه

العبد ... عبد الکریم
عفی عنهما

دیکر :   ١٥ ـ

الله الملهم للصواب

زید عمرودن
بیانته بیع ووردلکه
لوهـــــــــــله بیانته ... بیکل اقچه بیع ایلیه
معامله بیکل اقچه آلوب عمرو دکانی لقلیه اولمدن بیکل اقچه بیع ایلیه
عمرودن حصه بیعی قبول ایدوب زید ایکی یوز اقچه اجاریه ویر
شرعا جائز اولورمی اولمازمی بیان ایدوب مثاب اوله‌لر

الجواب الله اعلم

قبض اولنماش مبیع قبل القبض
القبض عطا حسبنه اجاریه ویرمکه
اجارسندن نسنه المق شرعی وکلدر

ولو اشترى عبدا ولم يقبضه حتى آجره المشترى
البايع لا يلزم الاجر

كذا في حافظ الدين
في كتاب البيوع
في فصل [illegible]
المبيع

حرره ابو عبد الكريم
الداعى [illegible] عفى عنه

« امضا وفتاوای شریفه‌نك جواب قسمی مشار الیهك خط دستیدر. اصللری فتوا خانهٔ عالیده محفوظ در. »

***

« شيخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

٦

چلبی علاء‌الدين العربی افندی

علاء‌الدين العربی ، حلبلی‌در . مقدمات علومی مملکتنده تحصيل ايلدکدن صوکرا استانبوله کلدی. منلا کورانيدن تحصيل علوم ايله‌دی. مولانا خضربکدن‌ده استفاده ايتمکدن خالی قالمادی. ايلك مأموريتی ادرنه‌ده دارالحديث مدرسه‌سنده مولانا فخرالدين العجمی‌يه معيدلکدر. علاء‌الدين العربی افندی بالآخره قاپليجه مدرسه‌سنه تعيين اولوندی. بو اثناده خلوتيه رؤساسندن شيخ علاء‌الدينه انتساب ايتمسی نظردقتی جلب ايتدی . شيخ علاء‌الدين مغنيسايه نفی اولونديغی زمان، علاء‌الدين العربی‌ده برلکده نفی ايدلدی . برمدت صکره عفوه مظهر اولدی . مغنيسادن ثمانيه مدرسه‌سنه تعيين اولندی . فاتح سلطان محمد خانك صوك زمانلرنده سکسان آقچه وظيفه‌سی اللی‌يه تنزيل ايدلدی . بو مغدوريت چوق دوام ايتمدی ، علوفه‌سی سکسان آقچه‌يه ابلاغ اولونديغی کبی عهده‌سنه مفتيلك توجيه ايدلدی (٩٠٠) .

علاء‌الدين العربی افندی بر سنه صکره وفات ايتدی . قبری ايوبده ، ادريس کوشکنده‌در . تفسير وفقهده اختصاص تامی واردی. تأليفاتی يوقدر. مدت حياتنده طقسان طقوز اولادی دنيايه کلمش هربرينه اسماء حسنادن برينی آد قويمشدر .

*
* *

فتاوای شریفه وخط دستاری نمونه‌لری : [*]

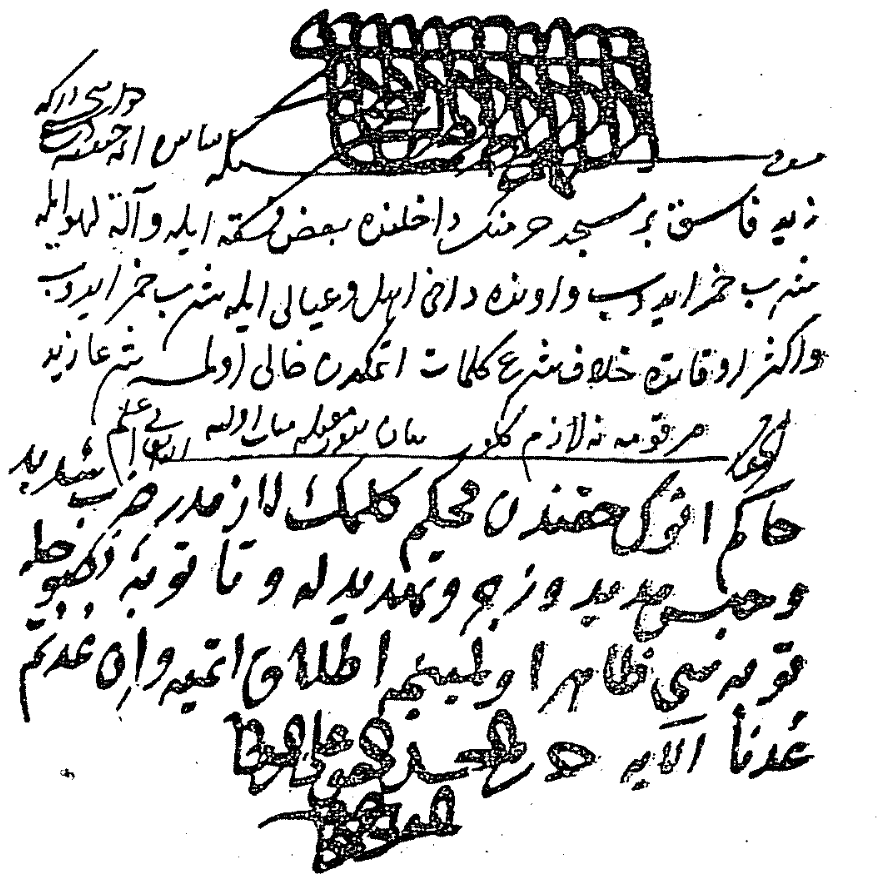

دیکر :

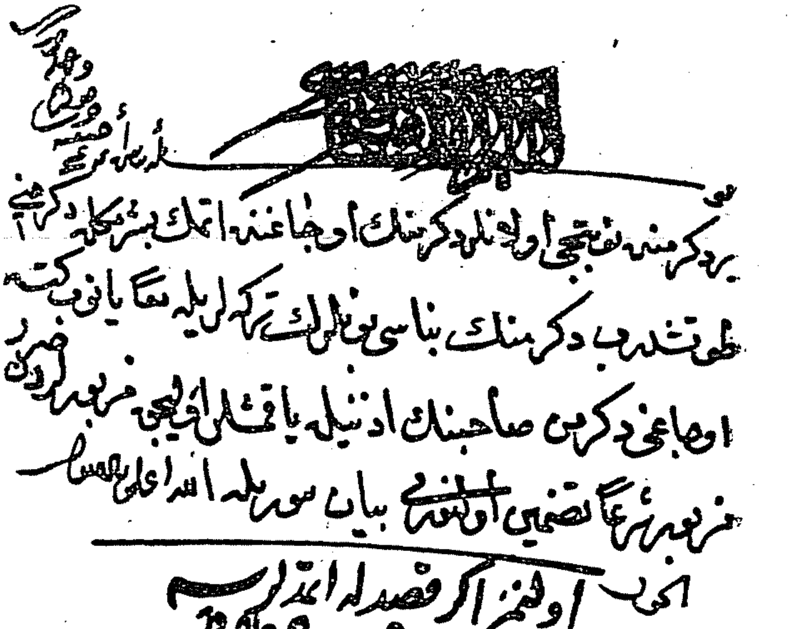

« اصللری فتوا خانهٔ عالیده »

---

[*] امضا ایله اجوبه مشار الیهك خط دستیدر .

٧

افضل زاده حمید الدین افندی

حمیدالدین افندی طبع‌متینه مالك‌مفتیلردن ایدی. پدری‌علمادن ایدی. کنجلکنده، علوم ابتدائیه‌یی پدرندن تحصیل ایتدی . برمدت منلا یکانه ملازمت‌ایلدکدن صکره بروسه‌ده قاپلیجه ، استانبولده مراد غازی مدرسه‌سنه مدرس اولدی . پایتختده طاعون ظهور ایتمسی اوزرینه اولاد وعیالیله برلکده استانبول خارجنده برقریه‌یه التجا ایتدی ؛ مع‌مافیه بورادن ینه درسلرینه دوام ایتمکدن خالی قالمادی . بایزید ثانی زماننده شان وشهرتی برقات‌دها آرتدی. عهده‌سنه استانبول قاضیلغی تفویض اولوندی. نهایت مفتیلك منصبنه نائل‌اولدی (٩٠١) . مدت فتواسی یدی‌سنه‌در. وفاتی ٩٠٨ ده‌در . ابو ایوب‌الانصاری جوارینه دفن اولونمشدر . ادرنه قاپیسی جوارنده بر مسجدی ، شکرجیلر خانی قربنده برمدرسه‌سی واردر .

* * *

فتاوای شریفه وخط دستاری نمونه‌لری : [*]

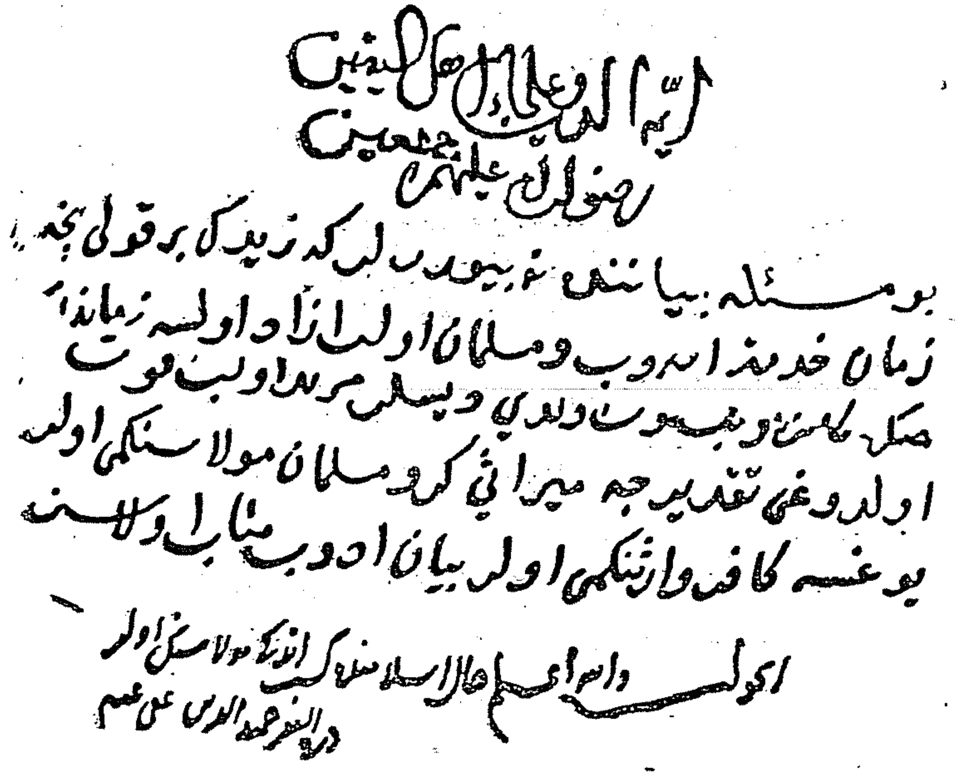

« اصلی فتوا خانهٔ عالی‌ده »

* * *

[*] امضا وجواب قسمی خط دستیدر .

« شيخ الاسلام ومفتى الانام »

٨

زنبيللى على افندى

زنبيللى علاءالدين على الجمالى افندى عثمانلى مفتيلرينك بويوكلرندندر . « زنبللى مفتى » ديه مشهوردر. زنبللى على افندى عن اصل قره مانليدر. كنجلكنده قره مانلى مولانا حمزه دن تحصيل معرفت ايتدى .

استانبوله كلديكى زمان منلاخسروك حلقهٔ تدريسنه داخل اولدى. بالاخره بروسه ده مولانا حسام زاده دن علوم شرعيه تحصيل ايله دى. مولانا مصلح الدين افندى يه انتسابى، كريمه سنى تزوجله نتيجه لندى . على افندى علم وعرفانى سايه سنده ادرنه ده على بك مدرسه سنه تعيين اولوندى . قره مانلى محمد پاشا ايله اره لرنده موجود برودت زنبيللى على افنديك بومدرسه ده اوزون مدت قالماسنه مانع اولدى. على افندى عزت نفسنى محافظه ايتمه كى مرجح كوردى ، شيخ مصلح الدينك خدمتنه داخل اولدى . بايزيد ثانينك جلوسنده نام بلندى بوتون عثمانلى ملكنه انتشار ايتدى . بايزيد ثانى كنديسيله كوروشمك ارزو ايتديكى حالده زنبيللى على افندى دعوته اجابت ايتمه دى . بونكله برابر اوتوز آقچه وظيفه ايله قاپليجه مدرسه سنه، دها صوكرا آماسيه مدرسه سنه نفى اولوندى. على افندى آناطولى مدرسه لرينى قسماً طولاشدى . ازنيق وبروسه ده مراد غازى مدرسه لرنده مدرسلك ايتدى . برمدت قدرده آماسيه ده بايزيد ثانى مدرسه سنده نشر علوم ايله مشغول اولدى . حج شريف ايچون مكهٔ مكرمه يه كيده جكى صره ده عربستان عصيانلرى بوارزوسنه مانع اولدى . بوصره ده شيخ الاسلام افضل زاده حميدالدين افندى وفات ايتدى، يرينه زنبيللى على افندى مفتى تعيين اولوندى (٩٠٨).

ياوز سلطان سليمك جلوسى اوزرينه زنبيللى على افنديك كوكب اقبالى پارلامايه باشلادى . پادشاهك علم وكماله مجلوبيتى مفتينك قيمت ونفوذينى آرتديردى . على افندى حقپرورلكى وفضيلتى ايله ياوزسلطان سليمى بيله نفوذى آلتنده بولونديردى. حلم وسكونتى، حقه رعايتى ايله پادشاهك شدتلى افعالنى تسكينه موفق اولدى . على افندى اوينك پنجره سندن بر زنبيل صارقيدير ، مشكلى اولانلر مشكللرينى بر

کاغده یازارلر ، زنبیلك ایچنـه آثارلردی . بوسببدن کندیسنه « زنبیللی مفتی » عنوانی ویرلمشدی . زماننده مفتیلك مقامی ، قاضیعسکرلره و وزرایه تقدیم ایتمشدر. وفاتنه تاریخ «وفات عالم ربانیٔ ما ، ٩٣٢» در . مدت فتواسی یکرمی آلتی‌سنه‌در.

زنبیللی علی افندی عثمانلی مفتیلری ایچنده استقامتی وصلابت دینیه‌سیله شهرتشعاردر . « دوحة المشایخ » ك قولنجه : « زهد وتقواده فرید وعلوم شرعیهٔ دینیه‌ده فی‌المثل جبل راسخ وطور شاخ برمرد وحید ایدی » .

*
* *

فتاوای شریفه وخط دستاری نمونه‌لری : [*]

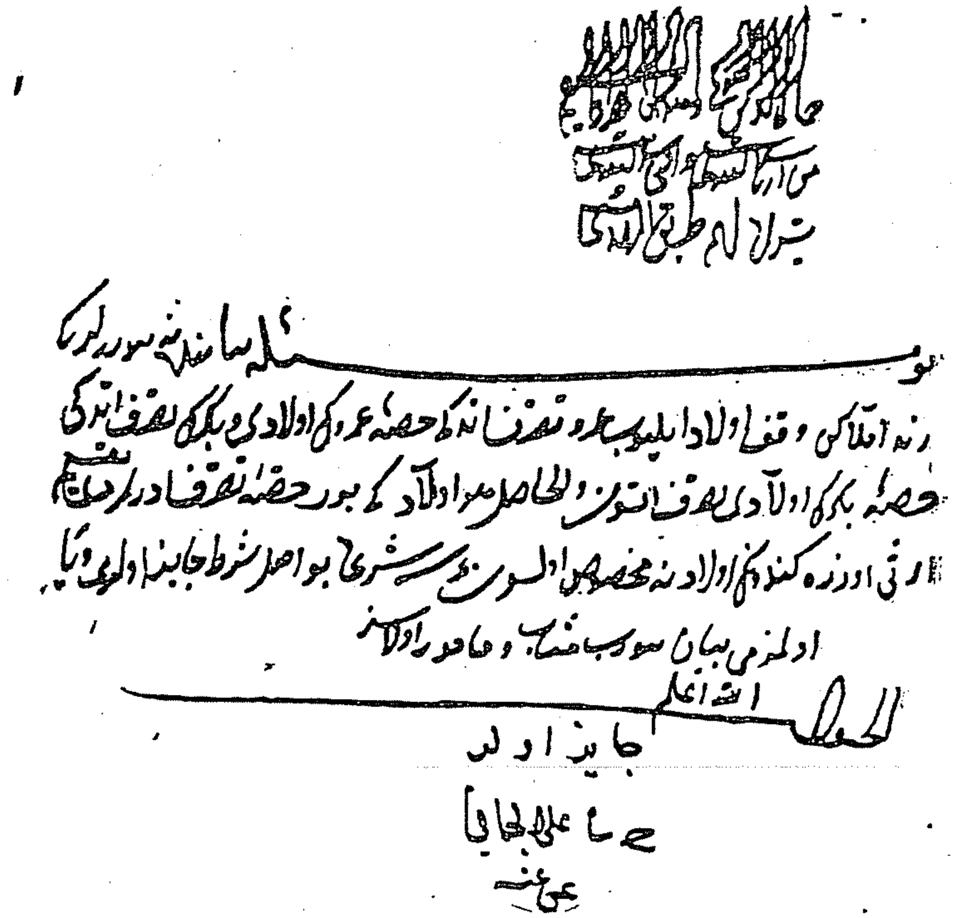

« اصلی ییلدیز کتبخانه‌سنده »

[*] فتاوای شریفه‌ده کوریلان امضالر ایله جواب قسمنده‌کی یازیلر مشارالیهك خط دستیدر .

*
* *

دیکر:

وصورت مسئله ما سلف نه سوركه صلوة جمعه‌ده استخلاف جائز اولوب شروطندن
فواتده دخى موقت اولدقنى ايلمزدن ديو نقل اولنور خطبه‌ده اصلا بيان
الا اذن استخلاف جائز اولميوب خطبه بحضور صلوة كبى موقت دكلميدر
وفى نفس الامر اذن صريح لازم ميدر دكلميدر بو خصوصده تفصيلا
بيان ايدوب عند الله مثاب و ماجور اولاسز

الله اعلم

الجواب

خطبه استخلافنده اذن صريح لازم دكل فقط اذن لازمدر
اما خطيب عذرى ايله اذنسز استخلاف ايتمك خلافدر
بعض علما جائزدر ديرلر اذن دلالت ايله اذن صريح كبيدر
ديو بعض علما استخلاف ضرورتده ماذوندر بلا اذن
جائز اولماز ديو دركه هر ده بو احتياط المذهب

حسام الدين

عوضه

« اصلى فتوا خانهٔ عالى‌ده ».

دیکر :

[illegible] ارباب الفتوی واصحاب التقوی [illegible]

بو مسئله ده [illegible]

زیدوک بر کاربان سرا ایله [illegible] اسبابی سرقه

اولنسه اول کاربان سرا ایله اولان [illegible]

عمرو ایله بکردن ظن اولنسه عمرو ایله بکر [illegible] بر برینوک

نفسنه کفیل اولسلر بعده بکر غیبت ایلسه

زید عمرودن شرعا بکری بولدرمغه الدن کلورمی

کلمزمی بیان [illegible]

الجواب الله اعلم

بکرک مکانی معلوم ایسه الدن کلور

[illegible]

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

بالاده‌کی فتاوای شریفه‌ده کوریلان امضالرایله جواب قسمنده‌کی یازیلر مشارالیهك خط دستیدر .

« شیخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

٩

ابن کمال احمد شمس‌الدین افندی

کمال پاشا زاده احمد شمس‌الدین افندی سلیمان قانونی دورینك ایك بویوك سیمالرندندر. ادرنه‌ده طوغمشدر. کمال پاشازاده سلیمان بکك اوغلیدر. (ابن‌کمال) عنوانیله مشهوردر. ابن‌کمال کنجلکنی تحصیل معرفتله کچیردی . پدری امرادن اولدیغی ایچون کندی‌ده امرا سلکنه داخل اولدی . بایزید ثانی زماننده برچوق سفرلرده بولوندی . عسکرلکده بویوك بردرایت کوستردی . برکون ، اوتوز آقچه‌ایله فلبه مدرسی اولان منلا لطفینك آوره‌نوس زاده احمد بکه تقدم ایتدیکنی کورونجه ، علما زمره‌سنك امرایه نه درجه تفوق ایلدیکنی آکلادی او تاریخدن اعتباراً زمرۀ علمایه داخل اولمایه قرار ویردی. او سنه سفردن دونوشنده درحال تبدیل مسلك ایتدی . خطیب زاده‌دن ودورینك سائر علماسندن تحصیل علومه موفق اولدی . ادرنه‌ده طاشلق ، وحلبی مدرسه‌لریله اوچ شرفه‌لی جامعه ، اسکوبده اسحق پاشا مدرسه‌سنه مدرس اولدی . بر مدت صوکرا ادرنه قاضیلغنه ، آناطولی قاضیعسکرلکنه ارتقا ایتدی (٩٢٢) . اوچ سنه صوکرا عزل ایدلدی. بونکله برابر یاوز سلطان‌سلیم زماننده شان وشهرتی ینه آفاقکیر اولدی . سلطان سلیمك بوتون سفرلرنده بولوندی . مصر سفرنده قهرمان سلیمك یانندن آیرلمادی. سفردن دونوشده آتنك آیاغندن صچرایان چامورلر یاوزك البسه‌سنه قوندیغی زمان ، سلطان سلیم علما آیاغندن صچرایان چاموروك مدار زینت وبادیٔ مفخرت اولاجغنی بیان ایدرك چامورلی البسه‌نك وفاتندن صوکرا صندوقه‌سی اوزرینه قونولماسنی وصیت ایتمش ، ابن‌کمالك مرتبۀ فضلنی برقات دها اعلا ایله‌مشدی .

ابن کمال سلیمان قانونی دورنده صیت وشهرتك اوج کماله واصل اولدی . ٩٣٢ ده مفتی‌الانام نصب ایدلدی. مسائل‌شرعیه‌یی حل وفصلده کوستردیکی اقتداردن طولایی « مفتی‌الثقلین » عنوانیله بنام اولدی .

وفاتنده استانبول خارجنده محمود چلبی زاویه‌سنه دفن اولوندی . وفاتنه تاریخ « ارتحل‌العلوم بالکمال ٩٤٠ » در مدت فتواسی سکز سنه‌در .

ابن کمال عثمانلی علماسنك الك بلندلرندندر . عالم ، فاضل ، شاعر ، مؤرخ ایدی . تکمیل آثاری ایکی یوزه یاقیندر .

باشلیجه اثرلری : دقایق الحقایق ، یوسف وذلیخا ، ادریس بتلیسینك هشت بهشت ترجمه‌سی ، تغییر وتنقیح ، اصلاح مفتاح ، کشافه ناتمام برحاشیه ، شرح مفتاح ، مهمات ، محیط اللغه وعثمانلی تاریخی . اشعارینك الك مشهوری یاوز سلطان سلیمك وفاتنه یازدیغی مرثیه‌در .

* * *

فتاوای شریفه وخط دستلری نمونه‌لری : [*]

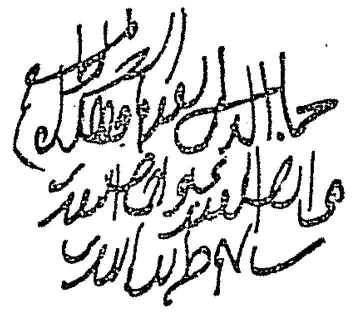

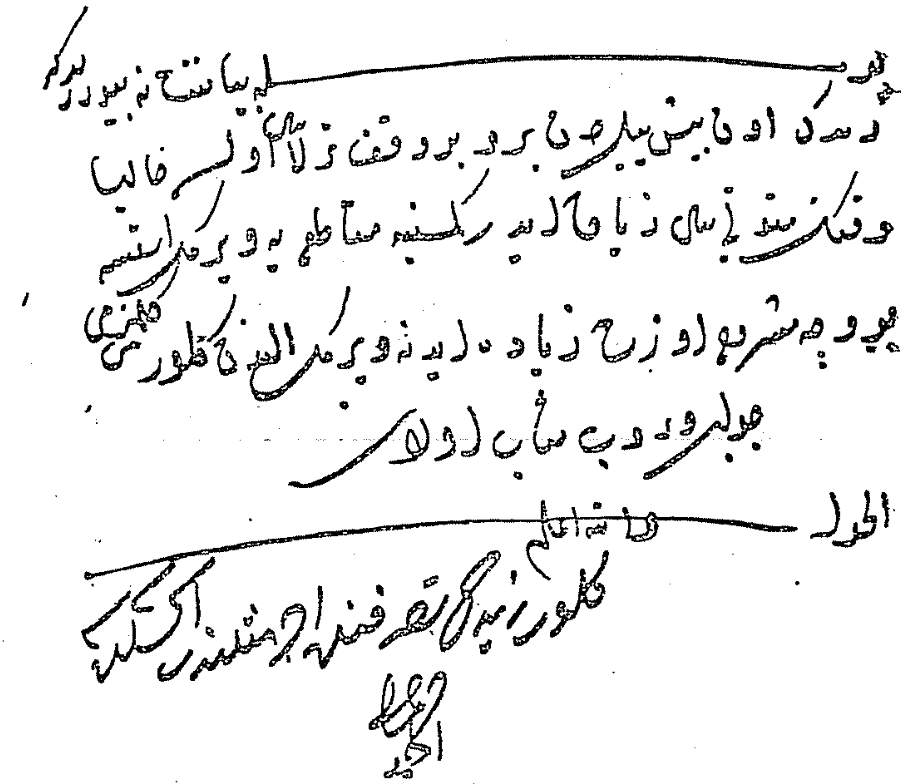

« اصلی یلدیز کتبخانه‌سنده »

[*] فتوای شریفه‌ده کوریلان امضا ایله جواب قسمنده‌کی یازیلر مشار الیهك خط دستیدر .

* * *

دیکر : — 18

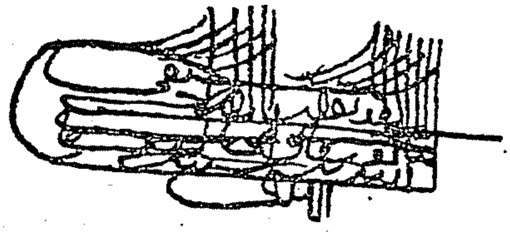

کافرلر

مسئله بیانی نه بیورلور که کافرلر کلیسالری اولدقده بعض مسلمانلر آنلر کبی کافرلر کلیسالرینه جمع اولوب صحبت ایلسه لر شرعا کافرلر کلیسالرینه جمع اولوب صحبت ایلدکلری اول مسلمانلره [illegible] اولورمی [illegible]

الجواب

مجدد ایله صحبت اتمکلا اولمزاولنمره

تشنیه اتمک

[illegible]

احمد

* * *

دیکر: — 19

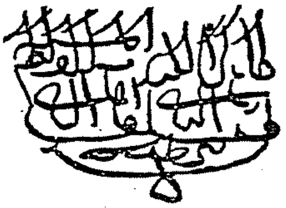

زید فوت اولوب اولوب اولوبیلم بالغه سنی ورثه سی بینلرنده قاضی قسمت ایلسه بعض ورثه قسمتده غبن اولدی دیو دعوی اتسه لر بو صورتده غبن [illegible] اولورلر

الجواب

صغاره اولیا اولور

احمد

* * *

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

جواب قسمارله امضالر خط دستیدر .

20 - دیکر:

هند فوت اولوب انه‌سی [illegible] و انا بر قرنداشی [illegible] ازبر [illegible]
ایله حمل [illegible] و باباسنک انه‌سی [illegible] افندیسنک اوغوللری [illegible] اولسه
[illegible]

الجواب

انه‌سنه ثلث ذکره سدس [illegible] حلال در
اگر [illegible] اول [illegible]
اولاد [illegible]
[illegible]
اولاد احصه [illegible]

کتبه احمد

* * *

21 - دیکر:

زید چفتلکندن بر مقدار یری سپاهی عمرو [illegible]
بیع درست [illegible] اولمغله سپاهینک
[illegible]

الجواب

اولمز

کتبه احمد

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

* * *

دیگر :

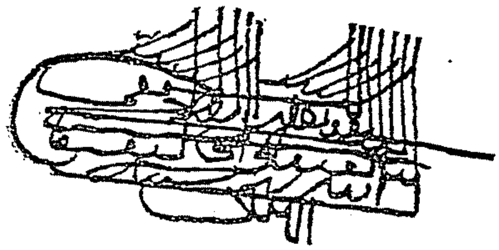

بو مسئله بیانده نه بیورلور که زید شیخ مسلمانانه حجت ایدوب اشهاد
ایلدی که فلان یرده واقع اولان قیویکادمی و ذکر اولنان قیویه کیدر یولی
حدودیله حسبةً لله جمیع الناسه وقف ایلدم دیو امّا تسجیل ایدوب وقفیتنه
حکم قاضی لاحق اولمامش ایکن زید فوت اولسه زیدک وارثلری اول
قیونک وقفیتنی دعوی نیجه زمان اول قیو وقفیت اوزره تصرف اولنمشلکله
لکن زیدک وارثلری دیلکن تسجیل ایدوب حکم قاضی یه مقید اولمیوب تسجیل اتمه‌مکله
واولیوردی آخر کمسنه‌یه اتلر صاتون الدرمکسزین بیکا مانع اولورلر
شرعاً وارثلری وقفیتی بوزه‌لمکر دیو قادر اولورلرمی

الجواب

اولور بیع جائز دکلدر زیدک زمانندنبرو
اول قیو وقفیت اوزره تصرف
اولنه‌گلمشدر
کتبه
احمد

« فتوا خانهٔ عالیده »

*
* *

دیگر: - 23

نعیم ... وارده فاریه

زید لدعوه که خصوص اولوب بالحضور نیت ثابت ایدوب حکم الدم

زید لدعوی خصوص ایله یوم زیرکه ... شرعا

وصکی عمرو بن عسا بین نده طریقنا حکم اثر ایله شرعا

عمرو نه لازم کلور حصول بیورت مبارک اوله

الجواب الله اعلم

تنسنه لازم کلمز اکر نایب باکمشن تخفیف ایتمدی

حرره العبد

احمد

* * *

دیگر :

24

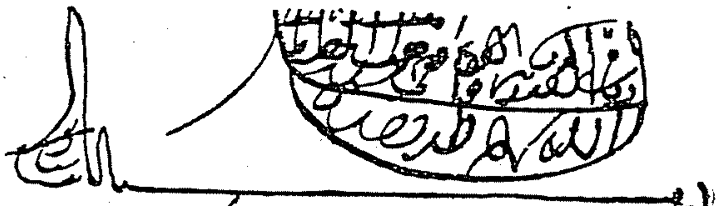

الجواب

زید غایب ایکن عمرو بن عمرو زیدک وکیلیم عورتنی بوشدم
دیو قاضی حضورنده عادلین اثبات ایدوب زیدک عورتنی بوشسه
بعده عورت زوج آخره وارد قده زید کلوب بن عمروی
وکیل ایتمدم بن غایب ایکن اثبات ایتمش عادلین دیو عمرونک
کتمه المعز شرعا قادر مدر بعدما عورت طلاق اوممیدر

قادر دکلدر وکالت یوزنه
ثابت اولور یمینه بله
یاخود یمین درینکوبده
والا قادردر
احمد

فتاوای شریفه‌ده کوریلان امضالر ایله جواب قسمنده‌کی یازیلر مشار الیهك خط دستیدر .
« فتوا خانۀ عالی‌ده »

*
* *

دیگر :

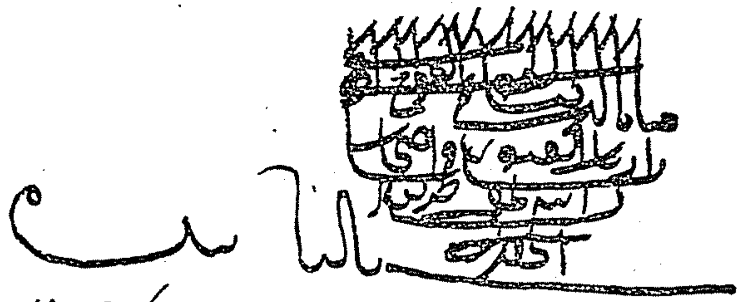

زید اوغلی بکره بر مقدار اسباب واقچه ویروب عمرونک قیزینه نام
دایله بر مقدار زمان اسباب عمروده اولمش ایکن قیزی المغه
راغب اولوب ابو بکر شحق اسباب واقچه یی النه شرعا
ول اسباب واقچه زیدک اوغلنکدر اولربو قباحتله کفره بانمدن
یزمکله بابا سنک می اولر

الجواب والله اعلم

اوغلنک اولوجه اکر اسباب واقچه‌یی
زید اوغلنه تملیک ایتدرمش ایسه
عمروه ویرلمز

کتبه
احمد

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

*
* *

دیکر: 26

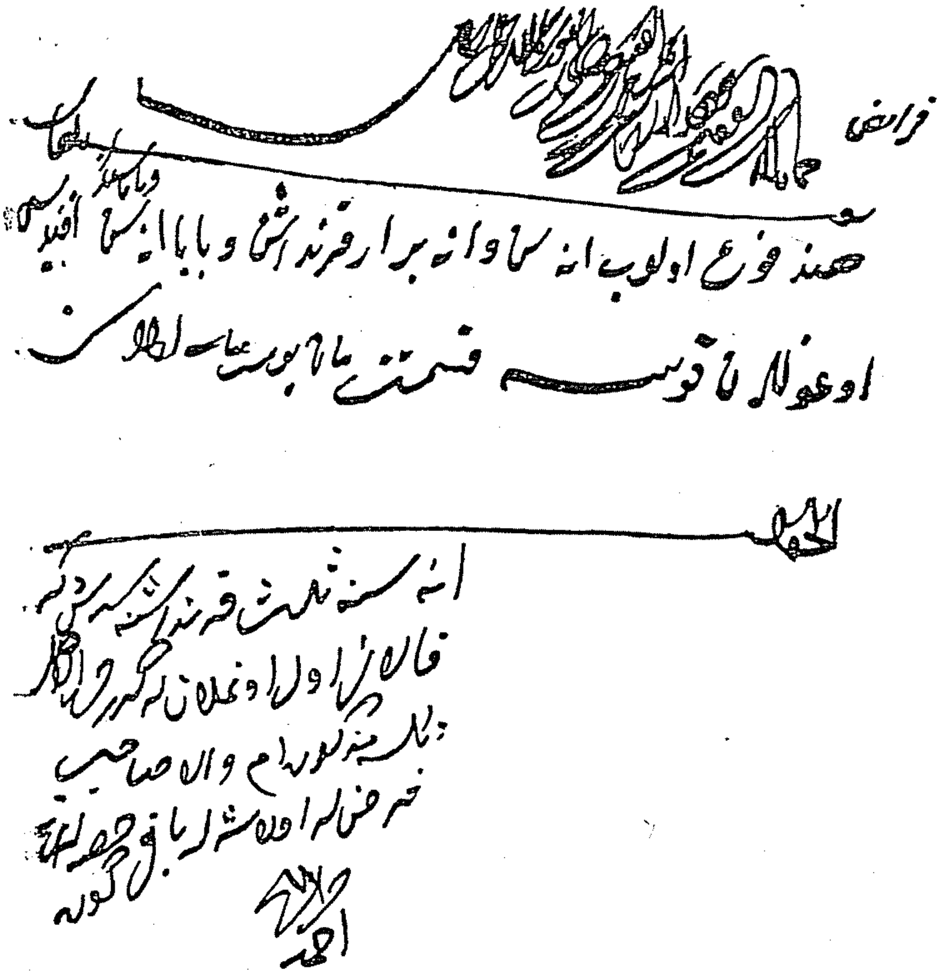
هند فوت اولوب انه سی و انه بر ارقرنداشی و باباسی ...

الجواب

ه فتواخانهٔ عالی‌ده ...

بالاده‌کی فتاوای شریفه‌نك امضا ایله جواب قسملری مشارالیهك خط دستیدر .

* * *

١٠

سعدی سعدالله چلبی افندی

قانونی سلطان سلیمان دوری مفتیلرندندر . قسطمونیده (طاطای) ده دنیایه کلدی . باباسیله برابر استانبوله کلدیکی زمان پدری مراد پاشا جامعنه امام‌اولدی . اوغلنی ارزوسنه موافق بر صورتده یتیشدیردی . سعدالله چلبی پدرندن کوردیکی درسلری مولانا محمد صامسونینك حلقهٔ عرفاننده اکمال ایتدی . علوم عالیه‌یی تحصیل ایلدکدن‌صوکرا تدریجاً استانبولده باشجی ابراهیم ، ادرنه‌ده طاشلق ، استانبولده‌محمود پاشا وثمانیه مدرسه‌لرنده مدرسلك ایلدی . استانبول قاضیلغنه نائل اولدیغی زمان (۹۳۰) بووظیفه‌یی اون سنه قدر ایفا ایله‌دی ، تکرار یوز آقچه وظیفه ایله صحنه تنزیل ایدلدی . قانونی سلطان سلیمان دورنده ابن کمالك وفاتی اوزرینه مفتی نصب اولوندی . زمانك شاعرلری : « اوکامل مفتئ دوران اولدی . ۹٤۰ » مصراعیله مفتیلکنه تاریخلر تنظیم ایتمکدن خالی قالمادیلر . بش سنه مفتیلك ایتدکدن صوکرا « بقایه کچدی سعدالدین ثانی » (۹٤٥) .

سعد الله چلبی افندی بوتون‌حیاتنی تحصیل معرفته حصر ایتدی . فوق‌العاده بر قوهٔ حافظه‌یه مالکدی . تاریخه پك مراقلی‌ایدی . بوتون وقایع تاریخیه‌یی حفظ ایدر ، محلنده ایراد ایتمك مزیتنی ابراز ایلردی . شعره مراقی واردی . ایوب سلطان جوارنده مدفوندر . فاتحه بردارالفراسی واردر . آثارینك باشلیجه‌لری اوقودیغی کتابلره یازدیغی تعلیقات ایله تفسیر بیضاوی‌یه یازدیغی حاشیه‌در .

* *

فتاواى شريفه وخط دستلرى نمونه‌لرى : [*]

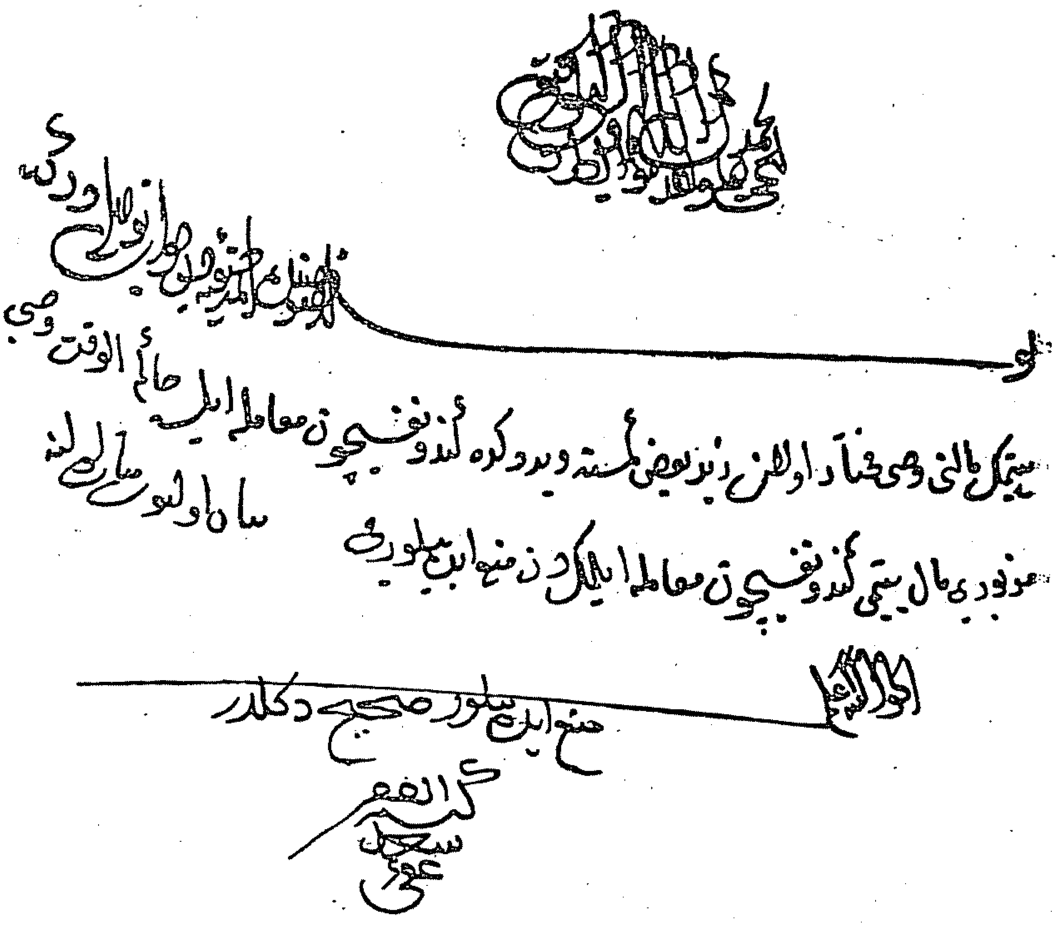

« فتوا خانهٔ عالى‌ده »

---

[*] جواب قسمنده‌كى يازيلر ايله امضا مشاراليهك أل يازيسيدر .

* * *

دیگر:

28

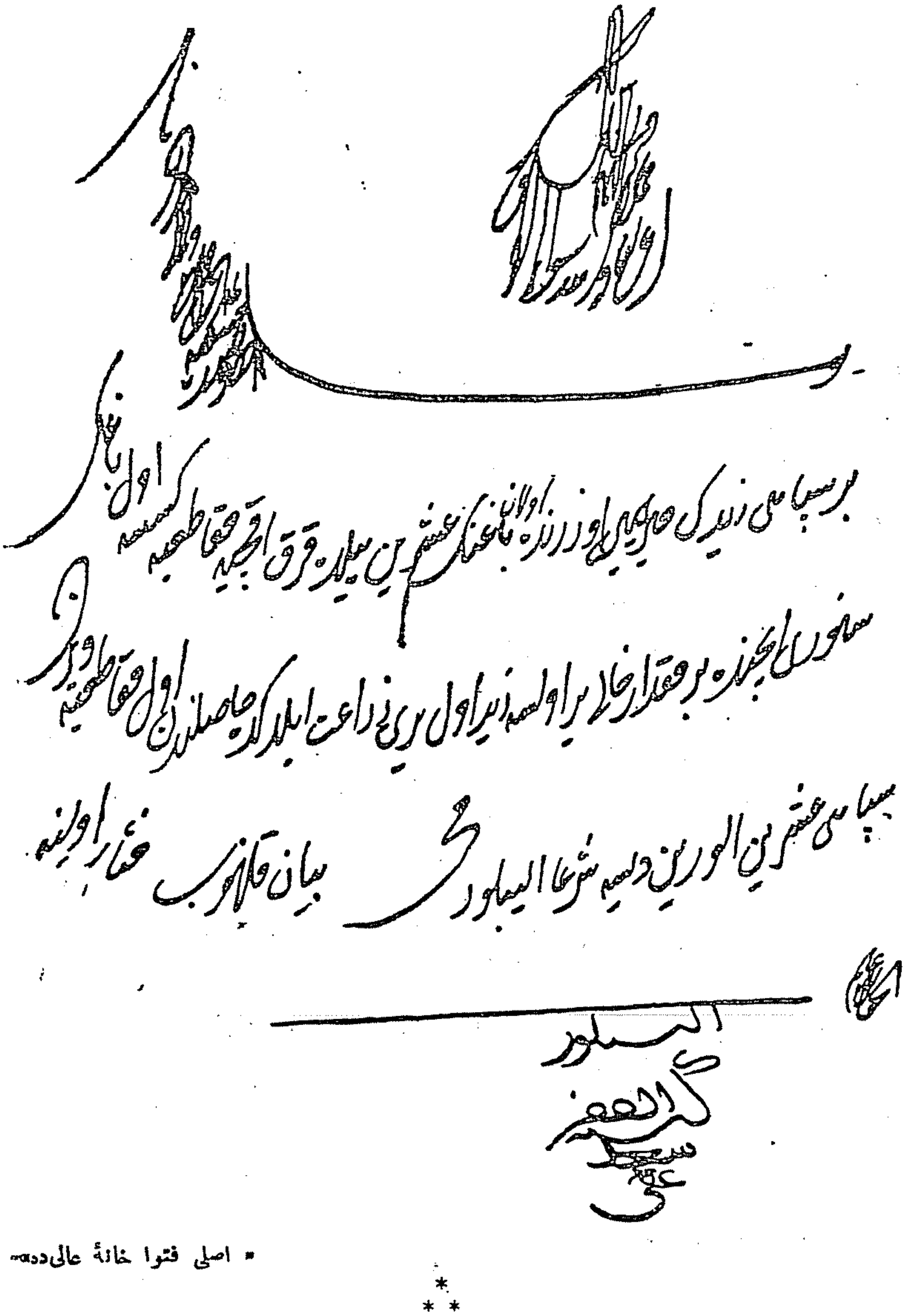

* اصلی فتوا خانهٔ عالیده‌در

* * *

دیگر:

[illegible]

بو مسئله

زید سفره گیدوب عورتن ار قرنداشنک اوینه قویسه قرنداشنک عورتی و قاین اناسی
زیدک عورتنی گوکوب لفظا ایلسه عورتی منشکل اوله زیدک قز قرنداشی عورتی انده کیدرلر
غیری اوه گتورمکی مستلزم اولورمی کرسه بن ویرورم عورتی کوندرورم دیسه عورتی غیری اوه
گتورمکه قادر اولورمی بیان اولنور مأجور اولهلر الجواب

الله اعلم

قادر اولماز لکن قرنداشی عورتنه و قیز اناسی [illegible]
بعضیلر لازم اولور

کتبه الفقیر [illegible]

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

* * *

دیگر: - 30

بو ـــــــــــــــــــ

زید بیلنور وقفک بعض شروطنه اوتوز قرق یلدن اولان کمسنه‌لر تسامع ایله

شهادت ایلسه خصم اولان کمسنه بونلرک شهادتنه واقفک وقفیه سنده حتی القدر

دیوب جرح ایتمکه قادر النزاع کلورمی بیان بیوره مسألمی لنه

الجواب الله اعلم

مصرف وقفه شهادت ایدرلرسه

وقفک بعض شرطی ثابت

دکلسه البته کلمز

کتبه العبد

سعدی

عفی عنه

« ییلدیز کتبخانه‌سنده »

* * *

٣٦٠

دیگر : -31

بو [illegible]

اوچ نفر یالرک بینلرنده مشترک اولان ایردن بر قطعه یرک مذکور یالرک برندن زید

طپو ایله الیجق لعمرو و بکر راضی اولمیوب منع ایتسلر شرعاً ویرمک الالرندن کلور می بیان

اولنوب مثاب اولنه الجواب — الله اعلم

الالرندن کلور

کتبه العمر سعد عفی عنه

« شيخ الاسلام ومفتى الانام »

١١

چیوی زاده محیی الدین افندی

منتشالیدر . (چوی‌زاده) لقبله مشهوردر . استادلری سعدی‌چلبی ، فناری محیی‌الدین‌افندی، مولانا محمد پاشادر. چوی زاده محی‌الدین‌افندی ایلك اول قره بالی افندینك صحننده معید اولدی. ادرنه‌ده، بروسه‌ده مدرسلك ایتدی . فضل ولیاقتنی تقدیر ایتدیردیکی جهتله مصرقاضیلغنی (٩٣٤)، آناطولی قاضیعسکرلکنی (٩٤٤)، نهایت مفتیلکی (٩٤٥) احراز ایتدی . اوچ سنه صوکرا عزل ایدلدی، یومی ایکی یوز آقچه وظیفه ایله تقاعد اولدی . حج شریفدن عودتی متعاقب مدارس ثمانیه‌دن برنده مدرسلك ایتدی . حیاتنك صوك زمانلرنده روم‌ایلی صدرینه واصل‌اولدیسه‌ده ایکی‌سنه صوکرا ارتحال داربقا ایله‌دی(٩٥٤) مدفنی ابو ایوب انصاری جوارنده‌در. چوی زاده غایت متواضع، حقپرست برمفتی‌ایدی . « چوی زاده ایتدی عزم‌درکه حی‌لطیف ٩٥٤ » وفاتنه تاریخدر. مدت فتواسی‌طقوز آیدر . عزلنه سبب محی‌الدین عربی ایله جلال‌الدین رومینك افکاروفلسفه‌سی علیهنده ادارهٔ کلام ایتمش اولماسیدر. چوی زاده‌نك باشلیجه اثرلری بعض آثارنفیسه‌یه تعلیقاتی‌ایله برایکی تألیفدن عبارتدر.

* * *

فتاواى شريفه وخط دستلرى نمونه‌لرى : [*]

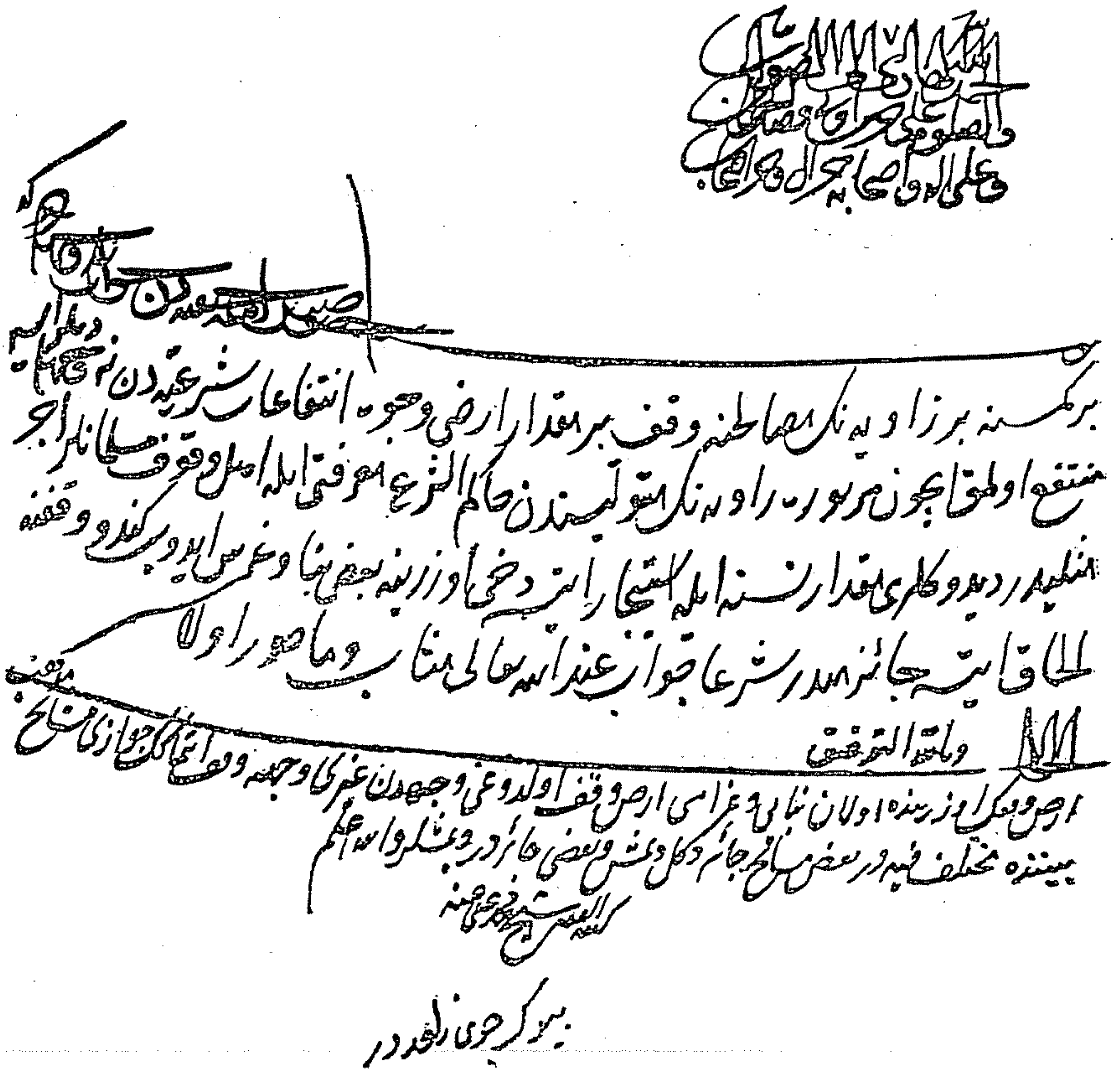

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

[*] جواب قسمنده‌كى يازيلر ايله امضا مشار اليهك أل يازيسيدر .

*
* *

دیگر :

فمع الفقيه الى اصحابه

... احمد ... صفيه ... بو ... ذكر اولنان وقفيه سنده مشروط اولنانكه عمارته كلان مسافرين و غربايه طعام و بر چوركك و بعض
فيلكر ... طعام و بر چورك ... متولى خلاف وقفيه كنديسى طعام و بر چورك ويرمديكه قادر اولورمى
بيان بيوريله‌رق ... الجواب وبالله التوفيق

شرط واقفه عمل اولنمق اجبوردر والله اعلم
كتبه الفقير شيخ محمد عفى عنه

« ييلديز كتبخانه‌سنده »

* * *

دیگر :

وعلى آله واصحابه ... اجمعين

ما قول السادة العلماء الحنفية رضوان الله تعالى عليهم اجمعين فيمن له دار مال فيها حائط بعد ما كان مستويا
الى دار رجل فطالبه الرجل بنقضه فامتنع فهل للحاكم اذا رفع الامر اليه ان يلزم صاحب الحائط بنقضه ام لا
افتونا ماجورين اثابكم الله تعالى الجنة عنه الجواب وبالله التوفيق

نعم للحاكم ان يلزم صاحب الحائط المائل المطالب بنقضه بالنقض والله اعلم
كتبه الفقير شيخ محمد عفى عنه

« فتواخانهٔ عاليده »

* * *

« شيخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

١٢

عبدالقادر چلبی افندی

سلیمان قانونی دوری مفتیلرندندر . حمیدلی محمد افندینك اوغلیدر . عبدالقادر چلبی، اولکی حیاتنی بروسه‌ده مدرسلکله کچیردی . غایت فقیرایدی . معیشتنی تأمین ایچون خصوصی معلملکه سلوك ایتدی . سلیمان قانونینك مقربلرندن مصطفی اغایه معلم اولدی . مومی الیهك وساطتیله بعض مدرسه‌لرده مدرسلکلر آلده ایتدی . نهایت بروسه قاضیلغنه نائل اولدی (٩٢٧) . عبدالقادر چلبی ایچون بو تاریخدن اعتباراً دور اقبال باش کوستردی . آز برفاصله ایله استانبول قاضیسی (٩٢٩)، آناطولی قاضیعسکری اولدی . قاضیعسکرلکی زماننده اردونك امور شرعیه‌سنی حقیله ایفا ایتدی . اون درت سنه قدر آناطولی قاضیعسکرلکی ایتدکدن صوکرا فرط استقامتی عزلنه سببیت ویردی (٩٤٤) یومی یوز اللی آقچه ایله تقاعد اولدی . بومدت ظرفنده ایفای حج شریف ایچون مکهٔ مکرمه‌یه کیتدی عودتنده مفتیلك منصبنی احراز ایلدی ایسه‌ده دور اقبال وسلطنتی چوق سورمدی . بدناً نامزاج بولونماسی حسبیله مفتیلکدن استعفا ایتدی . بروسه‌ده یومی ایکیوز آقچه ایله تقاعدی اختیار ایلدی . یدی‌سنه صوکرا یتمش یاشنی تجاوز ایتمش اولدیغی حالده وفات ایتدی . مدت فتواسی اوچ آیدر قبری بروسه‌ده کندی بنا ایتدیردیکی مدرسه‌نك جوارنده‌در . « کچدی اوفاضل ٩٥٥ » وفاتنه تاریخدر . عبدالقادر چلبی افندینك بعض آثار منظومه‌سی واردر .

* * *

فتوای شریفه وخط دستاری نمونه‌لری : [*]

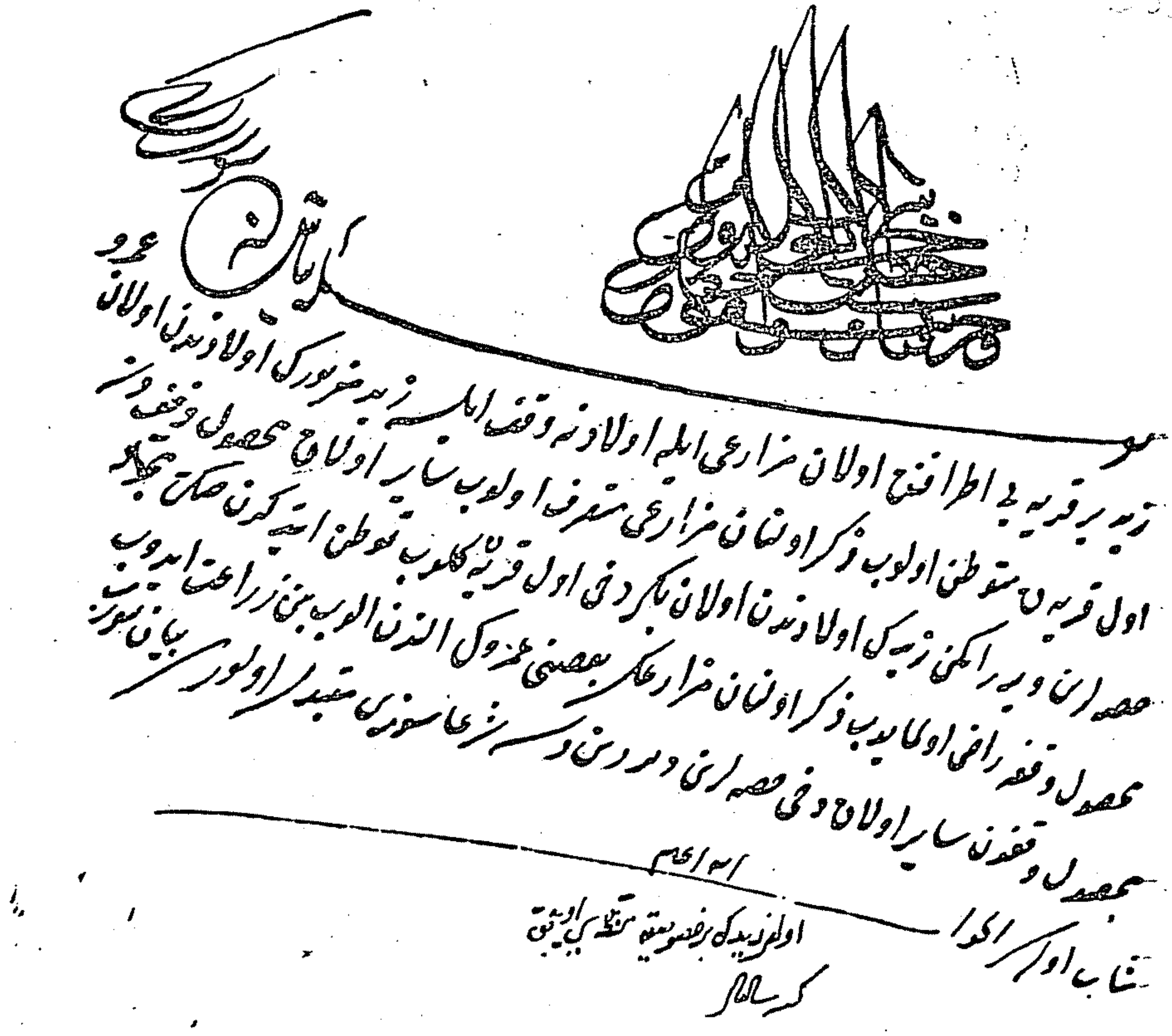

« ییلدیز کتبخانه‌سنده »

[*] جواب قسمنده‌کی یازیلر ایله امضا مشار الیهك أل یازیسیدر .

* * *

دیکر : 36

الجواب ... بیان بیورله

زید یتیم بالغ اولوب وصی‌سندن با قصور آقچه‌سن الوب قبض ایتدکدن صکره وصی مزبور ایسن بکره زمانده
یتیم آقچه‌سی قوللندی اول قوللندیکی زمانک بکا معامله‌سن ویره کرکسن دیسه شرعا سنوری کتمکه اولور می
بیان بیورله شاب اوله

الله اعلم

اولمز

کتبه ... عفی عنه

* *

دیکر : 37

بسم ... بیان بیورله ...

زید فوت اولوب بابا مسنک لاب دام ارقرنداشی عمرو وانا سی هند ... و بره حق مذکوره هندکا غیره
اردن اکر آیا لق ظاهر اولمش حملیکه زید فوت اولدقده ... حمل ... آیله وجود کلمش
بو حمل وجهه کلدی بکر صغیره هم زید متوفینک فترده کاتنده ... شرعا میراث دکر می یوغسه
عمرو ایله هنده دکر بکر صغیره دکمز می بیان بیورله عند الله تعالی مثاب و فاجر اوله‌سز

الله اعلم

الجواب عمرو ایله هنده دکر اناسی ... بابا سکز لاب دام ... ظاهر

کتبه ...

« اصللری فتوا خانهٔ عالی‌ده »

دیکر :

38

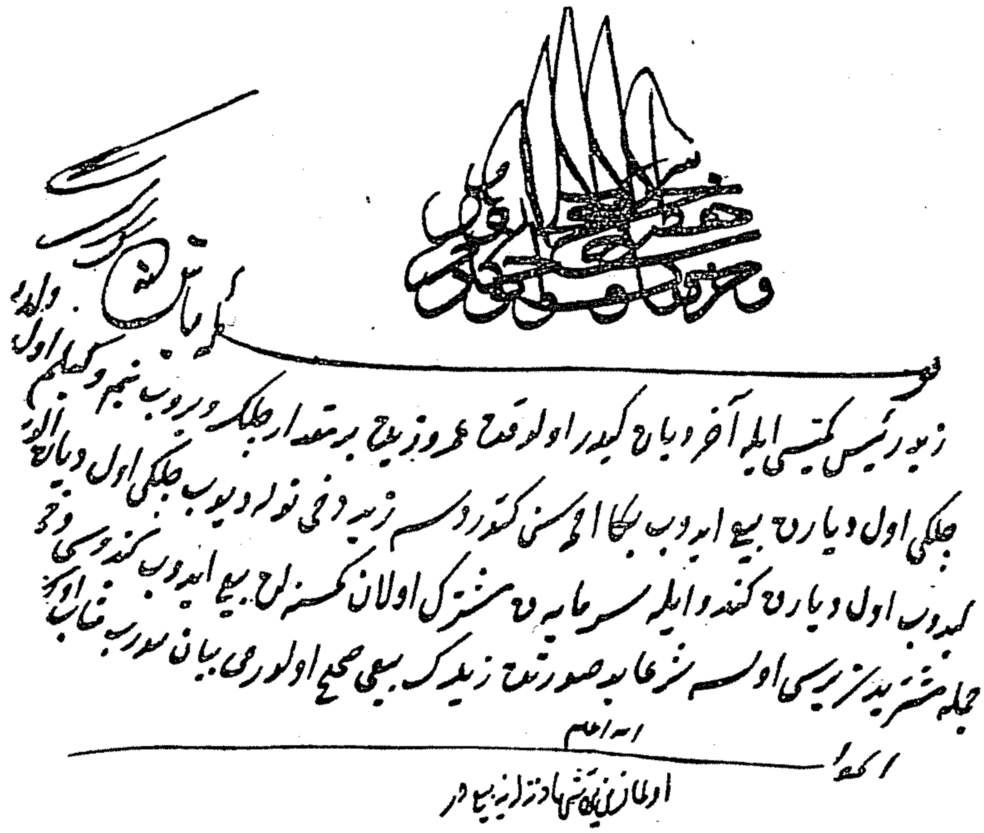
زید رئیس کمیسی ایله آخر دیاره کیدر اولەرق عمرو زیده بر مقدار چلیک ویروب بنم وکیلم اول دیارده
چلیکی اول دیارده بیع ایدوب بهاسنی کتوردسن زید دخی نولر دیوب چلیکی اول دیاره
کیدوب اول دیارده کندو ایله سرمایه‌ده مشترک اولان کمسنه‌لره بیع ایدوب کندوسی وجه
جمله مشتریلر زید بری اولسه شرعا بو صورتده زیدک بیعی صحیح اولورمی بیان بیوریله
الله اعلم
اولور
کتبه

*
* *

« شیخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

١٣

محی الدین افندی

« فناری زاده »

محمدالفناری احفادندندر . پدری روم‌ایلی صدرندن محمدشاه افندیدر . محی‌الدین افندی (٨٥١) ده دنیایه کلدی . مبادیٔ علومی پدرندن تحصیل ایتدی . زمانک علماسندن خطیب زاده ایله افضل زاده‌نك مجالس علمیه‌سندن استفاضه ایلدی . ایلك اول استانبولده علی‌پاشا ، بروسه سلطان مدرسه‌لرینه مدرس اولدی . بالآخره

بربرینی متعاقب ادرنه (٩٢٥) ، استانبول (٩٢٦) قاضیلقلرینه ، اوچ سنه صکره آناطولی قاضیعسکرلکنه نائل اولدی . اون بش سنه قدر بو وظیفه‌یی ایفا ایلدکدن صوکرا یوز یکرمی آقچه وظیفه ایله تقاعد ایلدی (٩٤٤) تقاعدی هنکامنده

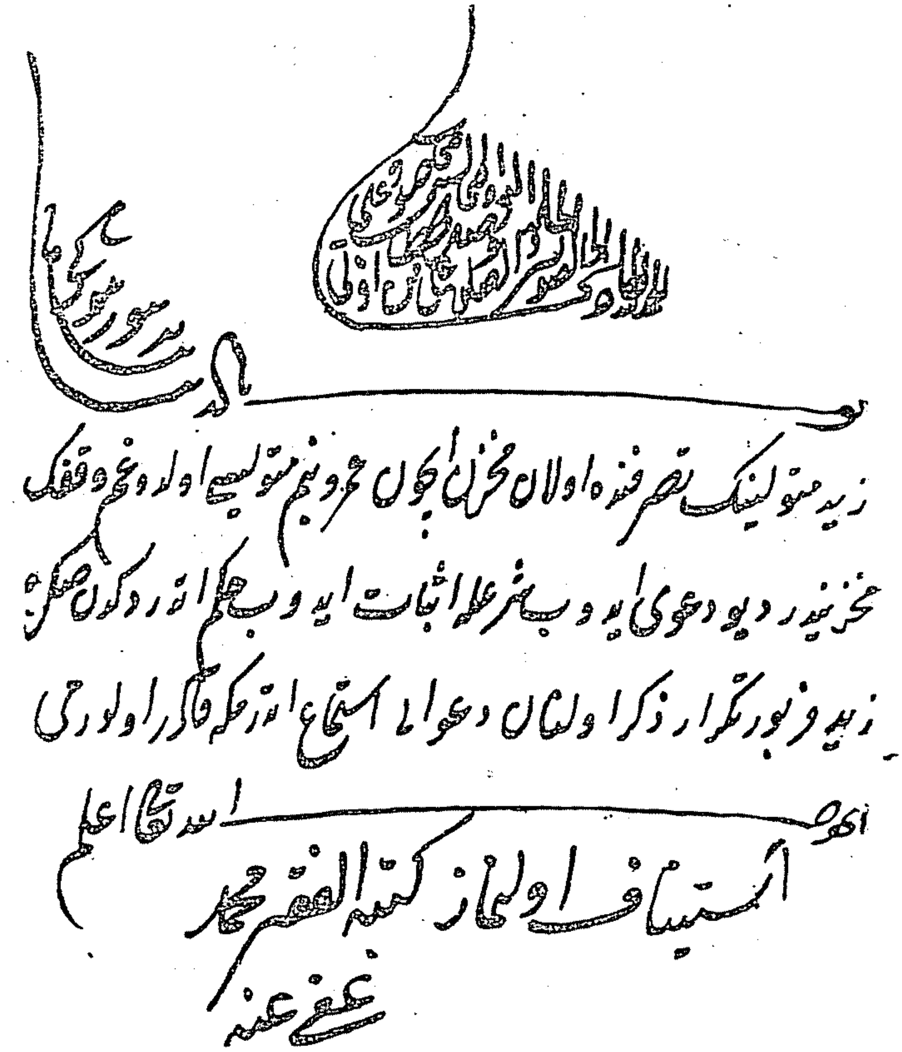

زید متولینک تصرفنده اولان مخزن ایچون عمرو بنم متولیسی اولدیغم وقفک مخزنیدر دیو دعوی ایدوب شرعله اثبات ایدوب حاکم اتدردکدن صکره زید و بو تکرار ذکر اولنان دعوا استماع اتدرمکه قادر اولور می

الجواب اولماز کتبه الفقیر محمد عفی عنه

الله تعالی اعلم

« ییلدیز کتبخانه‌سنده »

« فتوای شریفه‌نك جواب قسمنده‌کی یازیلر ایله امضا مشار الیهك خط دستیدر »

حجه کتدی ، عودتنده تقاعد علوفه‌سی ایکی یوز آقچه‌یه ابلاغ ایلدیکی کبی عهده‌سنه مفتیلك منصبی‌ده احاله اولوندی (٩٤٨) . اوچ سنه آلتی آی قدر وظیفهٔ فتوایی ایفا ایلدکدن صوکرا استعفا ایتدی ، یومی ایکی یوز آقچه‌ایله تقاعدی‌اجرا اولوندی . محیی‌الدین‌افندی اختیار تقاعدی متعاقب چوق یاشامادی . ایکی‌سنه صوکرا وفات‌ایتدی .

« محيىٔ دين اولدى عازم رحمته ٩٥٤ » وفاتنه تاريخدر. قبرى ابوايوب الانصارى جوارنده‌در. فنارى زاده محى الدين افندى طلاقت لسانه مالك ، حقيقت پرست بر ذات ايدى . علوم فقهيه ايله مشغول اولور اكثريا شعره‌ده رغبت ايدردى . فقرا وصلحايى صيانت ايدر ، حقوق عبادى وقايه‌يه صرف غيرت ايتمكدن كرى طورمازدى . سيد شريفك شرح مفتاحنه حاشيه‌سى ، صدر الشريعه‌يه متعلق رساله‌لرى مشهوردر . ديوانى معتبردر. دره‌سكيده ، روم ايلى حصارنده برمسجدى واردر .

دیگر: -40

[illegible] واصحابه

مسئله ما قولکم [illegible]

زید واقف اون ایکی جزء شریف تلاوت اولنوب اونبشی تلاوت ایدنلره آیده
قرقر آقچه وایکیسن تلاوت ایدنلره آیده اوتوزر آقچه ویریله دیو شرط
ایدوب وزوده سی هنده کونده سکزر آقچه ویریلوب لکن هندک وفاتندن
صکره وظیفه سی کیمه ویریله جکی مسکوت عنه اولوب وقفیه سنده بو منوال
اوزره مسطور اولسه هنده مزبوره فوت اولدقده وظیفه سی حق فقرا اولمغین
حاکم الوقت مزبور سکز آقچه یی مزبورون اجزا خوانلرک وظیفه لرینه
الحاق اولنوب هر برینک وظیفه سی تقریبا کونده ایکیشر آقچه اولمسینی
عرض ایدوب فرمان اولندقده مزبور سکز آقچه نک انضمامی کونده ایکیشر
آقچه یه کفایت ایتمیوب جمله سنون آیده یکرمی آقچه نقصان اوزره اولدقده
متولیسی اولان بکر وظیفه سی قرقر آقچه اولانه التمشر آقچه و وظیفه سی
آیده اوتوزر آقچه اولانه اللیشر آقچه اوزره توزیع دیلدکده مزبورون
اجزا خوانان جمله سی برابر اولمق اوزره توزیع ایده دیکه قادرلر اولورلرمی
بیان بیورلوب مثاب اولنه   والله سبحانه اعلم   وبالله تعالی التوفیق

الجواب

جمله سنک وظیفه لرینه نقص نسبت واحده اوزره
اولسون دیو لرا[?] سلطانه احتمال طلب
ایتمک اولور متولی اولیله ایتمک امتثال ایتمیی[?]
اولور اما امر سلطانه تغییر اولماسه متولی
بعضنه زیاده وبعضنه نقصان اوزره ویرمه
بلکه هیچ ویرمه[?] طلب ایدوب الافقه قادر اولماز
واقف شرط ایلدوکی گبی دکلدر کتبه الفقیر محمد عفی عنه

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

* * *

دیگر: -61

الحمد لله ... [illegible]
وعلى آله وأصحابه ... [illegible]

زید بر وقفك دكاننی اجاره ایله آلوب متصرف ایكن مستقلاً ... [illegible]
بمعنی ... بنا ایدوب اجاره‌سنی ویرمز اولوب ملكیت دعواسنه
ایدر اولسه وقفك متولیسی اولان عمرو زیدك ایتدوكی بنانك خرجنی
ویروب دكانی الندن الوب آخره اجاره‌یه ویرمكه قادر اولور می بیان بیورلمق مأمول

وبالله التوفیق ... والله اعلم

الجواب

عمرو اول دكانك وقف ایدوكن اثبات ایدر
زیدك مدت اجاره‌سی تمام اولسون یا اولماسون
وقفه اوزرینه عوض اولمغه حاكم الندن آلوب
آخره ویرمكه قادردر بنانك قلعنده وقفه ضرر
وار ایسه یا اتفاق ایدوب مستقلی منزوعاً یا مبنیاً
قیمتنك اقلی ایله وقف ایچون آلور اتفاق اتمزلرسه
بنا حالی اوزره قالور كتبه الفقیر محمد
عفی عنه

* * *

« فتواخانهٔ عالی‌ده »

« جواب قسمنده‌کی یازی ایله امضا مشار الیهك خط دستیدر . »

92 - دیکر :

الحمد لله رب العالمین
والصلوة والسلام على رسوله محمد
وعلى آله واصحابه اجمعین

زید ایله عمرو بابالرندن انتقال ایدن اوکسجر جانبندن قرز
قرنداشلری هند حصه سنه طوتوب و برو کلری باغچه‌لی هندک
زوجی بکر هندک رضاسیله بشر متولیسیه رهن قوسه بکر فوت
فوت اولدقده بشر متولی باغچه‌یی وقف ایچون ضبط ایدوب باغچه‌یه
عمر جانبندن قبو یول ممکن ایکن زید ایله عمروک قبوسندن حصه
الماغه شرعا قادر اولورلرمی بیان بیوریله مأجور اوله الله تعالی اعلم

بشر باغچه‌یی هند تصرف ایلدوکی اوزره اشترا ایتمش ایسه
زید ایله عمروک کندولره مخصوص اولان قبولرندن حصه
الماغه قادر اولمازلر کتبه الفقیر محمد
عفی عنه

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

* * *

دیکر: 43

الحمد لله ملهم الحق والصواب والصلوة على من اوتي الحكمة
وفصل الخطاب وعلى آله واصحابه الى يوم المآب

مسئله

پادشاه اسلام حضرتلرینک مراداً کیدوکی طریق عامده شارع اعظمده
زید مجروحاً مقتول بولنوب قاتلی معلوم اولمسه بحسب الشرع اقرب
[illegible] محلاته دیت لازم کلور می بیان بیورلوب ماجور اولنه

الله تعالى اعلم

الجواب

متون مشهوره ده مسطور اولان اوزره لازم کلمز اما بعض
روایاتده قسامه اقرب محلاته دوشر کتبه الفقیر محمد
عفی عنه

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

دیکر: — 44

الحمد لله [illegible] والصلوة [illegible] وعلی آله واصحابه [illegible]

[illegible]

زید هندیله نکاحی دعواسن ایدروب عمرو قاضیه مرافعه اولدقده
عمرو قاضی نکاحه حکم ایتمیوب حکم ایتدم و نکاحه دخی رضا ویردم
دیمش ایکن بعده دونوب حکم ایتدم و نکاحه دخی ایتدم دیسه
مقدما حکم ایتدم دیمش ایکن صکره حکم ایتدوم دیدوکنه شرعا
عمل اولنورمی بیان بیورلوب مثاب اولنه
الله تعالی اعلم

الجواب

حکم شرعی ایتدی ایسه عمل اولنور اما حکم ایتدم دیمه سی نکاحه
ایتدم دیمه سی فسادیدر نکاح وقوعنه حکم ایتمک
نکاح انشا ایتمک ایله بردکلدر کتبه الفقیر محمد
عفی عنه

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

*
* *

دیکر:

هو

في ثلاثة اخوة بينهم عداوة وضغائن ولكل واحد منهم جماعة مصاحبون له فهل شهادة الأخ او جماعته مقبولة على الأخ الآخر او على جماعة الآخر ام لا افتونا ماجورين

والله اعلم

الجواب

كل من كانت له عداوة دنيوية مع غيره لا تقبل شهادته على ذلك الغير على القول المختار كتبه الفقير محمد عفي عنه

« فتوا خانهٔ عالى ده »

*
* *

دیگر:

الحمد لله الملهم للصواب والصلوة
على من اوتي فصل الخطاب وعلى
آله وصحبه خير آل واصحاب

حسبنا الله وحده
اللهم صفقه ونیا

صورة

زید حال صحتنده اوغللری عمرو وبکر وبشره وصغیر
اوغلی خالده املاکندن بر مقدار شیئی هبه ایدوب
قبض وتصرف ایلدکلرندنصکره زید فوت اولوب صغیر
اوغلی خالدک خیرلرندن زیاده ویروب قبض وتصرف
ایچون ولیسی وصی مختار ایدوب الان تحت شرعیه ویروبا
تصرف اولنمیه قدنصکره مذکورون عمرو وبکر وبشر خالده بروده
زیاده ویردیکی هبه نامه قومه فی فسخه قادر اولورلرمی

الجواب: [illegible] اولمزلر الله سبحانه وتعالی اعلم

زیدک خالهسی هبه ایتدوکی تقسیمه قابل مشاع باغک
نصفنی زیدن اولمقوب هبهسی صحیح اولنادن
زیدکندو قبضنه ایلمی هبه ایتمش ایکن زیدک
اعلامندنصکره فسخه قادر اولماز کتبه الفقیر محمد
عفی عنه

« فتوا خانهٔ عالیده »

*
* *

١٤

ابوالسعود افندی

محمد ابوالسعود افندی عثمانلی شیخ‌الاسلاملری ایچنده الك مهم برسیادر . عثمانلی تاریخنك الك پارلاق بر دورنده یاشامش، تعبیر دیکرله ابوالسعود کبی کزیده وفاضل سیالرله عثمانلی تاریخنده پارلاق بر دور وجوده کلمشدر . ابوالسعود افندی (مدرس کویی) نده طوغدی (٨٩٦) . پدری محی‌الدین محمدبن مصطفی اعمادی‌در .

کنجلکنی پدرینك رحلهٔ عرفاننده کچیردی آز زمانده ذکا وعرفانیله تمیز ایتدی . ابوالسعود افندینك اقتداری کمالاتی بایزید ثانینك مسموعی اولدی کندیسنه یومی اوتوز آقچه چلبی علوفه‌سی احسان بیورلدی . ابوالسعود افندی غایت ذکی ایدی ؛ استادلرینك علم وکمالاتندن استفاضه یوللرینی بیلیردی . ایلك استادلرندن بری ، مؤید زاده ایدی ابوالسعود افندی استادینك عالمانه ارشاداتندن استفاده ایدییور . ، آز زمانده مختلف مدرسه‌لره مدرس تعیین اولونیوردی . ابوالسعود افندینك بربرینی متعاقب تعیین اولوندیغی مدرسه‌لرك قسم اعظمی استانبول مدرسه‌لریدر. شیخ‌الاسلام کمال پاشا زاده طرفندن یکرمی بش آقچه ایله کنغری مدرسه‌سنه تعیین اولندیغی حالده کیتمك نصیب اولمامش ، اوتوز آقچه‌ایله اینه کول مدرسه‌سنه کیتمشدی (٩٢٢) . انی متعاقب داود پاشا ، محمود پاشا ، ککبوزه‌ده مصطفی پاشا مدرسه‌لرینه تعیین اولونمش . اون‌سنه قدر مختلف مدرسه‌لر طلابنه افاضهٔ نور عرفان ایله مشغول اولمشدر. ابوالسعود افندی بروسه سلطانیه پایه‌سنه نائل اولدقدن صوکرا (٩٣٢) نجم اقبالی پارلامش، بربرینی متعاقب بروسه قاضیلغنه (٩٣٩) ، برسنه صوکرا استانبول قاضیلغنه ، نهایت روم ایلی صدرینه نائل اولمشدر (٩٤٤) .

ابوالسعود افندینك مشیختی ٩٥٢ ده باشلار. سلیمان قانونی زماننده یکرمی ایکی، سلیم ثانی زماننده آلتی سنه دوام ایدن مدت فتواسی مشیخت عثمانیه‌نك الك پارلاق دوریدر. ابوالسعود افندی بومدت ظرفنده علوم فقهیه‌ده‌کی اقتدارینی بحق کوسترمش، عثمانلی سیاسیاتنك داخلی انتریقه‌لرینه مداخله ایتمه‌مشدر . عثمانلی شیخ‌الاسلاملرندن پك چوغنك سیاست دولتده تأثیرلری کورولدیکی حالده ابوالسعود افندینك سیاسی

وظيفه‌سی‌ده علم ساحه‌سندن خارجه چیقمامشدر . ابوالسعود افندی عثمانلی علماسنك مایه الافتخاریدر . قوانین عثمانیه‌یی شرع شریفه تطبیق ایدن ، اودر . برکونده ١٤١٣ ، دیکر برکونده ١٤١٢ فتوی ویردیکی مشهوددر . بوفتوالرك كافه‌سی‌ده اك مهم مسائل شرعیه اوزرینه‌در . زمانه کلنجه‌یه قدر مشیخت وظیفه‌سی ایکی یوز آقچه ایکن ابوالسعودك فضل وعرفانه ، نفوذ وکمالاته حرمةً بش‌یوزه ابلاغ ایدلمشدر. (ارشادالعقل السلیم الی مزایا القرآن العظیم) نامنده‌کی تفسیری غایت مشهوردر. سلیمان قانونی یوکزیده تألیفی برآن اول تبییض ایتدیرمش ، ابوالسعود افندینك مشیخت اسلامیه‌یه مخصص ایکی یوز آقچه معاشنه اوچیوز آقچه‌دها ضم ایتدیرمشدر. اثرك اكمال وتقدیمنده یوز آقچه دها ضم اولونمشدر .

وفاتی ٩٨٢ در . قبری ابوایوب‌الانصاری جوارنده انشا ایتدیردیکی مکتب جوارنده‌در . حرمین شریفین علماسی ابوالسعود افندینك ارتحالنی ایشتدکلری زمان صلوة غائب ادا ایلمشلردر .

ابوالسعود افندی عربی‌یه بحق و قفدی . شعره رغبت ایدر ، علم فقهده داهیانه براقتدار کوستردی . مشهور اثرلری : تفسیر شریف ، مجموعهٔ فتاوی ، هدایه‌دن کتاب البیوع حاشیه‌سی ایله قصیدهٔ میمیه‌در . « ملا ابوالسعوده اوله مقام جنت ، ٩٨٢ » وفاتنه تاریخدر .

ابوالسعود افندینك اسکلیبده برجامعی ، استانبولده برحمامی واردر . فتوالری غایت مشهور ومعتبردر .

*
* *

اللهم یا ولی العصمة والتوفیق
نسئلك الهدایة الی سواء الطریق

مسئله بیان نتلو ائمه حنفیه مدرج جواب وجهاله ذکر

بو

وزراء سابقیندن افلق مصطفی بکك ذاتی وز یراولمادین بلاد لخره سنجاقنبکی ایکن مالك اولدیغی اول زمانده
وزیراعظم اولان مقتول ابراهیم پاشا قوت قاهره سی ایله الوب حتی بن وکیل بن دین عمرودن
حجت داخی الوب بنی ناده محمددن الدوغی ومقابله سنده محمده ویرب اوی محمد متصرف ایکن ابراهیم پاشا
قتل اولنوب مصطفی پاشا زمره وزرایه الحاق اولندقده بن غایبده ایکن ملکی اولدیغی ابراهیم پاشا قوت
قاهره سی ایله وجه مشروح اوزره الوب مرقوم محمده ویرمش بن عمروی وکیل ونه اوکه ویردوکن
قبول ایتدم اوی طلب ایدیدین دیو پادشاه اسلامه عرض ایدوب پادشاه اسلام داخی حقیقت
حاله واقف اولمادن اوینه مصطفی پاشایه حکم ایدوب یدنه امر شاهی ویریلوب مصطفی پاشا داخی
اوینی الوب قری هنده ویروب بکر مصطفی پاشا داخی فوت اولوب او هند قبضنده ایکن حالیا مذکور
محمدك اوغلی بشر امر ایله دعوی ایدوب مرقوم ابراهیم پاشانك بابام محمده ویردوکی مرقوم اوی بزدن
غصباً الدیلر اولکه بابام محمددن انتقال ایتمشدر دیو طلب ایتدکده ذکر اولان او مقدما مصطفی پاشانك
ملکی اولیغی ابراهیم پاشانك ذکر اولان اوی طریق شرعله الوب مالك اولدقدن صکره مزبور محمده ویردوکی
ثابت اولمادین بشر مجرد ذکر اولان اوی بزه ابراهیم پاشا ویروب بعده بزدن غصباً الندی دیمکله
اوی هنددن الماغه شرعا قادر اولور می بیان بیورلوب مثاب اوله سز

الجواب — والله اعلم بالصواب

ابراهیم پاشا طریق شرعی ایله مالك اولدوغی بینه عادله ایله ثابت اولماینجه قادر اولمازلر
طریق شرعی ایله مالك اولمدوغی بونلر اولورکه ابراهیم پاشا مصطفی پاشانك وکیلی بن
دیو حجت ویرن عمروی مصطفی پاشا وکیل ایدوکنه یا خود عمرو لعن ... استندرکن سعی حسبی وکالت
ایتدوکنه خودی بینه عادله اقامت اولنه والا عمرو ویردوکی حجت اولاد
حقی حدودینك شهادتیه حاکم قبول ایلدیکی ... ثابت اولمز

کتبه ...

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك أل یازیسیدر.

دیکر :

وقف

بو

زید حال صحتنده اوغلری اولادینه و اولاد اولادینه و بعد الانقراض مکتبه

وقف و تسلیم متولی ایدوب و قاضی شرع حضورنده وقفک لزومنه حکم

ایدوب لکن وقفنامه مرض موتنده یازلسه زید فوت اولدقده

ورثهٔ مزبوره وقفی بوزمغه قادر اولورلرمی بیان سعادتلو سلطانم

الجواب

[illegible]

اولاد اولاد [illegible] مساوی [illegible]

[illegible]

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

دیگر :

[illegible]

[illegible]

ما جوابكم رضي الله تعالى عنكم ونفعنا الله ببركة علومكم في حق الفعلة التي تفعل نساء أهل المدينة في المسجد النبوي ليلة الجمعة مواجهة رسول الله صلى الله عليه وسلم متزينات ومتبخرات ويرفعن أصواتهن على عادة النسوة اللاتي فعلن في العرس متمسكات بشباك القبر الشريف هل يحرم هذه الفعلة وهل يجب على أهل الحكم منعهن عن هذه الصنيعة وهل يجوز تعيين ليلة الجمعة لهن زيارة ومنع الرجال لأجلهن طلب الجواب جزاكم الله عنا وعن المسلمين خيراً

الجواب — الله أعلم

حرام وأي حرام يجب زجرهن عن ذلك أشد الزجر وأمرهن بالمبالغة في مراعاة الأدب قولاً وفعلاً على وجه يليق بجنابه الجليل صلى الله عليه وسلم فإن امتثلن بما أمرن به من غير أن يتوهم منهن شيء غير خليق بتوقير الجناب العزيز وتعظيمه فلا بأس بأن يعين لهن وقت صالح واسع لزيارتهن على الوجه المذكور من غير إطالة وإملال وإخلال بزيارة الرجال والله عز وجل يصلي على نبيه بعدد ما زاره الزوار واختلف الليل والنهار ويرحم الذين يستمعون القول فيتبعون أحسنه

[illegible]

* * *

« فتوا خانهٔ عالیده »

دیکر: 54

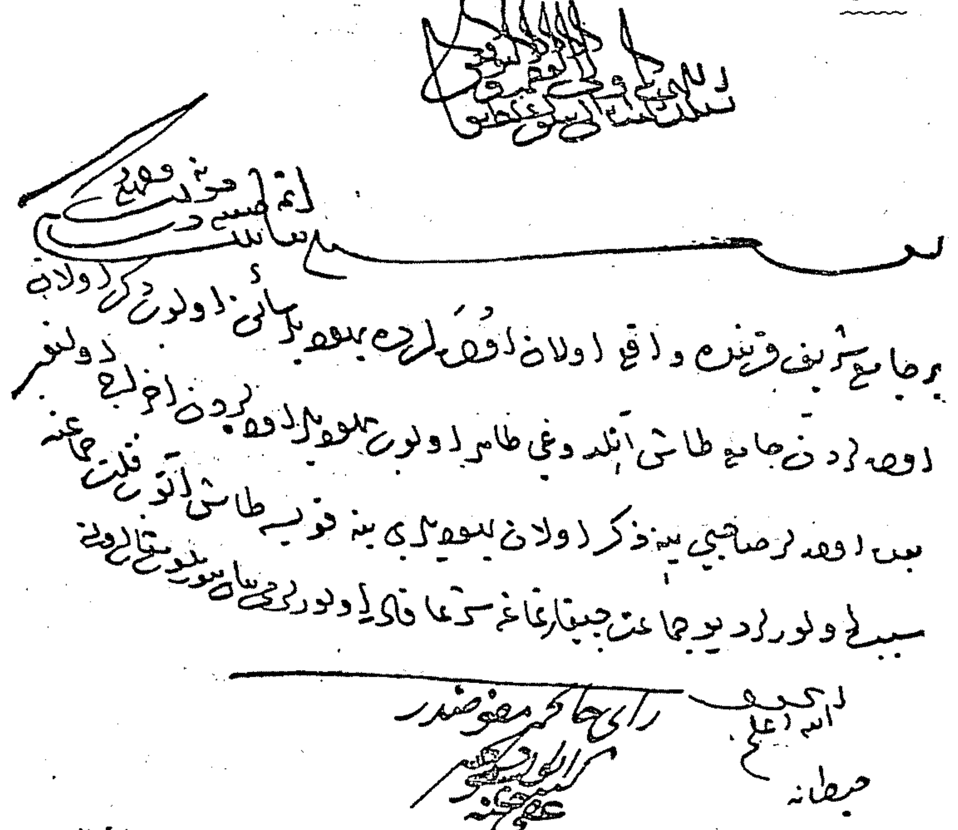

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

دیکر: 55

*
* *

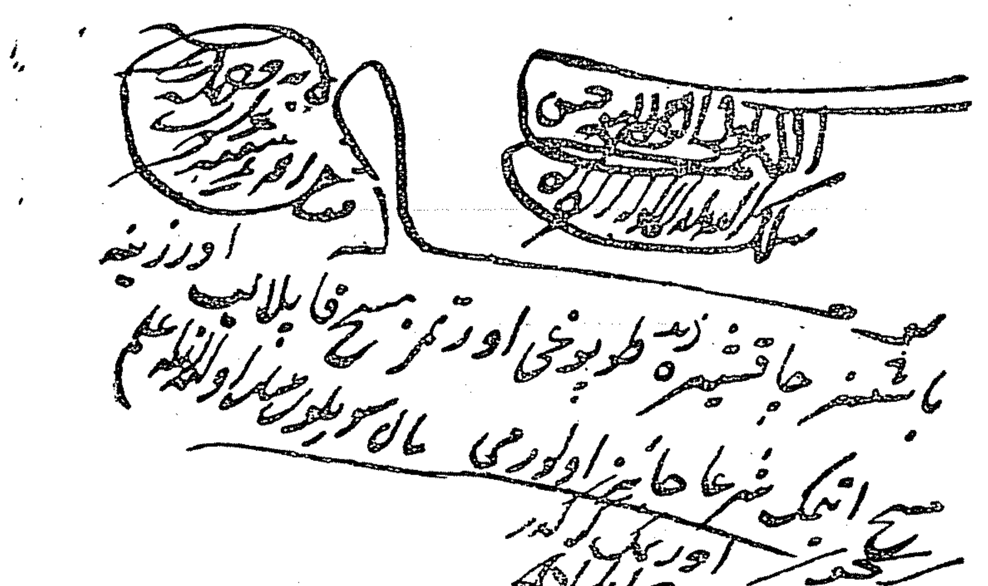

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

دیکر :

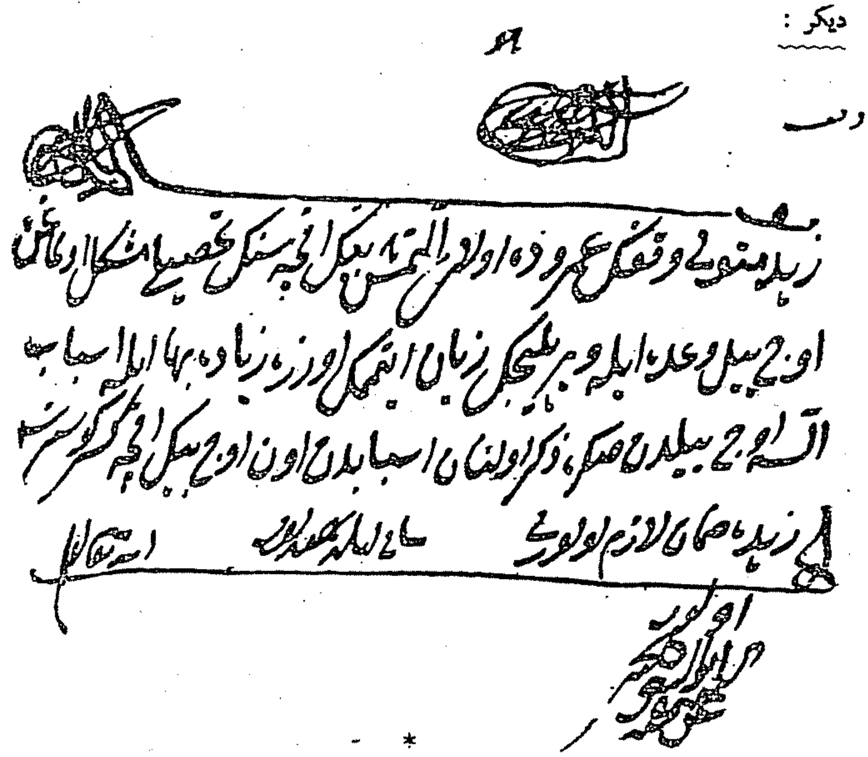

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

دیکر :

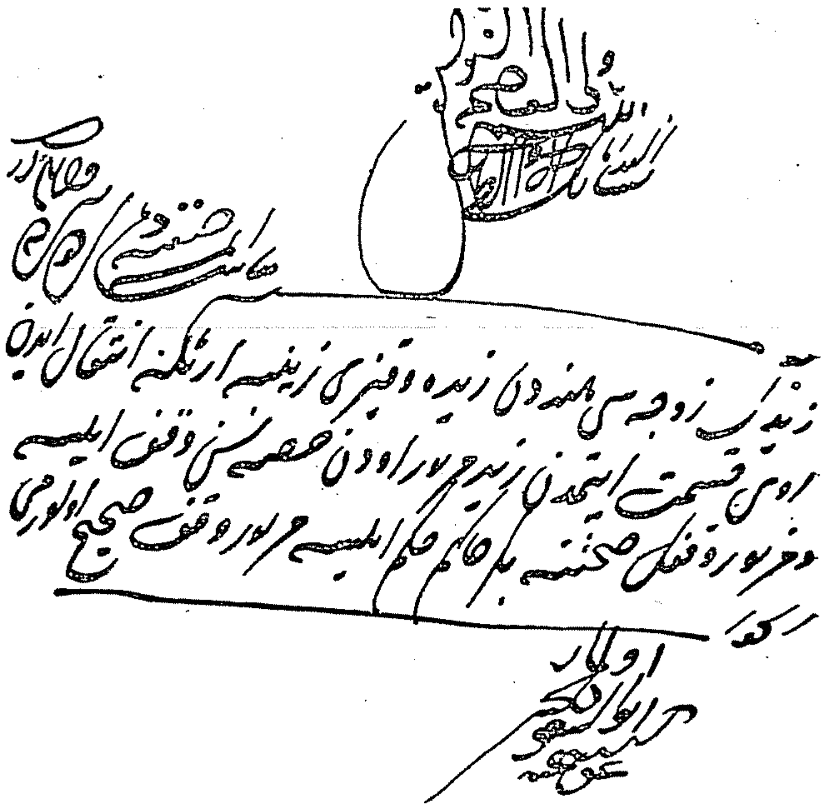

« ییلدیز کتبخانه‌سنده »

دیکر : 58

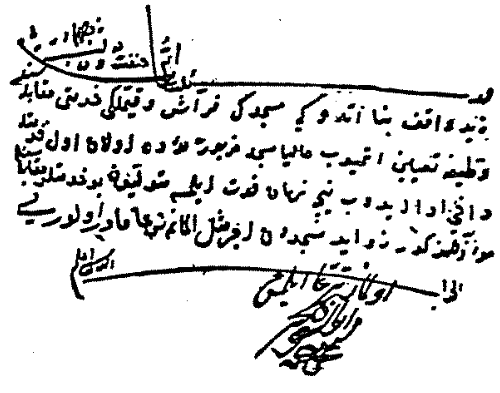

زید واقف بنا ایتدوکی مسجدک فراشلق و قیملق خدمتنی [illegible]
وظیفه تعیین ایتمیوب [illegible] اولاده اول خدمت [illegible]
داخی اداء ایدوب نیچه زمان خدمت ایلدکدن صکره [illegible]
[illegible] مسجدک [illegible]

الجواب اولمز [illegible] الله اعلم

* * *

دیکر : 59

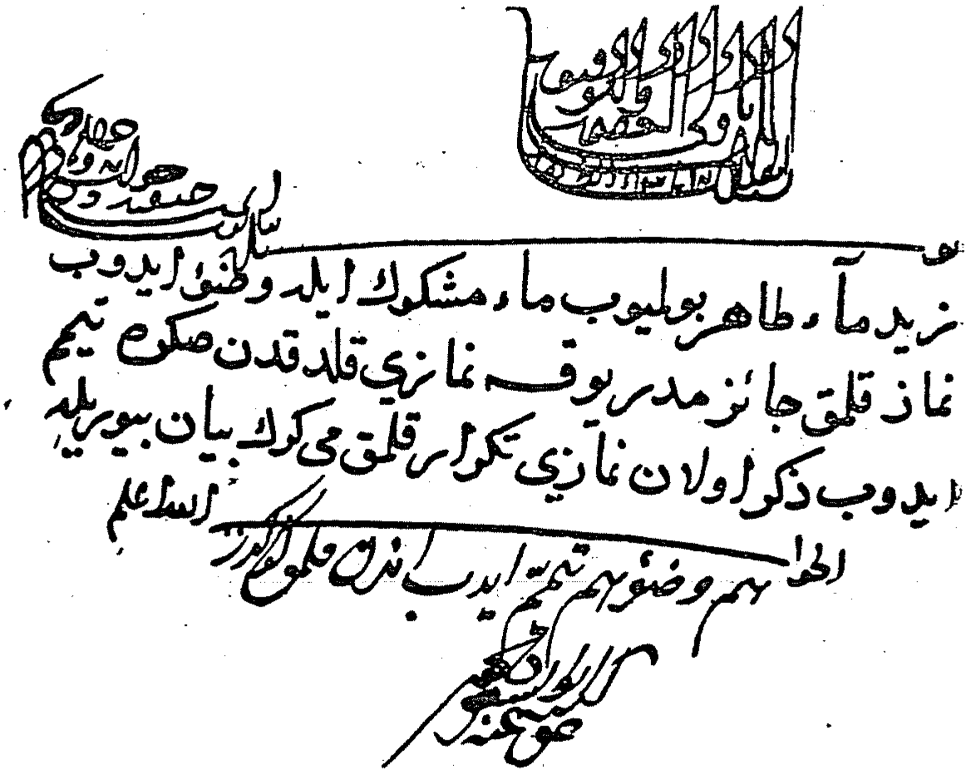

زید ماء طاهر بولیوب ماء مشکوك ایله وضوء ایدوب
نماز قلمق جائز مدر یوقسه نمازی قلدقدن صکره تیمم
ایدوب ذکر اولان نمازی تکرار قلمق می کرك بیان بیوریله

الجواب هم وضوء هم تیمم ایدوب اندن قلمق کرکدر الله اعلم

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

* * *

« شیخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

١٥

حامد افندی

« چوی زاده دامادی »

قونیه‌ده طوغمشدر (٩٠٠) . پدری یکیشهر قاضیسی محمد افندی ایدی . حامد افندی یکرمی ایکی یاشنده استانبوله کلدی . چوی زاده ایله سائر علمای زمانه‌یه انتساب ایتدی . الک زیاده سلطانیه مدرسی قدری افندی‌یه انتسابی حامد افندینك قدر وقیمتنی اعلا ایتدی (٩٢٩) قدری افندی‌یه تذکره‌جیلکله باشلایان وظیفه‌سی مفتیلکه قدر منجر اولدی . مقام فتوایه واصل اولونجیه قدرمتعدد مدرسه‌لرده مدرسلك ایتدی . اولا بروسه‌ده ملاخسرو مدرسه‌سنده ، یکرمی بش آقچه ایله بایزید مدرسه‌سنه اوتوزآقچه ایله کوتاهیه‌ده کرمیان اوغلی مدرسه‌سنه ، بعده بروسه ده احمد پاشا مدرسه‌سنه مدرس اولدی . بو اثناده چوی زاده‌یه داماد اولدی ، بر مدت قدر ککبوزده مصطفی پاشا مدرسه‌سنده بولوندقدن صوکرا مغنیسا مفتیلکنه ، شهزاده مدرسلکنه ، شام قاضیلغنه (٩٥٦) ، مصرقاضیلغنه (٩٥٧) ارتقا ایتدی ، ایکی‌سنه صوکرا معزولاً استانبوله کلدی ، بونکله برابر قدرواعتبارینه خلل کلدی ، آزبرزمان ایچنده استانبول قاضیلغی(٩٦٣) ، روم ایلی صدرینی (٩٦٤) اشغال‌ایلدی ، اون سنه قدر بو مهم وظیفه‌یی ایفا ایتدی ، آوستریایه قارشی اجرا ایدیلن سفرلرده بولوندی . سکتوار سفرندن عودتده بلغرادده تقاعدی‌اجرا قلندی ایسه‌ده ابوالسعود افندینك وفاتنده وظیفهٔ فتوا عهده‌سنه تودیع اولندی (٩٨٢) حامد افندی پك آزمدت مقام مشیختده بولوندی ، وفاتی ٩٨٥ ده‌در ، ابو ایوب‌الانصاری جوارنده مدفوندر . حامد افندینك الك مشهور اثری (فتاوای حامدیه) ر .

* * *

فتاوای شریفه وخط دستاری نمونه‌لری : [*]

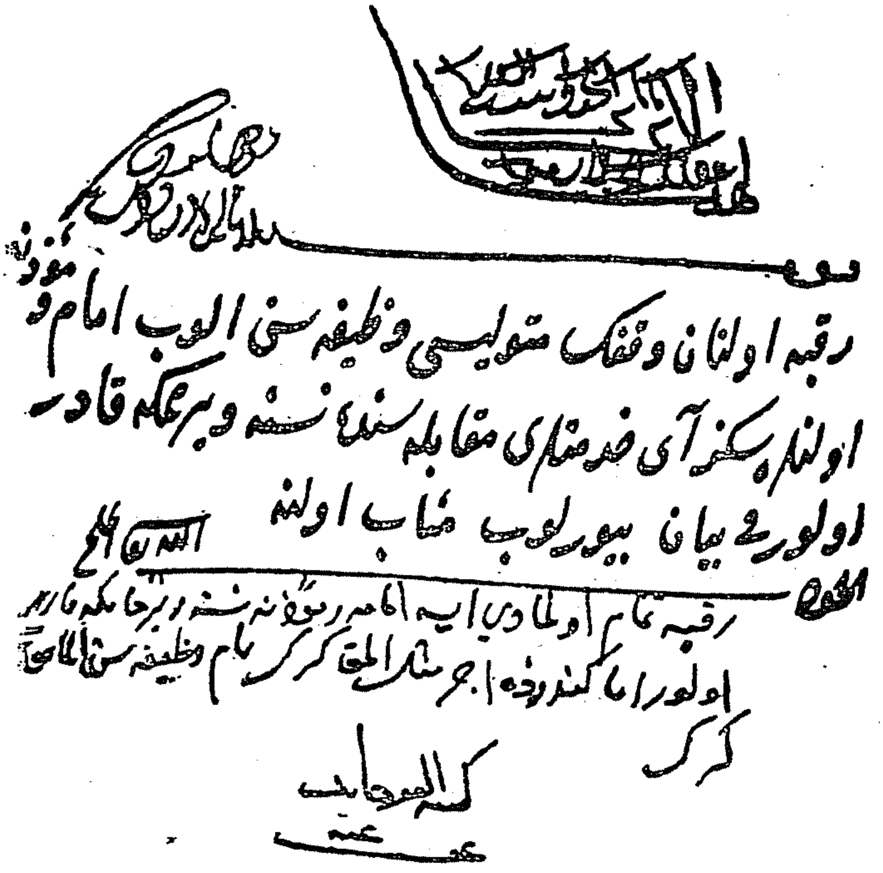
رقبه اولنان وقفك متولیسی وظیفه‌سنی الوب امام و مؤذن
اولنلره سکنی آی خدمتلری مقابله‌سنده نسنه ویرمکه قادر
اولورمی بیان بیوره‌لوب مثاب اولنه

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك أل یازیسیدر .

* * *

دیگر:

اللهم یا ملهم الصواب و صل الصواب

الله یا متعال ... الصواب

مسئله بیان الله حضورلرنده وجه کی

زید امام علی الدوام ضاد ایله ظانک مخرجلرین رعایت

ایتمیوب اصلا فرق ایتمدیکی تنبیه اولندقده نضاره

ینه مصر اولیجاق شرعا زید عزله مستحق اولورمی

بیانه سعادتلو مثاب اوله الله اعلم

الجواب

محظ رجال دکلدر فرق ایدنه توجیه ایتمک کرک

کتبه ...

عفی عنه

«فتواخانهٔ عالی‌ده»

* * *

دیگر: 62

اللهم یا ملهم الحق وسهل الصعاب
امدنا بفضلك الى سبيل الصواب

بو مسئله نك بیاننده جواب مورد اولور كه نه وجهله

زید نائب اهل عرف اولان عمرو ظالمك یاننه ذو شوب معین اولوب
قریه به قریه بیله گزوب مسلمانلرك كیمنك جبرا آتی اوزرینه قونوب و كیمندن
اقچه سز آربه و كیمندن بغدی و كیمندن مأكولات آلوب و علم فرایض دخی
بلمزكن خلاف مشروع قسمتلر ایتمكدن خالی اولمسه شرعا غزیه جائز اولورمی

بیان بویرلوب مثاب و مأجور اولنه

الجواب — الله تعالی اعلم
واجب اولور مسلمانلردن الدوغنی الی ویردكده
حكم سوزی لازم اولور
كتبه الموجاند

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

* * *

دیگر:

[illegible]

بو مسئله‌ده
دن جواب
[illegible]
[illegible]

بو مسئله‌ده اویله و اکندی

جماعتدن بعض کمسنه‌لر زید موذنه اویله و اکندی
اذانی مناره‌ده اوقدیغی دیدکلرنده زید داخی بعض
مسلمانلرک اولرینه حواله در آشنده اوقومن
دیلکه شرعا قادر اولورمی بیان سورلسون شاب اولسه

الجواب الله اعلم
واقع حواله اولوب مسلمانلرک
عورتنی گورمیوزسه اشغده اوقمه
اولور

کتبه العبد [illegible]
عفی عنه

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

* * *

دیکر : 64

اللهم یا ملهم الحق والصواب
[illegible] الصواب

[illegible]

بسم الله

کفیل بالمال اولمغله مدیون اولان زیدک اصلا رزقی اولمایوب افلاسی
ظاهر ایکن حبسی اولنمق شرعا جائز اولورمی بیان بیوریلوب مثاب اولنه

الجواب — الله اعلم

داین افلاسنه معترف ایسه حبسی جائز اولماز

کتبه [illegible] حامد

عفی عنه

« فتوا خانهٔ عالیده »

* * *

دیکر : 65

بر کیمسه بر خاتونه بش یوز اقچه نکاح اتسه صکره طلاق
ویرسه ثانیا ایکی یوز اقچه نکاح اتسه ینه ثانیا طلاق
ویرسه ینه بش یوز اقچه نکاح اتسه ینه طلاق ویرسه
بو مرتبه دن صکره ثانیا ابتدادن اتدوکی کابینلرک جمله سن بیک ایکی
یوز اقچه الدقدن صکره شرعا المغه قادر اولورمی جواب بیوریلوب مثاب اوله

الجواب — الله اعلم

اولور

کتبه [illegible] حامد

عفی عنه

« یلدیز کتبخانه‌سنده »

* * *

دیگر :

66

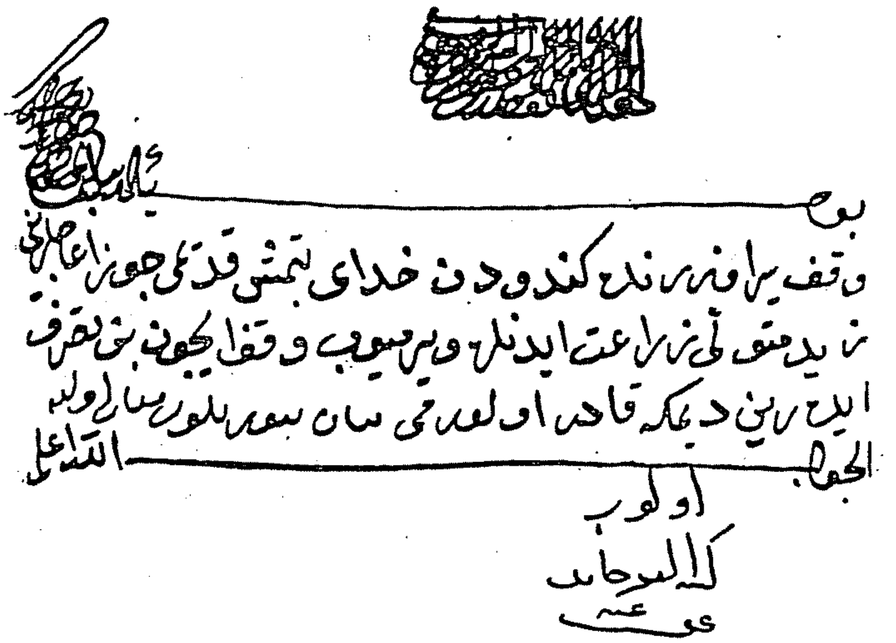

« ییلدیز کتبخانه‌سنده »

* *

« شیخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

١٦

احمد شمس الدین افندی

« قاضی زاده »

عتیق علی پاشا عتقاسندن بدرالدین محمود افندینك اوغلیدر . تاریخ تولدی، ۹۱۸ در . احمد شمس‌الدین افندی کنجلکنی علوم ابتدائیه تحصیلی ایله کچیردکدن صوکرا دورینك الك مشهور علماسنه وبالخاصه ابوالسعود افندی‌یه انتساب ایتدی . بوصورتله اکتساب فیض و معرفت ایدرك یکرمی بش آقچه ایله بروسه‌ده فرهادیه مدرسه‌سنه ، اوتوز آقچه ایله ولی‌الدین اوغلی احمد پاشا مدرسه‌سنه ، بالآخره قاپلیجه وعتیق علی پاشا مدرسه‌لرینه تعیین اولوندی . ۹۶۳ ده حلب قاضیسی‌اولدی ، درت

سنه صوكرا عزل ایدیله‌رك استانبولده سکسان آقچه ایله تقاعد ایدلدی . سمیز علی پاشایه انتسابی شمس‌الدین افندینك قدرینی اعلا ایتدی . بربرینی متعاقب استانبول قاضیلغی (۹۷۱) ، روم ایلی صدری کبی مراتب عالیه‌یه نائل اولدی (۹۷٤) . صدر اعظم صوقوللو محمد پاشا ایله آره‌لرنده عداوت موجود اولدیغی جهتله برسنه صوکرا عزل ایدلدی . برمدت ادرنه‌ده کوشه‌کزین انزوا اولدی . استانبوله عودتنده مراد ثالث جلوس ایتمش ، صوقوللینك نفوذی قالمامشدی . بوسببدن التفات پادشاهی‌یه مظهر اولدی ، بربرینی متعاقب سلیمانیه مدرسی ، ثانیاً روم ایلی صدری ، ونهایت مفتی نصب اولوندی (۹۸۵) . شمس‌الدین افندی اوچ سنه‌قدر بومهم وظیفه‌یی ایفا ایتدی. ۹۸۸ ده سوء معده‌دن وفات ایلدی . « مفتی احمد چلبی ایلدی عقبایه عزم ۹۸۸» وفاتنه تاریخدر . قبری کوچوك قره مانده‌در . برمسجدی ، بردارالقراسی واردر .

احمد شمس‌الدین افندی غایت مستقیم ایدی . حقیقتی سویله‌مکدن اصلا احتراز ایلمزدی . اك مشكل مسئولیتلی زمانلرده بیله تهلکه‌یی کوزینه آلدیرر ، اجرای شرع شریف ایلکدن کری طورمازدی . زماننه کلنجیه قدر بکلر بکیلر قاضیعسکرلره تقدم ایدرلردی ؛ احمد شمس‌الدین افندی قاضیعسکرلرك بکلر بکیلره تقدم ایتملرینی اصول اتخاذ ایتدیرمشدر .

آثاری: شرح هدایه، شرح مفتاحه حاشیه، صدرالشریعه اوائلنه حاشیه، شرح تجریده حاشیه، تلویح ومواقفه تعلیقات .

* * *

فتاوای شریفه وخط دستلری نمونه‌لری : [*]

زید او بنی وقف ایدوب سکنی سنی اولاده نه انلردن صکره صلحایه
مشروط ایدوب بعده اولاد زیددن هند مزبوره اوک بر مقدار یرینی
افراز ایدوب اوزرینه بر او بنا ایدوب ملکدر دیو عمروه بیع
ایدوب عمرو واخی مزبوره اوی زوجی زینبه وقف ایلیوب عمرو
فوت اولسه حالا هند کلا او بنا ایتدوکی یری زیدک وقفی ایدوکی ظاهر
اولوب حاکم وقفیتنه حکم ایلسه مزبوره وقف یره اولاد زید وبعدهم صلحا
مستحقه ایکن اوزرینه اولان بنانک وقفیتی شرعا صحیحه اولورمی
بو صورتده هندک استرجاع منع اولنوب ثمنی ورثه عمرو ما نحن [illegible] قیمت
ایلمکه قادر اولورلرمی بیان [illegible] اوله

الله اعلم

نعم یرک قیمتنی ورثه عمرو هنددن الوب قسمت ایتمکه
قادرلردر بلاشبهه اما اوزرنده سند احداث ایتدوکی
بنانک بیعی صحیحدر بر وقف یر اوزرنده اولان بنانک
وقفیتنک جوازنده اختلاف علما واردر بعضی جائزه
بعضی غیر جائزه دیمشلردر خصوص مذکورده قاضی
فتکیسی انفع ملاحظه ایدرسه انکله عمل ایدر

حرره الفقیر احمد
عفی عنه

« فتوا خانهٔ عالی‌ده » .

[*] جواب قسمی وامضا مشارالیهك أل یازیسیدر .

*
* *

دیگر :

68

زید متولی معزول اولدقده مال وقفدن ذمتنده بولنان یکرمی
بش بیک اقچه یی تک رجعی ویرمکه قادر اولماغین یرینه متولی اولان عمرو
وحسبی قائم مقام اولان بکر برقاج سنه زیدک اوزرینه معامله ایدوب
جمعا اوتوز بش بیک اولوب حجت ایتدرسه لر لکن زیددن
کفیل ورهن المسه لر زید مفلسا فوت اولیجاق ضمان عمرو وبکردن
قنغیسنه لازم اولور

الله اعلم

اولا شرط واقف کفیل ورهن سز ویرلمیه دینلمش ایسه
عمرو وبکردن قنغیسی ویروب عقد ایتدی ایسه اکا
ضمان لازم اولور

... احمد

عفی عنه

« یلدیز کتبخانه سنده »

*
* *

دیکر :

69

مسئله

زید هتو فانك ورثه سی یوزینه عمرو بن رافع زیدك لابوین قرنداشی اوغلی ایم دیو دعوی ایدوب سجل اولندقدنصکره دوتلو بن زیدك لابوین قرنداشی ایم دیو دعوی ایلسه شرعا استماع اولنورمی

الجواب استماع اولنور اثبات ایدرایسه دعوای نسبله تناقض ضرر ایتمز

والله اعلم

حرره الفقیر احمد

عفی عنه

* * *

70

مسئله

التمش یاشنه اولان زیدك كوزلرندن لبعض ازمانده یاشی آقوب استنا وكحاللر كوروب زیدك كوزلرنده رمد وعمش ونغرب یوقدر دیو لر وكراولنالار اوتحقیق

زید صاحب عذر اولوب هر وقتده تجدید وضوءیه محتاج اولورمی

الجواب اولماز دموع قسمندن اولور

والله اعلم

حرره الفقیر احمد

عفی عنه

« فتوا خانهٔ عالیده »

* * *

دیکر :

زیدنك كوزنه رمد و وجع اولمغله جرّاح بیرك
حبی ایله كوزلری یا شرب حبا قلنه احیانا
سیلان واقع اولسه زید مزبورك بویله اولدوغی
وقتده آبدستی بوزیلورمی [illegible] اولسه

الجواب والله تعالى اعلم
وجع اولمینجه بوزلماز دیمشلر در قول اصح اوزره
اما احتیاط ایچون هر وقتده بر آبدست آلمق ویرر

حرره الفقیر احمد
عفی عنه

« فتوا خانۀ عالی‌ده »

دیگر :

هندی عمتسی اولان زید خاتون نلفه استر ایکن هندک انسی خدیجه
هندی عمتسی زیدک اذنی یوغ ایکن بکره ویرمکه شرعاً قادر
اولور می بیان بیورلیوب ثواب اوله

الجواب الله تعالی اعلم

هندک عمته نکاحی شرعاً صحیح دکلدر حرامدر
هند اگر بالغه اولوب رضاسی ایله بکره نکاح
اولندی ایسه صحیح اولور اگر کفوی دکل ایسه
ولی اقربی فسخه قادر اولور

حرره الفقیر احمد
عفی عنه

*
* *

دیگر :

زید عمرو متوفانک معتق ایدوکین وارثی بکر مواجهه سنده ابانت
ایدیجک زید عمروک مالندن ازا اولمش اولور مال سوربلور

حال مرض موتنده ایسه عمروک زیدی اعتاقی تلثندن معتبر
اولور اما حال صحتنده ایسه جمیع مالدن اولور

حرره الفقیر احمد

• فتوا خانهٔ عالی‌ده •

۱۷

معلول زاده محمد افندی

پدری صدوردن معلول محمد امین افندیدر . تاریخ تولدی ۹٤۰ در. محمد افندی ایلك اول علامهٔ زمان ابوالسعود افندی‌یه ملازم اولدی؛ بالآخره دامادی اولمق شرفنی‌ده احراز ایلدی. حیاتنك ایلك زمانلرینی یومی اوتوز آقچه ایله بروسه‌ده قاسم پاشا مدرسه‌سنده کچیردی ، آز زمانده حلب (۹۷۳) ، شام (۹۷٤)، مصر (۹۷۷) ، بروسه

فتاوای شریفه وخط دستاری نمونه‌لری [*]

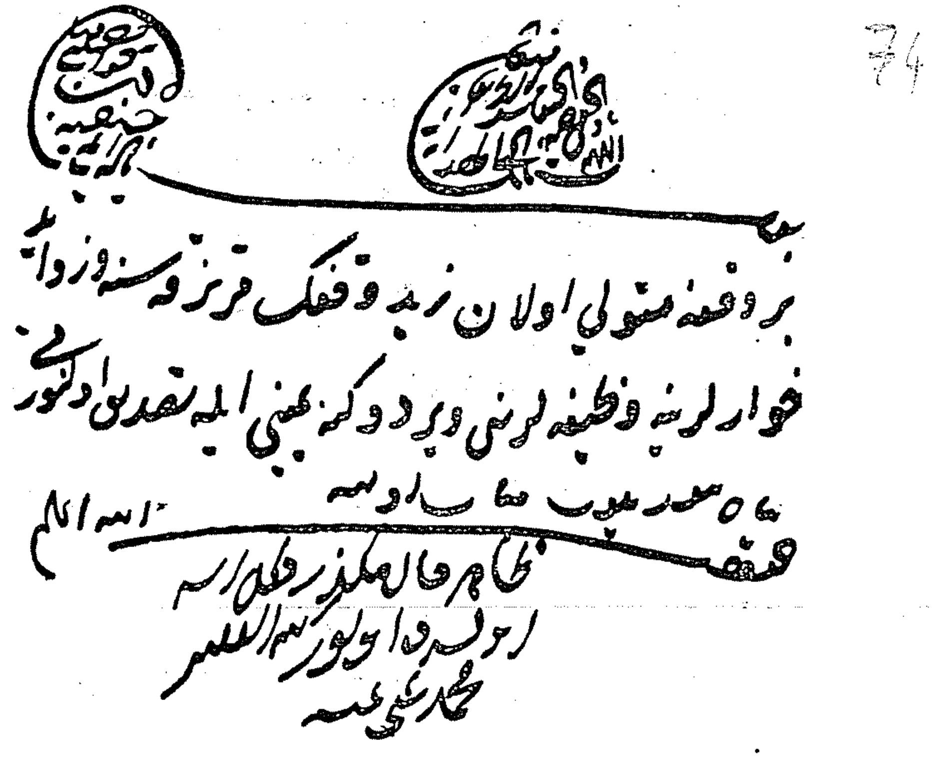

« ییلدیز کتبخانه‌سنده »

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك أل یازیسیدر .

(٩٧٨) ، إدرنه (٩٧٩) قاضيلقلرينـه نائل اولدقدن صوكرا آنا طولى صدارتنه ارتقا ايتدى (٩٨١) . برمدت معزوليتله امرار ايام ايلديسه‌ده آز برمدت ظرفنده نقيب الاشراف (٩٨٤) ، قاضى‌القضـاة (٩٨٧) وبر سـنه صوكراده مفتى الانام اولدى . برسنه صوكرا استعفا ايدرك تقاعدى اختيار ايلدى . اوغلى اسحق‌افنديـنك وفاتى قلبنده بويوك برتأثر حاصل ايتدى . اوسنه‌نك ختامنده شدت تأثرندن وفات ايلدى . « رحمته واصل اولدى نقيب ٩٩٢ » وفاتنه تاريخدر. قبرى زنجيرلى قويوده، پدرينك دارالقراسى جوارنده‌در .

* * *

ديكر :

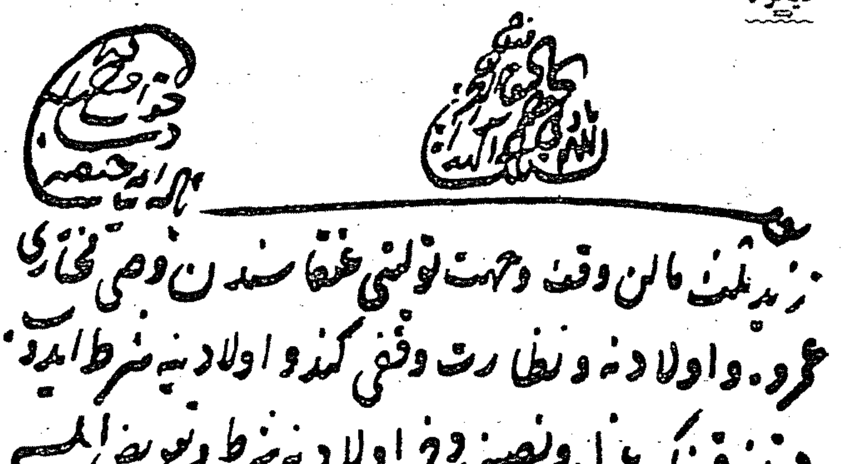
زيد ثلث مالن وقف وجهت توليتي ... وصي مختاري
عمرو واولادنه ونظارتي وقفي كندو اولادينه شرط ايدوب
فرزنقه نك عزل ونصبي وقفي اولادينه شرط وتفويض ايليه
اولاددن ناظر اولان بكر زيد فرزنقه نك عزل ونصبي بكا
تفويض ايتمشدر ديمكله استنبول قاضيسنك ويردوكي
حجتلري طوتمزين ويرورين وعمرويي عزل ايدوب بيريني
آخر ... ديمكه قادر اولور مي بيان بيوريله
الله تعالى اعلم

« يلديز كتبخانه‌سنده »

* * *

دیگر:

بو مسئله بیاننده علمای دین رحمهم الله تعالی نه وجهله بیورلر

زید هندی باکره‌یی التی بیک اقچه مهر ایله نکاحلنوب باباسی عمرو که هندک قبوب سفره
کتسه زید سفرده ایکن بکر ده زوار هند مزبوره‌یی طلاق ایچون زید خالدی وکیل
ایتدی دیو قاضی حضورنده حضار ارنلرده اکی نفر کمسنه اشهادت ایدروب خالد
هندی طلاق ویروب بکر ده زوار هندی کندویه نکاحلنوب [illegible] زید سفردن
کلوب دعوی ایدیجک شاهدلر اغاموز خاطری ایچون شهادت ایتدک شهادتمز [illegible]
کاذبه دیو اقرار ایلرسه [illegible] اولنشلر شاهدلره و بکر ده زواره نه لازم کلور

الجواب

الله اعلم

شاهدلره تعزیر و تشهیر
و زوزداره عزل و تعزیر
لازم اولور کتبه الفقیر
محمد علی عفی عنه

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

* * *

١٨

چوی زاده محمد افندی

چوی زاده‌نك مخدوميدر. تاريخ تولدی ٩٣٧ در. محمد افندی علوم ابتدائيه‌يی پدرندن تحصيل ايتدی. پدريله برلكده ايفای فريضهٔ حج ايله‌دكدن صوكره (٩٥٠) زماننك علماسندن پرويز وطاشكپری زاده‌نك حلقهٔ عرفانه داخل اولدی. بوصورتله اكمال تحصيل ايدن محمد افندی قاسم پاشا وسليمانيه مدرسه‌لرنده مدرسلك ايتدی. ٩٧٧ ده شام قاضيلغنه، بر سنه صوكرا مصر قاضيلغنه، بربرينی متعاقب بروسه (٩٧٩)، ادرنه (٩٨١)، استانبول (٩٨٣) قاضيلقلرينه، ينه اوسنه آناطولی ايكی سنه صوكرا روم ايلی قاضيعسكرلكنه ارتقا ايلدی. صوقوللو محمد پاشا ايله اره‌لری ايی اولماديغی جهتله موقعندن سقوط ايتمش ايسه‌ده صوقوللونك وفاتی اوزرينه صدرالعلما و نهايت نائل مقام فتوی اولدی. آلتی سنه قدر وظيفهٔ فتوايی ايفا ايتدكدن صوكرا وفات ايلدی. «چوی زاده افندی بوجهاندن ايلدی رحلت ٩٩٥» وفاتنه تاريخدر. وزير اعظملرك مفتيلری زيارته كلسی زمان فتواسنده عادت اولمشدر. شهرامينی جوارنده برمسجدی واردر.

چوی زاده محمد افندی اديب ومتشرع ايدی. ضعفايی حمايه ايدردی. قبری ابوايوب الانصاری جوارنده، پدرلرينك مدفنی يانده‌در.

*
* *

فتاوای شریفه وخط دستلری نمونه‌لری : [*]

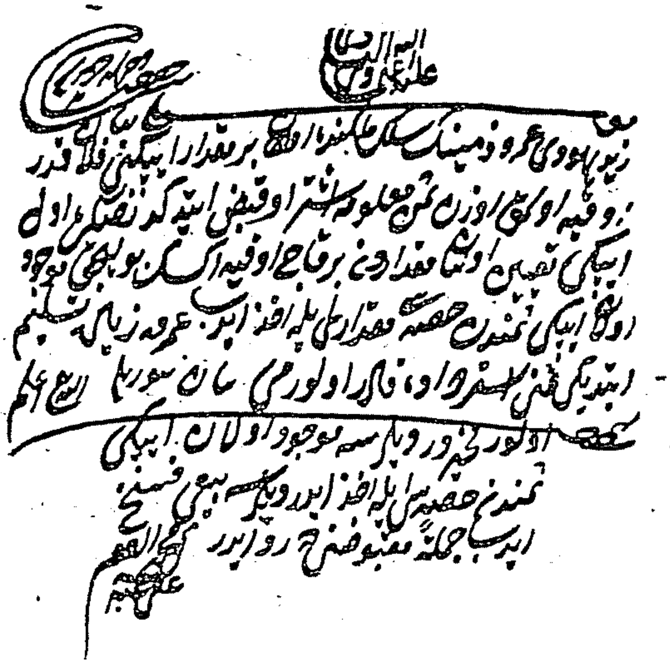

دیگر :

* * *

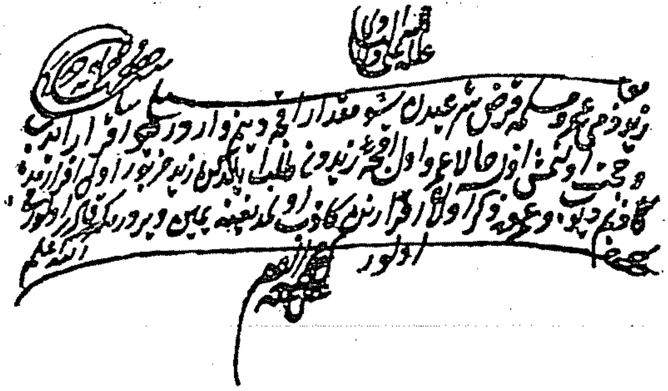

« شهید علی پاشا کتبخانه‌سنده »

---

[*] جواب قسمی یله امضا مشارالیهك آل یازیسیدر . باشقه‌جه فتوالرینه دسترس اولنه‌مامشدر.

١٩

عبدالقادر شیخی افندی

مؤید زاده‌نك برادری شیخ کریم حاجی‌افندینك اوغلیدر. تاریخ تولدی ۹۲۰در. عبدالقادر افندی علوم ابتدائیه‌یی تحصیل ایلدکدن صوکرا ابوالسعود افندینك حلقهٔ عرفاننه داخل اولدی. بو صورتله اکمال تحصیل ایلدکدن صوکرا اوتوز آقچه ایله کلیبولیده صاریجه پاشا مدرسه‌سنه، بعده شام (۹۷٤)، مصر، بروسه (۹۷٦) استانبول (۹۷۷) قاضیلقلرینه نائل اولدی . بر سنه صوکرا آناطولی وروم ایلی صدارتلرینی احراز ایتدی برمدت قدر تقاعدی اختیار ایلدی ایسه‌ده چوی زاده‌نك وفاتی اوزرینه شیخ‌الاسلام اولدی (۹۹۵) . مدت فتواسی ایکی سنه دوام ایتدی . ۹۹۷ ده تقاعدی اختیار ایلدی ، بش سنه قدر حیاتی مشغول عبادات اولارق کچیردی . وفاتی ۱۰۰۲ دهدر . قبری ابوایوب الانصاری جوارنده‌در .

فتاوای شریفه وخط دستاری نمونه‌لری : [*]

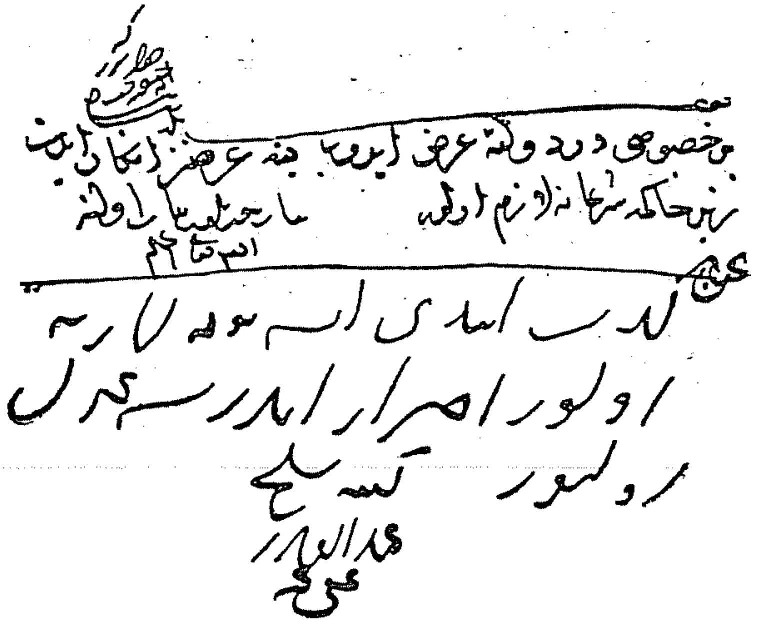

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

***

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك أل یازیسیدر .

دیکر :

80.

زید متصرف اولدیغی وقف دکانی عمرودن اوتوز بیک آقچه الوب
رهنا قبوض ایله دکانده زید ساکن اولوب عمروه یومی دورت
آقچه اجرت ویرسه زید بعده عمروه آقچه‌سنی ویروکده اجاره دیو
ویردکی یومی دورت آقچه‌یی راس ماله طوتمغه قادر اولورمی
بیان بیورلوب ثواب اولنه

الله اعلم

الجواب

وقفک رهنی صحیح دکلدر ورهنک
منافعی دخی رهنک درلر رهنک اولمز
اجاره دیو ویردکی آقچه‌یی راس
ماله طوتمغه قادر اولور کتبه
عبدالعزیز
عفی عنه

« ییلدیز کتبخانه‌سنده »

دیکر :

81

اللهم اهدنا للحق وسهل الصعاب

نسألك الهداية الى سبيل الصواب

بو مسئله بیانینده جواب شریف وجهله درکه

زید هندی تزوج ایتدکده جهاز بعض اسباب ایدوب بعده

بری گوندکده کتخدا گوکجه لکله بر جاریه دخی الی ویرسه

بعده هندی تطلیق ایدیجک هند ذکر اولنان اسبابی

و جاریه‌یی آلمغه شرعا قادره اولورمی بیان

بیورلوب مثاب اولنه

الله اعلم

الجواب

تملیک ایتدکی اشیادن رجوعه قادر اولماز

کتبه

محمد النور

عفی عنه

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

دیگر :

82

اللهم ملهم الحق ومنهل الصواب
ملك الله الحی القیوم

مسئله بیان اولنه صفحه جواب

بر قریه اهالیسنک جزیه لری جمعنه مأمور اولان زید امر واجب
زیاده اقچه المق ایله رعایا حاکم الوقته شکایت وارد قلرنده
حاکم متوقف تجاده سندن قالقوب خدمتکاری ایله رعایانی دگنک ایله
محکمه ضرب ایدوب محکمه دن طشره قوسه شرعا اول حاکم وخدمتکاره
نه لازم اولور سوءالمهم ماه اولنه
الجواب الیهم

حاکمه ... تعزیر و ... حد
و ... تعزیر ...

... الله
عفی عنه

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

دیکر :

83

اللهم یا ملهم الحق و یا مفتح ابواب الصواب
اهدنا بفضلك الی سبیل الصواب

بو مسئله نك بیاننده ائمه حنفیه دن جواب نه در و جمله سی کرم

زید بنا ایلدوکی مسجدك امامنه و مؤذننه و سائر خدامنه اوقاف تعیین
اتمیوب زیدك بعض املاکی محصولندن املاك وقف اولوب تسلیم الی المتولی
وافراز بالمال و تسجیل اولنادین تبرعاً مسجد مزبور خدامنه بر مقدار سنه
ویرلوب کلن زید قرار باثق الذی امیرا اولسه زیدك اوغلی عمرو بابام زید آنك
مسجد مزبور اوقافنك شرایط وقفادنه تعیین اتمامشدر دیو زیدك بناء بو ویرلوب ایلدکی
املاکندن حاصل اولان محصولی ویرممکه قادر اولور می
الله تعالی اعلم

الجواب
اولور
کتبه ... عفی عنه

« ییلدیز کتبخانه سنده »

* * *

دیکر:

84

الحمد لله الملهم للحق والصواب
اللهم انطقنا بالصواب
الهادي الى السبيل

[illegible]

هند اخر ولایتده ساکنه اولوب باباسندن و قرنداشلرندن ارث شرعی ایله انتقال ایدن
ملک منزلنی کلوب تصرف و تملک استدکده منزل مزبورک اتچنده ساکن اولان زید ملکمدر دیو
هند مزبوره بن بو منزلی زوجک عمرو وکیل ایتمشک اندن اشترا ایتدم دیدکده
جواب ویروب هند مزبوره حاشا بن عمروی وکیل ایلمدم عمرو وکالتدن خبرم یوقدر دیدکده حاکم سندک
زید بن بو بیله اولان شاهدلر ایراد ایدوب حاکم الوقتده فعلا اولنقلرنده کذب
ملکنی شاهد زور ایله زیده حکم ایدوب بیدنه تحت ویروب هند بو شاهدلر بو خصوصده
استعمال اولنمقده حاکم ایتدکدن صکره استماع ایتدرت دیدکده شاهدلر ...
ایا ایدوب منزلک بیکنی قلعه ویدکر ملکنی اولون بشر بیکی اقچه ... هند بن
بیک قلو ... ملکم اولون بش اقچه بیکده ... شاهد زور ایله حکم اولنمشدر
دعوای اصلندن استماع ایتدرر دیکه شرعا قادر اولورمی بیان بیورلوب مثاب اولنه
الله تعالی اعلم

الجواب

شاهدلر شهادته اهل اولوب مجلس
شرعده شهادت شرعیه ایدرسه حاکم حکم
ایتدکدن صکره هند شاهدلر زور ایدی
دیو کذب دعوایه قادره اولماز

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

* * *

شيخ‌الاسلام ومفتی‌الانام

٢٠

بوستان زاده محمد افندی

صدوردن بوستان مصطفی افندینك اوغلیدر. تاریخ تولدی ٩٤٢ در. محمد افندی اولا عرب زاده وقاضی زاده ایله خواجه چلبیدن درس کوردی یکرمی بر یاشنده ملازمته نائل اولدی. بعده تدریجاً دور مدارس ایدرك قرق آقچه ایله اسکی ابراهیم پاشا مدرسه‌سنه (٩٦٦)، شام قاضیلغنه (٩٨١) بروسه وادرنه قاضیلقلرینه تعیین اولوندی (٩٨٣). محمد افندی آز زمان ظرفنده قطع مراتب ایتدی. برسنه صوکرا استانبول قاضیلغنه، ٩٨٥ ده آناطولی، ٩٨٨ ده روم ایلی صدرینه ارتقا ایلدی. برسنه صوکرا تقاعدی اختیار ایدرك مصره کیتدی. عودتنده ایکنجی دفعه روم‌ایلی صدرینه و ٩٩٧ ده مقام‌فتوایه صعود ایتدی. برمدت کوشهٔ تقاعدی اختیار ایله‌دکدن صوکرا اوچنجی دفعه روم‌ایلی صدرینه. بیرام زاده ذکریاافندینك وفاتنده ایکنجی دفعه منصب فتوایه نائل اولدی (١٠٠١). زمان مشیختنده موقعنه مخصص آلتی یوز آقچه‌یه یوز آقچه دها ضم ایلدی. مدت فتواسی اوچنجی سلطان مراد خان واوچنجی سلطان محمد خان دورلرنده یدی سنه سکز آی دوام ایتدی. ١٠٠٦ ده ارتحال دار بقا ایلدی. «درس علمك بوزولدی بوستانی ١٠٠٦» وفاتنه تاریخدر. قبری شهزاده جامعی حرمنده‌در.

محمد افندی فضیلتپرور، شاعر برمفتی ایدی. صماتیه‌ده حاجی قادین محله‌سنده برمسجدی واردر.

*
* *

فتاوای شریفه وخط دستلری نمونه‌لری : [*]

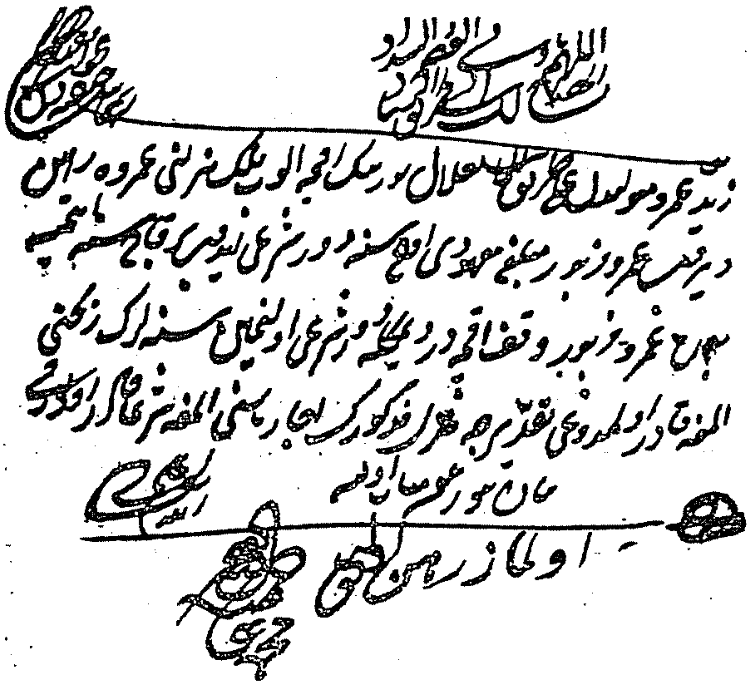

« ییلدیز کتبخانه‌سنده »

دیگر :

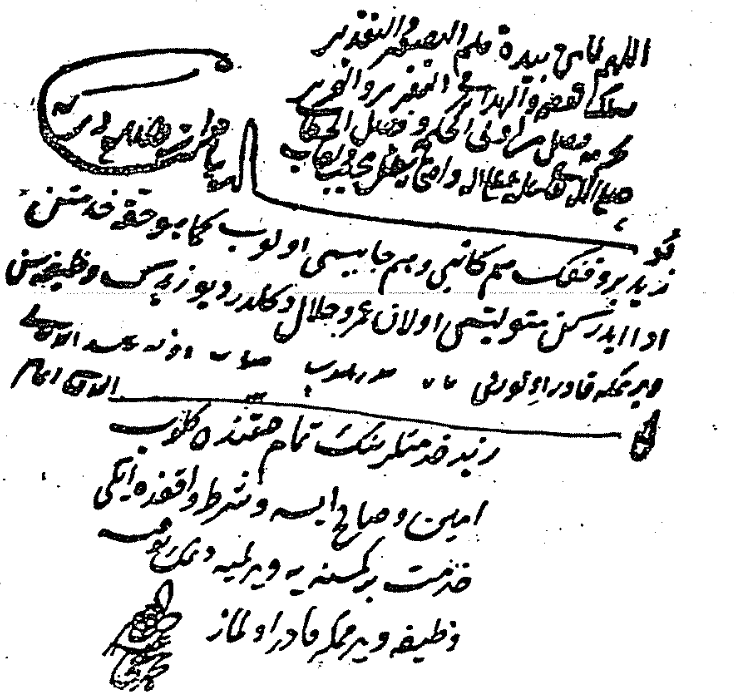

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

---

[*] جواب قسمی‌ایله امضا مشارالیهك آل یازیسیدر .

*
* *

۲۱

زکریا افندی

آنقره‌ده ۹۲۰ تاریخنده طوغمشدر . استادلری عرب زاده ایله معلول امیر افندیدر . زکریا افندی اوتوز یاشنده ایکن امیر افندی ایله مصره کیتدی. بوأثناده کندیلرندن مستفیض اولمقدن خالی قالمادی. استانبوله عودتنده یکرمی آقچه ایله بروسه‌ده حمزه بك مدرسه‌سنه مدرس اولدی . قانونی سلطان سلیمانك ایران سفرنده رکاب پادشاهیده بولوندی ، اوتوز آقچه ایله جنید بك مدرسه‌سنه ، قرق آقچه ایله قاپلیجه مدرسه‌سنه تعیین اولوندی . ۹۷۳ ده شیخ وفا جامعنده افاضل زمانه حضورنده هدایه‌نك کتاب الجنایاتندن اوقودی ، فضل وکمالنی جمله‌یه تقدیر ایتدیردی. اوتاریخدن اعتباراً صحن ثمانیه‌یه (۹۷۷)، سلطان سلیم جامعنه (۹۸۰)، حلب قاضیلغنه (۹۸۱) بروسه، (۹۸۵) واستانبول (۹۸۸) قاضیلقلرینه نائل اولدقدن صوکرا آناطولی قاضیعسکرلکنه ارتقا ایتدی (۹۸۹) .

حیاتنك صوك زمانلرینی تقاعدلك آجیسی ایله کچیردی . آناطولی قاضیعسکرلکنی متعاقب آلتی سنه قدر اختیار تقاعد ایلدی. بومدت ظرفنده ایفای فریضهٔ حج ایتدی. استانبوله عودتنده روم ایلی قاضیعسکری (۹۹۷) اولدی ، برسنه صوکرا تکرار تقاعد ایلدی . ۹۹۹ ده ایکنجی دفعه روم ایلی صدرینه وینه او سنه مقام فتوایه نائل اولدی. مدت فتواسی برسنه بش آیدر. نوروز سلطانیی تبریك ایچون سرای همایون قاپیسی اوکنده طورورکن آنسزین وفات ایلدی. « بغتةً زکریا افندی کچدی جهان ۱۰۰۱ » وفاتنه تاریخدر . قبری سلطان سلیم جامعی جوارنده بنا ایتدیردیکی دارالحدیث قربنده‌در .

زکریا افندی دورینك علماسندن ایدی . علم فقهده متخصصدی . هدایه‌یه، شرح ، مفتاح وصدرالشریعه‌یه حاشیه‌لری واردر. قاضی بیضاوی ، کشاف ، تلویح ، مواقف کبی مطالعه ایلدیکی کتابلره برچوق تعلیقاتی موجوددر . استانبولده بر مدرسه‌سی وبرده دارالحدیثی واردر .

*
* *

فتاوای شریفه وخط دستاری نمونه‌لری : (*)

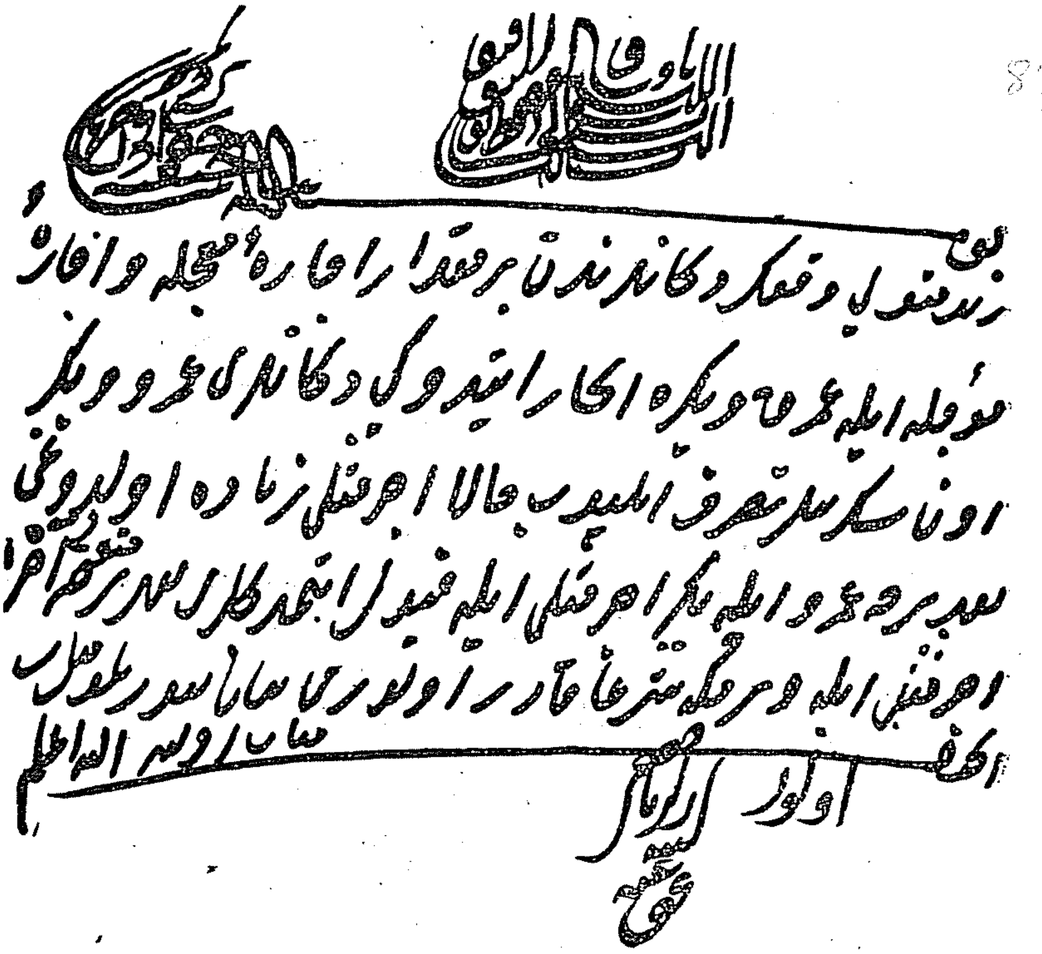

« ییلدیز کتبخانه‌سنده »

(*) جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك أل یازیسیدر .

* * *

دیکر :

88

اللهم ولي العصمة والتوفيق
نسألك الهداية الى سواء الطريق

[illegible]

بو عمارته وقف اولهدن قورینک اشجارینی قطع ایدوب
وقف مرقومه ضرر ایدن زید متولی وقفک قطع
اولنان اشجارینی تضمینه قادر اولور می
الجواب اولور
الله تعالی اعلم

کتبه [illegible] عفی عنه

« ییلدیز کتبخانه‌سنده »

* * *

دیکر :

نوله

زید عمرویه رهن ویردوکی اسبابی عمرو زیدک معرفتیله ثقه و معتمد علیه اولان

بکرک مخزننده امانت قودقده احراق اولنوب اسبابک بعضی یانوب بعضی ضایع

اولسه زید عمرودن قیمتنی تضمینه قادر اولورمی

الجواب

قیمتی رهن ایله دینی بر ایسه دین ساقط اولور قیمتی زیاده ایسه

زیاده‌سی امانة هلاک اولور دین زیاده ایسه زیاده‌سنی آلور

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

* * *

« شیخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

٢٢

خواجه سعدالدین افندی

یاوز سلطان سلیمك ندماسندن حسن جانك اوغلیدر . تاریخ تولدی ٩٤٣ در. استادلری قره‌مانی محمد افندی ایله علامۀ زمان ابوالسعود افندیدر . سعدالدین افندی ذکای مادرزادیله استادلرندن حقیله استفاده ایتدی . پدرینك خاندان آل عثمان خدمتنده بولونماسنك‌ده سرعتله ترقیسنه یاردیمی اولدی . یکرمی یاشنده ملازم ، برقاچ سنه مرورنده اوتوز آقچه ایله مراد پاشا مدرسه‌سنه ، یکرمی طقوز یاشنده خارج رتبه‌سنه نائل اولدی . سرایه انتسابی سایه‌سنده ، مغنیساده شهزاده سلطان مراد ثالثه معلم تعیین اولوندی. مراد ثالثك جلوسی اوزرینه « پادشاه خواجه‌سی » عنوانیله دولتك سیاستنی اداره‌یه باشلادی . بومدت ظرفنده علما وفضلایی احسانلر ومکافاتلرله دلسیر ایتمکدن خالی قالمادی . خواجه سعدالدین افندینك نفوذی وزرانك نفوذینه بیله تقدم ایتدی . مراد ثالثك وفاتنده سرایده‌کی نفوذینه ینه خلل کلمدی . اوچنجی سلطان محمد خان‌ده خواجه سعدالدین افندینك ارشاداتیله حرکت ایتمکه باشلادی . سعدالدین افندینك عثمانلی دولتنه اك بویوك خدمتی اکری سفرنده کورولدی (١٠٠٤) دشمنك قوای کلیه‌سی ایله تعرضی اوزرینه اردو رجعت ایتدی ، دشمن پادشاهك قرارکاهنه قدر ایلریله‌دی ، محمد خان ثالث قاچمق ایستدی ، خواجه‌سعدالدین افندی دشمن‌قارشیسنده قاچمایی عثمانلیلغه یدیره‌مدیکندن محمد خان ثالثك آتنه یاپیشدی ، پادشاهی موقعنده ثبات ایتمکه مجبور ایله‌دی . ایکی سنه صوکرا مقام مشیخته قعودایتدی (١٠٠٦) . ایکی سنه مقام مشیختده اجرای نفوذ ایله وزرایی وسرایی اداره ایتدی . بزکون آیاصوفیه‌ده ادای صلاة ایچون تجدید وضوء ایده‌جکی صره‌ده آنسزین وفات ایلدی . « ناکهان کچدی خواجه سعدالدین ١٠٠٨ » وفاتنه تاریخدر .

خواجه سعدالدین افندی عالم ، فاضل ، شاعر ، مؤرخ وسیاسی ایدی . صدر الشریعه‌یه حاشیه‌سی ، تاریخ تمیمی‌یه تعریفی ، لاری ترجمه‌سی مشهوردر . (تاج التواریخ)

اك كزيده آثارندن معدوددر . خواجه سعدالدين افندى مراد ثالث ومحمد ثالث دورلرنده اردويى وسرايى بويوك برنفوذ ايله اداره ايتمشدر. عثمانلى شيخ الاسلاملرى ايچنده علم وفضليله ممتاز اولانلردندر . قبرى ابو ايوب الانصارى جوارنده‌در .

*
* *

قتاواى شريفه وخط دستارى نمونه‌لرى : [*]

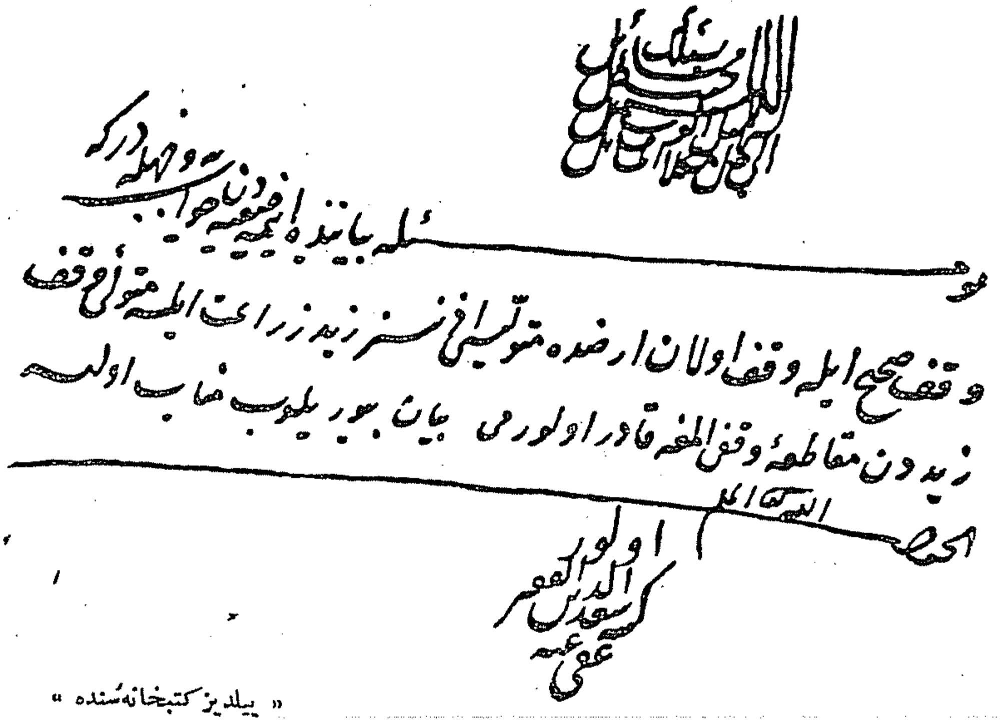

« ييلديز كتبخانه‌سنده »

*
* *

[*] جواب قسمى ايله امضا مشار اليهك آل يازيسيدر .

دیکر :

91

زید واقف وقفیه معمول بهاسنده وقفنک تولیتنی اولادندن بطن اولدن اولانه شرط اتمش اولسه بطن ثانیدن عمرو و بکر بطن اولدن بشر موجود ایکن تولیت مرقومه یه المغه شرعا قادر اولورلرمی

الله تعالی اعلم

اولمازلر

کتبه الفقیر الیه سعد الدین عفی عنه

« یلدیز کتبخانه‌سنده »

* * *

دیکر :

92

شیخ دعواسی ایدن زید جاهل عمرو خطیبه بره بوغازندن اصلاح خبرسنز دیو شتم اتسه شرعا زید مذکوره نه لازم اولور

الله اعلم

مدعی شیخ اولماز و شیخدن بویله شتم صدور ایلماز حالنه کوره تعزیر اولنور

کتبه الفقیر الیه سعد الدین عفی عنه

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

دیگر :

93

الحمد [illegible]
[illegible]

زید واقفک ایکی مکتبی اولوب بری مسجدی قربنده واقع اولوب بری آخر قصبه‌ده
اول ایکی مکتب بیله خراب اولوب معطل قالسه اوقاف مزبوره دخی خراب اولوب
مکتبلرک هیچ برینک تعمیر و ترمیمنه صرف ایده‌جک آقچه‌سی قالمسه مسجدی محله‌سنک
مکتبه شدت احتیاجی اولوب اول آخر قصبه‌ده اولان مکتبک ایکی جانبنده ایکی معمور
مکتب اولمغله اکا اصلا احتیاج اولمسه متولئ وقف معرفت شرعیله مکتب مرقومی
صاتوب آقچه‌سیله مسجد مزبورک قربنده اولان مکتبی تعمیر ایدوب زیاده قالانی
مصارف وقفه صرف اتمکه شرعا قادر اولور می [illegible]

[illegible]

اولماز

کتبه [illegible] الفقیر [illegible] عفی عنه

صورت مزبوره ده اول آخر قصباده واقع اولان مکتب ابجده معلم مکتب مانند 94
اولان عمرو نیچه زمان اهل وعیالی ایله ساکن اولوب بکتی وضعفدن چقاروب
اوایدیبوب مزبور امام ایله تملک ایدوب وقف ضایع اولمق خوفی اولدوغی
تقدیرده وقف مزبورک غیری مستغلاتنک ترمیمنه کمال احتیاجی اولمق ایله متولی
وقف رأی حاکم ایله مکتب مرقومی بیع ایدوب تعمیر اصل وقفه ثمنی صرف ایتمکه قادر
اولورمی

الله تعالی اعلم

اولماز تملک ایدوب ساکن اولانه اجر مثل تضمین اولنوب تعمیری تقدیری اوزره معطل
قالماسی مقرر ایسه اذن حاکم ایله بیع اولنوب عرض واقعه موافق بینه اول بلده ده
احتیاج محلنده بر مکتب بناسی انسب در محتاج ترمیم اولان مستغلات یا
استیجار یا استدانه ایله باذن الحاکم ترمیم اولنمق لازمدر
کتبه سعد الدین الفقیر عفی عنه

* * *

صورت مزبوره ده زیدک مزبور وقفی اوزرینه شرعا ثابت اولمش دیونی اولسه هند ذکر 95
اولنان مسجد ومکتب لوازمی ایچون افراز ایتدوکی نقدن وقف مزبورک دیونی
شرعا اداء ایتمکه قادره اولورمی

الله تعالی اعلم

افراز ایتدوکی مالی مسجد ومکتب لوازمی ایچون وقف ایدوب تسلیم متولی
وتسجیل شرعی ایتدی ایسه اداء دین سابق وقف خرابه صرفه تبرع ایتمکه قادره
اولماز واگر مجرد اول نیت ایله افراز ایتدی ایسه اولور
کتبه سعد الدین الفقیر عفی عنه

• فتوا خانهٔ عالی‌ده •

* * *

دیگر :

96

اللهم یا مجیب کل سائل
نسئلك بسر اسمائك
الى حل مشکلات المسائل

دعوی

بو مسئله بنده حقیقت ویرب جواب اوله دکه

زید ملک دکانک نصف معیننی افراز ایدوب عمروه
بیع ایلسنه بعده عمرو اشترا ایتدوکم نصف آخردر
دیو نزاع ایدوب عمرو بینه دن عاجز اولیجق
زید قولی ایله مصدق اولورمی بیان بیوریله

الله اعلم

الجواب

زیدک دخی اقامت بینه دن عجزی اولیجق متبایعینه تراضی ایدمزلرسه
عقدی فسخ ایلرز دیو هر برینه رضا بما یدعیه الآخر تکلیف اولنور
تراضی ایدمزلرسه هر برینه تحلیف اولنور بعد التحالف نزاع ایدرلر

کتبه الفقیر سعد الدین عفی عنه

« فتوا خانهٔ عالیده »

٢٣

صنع‌الله افندی

پدری دور قانونی رجالندن اسکلیبلی جعفر افندی‌در . تاریخ تولدی ٩٦٠ در. استادی ابوالسعود افندیدر. صنع‌الله افندی اون‌یدی یاشنده ملازم اولدی . برسنه مرورنده بشکطاشده خیرالدین پاشا مدرسه‌سنه ، برقاچ سنه صکره‌ده سلطان مراد خان والده‌سی مدرسه‌سنه مدرس تعیین اولوندی (٩٩٦) . بوتاریخدن اعتباراً سرعتله قطع مراتب ایتدی . ٩٩٨ ده بروسه برسنه صکره ادرنه ، ینه اوسنه استانبول قاضیلغنه وآناطولی قاضیعسکرلکنه ارتقا ایلدی . ١٠٠١ ده روم ایلی قاضیعسکری اولدیسه‌ده ایکی سنه صوکرا تقاعد ایلدی. سلطان محمد خان ثالثك جلوسی اوزرینه تکرارجاه اقباله صعود ایتدی ، خواجه سعدالدین افندینك وفاتنده یرینه شیخ‌الاسلام اولدی . صدراعظم یمشجی حسن پاشانك سفره کیتمك ایچون تعلل کوسترمسنه مانع اولمسی صدراعظم ایله اره‌لرینك بوزلماسنه سببیت ویردی ، آره‌سی چوق کچمه‌دن تقاعد ایلدی . ١٠١١ ده ایکنجی دفعه اوله‌رق مقام مشیختی احراز ایلدی . ینه اوسنه یمشجی حسن پاشا ایله اره‌لرنده موجود برودت تقاعدینه سببیت ویردی . صنع‌الله افندی متقاعد بولوندیغی زمانلری تدقیقات علمیه ایله کچیردی . سلطان احمد اولك جلوسنده وظیفه‌سی یدی یوز یکرمی آقچه‌یه ابلاغ ایلدی ١٠١٣ ده اوچنجی دفعه مقام مشیخته کچدی . ایکی سنه صکره صدراعظم درویش پاشانك تشویقی ایله عزل ایدلدیسه‌ده اوسنه سلفنك وفاتی اوزرینه دردنجی دفعه اوله‌رق شیخ‌الاسلام اولدی . بو دفعه سرای رجالنك اصرار وابرامی اوزرینه یدی‌یوز اللی آقچه وظیفه ایله تقاعدایدلدی . صنع‌الله افندی آخرعمرنده ایفای فریضهٔ حج ایتدی، استانبوله عودتنده وفات ایلدی (١٠٢١) .

« الهی‌ایله صنع‌اللهه رحمت ١٠٢١ » وفاتنه تاریخدر. قبری قرق‌چشمه جوارنده حسام بك مسجدی خطیره‌سنده‌در. مدت فتواسی سلطان محمدثالث واحمداول دورلرنده آلتی سنه اون آیدر .

صنع‌الله افندی دورینك علامه‌لرندن ایدی . تفسیرکشاف اوائلنه حاشیه‌سی ، کتب معتبره‌یه تعلیقاتی مشهوردر .

* * *

فتاوای شریفه وخط دستاری نمونه‌لری : [*]

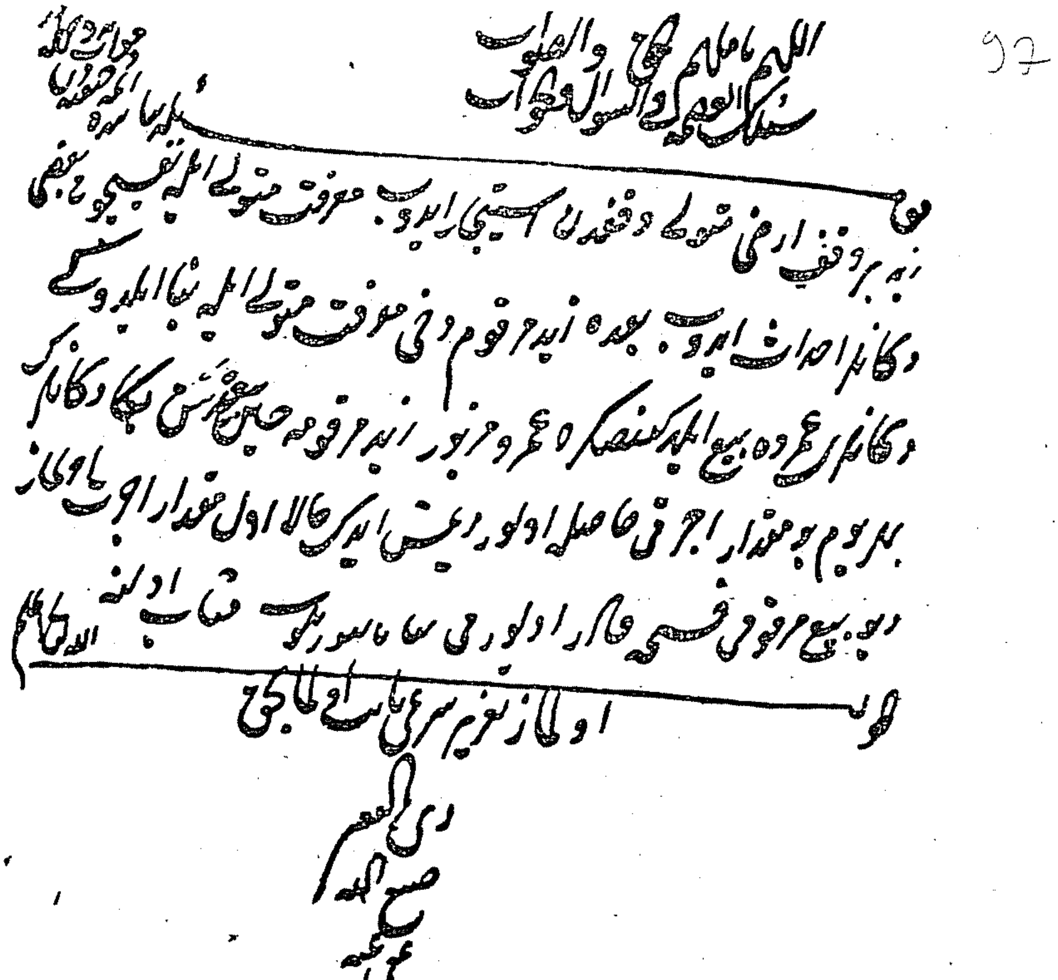

« ییلدیز کتبخانه‌سنده »

* * *

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك آل یازیسیدر .

دیکر.

98

اللهم یا ولی العصمة والهدایة

سالك الکفایة والهدایة

زید زوجه‌سی هنده اکر زینبه اوبکه قوزیسنک بندن اوج طلاق بوش اولسون

اول دیو کفر نصاری هنده آخوین ده ایکن زینب ذکر اولنان اوده

کیروب هنده کلدکده زینبه اودن اخراج ایلسه مخصوص مرقوم مقوال

مشروح اوزره اولیجق هنده طلاق مرقوم واقع اولورمی بیان

بیورلوب مثاب اولنه

الجواب — والله تعالی اعلم

اولماز

کتبه [illegible]

عفی عنه

« ییلدیز کتبخانه سنده »

*

* *

دیکر:

99

اللهم یا ولی العفو والعطا
لك [illegible] النعماء والهدی

[illegible]

مضمونه زید عن التقی بکلمه اجه الوب بکریا سك الحجرلی رهنه وضع ایتدکدن صکره
زیدك جوار رشده بلوغ واقع اولوب دفع اولدقدن صکره زید مسلماً [illegible]
الحدیثه کسنه نك رهنی ضائع اولدقده کندی اجابه احتجه دیدی بعده سنه زیده [illegible]
رهن مذکورده بعض بحاله اولمشدی دیسه قول قانیسنه اعتبار اولنور [illegible]
[illegible] صار [illegible]

الله اعلم

بو صورتده قادر اولور مصالح
اولان بعضنا بعضه دین
دعوا ایدن ساقط اولور

کتبه الفقیر
مصطفی
عفی عنه

* * *

دیکر :

١٥٥

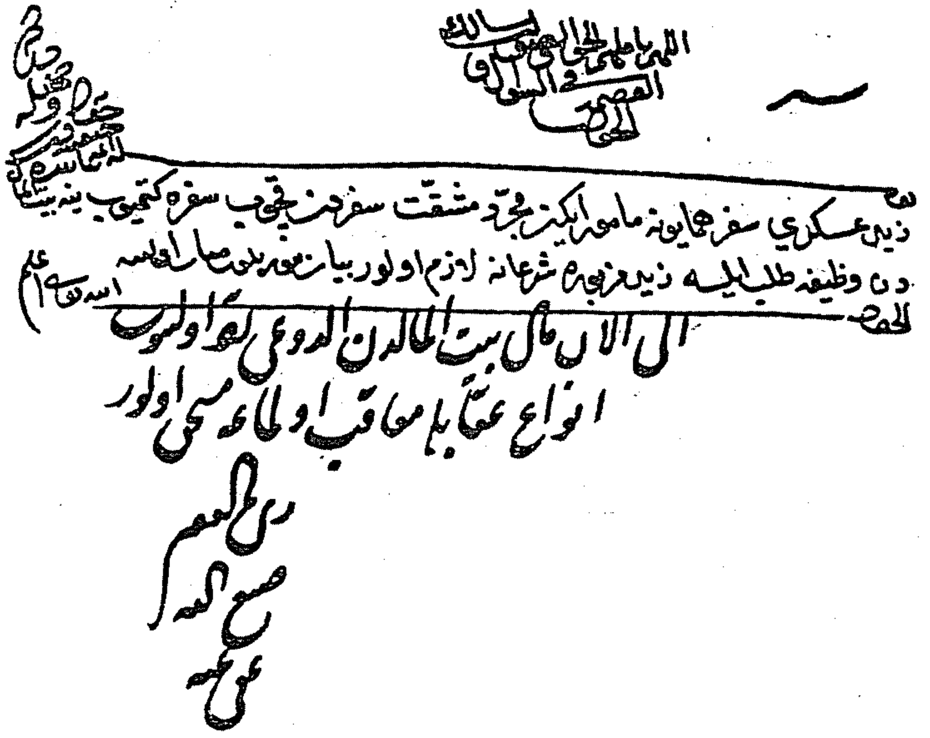

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

* * *

« شیخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

٢٤

محمد افندی

« خواجه سعدالدین افندی زاده » ١

اوچنجی سلطان محمد خان دوری شیخ‌الاسلاملرندندر . ٩٧٥ ده دنیایه کلدی . پدری بو تاریخده بروسه‌ده ییلدیرم بایزید مدرسه‌سنده مدرس ایدی . محمد افندی کنجلکنی تحصیل علوم ایله کچیردی . استادی منلا توفیقدر . ایلك اول پدرندن ملازم اولدی . (٩٩٤) . سعدالدین افندینك نفوذی سایه‌سنده اسمیخان مدرسه‌سنه

نائل اولدی . بو تاریخدن اعتباراً سرعتله قطع مراتب ایتدی . اوچ سنه صوکرا صحنه (۹۹۷)، بر قاچ سنه صوکراده سلیمانیه‌یه نائل اولدی . (۹۹۹) . بالآخره مکه قاضیلغنه تعیین اولوندی ایسه‌ده بر سنه مرورنده استعفا ایتدی ، آنی متعاقب استانبول قاضیسی (۱۰۰٤) ، آناطولی قاضیعسکری اولدی . محمد ثالث اگری سفرینه عازم اولدیغی هنگامده محمد افندی ده پدری ایله برابر بولوندی . آوستریا اردولرینك صولتی قارشیسنده عثمانلی اردوسنك رجعتی ، باباسنك شجاعتده متانتی سایه‌سنده مظفریتك نه صورتله احراز اولوندیغنی گوردی . عودتده ایکی سنه قدر معزولاً امرار حیات ایتدی . نهایت روم ایلی قاضیعسکرلگنه (۱۰۰۷) وصنع‌الله افندینك یرینه مقام مشیخته صعود ایلدی . (۱۰۱۰) . محمد افندی برمقدار گوشهٔ تقاعدده امرار اوقات ایتدی ایسه‌ده صنع‌الله افندینك تكرار مقام فتوایه گلوب عزل ایدلسی اوزرینه ثانیاً مشیخت موقعنی احراز ایلدی . محمد افندینك مشیختی‌یدی سنه سوردی ، وفاتی ۱۰۲٤ سنه‌سنده وقوعه گلن طاعونندر . مدفنی ایوبده پدرینك قبری یانینده‌در .

محمد افندی شعر و انشاده ماهر ایدی . عربی ، فارسی و تورکی نظم ونثری استادانه ایدی . مدت فتواسی اوچنجی سلطان محمد وبرنجی سلطان احمد خان دورلرنده ایکی‌دفعه‌ده سکزسنه، اون برآی ، بش‌گوندر . پدرینك «تاج‌التواریخ» نه‌ذیل یازمق ایسته‌مش ایسه‌ده تکمیلنه موفق اولامامشدر. صوك فتواسنده آلتمش بیك آقچه زعامت اولان قالقاندلن خاصنی ضمیمه اوله‌رق آلمایه مستحق اولمشدی . .

*
* *

فتاوای شریفه وخط دستلری نمونه‌لری : [*]

اللهم یا ولی العصمة والعنا
سلکنا الهدایة الی البدایة والنهایة

حماک ... و ...
... که بابنده ایله

ربحی اولاده بعد الانقراض اجزاء شریفه تلاوتنه وقف اولان نقودک
ربحنی متولی وقف انقراض اولاد واقف دیو تلاوت اجزاء شریفه‌یه صرف
ایده‌کن حالا هند اولاد مزبوره‌دن اولدیغنی اثبات ایدوب معنا بعد هذا
حاصل اولان ربحی الماغه قادره اولورمی بیان بیوریلوب مثاب اولنه

الجواب — اولور — الله تعالی اعلم

کتبه محمد اسعد ... عفی عنهما

* * *

دیگر :

اللهم ولی العصمة والعنایة
سالکنا الهدی فی البدو والنهایة

... و ... حقیقت ... اساس ...

زید و هند قزلری زینبی آخر قاضیلقده اولان عمروه انکاح ایدوب جهاز
نامنه بنجه اسباب ویروب عمرو زید ایله اولورکن سفره گیتمکله زینبی اسباب ایله
زید و هند منزللرینه گتوروب حکومه مزبورلر اول اسبابی عاریت ویرمش ایدک دیو
ویرمکه قادر اولورلرمی بیان بیوریلوب مثاب اولنه

الجواب — اشراف وشریفات ... اولورلار — العلم عند الله

کتبه محمد ... عفی عنهما

« یلدیز کتبخانه‌سنده »

* * *

[*] جواب قسمنده‌کی یازیلر ایله اعضا مشارالیهك آل یازیسیدر.

دیکر:

103

اللهم ولی العصمة والهدایه
لك الحمد فی البدایة والنهایه

بیان بیوره‌لر فقهای دین جواب وجیله

مسئله زید فوت اولوب زوجه‌سی هندی و اوغللری عمرو و بکری و قیزی زینبی ترك ایلسه قسمت ترکه‌سی نه وجهله اولور بیان بیوریلوب مثاب اولنه

الله تعالی اعلم

الجواب
هنده ثمن و ما عدا اولادینه للذکر مثل حظ الانثیین ویریلور

کتبه محمد سعد الدین الفقیر عفی عنهما

*
* *

104

صورة مزبوره‌ده عمرو مزبور فوت اولوب اناسی هندی و قرنداشی بکری و قیز قرنداشی زینبی ترك ایلسه قسمت نه وجهله اولور بیان بیوریلوب مثاب اولنه

الله تعالی اعلم

الجواب
هنده سدس بکر و زینب اعیانیه یا علاتیه ایسه‌لر باقیسی للذکر مثل حظ الانثیین زینب اعیانیه بکر علاتیه ایسه زینبه نصف باقی بکره بالعکس ایسه زینبه نسنه دکل جمله باقی بکره ویریلور

کتبه محمد سعد الدین الفقیر عفی عنهما

« فتواخانهٔ عالی‌ده »

*
* *

دیکر:

105

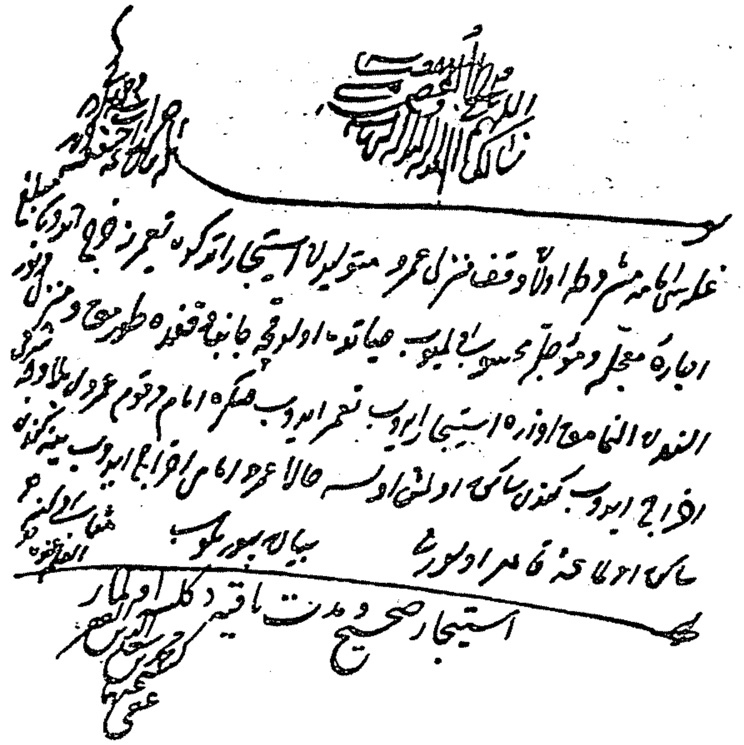

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

* * *

دیکر:

106

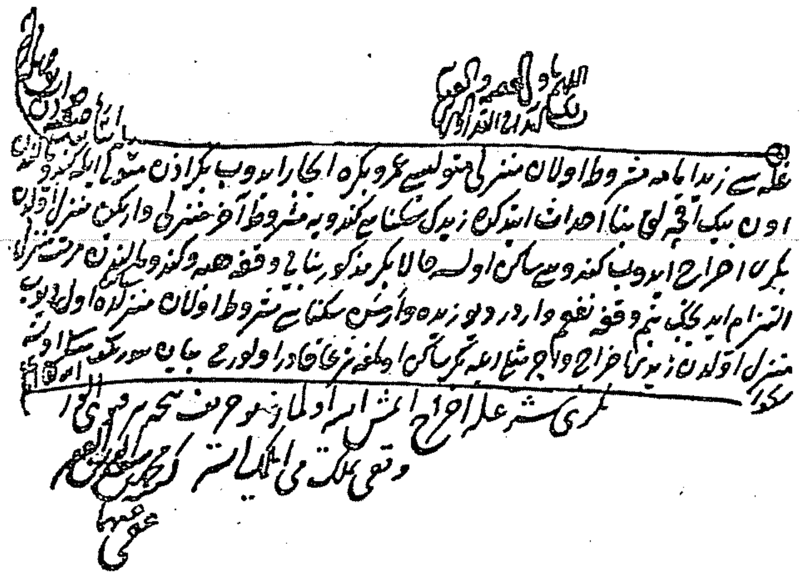

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

* * *

دیکر :

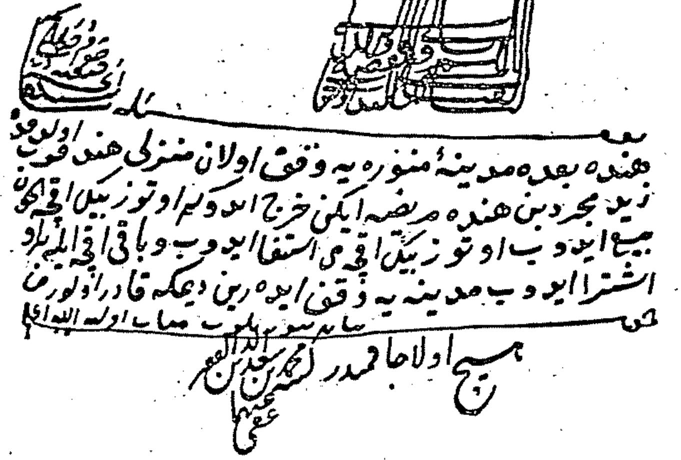
مسئله
هنده بعده مدینهٔ منوره یه وقف اولان منزلی هند فوت اولوب
زید مجرد بن هنده مرضنده ایکن خرج ایدوب او توز بیك آقچه
بیع ایدوب او توز بیك آقچه‌یی استیفا ایدوب و باقی آقچه ایله بر او
اشترا ایدوب مدینه‌یه وقف ایده‌رین دیمکه قادر اولورمی

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

* * *

« شیخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

٢٥

ابوالمیامن مصطفی افندی

تولدی ٩٥٣ در. (صاری کرز قاینی) عنوانیله مشهوردر. بوعنوانی، بروسه‌ده قاپلیجه مدرسی صاری کرز زاده‌نك اولا خدمتنه ، بعده صهرتینه نائل اولدقدن صوکرا آلمشدر. استادلری زمانِنك بویوك مدرسلری وبالخاصه ابوالسعود افندیدر. مصطفی افندی اولا یکرمی آقچه وظیفه ایله نشانجی مدرسه‌سنه نائل اولدی. بود رده خواجه سعدالدین افندی موقع اقبالده ایدی. مصطفی افندی‌ده خواجه افندینك حلقهٔ عرفانه داخل اولدی ، بالخاصه قره چلبی زاده حسام افندی‌یه داماد اولماسی قدر وشرفنی آرتدیردی. بوانتساب ، سرعتله دور مدارس ایتمسنه مدار اولدی.

سلیمانیه دارالحدیثنه (١٠٠٤) نائل اولان مصطفی افندی درت سنه صوکرا ادرنه قاضیلغنه تعیین اولوندی . (١٠٠٨) . ایکی سنه ادرنه‌ده قالدی ، استانبول قاضیلغنی احراز ایتمسی درایت واهلیتنی اکابر رجاله آ کلاتدی .

مصطفی افندی احکام شرعیه‌یی حقیله تطبیق ایتدی ، زماننده استانبولك فیض وبرکتی مزداد اولدیغی ایچون کندیسنه (ابوالمیامن) لقبی ویرلدی. مصطفی افندی فضـل وعرفانـه مکافاتاً آناطولی قاضیعسکرلکنه نائل اولدی . (۱۰۱۱) . یمشجی حسن پاشا وقعه‌سنده مشیخت مقامنده‌عدل واستقامتله‌ممتاز برذاتك بولونماسنه احتیاج حاصل‌اولدیغندن مصطفی‌افندی بردنبره مقام‌مشیخته ارتقا ایتدی . (۱۰۱۱). مشیختی ایکی سنه سوردی . ۱۰۱۳ ده آلتی یوز آقچه وظیفه ایله تقاعد ایدلدی ، واو سنه وفات ایتدی . قبری فاتح جامع شریفی حرمنده‌در . مصطفی افندی زمانك متنفذ رجالندندی . نظائر فقهیه‌یه تعلیقاتی واردر .

* * *

فتاوای شریفه وخط دستاری نمونه‌لری : [*]

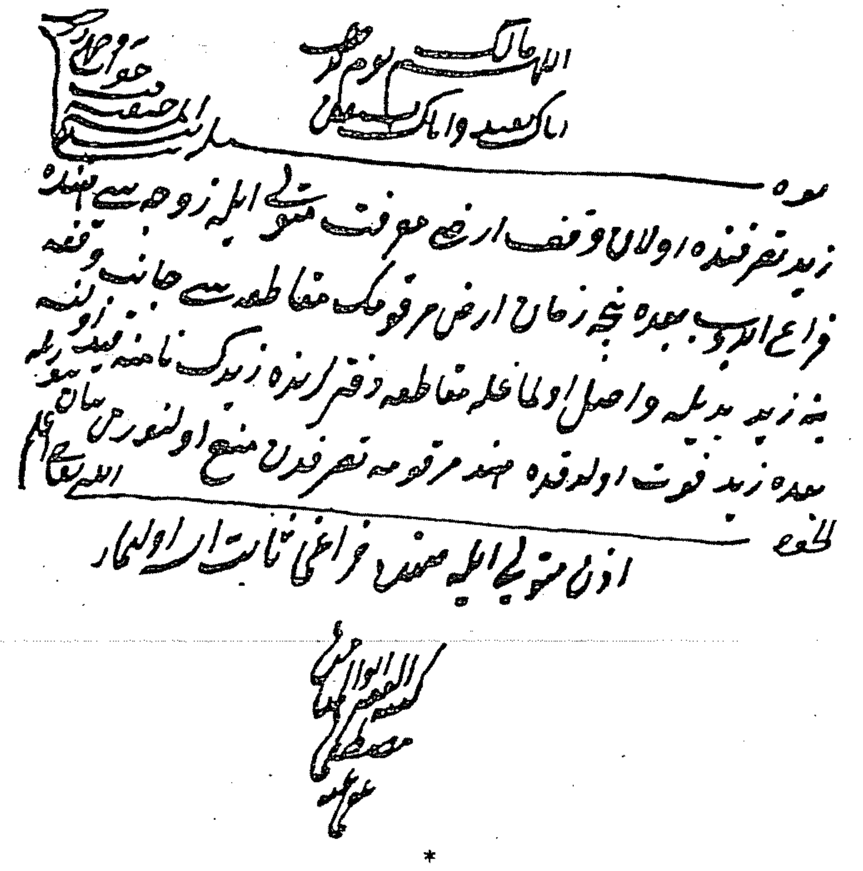

* * *

[*] جواب قسمنده‌کی یازیلرایله امضا مشارالیهك أل یازیسیدر .

109

بو صورتده ارض مرقومه زیده ابتدا ایله تحدید و توصیفدن مستغنیه اولمغله
زیدک هنده فراغنه شهادت ایدن عمرو و بکر حدودینی تعیین ایتمک لازم
اولورمی بیان بیوریلوب مثاب و مأجور اولنه الله اعلم
الجواب

اشتباه اولمغله اولور

کتبه [illegible]

« ییلدیز کتبخانه سندی »

دیکر :

110

* * *

وقف

[illegible]

بو صورتده زید واقفک قزینک اوغلی قزی و اخر قزینک اوغلی اوغلی اولوب هر بری وقفک
تولیتنی اصلح اولادینه و اولاد اولادینه شرط ایتمش اولسه شرعا قنغیسی اصلح اولور
بیان بیوریلوب مثاب اولنه

الجواب

مذهب مختار اوزره اولاد اولاده ایکیسی داخل دکلدر حاکم امر تولیتی اصلحه ویرر

کتبه الفقیر مصطفی عفی عنه

« فتوا خانهٔ عالی ده »

111 بو صورتده ایکیسی داخی آخر دیارده ساکن اولوب اصالةً ضبطه قادر اولمدقلری تقدیرجه شرعاً تنقیه ویرملک اوزره اولورلر بیان بیوریله ... اولمه

الجواب حاکم امر تولیته بالذات مباشر اولورلر امامی و دینی الحسنه یه وجه مکملی کورلر

کتبه الفقیر مصطفی عفی عنه

* * *

دیگر: 112

اللهم یا مالک الملک یوم الدین ایاک نعبد وایاک نستعین

طائفهٔ صوفیه نیجه کمسنه لر قاعدین و قائمین اولدقلری حالده ذکر الله تعالی ایدوب صائغه و صوله باشلرین تحریک ایتملرنده خطا وارمیدر بیان بیوریله اثابکم الله تعالی

الجواب ادب و وقار اوزره ایدرلرسه منع اولنمازلر

الله تعالی اعلم

کتبه الفقیر ...

« فتواخانهٔ عالی‌ده »

* * *

صورة مزبورده طائفهٔ مرقومه حين توحيدده صاغه وصول بالشلرين صالموق 113

كفردر ويوق زنديقه نه لازم اولور بيان بيورله مثاب اولنه

الله تعالى اعلم

الجواب

جهلنى اظهار ايتديكى ... بو مقوله سوزلرى سويلمكى لازم اولور

كتبه الفقير اليه ... مصطفى عفى عنه

*
* *

ديكر: 114

اللهم هداية للحق والصواب

زيد عسكرى اولميوب عمروك مزبوردن ايتدوكى دعوى اسماع بنوله قاضيسى
حضورنده استماع اولنه ديو بيورلدى شريف ويرلمش ايكن قسام عسكرى اولان
بكر عمل ايتميوب عمروك شاهدلرين استماع ايدركن زيد مزبور جرح شرعى
ايدركن جرحه اعتبار ايتميوب شهادتلرين قبول وموجبيله حكم ايلسه
شرعا حكمى نافذ اولورمى بيان بيورلوب مثاب اوليه

الله تعالى اعلم

مدعى عليه عسكرى يا اولمايوب رضاسيله
مرافعه اولوب حكمنه راضى دكل ايكن
حكم ايدهجك نافذ اولماز

كتبه الفقير اليه ... مصطفى عفى عنه

*
* *

115 بو صورتده زيد مزبور بعد الحكم حبس اولنوب سجن سلطانیده محبوس ایکن
عمرو ایله صلح اولنسه بعد الخلاص زید مزبور صلحی فسخ ایدوب عمروك
اول دعوایه عن اصل استماع اسدرمکه شرعا قادر اولورمی بیان بیورله

اولماز اکراه اولماجق

كتبه الفقير مصطفى عفي عنه

« فتواخانهٔ عالی‌ده »

*
* *

دیگر : 116

بو صورتده

زید مالك منزلنی اوغلی عمروه بعده بر مسجد معینه وقف صحیح ایدوب عمرو متصرف ایکن منزل خراب اولوب
عرصه‌سی قالوب تعمیره عمروك قدرتی و مسجد مزبورك اوقافنك وسعتی اولمیوب لکن عمرو فارغ اولوب
مسجد مزبورك اولسون دیو ... اسقاط حق ایلسه مسجد مزبور متولیسی عرصهٔ مزبوره‌یی
رأی حاکم ایله بر معمور اوه ایله مبادله‌یه شرعا قادر اولورمی بیان بیورله

امر سلطانی ایله حاکم انفع ایسه تبدیل ایتسه اولور

كتبه الفقير مصطفى عفي عنه

* *
*

« شیخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

٢٦

محمد اسعد افندی

« خواجه سعدالدین افندی زاده »

تاریخ تولدی ۹۷۸ در . محمد افندی ایلك تحصیلی پدرندن کوردی ، اون سکز یاشنده خصکی پایه‌سنی احراز ایتدی. بالآخره تدریجاً سلیمانیه دارالحدیثنه (۱۰۰۱)، ادرنه قاضیلغنه (۱۰۰٤) ، ینه او سنه آناطولی پایه‌سنه ، استانبول قاضیلغنه نائل اولدی . (۱۰۰۷) ، پدرینك نفوذی سایه‌سنده پك چابق ترقی ایتدی . بربرینی متعاقب آناطولی قاضیعسکری (۱۰۱۰) ، بر مدت معزول ، بر سنه صوکرا روم ایلی قاضیعسکری (۱۰۱۲) اولوب ۱۰۱۳ ده استعفا ایتدی ، ۱۰۱٥ ده تکرار روم ایلی قاضیعسکرلکنی ایفا ایلدی ایسه‌ده ایکی سنه صوکرا کوشهٔ عزلته چکلدی . ۱۰۲۳ ده وظیفهٔ مجی ایفا ایتدی ، عودتنده شیخ‌الاسلام برادری محمد افندینك وفاتی اوزرینه مقام مشیختی احراز ایله‌دی ، اسعد افندی غایت متنفذ یدی. ایکنجی سلطان عثمان زماننده پادشاهك مستشاری مقامنده ایدی . خصوصیله سلطان عثمان خان اسعد افندینك کریمه‌سی عقیله خانمله ازدواج ایتمش ، بوصهریت مشار الیهك اعتبارینی دوبالا ایله‌مشدی . اسعد افندی سلطان عثمان ثانی ایله برابر روان سفرنده بولوندی . (۱۰۳۰) . سرایده بویوك بر نفوذ و اعتبار صاحبی اولدی . کنج عثمان وقعه‌سندن اول پادشاهه بعض نصایحده بولوندی ، دیکلنمدیکنی کورونجه کوشهٔ عزلتی اختیار ایتدی . (۱۰۳۱). بر سنه صوکرا تکرار مقام مشیختی احراز ایله‌دی‌ایسه‌ده عمری وفا ایتمه‌دی . مدفنی پدری خواجه سعدالدین افندینك یانده‌در . محمد اسعد افندی غایت جوهردار بر شیخ‌الاسلام ایدی . فرط عدالت واستقامتی مشهوردر . مرتب دیوانی واردر. مدت فتواسی سکز سنه آلتی آیدر .

*
* *

قتاواى شريفه وخط دستلرى نمونه‌لرى : [*]

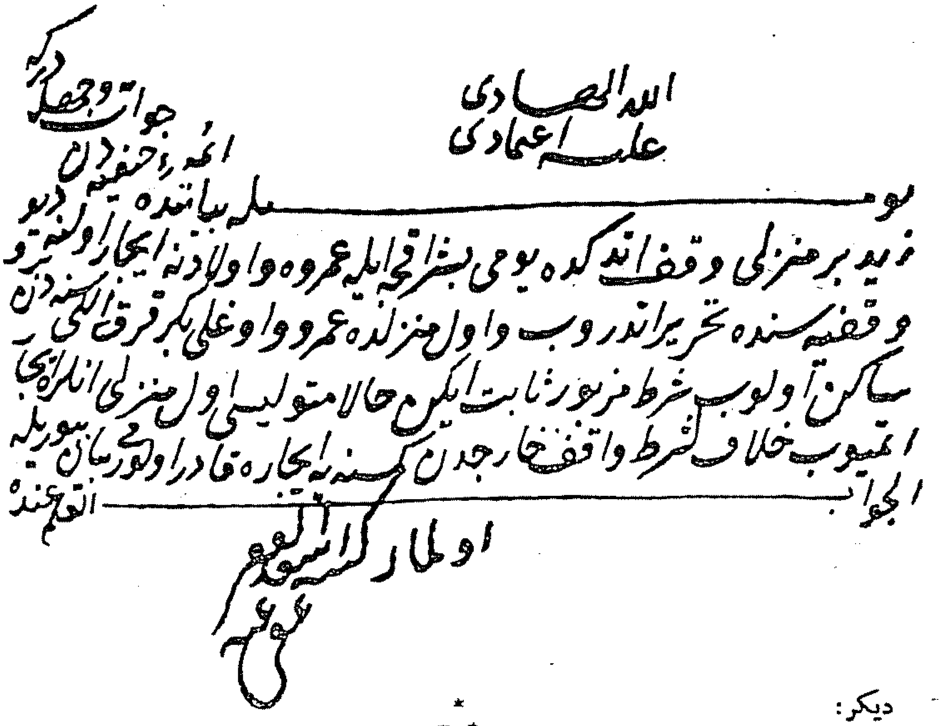
الله الهادي
عليه اعتمادي

بو مسئله بيانده ...

زيد بر منزلي وقف ايتدكده يومي بش اقچه ايله عمرو واولادنه ايجار اولنه ديو وقفيه سنده تحرير ايتدروب اول منزلده عمرو واو على بكر قرق اقچه يه ساكن اولوب شرط مزبور ثابت ايكن حالا متوليسي اول منزلي انلره ايجار ايتميوب خلاف شرط واقف خارجدن كمسنه يه ايجاره قادر اولورمي بيوريله

الجواب — الله اعلم

اولماز كتبه السيد ... عفي عنه

« ييلديز كتبخانه‌سنده »

* * *

ديكر:

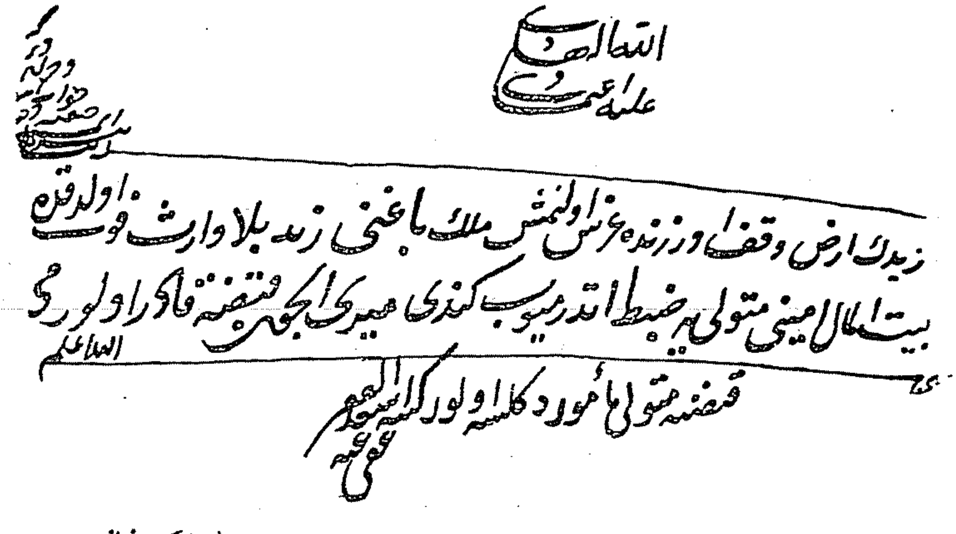
الله الهادي
عليه اعتمادي

زيدك ارض وقفده وزنده غرس اولنمش ملك باغچه‌سي زيد بلا وارث فوت اولدقده بيت المال اميني متولي يه ضبط ايتدرميوب كندي ميري ايچون قبضه قادر اولورمي

الجواب — الله اعلم

قبضنه متولي مأمور ... اولور كتبه السيد ... عفي عنه

« ييلديز كتبخانه‌سنده »

* * *

[*] جواب قسمنده‌كى يازيلر ايله امضا مشار اليهك ال يازيسيدر .

دیکر : 119

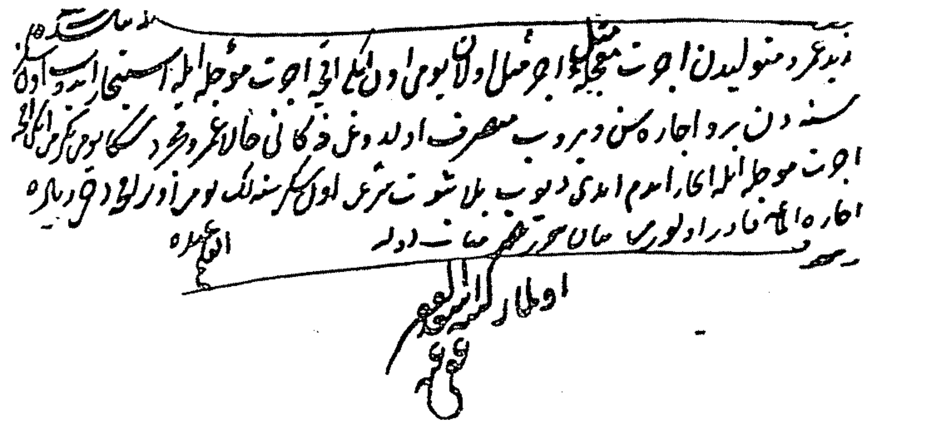
زید عمرو متولیدن اجرت معجله ایله اجر مثلی اولان یومی اون ایکی اقچه اجرت مؤجله ایله استیجار ایدوب اون
سنه دن برو اجاره سنی ویروب متصرف اولدوغی دکانی حالا عمرو مجرد دکانک یومی یکرمی ایکی اقچه
اجرت مؤجله ایله اجار ایدرم ایدی دیوب بلا ثبوت شرعی اول اون سنه‌لک یومی اونر اقچه‌دن زیاده
اجاره ایله قادر اولورمی [illegible]
اولمازلار کتبه [illegible] عفی عنه

« ییلدیز کتبخانه‌سنده »

* * *

دیکر : 120

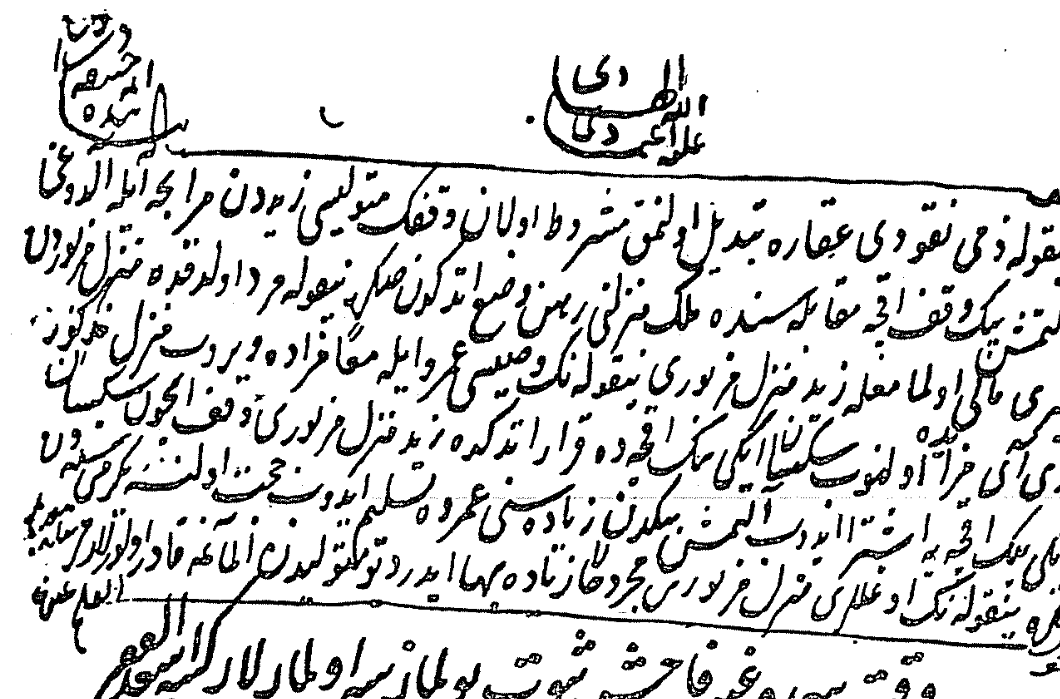
نیقوله ذمی نقودی عقاره تبدیل اولنمق مشروط اولان وقفک متولیسی زیددن مرابحه ایله الدوغی
التمش بیک وقف اقچه مقابله‌سنده ملک منزلنی رهن وضع ایتدکدن صکره نیقوله مرد اولدقده منزل مزبوردن
غیری مالی اولمامغله زید منزل مزبوری نیقوله‌نک وصیسی عمرو ایله معا مزاده ویروب [illegible]
[illegible] اولنوب [illegible] ایکی بیک اقچه‌ده قرار ایتدکده زید منزل مزبوری وقف ایچون [illegible] حجت اولنمه [illegible]
ایکی بیک اقچه‌یه اشترا ایدوب التمش بیکدن زیاده‌سنی عمروه تسلیم ایدوب [illegible]
نیقوله‌نک اوغللری منزل مزبوری مجرد [illegible] زیاده بها ایدر دیو متولیدن [illegible] قادر اولورلرمی
وقت بیعده غبن فاحش ثبوت بولمازسه اولمازلار کتبه [illegible] عفی عنه

« ییلدیز کتبخانه‌سنده »

* * *

دیگر:

/2/

[illegible]

هو

شرق و غرب سفرلرینه مأمور اولان عساکر اسلام سردار اولان وزرا عظامدن [illegible]

و [illegible] محفوظ و معتبر اولان روزنامه لرنده اوامر شریفه ایله توجیه بیوریلدقلری [illegible]

[illegible] مسطور و مقید ایکن [illegible] قضایای [illegible] اعتبار اولان [illegible]

تا [illegible] امر شریف [illegible] روزنامه سنده [illegible]

[illegible] روزنامه سنده اعتبار اولنماز [illegible]

الله اعلم

اولور [illegible]

زیدک لیاقت علمیه و عملیه سی اولیسه اولمازلر [illegible]

دیکر :

الله الهادی

علیه اعتمادی

بو صورتده مسلمانلر اهل صنعتدن حیواناتده ... درکه

نامحرم اردن احتراز ایتمیوب هندك منزلنه زید هنداکون مجرد خالیه ده زید واریوب

کاه سکران وکاه غیر سکران کلمسیله محله سی اهالیسی قناعتی اولوقلرنده

اهالی مزبوره زیدی هندك منزلنه کلمکدن منع ویاخود هندی محله دن

اخراجه قادر اولورلار می بیان بیورلسون جواب اولنه

الجواب الله اعلم

قادر اولمازلار لکن اوضاع غیر مشروعه سی

حاکم منع ایتدررلر کتبه السید ... عفی عنه

*
* *

دردنجی سلطان مراد خان دوری :

« شیخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

٢٧

یحیی افندی

« زکریا زاده »

یحیی افندی عثمانلیلرك اك ممتاز شیخ‌الاسلاملرندندر . پدری شیخ‌الاسلام زکریا افندی ایدی . یحیی‌افندی کنجلکنده علما سلکنه داخل اولدی . والده مدرسه‌سنه، شام و ادرنه قاضیلقلرینه تعیین ایدلدی . فضل وکمالی، عرفان و آثاری ایله همم

مسلکلرینك مظهر تقدیری اولدی . آز زمان ایچنده استانبول قاضیسی (۱۰۱۲) ، روم ایلی قاضیعسکری نصب ایدلدی . گنج عثمان وقعه‌سنده اسعد افندی اختیار عزلت ایتدیکی زمان ، مقام مشیختی احراز ایله‌دی . (۱۰۳۱) . یحیی افندی غایت مستقیم و اخلاق فاضله صاحبی ایدی . زمانك رجالنه اکثر خصوصاتده اجرای نصایحدن خالی قالمازدی . برنجی سلطان مصطفی زماننده صدر اعظم کمانکش علی پاشا ایدی . پاشا ، بایرام تبریکی ایچون شیخ‌الاسلام یحیی افندی‌یی زیارته کیتدی ، سوز ادارهٔ مملکته انتقال ایتدی ، یحیی افندی رشوتك مضرتندن بحث ایله‌دی . کمانکش غایت مرتشی ایدی ، یحیی افندی کمانك ترك رشوت ایتمسی ایچون بعض نصایحده بولوندی ، بو نصیحتلری کمانکش ایله ارەسنك بوزولماسنه سبب اولدی . کمانکشك قاین پدری بوستان زاده ایدی . اوده علما مسلکنه سالك وبالخاصه یحیی افندی‌یی چکه‌میانلردن ایدی . کمانکشك شیخ‌الاسلام حقنده‌کی عداوتنی اوده تزیید . حتی :

— یحیی افندی صدر فتواده قالورسه سنی انداخت ایتدیرمسنده شك یوقدر . دیدی . بوصورتله کمانکشك یحیی افندی‌یه امنیتسزلکنی ارتدیردی . کمانکش اوتاریخدن اعتباراً یحیی افندینك سقوطنه فرصت بکله‌دی . برکون مراد رابعك حضورنده سوزی یحیی افندی اوزرینه کتیردی :

— پادشاهی اجلاس خصوصنده یحیی افندینك رضاسی یوغیدی . حتی مره وقعه‌سنده علمانك مرادی سلطان مصطفی‌یی خلع وسزی اجلاس ایکن مره ایله اتفاق ایدوب مانع اوله‌رق بوسببلر ایله بوقدر خزائن تلف اولدی .

کبی تشویقکارانه سوزلرله مراد رابعی اغضاب ایتدی ، یحیی افندینك یکیچری زوربالریله متفق اولدیغی ، بوسببدن علمانك کندیلرندن هیچ ممنون اولمادقلرینی آکلاتدی ، یحیی افندی‌یی عزل ایتدیرمکه موفق اولدی . یرینه تکرار عثمان ثانینك قائم پدری خواجه سعدالدین افندی زاده محمد اسعد افندی شیخ‌الاسلام اولدیسه‌ده اونك‌ده وفاتی ایله مقام مشیختی ایکنجی دفعه اولارق یحیی افندی احراز ایتدی . (۱۰۷٤) .

یحیی افندی سپاهیلرك ۱۰٤۰ اختلالنده بولوندی . اوزمان استانبول هرج ومرج ایچنده ایدی .

مراد رابع متین بر عزم ایله بو عصیانی باصدیرمش ، رجال دولتدن برچوغنی ایله برابر یحیی افندی‌یی‌ده کوشهٔ تقاعده سوق ایله‌مشدی . یرینه اخی زاده حسین افندی شیخ‌الاسلام اولدی . حسین افندینك عاقبتی پك فجیع اولدی ، سلطان مرادك یحیی افندی‌یه پك زیاده محبتی اردوی ، درحال خط همایون

اصدار ایدلدی ، یحیی افندی اوچنجی دفعه مقام مشیختی احراز ایتدی (١٠٤٣) . بودفعه‌کی مشیختی اون سنه سوردی . بومدت ظرفنده گزیده شعرلری ، عدل واستقامتیله دورینك ابوالسعودی درجه‌سنده احراز شان ایتمکه موفق اولدی . اکثریا مراد رابعله برابر بولونور ، پادشاه ایله شیخ‌الاسلامی بربرینه نظیره‌لر انشاد ایدرلردی . ١٠٥٣ ده خسته‌لاندی ، وفاتنده نعشی پدری زکریا افندینك تربه‌سنه دفن اولوندی . مدت فتواسی یکرمی سنه‌یه یاقیندر . شیخ‌الاسلام یحیی افندی عثمانلی علماسی آره‌سنده ممتاز برسیادر . اشعاری غایت لطیف ورنکیندر. محسن‌قیصرینك فرائض‌منظومه‌سنه شرحی واردر. زماننده پك چوق‌حرمت واعتباره مظهراولمشدر . جنازه‌سنده بوتون استانبول خلقی‌حاضر بولونمشدر. نعشی‌خلق پارمق اوزرنده کوتورمش ؛ بوحساس وشاعر شیخ‌الاسلامه لایق‌اولدیغی حرمت واعتباری ابرازده قصور ایتمه‌مشدر . فتواسی‌عثمان ثانی، مراد رابع دورنده اوچ دفعه‌در .

*
* *

فتاوای شریفه وخط دستلری نمونه‌لری : [*]

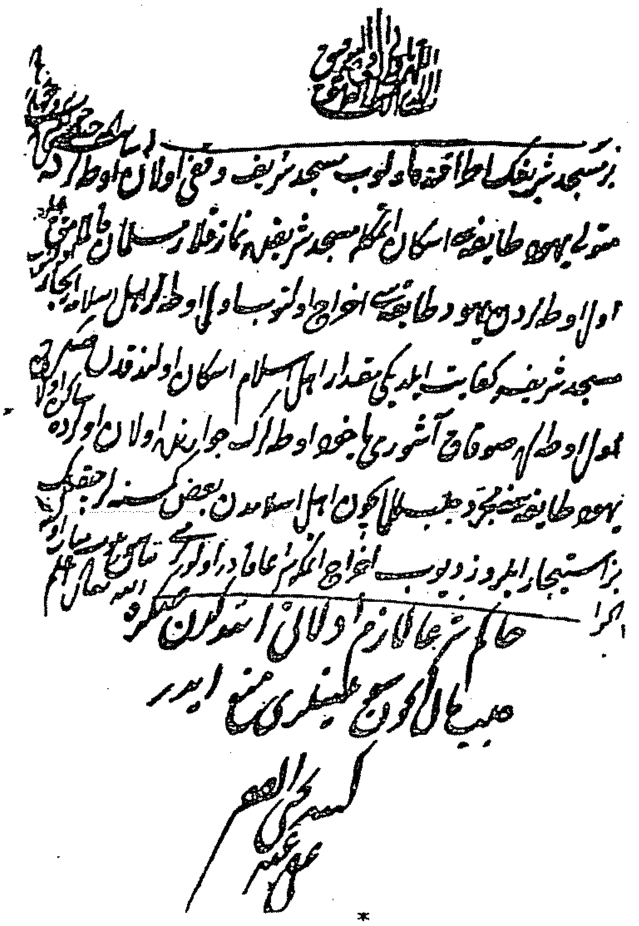

*
* *

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك أل یازیسیدر .

دیكر:

124

الله ولي التوفيق
الهادي الى الطريق

هندك وقف لازم ايله وقف وتوليت وسكناسى ازادلولرى اولان
زينب وخديجه وعايشه يه بعدها اولادلرينه بعد الانقراض صلحايه
شرط وتعيين ايتديكى منزلى هند زيده بن وقفدن رجوع ايتدم ديو بيع وتسليم
ايتمش اولسه حالا ازادلولرندن زينب منزل مزبورى هندك صحت
وقف لازم ايله وقف ايدوب توليت وسكناسى كندولره شرط
ايتديكنى دعوى واثبات ايتدكدن صكره منزل مزبورى زيدك يدندن
الوب ساكنه اولمغه شرعا قادره اولورمى بيان بيورله مثابا
والله اعلم

الجواب
اولور

[illegible]

دیکر : 125

بو صورتده زید منزل مزبوری هنددن اشترا ایدوب بعده هند دخی فوت اولوب بو اثناده اون بش سنه دن متجاوز زمان مرور ایلسه حالا زینب وجه محرر اوزره اول منزلی بعد الاثبات اخذ و قفیته اوزره ضبط مراد ایتدکده زید مجرد زمان مرور ایتدی دعواک بلا امر مسموع اولمز دیو زینبی دعوادن منعه شرعا قادر اولور می

اولماز

الله اعلم

* * *

دیکر : 126

بو صورتده زید فوت اولوب زوجه سی هندی و قزی زینبی و لابوین ار قرنداشلری عمرو و بکر ایله قز قرنداشلری خدیجه و عائشه یی ترک ایلسه قسمت ترکه نه وجه ایله در بیان بیورلوب مثاب اولنه

الله اعلم

... نصف زینبه ... للذکر مثل حظ الانثیین عمرو و بکر و خدیجه و عائشه یه ...

* * *

دیکر:

اللهم یا ولی العصمة والتوفیق
لك الهدایة الی سواء الطریق

بو صورتده
زید عمرونك اوزرینه بر خصوص ایچون حاکم الشرعك
حضورنده اقامت بینه ایتدکده عمرو شاهدلری سوء ظن
ایدوب حاکم معرفتیله شهادتلرنده کاذب اولمادقلرینه
یمین ویردرمکه قادر اولورمی بیان بیوریله مثابا
الحکام ... اولور اما تحلیف الشهود ... والله تعالی اعلم

کتبه الفقیر حسین ... عفی عنه

« شهید علی پاشا کتبخانه‌سنده »

*
* *

« شیخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

٢٨

حسین افندی

« اخی زاده »

اخی زاده محمد افندینك اوغلیدر . تاریخ تولدی ۹۸۰ در . خواجه سعدالدین افندیدن ملازم اولمشدر . (۹۹۷) . حسین افندی ایلك اول قرق آقچه ایله پاپاس

اوغلی مدرسه‌سنه، بعده سلیمانیه دارالحدیثنه (١٠١١) ، بروسه مدرسه‌سنه (١٠١٣) نائل اولدی . آز بر زمان ظرفنده (١٠١٤) استانبول قاضیلغنه نائل اولان حسین افندی برسنه صوکرا عزل ایدلدی. ١٠١٧ ده تکرار استانبول قاضیسی اولدی . برسنه قدر بووظیفه‌یی ایفا ایدرك انفصال ایتدی. ١٠٢٠ ده آناطولی قاضیعسکری، ١٠٢١ ده منفصل ، ١٠٢٣ ده اوچنجی دفعه اوله‌رق استانبول قاضیسی اولدی. ١٠١٤ ده تقاعد، ١٠٢٥ ده تکرار آناطولی قاضیعسکری ، ١٠٢٧ ده تقاعد، ١٠٣٢ ده روم ایلی قاضیعسکری اولدی. اوسنه تقاعد ایدیلن حسین افندی ١٠٣٥ ده تکرار روم ایلی قاضیعسکرلکنی اشغال ایتدی . ١٠٣٧ ده تکرار تقاعد ایدلدی. ١٠٣٩ ده کلیبولی‌یه تعیین اولوندی. ١٠٤١ ده اوچنجی دفعه روم ایلی قاضیعسکری اولدی . او سنه وفاتی شایع اولدی . ایسه‌ده خلاف حقیقت اولدیغی آکلاشلماسی اوزرینه مقامنده ابقا ایدلدی . ١٠٤٠ ده سپاهی عصیانك قانلی صفحه‌لرینی اخی زاده حسین افندی‌ده کوردی . اوزمان شیخ‌الاسلام ، یحیی افندی ایدی . عصیانك باصدیرلماسی اوزرینه یحیی افندی عزل اولوندیغی زمان یرینه حسین افندی مقام مشیختی احراز ایله‌دی . کوسم سلطانك نفوذ و سلطنتی حسین افندینك باشنه فلاکت کتیردی . سلطان مراد سفرده ایکن والده سلطانه بر تذکره کوندرمش بوتذکره اعداسی طرفندن سلطان مراده ترتیب فساد صورتنده آکلاتیلدی ، تذکره‌سی بروسه‌یه ، مراد رابعه کوندرلدی. مراد رابع سرعتله استانبوله کلدی، حسین افندی ایله اوغلنی بر کمی‌یه بندیروب قبریس آطه‌سنه نفی ایتدی ، فقط ینه حرصنی آلامادی، آرقه‌سندن بوستانجی باشی‌یی کوندردی ، یدی قله آچیقلرنده حسین افندنك راکب اولدیغی سفینه طوردیرلدی . اخی زاده آیاستفانوس جوارنده بر یکیچرینك خانه‌سنده بوغدیرلدی، جسدی اورایه کومولدی .

حسین افندینك هدایی اسمیله شعرلری واردر . مدت فتواسی ایکی آیدر ، استانبولده بر مدرسه‌سی موجوددر . بلاط جوارنده بر کلیسایی جامعه تحویل ایتدیرمش وبدنندن وظیفه تعیین ایله‌مشدی .

*
* *

فتاواى شريفه وخط دستلرى نمونه‌لرى : [*]

128

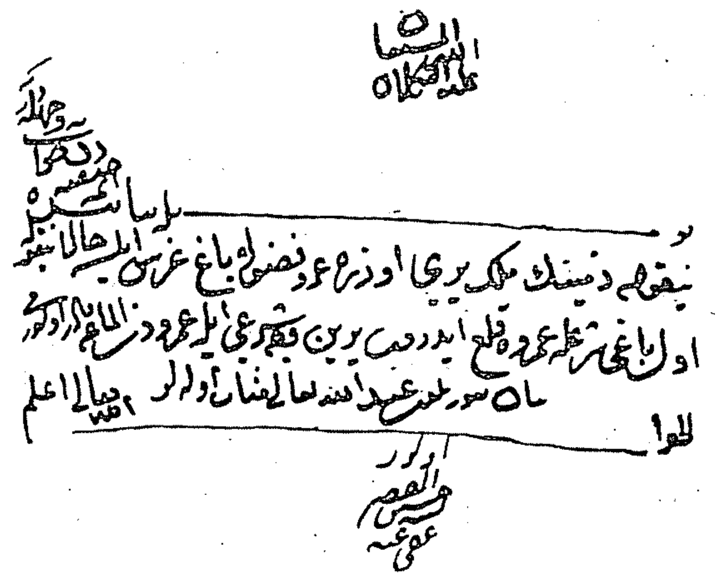

*
* *

ديكر:

129

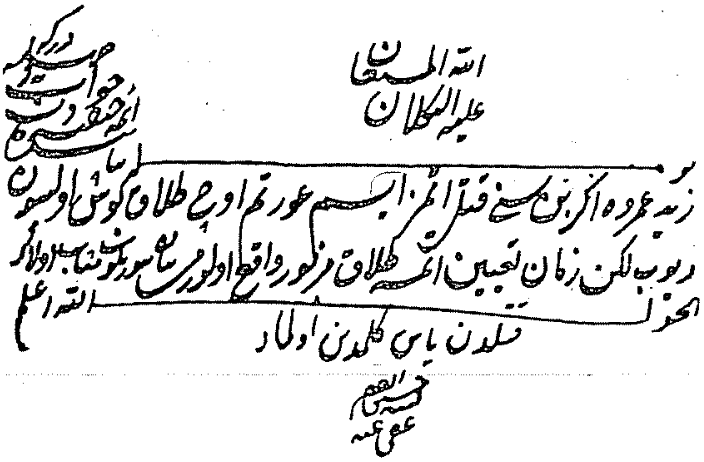

« ييلديز كتبخانه‌سنده »

*
* *

[*] جواب قسمى ايله امضا مشاراليهك ال يازيسيدر .

دیکر :

130

الله المستعان
فلله الکمال

مسئله اینده بیان ایدمه حقیقته هو الحق و جمله

بو صورتده زید خطیب نائب نصبنه مأذون دکلکن نائب نصب ایلمسی شرعا جائز
اولورمی دیو شیخ الاسلام ابو السعود افندی مرحومدن استفتا
اولندقده اولور خمس واربعین وتسعمائه تاریخنده اذن عام اولمشدر
دیو بو دفتری جواب یرنه میدر حال بو که مماتاولرلر

الله اعلم

مناقشه یه رخصت واردر سائلک مرادی یا قبل الاذن العام
یا بعده منع مخصوص ایله زید حقنده اذن متحقق اولماز
دیمک ایسه بو جواب شافی اولمیار مرحوم الیه
مراد سائل مخصوصا اذن اولماسی دیمکه حمل ...
اول وجه اوزره افتا ... قدس الله سره رحمه
والله سبحانه اعلم کتبه حسن العصمی
عفی عنه

« فتواخانهٔ عالی‌ده »

*
* *

٣٩

ابو سعید افندی

« اسعد افندی زاده »

خواجه سعدالدین افندینك طورونیدر . تاریخ ولادتی ۱۰۰۲ در . ابو سعید افندی کنجلکنده آتالرینك مسلکنه سالك اولدی . عائله‌سنك ثروت ونفوذی سایه‌سنده هردرلو اسباب تحصیلی آلده ایتدی . اساساً کنجلکنده رتب علمیه‌یه نائل اولمشدی . بوسببدن آز زمانده اڭ بویوك مراتب علمیه‌یه صعود ایتدی . یکرمی یدی یاشنده شام (۱۰۳۰) ، ۱۰۳۲ ده بروسه مولویتنی احراز ایتدی . ایکی سنه صوکرا استانبول قاضیسی اولدی . ایکی دفعه استانبول قاضیلغی ایتدی ؛ ایکنجیسی ۱۰۳۶ ده ایدی. ایکی سنه صوکرا آناطولی قاضیعسکری (۱۰۳۸) ، برسنه مروونده روم‌ایلی قاضیعسکری‌اولدی (۱۰۳۹). اون سنه قدرساحلخانه‌سنده کمال دبدبه وطنطنه ایله امرار حیات ایله‌دکدن صوکرا ایکنجی دفعه روم ایلی صدرینه کچدی . (۱۰٤۹) . شیخ‌الاسلام یحیی افندینك وفاتی اوزرینه مقام مشیخته صعود ایتدی . (۱۰۵۳) . ایکی سنه صوکرا عزل ایدلدی . قره چلبی زاده عبدالعزیز افندینك تعیینی اوزرینه ابوسعید افندی ایکنجی دفعه شیخ‌الاسلام اولدی. (۱۰٦۱)ه کوسم سلطان ایله ترخان سلطانك سلطنت مجادله‌لرنده ، قانلی یکیچری‌اختلاللرنده ابوسعیدافندی‌ده حاضربولوندی . ایکنجی دفعه‌مشیختنده معزول استانبول قاضیسی ایله بینلرنده وقوعه کلن غوغا ، قدر وحیثیتنی لکه‌لدی ، علمانك اصراری اوزرینه عزل ایدلدی (۱۰٦۲) . ایکی‌سنه صوکره اوچنجی دفعه اوله‌رق شیخ‌الاسلام اولدی (۱۰٦٤). اوزمان صدراعظم ابشیر پاشا ایدی. سپاهی عصیانی ابوسعید افندی‌یی خیلی متضرر ایتدی . قوناغی سپاهیلر طرفندن یغما ایدلدی ، بوتون قیمتدار اشیاسی تجاوزه معروض اولدی . سپاهیلرصدر اعظمله برابر ابو سعید افندینك قتلنی ایستیورلردی . محمد رابع هرایکیسنك‌ده قتلنه راضی اولمشدی ؛ فقط نقیب الاشراف زیرك زاده‌نك ناموس علمایی صیانت خصوصنده‌کی غیرتی ابو سعیدافندینك حیاتنی قورتاردی . ابشیرپاشا قتل‌ایدلدی ، ابوسعیدافندی ایسه‌اوغلیله برابر کلیبولی‌یه نفی ایدلدی . آرتق اوتاریخدن صوکرا استانبوله برمدت کلمدی .

١٠١٧ ده مكهٔ مكرمه قاضيسی ، برهفته صوكرا شام قاضيسی اولدی . استانبولدن اوزاق ياشامايه تحمل ايده‌مه‌دی . اوزمانلر سرايده محمد رابعك والده‌سی ترخان سلطانك نفوذی جاری ايدی. ترخان سلطان أك زياده آغالردن شعبان خليفه ايله زوجه‌سی ملكی قادينك سوزلرينی ديكلردی . ابوسعيد افندی ملكی قادين‌ايله زوجنی ألده ايتدی ، بوسايه‌ده كنديسنی عفو ايتديرمكه موفق اولدی . استانبولده آزادلی چفتلكنه چكلدی . ١٠٦٦ اختلالنده تكرار استانبولدن كليبولی‌يه تبعيد ايدلدی ، براز صوكرا استانبوله عودت ايلدی‌ايسه‌ده ١٠٧٢ ده وفات ايتدی . قبری بويوك پدرينك يانده‌در . (الختام ١٠٧٢) وفاتنه تاريخدر. مدت فتواسی درت بچق سنه‌در . (سعيد) مخلصيله اشعاری واردر.

***

فتاوای شريفه وخط دستلری نمونه‌لری : [*]

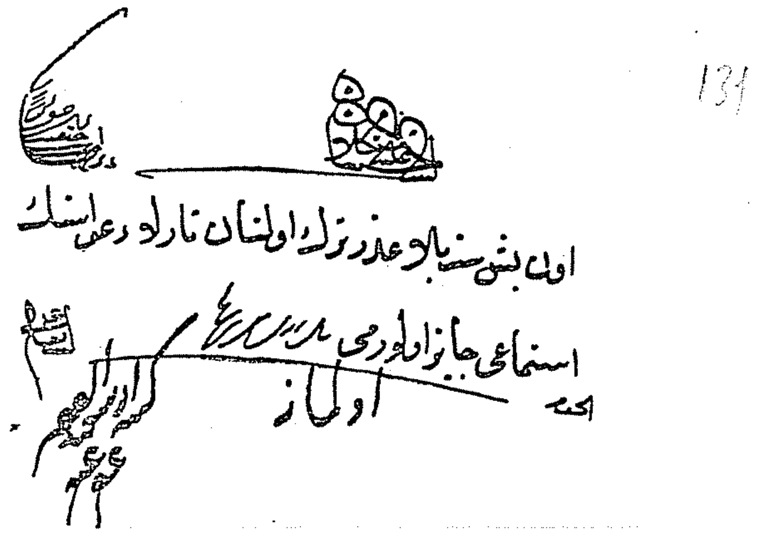

« ييلديز كتبخانه‌سنده »

***

[*] جواب قسمی ايله امضا مشاراليهك أل يازيسيدر .

دیگر:

132

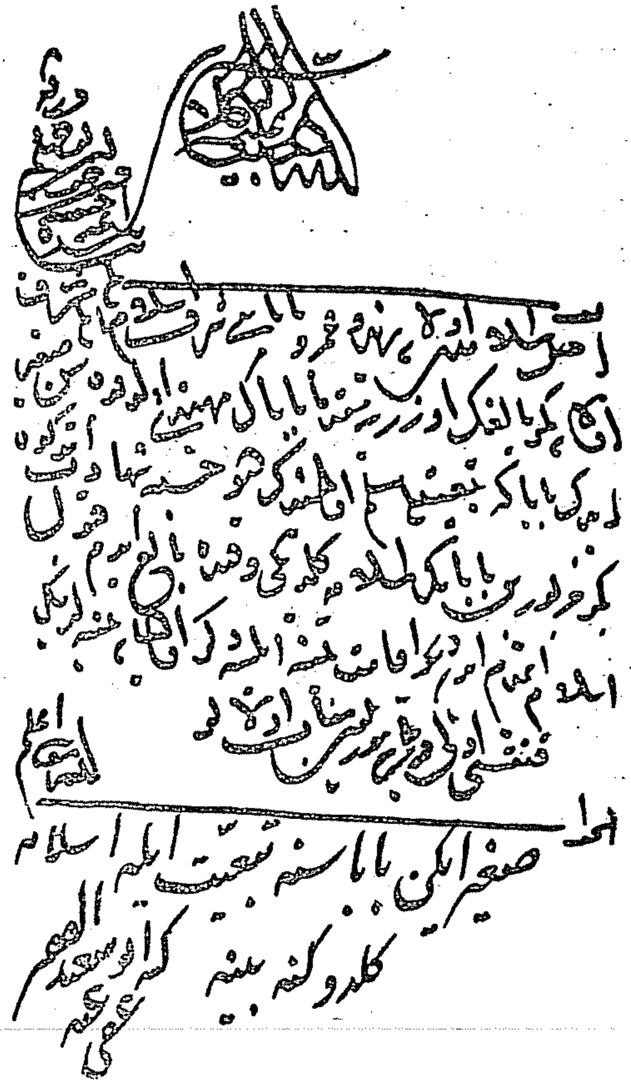

« فتوا خانه عالی‌ده »

* * *

133

ديكر :

الله المستعان
وعليه التكلان

هندكا اجارهٔ معجله و مؤجله ایله متصرفه اولدیغی وقف منزلی حریقده محترق اولوب
عرصهٔ صرفه قالدقده زید دخی اول عرصه‌یی اجزای وقفدن اجاره سنی ویرمكه و بنا
ایلمكه قدرتی اولمامغین اول عرصه‌نك تمسكنی وقفه ویروب قصر ید
ایدوب اوتوز آی عرصهٔ مزبوره خالی و معطل اولوب بعده متولی عرصهٔ
مزبوره‌یی اجارهٔ معجله‌سنه محسوب اولمق اوزره عمروه ایجار ایلدكده
هند مزبوره متولی‌یه سن عرصه‌یه ... ویره‌جكم اجاره‌دن زیاده ایله
عمروه ایجار ایلمشسن دیو متولیدن برنسنه المغه قادره اولورمی

الجواب اولماز

والله اعلم

كتبه ... اسعد ... عفی عنه

« ییلدیز کتبخانه‌سنده »

* * *

« شیخ‌الاسلام ومفتی الانام »

٣٠

معید احمد افندی

قاز آبادلیدر. کنجلکنده استانبوله کلمش ، اکتساب معرفت ایله‌مشدر. احمد افندی استانبولده تحصیل ایتدی . مراد رابع زماننده مهم مأموریتلرده بولوندی . (١٠٣٥) ده شام، آنی متعاقب مصر (١٠٣٩)، ادرنه (١٠٤٣) قاضیلقلرینه نائل اولدی. ادرنه‌دن عزلندن صوکرا (١٠٤٥) استانبول قاضیلغی، آناطولی قاضیعسکرلکنی

(١٠٤٧) احراز ايتدی . احمد افندی غايت سرت ايدی . احوال زمانه‌يی ، خاطر ونزاكتی نظر اعتباره آلمازدی . طوغرولغی اولديغی كبی اجرا ايدردی . ايجابنده پادشاهك بيله اراده‌سنی طانيمازدی . مراد رابعك بغداد سفرنده ايدی . احمد افندی اثنای امتحانده ابوالسعود زاده‌يی قيزديرمش دييه برخواجه‌يی دوكدی . مسئله مراد رابعه عكس ايتدی . بر دها بو صورتله حركت ايتمه‌سی ايچون احمد افندی‌يه خبر كوندرلدی . احمدافندی مراد رابعك بونصيحتنه اهميت ويرمديكی كبی خاطر پادشاهی‌يی قيراجق سوزلرده صرف ايتدی . حتی مراد رابعك كوندرديكی پاشايی تكدير ايتدی . سلطان مراد احمد افندی حقنده شيخ الاسلامدن معلومات آلدی ، ودرحال خواجه‌نك نفيني اراده ايلدی . احمد افنـدی بلغراده نفی ايدلدی . آز بر زمان صوكرا عفو ايدلدی ، ينه قطع مراتب ايدرك اناطولی قاضيعسكری اولدی (١٠٤٧) . ايكی سنه صوكرا (١٠٥٤) روم ايلی صدرينـه نائل اولان احمد افندی اوچ سنه مرورنده (١٠٥٤) عزل ايدلدی . ١٠٥٥ ده مقام مشيختی احراز ايتـدی . مدت فتواسی ايكی سنه سوردی ، ١٠٥٧ ده وفات ايتدی . قبری ، قاضی چشمه سنده بنا ايتديرديكی مدرسه جوارنده‌در . « كتدی آه احمد افندی اورئيس علما ١٠٥٧ » وفاتنه تاريخدر.

معيد احمد افندی فقرايی حمايه ايدر ، عدل واسـتقامتدن آيرلمازدی . احكام شريعتی حرفی حرفنه تطبيق ايدر ، حقوق عبادی صيانت خصوصنده هردرلومهالكی كوزه آلديرردی . معيد احمد افنـدی مراد رابع زمانـنده تعقيب ايله‌ديكی مسلكی سلطان ابراهيم زماننده‌ده ترك ايتمه‌مشدر . بالخاصه جنجی خواجه‌لرك نفوذی ، كوسم سلطانك اداره‌سی احمد افنديك تطبيق عدالت خصوصنده‌كی عزمنه‌ده هيچ برتأثير اجرا ايده‌مه‌مشدر .

*
* *

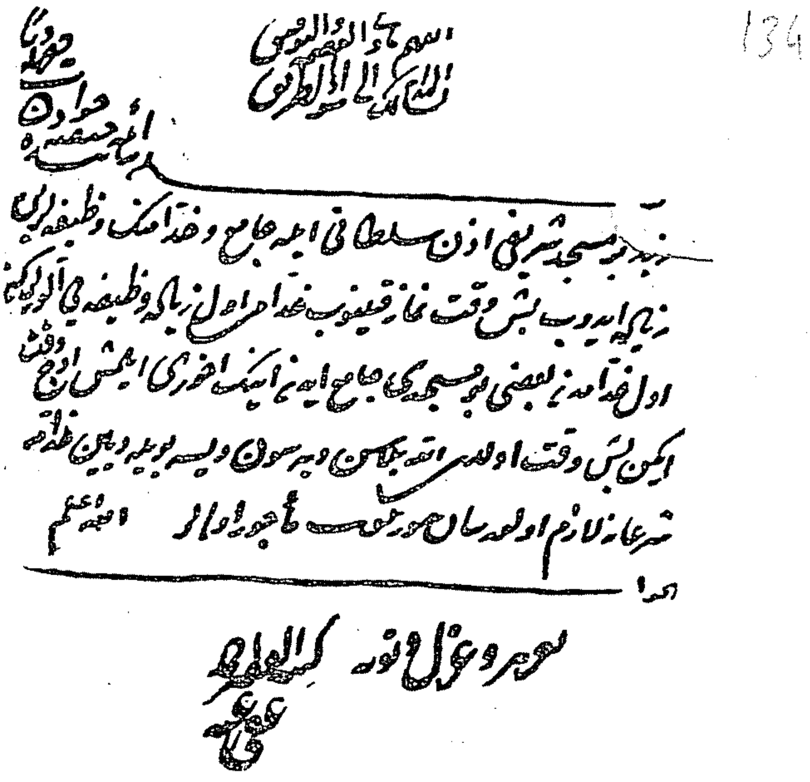

« ییلدیز کتبخانه‌سنده »

*
* *

« شیخ الاسلام ومفتی الانام »

٣١

عبد الرحیم افندی

آطنه‌لیدر. کنجلکنده تحصیل علوم ایتدکدن صوکرا بالامتحان مدرسلکه سالك اولدی. سلیمانیه، یکیشهر، سلطان احمد دارالحدیثنه‌قدر ارتقا ایتدی. استانبولده وکلا ورجال دولتله مناسباتده بولوندی، شیخ الاسلام ابوسعید افندینك حمایه‌سیله

[*] جواب قسمی ایله امضا مشار الیهك أل یازیسیدر .

استانبول قاضیلغنه نائل اولدی . مراد رابع دورنده آناطولی‌قاضیعسکرلکنی احراز ایلدی ایسه، طالعنك بورونقی پك چابق زائل‌اولدی، ادرنه‌یه نفی‌ایدلدی . عودتنده روم ایلی صدرینه ، بعده مقام مشیخته اعتلا ایتدی (١٠٥٧) . سلطان ابراهیم دورینك صوك زمانلرنده پارلاق برزمان کچیردی . بودورك انتاج ایلدیکی عصیانده مهم بروظیفه ایفا ایتدی، اوجاق آغالریله برابرسلطان ابراهیمك خلعنه چالیشدی ، فقط قتلنه‌ده غیرت ایتمسی آغالر نظرنده موقعنی صارصدی . محمد رابعك جلوسنده قره مراد پاشانك تشویقی ایله عزل اولوندی ، مکهٔ مکرمه‌یه کوندرلدی . ایفای فریضهٔ حجی متعاقب قدس شریف قاضیلغنه نائل اولدی . عبدالرحیم افندینك اوجاق اغالریله مناسبتی واردی . بومناسبتدن استفاده ایتدی، استانبوله عودتنده اسکدار قاضیسی‌اولدی. بوصره‌ده آغالرسلطنتك انقراضی، استانبولده یکی برعصیان‌ظهوری اوزرینه (بلغراد) ه کوندرلدی ، درت بچق سنه قدر (بلغراد) ده قالدی، واوراده وفات ایتدی (١٠٦٦) . قبری بلغرادده (عمارت) حرمنده‌در . عبدالرحیم افندی غایت مستقیم وجسور ایدی . احقاق حق خصوصنده خاطره رعایت ایتمز، بوسببدن برچوق کیمسه‌لری کوجندیرردی . سلطان ابراهیم وقعه‌سنده بویوك برمتانت کوسترمش، پادشاهك قتلنه قدر وارمشدی . مدت فتواسی اوچ آیدر .

* *

فتاوای شریفه وخط دستاری نمونه‌لری [*]

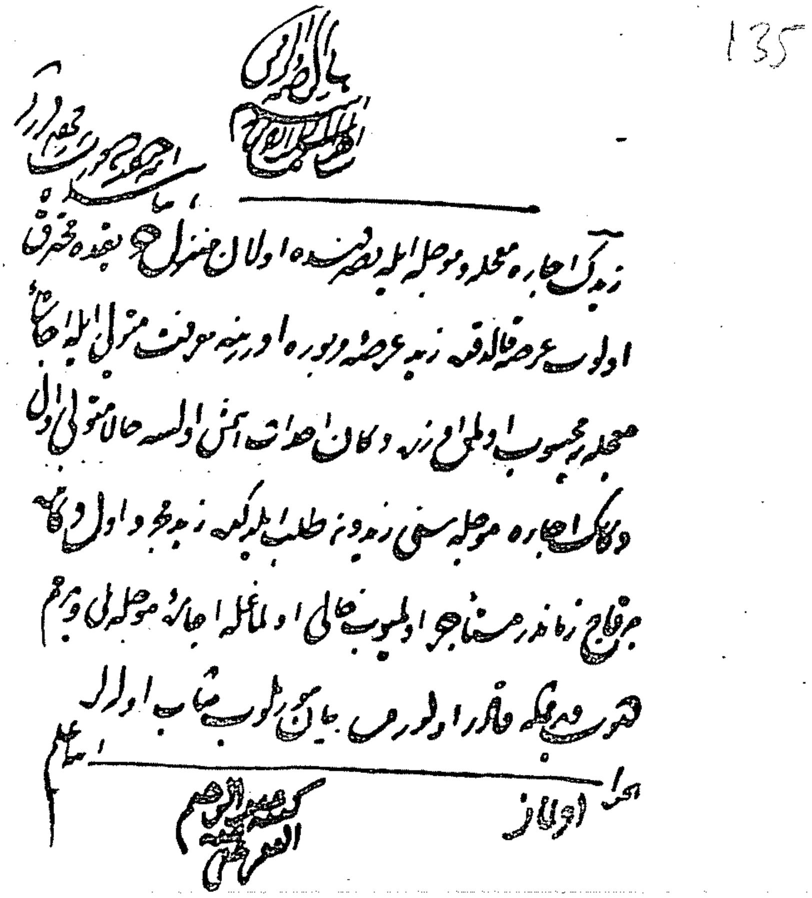

« ییلدز کتبخانه‌سنده »

* * *

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك آل یازیسیدر.

٣٢

محمد بهائی افندی

خواجه سعدالدین افندینك طورونیدر، روم ایلی قاضیعسکری عزیز افندینك مخدومیدر . بهائی افندی ١٠٠٤ سنه‌سنده دنیایه کلدی . کنجلکنده پدرینك مسلکنه سلوك ایتدی، اوتوز طقوز یاشنده سلانیك وحلب قاضیسی‌اولدی . شدید ایدی . حلبده بکار بکی احمد پاشا ایله کچینه‌مدی ، اوزمانلر مراد رابع استانبولده توتونی یاساق ایتمشدی ؛ توتون ایچنلر برر برر اعدام ایدیلیوردی . احمد پاشا بو وضعیتدن استفاده ایتدی . بهائی افندی‌حقنده : « مکیفات آلوده‌در . اللدن توتون چوبوغی دوشمز. اجرای احکام شرعیه ایتمکه شعوری یوقدر» دییه خبر ویردی، بهائی افندی برسنه صوکرا عزل وقبریسه نفی ایدلدی . بهائی افندی قبریسده برسنه قالدی، عفو ایدلدکدن صوکرا (١٠٤٨) شام مولویتنه، ادرنه (١٠٥٤)، استانبول (١٠٥٥) قاضیلقلرینه نائل‌اولدی. آز برزمان صوکرا اناطولی وبر آی مرورنده روم ایلی‌قاضیعسکری‌نصب ایدلدی (١٠٥٦) ینه اوسنه عزل‌ایدلدی ایسه‌ده ایکنجی دفعه روم ایلی‌قاضیعسکرلکنه و(١٠٥٩) ده مقام فتوایه صعود ایتدی .

بهائی افندینك مشیختی اغالر سلطنتی‌هنکامنه تصادف ایتمشدی . قره مراد اغا، بکتاش اغا ، کتخدا بك کبی اشخاص بو ایشده ملتك حقوقنی صیانت ایدییور کبی کورونمشلر، سلطان ابراهیمك خلع وقتلنه سبب اولمشلردی . بالآخره نفوذ وقوت اللرینه کچنجه، عثمانلی ملکنی موروث ماللری کبی پایلاشمایه باشلامشلردر . بهائی افندی بومذبذب، مشوش، نظام وقانوندن‌معرا دورده مشیخت‌مقامنی احراز ایتدی. زماننده انکلیزقونسلوسی‌مسئله‌سنك ظهوری فلاکتنه سبب اولدی . انکلیزقونسلوسی انکلیزتبعه‌سندن برینك دعواسنی ازمیرقاضیسنه رؤیت ایتدیرمك ایسته‌مز، عهود عتیقه احکامنی‌ایلری‌سورر ، قاضی جبراً استماع ایتمك ایستر، قونسلوس‌محکمه خدمه‌لرینی ایته قاقه طیشاری چیقار ، نهایت مسئله بهائی افندی‌یه عکس ایدر . بهائی افندی قونسلوسی عزل ایتدیرمك ایستر، ملك احمد پاشایه خبرکوندریر ، احمد پاشا ادارهٔ مصلحت ایتمك ایستر . فقط بهائی افندی صبر ایده‌مز ، غلطه‌یه برآدم کوندریر، انکلتره سفیرینی قوناغنه حبس ایدر .

بهائی افندینك بوحرکتی عزلنه سببیت ویردی، برغمه‌یه نفی اولوندی، برمدت کلیبولیده اوطوردی (١٠٦١)، برسنه صوکرا ایکنجی دفعه شیخ الاسلام اولدی (١٠٦٢)، ایکی سنه صوکراده خناقدن وفات ایتدی (١٠٦٤).

خطاب ارجعیدن اولدی بیهوش
بهائی کاسهٔ موتی قیلوب نوش

وفاتنه تاریخدر . بهائی افندی علماً یوکسك برذات دکلدی . حدید مزاج ، طمعکاردی . ذکاسی اولدیغی ایچون بعضاً اداره‌ٔ مصلحت ایتمکه موفق اولوردی . فقرا ومحتاجینی صیانت ایتمز ، توجیهات خصوصنده غرضه بناءً حرکت ایدردی . بهائی افندی بوحرکتی ایله رقیبلرینك بسبتون عداوتنی جلب ایلردی . مدت فتواسی درت سنه بش آیدر .

***

فتاوای شریفه وخط دستاری نمونه‌لری : [*]

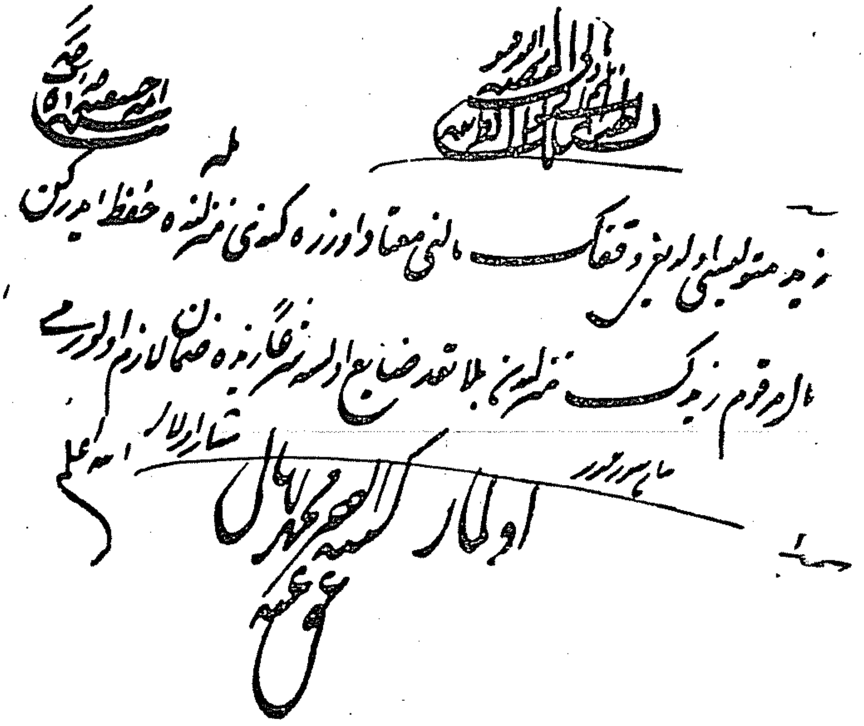

[*] جواب قسمی ایله امضا مشار الیهك آل یازیسیدر

137

بو صورتده زید متولی مال مزبوری حفظده تعدی و تقصیر ایتمدیکنه یمین ایله

مبنی ایله تصدیق اولنورمی

اولنور

« ییلدیز کتبخانه سنده »

***

دیکر:

138

بر مادده بیع بالوفا بنیه سی ایله بیع بات بنیه سی

بیع بالوفا بنیه سی اولور

***

٣٣

عبدالعزیز افندی

« قره چلبی زاده »،

اوچنجی سلطان محمددوری علماسندن قره‌چلبی زاده حسام‌الدین افندینك اوغلیدر. عبدالعزیز افندی اجدادینك مسلكنه تبعیت ایتدی كنجلكنی جدی برصورتده تحصیل معرفته حصر ایلدی. آزبرزمان ظرفنده دور مدارس ایدرك مكهٔ مكرمه (١٠٣٦) و (استانبول) قاضیسی (١٠٤٣) اولدی. سلطان مراد رابع دورنده عزل ایدلدی، نفوذی متعاقب استانبوله كلدی، دیمتوقه قضاسی آرپه‌لق ویرلدی (١٠٥٩).

سلطان ابراهیمك خلعی مسئله‌سنده قره چلبی زاده بویوك بر وظیفه ایفا ایتدی. حرم همایون قاپیسی اوكنده كوسم سلطانله شدتلی محاورآتده بولوندی، سلطان ابراهیمی عزل وقتل ایدنلره طرفدار اولدی.

سلطان محمد خان رابعك جلوسنده خدمتنه مكافاتاً روم ایلی قاضیعسكری نصب ایدلدی (١٠٥٩). اوصره‌ده (روضة‌الابرار) نامنده‌كی تاریخنی اكمال ایتمشدر. قره چلبی زاده تاریخنی پادشاهه تقدیم ایتدی. بواثناده مقام مشیختی بهائی افندی اشغال ایدییوردی. هیچ عادت واصول دكل ایكن كندیسنه مخصوص برمشیخت پایه‌سی ایجاد ایتدیردی، وبوپایه‌یی تحصیله موفق اولدی. برمدت صوكره معزولاً كوشهٔ انزوایی اختیار ایتدی. شیخ‌الاسلام بهائی افندینك عزلی اوزرینه شیخ‌الاسلام اولدی (١٠٦١) بوتاریخدن اعتباراً اوجاق آغالرینه معاونت ایتدی. سیاوش پاشانك صدارتنده آغالر عصیان ایتدیلر، عبدالعزیز افندی ینه آغالری التزام ایتدی، فقط بوحركتنك جزاسنی كوردی، منفیاً ساقیزه كوندرلدی، برمدت صوكرا بروسه‌یه كلمه‌سنه مساعده ایدلدی. بروسه‌ده اجدادینك خانه‌سنده اختیار اقامت ایتدی، وبروسه‌ده وفات ایلدی (١٠٦٨). مدفنی بروسه‌ده شیخ محمد قبرستانند‌ه‌در. مدت فتواسی بش آیدر.

قره چلبی زاده عثمانلی تاریخنده مهم برسیمادر. اورته بویلو، ملحم، اینجه سسلی ایدی. لاقیردی‌یی چابوق چابوق سویلردی. حیاتی غایت مطنطن ومدبدب كچمشدی قوناغنده متعدد خداملر بولوندیرردی.

عبدالعزيز افندى علم وفضيله‌ده ممتازدر اسلوبى رنكين ، اشعارى لطيفدر . بونكله برابر سياسياتله‌ده پك چوق مشغول اولمش ، اكثر زمانلر عصيان قافله‌لرى اره‌سنده طولاشمشدر .

* * *

فتاواى شريفه وخط دستارى نمونه‌لرى : [*]

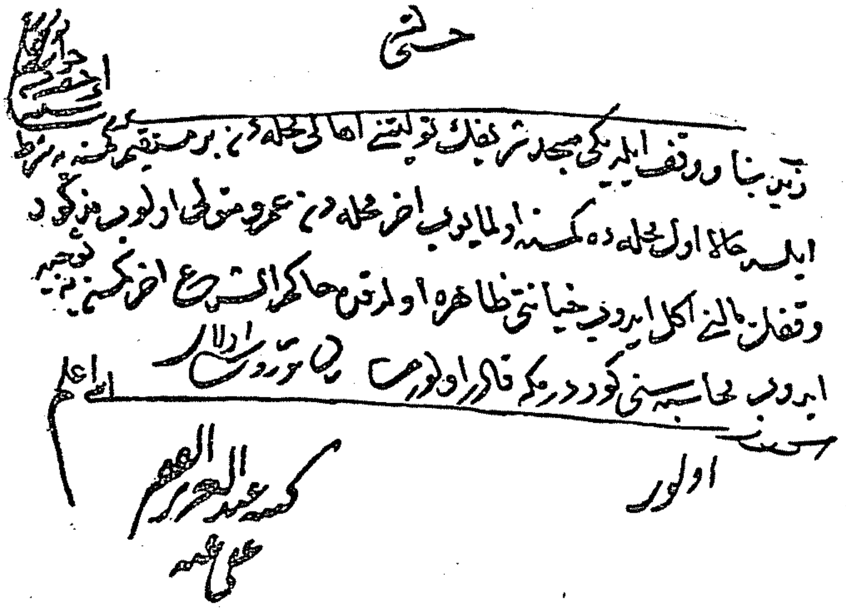

139

* * *

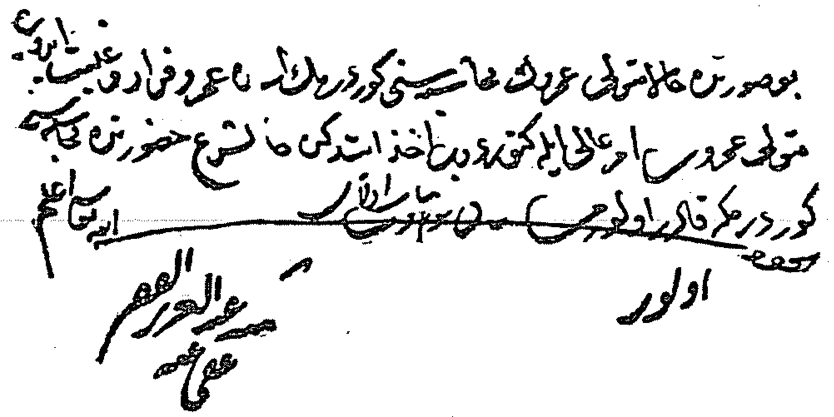

140

« فتوا خانهٔ عاليده »

* * *

[*] جواب قسمى ايله امضا مشار اليهك آل يازيسيدر.

٣٤

عبدالرحمن افندی

طولوجی قوجه حسام افندینك اوغلیدر . تاریخ تولدی ۱۰۰۳ در . قرق‌یدی یاشنده حلب قاضیسی اولدی (۱۰۵۰) . برسنه صوکرا شام (۱۰۵۱) ، بعده استانبول (۱۰۵٤) قاضیلغنه ، آناطولی قاضیعسکرلکنه (۱۰۵۹) وروم ایلی قاضیعسکرلکنه (۱۰٦۲) نائل اولدی . آغالر سلطنتی هنکامنده مهم بر موقع اشغال ایدلدی . قره‌چلبیلر وبهائیلرله برابر ادارهٔ امورایتدی . ۱۰٦۲ عصیانی متعاقب عزل ایدلدی ، اوچ سنه صوکرا شیخ‌الاسلام اولدی (۱۰٦۵) . عبدالرحمن افندی بو ایشده مشیختی قبول ایتمك ایچون استغنا کوستردی ایسه‌ده بو استغناسی چوق دوام ایتمه‌دی .

یکیچری عصیانلری عبدالرحمن افندینك‌ده فلاکتنه باعث اولدی . محمد رابع زماننده وقوعه کلن چنار وقعه‌سنده پادشاهی آیاق دیواندن منع ایلدی . بوحرکتنك جزاسنی یکیچریلردن کوره‌جکنی بیلدیکی ایچون درحال مشیختدن استعفا ایتدی . قدس شریف قاضیلغنه تعیین اولوندی . بر سنه مروروندا عینتاب آرپه‌لغنی آلدی ، مأموریتنه کیده‌جکی صره‌ده مقامی باشقه‌سنه ویرلدی ، کندی مصرده جیزه آرپه‌لغنی آلدی ، مصرده وفات ایتدی (۱۰۸۰) .

عبدالرحمن افندی حسن خطه مالك ، زهد وتقوی ایله متصفدر . مدت فتواسی سلطان محمد رابع زماننده بر سنه‌یه‌یاقیندر . تاریخ وفاتی (المرتضی ۱۰۸۰) در . علم فقهده بهرهٔ تامی واردی .

* * *

فتاوای شریفه وخط دستلری نمونه‌لری : [*]

بر وقفك متولیسی اولان زید وقف مزبورك عقاراتی اجاره سنی زید
طرفندن جمعیه مأمور اولان وقفك جابیسی عمرو كه جابیلگی ظاهر اولمغله
زید عمروی جابیلکدن عزل ایلدکده مستأجرلردن مقدار معلوم باقی قالمش
بیك اقچه اجاره‌ی وقفك كاتبی بشره سپارش ایتمکله بشر دخی
بربیوز اقچه‌سنی جمع و زیده تسلیم ایدوب اوچیوز اقچه سینی تحصیل ایتمدن حالا
متولی مزبور بشره البته اوچیوزی دخی مستأجرلردن جمع ایله دیو
مستحق اولدیغك كتابت وظیفه‌ سنی اکا ویرمم دیمکه قادر اولور می

اولماز

کتبه عبد الرحمن العفی عنه

« ییلدیز کتبخانه‌سنده »

[*] جواب قسمی ایله امضا مشار الیهك أل یازیسیدر .

دیگر

142

وقفیه ... حکم

زیدك وقف لازم ایله وقفی اولوب سکناسی اولا کندویه بعد وفاته
زوجه‌سی هنده بعد وفاتها عمروه وعمرك اولادینه وبعد الانقراض محله
مدینهٔ منوره فقراسنه مشروط اولان بر قطعه منزلده زیدك وفاتندن صکره
زوجه‌سی هند مشروطیت اوزره ساکنه ایکن جنون مطبق ایله مجنونه اولدقده
هندك آخر محله‌ده ساکنه اولان قزی زینب هندی منزل مزبوردن
الوب کندی اوینه نقل ایتدکده هندك داماد اولوب عقدده وصی
نصب اولنان بکر منزل مزبوری آخره ایجار ایدوب اجرتنی هندك لوازمنه
صرف ایتمکه قادر اولورمی

اولماز

کتبه عبد الرحمن الفقیر عفی عنه

« یلدیز کتبخانه‌سنده »

* * *

٣٥

ممك زاده مصطفی افندی

سلطان محمد رابع دورینك شیخ‌الاسلاملرندندر . ممك زاده مصطفی افندی کنجلکنی تحصیل علم و معرفتله کچیردی . علی‌الاصول قطع مراتب ایدرك سلیمانیه‌یه بعده قدس (١٠٥٢) ، مصر (١٠٥٤) و اوچ سنه صوکره استانبول‌قاضیلغنه نائل اولدی (١٠٥٧) . اوسنه‌نك شوالنده آناطولی ، ذی‌الحجه‌سنده روم‌ایلی صدرینه ارتقا ایتدی . بر سنه صوکرا عزل ایدلدی‌ایسه‌ده تکرار روم‌ایلی صدرینه نائل اولدی . ممك زاده مصطفی افندی حیاتی معزولیت و منفی آجیلریله کچیردی . روم ایلی صدرینه نائلیتندن صوکره تکرار عزل و نفی ایدلدی . او زمانلر آغالر سلطنتی دوام ایدییور ، کوسم سلطان ایله ترخان سلطانك اداره‌لری دولتی اغتشاش ایچنده یاشاتیوردی . ممك زاده مصطفی‌افندی . اره‌ده صره‌ده غلیان ایدن‌یکیچری عصیانلرینك صدمه‌سنه اوغرایوردی . نهایت چنار وقعه‌سی ، کندیسی ایچون بر دور سعادت حاضرلادی. بوقانلی عصیانك قارغشه‌لقلری آره‌سنده مفتیلك عهده‌سنه توجیه اولندی . (مفتئ فتنه) فتواسنه تاریخ دوشورلدی (١٠٦٦) . بوسعادت چوق سورمه‌دی خواجه زاده مسعود افندینك نفوذی هر شیئه غلبه ایتدی ، نصبندن اون اوچ ساعت صوکره ممك زاده مصطفی افندی عزل ایدلدی، بروسه‌یه کوندرلدی ایسه‌ده اورادن‌ده حلب قاضیلغنه تعیین اولندی . وفاتی حلبده و١٠٦٧ تاریخنده‌در .

*
* *

قتاوای شریفه وخط دستاری نمونه‌لری : [*]

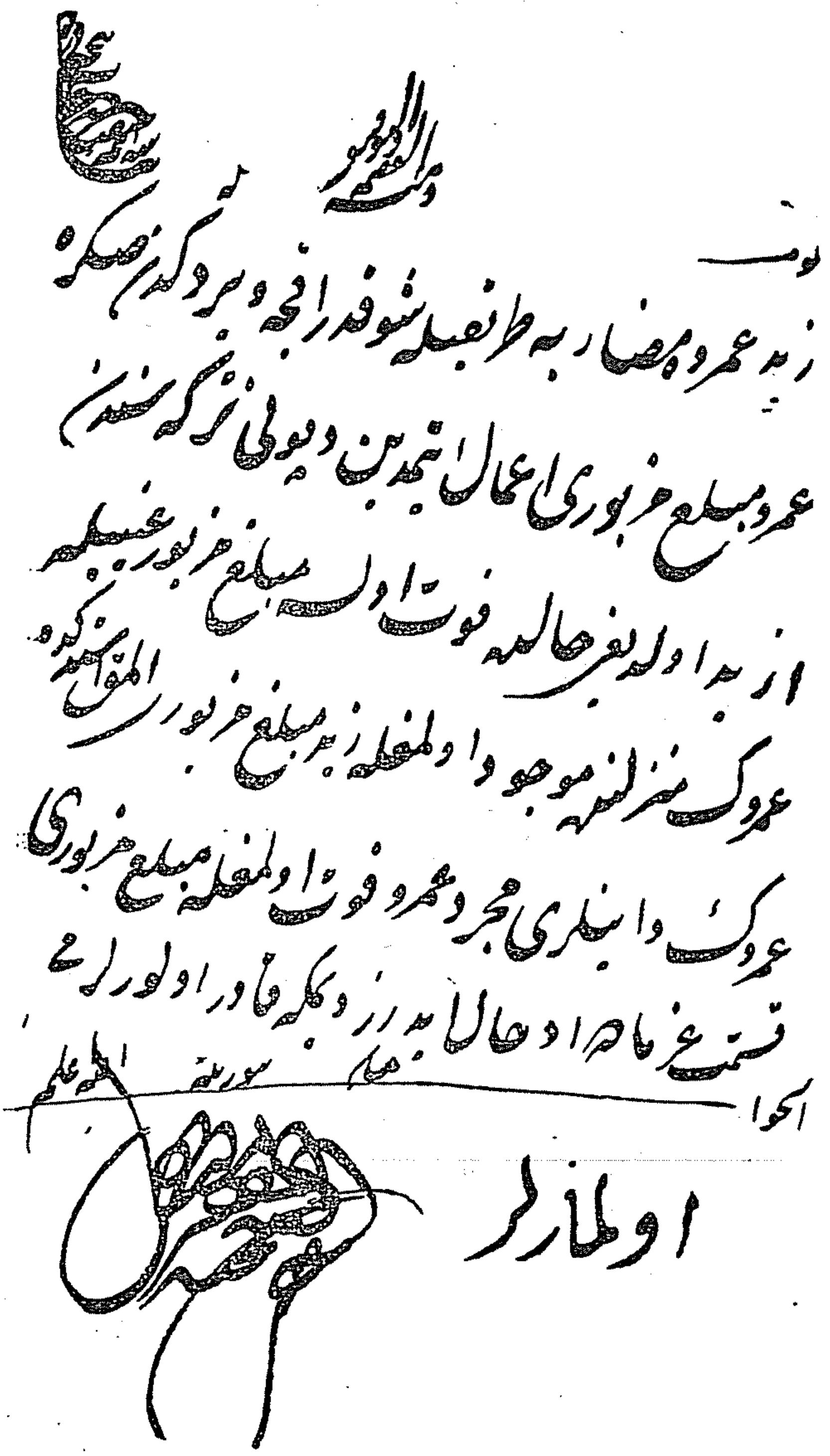

" ییلدیز کتبخانه‌سنده "

***

[*] جواب قسمی ایله امضا مشار الیهك أل یازیسیدر .

٣٦

خواجه زاده مسعود افندی

(بوناز مفتی) دیمکله مشهوردر . خواجه زاده مسعود افندی سلطان احمد خان اولك امامی و معلمی آیدینلی مصطفی افندینك اوغلیدر . استادی شیخ‌الاسلام اسعد افندیدر . مسعود افندی علی‌الاصول دور مدارس ایدرك حلب و بروسه قاضیقلرینه ، بعده آناطولی صدرینه نائل اولدی (١٠٦١) . حق و عدالتدن آیرلماز ، رجال دولتك نقصانلرنی بی‌پروا سویلردی . مسعود افندینك یتشدیکی دور ، عثمانلی دولتنك اك مذبذب زمانی ایدی . حکومت ، آغالرك النده ایدی . عثمانلی دولتنه مسلط اولان بو عادی شخصلردن سلطان محمد خان رابع ده ممنون دکلدی؛ بو سببدن خواجه زاده مسعود افندینك رجال دولت حقنده‌کی مطالعاتندن ممنون اولورسه کندیسنه بویوك بر توجه کوستررردی . خواجه زاده مسعود افندی التفات پادشاهیدن جرأت بولور صدر اعظم و آغالرله دائما اوغراشیردی . چنار وقعه‌سی، خواجه زاده مسعود افندی ایچون یکی بردور کشاد ایتدی. بوقارغشه‌لق اثناسنده ممك زاده مصطفی افندینك مقام مشیخته کچمسی موافق کوروله‌دی . یکیچریلرك آرزو و اصراریله مشیخت مقامنه خواجه زاده مسعود افندی اصعاد ایدلدی . مسعود افندی مشیختنك ایلك زمانلرنده طوغریلقدن آیرلمادی ، سرایده ترخان سلطانك حضورنده عقد ایدیلن دیوانلرده حقیقتی سویلکدن ، مترددانه حرکت ایدن رجال دولتی ایجابنده آزارلامقدن کری طورمادی . فقط اوزرنده بویوك برلکه وار ایدی ؛ اوده مشیخته یکیچریلر طرفندن کتیرلمش اولماسی‌ایدی . مسعود افندی بولکه‌دن قورتولمق ایچون سرایه صداقت کوسترمك ایستدی. عثمانلی دولتنه مسلط اولان آغالری اورته‌دن قالدیرمق ایچون صادقانه چالیشدی . بوحرکتی ایله سلطان محمد خان رابعك و والده‌سی ترخان سلطانك توجهنی جلب ایتدی ، بو سایه‌ده سیواس ایالتندن اون بیك غروشلك خاص آلمایه موفق اولدی . سرایده و ارکان دولت بیننده پك‌زیاده نفوذ قازاندی، دولتك امور اداره‌سنی بالذات درعهده ایتدی . خواجه زاده مسعود افندی علماً ممتازاولمامقله برابر سیاستدده بویوك برمهارت کوستره‌مدی . دوقعنی صاغلاملاشدیرمق ایچون بوینی یاره‌لی محمدپاشایی صدارته کتیردی .

محمد پاشا صدارت مقامنه کلنجه ، خواجه زاده‌یی استثقال ایتدی ، امرلرینی اجرا ایتمك شویله طورسون حضور همایونه ده یالکز باشنه کیروب چیقمایه باشلادی . خواجه زاده مسعود افندینك والده ترخان سلطانله آره‌سی غایت ایی ایدی . صدر اعظمك بو حرکتندن پك متأثر اولدی ، عزلی ایچون والده سلطانه خبر کوندردی . فقط کندیسنه : « ایکی کونده بر وزیر تبدیل اولنمق ضررینی ملاحظه ایتمه‌دن نیچون بویله خام فکره ذاهب اولیورلر دیو » جواب ویرلدی . خواجه زاده نفوذینك بو صورتله قیرلدیغنه تحمل ایده‌مدی ، کندیسنی رأس کاره کتیرن اوجاق آغالریله کوروشدی ، نهایت سلطان سلیمانی اجلاس ایتمك تشبثنده بولنمقله اتهام ایدلدی . بوینی یاره‌لی خصمنی لکه‌له‌مك ایچون ترخان سلطانه بو صورتله خبر ویردی . مسعود افندینك دیاربکر قاضیلغی ایله نفینه قرار ویرلدی . برکون سنان پاشا کوشکنده دیوان عقد ایدلدی . خواجه زاده مسعود افندی بش آلتی نفر بوستانجی ایله برقایغه بیندیرلدی ، بروسه‌یه نفی ایدلدی . مسعود افندی بروسه‌ده دیاربکره کیتمك اوزره حاضرلق کوسترمکه باشلادی . اساساً یوللر امین دکلدی : سیدی احمد پاشا ایله آبازه حسن آغانك اشقیاسی آناطولینك امنیتنی سلب ایله‌مشدی . مسعود افندی کندیسنه یولده محافظلق ایتمك اوزره سکبان یازمغه باشلادی . کندی بو مشغولیتده ایکن ، دیار بکره سریعاً کوندرلمسی ایچون بروسه قاضیسی روح الله افندی‌یه طرف سلطنتدن امر شریف وارد اولدی . روح الله افندی قلباً مسعود افندی‌یه قیرغین بولنمق حسبیله علیهنده ادارهٔ افکار ایتدی . مسعود افندینك سکبان یازمقله مشغول اولیشنی طرف سلطنت علیهنده بر تشبث کبی کوستردی بروسه قاضینك مطالعه‌سی ، بوینی یاره‌لی محمد پاشا طرفندن سلطان محمد خان رابعه عرض ایدلدی ، خواجه زاده مسعود افندینك قتلی ایچون برده امر شریف آلندی . بو اثناده مسعود افندینك هیچ بر شیدن خبری یوقدی بر اقشام ، مسافر اولدیغی اوده ، مهتابه قارشی اوطورمش ، یمش ییور ، أو صاحبی ایله کندی احوالنه دائر قونوشیوردی أو صاحبی بردنبره خانه‌سنك اطرافنده برغلبه‌لك کوردی اصلنی آکلامق ایچون طیشاری‌یه چیقدی اوینك قاضی ، صوباشی ودها سائر کیمسه‌لرله قوشادلدیغنی کوردی بوصره‌ده خواجه زاده مسعود افندی‌ده شبهه‌لندی ، پنجره‌دن طیشاری‌یه باقدی ، اوك اطرافنی قوشاتان هیئتی کورونجه مسئله‌یی آکلادی ، مسعود افندی قوی البنیه و جسور بر ذات ایدی ، درحال قلنجنه طاوراندی : « بو حریفلر کیملردر ، بوراده نه آرارلر ؟ دیو نعره اورمغه » باشلادی . بر مدت هرکسه بر قورقو استیلا ایتدی . نهایت ایچلرندن

بر قاچ جسوری ایچری‌یه کیردیلر ، مسعود افندینك اوزرینه یاصدقلر و مندرلرله هجوم ایتدیلر . خواجه زاده بو قارغشه‌لق اثناسنده بر قاچ دانه‌سنی یارالادی ، فقط اطرافنی قوشاتان غلبه‌لکه مقاومت ایده‌مینجه ، مردانه شهید اولدی . مسعود افندینك درت آی دوام ایدن مشیختی بو فلاکتله نتیجه‌لندی . خواجه‌زاده مسعود افندینك جسدینه حقارت ایدلمشدی . نعش شهر خارجنده بر مزبله اوزرینه کوتورولمش ، اوزرینه اورته‌جك بر دلبند بیله بولونمامش ، نهایت اورادن کچن فقرای اشرفیه‌دن بیری صاریغنی چیقاروب ویرمش ، بو صورتله بدبخت شیخ الاسلامك نعشنه کفن تدارکی ممکن اولابیلمشدر .

*
* *

فتاوای شریفه وخط دستاری نمونه‌لری : [*]

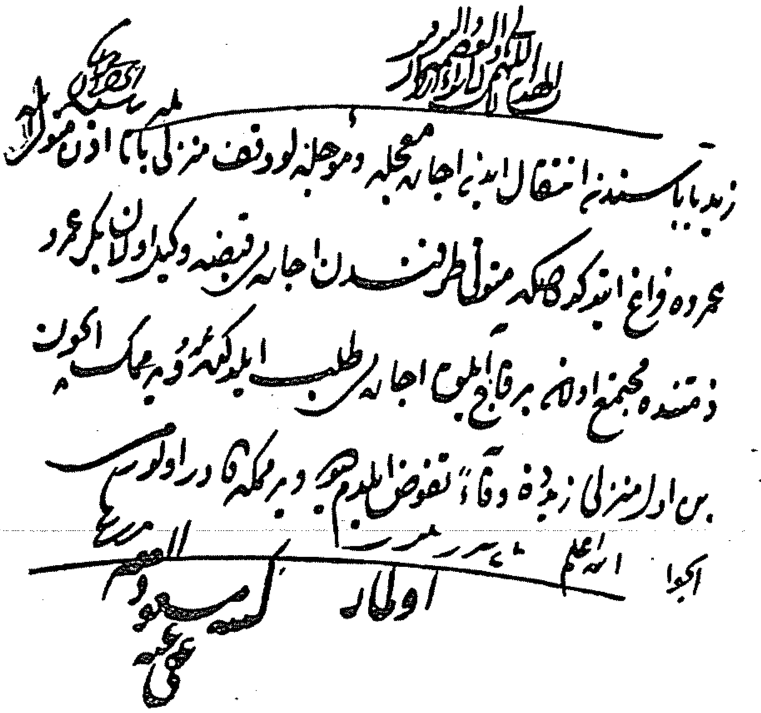

« ییلدیز کتبخانه‌سنده »

*
* *

[*] جواب قسمی‌ایله امضا مشارالیهك آل یازیسیدر .

٣٧

حنفى محمد افندى

سلطان محمد رابع خان دورى شيخ الاسلاملرندندر . حنفى محمد افندى اكمال تحصيل ايله‌دكدن صوكرا طريق تدريسه داخل اولدى ، اولا ادرنه‌ده سلطان سليم ، بعده استانبولده سليمانيه مدرسه‌لرينه تعيين اولوندى . بوتاريخدن اعتباراً سرعتله قطع مراتب ايدرك مدينهٔ منوره (١٠٤٤)، مصر (١٠٥١)، ادرنه (١٠٥٦) مولويتلرينه ، ايكى سنه مروونده آناطولى قاضيعسكرلكنه تعيين ايدلدى (١٠٥٨) اوسنه عزل ايدلدى ايسه ده اوچ سنه صوكرا روم ايلى قاضيعسكرلكى ونهايت مفتيلكله بكام بويورولدى (١٠٦٦) كوپريلينك صدارتى هنكامنده درت آى قدرمشيخت مقامنى احراز ايتدى . سننك مترقى ، وحودينك ضعيف اولماسى حسبيله عزل ايدلدى (١٠٦٧)، ايكى سنه صوكراده وفات ايتدى . مرقدى ابو ايوب الانصارى جوارنده‌در . « جنتى ايده مقام حنفى‌يه رب مجيد » وفاتنه تاريخدر .

*
* *

فتاواى شريفه وخط دستلرى نمونه‌لرى : [*]

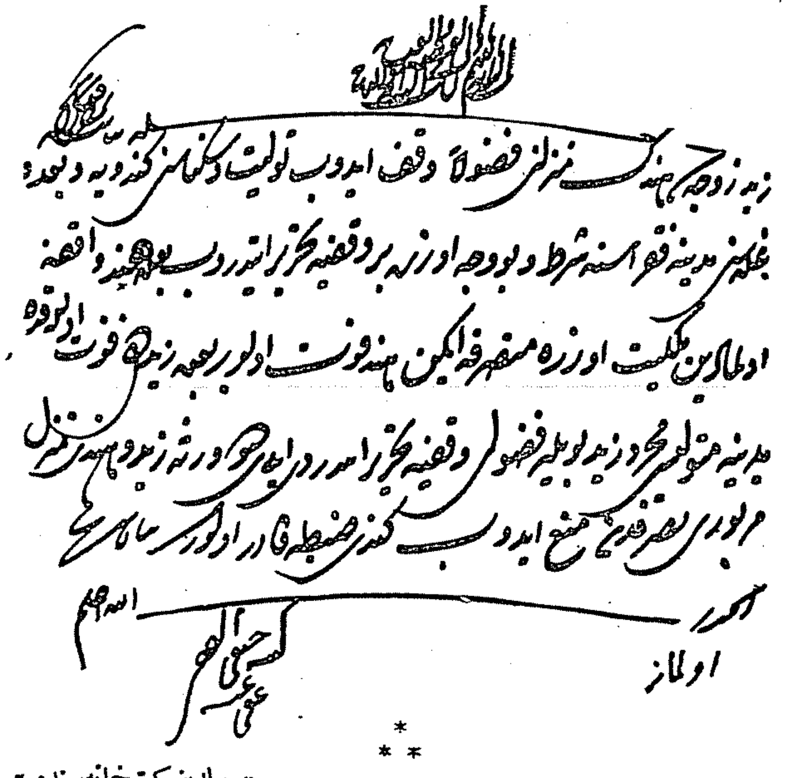

*
* *

« ييلديز كتبخانه‌سنده »

[*] جواب قسمى ايله امضا مشاراليهك أل يازيسيدر.

« شيخ‌الاسلام ومفتی الانام »

٣٨

بالی زاده مصطفی افندی

امام بالی افندینك اوغلیدر . مصطفی افندی طریق علمه سالك اولمش، تدریجاً قطع مراتب ایدرك غلطه مولویتنه قدر ارتقا ایله‌مشـدر . غلطه مولویتندن عزلنی متعاقب دفعةً روم‌ایلی قاضیعسکری نصب‌ایدلدی (١٠٥٨)، سلطان ابراهیم دورینك مناصب یغماسندن استفاده ایتدی، محمد رابع دورنده رتبه‌سی‌تنزیل‌ایدیله‌رك آناطولی قاضیعسکری تعیین اولوندی (١٠٦٢) . بش‌سنه صوكرا مشیخت مقامنی احرازه موفق اولدی (١٠٦٧) .

بالی زاده مصطفی افندی عزلنی متعاقب فلبه قضاسنه نفی ایدلدی . اوغلی غلطه قاضیسی ایدی؛ پدرینك مشیختی اثناسنده اوده غایت مطنطن برحیات امرار ایدر، هركسك حسد وعداوتنی جلب ایلردی . اوده پدرینه ترفیق اولوندی . بالی زاده برسنه قدر(فلبه) ده قالدی، فلبه آرپه‌لغی یانبولی‌یه تحویل‌ایدلدی . نهایت مساعدهٔ پادشاهی ایله استانبوله کلدی، سودلیجه‌ده اقامت ایتـدی . وفاتی ١٠٧٢ ده‌در . « مصطفی اولسون شفیع مصطفی » وفاتنه تاریخدر . مدت فتواسی سلطان محمد خان رابع زماننده آلتی آی یكرمی كوندر . احادیث شریفه‌یه دائر برمجموعه‌سی واردر.

* * *

« فتاوای شریفه وخط دستاری نمونه‌لری : [*]

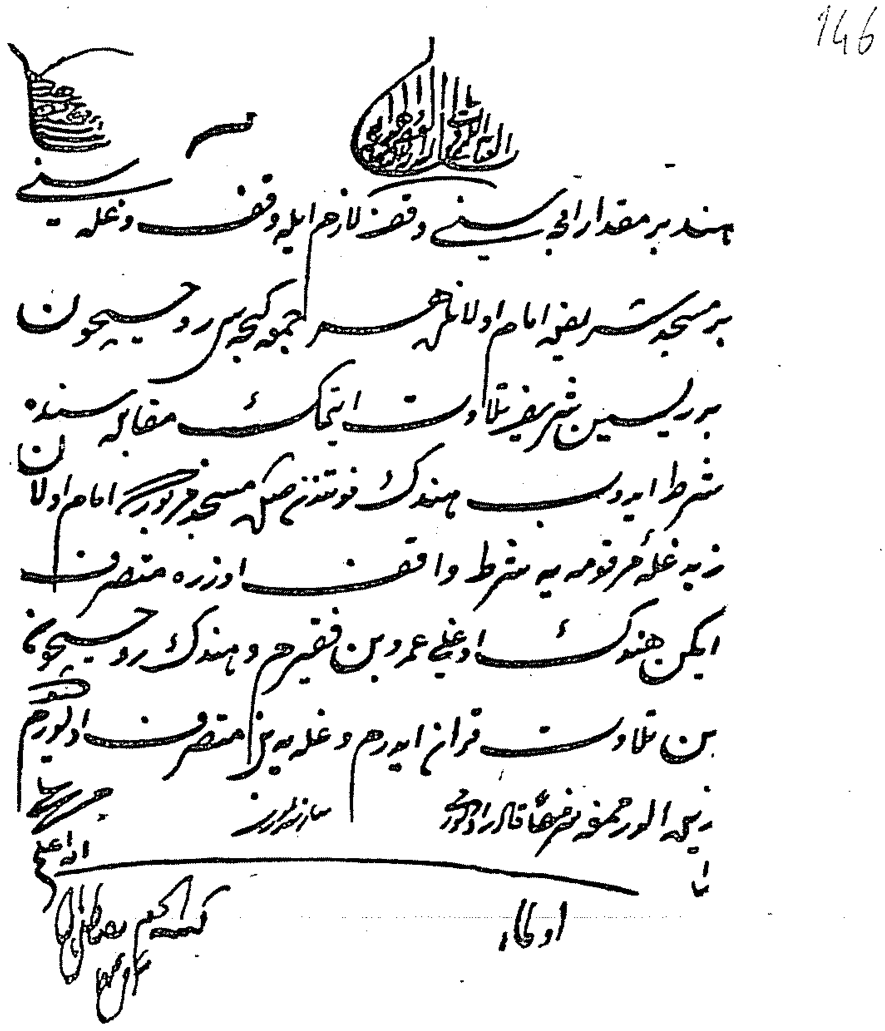

«ییلدیز کتبخانه‌سنده»

*
* *

[*] جواب قسمی ایله امضا مشار الیهك أل یازیسیدر .

دیکر :

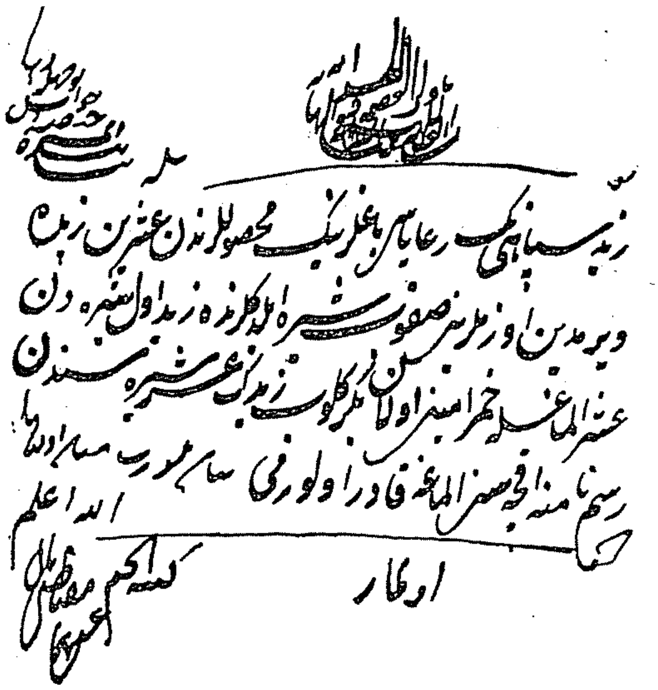

زید سپاهینک رعایاسی باغلرینک محصوللرندن عشرین زیده
ویرمدین اوزملرین صفوب شیره ایلدکلرنده زید اول شیره دن
عشر الماغه خمر امینی اولان بکر کلوب زیدک عشر شیره سندن
رسم نامنه اقچه صورالماغه قادر اولورمی بیان بیوریله مسئله اوله‌لر

اولماز

الله اعلم

*
* *

« شیخ الاسلام ومفتی الانام »

۳۹

بولوی مصطفی افندی

شیخ الاسلام یحیی افندینك شاکردیدر بولوی مصطفی افندی ملازمتی متعاقب (آق حصار) قاضیلغنه تعیین اولوندی بالآخره استادی یحیی افندینك حمایه‌سیله طریق تدریسه داخل اولدی . برمدت عتیق علی پاشا مدرسه‌سنده مدرسلك ، بعده حرمین مفتشلکی وظیفه‌سنی ایفا ایتدی بربرینی متعاقب بروسه (۱۰۵۵) ، ادرنه ، استانبول قاضیلقلرینه ارتقا ایتدی . اوچ سنه صوکرا عزل اولوندی (۱۰۵۷) ، ۱۰۶۳ ده آناطولی پایه‌سنه ، بالآخره ایکنجی دفعه استانبول قاضیلغنه تعیین ایدلدی.

ایکی‌سنه صوکرا عزل ایدیله‌رك آناطولی قاضیعسکرلکنی احراز ایتدی (١٠٦٥) ، بولوی مصطفی افندی کوپریلی محمد پاشا ایله صمیمی ایدی . ترخان سلطان کوپریلی‌یی صدارته کتیردیکی زمان بولوی‌مصطفی افندی ایچون‌ده دور اقبال حلول ایله‌مشدی. بوسببدن‌کوپریلینك صدارتندن برسنه مرورنده روم ایلی‌قاضیعسکرلکنه ، اون‌کون صوکرا مقام مشیخته ارتقا ایتدی . بالی زاده‌نك یرینه بولوی مصطفی افندی شیخ الاسلام اولدی . بولوی مصطفی افندی عالم، عادل ، حق پرست برذات ایدی . یالکزمسائل شرعیه‌ایله مشغول اولماز، احوال‌سیاسیه‌یی‌ده، بالخاصه‌کوپریلی زماننده، حق وعدالت‌دائره‌سنده اداره ایلمك ایستردی . بوسببدن مغایرشریعت احواله دائما مانع اولوردی . کوپریلی محمد پاشا ایله کرید سرداری دلی حسین پاشانك آره‌سی ایی‌دکلدی. کوپریلی، حسین پاشانك قتلنه فتوی ایستر، شیخ الاسلام ایسه: «اولمقوله آدمك جزئی جرمی سببیله قتلی مشروع دکلدر » دیه جواب ویرردی . بولوی مصطفی‌افندینك بوممانعتی کوپریلینك جانی صیقدی، شیخ‌الاسلامك حسین پاشا حقنده نفی جزاسنی کافی کورمسنی دیکله‌مه‌دی . کرید سردارینك قتلنه موفق اولدی ، بو صورتله شیخ الاسلامه قارشی قلباً عداوت باغلادی . بو صره‌ده وندیك دونماسی چناق‌قلعه بوغازینی‌قوشاتیور، کریدده‌کی‌عسکرلرفوق‌العاده مشکلاته دوچار اولیوردی. سلطان محمدخان رابع ، بروسه‌یه تفرجه کیدییوردی . بولوی مصطفی‌افندی بروسه‌یه حرکت همایونی‌ده موافق‌کورمه‌دی، وندیکلیره قارشی‌حرکت ایدلمسنی‌تصویب ایتدی. بوصورتله سلطان محمد رابعك‌ده توجهنی‌غائب ایلدی . کوپریلی بولوی‌مصطفی‌افندینك قتل ویا نفیی حقنده صلاحیت فوق‌العاده‌یی حائزدی؛ فقط بوصلاحیتی سوء استعمال ایتمه‌دی . بولوی‌مصطفی افندینك مصره نفیی‌ایله اکتفا ایتدی (١٠٦٩) . بولوی مصطفی‌افندی اون یدی‌سنه قدرمصرده قالدی، واورادە وفات ایله‌دی. « مصطفانك رحمت اولا جانته » وفاتنه تاریخدر . مدت فتواسی ایکی سنه‌در . شرح وحاشیه‌لری واردر .

* * *

فتاوای شریفه وخط دستلری نمونه‌لری : [*]

148

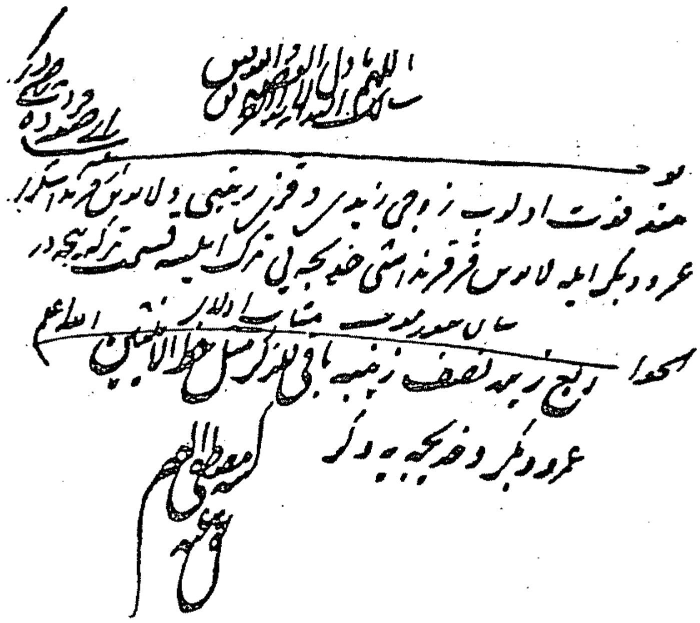

*
* *

149

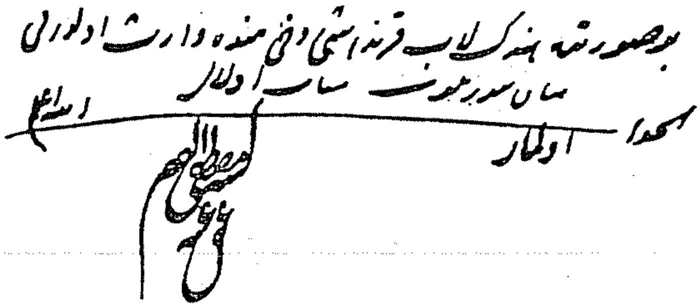

« یلدیز کتبخانه‌سنده »

*
* *

[*] جواب قسمی، الله امضا مشار الیهك آل یازیسیدر.

دیگر :

150

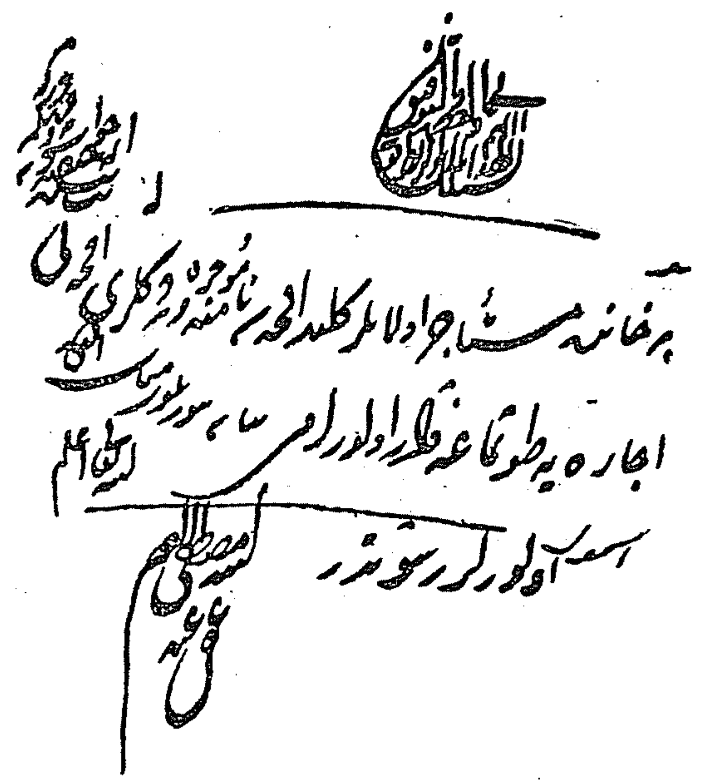

*
* *

« شيخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

٤٠

اسیری محمد افندی

بروسه‌لیدر . استانبولده تحصیل کمالات ایتمشدر . محمد افندی علی‌الاصول دور مدارس ایدرك سلطان ابراهیم خان زماننده مکه قاضیسی اولدی(١٠٥٤)، اواثناده والده سلطانك تشویقی ایله قزلر اغاسی سنبل اغاده مصره نفی اولونیوردی . محمد افندی، سنبل اغا ایله برسفینه‌یه راکب اولدی. ردوس اطه‌سی اوکنده قورصانلرك هجومنه اوغرادی . سفینه‌ده بولونانلرك قسم اعظمی وندیکلیلرطرفندن‌شهید ایدلدی.

محمد افندی بوفلاکتدن قورتولدی. فقط دشمن ألنده برمدت اسیرقالدی. اسارتدن خلاص اولدقدن صوکرا (اسیری) لقبنی آلدی . بش سنه مروررنده مصرقاضیسی نصب ایدلدی (١٠٥٩) ، بالآخره ادرنه (١٠٦٢) قاضیلغنــه نائل اولدی . سلطان محمد رابع دورنده علما ارەسنده ظهور ایدن انتظامسزلقلر اثناسنده اسیری محمد افندی‌ده جزایه دوچار اولدی . برمدت حیاتنی منفاده کچیردی . عفوینی‌متعاقب استانبول قاضیلغنه نائل‌اولدی (١٠٦٥)، مدتنی اکمال ایلەدکدن صوکرا کوپریلینك صدارتی هنکامنده آناطولی‌قاضیعسکرلکنه (١٠٦٨) ، بالآخره شیخ‌الاسلام بولوی مصطفی افندینك عزلی اوزرینه مقام فتوایه ارتقا ایتدی (١٠٦٩)، کوپریلی زاده فاضل احمد پاشــانك صدارتنه قدر مقام فتواده قالدی . فاضل احمد پاشا زماننده کوپریلینك شدتی حقنده ســویلەدیکی سوزلر خوشه کیتمەدی . اســیر محمد افندی طوغرویی سویلەمك یوزندن عزل ایدیلەرك بروسەیه نفی‌اولوندی (١٠٧٢)، یکرمی سنه قدرمعزولاً امرارحیات ایتدی، نهایت بروسەده ارتحال داربقا ایلدی . مرقدی بروسەده پرنج خانی جوارندەدر. « ویروب جانك اسیری بند فانیدن رها بولدی » [وفاتنه تاریخدر. مدت فتواسی سلطان محمد خان رابع زماننده اوچ سنەدر .

*
* *

151

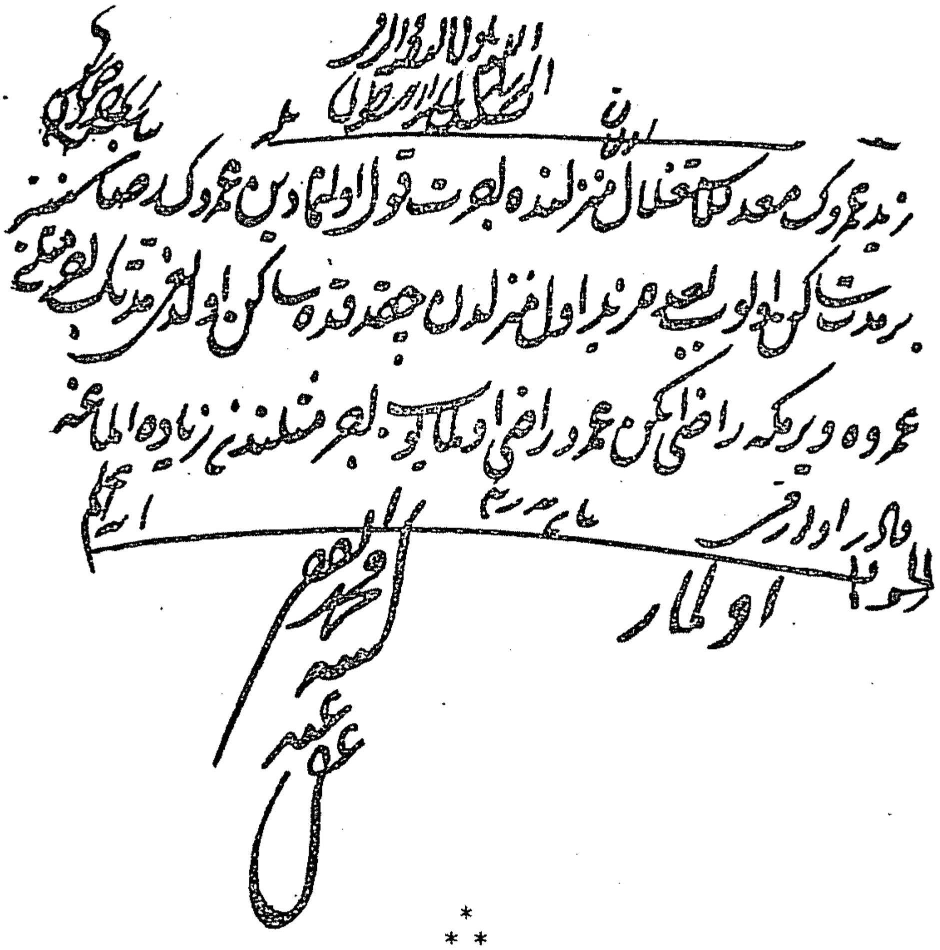
زید عمروک معد للاستغلال منزلنده بعقد اجارت قبول اولنمادین عمروک رضاسنسز
بر مدت ساکن اولوب بعده زید اول منزلدن چیقدقده ساکن اولدیغی مدتک اجر مثلنی
عمروه ویرمکه راضی اولسه عمرو راضی اولمایوب اجر مثلندن زیاده المغه
قادر اولور می
الجواب
اولماز

* *
*

دیکر: 152

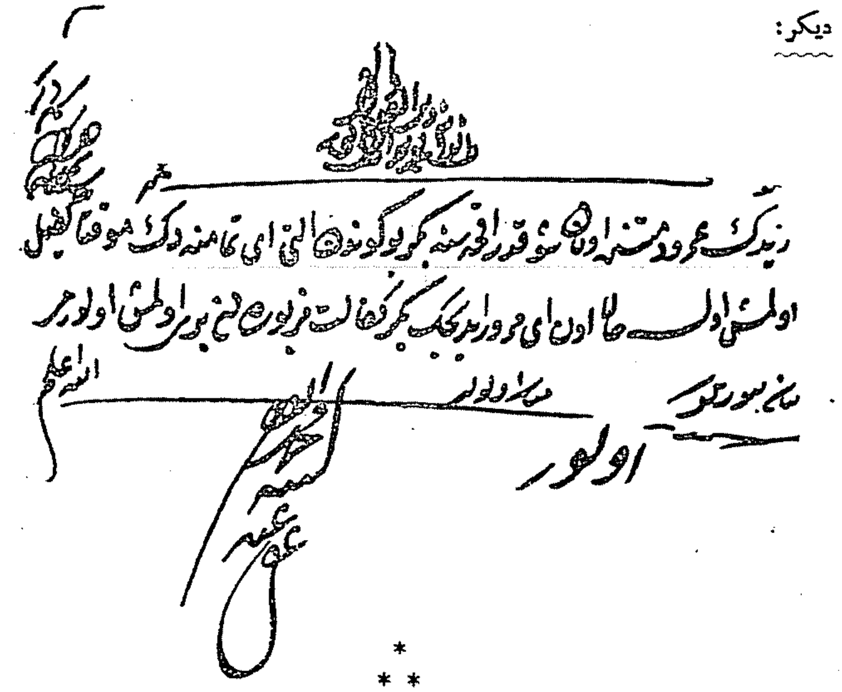
زیدک عمرو ذمتنده اولان شو قدر اقچه سنه بکر فلان گونه دک الی ایکی آی تأمینه دک موقتاً کفیل
اولمش اولسه حالا ادای عمرو ایدیجک بکر کفالت مزبوره‌دن بری اولمش اولور می
اولور

* *
*

[*] جواب قسمی ایله امضا مشار الیهك‌آل یازیسیدر.

دیگر:

153

زید فوت اولوب زوجه‌سی هندی و اوغللری عمرو و بکری و قیزلری زینب
و خدیجه و حارثه‌یی ترک ایدوب قبل القسمه عمرو دخی فوت اولوب زوجه‌سی
صالحه‌یی و قیزی سعیده‌یی و اناسی هندی و لابوین قرنداشی بکر ایله لابوین
قرنداشلری زینب و خدیجه و حارثه‌یی ترک ایدوب قبل القسمه زینب دخی فوت
اولوب زوجی خالدی و اوغللری بشر و ولید و زوری و قیزی طالحه‌یی
و اناسی هندی ترک ایدوب قبل القسمه بکر دخی فوت اولوب زوجه‌سی حسنی و اناسی
هندی و اوغللری سعید و مبارکی ترک ایدوب قبل القسمه خدیجه دخی
فوت اولوب اناسی هندی و لابوین قرنداشی عایشه و لابوین قرنداشی
اوغللری سعید و مبارکی ترک ایلسه قسمت ترکه‌لری نیجه‌در

ج
ایکی بیک اوچیوز درت سهم ایدوب التمش ایکی درت سهم هنده
درت یوز التمش سکز سهم عایشه‌یه ایکی یوز التمش سکز سهم صالحه‌یه
التمش ایکی سهم سعیده‌یه التمش سکز سهم خالده اللی التمش سهم
بشر و ولید و زوره بکری ایکی سهم طالحه‌یه التمش سکز سهم
حسنیه ایکشر یوز بشر سهم سعید و مبارکه ویریلور

کتبه الفقیر
... عفی عنه

* * *

« شيخ الاسلام ومفتى الانام »

٤١

السيد محمد امين افندى

« صنعى زاده »

حلب قاضيسى قره صنع الله افنديك مخدوميدر . مدرسلكدن تفيض ايتمشدر . محمد امين افندى ادرنه (١٠٥٦) ، بروسه (١٠٥٧) ، حلب ، مصرواستانبول قاضيلقلرنده بولندى (١٠٥٩) . ١٠٦٤ده آناطولى قاضيعسكرلكنه ، بر سنه مرورنده روم ايلى پايه‌سنه نائل اولدى. ١٠٦٧ده روم ايلى قاضيعسكرى تعيين ايدلدى برسنه‌صوكره عزل ايدلدى ايسه‌ده ١٠٧١ده ايكنجى دفعه روم ايلى قاضيعسكرلكنه ١٠٧٢ده اسيرى محمد افنديك عزلى اوزرينه مقام مشيخته ارتقا ايتدى. صنعى زاده محمد امين افندى غايت خفيف مشرب ، مشيخت مقامنك ، قاريني محافظه‌يه غير مقتدر ايدى . بر سنه دوام ايدن مشيختنى متعاقب عزل ايدلدى (١٠٧٣) ، اوچ سنه صوكره‌ده وفات ايتدى (١٠٧٦) . مرقدى اسكدارده هدايى محمودافندى دركاهى جوارنده‌در . مدت فتواسى سلطان محمد رابع زماننده اون بر آى قدردر .

* * *

فتاوای شریفه وخط دستاری نمونه‌لری : [*]

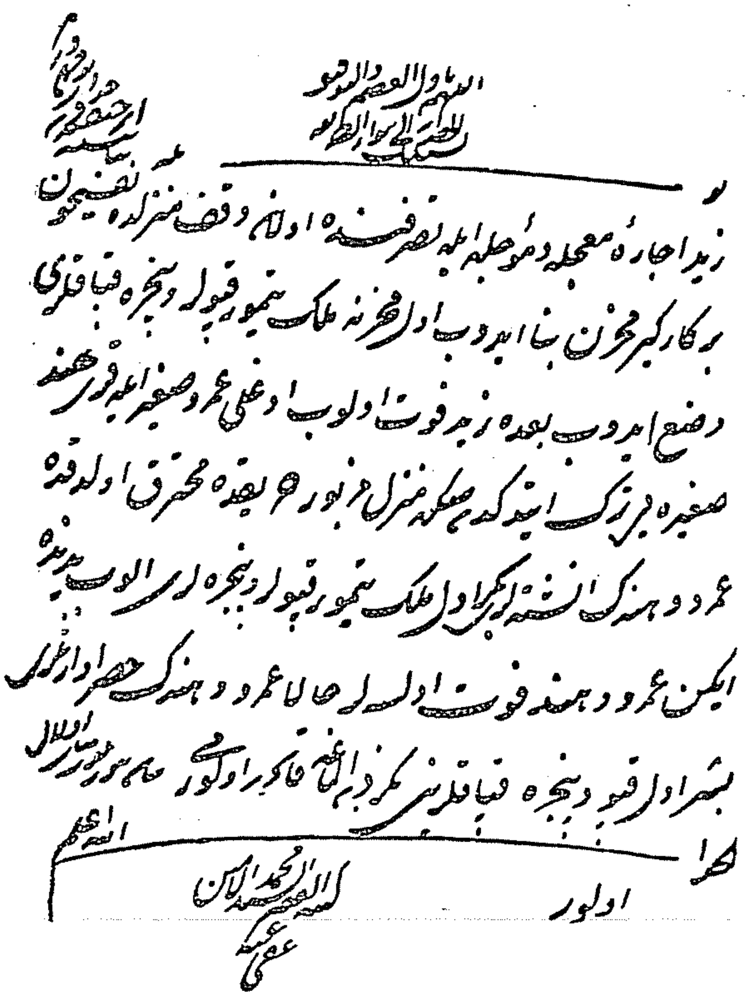

هو

زید اجارهٔ معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولان وقف منزلده
بر کارگیر مخزن بنا ایدوب اول مخزنه ملک تیمور قپولر و پنجره قپاقلری
وضع ایدوب بعده زید فوت اولوب اوغلی عمرو و صغیره
صغیره بزرگ ایدکدن صکره منزل مزبوره بعده محترق اولدقده
عمرو و هندک
ایکن عمرو و هند فوت اولسه‌لر حالا عمرو و هندک
بشر اول قپو و پنجره قپاقلرینی بکردن الغه قادر اولورلرمی

الجواب

اولورلر

الله اعلم

* ییلدیز کتبخانه‌سنده *

*
* *

[*] جواب قسمی‌ایله امضا مشار الیهک أل یازیسیدر .

« شيخ الاسلام ومفتى الانام »

٤٢

منقارى زاده يحيى افندى

علائيـه‌لى منقارى زاده عمر افندينك اوغليدر . پدرى مكهٔ مكرمه قاضيلغنده بولونمشدر. منقارى زاده يحيى افندى رؤسه نائل اولدقدن صوكره متعدد مدرسه‌لرده تدريسـات ايله مشـغول اولدى ١٠٥٨ ده مكهٔ مكرمه قاضيلغنه ، اوچ دفعه‌ده مصر قاضيلغنه تعيين اولندى ١٠٦٩ ده استانبول قاضيسى، ١٠٧٢ ده روم ايلى قاضيعسكرى اولدى . كوپريلى زاده فاضل احمد پاشانك صدارتنده صنعى زاده‌نك عزلى اوزرينه مقام مشيختى احراز ايتدى . دوچار اولديغى فلج علتى وظيفهٔ فتوايى ايفا ايتمسنه مانع اولدى . بر مدت قدر ادرنه‌ده اختيـار اقامت ايتـدى . يرينه روم ايلى صـدرى آنقره‌وى محمد امين افندى نيـابت ايلدى ايسـه‌ده مرضنك شـفاياب اوله‌ميه‌جغى آكلاشيلديغندن مقام فتوادن عزل ايديله‌رك يوميه بيك آقچه ايله تقاعد اولوندى . (١٠٨٤) درت سنه صوكره وفات‌ايتدى (١٠٨٨) مرقدى اسكدارده مدرسه‌سى اتصالنده‌در . « منزل منقارى زاده جنت مأوا اوله » وفاتنه تاريخدر مدت فتواسى سلطان محمد رابع زماننده بر بچق سنه‌دن زياده‌در .

فتاوای شریفه وخط دستاری نمونه‌لری : [*]

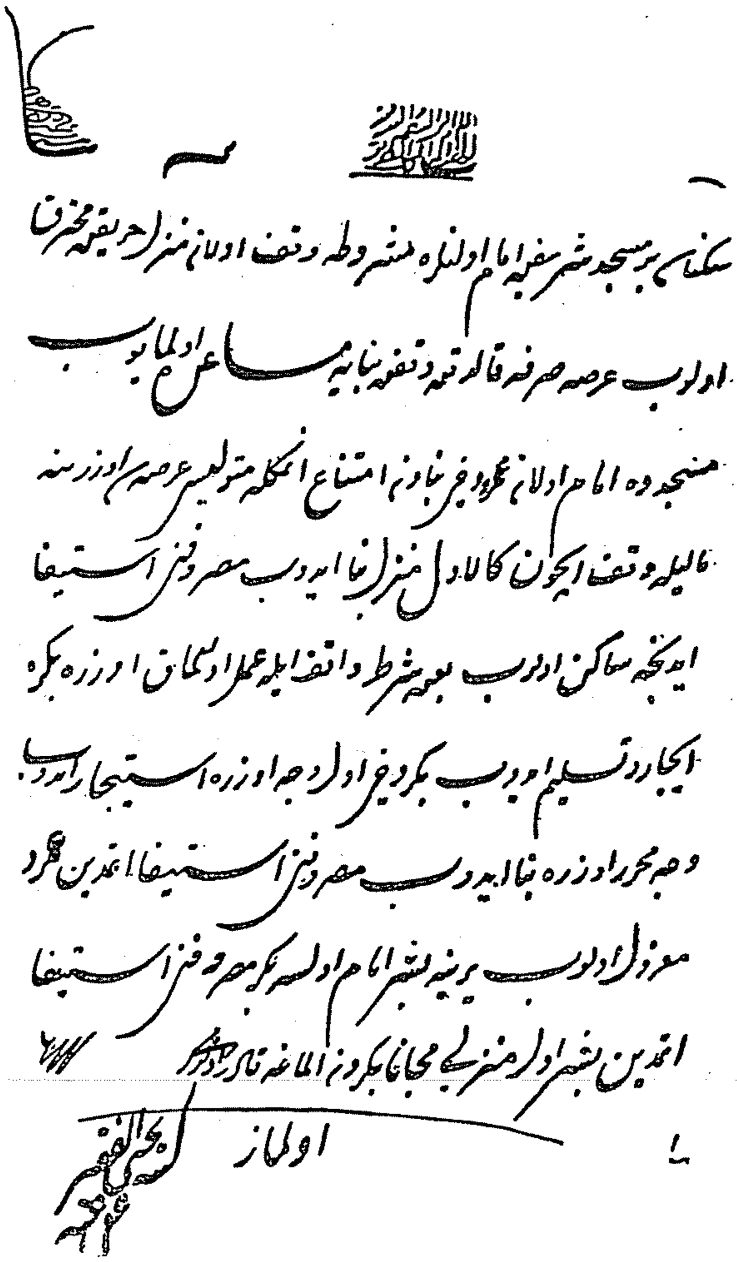

زید بر مسجد شریفه امام اولنلره مشروطه وقف اولان منزل احریقه محترق اولوب عرصه صرفه قالدقده ونفقه بنایه مساعد اولمایوب مسجد مزبوره امام اولان عمرو دخی بنادن امتناع ایلدکده متولیسی عرصه اوزرنده قالیله وقف ایچون کالاول منزل بنا ایدوب مصرفن استیفا ایدنجه ساکن اولوب بعده شرط واقف ایله عمل اولنماق اوزره بکره ایجاره تسلیم اولوب بکر دخی اول وجه اوزره استیجار ایدوب وجه محرر اوزره بنا ایدوب مصرفن استیفا ایتمدن عمرو معزول اولوب یرینه بشر امام اولسه بکر مصرفن استیفا ایتمدن بشر اول منزلی مجانا بکردن الماغه قادر اولورمی

اولماز

کتبه یحیی الفقیر عفی عنه

« ییلدیز کتبخانه‌سنده »

*
* *

[*] جواب قسمی ایله امضا مشار الیهك آل یازیسیدر .

« شیخ الاسلام ومفتی الانام »

٤٣

چتالجه‌لی علی افندی

شیخ محمد بن حسن العلائی افندینك اوغلیدر . علی افندی چتالجه‌ده طوغدی . (١٠٤١) استانبوله کلدیکی زمان منقاری زاده‌دن ملازم اولدی . کوپریلی زاده فاضل احمد پاشانك کرید سفرنده اردو قاضیلغنده بولوندی . بالآخره سلانیك (١٠٨٠) مصر قاضیلقلرینه نائل اولدی . ١٠٨١ سنه‌سنده روم‌ایلی قاضیعسکری نصب ایدلدی ، اوچ سنه مرورنده عزل ایدلدی ایسه‌ده عزلی سنه‌سنده استادی منقاری زاده‌نك یرینه مشیخت مقامنی احراز ایلدی (١٠٨٤) چتالجه‌لی علی‌افندی غایت مستقیم ، رأینده مستقل بر ذات ایدی ، دورك رجالی بو استقامتدن ممنون اولمیورلر ، شیخ الاسلام افندی‌یه هر ایسته‌دکلرینی ایفا ایتدیره‌میورلردی . ازجمله استانبول قائممقامی رجب پاشا کندیسنی بردرلو چکه‌میوردی . بو سببدن دشمنلری عزلنه موفق اولدیلر (١٠٩٧) . علی افندی معزولاً بروسه‌ده یاشادی . سلطان سلیمان ثالثك جلوسندن صوکرا استانبوله عودتنه مساعده اولوندی . سلطان احمد ثانی زماننده شیخ الاسلام ابوسعید زاده افندینك یرینه ایکنجی دفعه شیخ‌الاسلام اولدی (١١٠٣) . فقط اوسنه وفات ایتدی . مدت فتواسی سلطان‌محمد خان رابع زماننده اون اوچ سنه ، ایکی آی ، اون بش‌کون ؛ سلطان احمد ثانی زماننده ایکی آیدن زیاده‌در . فتوالری معتبردر .

*
* *

فتاوای شریفه و خط دستاری نمونه‌لری : [*]

156

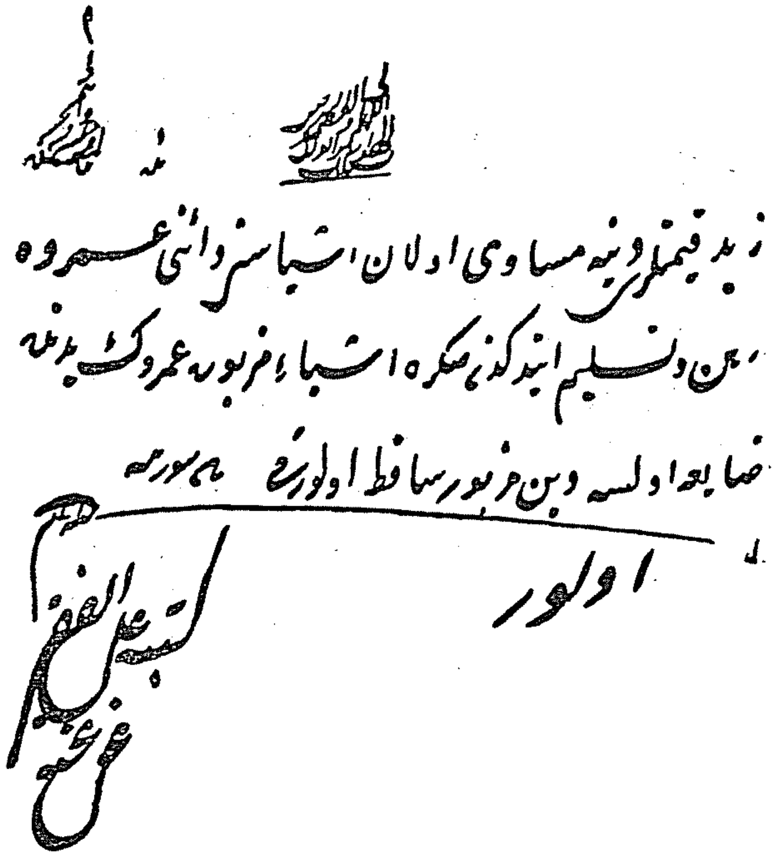
زید قیمتلری دینه مساوی اولان اشیاسنی دائنی عمروه
رهن و تسلیم ایدکدنصکره اشیاء مزبوره عمروک یدنده
ضایع اولسه دین مزبور ساقط اولورمی بیان بیوریله
اولور

« ییلدیز کتبخانه‌سنده »

*
* *

[*] جواب قسمی ایله امضا مشار الیهك آل بازیسیدر .

« شيخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

٤٤

آنقره‌وی محمد افندی

آنقره‌لی حسین افندینك اوغلیدر . تاریخ تولدی ١٠٢٨ در . آنقره‌وی محمد افندی کنجلکنی تحصیل معرفتله کچیردی . استانبولده مدرسین کرام زمره‌سنه داخل اولدی . کوپریلی زاده فاضل احمد پاشانك صدارتی هنکامنده (١٠٧٧) یکیشهر قاضیلغندن بروسه قاضیلغنه ، بالآخره مصر (١٠٨٠)، استانبول (١٠٨٢) قاضیلغنه وعین سنه‌ده آناطولی قاضیعسکرلکنه نائل اولدی . ١٠٨٧ ده عزل و١٠٩٦ ده ایکنجی دفعه اوله‌رق اناطولی قاضیعسکرلکنی ، چتالجه‌لی علی افندینك عزلی اوزرینه مقام مشیختی احرازایتدی (١٠٩٧) . ایکی سنه قدر امورشرعیه ایله مشغول اولدقدن صوکرا وفات ایتدی (١٠٩٩) . مرقدی سلطان سلیم جوارنده قوغه‌جی‌دده تربه‌سی اوکنده‌در . « مفتیٔ دهر ایدی حیف کوچدی محمد امین » وفاتنه تاریخدر . مدت فتواسی برسنه‌دن فضله‌در. فتوالری غایت مشهور اولدیغی کبی تنویره حاشیه‌سی وبرده مدرسه‌سی واردر .

*
* *

فتاوای شریفه وخط دستاری نمونه‌لری : [*]

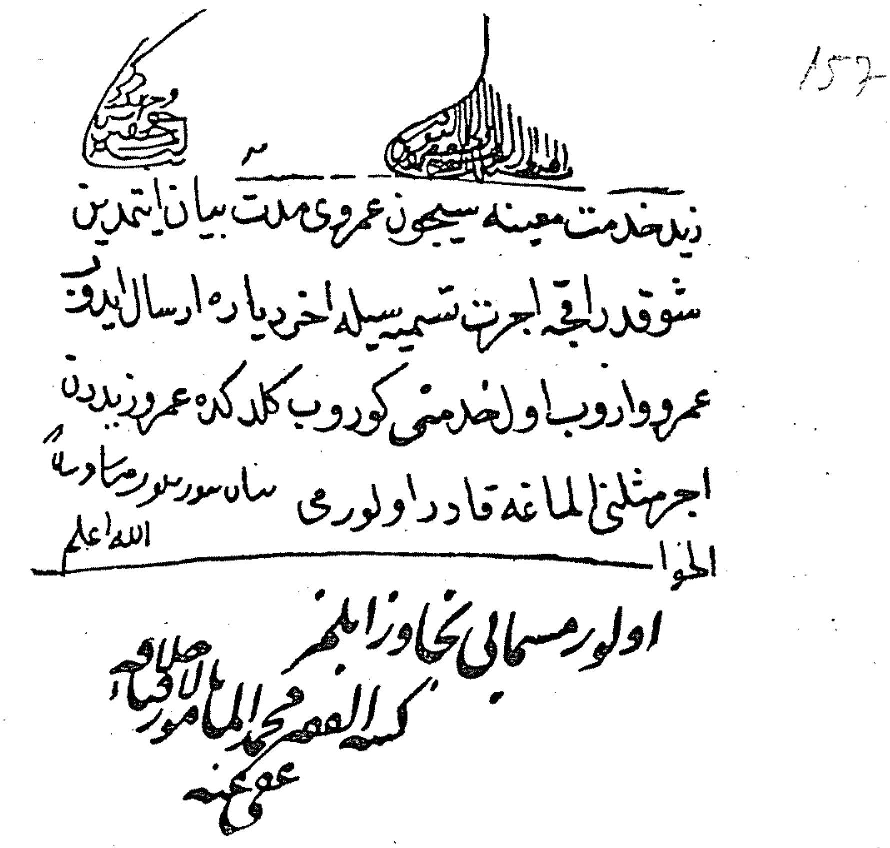

زید خدمت معینه سیچون عمرو ی مدت بیان ایتمدین
شو قدر اقچه اجرت تسمیه سیله اخر دیاره ارسال ایدوب
عمرو واروب اول خدمتی کوروب کلدکده عمرو زیددن
اجر مثلی الماغه قادر اولور می
الجواب الله اعلم
اولور مسمایی تجاوز ایلمز
کتبه الفقیر محمد المأمور بالافتاء عفی عنه

*
* *

[*] جواب قسمی ایله امضـا مشارالیهك أل یازیسـیدر . بوفتوایی امور مشیختی وکالةً تمشیت بیوردقلری صره‌ده امضالەمشلردر تاریخ راشدده وکالتلری حقنده معلومات آتیه‌یه تصادف اولنیور :

شیخ‌الاسلام منقاری زاده یحیی افندی حضرتلری شکسته مزاج ومحتاج تدبیر وعلاج اولمقله دفع علت ایدنجیه‌دك ادرنه‌ده کی قوناغنده مکث وآرام ایتمك اوزره مظهر شفقت همایون ویرلرینه روم‌ایلی قاضیعسکری انقروی محمد افندی حضرتلری خلافت ایتمك اوزره افتایه مأذون اولدی .

شیخ‌الاسلام مشارالیه حضرتلرینك علتنده عدم قبول علاج حالتلری حادث اولمقله سابقا روم‌ایلی قاضیعسکری چتالجه‌لی علی افندی حضرتلری درسعادتدن جانب رکاب همایونه دعوت وماه ذی‌القعده‌نك اون دردنجی چهارشنبه‌کونی حاجی اوغلی پازارنده حضورهمایونه قبول ومسند مشیخت اسلامیه توجیه بیورلدی .

« شیخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

٤٥

محمد افندی

« دباغ زاده »

دباغ محمود افندینك اوغلیدر . محمد افندی علی‌الاصول دور مدارس ایتدکدن صوکرا خارج رتبه‌سنه نائل اولدی (١٠٦٧) . کوپریلی زاده‌نك صدارتنده شام (١٠٧٧) ، ادرنه (١٠٨١) ، استانبول (١٠٨٥) قاضیلقلرینی احراز ایتدی . ١٠٩٠ ده آناطولی صدرینی احراز ایتدی ایسه‌ده یکرمی آلتی آی صوکرا عزل ایدلدی . ١٠٩٨ ده روم ایلی صدرینه واصل اولدی . بو اثناده آنقره‌وی محمد افندینك وفاتی‌اوزرینه مقام مشیختی‌احراز ایتدی . سلطان‌محمد رابعك خلعیله‌نتیجه‌لنن یکیچری عصیانی اثناسنده تقاعدی اختیار ایلدی (١٠٩٩) . یرینه مقام مشیختی احراز ایدن شیخ‌الاسلام فیض‌الله افندی‌آز بر زمان صکره عزل ایدیلنجه مقام مشیختی تکرار احراز ایلدی ایسه‌ده علیهنده علمانك اتفاق یتمسی عزلنه سببیت ویردی . (١١٠١) دباغ زاده‌محمد افندی اون اوچ سنه قدر کوشهٔ انزوایی‌اختیار ایلدی ، سلطان مصطفای ثانینك اواخرسلطنتنده ارتحال داربقا ایتدی (١١١٤) . مرقدی استانبولده سلطان سلیم جوارنده بنا ایتدیردیکی مدرسه قربنده‌در . مدت فتواسی سلطان محمد خان رابع زماننده آلتی‌آی ، سلطان سلیمان ثالث زماننده ایکی‌سنه دن زیاده در .

*
* *

فتاوای شریفه وخط دستلری نمونه‌لری : [*]

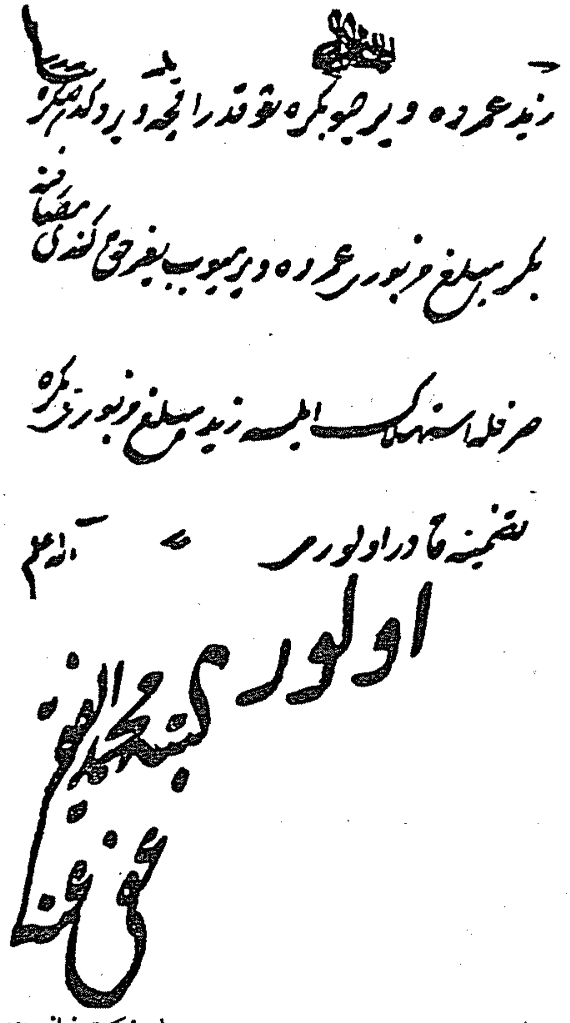

زید عمروه ویرجون بکره شو قدر اقچه ویردکده بکر
بکر مبلغ مزبوری عمروه ویرمیوب بغیر حق کندی مصالحنه
صرف و استهلاک ایلسه زید مبلغ مزبوری بکره
تضمینه قادر اولورمی الله اعلم
اولور
کتبه محمد ... عفی عنهما

« ییلدیز کتبخانه‌سندن »

* * *

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك آل یازیسیدر .

« شیخ الاسلام ومفتی الانام »

٤٦

فیض‌الله افندی

ارضروملیدر . فیض‌الله افندی وطننده اكمال تحصیل ایتدی . سلطان محمدخان رابع زماننده وانی محمد افندی استانبولده خواجۀ پادشاهی اولدیغی زمان ، فیض‌الله افندی‌یی‌ده دعوت ایتدی. (١٠٧٤) ، حتی بو دعوتله‌ده قالمادی. فیض‌الله افندی‌یی داماد ایدیندی . فیض‌الله افندی ازدواجندن درت سنه صوكرا ادای حج ایچون حجازه متوجهاً حركت ایتدی (١٠٧٨) . او اثناده موكب همایون یكیشهرده ایدی . فیض‌الله افندی عودتنده یكیشهره كلدی ، بوراده قائن پدرینك وساطتیله حضور پادشاهی‌یه قبول ایدلدی. او تاریخدن اعتباراً فیض‌الله افندینك اقبال‌یلدیزی پارلادی. سلطان مصطفای ثانینك خواجه‌سی سید محمد افندینك وفاتی اوزرینه معلم تعیین اولوندی . عینی زمانده ملازمتی ایچون‌ده خط‌همایون اصدار ایدلدی. فیض‌الله افندی مدرس اولدی (١٠٨١). بش‌سنه صوكرا استانبول پایه‌سنی احرازایتدی . بو اثناده شهزاده سلطان احمدك تعلیمنه مأمور اولدی . ١٠٩٧ ده روم ایلی قاضیعسكرلكنی (پایه‌سینی) احراز ایلدی . فیض‌الله افندی شهزاده كانه معلملك ایدرك رجال دولت بیننده بویوك برنفوذ قازاندی. ١٠٩٨ده نقیب‌الاشراف اولدی . سلطان‌محمد خان رابعك خلعندن صوكرا ، یكیچریلرك مدهش عصیانلری هنكامنده دباغ زاده محمد افندینك یرینه مشیخت مقامنی احراز ایتدی (١٠٩٩) . فقط عصیان واسطه‌سیله احراز ایلدیكی موقعی ینه بریكیچری عصیانیله الدن‌چیقاردی. سیاوش پاشانك صدارتنده یكیچریلرك تكرار عصیان ایتملری اوزرینه صدر اعظم شهید ، فیض‌الله افندی‌ده ارضرومه نفی ایدلدی (١٠٩٩) . سلطان مصطفای ثانینك جلوسنه قدر ارضرومده قالدی . جلوس وقوعنده ، پادشاهك معلمی‌اولمق صفتیله ، استانبوله دعوت ایدلدی . جلوس سنه‌سی ادرنه‌ده مقام مشیختی ثانیاً احراز ایتدی (١١٠٦). مصطفای ثانینك خلعنه قدر بویوك برنفوذ ایله مقام مشیختی اشغال ایلدی . اولاد واقرباسنی الك بویوك رتبه‌لره

اصعاد ایتدی . مشیخت مقامنی ارثاً اولادینه براقمق درجه‌سنده ایلری‌یه واردی ،
اوغلی فتح‌الله افندی‌یی کندیسنه خلف تعیین ایتدی ، عهده‌سنه مشیخت پایه‌سی
ویردیره‌رك اوغلنه خلعت بیضا کیدیرمکه موفق اولدی. فیض‌الله افندی بو حرکتلریله ارکان
دولتك وخلقك عداوتنی جلب ایتدی . ۱۱۱۵ ده وقوع بولان یکیچری عصیانی
اثناسنده فیض‌الله افندی سلطان مصطفای ثانی ایله برابر ادرنه‌ده ایدی. یکیچریلرك
استانبولدن رکاب همایونه کوندردکلری محضر منافعنه موافق کلمدیکندن صاقلادی
بو صورتله ادرنه وقعه‌سنه سببیت ویردی فیض‌الله افندینك محضری یاقدیغنی سلطان
مصطفای ثانی طرفندن خبر آلننجه ، کندیسنك عزلنه ودرت نفر اولادی ایله ارضرومه
نفینه قرار ویرلدی . فقط عصیان بونکله باصدیریلامادی یکیچریلر فوج فوج ادرنه‌یه
طوغرو یورودیلر ، فیض‌الله افندی ایله چوجقلرینك کندیلرینه تسلیمنی طلب ایلدیلر
بو اثناده فیض‌الله افندی، چوجقلری برابر ارضرومه متوجهاً یوله چیقمش، کلمشدی .
آرقه‌لرندن درحال برخط همایون کوندرلدی ، فیض‌الله افندی وعائله‌سی وارنه‌ده توقیف
ایدلدی . ادرنه‌ده‌کی خانه‌سی واموالی عاصیلر طرفندن یغما ایدلدی عاصیلرك آرزولری
اوزرینه فیض‌الله افندی وارنه‌دن ادرنه‌یه کتیرلدی . رتبه‌سی رفع ایدیله‌رك آغا قاپیسنه
حبس اولوندی یکیچری زوربالری انتقام آلمق ایچون محبسه کیردیلر. فیض‌الله افندی‌یی
خیاله صیغماز اذیتلرله شهید ایتدیلر . نهایت طونجه نهرینه آتارق انتقاملرینی تسکین
ایده‌بیلدیلر .

فیض‌الله افندی علم وفضلیله ممتاز ایدی (جامع الریاستین) عنوانتی حائزدی .
کتاب الاذکار بالعشی والابکار نامنده براثری ، لطائف شتایی حاوی برمجموعه‌سی ،
بیضاوی حاشیه‌لری تعلیقاتی ودها سائر آثاری واردر. ارضرومده برمدرسه ؛ برجامع،
بردارالقرا ، شامده بردارالحدیث ، مدینهٔ منوره‌ده واستانبولده برمدرسه، کتبخانه
مکتب بنا ایتدیرمشدر . مدت فتواسی محمد خان رابع ، سلیمان ثالث ، مصطفای ثانی
دورلرنده سکز سنه ، سکز بچق آیدر . احتراص ، بادئ فلاکتی اولمشدر .

*
* *

فتاوای شریفه وخط دستلری نمونه‌لری : [*]

هند زوجی زید ایله مهری اوزرینه خلع اولوردن صکره

هند خلع مزبور اکراه معتبر ایله اولمشیدی دیو

دعوی واکراه معتبری اثبات ایدیجک مهرینی

زیددن المغه قادره اولورمی

اولور

کتبه الفقیر السید [illegible] عفی عنه

« ییلدیز کتبخانه‌سنده »

* * *

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك أل یازیسیدر .

٤٧

فيض الله افندى [*]

« ابوسعيد زاده »

شيخ الاسلام ابوسعيد افنديك اوغليدر . تاريخ تولدى ١٠٤٠ در. فيض الله افندى پدرينك مشيختى هنكامنده نفوذندن استفاده ايتدى . هنوز اون بش ياشنده ايكن مهرماه سلطان مدرسه‌سنه تعيين اولوندى (١٠٥٥) . يكرمى بش ياشنده استانبول رؤسنى، بر برينى متعاقب ، غلطه منصبنى ، نهايت استانبول قاضيلغنى احراز ايتدى (١٠٦٤) . اون اوچ سنه قدر معزولاً امرار اوقات ايلدى ايسه ده ١٠٧٧ ده آناطولى قاضيعسكرلكنه، ١٠٩٧ ده روم ايلى قاضيعسكرلكنه ارتقا ايلدى . بر سنه قدر معزول اولدى ، فقط عين سنه‌نك ختامنده تكرار روم ايلى قاضيعسكرلكنه، سلطان سليمان ثالث دورنده مقام مشيخته ارتقا ايتدى (١١٠١) . عربه‌جى على پاشا ايله حضور همايونده مغاير نزاكت اطوارى عزلنه وبوزجه آطه‌يه نفينه سبب اولدى . بالآخره نفيندن صرف نظر ايديله‌رك بشكطاشده كائن ياليسنده اقامتنه مساعده ايدلدى . خلفنك وفاتى اوزرينه تكرار مقام مشيختى احراز ايلدى ايسه ده وزير اعظم سرمه‌لى على پاشا ايله خوش كچينمه ديكندن تكرار عزل ايدلدى (١١٠٥)، ساقيزه نفى اولوندى . ساقيز اطه‌سى دشمن طرفندن استيلا اولونديغى صره‌ده فيض الله افندى (چشمه) يه چكلدى ، فقط اوراده اقامتنه مساعده اولونميوب مصره نفى ايدلدى. بر مدت صوكره عفو ايديله‌رك استانبولده اقامتنه مساعده اولوندى ايسه ده عمرى وفا ايتميه‌رك فندقليده كائن خانه‌سنده ارتحال دار بقا ايلدى (١١١٠) « كوچدى فيض الله افندى » وفاتنه تاريخدر . مدت فتواسى سلطان سليمان ثالث و احمد ثانى دورلرنده درت سنه قدردر. فيض الله افندى علم هيئته واقف، شعر وانشادده كامل ايدى . شدت وتهورى فلاكتنى موجب اولمشدر .

*

* *

[*] مشار اليهك خط دستلريله موشح فتوالرى، تحرى اولنمقده‌در. بولنديغى تقديرده بمنه الكريم سنين آتيه سالنامه‌لرينه درج ايديله‌جكدر.

« شیخ‌الاسلام ومفتی الانام »

٤٨

صادق محمد افندی [*]

صدرالدین شروانی احفادندر. تاریخ تولدی . ١٠٤٠ در . صادق محمد افندی کنجلکنده علی‌الاصول تحصیل ایلدکدن صوکرا خارج رتبه‌سنه نائل اولدی . اللی بر یاشنده حلب (١٠٩١) ، بعده مصرقاضیلغنی احراز ایلدی . عزلندن صوکرا تکرار مصر قاضیلغنه کوندرلدی . نهایت سلطان احمد ثانی دورنده شیخ الاسلام ابوسعید زاده فیض‌الله افندینك معاونتی ایله انا طولی صدرینه (١١٠٣) ، ایکی سنه صوکرا روم ایلی صدرینه (١١٠٥) وفیض‌الله افندینك عزلی اوزرینه مقام مشیخته واصل اولدی (١١٠٥) . بوصره ده جامع الریاستین ارضرومی فیض‌الله افندی منفاسندن دعوت ایدلشدی . سلطان مصطفای ثانی جلوس ایتمش ، صادق محمد افندی ایچون استناد کاه قالمامشدی . صادق محمد افندی بو اثناده عزل‌ایدلدی . اون ایکی‌سنه قدر فندقلیده کائن خانه‌سنده کوشهٔ انزوایی اختیار ایتدی . ادرنه وقعه‌سنده فیض‌الله افندینك شهادتی متعاقب احمد ثالث دورنده پشمقجی زاده علی افندی شیخ الاسلام اولمشدی . انك‌ده عزلی اوزرینه صادق محمدافندی ثانیاً مقام مشیختی احراز ایلدی . فقط بوصره‌لرده پك اختیاردی . فتوی ایشلرینه قوهٔ ذهنیه‌سی مساعد دکلدی . دماغنك ضعفی هرحالنده نمایان اولیوردی . بوسببدن عزل ایدلدی (١١١٩) . فندقلیده کائن‌خانه‌سنده امرار اوقات ایدرکن‌ایکی‌سنه صوکرا وفات ایتدی(١١٢١) . صادق محمد افندی فضل وکمال ایله ممتاز ، اخلاق حمیده ایله متصفدی . مدت فتواسی سلطان احمد خان ثانی دورنده طقوز آی ، احمد خان ثالث دورنده برسنه‌در .

* * *

[*] مشارالیهك خط دستلریله موشح فتوالری تحری اولنمقده‌در. بولندیغی تقدیرده بمنه‌الکریم سنین آتیه سالنامه‌لرینه درج ایدیله‌جکدر .

« شيخ الاسلام ومفتى الانام »

٤٩

امام سلطانی محمد افندی [*]

بروسه‌لیدر . سلطان محمد خان رابعه امام اولمشدر. محمد افندی یکیشهر قاضیلغنه بعده استانبول قاضیلغنه نائل اولدی . عزلنی متعاقب دفعةً روم ایلی قاضیعسکری نصب ایدلدی . ۱۰۹۰ ده تکرار روم ایلی صدرینه ونهایت صادق محمد افندینك عزلی اوزرینه مقام مشیخته ارتقا ایتدی (۱۱۰۶) . سلطان مصطفای ثانی دورنده ایکی آی التی کون قدر مقام فتواده قالدقدن صوکرا عزل ایدلدی . ادرنه وقعه‌سی أثناسنده (۱۱۱۵) یکیچریلرك ارزوسیله مقام مشیختی احراز ایلدی . فقط ادارهٔ اموردن عاجز ، حسن‌صورتله ادارهٔ کلامه غیرمقتدر اولمسی حسبیله اغبرارشاهانه‌یی جلب ایتدی . سلطان احمد ثالث دورنده‌ده التی آی مقام فتواده بولوندقدن صوکرا عزل وبروسه‌یه نفی ایدلدی . یکرمی التی‌سنه قدر بروسه‌ده تدریسات ایله مشغول اولدی . وفاتی ۱۱٤۱ ده‌در . مدت فتواسی طقوز آی قدردر .

* * *

اوچنجی سلطان احمد خان دوری :

« شیخ الاسلام ومفتی‌الانام »

٥٠

پشمقجی زاده علی افندی

پشمقجی زاده محمد افندینك اوغلیدر . تاریخ تولدی ۱۰٤۸ در . علی افندی دوزینك علماسندن تحصیل معرفت ایتدی ، مفتی عبدالرحیم افندیدن ملازم اولدی . علی‌الاصول دورمدارس ایلدکدن صوکره قدس شریف (۱۰۹۸) وادرنه (۱۱۰۱)

[*] مشارالیهك خط دستلریله موشح فتوالری تحری اولنمقده‌در. بولندیغی تقدیرده یمنه‌الکریم صنین آتیه سالنامه‌لرینه درج ایدیله‌جکدر .

٤٩٧

قاضیلغنی، عین‌سنه‌ده نقیب‌الاشراف منصبنی احراز ایلدی. آز برزمان ایچنده روم‌ایلی پایه‌سنه نائل اولان علی‌افندی، سلطان‌مصطفای ثانی زماننده شیخ‌الاسلام فیض‌الله افندی ایله دائما مخالصت و محبت‌اوزره یاشادی. ادرنه‌ده، سلطان‌مصطفای ثانینك رجال دولتی آره‌سنده مهم بر موقع اشغال ایتدی. ادرنه وقعه‌سی فیض‌الله افندینك سبب فلاکتی اولدیغی هنگامده یکیچریلرك اصراری اوزرینه مقام فتوایی احراز ایلدی. شیخ‌الاسلام علی‌افندی غایت عاقل ودور اندیش ایدی. دورك فنالغنی ادراك ایدییور، عدل‌وحقك حکمفرما اولامیه‌جغی بر زمانده شرف مشیختی اخلال ایتمك ایسته‌میوردی. بوسببدن استعفاسنی ویردی ایسه‌ده آلتی آی صوکره تکرارمقام مشیختی احراز ایلدی (١١١٥). اوچ سنه قدر کمال عفت و استقامتله وظیفهٔ فتوایی ایفا ایتدی. نهایت چورلیلی علی پاشانك تشویقی ایله عزل ایدلدی. سینوبه نفی اولوندی (١١١٨). درت سنه صوکرا استانبوله عودت ایتدی. ابن‌زاده عبدالله‌افندینك یرینه‌مقام فتوایی احرازایلدی‌ایسه‌ده عمری وفا ایتمه‌دی. برآی ایچنده عالم فانی‌یه وداع ایلدی. «بقایه کوچدی، السیدعلی اول مفتیٔ افاق» وفاتنه تاریخدر. مدت فتواسی سلطان احمد خان ثالث دورنده درت سنه، سکز آی اون بش کوندر.

فتاوای شریفه وخط دستاری نمونه‌لری : [*]

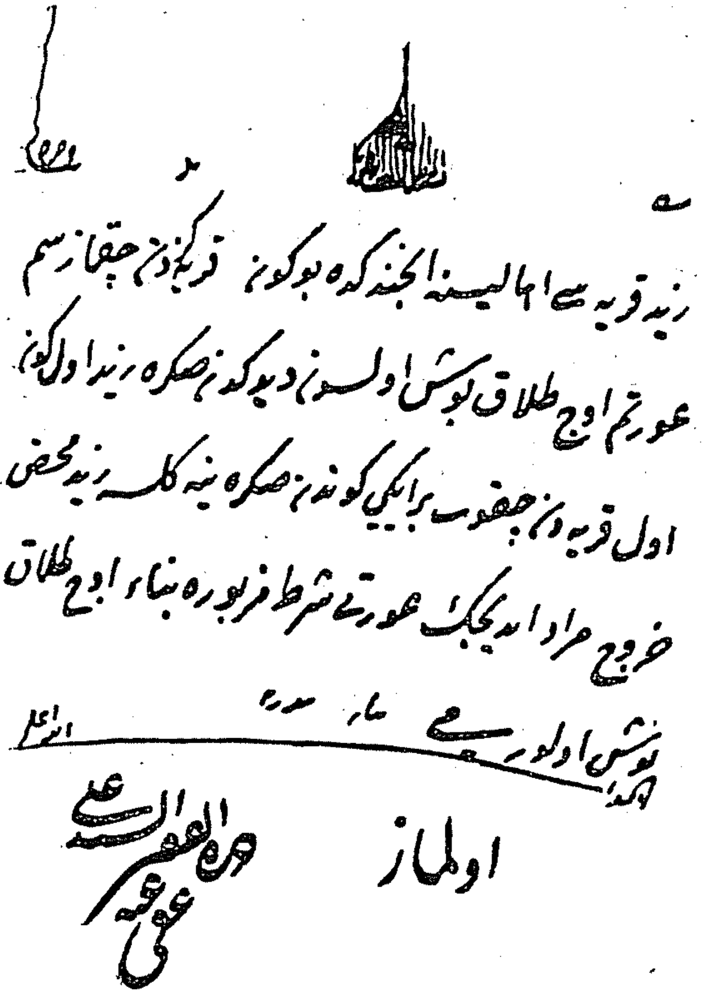
زید قریه‌سی اهالیسنه اکر بن بو کوندن قریه‌دن چیقارسم
عورتم اوچ طلاق بوش اولسون دیدکدنصکره زید اول کون
اول قریه‌دن چیقوب بر ایکی کوندنصکره ینه کلسه زید محض
خروج مراد ایدیجک عورتی شرط مزبوره بناءً اوچ طلاق
بوش اولورمی

اولماز

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك أل یازیسیدر .

٥١

ابه زاده عبدالله افندی

عبدالله افندی تحصیلنی اکمال ایتدکدن صوکرا صره‌سیله دور مدارس ایتدی . سلطان محمد خان رابع زماننده حلب مولویتنی احراز ایتدی .(١٠٩٦) . سلطان سلیمان ثالث دورنده مصر (١١٠٠)، بالآخره ادرنه (١١٠٣) ، وسلطان مصطفای ثانینك جلوسنده مکهٔ مکرمه قاضیلغنه (١١٠٦) نائل اولدی . جلوس اثناسنده ادرنه‌یه دعوت ایدیله‌رك عهده‌سنه آناطولی قاضیعسکرلکی توجیه ایدلدی . ایکی سنه صوکرا روم ایلی قاضیعسکری اولدی (١١٠٨) . مدت معزولیتنی خانه‌سنده کچیرمکده ایکن اندرون خلقنك توسطیله تکرار روم ایلی صدرینی احراز ایلدی ایسه‌ده شیخ‌الاسلام فیض‌الله افندینك تشویقیله‌قبریسه نفی اولوندی. ادرنه‌وقعه‌سی‌اوزرینه رقیبنك فلاکتندن بالاستفاده استانبوله کلدی . بودفعه‌ده اذن پادشاهی اولمادن استانبوله کلسندن طولایی بروسه‌یه کوندرلك ارزو ایدلدی ایسه‌ده عفو اولونه‌رق خانه‌سنده اقامتنه مساعده اولوندی . عبدالله افندی (١١١٧) ده تکرار روم ایلی‌صدرینه ، ایکی‌سنه صوکراده مقام فتوایه ارتقاع ایتدی (١١١٩) . ایکی بچق سنه صوکرا عزل اولوندی (١١٢٢) . یرینه پشمقجی زاده علی افندی نصب ایدلدی ایسه‌ده ایکی سنه صوکرا علی‌افندینك وفاتی اوزرینه ثانیاً مقام فتوایی احراز ایلدی (١١٢٤) . بالطه‌جی محمد پاشانك صدارتنده ابه زاده مفتیلك مقامنی احراز ایدییوردی . پروت مظفریتی اوزرینه دلی پترو ایله مصالحه اولونمشدی . پروت معاهده نامه‌سی موجبنجه ، دولت عثمانیه‌یه التجا ایدن اسوچ قرالی دمیر باش‌شارلك مملکتنه کیتمسی‌ایجاب ایدییوردی. بومسئله‌یی حل‌ایچون‌عقد اولونان دیوانده ابه زاده عبد الله افندی دمیر باش شارلك جبراً کیتمسی حقنده ادارهٔ افکار ایتمش ، دمیر باش شارلك دیمتوقه‌یه کوندرلسنه سبب اولمشدی . فقط بومسئله‌دن صوکرا اجرا آتی‌نشروتعمیمه چالیشماسی رقیبلرینك عداوتی جلب‌ایتدی . ابه زاده عبدالله افندی عزل ایدیله‌رك یرینه عطاءالله افندی شیخ‌الاسلام اولدی . ابه زاده ، روم ایلی حصارنده کائن یالیسنده‌وقتنی وکلا علیهنده بولونمقله کچیردی. بوصورتله‌حرکت ایتمسی‌ده فلاکتنه سبب اولدی . نهایت فورطنه‌لی برزمانده طربزونه نفی ایدلدی . بولده راکب اولدیغی سفینه غرق اولدی ، ابه زاده

عبدالله افندی بوفلاکت اثناسنده غریقاً وفات ایتدی . مدت فتواسی سلطان احمدخان ثالث دورنده اوچ سنه، سکزآی ، اون بش کوندر . اردوی همایون باچقده ایکن بر ولادت همایون وقوعه کلمش ، والده‌سی قابله وظیفه‌سنی ایفا ایتمش اولدیغی ایچون اسندینه (ابه زاده) عنوانی ویرلمشدر .

*
* *

فتاوای شریفه وخط دستاری نمونه‌سی : [*]

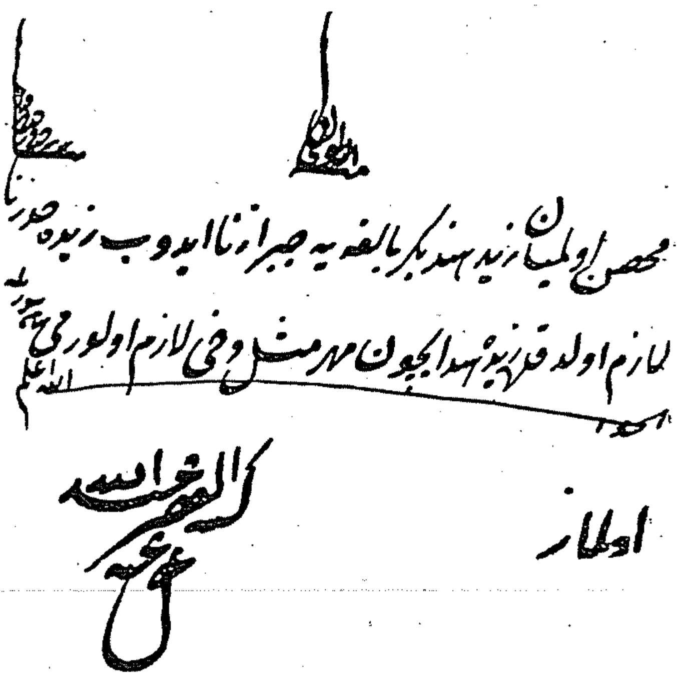

*
* *

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك آل یازیسیدر :

« شيخ الاسلام ومفتى الانام »

٥٢

محمد عطاء الله افندى [*]

قضاتدن ابراهيم افنديك اوغليدر . منقارى زاده يحيى افنديك شاگرديدر . عطاء الله افندى دور مدارس ايلدكدن صوكرا يكيشهر (١٠٩٧) وشام قاضيلقلرينه نائل اولدى (١١٠٢) . سلطان مصطفاى ثانى دورنده شيخ الاسلام فيض الله افنديك التماسيله استانبول قاضيلغنى (١١٠٧)، اناطولى قاضيعسكرلكنى (١١١٥) احراز ايتدى . سلطان احمد خان ثالثك جلوسندن صوكرا روم ايلى قاضيعسكرلكيله بكام اولدى . (١١١٨) . عزلندن التى سنه صوكرا تكرار روم ايلى قاضيعسكرلكنه وبرسنه مرورنده مقام مشيخته ارتقا ايتدى (١١٢٥) . زماننده مراتب علميه يغما ايدلدى . رشوت وارتكاب ميدان آلدى . صدر اعظم على پاشا سوء استعمالاته نهايت ويرمك ايچون عطاء الله افندى يى عزل ايتدى . عطاء الله افندى عزلنى متعاقب وكلا علهنده ادارۀ كلام ايتمكه باشلادى . حفظ لسان ايده مه مسى سينوبه نفينه سببيت ويردى . بوصره ده شيخ الاسلام ابه زاده عبد الله افندى ده طربزونه نفى ايديليوردى . ايكيسى ده عين كميده ايدى . كمى، فورتنه نك شدتى ايله غرق اولديغى اثناده عطاء الله افندى قورتولدى . قره دن بولى يه كلدى، طرف پادشاهيدن آلديغى مساعده اوزرينه اوراده اختيار اقامت ايلدى . وفاتى ١١٢٧ ده در . مدت فتواسى سلطان احمد خان ثالث دورنده ايكى آى يكرمى كون قدردر . عطاء الله افندى علم فقهده متخصص، احكام شرعيه يه واقف، اصول اجتهادده يكانه ايدى .

[*] مشاراليهك خط دستريله موشح فتوالرى تحرى اولنمقده در. بولنديغى تقديرده بعنه الكريم سنين آتيه سالنامه لرينه درج ايديله جكدر .

* * *

٥٣

محمود افندی

« امام شهریاری »

طوپخانه‌لی احمد اغانك اوغلیدر. سلطان مصطفای ثانینك امامی اولمقله مشهوردر. محمود افندی صره‌سیله دورمدارس ایدرك ادرنه پایه‌سنه، یکیشهر قضاسنه نائل اولدی. سلطان احمد ثالثك جلوسندن اوچ سنه صوكرا اناطولی ارتقا ایلدی (١١١٨) . عین سنه‌ده روم ایلی صدرینه نائل اولدقدن صوكره ١١٢٥ده مقام مشیختی احرازایتدی. محمود افندی صدر اعظم چورلیلی پاشا ایله غایت دوست ایدی . فقط مدرسینك حقوقنه رعایتسزلکی ، ابه زاده ایله عطاءالله افندیلرینك عزللرینه ونفیلرینه ، طولاییسیله فلاکتلرینه اولماسی خلق بیننده نفوذینی کسر ایتدی . محمود افندی بر سنه صوكرا عزل ایدلدی (١١٢٦) . اوچ سنه صوكرا وفات ایتدی (١١٣٠) . « عدن اوله محمود افندی‌یه مقام الفاتحه » وفاتنه تاریخدر . مدت فتواسی اون طقوز آیدر.

*
* *

فتوای شریفه وخط دستاری نمونه‌لری : [*]

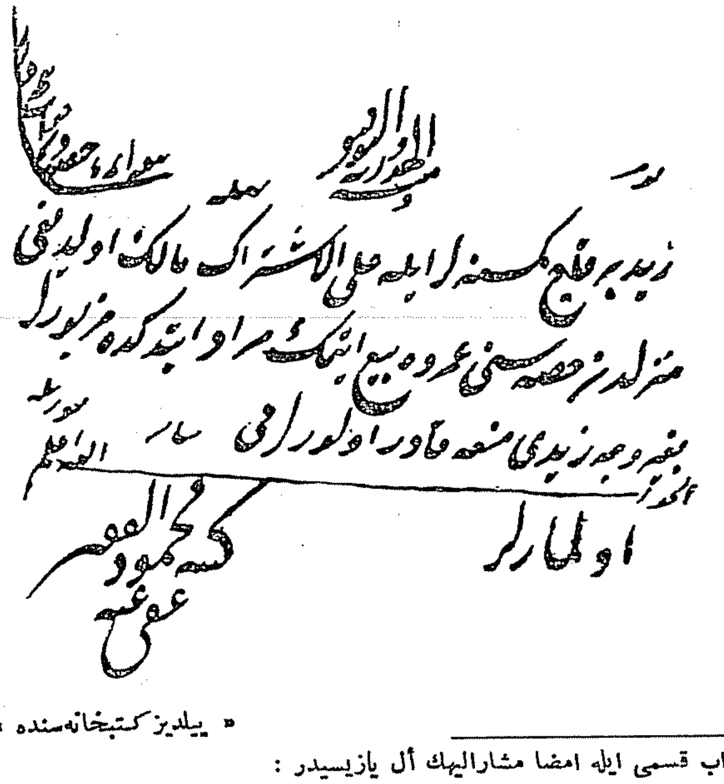

« ییلدیز کتبخانه‌سنده »

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك أل یازیسیدر :

٥٤

ميرزا مصطفى افندي

صدور عظامدن عبدوالرؤف افنديك اوغليدر . تاريخ تولدى ١٠٤٠ در . ميرزا مصطفى افندى سلطان ابراهيم خان زماننده سراى همايونه انتساب ايتدى . دورينك فضلاسندن ميرزا محمد افنديك خلقۀ عرفانه داخل اولدى . صوكره شيخ الاسلام منقارى زاده يحيي افنديدن ملازمت آلدى . منقارى زاده يحيي افنديك دامادى مصطفى افندى آناطولى صدرى ايكن ميرزا مصطفى افندى تذكره‌جيلكنى ايفا ايتدى . كوپريلى زاده فاضل احمد پاشانك قمانجه مظفريتى هنكامنده عهده‌سنه مولويت توجيه اولوندى . بعده يكيشهر (١٠٨٦) ، مصر (١٠٩٢) ، مكۀ مكرمه (١٠٩٧) واستانبول قاضيلقلرينه نائل اولدى . ١٠٩٩ ده تكرار استانبول قاضيسى اولدى ايسه‌ده سلطان محمد رابعك خلعى ايله نتيجه‌لەنن عصيان اثناسنده معزولاً قبريسه نفى اولوندى . عفوينى متعاقب روم ايلى صدرينه (١١٠٦)، عزلندن صوكرا ثانياً صدر مذكوره نائل اولدى . ميرزا مصطفى افندى سلطان مصطفاى ثانى دورنده سينوبه نفى ايدلدى ايسه‌ده سلطان احمدخان ثالثك جلوسنده عفو ايدلدى (١١١٥) . بش سنه صوكرا اوچنجى دفعه اوله‌رق روم ايلى صدرينه (١١٢٠)، التى سنه صوكرا (١١٢٦) ده مقام مشيخته ارتقا ايتدى . برسنه قدر مقام فتواده بولوندى . نهايت رقيبلرينك دسيسه‌سيله بلاى عزله كرفتار اولدى (١١٢٧) . برمدت طربزونده منفا لحياتى كچيردى . عفوينى متعاقب ميركونده ساحلخانه‌سنده اقامت ايتديكى اثناده ارتحال داربقا ايلدى . مرقدى قلندر خانه جوارنده‌كى مكتبى ساحه‌سنده‌در . مدت فتواسى بش آى قدردر . سورۀ نبأ جزؤى حاشيه‌سى ، توركجه اشراط ساعت رساله‌سى ، شاه حسين حاشيه‌سى واردردر . علم وكمال ايله تميز ايتمش برشيخ الاسلام ايدى .

* * *

فتوای شریفه‌سی نمونه‌سی :

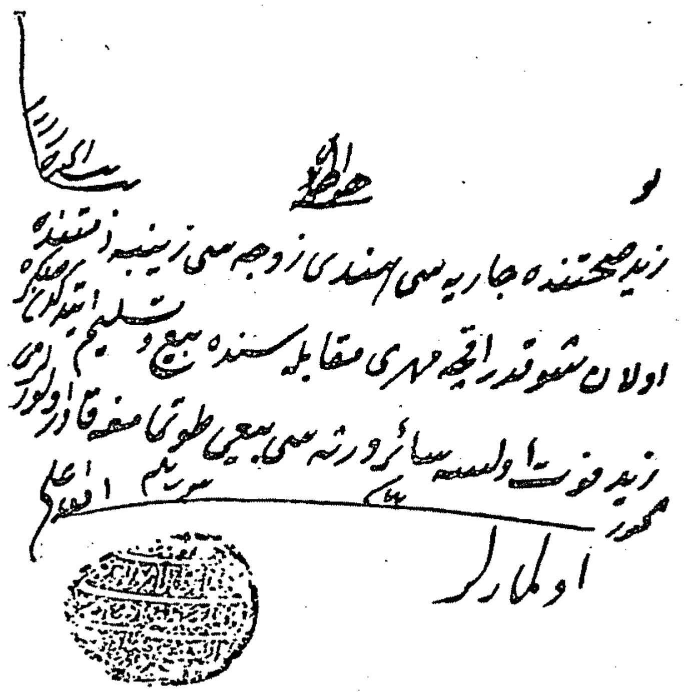

*
* *

« شیخ الاسلام ومفتی الانام »

٥٥

منتشی زاده عبدالرحیم افندی

بروسه‌لی محکمه باش کاتبی محمد افندینك اوغلیدر . عبد الرحیم افندی کنجلکنی. بروسه‌ده تحصیل ایله کچیردی . استانبوله کلدیکی زمان شیخ الاسلام منقاری زاده. یحیی افندی‌یه انتساب ایتدی . اولا یکیشهر ، بعده سلطان احمد ثانی دورنده ادرنه. قاضیلغنه تعیین اولوندی (١١٠٥) سلطان مصطفای ثانینك جلوسنده شیخ الاسلام. فیض الله افندینك حمایه‌سیله خلاف قانون اسکدار قاضیلغنه . اوچ آی صوکراده. مصر مولویتنه نائل اولدی . ١١١٧ ده استانبول پایه‌سنی احراز ایدن عبدالرحیم. افندی بربرینی متعاقب آناطولی صدرینی (١١٢٠) ، روم ایلی صدرینی (١١٢٣). احراز ایتدی . عزلندن ایکی سنه صوکره ثانیاً ، ١١٢٧ سنه‌سنده ثالثاً روم ایلی

صدرینی اشغال ایلدی . عین سنه‌ده مقام فتوایی احراز ایلدی ایسه‌ده ایکی سنه قدر امور مشیختی تدویر ایدرك اجل موعودیله ارتحال دار بقا ایتدی (١١٢٨) . مرقدی ادرنه‌ده‌در . مدت فتواسی سلطان احمد ثالث دورنده برسنه ، سکز آیدر .

* * *

فتوای شریفه وخط دستاری نمونه‌سی: [*]

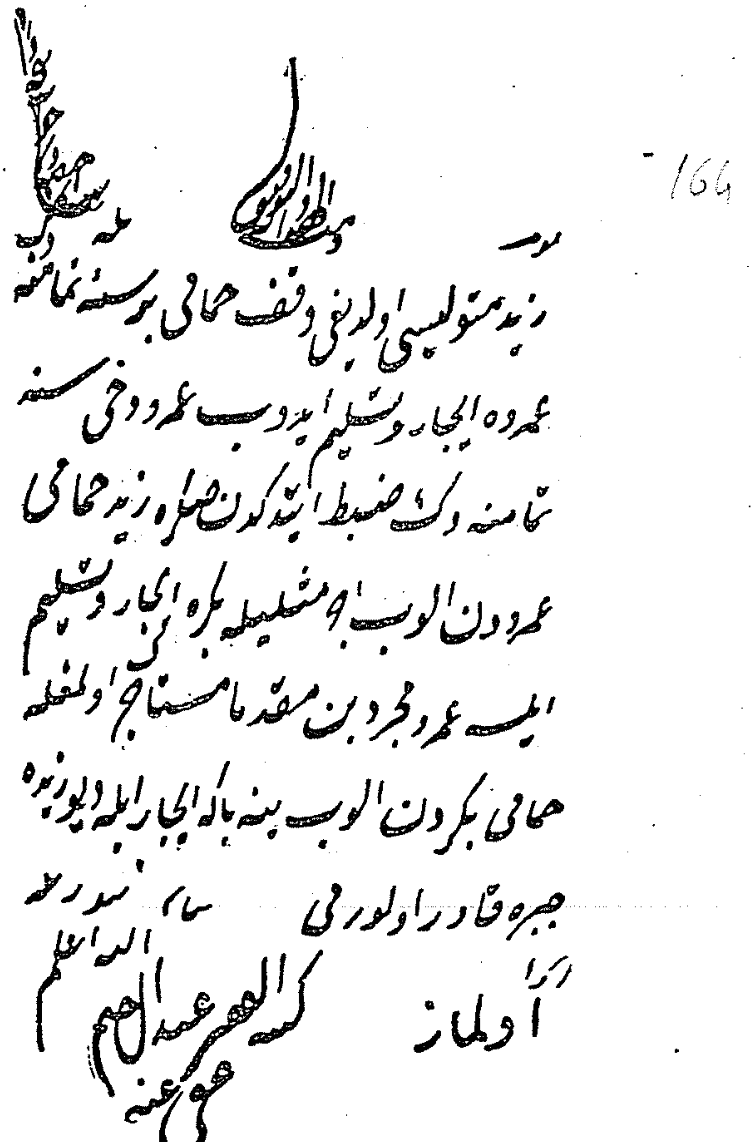

زيد متولیسی اولدیغی وقف حمامی بر سنه تمامنه عمروه ایجار و تسلیم ایدوب عمرو دخی سنه تمامنه دك ضبط ایتدكدن صكره زيد حمامی عمرودن الوب بر مثلیله بکره ایجار و تسلیم ایلسه عمرو مجرد بن مقدما مستأجر اولمغله حمامی بکردن الوب بنه باکا ایجار ایله دیو زيده جبره قادر اولورمی

اولماز

کتبه الفقیر عبدالله عفی عنه

الله اعلم

[*] جواب قسمی‌ایله امضا مشار الیهك آل یازیسیدر.

* * *

٥٦

ابو اسحق اسماعیل افندی

علائیه‌لی ابراهیم افندینك اوغلیدر. اسماعیل افندی قاضیعسکر قره قدری‌افندیدن ملازم اولدی ١٠٨٤ ده خارج مدرسه‌سنه نائل اولدی. بالآخره مکتوبجیلق، تذکره‌جیلك، نیابت، قساملق وظیفه‌لرینی ایفا ایتدی. سلطان احمد ثانی دورنده سلیمانیه دارالحدیثندن حلب قاضیلغنه تعیین اولوندی (١١٠٤). بعده بروسه قاضیلغی (١١١٠)، مکهٔ مکرمه پایه‌سنی (١١١٦)، مصر قاضیلغی، مکهٔ مکرمه قاضیلغی (١١١٨)، نهایت استانبول قاضیلغنی احراز ایتدی (١١٢٠). ایکی سنه صوکرا آناطولی پایه‌سی وبر سنه مرورنده آناطولی صدریله بکام بویورلدی (١١٢٣). عین سنه‌ده صدر رومه ارتقا ایدن اسماعیل افندی عزلنی متعاقب تکرار صدر رومه، بر سنه صوکراده مقام فتوایه نائل اولدی (١١٢٨). ایکی سنه قدر مقام فتواده ایفای وظیفه ایتدی. عزلی هنگامنده سینوبه نفی ایدلدی. حیاتنك صوك سنه‌لرینی کوشهٔ انزواده عبادات ایله کچیردی. وفاتی ١١٣٧ سنه‌سنده‌در. مرقدی چهارشنبه بازاری جوارنده بنا ایلدیکی جامع حولیسنده‌در. مدت فتواسی سلطان احمد ثالث دورنده بر سنه آلتی آیدر. اسماعیل افندی (نعیم) مخلصی ایله شعر یازاردی. داماد نوشهرلی ابراهیم پاشانك حمایه‌سیله موقعنی تحکیمه چالیشمش ایسه‌ده نفوذینی حسن استعمال ایده‌مه‌مسی فلاکتنه سبب اولمشدر.

*
* *

فتوای شریفه وخط دستاری نمونه‌سی: [*]

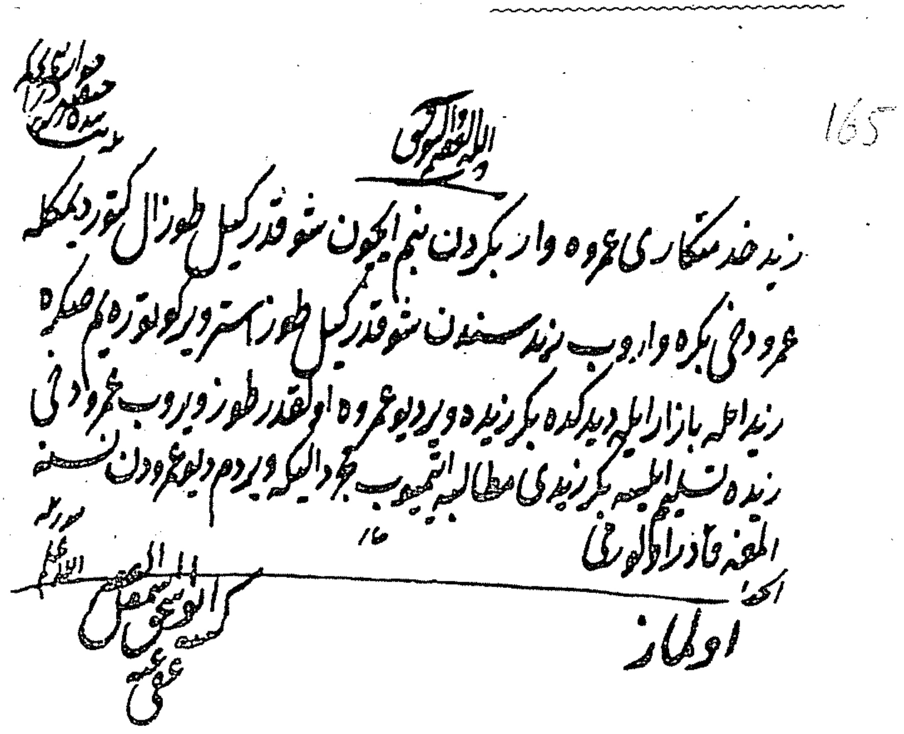
زید خدمتکاری عمروه وار بکردن بنم ایچون شو قدر کیل طوز آل گتور دیمکله
عمرو دخی بکره واروب زید سندن شو قدر کیل طوز استر ویر گوتوره یم دیمکله
زید اتله بازار ایلیه دیدکده بکر زیده ویردیو عمروه اول قدر طوز ویروب عمرو دخی
زیده تسلیم ایلسه بکر زیدی مطالبه اتمیوب عجزا لیکه ویردم دیو عمرودن ثمنه
المغه قادر اولورمی
اولماز

*
* *

« شیخ‌الاسلام ومفتی الانام »

٥٧

یکیشهرلی عبدالله افندی

عبدالله افندی کنجلکنی یکیشهرده تحصیل معرفتله کچیردی (استانبوله ورودنده دورینك علماسنه انتساب ایتدی) بالامتحان مدرسلك رؤسنه نائل اولدی صره‌سیله دور مدارس ایلدکدن صوکرا سلیمانیه دارالحدیثنه بعده مولویت رتبه‌سنه ارتقا ایتدی علم فقهده اختصاص تامی اولمق حسبیله فتوی امینی تعیین اولوندی . موره سفرنده اردو قاضیسی نصب ایدلدی (١١٢٦). صدر اعظم شهید علی پاشانك همتیله آناطولی قاضیعسکرلکنه نائل اولدی (١١٢٨). عزلنی متعاقب روم ایلی صدرینی احرازایلدی. داماد نوشهرلی ابراهیم پاشانك صدارتنده عفت و استقامتی ایله کندیسنی سودیردی.

[*] جواب قسمی ایله امضا مشار الیهك آل یازیسیدر.

صدر اعظمك توجهى سايه‌سنده مقام فتوايى احراز ايتدى (١١٣٠) . ابراهيم پاشانك صوك زمانلرينه قدر مفتيلك مقامنى محافظه ايلدى . ١١٤٣ ده وقوعه كلن پاطرونا عصيانده سراى همايونده عقد اولونان ـ ديوانده بويوك برضعف كوستردى . اشقيانك ارزوسى وجه ايله سلطان احمد ثالثك خلعى جهتنى التزام ايتدى .

شيخ الاسلامك بو حركتى ابراهيم پاشانك اغبرارينى موجب اولدى . استانبول اشقيا تهاجميله چالقانديغى برصره‌ده ابراهيم پاشا، سلطان احمد خان ثالثك اراده‌سيله، شيخ الاسلامى عزل ايتدى . عبدالله افندى درحال بوزجه آطه‌يه نفى ايدلدى . ابراهيم پاشانك ودها برچوق رجال دولتك فلاكتى ايله نتيجه‌لنن عصيانك ختامنده عبدالله افندى براى حج مكهٔ مكرمه‌يه كيتدى . عودتنده قاكايجه ده كائن ساحلخانه‌سنده اقامتنه مساعده ايدلدى . وفاتى ١١٥٦ ده‌در . مرقدى قاكليجه‌ده اسكندر پاشا جامعى جوارنده‌در. مدت فتواسى اوچ سنه‌دن ايكى آى نقصاندر. (بهجة الفتاوى) نامده بر اثرى واردر

*
* *

فتاواى شريفه وخط دستلرى نمونه‌لرى : (*)

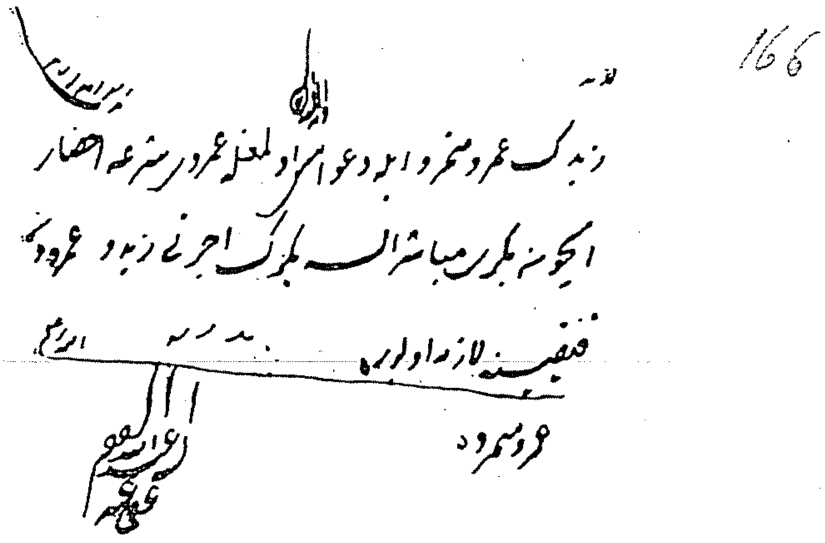

(*) جواب قسمى ايله امضا مشاراليهك آل يازيسيدر .

*
* *

دیگر :

167

زید شو قدر املاکنی باشقه قرنداشی
قیزی هند و زینبه هبه و تسلیم ایتدکدن صکره
نادم اولوب هبه سندن رجوعه قادر
اولورمی

اولماز

الله اعلم

کتبه ابو السعود عفی عنه

« سر قرین حضرت شهریاری توفیق بك افندی حضرتلرینك کتبخانه‌لرنده »

* * *

« شیخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

٥٨

شیخ محمد افندی

(میرزا زاده)

شیخ‌الاسلام میرزا مصطفی افندینك اوغلیدر . شیخ محمد افندی پدرینك همتیله تحصیل معرفت ایدرك موصلهٔ سلیمانیه‌یه نائل اولدی. شیخ‌الاسلام فیض‌الله افندی‌یه داماد اولدقدن صوكرا سرعتله قطع مراتب ایتدی . اولا ازمیر و ادرنه ، بعده استانبول پایه‌سنی ، آناطولی قاضیعسکرلكنی احراز ایلدی (١١٢٥) . سلطان احمد ثالث دورنده آوستریا سفری آچیلاجنی زمان عقد اولنان دیوان مشورتده بولوندی . وزیر اعظم شهید علی پاشانك مطالعاتنه قارشی بیان رأی ایتمسی صدر اعظمك اغبرارینی موجب اولدی. محمد افندی پراوادی قضاسنه نفی اولوندی ایسه‌ده براز صوكرا عفو اولوندی . استانبوله عودتی متعاقب عهده‌سنه روم ایلی پایه‌سی توجیه قلندی ١١٢٩ ده آناطولی صدرینه ، عزلنی متعاقب ایكنجی اولارق صدر مذكوره ارتقا ایتدی (١١٣٢) . پاطرونا خلیلك عصیانی هنكامنده (١١٤٣) یكیشهرلی عبدالله افندی‌عزل اولونجه، روم ایلی قاضیعسکری عبدالله افندینك‌اصراری اوزرنه مقام فتوایی قبول ایتدی (١١٤٣) . فقط جسماً دوچار اولدینی ضعف حسبیله ایفای وظیفه‌یه موفق اولامادیغندن عفوینی استرحام ایلدی . او سنه كوشهٔ انزوایی اختیار ایدرك اسكدارده سلطان تپه‌سنده‌كی خانه‌سنه چكیلدی . اوچ سنه صوكراده اجل موعودیله ارتحال دار بقا ایلدی (١١٤٦) . مرقدی ، پدری یانده‌در. شیخ محمدافندی غایت متقی ، زماننی طاعات وعباداتله كچیردی. اوچ كونده بر ختم قرآن ایدردی . مدت فتواسی سلطان محمود خان اول دورنده یدی آیدر.

* * *

فتوای شریفه وخط دستاری نمونه‌سی:

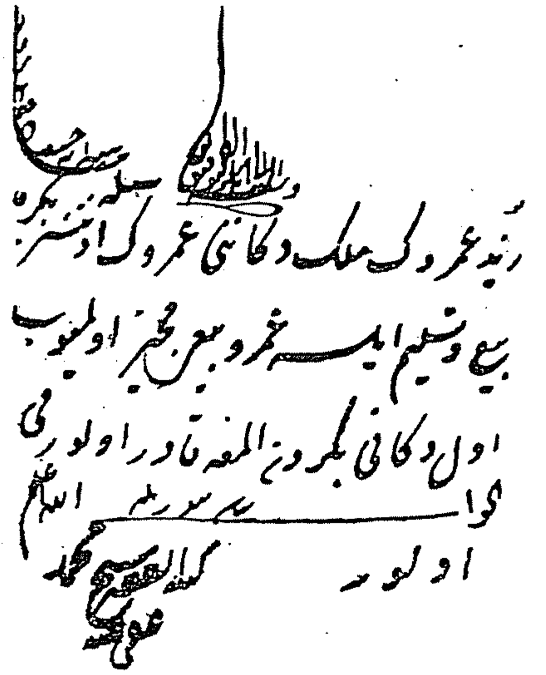
زید عمرو ک ملک دکانی عمرو ک اذنسز بکره
بیع وتسلیم ایلسه عمرو بیعی مجیز اولمیوب
اول دکانی بکردن المغه قادر اولورمی
الجواب
اولور

« ییلدیز کتبخانه‌سنده »

*
* *

« شیخ الاسلام ومفتی الانام »

٥٩

السید عبد الله افندی

(پشمقجی زاده)

شیخ‌الاسلام پشمقجی زاده علی افندینك اوغلیدر . تاریخ تولدی ١٠٩١ در . عبدالله افندی پدرینك حلقهٔ عرفاننده تحصیل معرفت ایتدی . اوتوز اوچ یاشنده یکیشهر قاضیلغنی ، بعده استانبول قاضیلغنی احراز ایلدی . (١١٢٧) . عزلنی متعاقب نقیب‌الاشراف نصب ایدلدی (١١٣٠) . داماد ابراهیم پاشانك صدارتنده آناطولی صدرینه نائل اولدی . برسنه مرورنده عزل ایدلدی ایسه‌ده ینه مظهر توجه اولارق روم ایلی صدرینی احراز ایتدی (١١٣٧) . سنه‌سنی اکمال ایتدکدن صوکرا ایکنجی دفعه اولارق روم ایلی صدرینه نائل اولدی (١١٤١) . پاطرونا خلیلك عصیانی

هنكامنده السید عبدالله افندی‌ده عزل ایدلدی . او سنه میرزا زاده‌نك استعفاسی اوزرینه مقام فتوی عهده‌سنه تودیع اولوندی . فقط کبرونخوتی، طبعنده‌کی خودپسندلکی یوزندن هرکسك توجهنی غائب ایتدی . بالخاصه ایران ایله مصالحه ایچون عقد اولونان مجلسده بی‌لزوم اعتراضلر درمیان ایتمسی عزلنه سبب اولدی (١١٤٤) . عبدالله افندی عزلنی متعاقب برای‌حج مکهٔ مکرمه‌یه متوجهاً حرکت ایتدی و ایفای حجی متعاقب شامده اختیار اقامت ایلدی . اوچ آی شامده قالدقدن صوکرا استدعاسی اوزرینه قونیه‌ده اقامتنه مساعده اولوندی ، و اوراده وفات ایتدی (١١٤٥) . مدت فتواسی سلطان محمود خان دورنده اون آیدر .

* * *

فتوای شریفه وخط دستاری نمونه‌سی: [*]

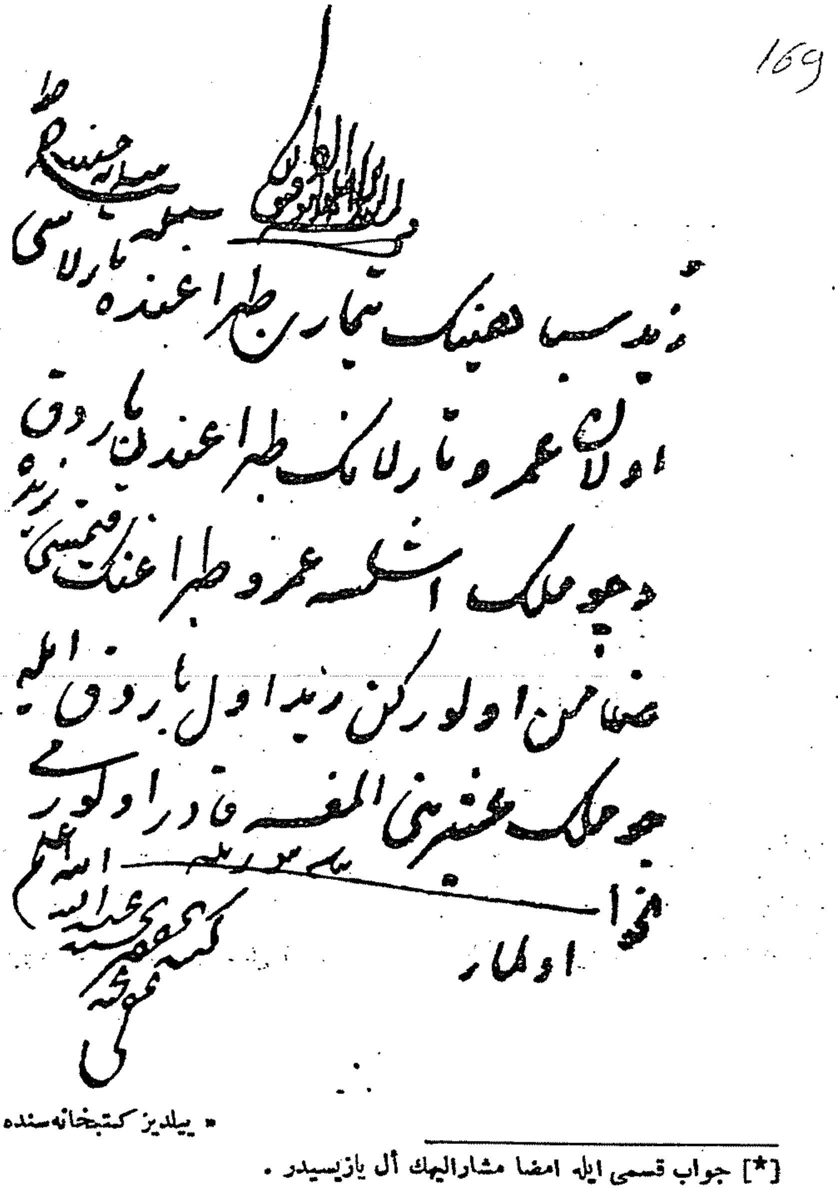
زید سپاهینك تیماری طپراغنده تارلاسی
اولان عمرو تارلاسنك طپراغندن بارزق
دخی ملك اتخاذ ایدوب عمرو طپراغنك قیمتنی زیده
ضامن اولورکن زید اول بارزق ایله
دخی ملك محتسبی المغسه قادر اولور می
الجواب اولماز
کتبه عبدالله عفی عنه

« ییلدیز کتبخانه‌سنده »

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك أل یازیسیدر .

« شیخ الاسلام ومفتی الانام »

٦٠

ابو الخیر احمد افندی

« داماد زاده »

آناطولی قاضیعسکرلرندن کنغریلی مصطفی افندینك اوغلی وشیخ الاسلام منقاری زاده یحیی افندینك دامادیدر بوسببدن (داماد زاده) عنوانیله مشهوردر. تاریخ تولدی ١٠٧٦ در. احمد افندی علوم دینیه یی تحصیل ایلدکدن صوکرا صره سیله دورمدارس ایدرك بروسه قاضیسی اولدی . (١١١٢) . آلتی سنه صوکرا استانبول قاضیلغنی ، بعده آناطولی (١١٢٢) . درت سنه صوکراده روم ایلی صدرینی احراز ایتدی . (١١٢٦) . اون بش آی قدر روم ایلی قاضیعسکرلکنده بولوندی . ١١٣٠ ده ثانیاً روم ایلی قاضیعسکرلکنه نائل اولدی . برسنه صوکره تقاعد ایدلدی. ١١٣٦ ده ثالثاً صدر مذکوره ارتقا ایلدی . پشمقجی زاده عبدالله افندینك عزلی اوزرینه مقام فتوی عهده سنه توجیه قلندی (١١٤٤) . کندی علیل مزاج ایدی الی ضعف پیریدن تتره ر ، امضاسنی مدور بر شکلده وضع ایلردی . جسماً دوچار اولدیغی مرض ایفای وظیفه ایتمسنه مانع اولدی . قرق کون قدر امور ناسی تدویره مقتدر اولامادیغندن عزل ایدلدی . بر مدت بویوك دره ده کی ساحلخانه سنده اوطوردی. ساحلخانه سنك محترق اولماسی اوزرینه بر قاچ آی روم ایلی حصارنده ، بعده سودلجه ده اختیار اقامت ایلدی . وفاتی ١١٥٤ ده در . مرقدی نشانجیلرده شیخ سید محمد مراد افندی زاویه سنده پدری مصطفی افندینك قبری اتصالنده در (مدت فتواسی سلطان محمود خان اول دورنده برسنه سکز آیدر . بویوك دره ده کفه لی کویده بر خیراتی ، سودلیجه اسکله سی میداننده بر چشمه سی واردر .

* * *

فتوای شریفه وخط دستاری نمونه‌سی: [*]

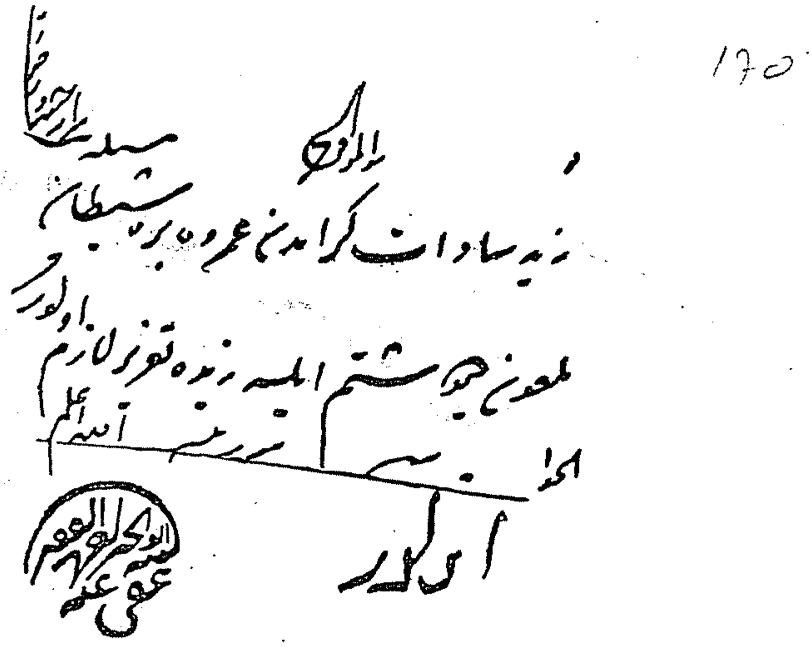

« ییلدیز کتبخانه‌سنده »

* * *

« شیخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

٦١

اسحق افندی [**]

« ابو اسحق اسماعیل افندی زاده »

شیخ‌الاسلام اسماعیل افندینك اوغلیدر. تاریخ تولدی ۱۰۹۰ در اسحق افندی کنجلکنی مخادیم علمایه لایق بر غیرت تحصیلپرورانه ایله کچیردی . اکتساب علوم ایلدکدن صوکرا ازمیر ومکهٔ مکرمه پایه‌سنه نائل اولدی (۱۱۲۸) . یدی سنه‌صوکرا

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك آل یازیسیدر .

[**] مشارالیهك خط دستاریله موشح فتوالری تحری اولنمقده‌در . بولندیغی تقدیرده بمنه الکریم سنین آتیه سالنامه‌لرینه درج ایدیله‌جکدر .

استانبول قاضیلغنی احراز ایلدی(١١٣٥) . داماد ابراهیم پاشانك صدارتی هنکامنده عفت واستقامتله ایفای وظیفه ایتدی . ١١٤١ ده آناطولی صدرینه نائل اولدی . ١١٤٣ ده وقوعه کلن پاطرونا عصیانندن صوکرا کوشهٔ انزوایی اختیار ایتدی . ١١٤٥ ده شیخ‌الاسلامك ریاستی آلتنده انعقاد ایدن مجلسده فضله مطالعاتده بولونماسی کوتاهیه یه نفیی موجب اولدی . برسنه صوکرا عفو ایدیله‌رك روم‌ایلی قاضیعسکرلکنی احراز وعین‌سنه‌ده مقام‌فتوایه ارتقا ایلدی (١١٤٦) . مدت‌فتواسنی عفت واستقامتله کچیردی . سلطان محمود اولك توجهنی جلبه موفق اولدی . کندیسنه باغچه قاپیسی جوارنده برسرای احسان بیورلدی . برسنه قدرمقام‌مشیختده ایفای وظیفه ایلدکدن صوکرا اجل موعودیله ارتحال دار بقا ایلدی . مرقدی سلطان سلیم جامعی جوارنده پدرینك انشا ایتدیردیکی جامع حولیسنده‌در . فارسی، عربی وترکیده مرتب دیوانی واردر . مدت فتواسی سلطان محمود خان اول دورنده برسنه قدر .

* * *

« شیخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

٦٢

دری محمد افندی

الیاس افندینك اوغلیدر . دری محمد افندی صره‌سیله دور مدارس ایدرك مولویتی احراز ایتدی. بالآخره حلب، مصر(١١٢١)، مكهٔ مكرمه (١١٢٩)، استانبول‌قاضیلقلرینه تعیین‌اولوندی(١١٣٢). داماد ابراهیم پاشانك صدارتی هنکامنده اناطولی‌صدرینه، آره‌سی چوق کچمه‌دن روم‌ایلی‌صدرینه ارتقا ایتدی (شیخ‌الاسلام اسحق افندینك وفاتی اوزرینه مقام فتوایی احرازایلدی (١١٤٧) . دری‌محمد افندی علیل وناممزاج اولمق حسبیله امورفتوایی‌حقیله ایفا ایده‌مه‌دی (حتی امضا وضع‌ایتمکه مجالی اولمادیغندن امضا یرینه مهرباصماسنه مساعدهٔ همایون ارزان بویورلدی (مع‌مافیه بوصورتله ادارهٔ اموره مقتدر اولامادیغی اکلاشیلدیغندن مقام فتوادن عفو ایدلدی) بقیهٔ حیاتنی اسکدارده کائن‌خانه‌سنده امرار ایتدی . وفاتی ١١٤٩ ده‌در. مرقدی قره‌جه احمد قبرستانده‌در . مدت فتواسی سلطان محمود خان اول دورنده برسنه یدی آیدر .

* * *

فتاواى شريفه وخط دستارى نمونه‌لرى : [*]

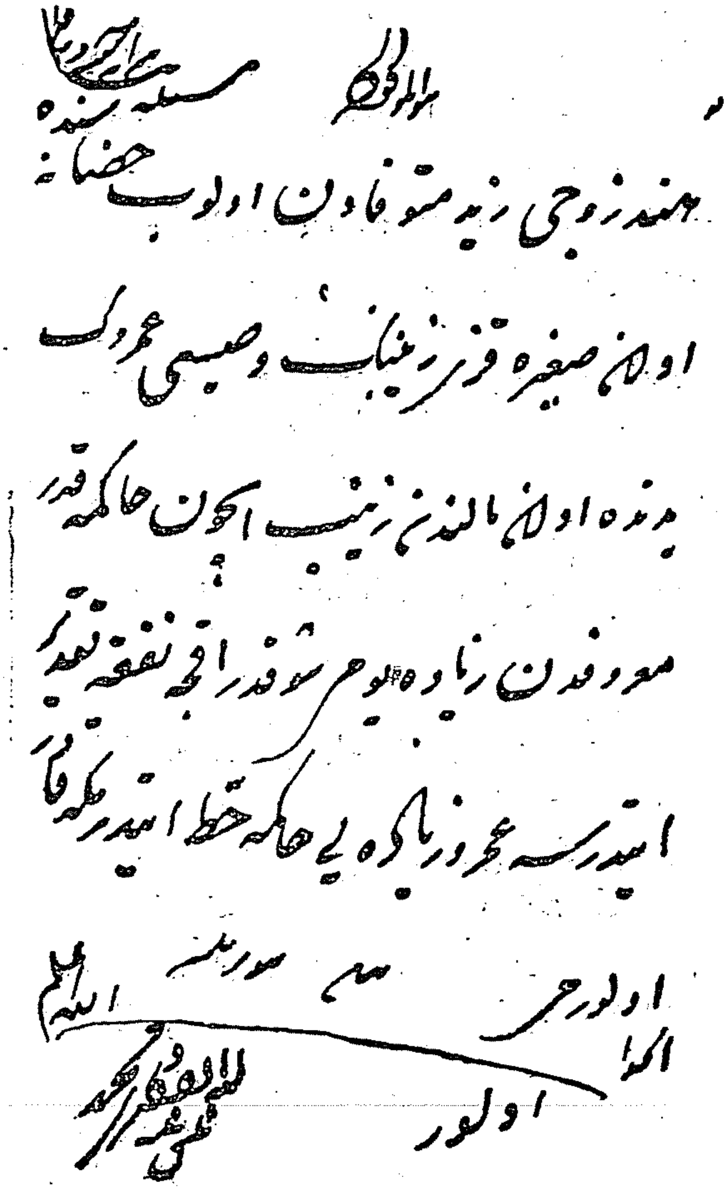

مسئله بو در

هو الملك الوهاب

هند زوجی زید متوفا اولوب حضانه‌سنده

اولان صغیره قزی زینبک وصیی عمرو که

یدنده اولان مالندن زینب ایچون حاکمه قدر

معروفدن زیاده یومی شو قدر آقچه نفقه تقدیر

ایتدرسه عمرو زیاده‌یی حاکمه حطا ایتدرمکه قادر

اولورمی

الجواب اولور

الله اعلم

[*] جواب قسمی، ایله امضا مشار الیهك أل یازیسیدر .

* * *

دیکر: 172

هو الموفق

مسئله بیان اولنور

هند صغیره نك وصی مختاری اولان زینبك مال

صغیره یه خیانتی ثابته اولسه حاکم زینبی عزل

ایدوب یرینه صغیره نك قرنداشی خدیجه‌یی منقبضه

وصی نصب ایتمکه قادر اولورمی بیان بیوریله

الجواب

اولور

الله اعلم

کتبه الفقیر محمد علی عفی عنه

* * *

دیکر: 173

هو

الملك لله

مسئله بیان اولنور

مال دعواسنده اکراه معتبر اولدقده صلح دارا شرعا

صحیح و معتبر اولورمی

الجواب

اولماز

کتبه الفقیر محمد علی عفی عنه

« خالص افندی حضرتلرینك کتبخانه‌لرنده. »

* * *

« شيخ الاسلام ومفتي الانام »

٦٣

شيخ مصطفى افندى

« فيض الله افندى زاده »

سلطان مصطفاى ثانينك شيخ الاسلامى فيض الله افنديك مخدوميدر . تاريخ تولدى ١٠٩٠ در . مصطفى افندى پدرينك مشيختى هنكامنده سرعتله قطع مراتب ايتدى. اوتوز اوچ ياشنده مكۀ مكرمه قاضيسى اولدى (١١١٣) . بر ايكى سنه ايچنده آناطولى صدرينى (١١١٤) روم ايلى پايه‌سنى احراز ايلدى . ادرنه وقعه‌سنده پدرى دوچار فلاكت اولديغى زمان مصطفى افندى يدى قله محبسنده برمدت امرار حيات ايتدى . بعده قبريسه ، بالآخره بروسه‌يه كوندرلدى . يكرمى سكز سنه‌قدر بروسه‌ده اقامت ايتدى . احمد ثالث دورينى همان كاملاً بروسه‌ده كچيردى . ١١٤٣ عصيانى متعاقب سلطان محمود خان اولك جلوسى اوزرينه مساعدۀ پادشاهى ايله استانبوله كلدى . روم ايلى صدرينه (١١٤٥) ، برقاچ سنه صوكرا مقام فتوايه ارتقا ايلدى (١١٤٨) . مصطفى افندى وظيفۀ فتوايى عفت واستقامتله ايفا ايلدى. حياتنك صوك زمانلرنده علت فلجه مبتلا اولدى . نهايت بوعلتك تأثيريله ارتحال دار بقا ايلدى . مرقدى اسكدارده ميرزا زاده محمد افنديك قبرى جوارنده‌در . (رضوان الله له) وفاتنه تاريخدر (١١٥٨) . مصطفى افندى اديب وظريف ، خيرات وحسناته مائل برذات ايدى. ايوب نشانجه‌سنده برخانقاهى، سراجخانه باشنده برچشمه‌سى واردر . مدت فتواسى طقوزسنه ، ايكى آيدر .

* * *

فتوای شریفه وخط دستاری نمونه‌سی: [*]

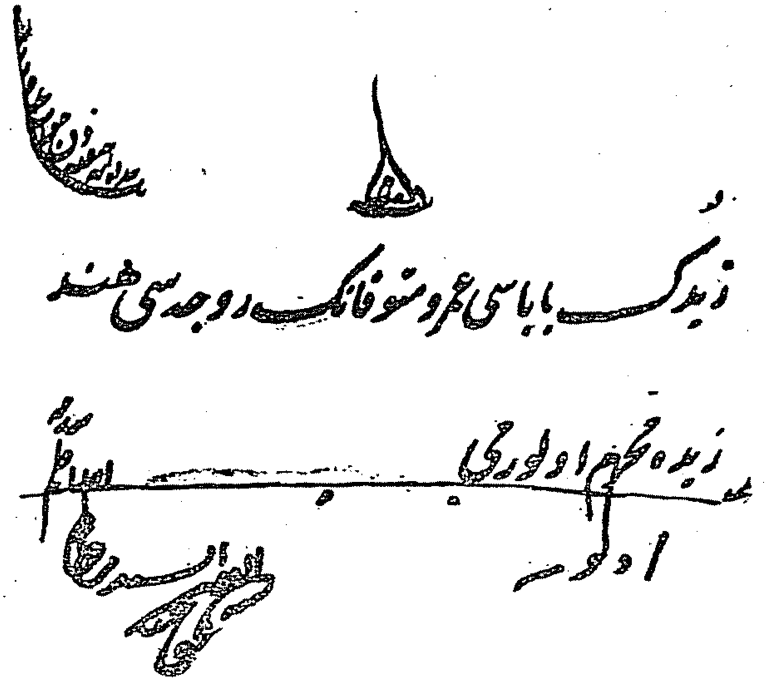

* *
*

« شیخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

٦٤

محمد صاحب افندی

« پیری زاده »

درکاه عالی یکیچری آغالرندن پیری آغانك اوغلیدر. تاریخ تولدی ١٠٨٥ در. محمد صاحب افندی علوم ابتدائیه‌یی تحصیل ایله‌دکدن صوکرا دورینك مشایخندن استفاضهٔ علوم ایتدی. شیخ‌الاسلام میرزا زاده افندینك خدمتنده بولوندی. سلطان‌مصطفای ثانینك جلوسی هنکامنده ملازمته نائل اولدی. بالآخره اربعین پایه‌سنی احراز وشیخ الاسلام فیض الله افندینك کتابجیلق خدمتنی ایفا ایتدی. فیض‌الله افندینك توصیه‌سیله دال طبان‌مصطفی پاشایه، رامی پاشایه انتساب ایتمکه موفق اولدی. نهایت دورمدارس ایدرك اوقاف حرمین‌مفتشلکنی، رئیس المدرسین عنوانتی احراز ایلدی.

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك أل یازیسیدر.

بعده سلانيك (١١٣٥) ، يكيشهر قضاسنه نائل اولدى . سلطان اماملغنى وشهزاده معلملكنى احراز ايدن محمد صاحب افندى آز زمانده مستوفى آربه‌لقلرله بكام بويورولدى . بو تاريخدن اعتباراً سرعتله قطع مراتب ايدرك بروسه قاضيلغنى ، بروسه مولويتنى (١١٤٢) ، مكهٔ مكرمه پايه‌سنى ، سلطان امام اوللكى ايله برابر استانبول قاضيلغنى آناطولى صدرينى ، روم ايلى پايه‌سنى وروم ايلى صدرينى (١١٤٩) احراز ايتدى . معزوليتى هنگامنده توقاد آربه‌لغنه نائل اولديسه‌ده (١١٥١) تكرار روم ايلى صدرينه ، ١١٥٨ ده‌ده مقام فتوايه ارتقا ايلدى . بر سنه قدر وظيفهٔ مشيختى ايفا ايلدى . بالآخره مزاجنه طارى اولان خسته‌لك سببيله بشكطاشده كائن ساحلخانه‌سنه چكيلدى . حياتنك صوك سنه‌لرنده ايفاى حج ايچون مكهٔ مكرمه‌يه عازم اولدى . عودتنده كليبوليده اقامتى موافق كورولدى . نهايت تكفورطاغنه تحويل اقامت ايتمكه موفق اولدى . بر قاچ آى صوكراده اسكدارده كائن خانه‌سنده اقامتنه مساعده اولوندى . ارتحالى ١١٦٢ ده‌در . قبرى اسكدارده پدرينك مدفنى جوارنده‌در . محمد صاحب افندى علم وفضليله ممتاز ايدى . مقدمهٔ خلدون ترجمه‌سى ، تعليقات وحاشيه‌لرى ، السنهٔ ثلثه ده اشعارى واردر . مدت فتواسى سلطان محمود خان اول دورنده برسنه ، برآى ، اون بش كوندر .

*
* *

فتواى شريفه وخط دستارى نمونه‌سى : [*]

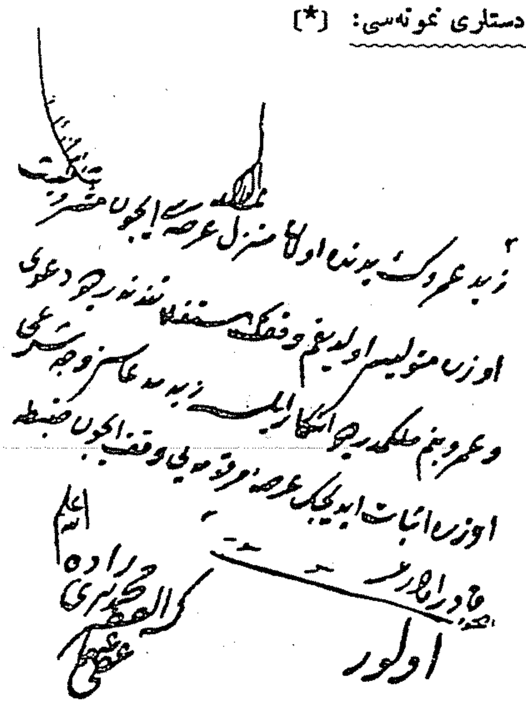

« يلديز كتبخانه‌سنده »

---

[*] جواب قسمى ايله امضا مشار اليهك آل يازيسيدر .

*
* *

« شيخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

٦٥

محمد امین افندی

« حیاتی زاده »

سلطان احمد خان ثالثك سرطبیبی حیاتی زاده مصطفی افندینك مخدومیدر . محمد امین افندی تحصیل علم ومعرفت ایلدکدن صوکرا مدرسلك رؤسنه ، بعده یکیشهر قضاسنه نائل اولدی . بالآخره سرعتله قطع مراتب ایدرك ادرنه قاضیسی (١١٤٧) ، سر اطبا (١١٤٩) اولدی . آز زمان ایچنده استانبول پایه‌سنی احراز ایدن محمد امین افندی استانبول قاضیلغنی (١١٥٢) ، عین سنه‌ده اناطولی وروم ایلی صدرینی احراز ایلدی . مشیختی ١١٥٩ ده‌در . محمد امین افندی ضعف پیری‌یه مبتلی اولمق حسبیله وظیفهٔ فتوایی‌حقیله ایفا ایده‌مه‌دی . خصوصیله علمایی‌دلکیر ایده‌جك احواله تصدیسی ، دبدبه وطنطنه ایله اصرارحیات ایتمسی بین الخلق قیل وقالی‌موجب اولدی . اوسنه عزل ایدیله‌رك بروسه‌یه کوندرلدی . کندی ارزوسی اوزرینه عهده‌سنه مکهٔ مکرمه قاضیلغی توجیه بیورولدی (١١٦١) ، محمد امین افندی شامه وصولنده خسته‌لاندی ، مکهٔ مکرمه‌دن عفوینی استرحام ایلدی ایسه ده اره‌سی چوق کچمه‌دن شامده ارتحال دار بقا ایلدی . سر اطباالقدن‌مقام مشیختی‌احرازایدن ایلك شیخ‌الاسلام ، محمد امین افندیدر . مدت فتواسی سلطان محمود خان اول دورنده یدی آیدر .

*
* *

فتوای شریفه‌سی نمونه‌سی : [*]

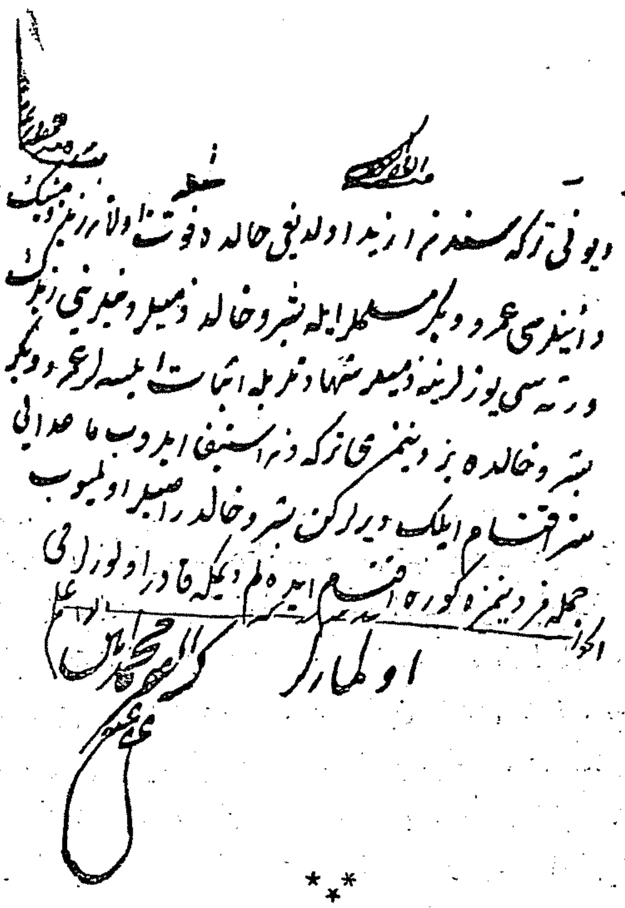
دیونی ترکه‌سندن زیاده اولدیغی حالده فوت اولان زینبک
وارثلری عمرو وبکر مسلملر ایله بشر وخالد ذمیلر ومبرنی زینبک
ورثه‌سی یوز زینبه ذمیلر شهادتلریله اثبات ایلسه‌لر عمرو وبکر
بشر وخالده بز دینیمزی ترکه‌دن استیفا ایدروب ما عدانی
بزاقتسام ایلک دیرلرکن بشر وخالد راضی اولمیوب
جمله‌مز دینمزه کوره اقتسام ایده‌لم دیمکه قادر اولورلرمی
الجواب
اولمازلر
کتبه محمد زین العابدین عفی عنه

***

« شیخ الاسلام ومفتی الانام

٦٦

محمد زین العابدین الحسنی افندی

« آق محمود افندی زاده »

آق محمود افندینك اوغلیدر . تاریخ تولدی ۱۰۷۸ در . زین العابدین افندی اکمال تحصیل ایلدکدن صوکرا ملازمته نائل اولدی . بعده انقره‌وی محمد افندینك مشیختی هنگامنده خارج رتبه‌سنی احراز ایتدی. مصر قاضیلغنده‌ده بولوندقدن صوکرا استانبول قاضیلغنه ارتقا ایلدی(۱۱۲۷) . بالآخره نقیب الاشراف اولدی(۱۱۳۰). آززمان

[*] جواب قسمی‌ایله امضا مشارالیهك أل یازیسیدر .

ایچنده آناطولی(١١٣٤) روم ایلی(١١٤٠) صدرینی اشغال ایتدی . اون‌طقوزسنه متوالیاً درت دفعه صدر روم ایله قدری تبجیل اولوندی . ١١٥٩ ده حیاتی زاده محمد افندینك یرینه مقام مشیختی احراز ایتدی . ضعف پیری ایفای وظیفه ایتمسنه مانع اولدیغی جهتله ایکی سنه صوکرا مقام‌فتوادن انفصال ایلدی. قاکلیجه‌ده کائن ساحلخانه‌سنده اوقاتکذار اولدی . وفاتی ١١٦٤ ده‌در. قبری ابو ایوب الانصاری جوارنده پدرینك مرقدی یانده‌در. (حسن‌خاتمه) وفاتنه تاریخدر . مدت فتواسی سلطان محمود خان اول دورنده برسنه، اون آیدر . زین العابدین افندی عفت وتقوی ایله ممتاز ایدی. حسن اخلاقیله هرکسك حرمت وتعظیمنی جلبه موفق اولمشدی .

* * *

فتوای شریفه وخط دستاری نمونه‌سی : [*]

« ییلدیز کتبخانه‌سنده »

---

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك آل یازیسیدر .

* * *

« شيخ الاسلام ومفتى الانام »

٦٧

محمد اسعد افندی [*]

« ابو اسحق اسماعیل افندی زاده »

شیخ الاسلام اسماعیل افندینك مخدومیدر. تاریخ تولدی ۱۰۹۶ در. محمد اسعد افندی کنجلکنده پدرندن ومطولجی محمد افندیدن تحصیل معرفت ایتدی. یکرمی آلتی یاشنده خارج رتبه‌سیله مدرس اولدی. پدرینك مشیختی هنکامنده صحنه، فتوی امانتنده سلانیك مولویتنه نائل اولدی. برادری اسحق افندینك مشیختی اثناسنده مکهٔ مکرمه پایه‌سنی احراز ایتدی. اوستریایه قارشی اجرا ایدیلن وبالفراد معاهده‌سیله نتیجه‌لنن سفر اثناسنده اردو قاضیسی اولدی. ۱۱۵۷ ده روم ایلی صدریله بکام بویورولدی. اون یدی آی قدر ایفای وظیفه ایلدکدن صوکرا عزل ایدلدی. وتکرار روم ایلی صدرینه نائل اولدی. مشیختی ۱۱٦۱ ده در. مشیختی اثناسنده مزاج عصره موافق حرکت ایتمه‌مسی عزلنی موجب اولدی (۱۱٦۲). حتی قرب سلطنتده اقامتی بیله موافق کورولمیه‌رك شام شریفه، اورادن مکهٔ مکرمه‌یه کوندرلمسی موافق کورولمش ایسه‌ده، بالآخره عفو ایدلدی. کلیبولیده اقامتنه مساعده اولوندی. محمد اسعد افندی برمدت کلیبولیده قالدی. حقنده عفو پادشاهی ارزان بویورلماسی اوزرینه استانبوله کلدیسه ده اره‌سی چوق کچمه‌دن ارتحال دار بقا ایلدی (۱۱٦٦). مرقدی پدرینك قبری یاننده‌در. مدت فتواسی سلطان محمود خان اول دورنده اون اوچ آیدر. محمد اسعد افندی دورینك افاضل علماسندن ایدی. علم وفضلله یکانهٔ زمان اولدیغی حالده کمالنه اعتبار اولونمادی. ریا وتبصبصه تنزل ایتمه‌مسی منفا کوشه‌لرنده امرار اوقات ایتمسنه سبب اولدی. شعر وانشاده وموسیقیده مهارت کامله صاحبی ایدی. لهجه نامنده برلغتی، سورهٔ یسن، آیة الکرسی تفسیرلری زمخشرینك (المؤمن الذهب) نه نظیره‌سی، عبدالمؤمن اصفهانی مسلکنده بر تألیفی، بلبل نامه‌سی، تذکرهٔ خوانندکانی، بر چوق قصائدی مشهوردر.

* * *

[*] مشار الیهك خط دستاریله موشح فتوالری تحری اولنمقده‌در. بولندیغی تقدیرده بمنه الکریم سنین آتیه سالنامه‌لرینه درج ایدیله‌جکدر.

« شيخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

٦٨

محمد سعید افندی [*]

« خلیل افندی زاده »

آناطولی قاضیعسکرلرندن خلیل افندینك مخدومیدر . محمد سعید افندی پدرینك حلقهٔ عرفاننده یتیشدی . رؤس همایونه نائل اولدقدن صوکرا یکیشهر مولویتنه تعیین اولوندی . سلطان احمد ثالث دورنده بروسه قاضیلغنه (۱۱٤۱) ، مکهٔ مکرمه پایه‌سنه ، استانبول قاضیلغنه نائل اولدی (۱۱٤۸) . استانبول قاضیلغنده خلقی ممنون ایتدیکی جهتله بووظیفه‌یی مکرراً ایفا ایلدی . نهایت آناطولی (۱۱٥۲) و روم ایلی صدرینی (۱۱٦۱) احراز ایتدی. ۱۱٦۲ ده مقام مشیخته‌ارتقا ایلدیسه‌ده خشونت طبع‌صاحبی اولماسندن طولایی برسنه صوکرا عزل وبروسه‌یه نفی‌اولوندی . وفاتی ۱۱٦۸ ده‌در . مرقدی امیر سلطان تربه‌سی اتصالنده‌در . (داخل مأوی اوله انا الیه راجعون) وفاتنه تاریخدر. مدت فتواسی سلطان محمودخان اول دورنده اون آی قدردر .

* * *

« شیخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

٦٩

السید مرتضی افندی

شیخ‌الاسلام فیض‌الله افندینك مخدومیدر . تاریخ تولدی ۱۱۰٦ در . مرتضی افندی یکرمی‌ایکی یاشنده یکیشهرلی مفتی‌عبدالله افندیدن مدرس اولدی (۱۱۳۸). غلطه مخرجندن عزلنی متعاقب استانبول قاضیلغنی احراز ایتدی (۱۱٥٤) . نهایت آناطولی قاضیعسکرلنه (۱۱٦۰) ، محمد سعید افندینك نفيي اوزرینه مقام فتوایه

[*] مشار الیهك خط دستاریله موشح فتوالری تحری اولنمقده‌در . بولندیغی تقدیرده بعنه الکریم سنین آتیه سالنامه‌لرینه درج ایدیله‌جکدر .

ارتقا ایلدی . (١١٦٣) . شیخ‌الاسلام مرتضی افندی احوال زمانه‌یه کوره حرکتله موقعنی تأمینه موفق اولدی . فقط جسماً علیل اولمق حسبیله عزل ایدلدی (١١٦٨) وفاتی ١١٧١ ده در . مرقدی ابو ایوب الانصاری جوارنده‌در . عفت اخلاق ایله متصف قناعتکار ، زهد وتقوی ایله ممتاز برذات ایدی . مدت فتواسی بش سنه‌یه یاقیندر .

* * *

فتوای شریفه وخط دستاری نمونه‌سی : [*]

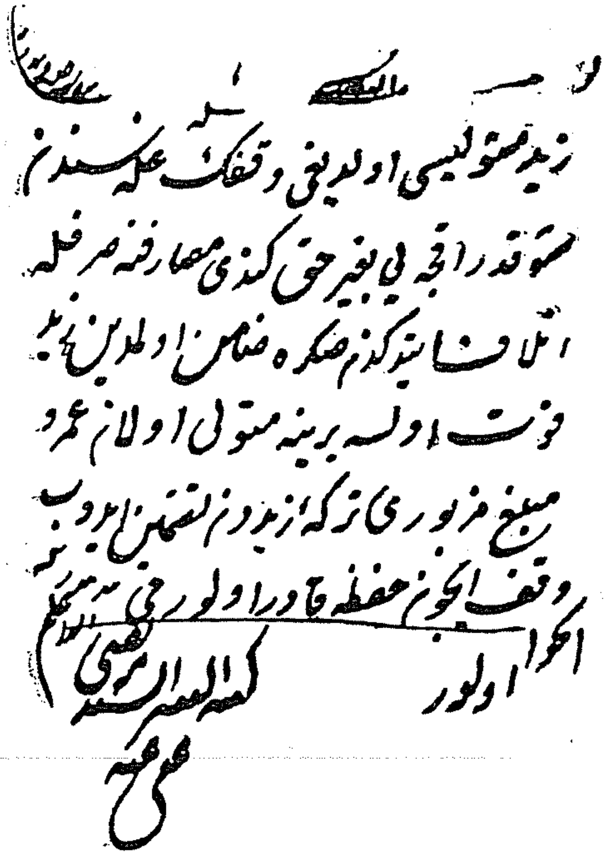
زید متولیسی اولدیغی وقفک غلّه سندن
متوقدر اقچه‌یی بغیر حق کندی مصارفنه صرفله
اتلاف ایتدکدن صکره ضامن اولمدن زید
فوت اولسه بربنه متولی اولان عمرو
مبلغ مزبوری ترکۀ زیددن تضمین ایدوب
وقفه الیقونه حفظه قادر اولورمی
الجواب اولور
کتبه الفقیر السید مرتضی عفی عنه

[*] جواب قسمی ایله امضا مشار الیهک أل یازیسیدر .

* * *

« شیخ الاسلام ومفتی الانام »

٧٠

وصاف عبدالله افندی [*]

آق حصارلی شیخ مجدالدین نسلندن محمد افندینك مخدومیدر . وصاف عبدالله افندی دورینك فضلاسندن تحصیل معرفت ایلدکدن صوکرا استانبوله کلدی . ملازمتله مسلك علمایه داخل اولدی . ١١١١ ده بالامتحان مدرسه رؤسنی آلده ایتدی . استادی قره خلیل افندی‌یه داماد اولدقدن صوکرا سلانیك منصبنه ، مصر قاضیلغنه (١١٤٠) نائل اولدی . ایران حکمداری نادر شاه علمای اهل سنتدن برقاچنك نزدینه کوندرلسنی رجا ایتمسی اوزرینه قره محمد پاشا زاده وزیر مصطفی پاشا سفیر تعیین اولوندی . وصاف عبدالله افندی‌ده بوسفارت هیئتی ایله برلکده حرکت ایتدی . استانبوله عودتنده آناطولی صدرینه نائل اولدی . عزلندن یدی سنه صوکرا (١١٦٢) روم ایلی صدرینی ، بالآخره مقام فتوایی احراز ایلدی (١١٦٨) . وصاف عبدالله افندی‌ده دیکر اسلافی کبی مرض پیریدن طولایی عزل ایلدی . حیاتنك صوك کونلرینی میرکونده کائن ساحلخانه‌سنده کچیردی . وفاتی ١١٧٤ ده در . (ایتدی عبدالله افندی جنت عدنی مقر) وفاتنه تاریخدر . مدت فتواسی سلطان عثمان خان ثالث دورنده بش آیدر . عبدالله افندی شعر وانشاده ماهر ایدی . بیك بشیوز بشدن فضله (بهجت تما) سی ، فن کلامه دائر رساله‌سی مشهوردر . خط تعلیقده مهارت کامله صاحبی ایدی . شعرده عبدی ووصاف تخلص ایدردی .

* * *

[*] مشار الیهك خط دستریله موشح فتوالری تحری اولنمقده‌در . بولندیغی تقدیرده بعنه‌الکریم سنین آتیه سالنامه‌لرینه درج ایدیله‌جکدر .

« شيخ‌الاسلام ومفتى‌الانام »

٧١

فيض الله افندى

« داماد زاده »

شيخ لاسلام داماد زاده احمد افندينك مخدوميدر . تاريخ تولدى ١١١ در . فيض‌الله افندى پدرينك نفوذيله كسب رفعت ايتدى . غلطه قاضيلغنه نائل اولدقدن صوكرا اوتوز برياشنده بروسه قاضيسى اولدى (١١٤٣) . بالآخره سرعتله قطع مراتب ايدرك استانبول پايه‌سنى ، آناطولى (١١٥٢) وروم ايلى صدرينى(١١٦٣) احراز ايتدى . ايكى سنه صوكره تكرار روم ايلى صدرينى اشغال ايلدكدن صوكرا مقام مشيخته ارتقا ايتدى (١١٦٨) . وظيفۀ فتوايى حسن‌صورتله ايفا ايلديكى حالده بلاى عزلدن تخليص كريبان ايده‌مدى . برمدت انجير كوينده كائن خانه‌سنده امرار اوقات ايلديسه‌ده ايكنجى دفعه مقام مشيختى احرازايلدى (١١٧٠) . برسنه صوكرا قرناى دولت اره‌سنده حسودلرك تحريكاتى يوزندن عزل ايدلدى (١١٧١) . سودليجه‌ده كائن خانه‌سنده اقامتنه مساعده اولوندى . وفاتى (١١٧٥) ده در . مرقدى سودليجه‌ده در مدت فتواسى سلطان عثمان ثالث ومصطفاى ثالث دورلرنده يكرمى بش آيدر. فيض‌الله افندى علم ابدانه ، موسيقى‌يه واقف ايدى متعدد بسته‌لرى واردر .

* * *

فتواى شريفه وخط دستلرى نمونه‌سى: [*]

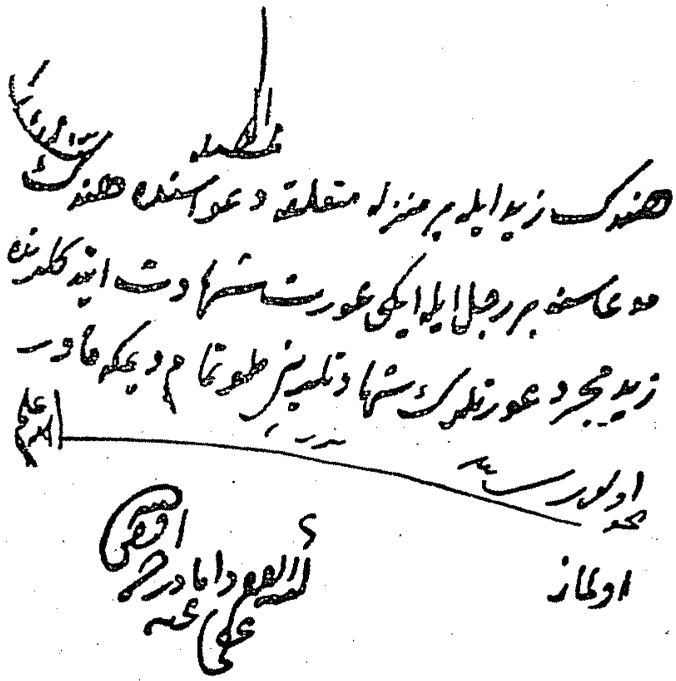
هندك زيد ايله بر منزله متعلق دعواسنده هند
مدعاسنه بر رجل ايله ايكى عورت شهادت ايدكلرنده
زيد مجرد عورتلرك شهادتلرى ايله تمام دكلدر ديمكه قادر
اولورمى
اولماز

« ييلديز كتبخانه‌سنده »

*
* *

اوچنجى سلطان مصطفى خان دورى :

« شيخ الاسلام ومفتى الانام »

٧٢

مصطفى افندى

« درى زاده »

شيخ الاسلام درى محمد افندينك مخدوميدر . تاريخ تولدى (١١١٤) در . مصطفى افندى كنجلكنده پدرينك نفوذندن استفاده ايدرك ابتداى خارج ايله طريق تدريسه داخل اولدى (١١٣٣) . پدرينك مشيختنده غلطه مولويتنى ، ادرنه ، مكه پايه‌لرينى احراز ايتدى . پدرينك وفاتى متعاقب استانبول قاضيلغنه (١١٥٢) ،

[*] جواب قسمى ايله امضا مشار اليهك آل يازيسيدر .

آناطولی (١١٥٩) وروم ایلی صدرینه (١١٦٤) ارتقا ایلدی . تکرار روم ایلی صدرینی اشغال ایتدیکی صره‌ده شیخ‌الاسلام اولدی (١١٦٩) ، عزلنی متعاقب کلیبولیده اقامتنه قرار ویرلدی (١١٧٠) . مصطفی افندی سلطان مصطفای ثالث دورنده ثانیاً (١١٧٥) ، بعده ثالثاً (١١٨٧) شیخ‌الاسلام اولدی . فقط علت پیری ایله معلول اولماسی عزلنی موجب اولدی (١١٨٨) ، واوسنه وفات ایتدی. مرقدی ادرنه قاپیسی جوارنده لعلی زاده چشمه‌سی کنارنده‌در . مدت فتواسی ایکی سنه‌یه یاقیندر . فقهدن (درهٔ بیضا) نامنده برتألیفی واردر . غایت متقی ، نازك ، عدالت پرور برذات ایدی . حمایه والتماسدن قطعیاً حظ ایتمزدی .

*
* *

فتاوای شریفه وخط دستلری نمونه‌لری : [*]

180

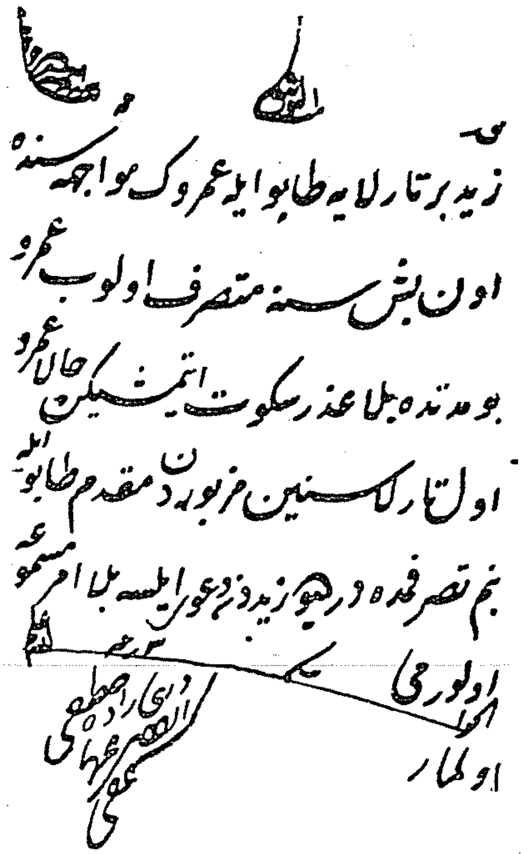
زید بر تارلایه طابو ایله عمروك مواجهه سنده
اون بش سنه متصرف اولوب عمرو
بو مدتده بلا عذر سکوت ایتمشکن حالا عمرو
اول تارلا سنین مزبوره دن مقدم طابو ایله
بن تصرف ایدردم دیو زید ذکر دعوی ایلسه بلا امر مسموعه
اولورمی
الجواب
اولماز

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك آل یازیسیدر.

دیگر :

الله الموفق

زید متولیسی اولدیغی وقف منزلی ملکیت اوزره عمروه بیع ایلسه بیع مزبور صحیح اولورمی

الجواب

اولماز

کتبه السید مصطفی عفی عنه

* * *

« شیخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

٧٣

محمد صالح افندی

شیخ حسام‌الدین عشاقی سلاله‌سندندر . پدری قریمی عبداه افندی زاده یحیی افندیدر . محمد صالح افندی شیخ‌الاسلام یکیشهرلی عبداه افندینك حلقهٔ عرفاننده یتشدی . بالاخره کندیسنه داماد اولدی . بوتاریخدن اعتباراً صره‌سیله قطع مراتب ایده‌رك حرمین مفتشلکنده ، حلب ، شام و مدینهٔ منوره قاضیلقلرنده بولندی . ١١٥٩ ده استانبول قاضیلغه ، آناطولی صدرینی (١١٦٣) ، تکرار استانبول قاضیلغنی ، آناطولی صدرینی (١١٦٧) احراز ایتدی . او سنه صوکرا روم ایلی صدرینه (١١٧١) ، عین سنه‌ده مقام مشیخته ارتقا ایلدی . برسنه صوکرا عزل ایدیله‌رك قاکلیجه‌ده کائن خانه‌سنده اختیار اقامت ایلدی . وفاتی ١١٧٥ ده در .

حرقدى راضيه قادين دامادى قاضيعسكر محمد افندى مدرسه‌سى جوارنده‌در. مدت
فتواسى سلطان مصطفاى ثالث دورنده اوچ آيدر .

* * *

فتواى شريفه وخط دستارى نمونه‌سى : [*]

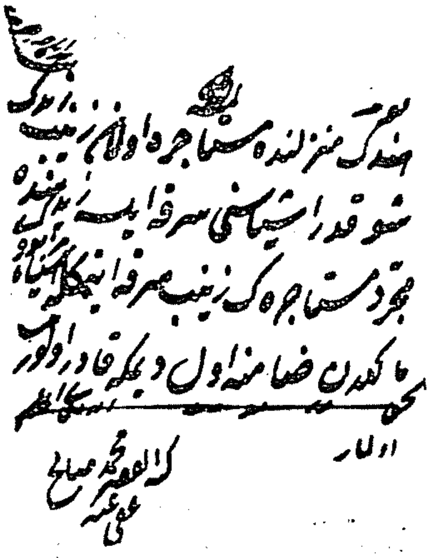

* *

« شيخ الاسلام ومفتى الانام »

٧٤

اسماعيل افندى

رئيس الكتاب كوچوك چلبى محمد افنديك مخدوميدر. شيخ الاسلام ابه زاده عبداه افنديدن مدرسه رؤسنه نائل اولدى (١١٢٠). شيخ الاسلام اسماعيل افندى‌يه داماد اولدقدن صوكرا يكيشهر قضاسيله بكام بويورلدى . بوتاريخدن اعتباراً سرعتله قطع مراتب ايدرك بروسه (١١٥٢) ، مدينهٔ منوره (١١٥٧) ، استانبول (١١٦١) قضالريله

[*] جواب قسمى‌نك ايله امضا مشار اليهك أل يازيسيدر .

مسرور اولدی . طقوزسنه صوكرا آناطولی وروم ايلی صدرينی احراز ايدرك مقام مشيخته ارتقا ايتدی (١١٧٢) . قوجه راغب پاشا زماننده وظيفهٔ فتوايی حقيله ايفا ايلدی. سكز آی قدر ايفای وظيفه ايلدكدن صوكرا ارتحال دار بقا ايلدی (١١٧٣). يوكسك قالدرمده منلا كورانی محله‌سنده‌كی مدرسه‌سنده مدفوندر. مدت فتواسی سكز آيدر . اسماعيل افندی شعر و انشاده ماهر ايدی . « عاصم اسماعيل افندی قلدی فردوسی مكان » وفاتنه تاريخدر .

*
* *

فتوای شريفه وخط دستاری نمونه‌سی: [*]

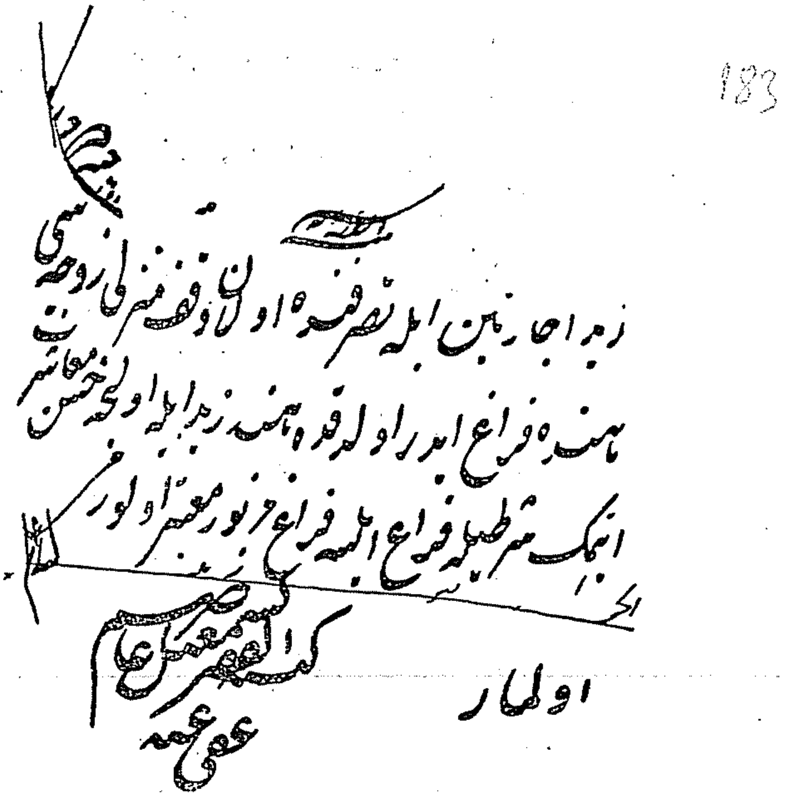

زيد اجارتين ايله متصرف اولديغى وقف منزلى زوجه‌سى هنده فراغ ايدر اولدقده هند زيد ايله اولنجه حسن معاشرت ايتمك شرطيله فراغ ايلسه فراغ مزبور معتبر اولورمى

الجواب

اولماز

كتبه الفقير اسماعيل عاصم عفى عنه

« بيلديز كبتخانه‌سنده »

[*] جواب قسمی ايله امضا مشار اليهك أل يازيسيدر .

*
* *

« شیخ الاسلام ومفتی الانام »

٧٥

ولی الدین افندی

صولاق باشی حاجی مصطفی آغانك مخدومیدر . ولی‌الدین افندی اولا پدرینك مدرسه‌سنه ابتدار خارجله نائل اولدی . بعده حرمین مفتشلکنی ، حلب ، غلطه ، مصر ، مدینهٔ منوره قاضیلقلرینی احراز ایتدی . بعده استانبول پایه‌سنی ، آناطولی (١١٦٩) ، روم ایلی (١١٧١) صدرینی اشغال ایله‌دکدن صوکرا مغنیسایه نفی ایدلدی . بر سنه منفاده امرار حیات ایتدی . استانبوله عودتنده چلبی زاده‌نك یرینه مقام مشیختی احراز ایلدی (١١٧٣) . عهده‌سنه مشیخت توجیه اولندیغی کون خسته بولندیغی جهتله فروهٔ بیضا خانه‌لرینه کوندرلدی . ولی‌الدین افندی حدت مزاجه مالك اولمق حسبیله ایکی سنه صوکرا عزل وبروسه‌یه نفی ایدلدی (١١٧٥) . بعده عفو همایونه مظهر اوله‌رق استانبوله کلدی ، ثانیاً مقام مشیخته صعود ایتدی ایسه‌ده (١١٨٠) علت پیریدن تخلیص کریبان ایده‌میه‌رك ارتحال داربقا ایلدی (١١٨٢) مرقدی اوطاقجیلر قربنده مراد افندی زاویه‌سنده‌در . مدت فتواسی یدی سنه برآیدر . شیخ الاسلام ولی‌الدین افندی خط تعلیقده ماهر ، جمع کتبه مراقلی ایدی . بایزید جامعی داخلنده بر کتبخانه انشا ایتدیرمش ، الك نفیس آثار ایله تزیین ایلمشدر . (ولی‌الدین کتبخانه‌سی) الی الابد نامنی ابقا ایده‌جك الك کزیده بر آبدهٔ معرفتدر .

*
* *

فتاواى شریفه وخط دستارى نمونه‌لرى : (*)

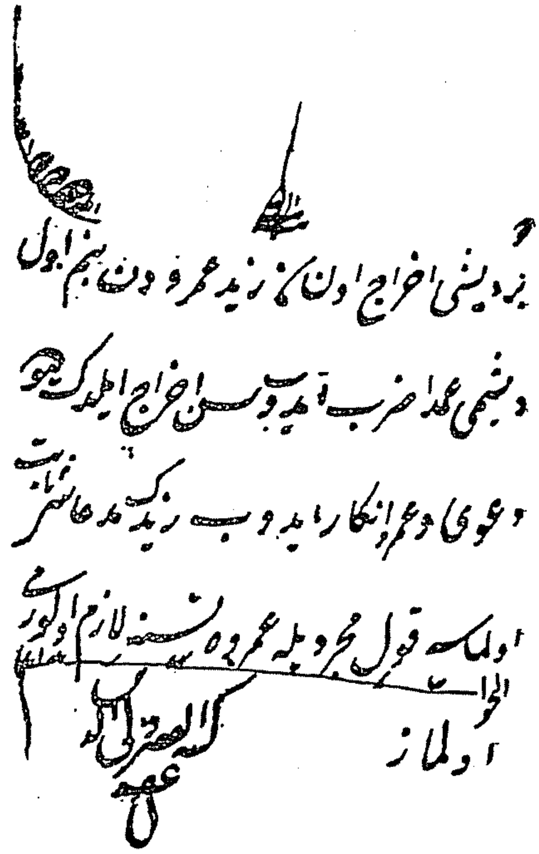

دیکر :

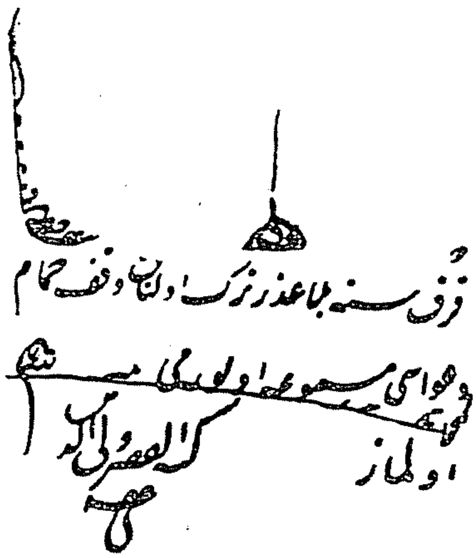

« توفیق بك افندى حضرتلرینك کتبخانه‌لرنده »

***

« شیخ الاسلام ومفتی‌الانام »

٧٦

احمد افندى [**]

« ابوبکر افندى زاده »

تیره‌لى ابوبکر افندینك مخدومیدر . تاریخ تولدى ١٠٩٧ در . احمد افندى شیخ‌الاسلام محمود افندى‌یه داماد اولدقدن صوکرا خارج رتبه‌سنه نائل اولدى .

[*] جواب قسمى ایله امضا مشارالیهك آل یازیسیدر .

[**] مشارالیهك خط دستاریله موشح فتوالرى تحرى اولنمقده‌در. بولندیغى تقدیرده بمنه‌الکریم سنهٔ آتیه سالنامه‌لرینه درج ایدیله‌جکدر .

بعده غلطه (١١٤٢) ، مصر (١١٤٨) ، مكهٔ مكرمه (١١٥٣) ، استانبول (١١٥٧) قاضيلقلرينه تعيين اولوندى . آناطولى (١١٥٤) وروم‌ايلى (١١٦٩) قاضيعسكرلكلرينى احرازايتدكدن ايكى‌سنه‌صوكرا مقام مشيخته ارتقا ايلدى(١١٧١). عزلنى معاقب بقيهٔ حياتنى ساحلخانه‌سنده امرار ايتدى . وفاتى ١١٨١ ده‌در . مدفنى بهائى افندى قبرستانده پدرى يانده‌در. مدت فتواسى سلطان مصطفاى ثالث دورنده سكز آيدر .

*
* *

« شيخ‌الاسلام ومفتى‌الانام »

٧٧

عثمان افندى

« پيرى زاده »

شيخ‌الاسلام پيرى زاده صاحب افنديك مخدوميدر. تاريخ تولدى ١١٢٢ در. عثمان افندى كنجلكنى تحصيل معرفتله كچيردكدن صوكرا سلطان احمد خان ثالث دورنده طريق تدريسه داخل اولدى (١١٤٢) . على‌الاصول دور مدارس ايدرك مولويتى (١١٥١) ، مكه پايه‌سنى (١١٥٧) احراز ايتدى . پدرينك مشيختى هنكامنده استانبول قاضيلغنه (١١٥٨) ، آناطولى (١١٦٥)، روم ايلى (١١٦٩) صدرينه نائل اولدى. برمدت معزولاً بروسه‌ده اقامته مأمور اولدى ايسه‌ده بالاخره ثانياً (١١٨٥) وثالثاً (١١٧٩) روم ايلى صدرينى اشغال ايلدى. مدتى ختام بولدينى صره‌ده شيخ‌الاسلام ولى‌الدين افنديك وفاتى اوزرينه صدر فتوايه ارتقا ايتدى (١١٨٢). مصطفاى ثالث دورنده وقوعه‌كلن روسيه سفرلرنده مقام‌مشيختده بولوندى مملكتك دوچار اولدينى فلاكتلردن صوك درجه متأثر اولدى ، وبو تأثرلرله ارتحال داربقا ايلدى (١١٨٣) . (عثمان ستمديده) وفاتنه تاريخدر . مرقدى اقسرايده مراد پاشا جامعى جوارنده‌در. مدت فتواسى اون آلتى آيدن زياده‌در. شيخ‌الاسلام عثمان افندى نظم ونثرده ممتاز ايدى . (صاحب) مخلصى ايله اشعارى واردر .

*
* *

فتاوای شریفه وخط دستاری نمونه‌لری: [*]

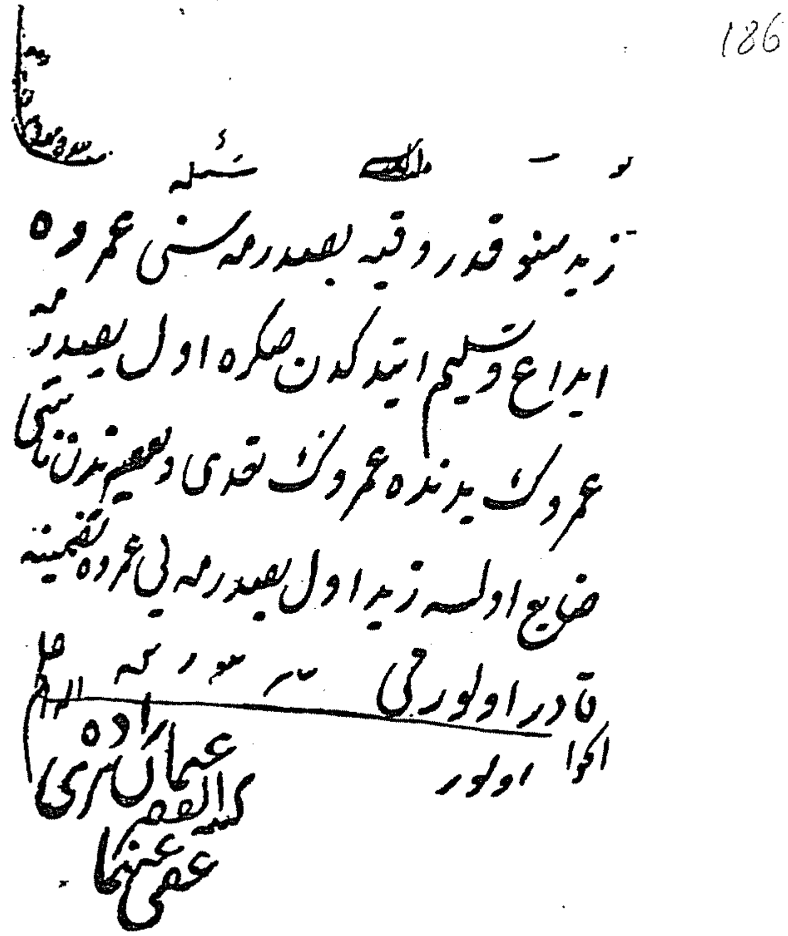

186

زید بنو قدر وقیه بعیدرمه سنی عمروه
ایداع و تسلیم ایتدکدن صکره اول بعیدرمه
عمروک یدنده عمروک تعدی و تقصیری اولمقسزین
ضایع اولسه زید اول بعیدرمه یی عمروه تضمینه
قادر اولورمی

الجواب اولور

کتبه الفقیر عثمان زاده عفی عنهما

* * *

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك أل یازیسیدر .

دیکر :

زید مدخوله زوجه‌سی هندی اوچ طلاق ایله تطلیق ایلسه

زید هندی بلا حلّه تزوجه قادر اولور می بیان بیوریله

الجواب اولماز

والله اعلم

کتبه العبد محمد سعید عفی عنه

* * *

« شیخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

٧٨

محمد سعید افندی

میرزا زاده شیخ محمد افندینك مخدومیدر . تاریخ تولدی ۱۱۲۲ در . محمد سعید افندی اون بر یاشنده طریق تدریسه داخل اولدی (۱۲۳۳). پدرینك مشیختی هنكامنده بربرینی متعاقب طی مراتب ایدرك خامسهٔ سلیمانیه‌یه واصل اولدی . پدرینك معزولیتی هنكامنده بش سنه رتبهٔ مذكوره‌ده قالدی. وبالآخره ازمیر(۱۱٤٥) بلاد اربعه‌دن بروسه قاضیلغنه (۱۱٥٦)، مكهٔ مكرمه‌پایه‌سنه ، استانبول قاضیلغنه (۱۱٦۱) نائل اولدی ۱۱۷۱ ده آناطولی ، ۱۱۷۳ ده روم ایلی صدرینی اشغال ایتدی .

عزلنی متعاقب نقیب الاشراف اولدی (١١٧٥) . ایکی سنه صوکرا تکرار روم ایلی صدرینه نائل اولدی . برسنه صوکرا روم ایلی صدرندن ونقیب الاشرافلقدن استعفا ایتدی. ١١٨١ ده تکرار نقیب الاشراف وثالثاً روم ایلی قاضیعسکری اولدی . مدتنك ختامنده مقام مشیختی احراز ایلدی (١١٨٣) . وظیفهٔ فتوایی عفت واستقامتله ایفا ایتدی . اساساً کندی طبعاً نازك ادارهٔ اموره واقف، عدالتی سور، طوغرولقدن آیرلماز بر ذات محترمدی . فقط ضعف پیریدن طولایی زیارتلره کیده‌مزدی . حتی معایده‌دن بیله عفو ایدلمشدی . بو سببدن کندی استعفا ایتدی . اسکدارده کائن خانه‌سنده بقیهٔ حیاتنی امرار ایدرکن ارتحال دار بقا ایلدی (١١٨٨) . قبری قره‌جه احمد قبرستاننده‌در. مدت فتواسی سلطان مصطفای ثالث دورنده اوچ بچق سنه‌در. محمد سعید افندی طریق علمیه‌یی اصلاحه چالیشمش ایسه ده جزا ومکافاتده افراط وتفریطدن تجرید نفس ایده‌مه‌مسی ارزو ایدیلن مقصدی حاصل ایده‌مه‌مشدر .

* * *

فتوای شریفه‌سی نمونه‌سی :

188

زید شو قدر اوتنی بیعه عمرویی توکیل ایدوب

عمرو دخی اول اوتنی بکره ثمن مثلیله بیع و تسلیم

و قبض ثمن ایلسه حالا زید ثمنی عمرودن طلب

ایتدکده عمرو بر مقدارینی ویروب ماعداسنی

بغیر وجه ویرمامکه قادر اولورمی

الجواب

اولماز

٧٩

السيد محمد افندى

« شريف زاده »

يكيشهرلى شريف افنديتك مخدومى وشيخ الاسلام چتالجه‌لى على افنديتك حفيديدر. تاريخ تولدى ١١١٥ در . محمد افندى أون‌سكز ياشنده مدرس اولدى (١١٣٣). بعده آمد قضاسـنه (١١٥٩)، بروسه ومكه پايه‌سنه، نهايت اسـتانبول قاضيلغنه (١١٧٠) نائل اولدى . ١١٨٠ ده اناطولى ، ١١٨٣ ده روم ايلى صدرينى احراز ايلدكدن صوكرا (١١٨٧) ده مقام مشيخته قعود ايلدى . عزلنى متعاقب خانه‌سنده اختيار اقامت ايلديكى صره‌ده علت پيريدن ارتحال دار بقا ايلدى (١١٩٣). مرقدى ابو ايوب انصارى جوارنده شـكر پاره تربه‌سى جوارنده‌در . مدت فتواسى آلتى بچق آيدر . خط تعليقده مهارتى، انشا وكتابتده لياقتى مشهوردر .

* * *

فتواى شريفه وخط دستارى نمونه‌سى : [*]

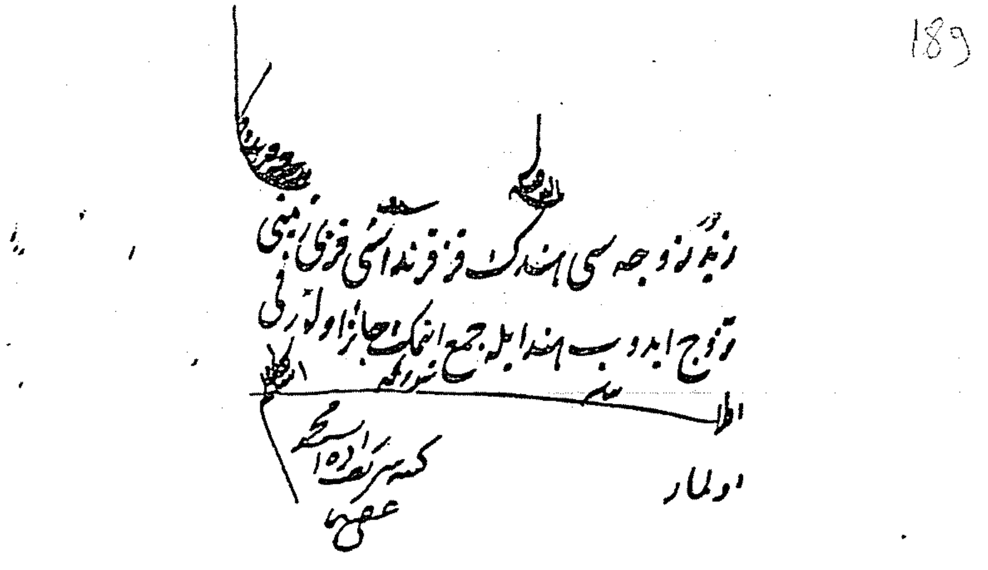
زيد زوجه‌سى هندك قز قرنداشى قزى زينبى تزوج ايدوب هند ايله جمع ايتمك جائز اولورمى
الجواب اولماز
كتبه شريف زاده السيد محمد عفى عنهما

[*] جواب قسمى ايله امضا مشاراليهك أل يازيسيدر .

* * *

« شيخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

٨٠

ابراهیم بك افندی

« عوض محمد پاشا زاده »

بلغراد فاتحی عوض محمد پاشانك اوغلیدر . تاریخ تولدی ۱۱۳۲ در . ابراهیم بك ۱۱۵۳ ده یکیشهر فناربنه، بعده بروسه (۱۱۶۳)، مدینهٔ منوره (۱۱۶۵) قاضیلقلرینه نائل اولدی . برمدت خانه‌سنده اقامت ایلدکدن صوکرا استانبول قاضیلغنی احراز ایلدی . سکز آی صوکرا استعفا ایتمش ایسه‌ده خلفنك وفاتی اوزرینه اناطولی پایه‌سیله ثانیاً استانبول قاضیسی اولدی . بالآخره اناطولی (۱۱۷۵) وروم ایلی (۱۱۸۰) قاضیعسکرلکنی احراز ایتدی . ۱۱۸۵ ده تکرار روم ایلی صدرینه ارتقا ایلدکدن صوکرا رتبهٔ مشیخته قدری اعلا قلندی (۱۱۸۸)، مشیختی اثناسنده پدرینك آدملرندن برینه طوله‌باغچه‌ده برضیافت اثناسنده، صدراعظم عزت محمد پاشادن بر مقاطعه رجا ایتمش، صدر اعظمده : « اوتوز کیسه ضمیله طالبی وار » دیمسی اوزرینه شیخ‌الاسلام پاپوجسز چادیردن فیرلایوب صاووشمشدر . بوحادثه اوزرینه صدر اعظم ده، کندی ده عزل ایدلمشدر . ابراهیم بك معزولیتی هنگامنده بکقوزده اقامت ایتدی . ۱۱۹۹ ده ثانیاً مقام مشیخته ارتقا ایلدی ایسه‌ده بعض اطواری مزاج پادشاهی‌یه موافق کلمدیکندن عزل ایدلدی . ابراهیم بك بومعزولیتی متعاقب ارکان دولت علیهنده ادارهٔ کلام ایتمه‌که باشلادی . حفظ لسانه قادر اولاماسی استانبولدن تبعیدینی موجب اولدی . آریه‌لغی اولان آنقره‌یه نفی ایدلدی ایسه‌ده سلطان سلیم ثالثك جلوسی اوزرینه استانبولده ساحلخانه‌سنده اقامته مأذون اولدی . وفاتی ۱۲۱۲ ده در . مرقدی سلطان بایزیدده‌در . مدت فتواسی اون ایکی آیدر .

*
* *

فتوای شریفه‌لری نمونه‌سی :

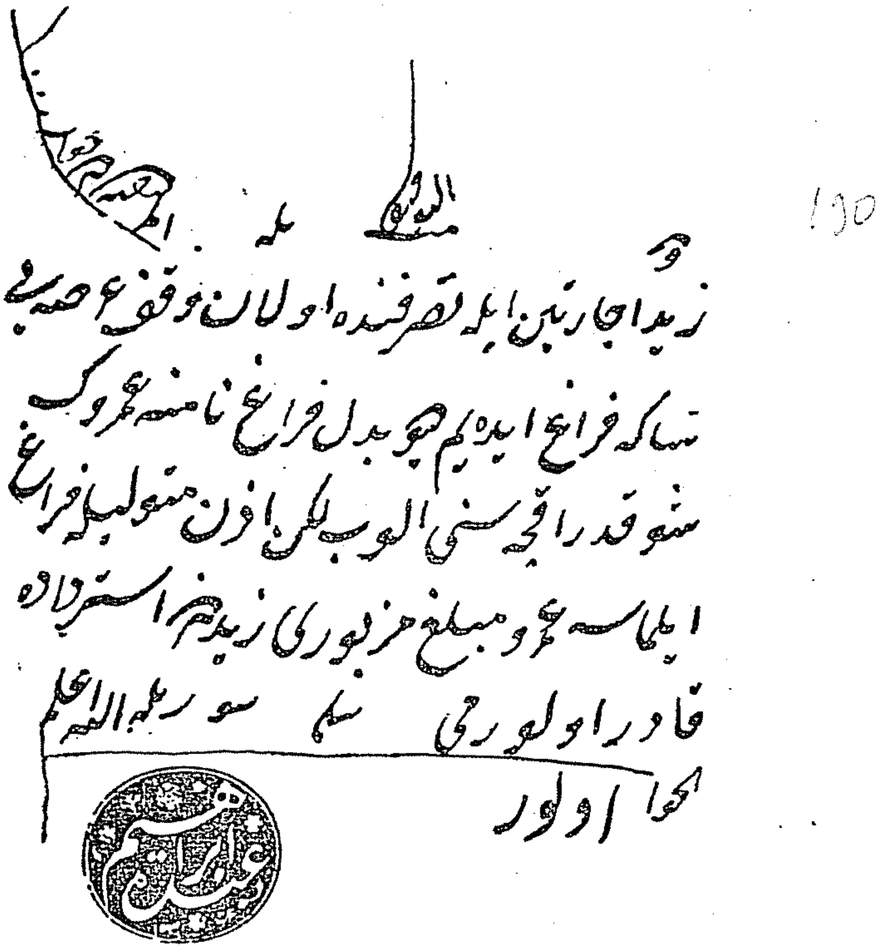
زید اجارتین ایله تصرفنده اولان وقف حدیقه‌یی
عمروه فراغ ایده‌یم دیو بدل فراغ نامنه عمرودن
شو قدر اقچه سنی الوب لکن اذن متولیله فراغ
ایلماسه عمرو مبلغ مزبوری زیددن استرداده
قادر اولورمی

الجواب اولور

« خالص افندی حضرتلرینك کتبخانه‌لرنده »

* * *

« شیخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

٨١

محمد امین افندی

« صالح افندی زاده »

سلطان مصطفای ثانینك امامی طوب قاپیلی صالح افندینك مخدومیدر . تاریخ تولدی ١١١٧ در . محمد امین افندی اون بش یاشنده مدرس اولدی (١١٣٢) .

بعده سلانیك منلالغی (١١٦٠) ، شام (١١٦٦) ، مدینهٔ منوره (١١٧١) ، استانبول قاضیلقلرینی احراز ایتدی (١١٧٤) . آناطولی پایه‌سنی (١١٨١) ، اوچ سنه صوکرا بالفعل آناطولی صدرینی (١١٨٤) اشغال ایتدکدن صوکرا روم‌ایلی صدرینی (١١٨٨) وبرسنه صوکراده مقام مشیخته ارتقا ایلدی (١١٨٩) . ضعف پیری‌یه کرفتار اولماسی حسن صورتله ادارهٔ امور ایتمسنی اشکال ایلدیکندن بربچوق سنه صوکرا عزل وبروسه‌یه نفی اولوندی برآی مرورنده منفاسنده ارتحال داربقا ایلدی (١١٩١) . مرقدی امیر سلطان جوارنده‌در مدت فتواسی اون یدی آیدر. عدل وسخا ایله متصف برذات ایدی. برچوق تکیه‌لره وظیفه‌لر اعطا ایتمش، وجامع خدمه‌لرینك وظائفنه ضمائمده بولنمشدر .

* * *

فتاوای شریفه‌لری نمونه‌لری :

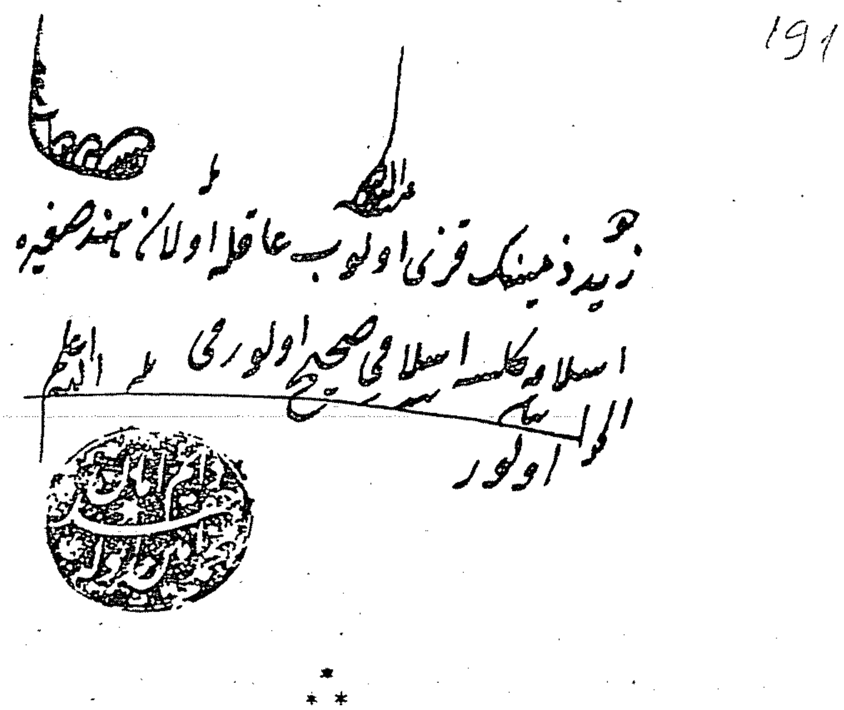

* * *

دیگر :

192

الله الموفق

زید عرصه‌سی مقاطعه‌لو وقف و بناسی ملکی
اولان دکانک بناسنی عمروه بیع ایتدکده
متولی اذنی لازم اولورمی

الجواب

اولماز

* * *

« شیخ الاسلام ومفتی الانام »

٨٢

محمد اسعد افندی

« وصاف افندی زاده »

شیخ‌الاسلام عبداه وصاف افندینك مخدومیدر . تاریخ تولدی ١١١٩ در . محمد اسعد افندی یکرمی‌درت یاشنده مدرس اولدی (١١٤٣) . بعده غلاطه منلاسی نصب ایدلدی (١١٦٤) . پدریله برابر برمدت بروسه‌ده منفیاً اقامت ایتدی . پدرینك دشمنلری طرفندن تعیننه ممانعت ایدلدی . مکه پایه‌سی آلدقدن صوکرا اون بر سنه قدر استانبول پایه‌سنده قالدی . محمد اسعد افندی بو ممانعتلردن ذره قدر

فتورکتیرمه‌دی. نهایت آناطولی (١١٨٢) وروم ایلی (١١٨٦) صدرینی اشغال ایلدکدن صوکرا مقام مشیخته ارتقا ایلدی (١١٩٠) . عزلنی متعاقب میرکونده‌کی یالی ساحلخانه‌سنه چکلدی (١١٩٢) ، وبوراده ارتحال داربقا ایلدی. مرقدی ابوایوب الانصاری جوارنده‌در مدت فتواسی سلطان مصطفای ثالث دورنده بر سنه سکز آیدر. محمداسعد افندی انشا وشعرده ممتاز، طریقت صوفیه‌یه سالك برذات محترمدی.

* * *

فتاوای شریفه وخط دستاری نمونه‌سی: [*]

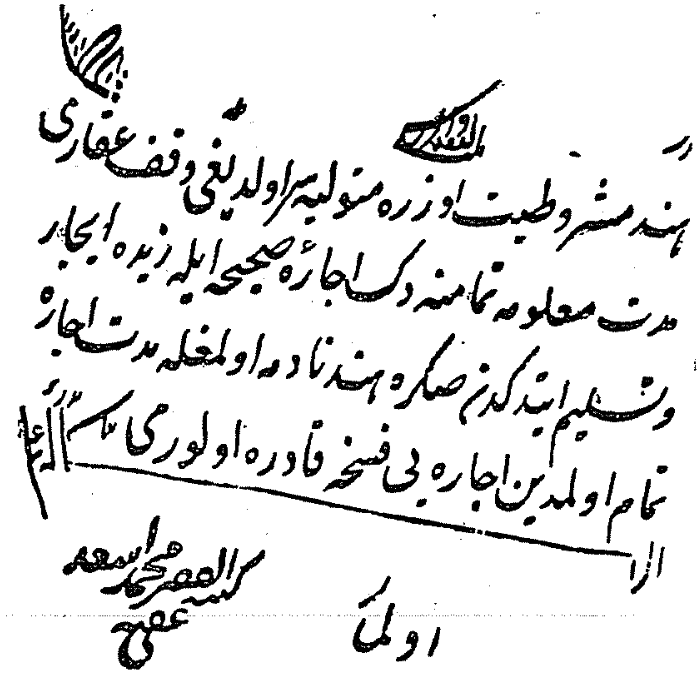
هند مشروطیت اوزره متولیه‌سی اولدیغی وقف عقاری
مدت معلومه تمامنه دك اجارهٔ صحیحه ایله زیده ایجار
وتسلیم ایتدکدن صکره هند نادم اولمغله مدت اجاره
تمام اولمدین اجاره‌یی فسخه قادره اولور می
الجواب اولماز
کتبه الفقیر محمد اسعد عفی عنه

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك ال یازیسیدر

* * *

دیكر :

بو صورتده هند مدت اجاره تمام اولمدین اول عقاری زیدك اذنسز عمروه ایجار ایلسه زید مجبر اولمیوب اول عقاری مدت اجاره تمامنه دك ضبطه قادر اولورمی

اولور

كتبه الفقیر محمد اسعد عفی عنه

* * *

اوچنجی سلطان سلیم خان دوری :

« شیخ الاسلام ومفتی الانام »

٨٣

محمد شریف افندی

« اسعد افندی زاده »

شیخ الاسلام اسعد افندینك مخدومیدر. تاریخ تولدی ١١٣٠ در. محمد شریف افندی یكرمی بریاشنده صحن تدریسه داخل اولدی . پدرینك نفوذندن بالاستفاده دیاربكر (١١٦٧) ، بروسه (١١٧٤) قاضیلغنه ، بعده مكهٔ مكرمه پایه‌سنه نائل اولدی . ١١٨٠ ده استانبول قاضیلغنی آناطولی (١١٨٥) و روم ایلی (١١٨٩) قاضیعسكرلكلرینی احراز ایلدكدن صوكرا مفتی الانام اولدی (١١٩٢) .

برمدت صوكرا استعفا ايتدی. سلطان سليم ثالثك جلوسنده ثانياً مقام مشيختی احراز ايلدی ايسه ده (١٢٠٣) ده لياقت واقتدارينك درجه سی ، وبا خصوص سنا مترقی بولونشی ايفای وظيفه ايتمسنه مانع كورلديكندن عزل ايدلدی (١٢٠٤) . برقاچ آی صوكراده ارتحال داربقا ايلدی . مدت فتواسی درت سنه بش آيی متجاوزدر . محمد شريف افندی شعر و نشايه قادر ايدی . (فصول الارافی شان ملوك الوزرا) ناميله بر رساله سی واردر .

*
* *

فتاوای شريفه وخط دستلری نمونه سی : [*]

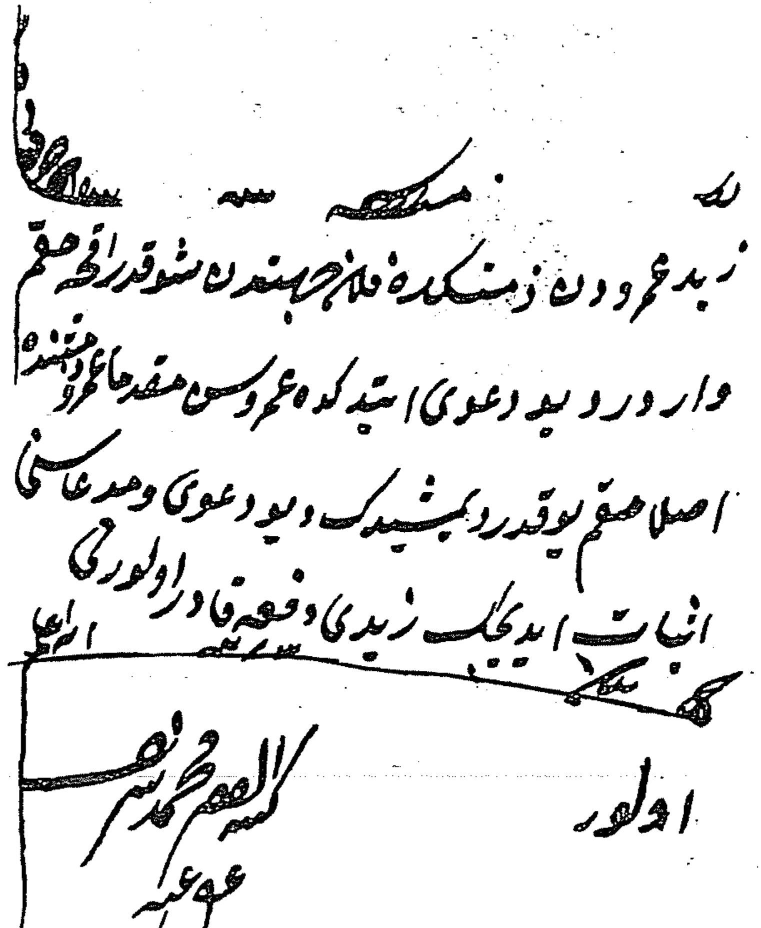
زید عمرودن زمینکده فلان جهتندن شوقدر اقچه حقم واردر دیو دعوی ایتدکده عمرو سن مقدما عمرودن اصلا حقم یوقدر دیمشیدک دیو دعوی و ... اثبات ایدیجک زیدک دفعه قادر اولورمی

اولور

کتبه محمد شریف عفی عنه

[*] جواب قسمی ايله امضا مشارالیهك ال يازيسيدر

*
* *

196

دیكر :

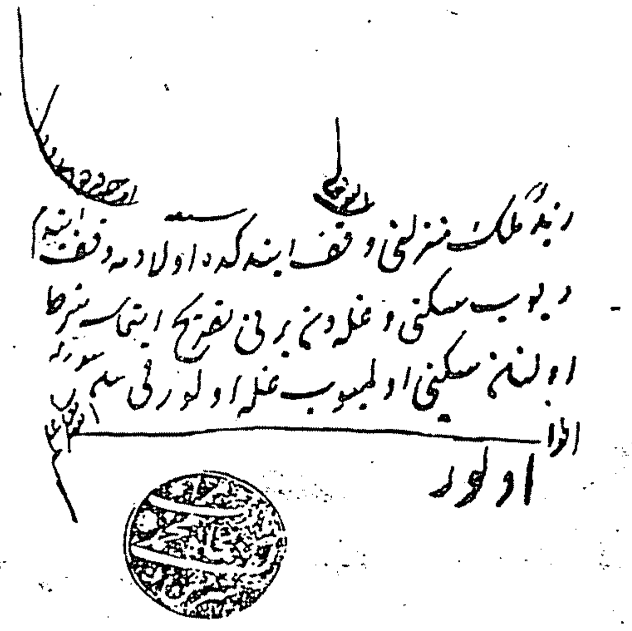

«ییلدیز كتبخانه‌سنده »

*
* *

« شیخ‌الاسلام ومفتی الانام »

٨٤

قره حصارلی السید ابراهیم افندی

قضاتدن عثمان افندینك مخدومیدر . تاریخ تولدی ۱۱۱۳ در . ابراهیم افندی، ۱۱۲۷ ده استانبوله كلدی . عمیسی وقاین پدری زین‌العابدین افندینك خدمتنده‌ بولوندی . ۱۱۳۰ ده ملازم اولدی . بعده زین‌العابدین افندی ایله برلكده مكهٔ مكرمه‌یه كیتدی (۱۱۳۷) . عودتنده مدرس (۱۱٤۳) ، سلانیك (۱۱٦۸)، شام (۱۱۷٤) واستانبول(۱۱۸۲) قاضیسی‌اولدی . ۱۱۸۳ ده نقیب‌الاشراف، بعده آناطولی پایه‌سنی احراز ایدرك ثانیاً استانبول قاضیسی ، اناطولی قاضیعسكری (۱۱۸٤)، ثانیاً نقیب‌الاشراف (۱۱۸۷)، مكرراً روم‌ایلی قاضیعسكری ورئیس-

العلما اولدی (١١٩٣) اوچ سنه صوکرا مقام مشیختی احراز ایلدی ایسه‌ده سنی طقسانی متجاوز اولمق حسبیله دوچار اولدیغی خسته‌لکدن رهایاب اولامیه‌رق وفات ایلدی (١١٩٧) . مرقدی سلطان سلیم جوارنده بکجکز محله‌سنده‌در . مدت فتواسی سلطان عبدالحمید اول دورنده سکز آی ، اون بش کوندر .

* * *

فتوای شریفه وخط‌دستلری نمونه‌سی: [*]

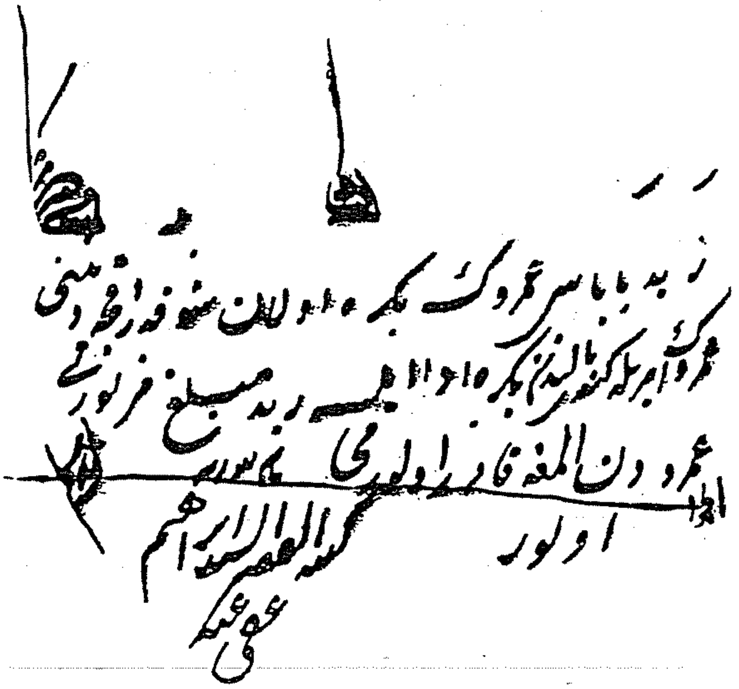

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك ال یازیسیدر

* * *

« شيخ الاسلام ومفتى الانام »

٨٥

السيد محمد عطاء الله افندى

« درى زاده »

شيخ الاسلام درى زاده مصطفى افنديتك مخدوميدر. تاريخ تولدى ١١٤٢ در. عطاءالله افندى پدرينك حمايه‌سندن فوق‌العاده استفاده‌ايدنلردندر. آلتى‌ياشنده مدرس (١١٤٨) اولان عطاءالله افندى سرعتله طى مراتب ايتدى . ١١٧٢ ده سلانيك منلاسى ، بعده مكه پايه‌سيله (١١٧٨) استانبول قاضيسى (١١٨٣) ، آناطولى (١١٨٨) وروم ايلى قاضيعسكرى اولدى (١١٩٢) . بعده مكرراً روم ايلى صدرينى اشغال ايلدكدن صوكرا مقام مشيختى احراز ايلدى (١١٩٧) . مقتول حميد پاشانك التزام ايتمسى فلاكتى موجب اوله‌رق ايكى سنه صوكرا عزل ايدلدى . (١١٩٩) ايفاى‌فريضهٔ حج ايتمك اوزره كليبولى‌يه كوندرلدى . فقط دوچاراولديغى علتدن قورتولاميه‌رق اوسنه وفات ايتدى . (واروب حيفا كليبوليده درى زاده فوت اولدى) وفاتنه تاريخدر. مرقدى يازيجى زاده محمود افندى قبرى جوارنده‌در. مدت فتواسى سلطان عبدالحميد اول دورنده ايكى سنه اون برآيدر . درى زاده حليم ومتواضع ، سخاوتله متصف برذات ايدى .

*
* *

فتاوای شریفه وخط دستاری نمونه‌لری : [*]

198

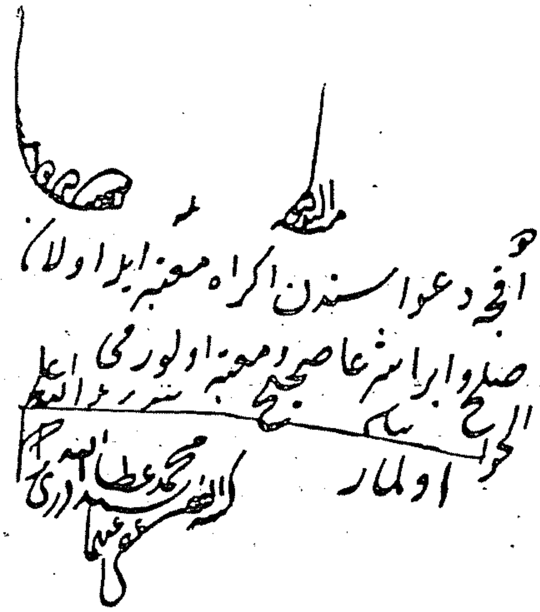
مسئله
انجه دعوا سندن اکراه معتبر ایرا اولان
صلح وابرا شرعا صحیح ومعتبر اولورمی
الجواب
اولماز
کتبه الفقیر محمد عطاء الله عفی عنهما

دیگر:

199

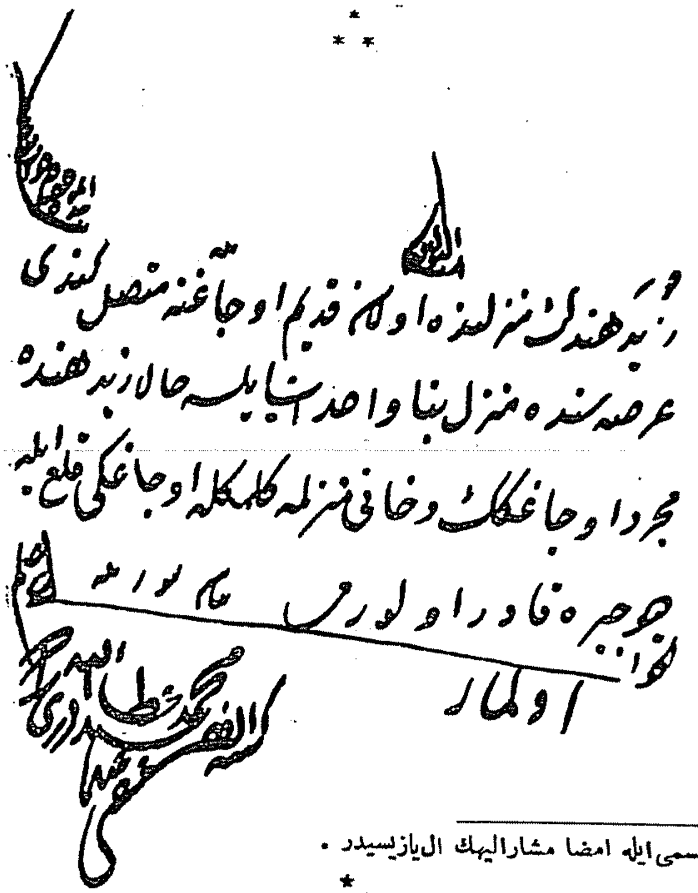
مسئله
زید هندك منزلنده اولان قدیم اوجاغنه متصل کندی
عرصه سنده منزل بنا واحداث ایلسه حالا زید هنده
مجردا اوجاغکك دخانی منزلمه گلمکله اوجاغکی قلع ایله
دیو جبره قادر اولورمی
الجواب
اولماز
کتبه الفقیر محمد عطاء الله عفی عنهما

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك ال‌یازیسیدر .

« شيخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

٨٦

عطاءالله افندی [*]

« عرب زاده »

سلطان احمد ثالثك امامی عبدالرحمن‌افندینك مخدومیدر. تاریخ تولدی ١١٣٢در. عطاء الله افندی اون سکز یاشنده مدرس اولدی (١١٥٠)، اون یدی سنه قدر اخی‌چلبی، اسکدار، کوزل حصار، کلیبولی وطرنوی نیابتلرنده بولوندی. بعده حلب ملاسی‌اولدی، ادرنه پایه‌سنی‌احرازایتدی. بالآخره شام (١١٨٣)، مکه (١١٩٨)، استانبول (١١٩٣) قاضیلقلرینه نائل اولدی. ١١٩٥ ده آناطولی صدرینی، روم ایلی پایه‌سنی برقاچ کون‌صوکرا روم ایلی‌صدرینی اشغال‌ایتدی. مشیختی ١١٩٩دەدر. دوچار اولدیغی خسته‌لك تأثیریله ارتحال ایتمشدر. مرقدی صدقجیلر ایچنده‌در. مدت فتواسی آلتمش اوچ کوندر.

* * *

« شيخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

٨٧

السید محمد عارف افندی

« دری زاده »

دری زاده مصطفی‌افندینك اوغلیدر. محمد عارف افندی پدرینك حلقهٔ عرفاننده یتشدکدن صوکرا بروسه (١١٨٨)، استانبول قاضیلقلرینه نائل اولدی (١١٩٤). بعده نقیب الاشراف نصب ایدلدی (١١٩٦). بررسنه فاصله ایله اناطولی ورومایلی صدرینه نائل اولدقدن صوکرا رئیس‌العلما نصب ایدلدی. ١١٩٩ ده مقام مشیختی احراز ایلدی ایسه‌ده سرعت تفیضی نسبتنده عزلی‌ده سریع اولدی (١٢٠٠)، محمد

[*] مشار الیهك خط دستلریله موشح فتوالری تحری اولنمقده‌در بولندیغی تقدیرده بمنه‌الکریم سنین آتیه سالنامه‌لرینه درج ایدیله‌جکدر.

عارف‌افندی آرپه‌لغی اولان کوتاهیه‌یه کوندرلدی . اورادن مکهٔ مکرمه‌یه کیتدی . طائفده اقامتنه اراده صادر اولدی. بالآخره عفو ایدیله‌رك کوتاهیه‌ده اقامتنه مساعده ایدلدی. محمدعارف افندی استانبوله عودتنده ثانیاً مقام‌مشیخته ارتقا ایتدی(١٢٠٦). مشیختی هنکامنـده رقیبلرینی برر برر نفی ومنفاده بولونان علمایی عفو ایتـدیردی . بوصره‌ده روم ایلنده پاسبان اوغلنك عصیانی ، فرانسزلرك مصری استیلاسی عزت محمد پاشانك اهمالنه عطف ایدلدی. پاشانك عزلیله برابر محمد عارف افندی‌ده بلای عزله کرفتار اولدی(١٢١٣)، محمد عارف افندی برمدت بروسه‌ده اوطوردی . تکرار استانبوله کله‌رك ساحلخانه‌سنده اختیار اقامت ایلدی‌ایسه‌ده عمری وفا ایتمه‌دی(١٢٢٥). مرقدی اسکدارده مسکینلر قبرستانده‌در. (قرب حقده بولدی روح عارف بالله مکان) وفاتنه تاریخدر. مدت فتواسی سلطان‌عبد الحمید اول دورنده التی آی، سلطان سلیم ثالث‌دورنده التی‌سنه، اوچ آی، یکرمی بش‌کوندر. محمدعارف افندی، دانشمندلردن هر التی آیده ایکی کیشی اخراج اولونمق‌قاعده‌دن ایکن‌هر اوچ آیده اخراج‌ایدللرینی اصول اتخاذ ایتدیرمش، بوصورتله طلاب معرفتی ممنون ایله‌مشدی .

*
* *

فتاوای شریفه وخط دستلری نمونه‌سی : [*]

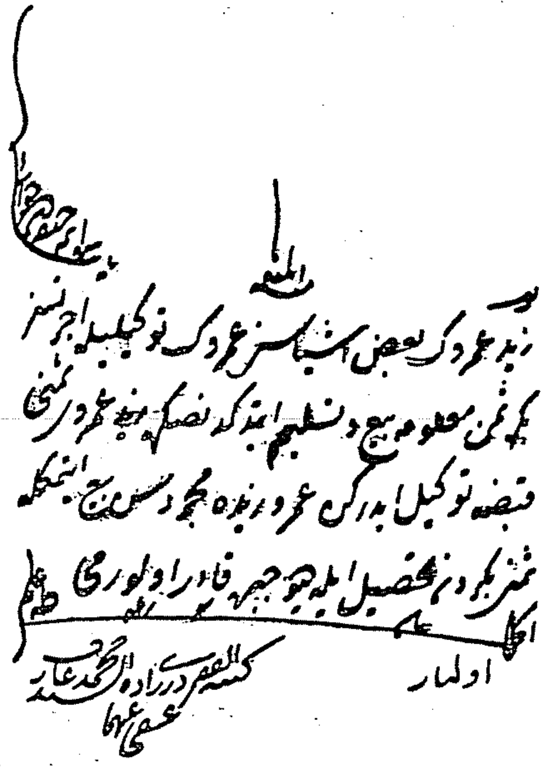

الله

زید عمرونك بعض اشیاسنی عمرونك توكیلیله اجرتسز بكره ثمن معلومه بیع و تسلیم ایتدكدنصكره مبیع عمرونك ثمنی قبضه توكیل ایدركن عمرو زیده مجرد دستمزد بیع ایتمكله ثمنی بكردن تحصیل ایله جبره قادر اولورمی

الجواب اولماز

كتبه الفقیر درى زاده السید محمد عارف عفی عنهما

« توفیق بك افندی حضرتلرینك کتبخانه‌لرنده »

[*] جواب قسمی ایله امضا مشار الیهك آل یازیسیدر .

*
* *

دیگر:

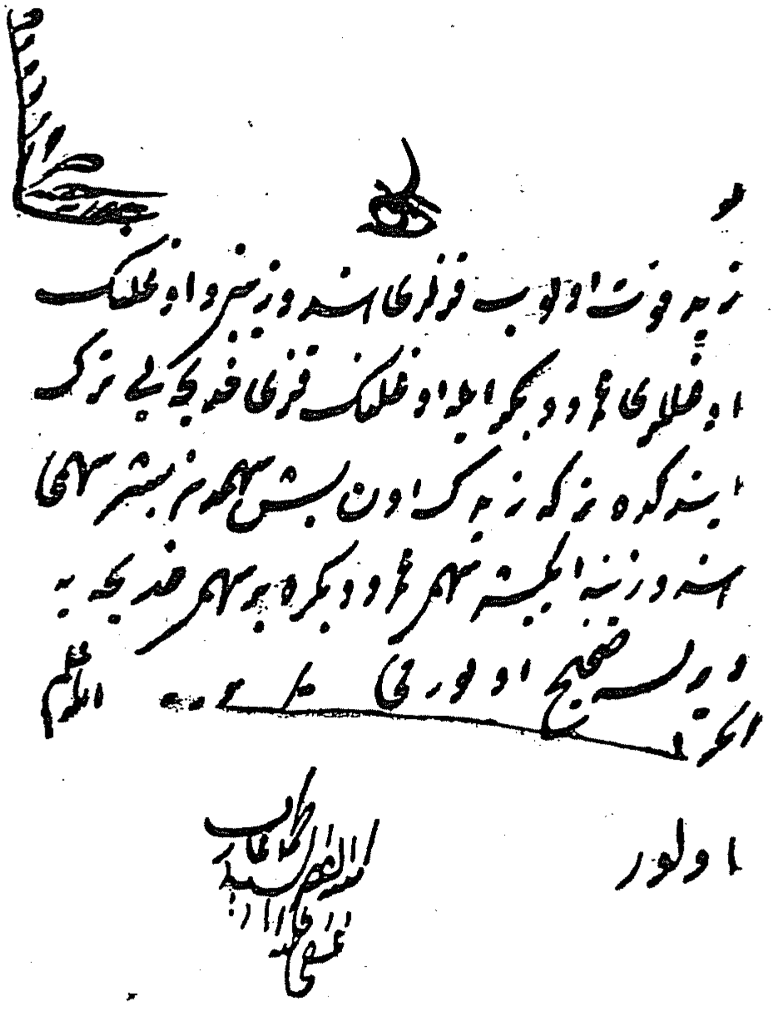

هو

زید فوت اولوب قزلری هند و زینب و اوغلنک
اوغللری عمرو و بکر ایله اوغلنک قزی خدیجه یی ترک
ایتسه ترکه زیدک اون بش سهمدن بشر سهمی
هند و زینبه الجمله سهمی عمرو و بکره بر سهمی خدیجه یه
ویرلسه صحیح اولورمی

الجواب ... الله اعلم

اولور

* * *

« شیخ الاسلام ومفتی الانام »

۸۸

احمد افندی

« مفتی زاده »

کلیبولیده افتایه مأذون برذاتك اوغلی اولدیغی جهتله (مفتی‌زاده) لقبیله مشهوردر.
احمدافندی طریق تدریسی اکمال ایلدکدن صوکرا غلطه مخرجنه (۱۱۸۱) ، ادرنه

پایه‌سنه، مكهٔ مكرمه‌پایه‌سیله (١١٨٦) اردو قاضیلغنه نائل اولدی. بعده استانبول (١١٩٦) قاضیلغنی، صدر روم پایه‌سیله آناطولی صدرینی احراز ایتدی(١١٩٩). آلتی آی صوكرا دری زاده عارف افندینك یرینه مقام مشیخته جالس اولدی . (١٢٠٠) سنه‌نك مترقی بولوغاسی روسیه وآوستریا سفرلری اثناسنده وظیفهٔ مهمهٔ فتوانی‌ایفا ایتمسنه مانع عد ایدلدی ، عزلنی‌متعاقب ساحلخانه‌سنده ایكی‌سنه قدر طاعات وعبادات ایله ، مطالعهٔ آثار ایله وقت كچیردی. حمیدی زاده مصطفی افندینك‌مشیختی هنگامنده آرپه‌لغی اولان آنقره‌یه نفی ایدلدی . بالآخره عفو ایدیله‌رك استانبولده خانه‌سنده اقامت ایلمكده ایكن ارتحال دارِبقا ایتدی (١٢٠٦) . مدت فتواسی سلطان عبدالحمید خان اول دوزنده برآی ، اون بش كوندر . مفتی زاده احمد افندی حقه رعایت ایدر ، متواضع برذات ایدی . بیضاوینك بعض مهم نقطه‌لری حقنده رساله‌لری واردر .

*
* *

فتاوای شریفه‌لری نمونه‌لری :

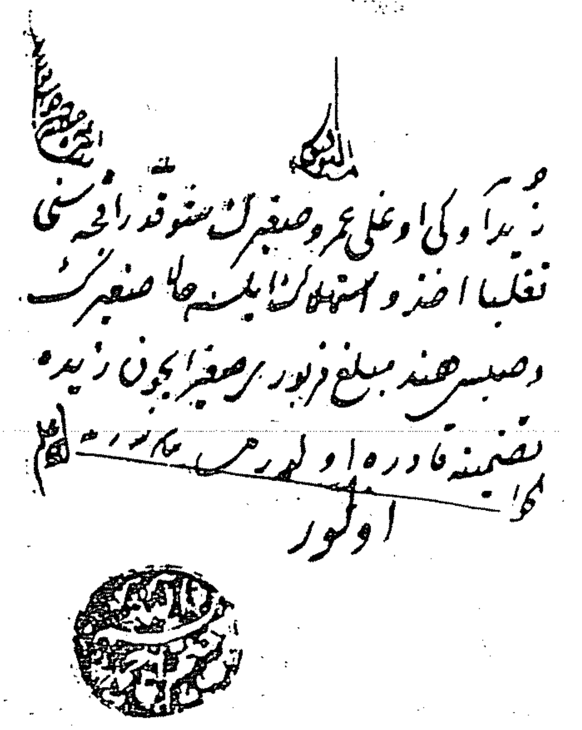
هو المعین
زید اولی اولدیغی عمرو صغیرك نقود رائجه‌سنی تغلباً اخذ و استهلاك ایلسه حالا صغیرك وصیسی هند مبلغ مزبوری صغیر ایچون زیده تضمینه قادره اولورمی
الجواب
اولور

*
* *

دیکر:

٢٠٣

الموفق

زید ثلث مالنی وجوه خیره وصیت وتنفیذینه عمروی
وصی نصب ایدوب بعده زید مصراً فوت اولدقده
عمرو ترکه نك ثلثنی قبض ایدوب لکن وجوه خیره صرف
ایتمیوب بغیر حق کندی مصارفنه صرفله استهلاك ایلسه
عمروه ضمان لازم اولورمی   الله اعلم
اولور

* * *

« شیخ الاسلام ومفتی الانام »

٨٩

مکی افندی

کیلار خاصه آغالرندن خلیل افندینك مخدومیدر . مکهٔ مکرمه‌ده دنیایه کلدیکی جهتله (مکی) نامیله بنام اولمشدر. مکی محمد افندی کنجلکنی تحصیل معرفتله کچیردی. ١١٤٧ ده خارج رتبه‌سیله صحن تدریسه داخل اولدی . بعده سلانیك مولویتنی (١١٧٩) ، شام (١١٨٥)، مدینهٔ منوره (١١٩٠) قاضیلقلرینی احراز ایتدی. عودتنده استانبول قاضیسی اولدی (١١٩٨) . آز زمان ظرفنده آناطولی پایه‌سنی،

روم ایلی پایه‌سیله آناطولی صدرینی (۱۲۰۰)، عین سنه‌ده روم ایلی صدرینی احراز ایلدی. مشیختی ۱۲۰۲ ده‌در. مکی محمد افندی یوز اون کون قدر مقام مشیختی اشغال ایتدی، نهایت بلا سبب عزل ایدلدی. کندیسنك صدراعظم یوسف پاشا ایله آره‌سی ایی ایدی. خلفنك وفاتی اوزرینه اخلاق واستقامتنه مبنی ثانیاً مقام مشیخته کتیرلدی (۱۲۰۵). رؤس امتحانلرینك اجراسی، اردونك اصلاحی کبی مهم ایشلرك کوروله‌جکی برصره‌ده مسن برشیخ‌الاسلامك حسن صورتله ایفای وظیفه ایده‌میه‌جکی آکلاشیلدیغندن مکی محمد افندی اوسنه تکرار عزل ایدلدی. حیاتنك صوك سنه‌لرینی روم‌ایلی حصارنده کائن‌ساحلخانه‌سنده کچیرمکده ایکن ارتحال داربقا ایلدی (۱۲۱۲). مرقدی فاتحده بهائی افندی تربه‌سنده‌در. مدت فتواسی سلطان عبدالحمید اول دورنده اوچ آی، اون درت کون، سلطان سلیم ثالث دورنده برسنه درت آیدر. مکی محمد افندی غایت متواضع، قناعتکار، حلیم‌وسلیم برذات ایدی. عزلنی متعاقب ساحلخانه‌لرنده آسوده امرار حیات ایدر. ثروتندن آرتدیردیغی پاره‌لری خیرات وحسناته تخصیص ایلردی. اوائل بیضاوی‌یه برحاشیه‌سی، قصیدهٔ برده شرحی، حمد وشکره متعلق بررساله‌سی، صفات‌الله حقنده برتألیفی، ودها سائر آثار نافعه ومقبوله‌سی واردر.

* * *

فتاوای شریفه‌لری نمونه‌لری:

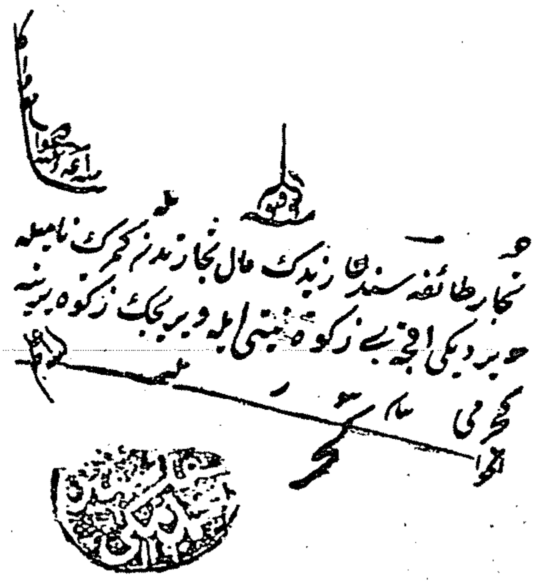

* * *

دیکر:

205

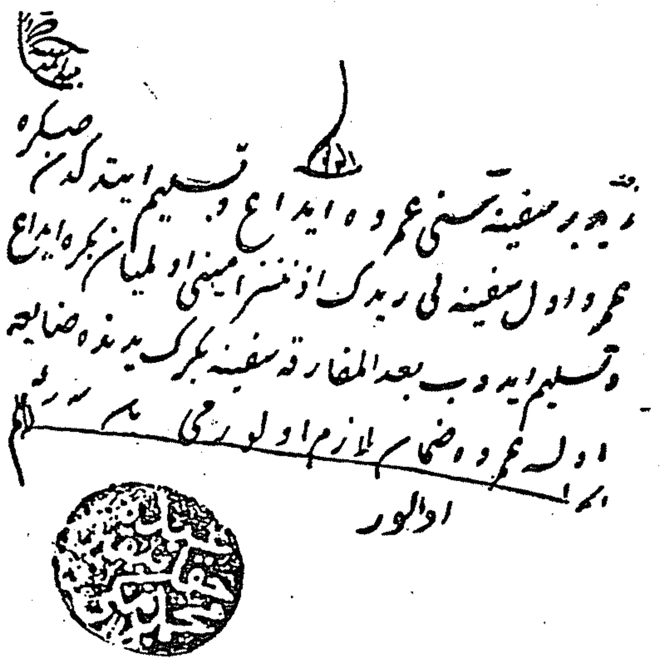
زید بر سفینه‌سنی عمروه ایداع و تسلیم ایتدکدن صکره عمرو اول سفینه‌یی زیدک اذنسز امینی اولمیان بکره ایداع و تسلیم ایدوب بعد المفارقه سفینه بکرک یدنده ضایعه اولسه عمروه ضمان لازم اولورمی

اولور

دیکر:

*

* *

206

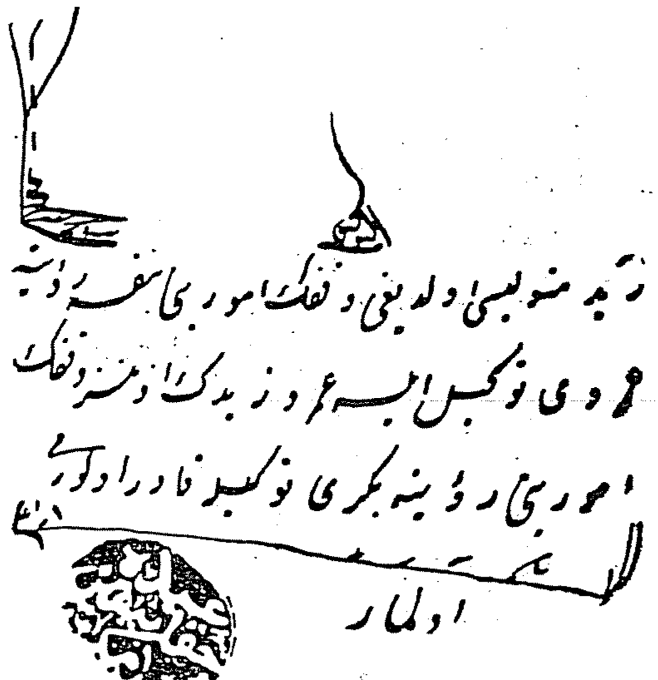
زید متولیسی اولدیغی وقفک امورینی بنفسه رؤیته عمروی توکیل ایلسه عمرو زیدک اذنسز وقفک امورینی رؤیته بکری توکیله قادر اولورمی

اولماز

« توفیق بك افندی حضرتلرینك کتبخانه‌لرنده »

*

* *

« شیخ الاسلام ومفتی الانام »

۹۰

محمد کامل افندی

روم ایلی قاضیعسکرلرندن عثمان افندینك مخدومیدر. تاریخ تولدی ۱۱٤۱ در.
محمد کامل افندی زمانینك علماسندن تحصیل معرفت ایدرك طریق تدریسه داخل اولدی (۱۱۵۵). بالآخره غلطه قاضیلغنی (۱۱۸۵)، قدس شریف پایەسنی، مصر (۱۱۹۱)، مکهٔ مکرمه قاضیلغنی، استانبول پایەسنی (۱۱۹۹) احراز ایتدی. برسنه صوکرا نقیب الاشراف اولدی. ینه اوسنه آناطولی پایەسنی، آناطولی صدرینی (۱۲۰۱)، برسنه صوکراده روم ایلی پایەسنی احراز ایتدی (۱۲۰۲).
محمد مکی افندینك عزلنده مقام مشیخت عهدەسنه تودیع قلندی (۱۲۰۲). اوچنجی سلطان سلیم خانك جلوسنده (۱۲۰۳) عزل ایدیلەرك خانەسنده اقامته مأمور اولدی. حمیدی زاده مصطفی افندینك مشیختنده علمادن بعضلری اوتەیه بری‌یه نفی اولوندقلری هنگامده محمد کامل افندی‌ده آرپەلقی اولان کشان قضاسنه نفی ایدلدی.
مکی افندی ایکنجی دفعه مشیختنده علمادن اکثری مظهرعفو اولدقلری صرەده محمد کامل افندی‌ده بولطفدن مستفید اولدی. اسکدارده یالیسنده اختیار اقامت ایدرك حیاتنك صوك کونلرینی طاعات وعبادات ایله گچیردی. وفاتی ۱۲۱۵ دەدر. مدت فتواسی سلطان عبدالحمید اول وسلیم ثالث دورلرنده بر سنه آلتی آی قدردر.

* *

فتاوای شریفه وخط دستاری نمونه‌لری : [*]

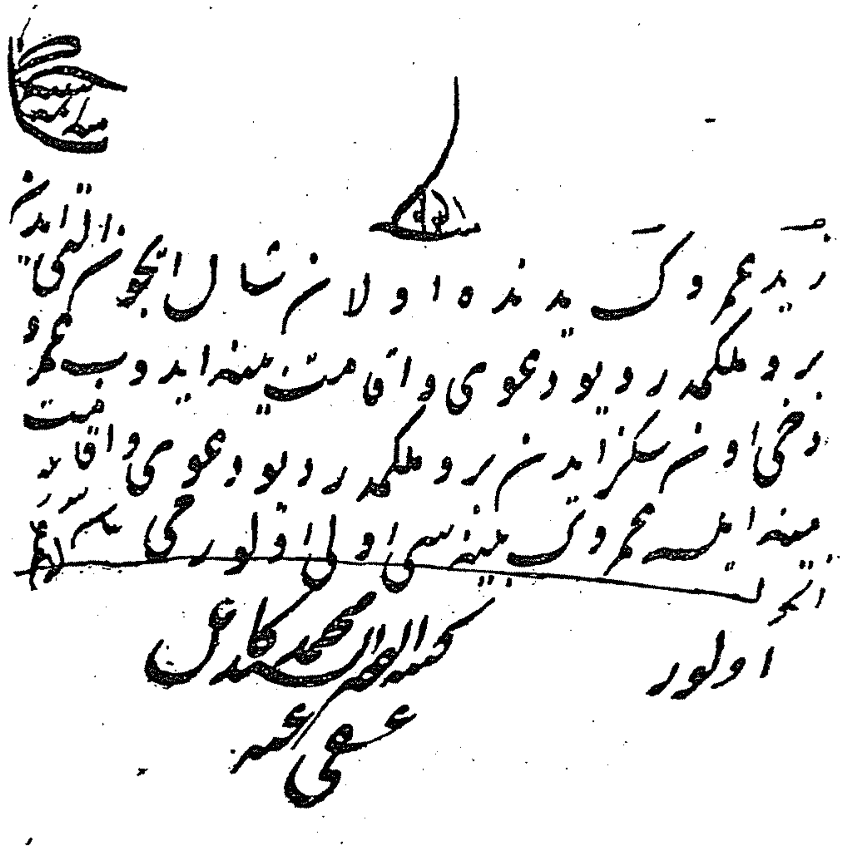
زید عمرونک یدنده اولان شالی انجونک الینی آیدن
بر ملکدر دیو دعوی و اقامت بینه ایدوب عمرو
دخی اون سکز ایدن بر ملکدر دیو دعوی و اقامت
بینه ایلسه عمرونک بینه سی اولی اولورمی
الجواب
اولور
کتبه الفقیر محمد کامل
عفی عنه

[*] جواب قسمی ایله امضا مشار الیهك ال یازیسیدر

* * *

دیکر :

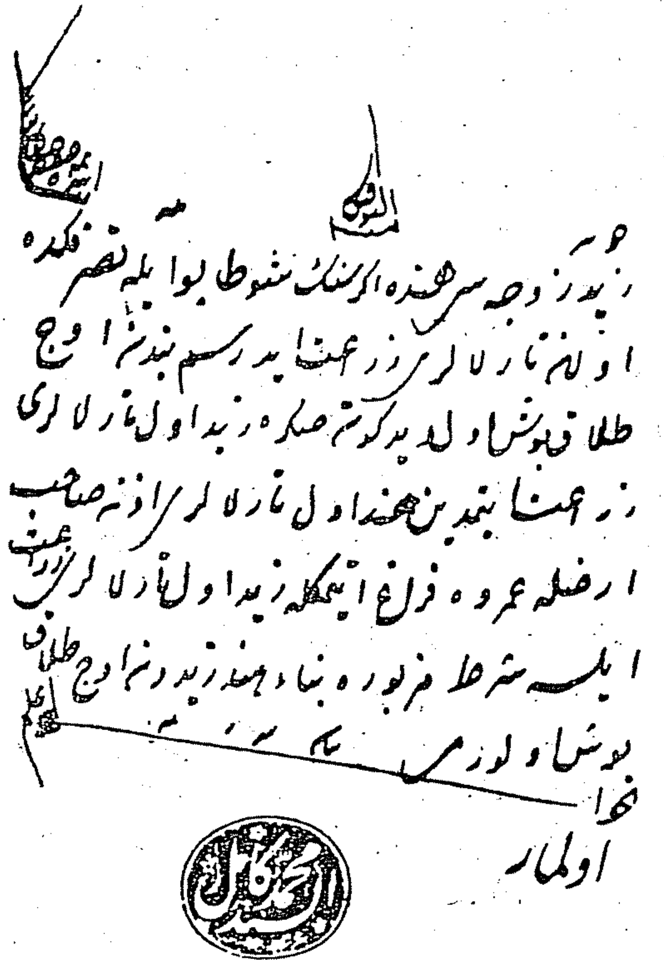

هو الموفق

زید زوجه‌سی هنده اکر سنک مشروطا بوا ایله تصرفکده
اولان طارلالری زرعنا ید رسمیله بیدنز ایسه اوچ
طلاق بوش اول دیدکدنصکره زید اول طارلالری
زرعنا بیدین هند اول طارلالری اذن صاحب
ارضله عمروه فراغ ایتمکله زید اول طارلالری زراعت
ایلسه شرط مزبوره بنا هند زیدن اوچ طلاق
بوش اولور می
الجواب
اولماز

* * *

« شیخ الاسلام ومفتی الانام »

٩١

حمیدی زاده مصطفی افندی

علمادن مصر قاضیسی حمیدی افندینك مخدومیدر . تاریخ تولدی ١١٤٤ در.
مصطفی افندی شدت ذكاسی سایه‌سنده دها پك كنج ایكن ، علوم عالیه تحصیلنه

موفق اولدی . ١١٦٨ ده بالامتحان اثبات لیاقت ایدرك مدرسلك، موقعنی احراز ایتدی. کندی طریق نقشبندی یه سالك اولدیغی کبی صوفیونه دە فرط انهماکی بولوندیغندن، سرای خلقنك محبتنی جلبه موفق اولدی. سرای خواجه‌لکی اثناسنده بویوك برشهرت قازاندی . مصطفی افندی سرای ارکاننه و شهزادکانه اوقور و خسته‌لکلری ایچون نسخه‌لر ویرردی. بوسایه‌ده سلطان عبدالحمید خان اولك توجهنی جلب ایتدی. آز برزمان ظرفنده آناطولی پایه‌سنه ارتقا ایلدی. مصطفی افندی سلطان عبدالحمید اولك سفرلرنده بولونور، دولتك اسرار سیاسیه‌سنه‌ده وقوف کسب ایدردی. اوچنجی سلطان سلیم خانك جلوسی اوزرینه سرای ارکانی حمیدی زاده مصطفی افندی‌یی التزام ایتدیلر . هرکس جلوس مناسبتیله سقوطنه انتظار ایدرلرکن حمیدی زاده‌نك قدری بر قات دها اعلا ایدلدی . سلطان سلیم ثالثك اصلاحات فکرلرینك قوه‌دن فعله ایصالنه مقتدر برخادم اولملق اوزره حمیدی‌زاده‌یه اهمیت ویرلدی . جلوسی متعاقب عهده‌سنه روم ایلی پایه‌سی توجیه اولوندی نهایت شیخ الاسلام اسعد افندی زاده محمد شریف افندینك عزلی اوزرینه مشیخت مقامنه اعتلا ایتدی (١٢٠٤) . حمیدی زاده مصطفی افندی هنکام مشیختنده علمیه طریقنك نظاملرینی اصلاح ایتمك ایسته‌دی . فقدان معلومات وایش بیلمه‌مزلك یوزندن علمادن برچوقلرینی دلکیر ایتدی . بو حرکتی ایله سلطان سلیم خان ثالثی‌ده کندیسندن صوغوتدی. برسنه صوکرا عزل ایدلدی . (١٢٠٥) ، انجیر کوینده خانه‌سنده اقامته مأمور اولدی . بوراده‌ده اقامتی محذوردن سالم عد ایدلیه رك مغنیسایه کوندرلدی . مغنیسادن حجه کیتدی ایسه ده عودتنده وفات ایلدی (١٢٠٨) . مرقدی مغنیساده‌در . مدت فتواسی برسنه، بش آی، اون کوندر .

***

« شیخ الاسلام ومفتی الانام »

٩٢

السید یحیی توفیق افندی

مدرسیندن ایوب افندینك مخدومیدر . تاریخ تولدی ١١٢٧ در . یحیی توفیق افندی بالامتحان مدرس اولدی (١١٤٩) . طریق تدریسی اکمال ایلدکدن صوکرا شام (١١٨٧) ، مکهٔ مکرمه (١١٩٢) قاضیلقلرینی ، بعده استانبول پایه‌سنی (١١٩٩) ،

آناطولی(۱۲۰۰) وروم ایلی پایه‌لرینی(۱۲۰۱) احراز ایلدی . برسنه صوکرا روم ایلی صدرینه نائل اولدی ایسه‌ده عزل ایدلدی، عزلنی متعاقب ایکنجی دفعه روم ایلی صدرینه نائل اولدی(۱۲۰۳) . مدتنك هنوز نصفنی اکمال ایتمدن حمیدی زاده مصطفی افندینك مشیختنده سائر علما کبی عزل ایدلدی . بالآخره توجه پادشاهی‌یه نائل اوله‌رق نقیب الاشراف اولدی(۱۲۰۴) . حمیدی زاده‌نك عزلنده مقام مشیختی احراز ایتدی (۱۲۰۵) . یحیی توفیق افندی مقام مشیخته ارتقا ایله‌مکه صوك درجه حریص ایدی؛ اکثریا : « شیخ الاسلام اولمادن الله جانمی آلماسین! » دیدیکنی روایت ایدرلردی. یحیی توفیق افندی مقام مشیختی احراز ایتدکدن صوکرا سلفنك یاپدیغی خطالری تعمیره اهمیت ویرمه‌دی . مع مافیه مقام مشیختده‌ده اوزون مدت ایفای وظیفه ایتمك قسمت اولمادی ، مشیختنك اون اوچنجی کونی ارتحال دار بقا ایلدی (۱۲۰۵) . (جاه فتوادن کچوب یحیی افندی گیتدی واه) وفاتنه تاریخدر . مرقدی کوچوك قره‌مان قربنده‌در . یحیی توفیق افندی فاضل وشاعردی . السنهٔ ثلثه ده اشعاری واردر . بالخاصه علم کیمیایه مراق زیاده اولدیغندن ثروتنی اجزایه صرف ایدردی . کندی عن اصل ایرانی ایدی . شیعیتی صاقلامق ایچون کندیسنی بخارالی دیه طانیتدیرمق ایستردی . مدت مشیختی غایت آز سورمش، بومدت ظرفنده آنجق بر مدرسه یاپدیرا بیلمشدر .

* * *

فتوای شریفه‌لری نمونه‌سی :

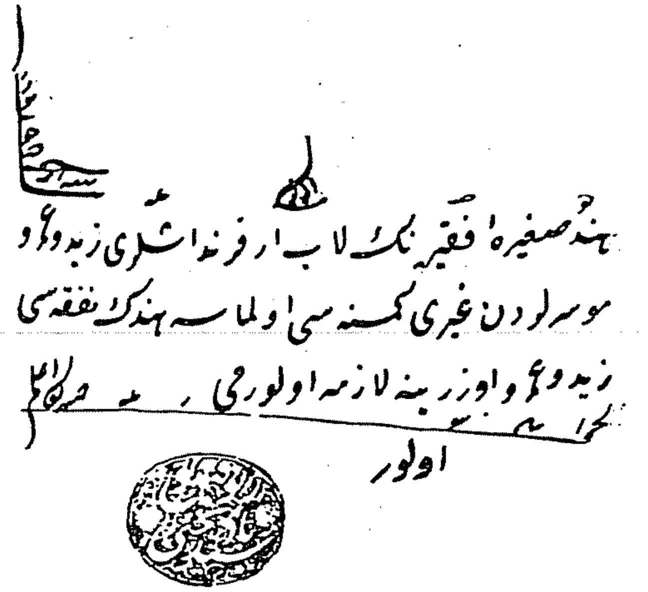
هند صغیره فقیره نك لابوین قرنداشلری زید وعمرو موسرلردن غیری کمسنه سی اولماسه هندك نفقه سی زید وعمرو اوزرینه لازمه اولورمی
اولور

« ییلدیز کتبخانه سنده »

* * *

٩٣

مصطفى عاشر افندى

رئيس الكتاب ،مصطفى افنديك مخدوميدر. تار. تولدى ١١٤٢ در . مصطفى
عاشر افندى مقتدر استادلردن تحصيل كمالات ايتدى . هنوز اون بش ياشنده ايكن
رؤس همايونه نائل اولدى . طريق تدريسى اكمال ايلدكدن صوكرا يكيشهر فنارى (١١٨٢)،
بروسه (١١٩١)، مكهٔ مكرمه (١١٩٥)، استانبول (١٢٠٠) قاضيلقلرينى احراز
ايلدى. اوسنه آناطولى پايه‌سنى وآناطولى صدرينى، نهايت روم ايلى پايه‌سنى (١٢٠٣)،
وروم ايلى صدرينى احرازه موفق اولدى (١٢٠٤) . حميدى زاده مصطفى افنديك
مشيختنده ، فضل وكمالندن طولايى قسطمونى يه نفى ايدلدى . برمدت قسطمونيده اقامت
ايدرك خيرات ومبرات ايله مشغول اولدى . برقاچ سنه صوكرا عفو ايديله‌رك وطننه
عودت ايتدى (١٢٠٥). تكرار روم ايلى قاضيعسكرلكنه نصب ايدلدى ، مدتنك
ختامنده خانه‌سنده اختيار اقامت ايتمكده ايكن منصب فتوايه نائل اولدى (١٢١٣).
مشيختى هنكامنده وظيفهٔ فتوايى حقيله ايفا ايلدى . اوصره ه عزلنه لزوم كورولدى.
مصطفى عاشر افندى حياتنك صوك كونلرينى ساحلخانه‌سنده كچيردى، عزلندن درت
سنه صوكرا وفات ايتدى (١٢١٩) . مرقدى باغچه قاپيسى جوارنده بنا ايتديرديكى
كتبخانه‌نك يانده‌در. (مدد كيم مصطفى عاشر افندى كچدى دنيادن) وفاتنه تاريخدر.
اديب وظريف برذات ايدى. السنهٔ ثلثه‌ده آثرى واردر . كتبخانه‌سى غايت قيمتدار
كتب نفيسه ايله ماليدر. مصطفى عاشر افندى حسن خطه مالك ، اخلاق فاضله صاحبى،
خير پرور برشيخ الاسلام ايدى . قسطمونيده اقامتى هنكامنده قاضى نصرالله جامع
شريفنده هرسنه ولادتنامهٔ پيغمبرى قرائتنى شرط تعيين ايتمش وبوخصوصده لازم
كلن اوقافده تدارك ايلمشدى .

* * *

فتاوای شریفه وخط دستلری نمونه‌لری : [*]

٧١٠

بابا سی حر الاصل عجمی اولان هند فوت اولوب اناسی
اعتاق ایدن زینبی ترک ایتدکده هندک لابوین
عمه سی خدیجه حقی هنده وارثه اولورمی

الجواب الله اعلم
اولماز
کتبه ... المصطفی عاشر عفی عنه

دیگر :

* * *

٧١١

هند معتقه فوت اولدقده هندی ازاد ایدن
زیدک قزی زینب و قزینک اوغلی عمرو
لا جهتندن هنده وارث اولورلرمی

الجواب الله اعلم
اولمازلر
کتبه ... المصطفی عاشر عفی عنه

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك أل یازیسیدر .

٩٤

عمر خلوصي افندي

« صهائي زاده »

استانبول پايه‌ليلرندن حسين افنديـنك مخدوميدر. تاريخ تولدي ١٢٤٠ در. عمرخلوصي افندي يكرمي ايكي ياشنده رؤس آلمايه موفق اولدي (١١٦٢). بعده طريق تدريسي اكمال ايدرك ازميرمولويتني احراز ايتـدي (١١٩٠). عزلني متعاقب مصر(١١٩٧)، مكهٔ مكرمه (١٢٠٠) قاضيلقلرينه، استانبول پايه‌سنه (١٢٠٥)، آناطولي پايه‌سنه (١٢٠٦)، آناطولي‌صدرينه (١٢٠٩)، اوچ سنه صوكراده روم ايلي‌صدرينه نائل‌اولدي(١٢١٢). بوتاريخدن اعتباراً سرعتله ترقي‌ايتدي. ١٢١٥ ده مقام‌مشيختي احراز ايلدي. اوچ سنه صوكرا عزل ايدلدي ايسه‌ده يكيچريلرك ابرامي اوزرينه عزل ايديلن‌عطاءالله افنديـنك يرينه ثانياً مقام‌مشيختي‌احراز ايلدي (١٢٢٢). قاباقجي مصطفي‌حادثه‌سي اثناسنده يكيچريلرك نفوذي‌عمرخلوصي‌افنديـنك دور اقبالنه‌ده نهايت ويردي. بالخاصه عطاءالله افنديـنك تكرارموقعنه نصب ايدلمسي‌ايچون يكيچريلرك آياقلانمالري عمرخلوصي‌افنديـنك استعفاسيله نتيجه‌لندي. عمرخلوصي افندي ايكنجي دفعه مشيختدن انفصالني متعاقب كوشهٔ انزوايه‌چكيلدي سلطان‌محمودخان ثانينك‌جلوسني متعاقب اوچنجي دفعـه مقام مشيخته ارتقا ايتدي. بودفعه جسماً اختيار اولمق حسبيله ايفاي وظيفه‌يه موفق اوله‌مادي. كندي اختياريله چكيله‌رك خانه‌سنده عبادتله مشغول اولدي. وفاتي ١٢٢٧ ده‌در. مرقدي اوتلقجي يوقوشنده‌در. عمرخلوصي افندي فضل‌وكمال ايله ممتاز، مقتصد برذات ايدي. فاتح جوارنده برمسجد شريفي، برقلندر خانه‌سي واردر. مدت فتواسي سليم ثالث، مصطفاي رابع ومحمودثاني دورلرنده بش سنه، بر آي، اوچ كوندر.

* *
*

فتاوای شریفه وخط دستاری نمونه‌لری : [*]

212

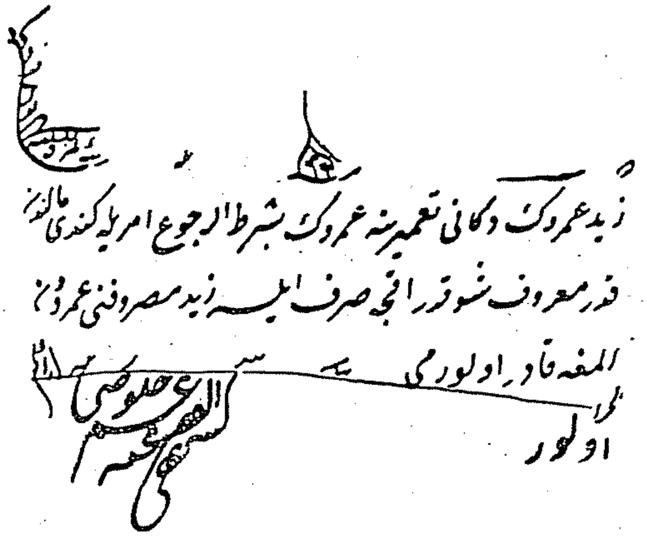
زید عمرونک دکانی تعمیرینه عمرونک بشرط الرجوع امریله کندی مالندن
قدر معروف شو قدر اقچه صرف ایلسه زید مصروفنی عمرودن
المغه قادر اولورمی
الجواب
اولور

« توفیق بك افندی حضرتلرینك کتبخانه‌لرنده ».

دیکر :

*
* *

213

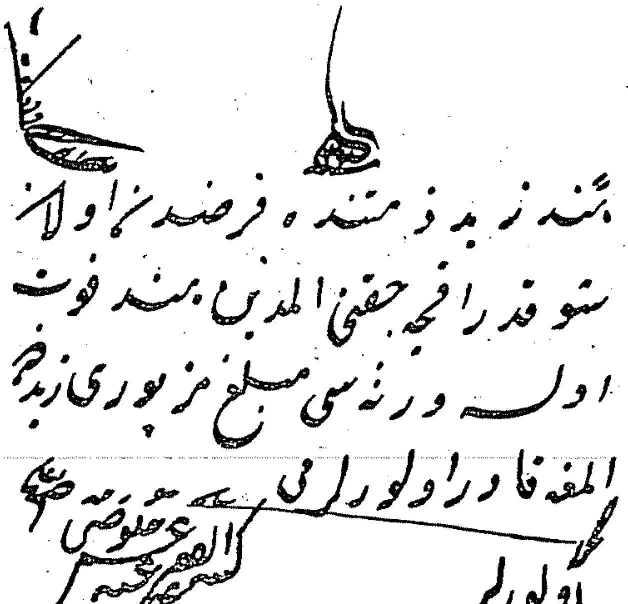
بکر زید ذمتنده قرضندن اولان
شو قدر اقچه حقنی المدین بکر فوت
اولسه ورثه سی مبلغ مزبوری زیددن
المغه قادر اولورلرمی
الجواب
اولورلر

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك آل یازیسیدر .

*
* *

« شیخ‌الاسلام ومفتی الانام »

٩٥

احمد اسعد افندی

« صالح زاده »

سلطان مصطفای ثالث دوری شیخ‌الاسلاملرندن محمد صالح افندینك مخدومیدر. تاریخ تولدی ١١٠٠ در. احمد اسعد افندی پدری زماننده مدرسین مسلکنه داخل اولدی . رتبهٔ مولویتـه ، مخرجدن بلاد اربعه‌یه نائل اولدقدن صوکرا مکهٔ مکرمه ، استانبول قاضیلقلرینی احراز ایلدی. بعده آناطولی (١٢٠٥) ، روم‌ایلی (١٢٠٨)، بش سنه مرورنده تکرار روم ایلی صدریله (١٢١٣) بکام بویورولدقدن صوکرا منصب فتوایه‌نائل اولدی (١٢١٨) . احمد اسعد افندی قاباقجی مصطفی عصیاننه‌قدر مقام مشیختده اجرای عدالتله بنام اولدی . سلطان سلیم ثالثك اصلاحات تشبثلرینه شرعاً یاردم ایتدی . قاباقجی عصیاننك الك آتشلی زماننده اصلاحاته طرفدار اولمق تهمتیله یکچریلرك اصراری اوزرینه عزل ایدلدی . سلطان محمود خان ثانینك‌جلوسنی متعاقب ایکنجی دفعه‌مقام مشیخته ارتقا ایتدی (١٢٢٣). بودفعه‌ده علمدارمصطفی پاشا علیهنه وقوع بولان عصیان هنگامنده عزل ایدلدی . فکراصلاحات طرفداری اولماسی عزلنه سببیت ویردی . احمد اسعد افندی حیاتنك صوك کونلرینی کوشـهٔ انزواده کچیردی . وفاتی ١٢٣٠ ده‌در . مدت فتواسی ایکی دفعه‌ده اوچ سـنه ، طقوز آی ، اون کوندر. احمد اسعد افندی عالم ، فاضل ، سیاسی ، افکاراحرارانه‌یه مالك برذات ایدی .

فتاوای شریفه وخط دستاری نمونه‌لری:

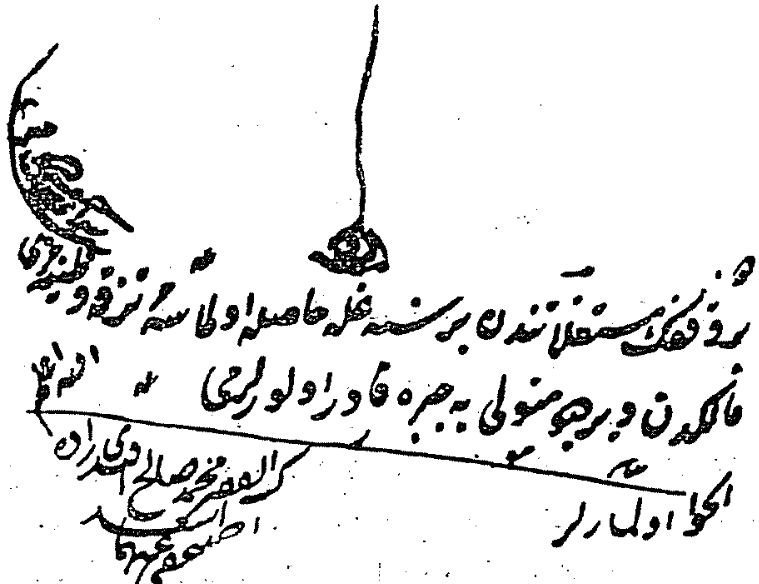

دیگر :

*

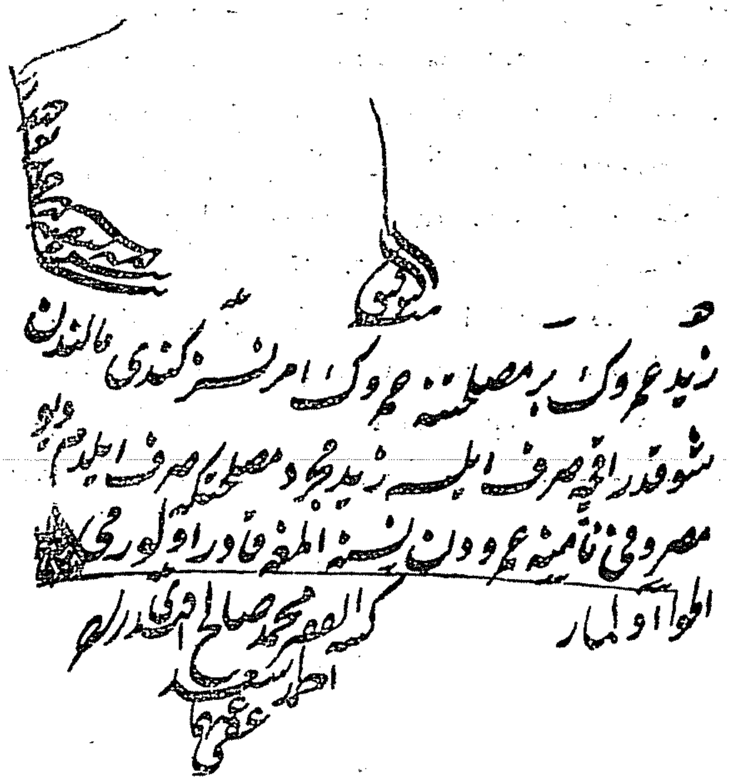

« خالص افندی حضرتلرینک کتبخانه‌رنده »

*

٩٦

السيد محمد عطاء الله افندى

شيخ‌الاسلام اسعد افندى زاده محمد شريف افنديـنك مخدوميدر . تاريخ تولدى (۱۱۷۳) در . محمد عطاءالله افندى اون ايكى ياشنده طريق تدريسه داخل اولدى . پدرينك نفوذى آز زمانده قطع مراتب ايتمسنه ياردم ايتدى . يكرمى درت ياشنده غلطه مولويتنى، بعده بربرينى متعاقب ادرنه مولويتى پايه‌سنى (۱۲۰٤)، مكهٔ مكرمه مولويتنى (۱۲۰٦) ، استانبول قاضيلغنه علاوهٔ مأموريت اوله‌رق نقيب‌الاشرافلغى (۱۲۰۸) احراز موفق اولدى . محمد عطاءالله افنديـنك نجم اقبالى آز زمانده پارلادى . بش سنه صوكرا روم ايلى صدارتى پايه‌سنى (۱۲۱٥) ، روم ايلى صدرينى (۱۲۱۹) اشغال ايتدى. آناطولى‌صدرنده توقف ايتمسى موافق‌كورولمدى روم ايلى صدرينى متعاقب منصب فتوايى ايله قدرى اعلا قلندى (۱۲۲۱) . قاباقجى مصطفى وقعه‌سنده عطاءالله افنديـنك پك زياده تأثيرى اولدى . اوسنه مقام مشيختدن عزل ايدلدى (۱۲۲۲) . بالآخره يكيچريلرك غلبه‌سى اوزرينه تكرار مقام مشيختى احراز ايلدى ايسه‌ده علمدار مصطفى پاشا اردوسنك استانبوله دخولى اوزرينه تكرار عزل ايدلدى . عطاءالله افندى اولا بيكده‌كى ساحلخانه‌سنده امرار اوقات ايتدى ، بالآخره (قزانلق) قصبه‌سنه ، ايكى سنه صوكرا آرپه‌لغى اولان (كوزلحصار) ه نفى ايدلدى ، واورادە ارتحال داربقا ايلدى (۱۲۲٦) . مرقدى (كوزلحصار) ده جامع عتيق جوارنده‌در عطاء الله افندى علم وفضلى ايله ممتاز ايدى . متعدد حاشيه‌لرى علوم دينيه‌يه متعلق رساله‌لرى واردر . مدت فتواسى برسنه، اون آى ، يكرمى آلتى كوندر .

*
* *

فتاواى شريفه وخط دستلرى نمونه‌لرى : [*]

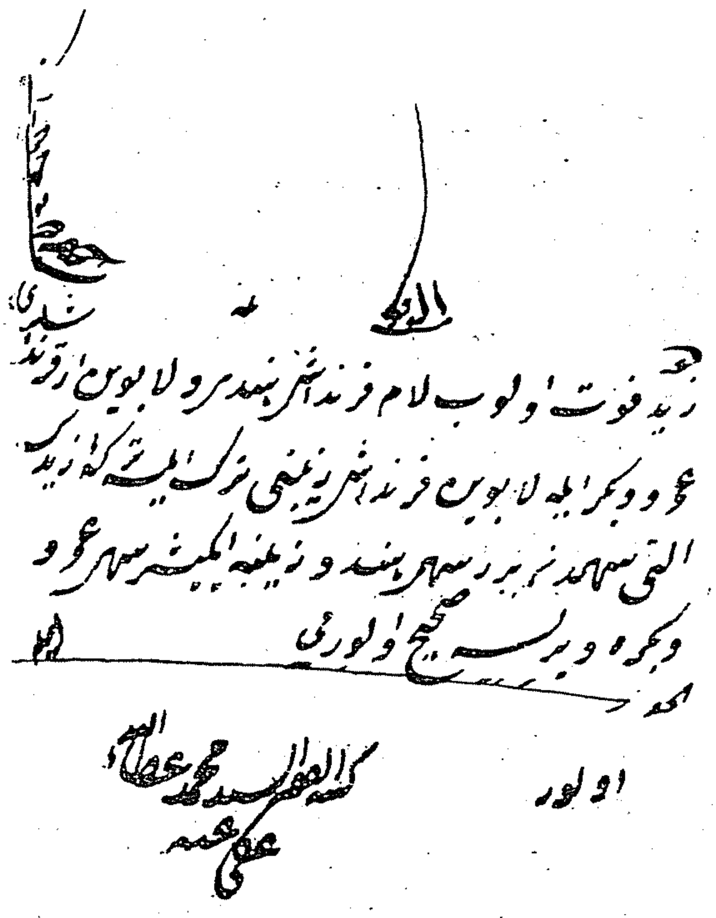
الجواب

هو

زيد فوت اولوب لام قرنداشى هندى ولابوين قرنداشى

عمرو وبكر ايله لابوين قرنداشى زينبى ترك ايتسه كه زيدك

التى سهمدن بر سهمى هنده و زينبه ايكيشر سهمى عمرو و

وبكره ويرلسه صحيح اولورمى

اولور

كتبه الفقير السيد محمد عطاء الله عفى عنه

[*] جواب قسمى ايله امضا مشاراليهك ال يازيسيدر

* *
*

ديكر :

217

صح

زيدك وقفى مستغلاتندن اولمغله زره قديمدن ضبط ونصرف اولنوب اوكله اولديغى مشهور ومتواتر اولان منزلى ايچون عمرونك وقفى متوليسى بكر عمرونك وقفى مستغلاتندندر ديو دعوى ومشهور ومتواتر مخالفنه اقامت بينه ايلسه مسموعه ومقبوله اولورمى

الجواب — والله اعلم

اولماز

كتبه الفقير السيد محمد عطاء الله عفى عنه

« توفيق بك افندى حضرتلرينك كتبخانه‌لرنده »

*
* *

« شيخ الاسلام ومفتى الانام »

٩٧

عرب زاده محمد عارف افندى

عرب زاده عطاءالله افنديك مخدوميدر. تاريخ تولدى ١١٥١ در . محمد عارف‌افندى مولويته ، مخرج وبلاد اربعه‌يه نائل اولدقدن صوكرا مكهٔ مكرمه قاضيسى اولدى . ايفاى وظيفهٔ جى متعاقب استانبوله كلدى استانبول قاضيلغنى (١٢٠٨) آناطولى صدرينى اشغال ايتدى . بعده روم ايلى صدرينى احراز ايلدى (١٢١٥) عزلى

متعاقب ثانياً روم ايلى صدرينه نائل اولدى (١٢٢٢) ، بو اثناده سلطان سليم خان ثالث دورينك صوك سنه‌لرى ايدى قاباقجى مصطفى حادثه‌سى استانبولك رفاه وسعادتنى قاچيرمشيدى. مملكتك سلامتنى ايسته‌ينلر ، دولتك ادارەسنى رذلا أتندن قورتارمق ايچون روم ايلنده ، علمدار مصطفى پاشا اردوسيله برلشمشلر ، استانبول اوكلرينه كلمشلردر . فقط بو صره‌ده سلطان سليم ثالث خلع ايدلمش ، يرينه سلطان مصطفاى رابع اجلاس ايدلمشدى . تبدل سلطنت وقوعنده مشيخت‌ده عرب زاده محمد عارف افندى‌يه توجيه اولونمشدى (١٢٢٢) .

محمد عارف افندينك مشيختى پك چوق دوام ايتمه‌دى . علمدار مصطفى پاشا جسيم اردوسيله استانبوله كيردى ، باب عالى‌يه كلدى ، وكلاى دولتى ، صدرين افنديلرى وبالخاصه شيخ الاسلام افندى‌يى دعوت ايتدى . محمد عارف افندى علمدارك مجلسنده غايت مترددانه طاوراندى . مصطفى پاشا « دين ودولته متعلق بعض مصالح عرضى مقتضى » اولديغنى سويله‌دى .

محمد عارف افندى علمدار ايله برابر طوپ قاپى سراينك اورته قاپيسى اوكنه كلدى قاپى كاملاً سد ايدلمشدى؛ سراى خلق ايچرى‌يه كيمسه‌يى براقميورلردى . شيخ الاسلام محمد عارف افندى علمدارك اصرارى اوزرينه ايچرى‌يه صاليويرلدى . حضور پادشاهيده مدهش بر تحقيره هدف اولدى . وظيفه‌سنده عدم موفقيتى علمدارك ده حدتنى موجب اولدى محمد عارف افندى تكرار حضور پادشاهى‌يه كوندرلدى يسه‌ده كيرمكه جسارت ايده‌مه‌دى . بو قارغشه‌لق اثناسنده سلطان سليم ثالثك شهادتى . سلطان مصطفاى رابعك خلعى كنديسنى بو مشكل وضعيتدن قورتاردى . محمد عارف افندى عزل ايديله‌رك خانه‌سنده اقامته مجبور اولدى . وفاتى (١٢٤١) ده‌در. مرقدى صدفجيلر ايچنده‌در .

محمد عارف افندى خط تعليقده مهارت كامله صاحبى ايدى . هر سنه بر قرأن كريم يازار، روضهٔ مطهره‌يه كوندريردى مدت فتواسى يكرمى بش كوندر .

* * *

فتوای شریفه وخط دستلری نمونه‌سی:

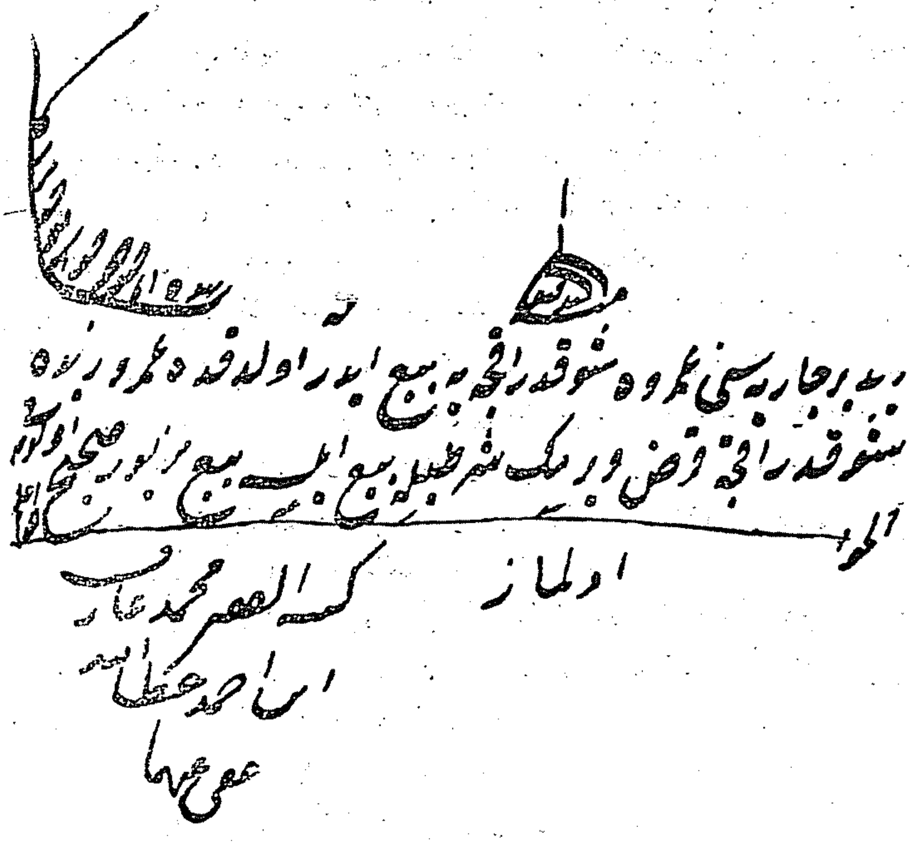

« ییلدیز کتبخانه‌سنده »

***

« شیخ الاسلام ومفتی الانام »

٩٨

دری زاده السید عبدالله افندی

شیخ الاسلام دری زاده محمد عارف افندینك مخدومیدر. عبدالله افندی پدرینك حلقهٔ عرفاننده اکتساب معرفت ایتدی . آز زمانده مدرسلك رؤسنه ، بعده ازمیر قاضیلغنه نائل اولدی . بومأموریتی متعاقب مکهٔ مکرمه پایه‌سنی ، استانبول قاضیلغنی (١٢٠٨) ، آناطولی صدرینی اشغال ایتدی (١٢٢٠) . ایکی سنه صوکرا نقیب-

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك الی یازیسیدر

الاشراف اولدی (١٢٢٢) . بو اثناده علمداره قارشی یکیچریلرك عصیانی وقوعه کلدی. علمدارك باب عالیده فجیع برصورتده وفاتی، یکیچریلرك غلبه‌سی، شیخ الاسلام صالح زاده احمد اسعد افندینك عزلنه سببیت ویردی . مشارالیهك ایلك مشیختلرنده نظام جدید طرفداری اولدیغی ایلری‌یه سوروِلدی . یرینه دری زاده عبدالله افندی شیخ الاسلام اولدی (١٢٢٣) . عبدالله افندی بر سنه‌یی متجاوز وظیفهٔ فتوایی ایفا ایتدی . عزلنی متعاقب حیاتنی کوشهٔ انزواده کچیردی (١٢٢٥) . فقط ایکی سنه صوکرا خلفی شیخ الاسلام عمر خلوصی افندینك استعفاسی اوزرینه ثانیاً مقام مشیختی احراز ایلدی (١٢٢٧) . اوچ سنه صوکرا صدراعظم خورشید احمد پاشا ایله برلکده عزل ایلدی (١٢٣٠) . عزلنی متعاقب اسکدارده اختیار اقامت ایلدی ایسه‌ده خصماسنك مفتریاتی یوزندن مغنیسایه نفی ایدلدی (١٢٣٦) . ایکی سنه قدر منفاده امرار اوقات ایلدی . سلطان عبدالمجید خانك ولادتی مناسبتیله عفوشاهانه‌یه مظهر اولدی (١٢٣٨) . استانبوله عودتندن بر قاچ کون صوکرا وفات ایتدی (١٢٣٤) . مدفنی اسکدارده قره‌جه احمد قبرستاننده‌در . دری زاده عبدالله افندی ثروت وسامانه مالك ، وقور ومتعظم ، مراسمه صوك درجه‌ده منهمك برشیخ الاسلام ایدی .

*
* *

فتاوای شریفه وخط دستاری نمونه‌لری .

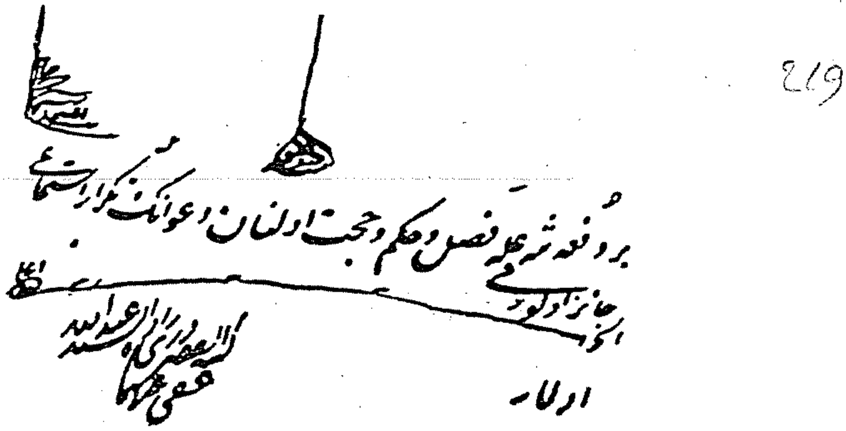

*
* *

دیگر :

٢٢٠

بو صورتده زید قاضی دعوای مرقومه‌یی تکرار استماع و حکم اولنك خلافنه حکم ایدوب حجت ویرسه حکمی نافذ و حجتی معتبره اولورمی

الجواب

اولماز

[illegible]

« توفیق بك افندی حضرتلرینك کتبخانه‌لرنده »

* * *

دیگر :

٢٢١

زید عمروه مضاربه طریقیله شو قدر اقچه ویروب دخی اول اقچه ایله آلدیغی متاعی نسیئه بیع ایتمه دیو نهی ایتمش ایکن عمرو مبلغ مزبور ایله آلدیغی متاعی بکره نسیئه بیع و تسلیم ایدوب بعده بکره افلاس طاری اولمغله ثمنك تحصیلی ممکن اولماسه زید اول متاعی عمروه تضمینه قادر اولورمی

الجواب

اولور

[illegible]

« یلدیز کتبخانه‌سنده »

* * *

٩٩

محمد زين‌العابدين افندى

صره امينى زاده محمد سعيد افنديك مخدوميدر . بويوك پدرى ، مصطفاى ثالث دورى شيخ‌الاسلاملرندن اسماعيل عاصم افنديدر . تاريخ تولدى (١١٦٣) در . زين‌العابدين افندى يكرمى درت ياشنده رؤسه نائل اولدى . بعده دور مدارس ايدرك رئيس‌المدرسين اولمق شرفنى احراز ايلدى . (١٢١٥) ده اسكدار مولويتنه نائل اولان زين‌العابدين افندى نهايت ادرنه (١٢٢١) ، مكهٔ مكرمه ، استانبول (١٢٢٢) پايه‌لرينه ، درى زاده عبدالله افنديك مشيختدن نقابته ، نقابتدن عزلندن برسنه صوكرا (١٢٢٩) آناطولى صدرينه ، آز زمان ظرفنده مقام مشيخته نائل اولدى (١٢٣٠) . ايكى سنه‌يى متجاوز مقام مشيختده وظيفهٔ فتوايى ايفا ايلدى . عزلنى متعاقب (١٢٣٣) بروسه‌يه نفى ايدلدى . برسنه صوكرا عفو ايديله‌رك استانبوله كلدى . اسكدارده اختيار اقامت ايلدى . وفاتى (١٢٣٩) ده‌در . مرقدى ملا كورانى جامعى قارشيسنده جدى چلبى زاده‌نك جوارنده‌در . مدت فتواسى ايكى سنه ، اون بر آى ، طقوز كوندر . محمد زين‌العابدين افندى فضل وعرفانيله ممتاز ايدى . خط تعليقده غايت ماهر ، ظريف ، نكته‌دان برذات ايدى . حاضر جوابلقده مهارت كامله‌سى واردى . حق عزلنه سببده بوحالى اولمشدى . وكلاى دولتك سرعت عزلنى ايما ايچون : « بومومك فتيلى اوزارسه ، بزمده فنار سونر » ديمش بوايمالى سوزى عزلنى موجب اولمشدى . ينه بركون مشيختى اثناسنده ، سلطان محمود خان ثانينك وكابنه كيدركن ذات پادشاهى : « خواجه افندى نيچون ساحلده برخانه تداركنه رغبت ايلميديكز ؟ ديه سئوال ايتمش ، حضرتده : ساحله محتاج دكلم . ذاتاً عزل ايديلير ايديلز هرطرفم دكز اولور جوابنى ويرمش ، پادشاهك محظوظيتنى موجب اولمشدى .

*
* *

فتوای شریفه وخط دستلری نمونه‌سی: [*]

222

زید فوت اولوب زوجه‌سی هندی و لابوین قرنداشلری عمرو
و بکر و بشری ترک ایدوب قبل القسمه عمرو دخی فوت اولوب
زوجه‌سی زینبی و قزی خدیجه‌یی و لابوین قرنداشلری بکر
و بشری ترک ایدوب قبل القسمه خدیجه دخی فوت اولوب
اناسی زینبی و لابوین عملری بکر و بشری ترک ایدوب
ترکهٔ زیدک بیک یوز اللی ایکی سهمدن یوز قرق درت سهمی
هنده طقسان سکز سهمی زینبه و درت یوز اللی بشر سهمی بکر و بشره
ویرلمک لازم ایکن ترکهٔ زیدک جمله‌سنی بکر و بشر تغلبا قبض
ایلسه‌لر هند و زینب ترکهٔ زیددن حصه‌لرینی بکر و بشردن
الماغه قادره اولورلرمی

الجواب الله اعلم
اولورلر

« یلدیز کتبخانه‌سنده »

*
* *

[*] جواب قسمی ایله امضا مشار الیهك الٔ یازیسیدر .

۱۰۰

مکی زاده مصطفی عاصم افندی

شیخ‌الاسلام مکی افندینك مخدومیدر . تاریخ ولادتی (۱۱۸۷) در . مصطفی عاصم افندی پدرینك نفوذ وحمایتی سایه‌سنده اون اوچ یاشنده رؤس خارجله زمرهٔ علمایه داخل اولدی . یکرمی بش یاشنده غلطه قاضیلغنه (۱۲۱۲) ، مکهٔ مکرمه پایه‌سنه (۱۲۱۶) ، استانبول قاضیلغنه نائل اولدی (۱۲۲٤) ، مصطفی عاصم افندی علمدار وقعه‌لرینی، سلطان سلیم ثالثك شهادتنی، استانبولك یکیچری عصیانلریله هرج ومرج اولدیغنی کوردی . سلطان محمود ثانینك جلوسنی متعاقب آناطولی قاضیعسکرلکنی (۱۲۲۶) ، روم ایلی قاضیعسکرلنی (۱۲۲۹) احراز ایتدی . برمدت کوشهٔ انزوادە امرار اوقات ایلدی . شیخ الاسلام زین‌العابدین افندینك عزلی اوزرینه مقام مشیخت عهده‌سنه توجیه بویورلدی (۱۲۳۳) . برسنه‌یی متجاوز وظیفهٔ فتوایی ایفا ایلدکدن صوکرا عزل‌ایدلدی (۱۲۳٤). قوناغنده ادعیهٔ پادشاهی ایله مشغول ایکن، خلفنك عزلی اوزرینه ثانیاً مقام مشیختی احراز ایتدی(۱۲۳۹). ایکی سنه صوکرا ینه عزلی وقوعه کلدی. بودفعه‌ده نفی واجلایه ، طرف‌پادشاهدن هیچ برصورتله انکسار خاطرینی موجب اوله‌جق احواله کرفتار اولمادی. قوناغنده طاعات وعبادات ایله مشغول اولدی . بودفعه‌کی خلفی‌ده عزل ایدیلنجه ، ثالثاً مقام فتوایی احراز ایتدی (۱۲٤۸) . سلطان محمود خان ثانینك وفاتی وسلطان عبدالمجید خانك جلوسی اوزرینه مقام مشیختده ابقا ایدلدی (۱۲۵۵) . وظیفهٔ فتوایی کمال صدق واستقامتله ایفا ایلدی . اون درت سنه قدر سلطان عبدالمجید خان دورنده مقام مشیختی اشغال ایتدی. نهایت برکیجه حمامده ارتحال داربقا ایلدی (۱۲۶۲) . مرقدی فاتحده بهائی افندی مقبره‌سنده‌در . مکی زاده مصطفی عاصم افندی عفت واستقامتله ممتاز ایدی . مدت فتواسی اوچ دفعه‌ده اون یدی سنه ، برآیدر .

* * *

فتاوای شریفه وخط دستاری نمونه‌لری : [*]

223

زید اراضی امیریه دن طاپو ایله تارلایه متصرف اولان زید فوت اولوب
اوغلی قزی پسندی ترک ایدوب متوفانک قزی طاپو ایله المغه طالبه ایکن
آخره ویرلیوب قزینه ویرلدیو امر سلطان صادر اولمشیکن سپاهیسی
مجرد تارلا محلولدر اولمغله استدیکم کمسنه یه ویررم دیمکه قادر اولورمی

الله اعلم

الجواب

اولماز

کتبه ... عفی عنهما

دیکر :

*
* *

224

بو صورتده سپاهی اول تارلایی عمروه ویرمش اولسه هند عمروک
ویردیکی رسم طاپویه جبر ایدوب تارلایی امر عالی اوزره الوب زراعت
قادره اولورمی

الله اعلم

الجواب

اولور

کتبه ... عفی عنهما

« توفیق بك افندی حضرتلرینك کتبخانه‌لرنده ».

*
* *

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك أل یازیسیدر .

دیکر :

زید فوت اولوب قزی هندی و لابوین قرنداشی
اوغلی عمروی ترک ایتدکده ترکهٔ زید هند و عمروه
برابر ویرلسه صحیح اولورمی الله اعلم
الجواب
اولور

« ییلدیز کتبخانه‌سنده »

* * *

« شیخ‌الاسلام ومفتی الانام »

١٠١

الحاج خلیل افندی

سلطان مصطفای ثالثك کریمه‌سی هبة‌الله سلطانك دایه زاده‌سیدر. الحاج خلیل افندی سرایده تربیه کوردی ، سلطان سلیم ثالثله برلکده بویودی . سلیم ثالثك جلوسی اوزرینه خزینه کتخدالغی ، بعده غلطه مولویتنی احراز ایتدی . طریق

علمیه‌یه کندی ارزوسیله داخل اولدی . اون آلتی سنه قدر غلطه مولویتنده قالدی. بعده مکهٔ مکرمه پایه‌سنه نائل اولدی (١٢١٨) . ایفای وظیفهٔ حجی متعاقب عودتنده استانبول پایه‌سنی ، آناطولی قاضیعسکرلکنی ، روم ایلی پایه‌سنی (١٢٢٤)، سلطان محمود ثانینك جلوسنی متعاقب روم ایلی قاضیعسکرلکنی احراز ایلدی (١٢٢٨) . عزلندن صوکرا تکرار روم ایلی قاضیعسکرلکنه (١٢٣٤)، عزلنك سکزنجی کوننده مقام مشیخته نائل اولدی . موره عصیانی الحاج خلیل افندینك فلاکتنه سبب اولدی . عفت واستقامتی هرکسجه مسلم ایکن ، حقنده وقوع بولان مفتریات اوزرینه کندی قره‌حصار صاحبه ، زوجه‌سی‌ده بروسه‌یه نفی اولندی . زوجه‌سنك وفاتی فوق‌العاده تأثرینی موجب اولدی . بو تأثر وفاتنه سببیت ویردی . مرقدی قره‌حصارده کدك احمد پاشا جامعی ساحه‌سنده‌در. مدت فتواسی سلطان محمود خان ثانی دورنده برسنه، یدی آی ، اون آلتی کوندر .

* * *

فتوای شریفه وخط دستاری نمونه‌سی: [*]

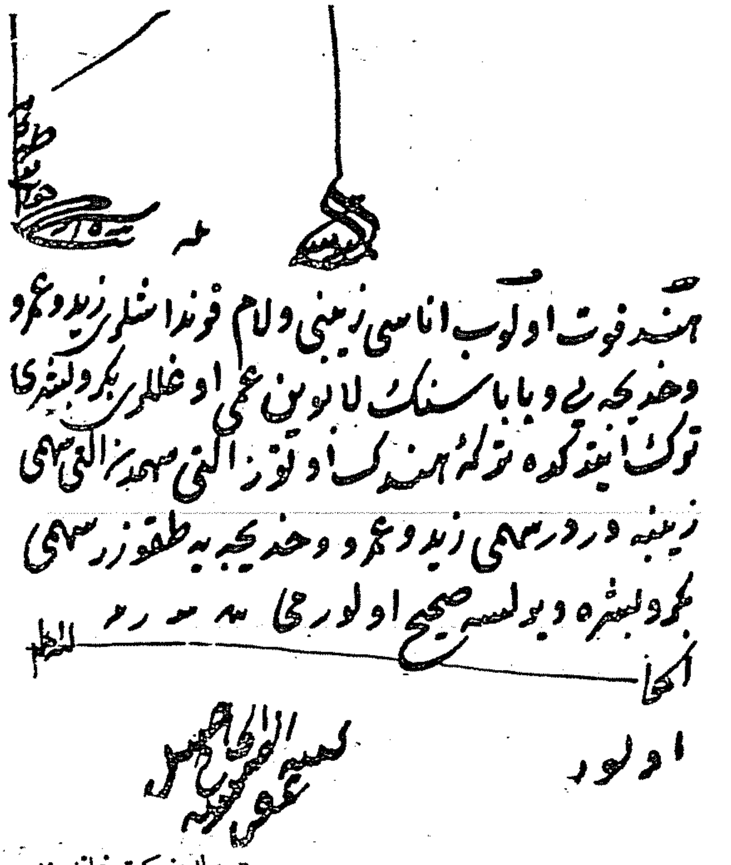
هند فوت اولوب اناسی زینبی ولام قرنداشلری زید وعمرو
وخدیجه‌یی وباباسنك لابوین عمی اوغللری بکر وبشری
ترك ایتدکده ترکه‌سی هندك اوتوز التی سهم اولنوب التی سهمی
زینبه ودرتر سهمی زید وعمرو وخدیجه‌یه طقوزر سهمی
بکر وبشره ویرلسه صحیح اولورمی
اولور

« ییلدیز کتبخانه‌سنده »

* * *

[*] جواب قسمی ایله امضا مشار الیهك آل یازیسیدر .

١٠٢

السيد احمد عبد الوهاب افندي

« يسنجي زاده »

سلطان سليم ثالث دوری علماسندن عثمان افنديك مخدوميدر . بويوك پدری آياصوفيه جامع شريفنده يسن خوان مصطفى افنديدر . تاريخ تولدی ١١٧٢ در . عبدالوهاب افندی كنجلكنده اندرون همايونه كيردی ، سلطان سليم ثالثك خدمتنده بولوندی . كلنبوی اسماعيل افنديدن تحصيل علم وفنه موفق اولدی . اندرون همايوندن چيقدقدن صوكرا رؤس همايونه نائل وزمرهٔ علمايه داخل اولدی (١٢٠٠) . بايزيد ويكی جامعده تدريس علوم ايله شهرت قازاندی . نهايت سلانيك قضاسنه ، بلاد اربعه پايه‌سنه نائل اولدی (١٢٢٥). سفارتله ايرانه كوندرلديكی زمان وظيفهٔ سفارتی حسن ايفا ايتدی . بوصورتله سلطان محمود خان ثانينك ممنونيتنی موجب اولدی . عهده‌سنه مكهٔ مكرمه پايه‌سی ، برمدت صوكرا استانبول پايه‌سی احسان بويورلدی . عبدالوهاب افندی بو تاريخدن اعتباراً سرعتله قطع مراتب ايتدی . آناطولی صدرينه (١٢٣١) ، نقابته (١٢٣٣) ، روم ايلی صدری پايه‌سنه (١٢٣٥) نائل اولدی ، بولونديغی مجالسده افكار صائبه ومعقوله‌سيله تميز ايتدی . بومزيتلرينه مكافاتاً ، الحاج خليل افنديك تعيينی اوزرينه ، مقام مشيخته اصعاد ايدلدی (١٢٣٦) . برسنه‌يی متجاوز وظيفهٔ فتوايی ايفا ايتدی . عزلنده (١٢٣٨) ازميده اقامته مأمور ايدلدی . عفوينی متعاقب استانبولده ، ساحلخانه‌سنده دعای پادشاهی ايله مشغول اولدی . خلفنك عزلی اوزرينه ثانياً مقام مشيختی احراز ايلدی بودفعه‌ده درت سنه كمال عدل ونزاكتله احكام شرعيه‌يی تطبيقده قصور ايتمه‌دی . فقط اختيارلق دها زياده ايفای وظيفه ايتمه‌سنه مانع اولدی (١٢٤٨) . مشيختی هنكامنده سلطان محمود خان ثانينك توجهنی ، عموم علمانك حرمتنی جلبه موفق اولدی . مرض پيری ايله عزلنی متعاقب خانه‌سنده طاعات وعبادات ايله امرار اوقات ايلدی . وفاتی ١٢٤٩ در . جنازه نمازنده سلطان محمود خان ثانی‌ده بولونمش ، عفيف وفاضل شيخ الاسلامنه صوك وظيفهٔ قدر شناسی‌يی ايفا ايله‌مشدر . مدت فتواسی درت سنه ، اون آی ، يكرمی آلتی كوندر . مرقدی طوپ قاپی خارجنده‌در .

* * *

فتاوای شریفه وخط دستاری نمونه‌لری : [*]

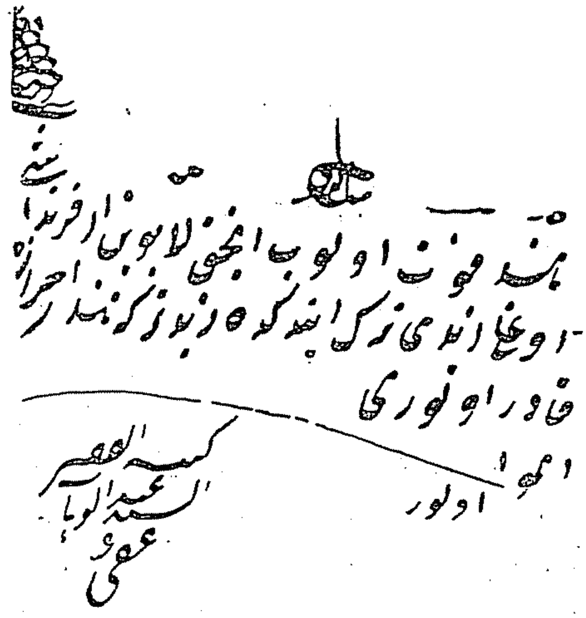
هند فوت اولوب انجق لابوین ارقرنداشی
اوغلی زیدی ترك ایتدکده زید ترکهٔ هنده احرازه
قادر اولور می
الجواب
اولور
کتبه الفقیر
السید عبدالوهاب
عفی عنه

*
* *

دیکر:

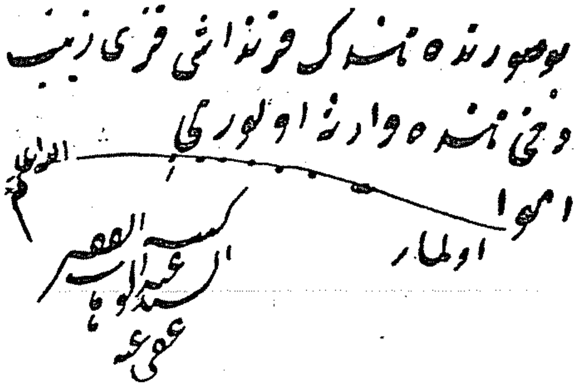
بو صورتده هندك قرنداشی قزی زینب
دخی هنده وارثه اولور می
الجواب
اولماز
کتبه الفقیر
السید عبدالوهاب
عفی عنه

« ییلدیز کتبخانه‌سنده »

*
* *

[*] جواب قسمی ایله امضا مشار الیهك ال یازیسیدر

« شيخ الاسلام ومفتي الانام »

١٠٣

احمد رشيد افندی

« صدق زاده »

سلطان عبدالحميد اول دوری رجالندن اردو قاضیسی محمد صدق افندینك مخدومیدر . تاریخ تولدی ١١٧١ در . احمد رشید افندی کنجلکنی علوم وفنون تحصیلیله کچیردی . بوصورتله علمیه مسلکنه داخل اولدی . صره‌سیله دور مدارس ایدرك ازمیرقاضیلغنه ، اردو قاضیلغنه (١٢٢١) بلاد اربعه ، مکهٔ مکرمه واستانبول پایه‌لرینه نائل اولدی . ١٢٣١ ده آناطولی صدرینی ، مدتنك ختامنده روم ایلی صدرینی احراز ایتدی . ١٢٣٦ ده ایکنجی دفعه روم‌ایلی صدرینی اشغال ایتدی . یسنجی زاده عبدالوهاب افندینك عزلی اوزرینه مقام مشیخت عهده‌سنه توجیه‌قلندی (١٢٣٨) . احمد رشید افندی مشیختی هنکامنده علمایی دائما حمایه ایتدی . برر بهانه ایله اوته‌یه بری‌یه نفی ایدیلنلری عفو ایتدیردی . فکر سیاسیسیله پادشاهی ، عدل وشفقتی ایله خلقی ممنون ایتدی . عزلنی متعاقب (١٢٣٩) روم ایلی حصارنده‌کی خانه‌سنده امرار حیات‌ایتدی . مرض پیریدن تخلیص‌گریبان ایده‌میه‌رك ارتحال‌داربقا ایلدی (١٢٥٠) . مرقدی اکری قاپی جوارنده طوقلو دده قربنده‌در . مدت فتواسی سلطان محمود ثانی دورنده اون آی ، یکرمی آلتی کوندر .

*
* *

فتاوای شریفه وخط دستاری نمونه‌سی : [*]

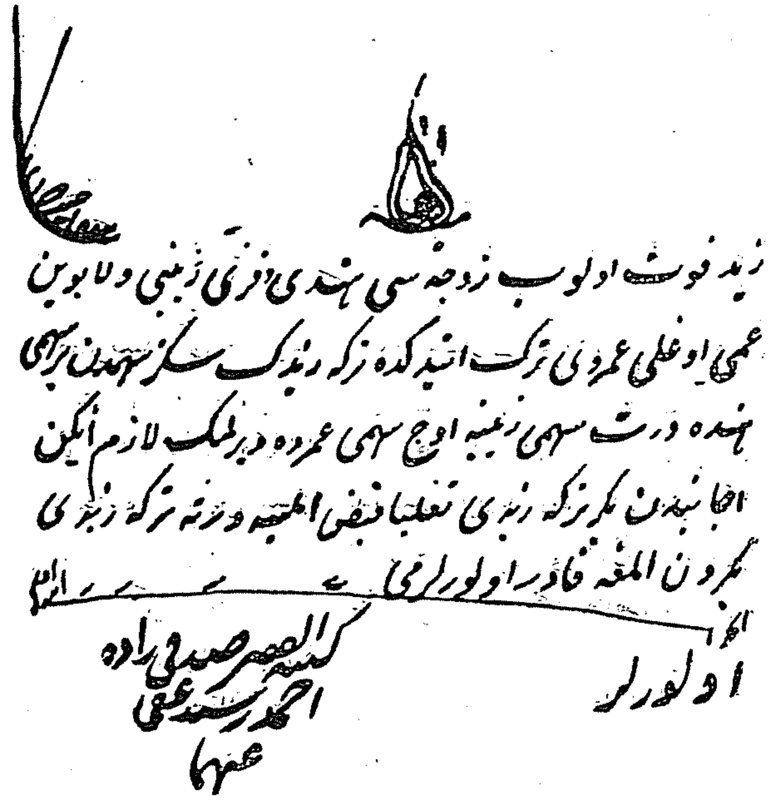
زید فوت اولوب زوجه‌سی هندی وقزی زینبی ولابوین عمی اوغلی عمروی ترک ایتدکده ترکه زیدک سکز سهمدن بر سهمی هنده ودرت سهمی زینبه اوچ سهمی عمروه ویرلمک لازم ایکن اجانبدن بکر ترکه زیدی تغلبا قبض الحبه ورثه ترکه زیدی بکردن المغه قادر اولورلرمی

الجواب

اولورلر

کتبه العبد صدقی زاده احمد رشید عفی عنهما

« یلدیز کتبخانه‌سنده »

* * *

« شیخ الاسلام ومفتی الانام »

١٠٤

محمد طاهر افندی

« قاضی زاده »

قضاتدن عمر افندینك مخدومیدر . تاریخ تولدی ١١٦٠در . محمد طاهر افندی کنجلکنده عصرك علماسندن اکتساب معرفت ایتدی. رؤس امتحانه داخل اولارق بالاستحقاق مدرسلك رؤسنه نائل اولدی (١١٩٦) . حیاتنك برقسمنی روم‌ایلی

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك ال یازیسیدر

و آناطولی ولایتلرنده قاضیلقلرده کچیردی . روم ایلی صدری عثمان پاشا زاده عزت بکك شریعتجیلك وظیفه‌سنی ایفا ایتدی . نهایت مخرج مولویتلرندن یکیشهر فناری قاضیلغنه نائل اولدی . عزلنی متعاقب مکۀ مکرمه پایه‌سنی، استانبول قاضیلغنی (١٢٣٣)، آناطولی صدرتی احراز ایتدی (١٢٤٠) . مکی زاده مصطفی عاصم افندینك عزلی اوزرینه مقام مشیخت عهده‌سنه توديع بویورولدی (١٢٤١) . محمد طاهر افندی مقام مشیختی احراز ایلدکدن صوکرا مهم برمسئله‌نك ایچون بویوك برفکر حریت پرورانه ابراز ایتدی . سلطان محمود ثانینك یکیچریلری لغو ایتمك ، منتظم ومطیع بر اردو تأسیس ایلمك خصوصنده کی فکرینه تماميله اشتراك ایتدی ، یکیچری اوجاغنك قالدیرلماسی ایچون فتوی ویردی. بوخدمت ایله الی الابد ابقای نامه موفق اولدی(١٢٤١). سلطان محمود ثانی بوخدمتنه مکافاتاً محمد طاهر افندی‌یه بر الماس یوزوك احسان ایتدی. مقام مشیختده بولندیغی مدتجه عدالتدن آیرلمادی. فقط سنی سکسانی متجاوز اولمق حسبیله حیاتنك صوك سنه‌لرینی سکون وراحتله کچیرمسی التزام ایدلدی. یکچریلرك لغوندن ایکی سنه صوکرا (١٢٤٣) عزل ایدلدی . محمد طاهر افندی ، خانه‌سنده طاعات و عبادات ایله مشغول اولارق امرار حیات ایتدی . وفاتی ١٢٥٤ ده‌در . مرقدی ایوب سلطانده بوستان اسکله‌سی جوارنده‌در . محمدطاهرافندی زهد وتقوی ایله متصف ، عفیف وعادل بر ذات ایدی . آلتی‌مرمر جوارنده قادریه درکاهی ، اون ایکی طریق اوزرینه (نوریه) نامیله بررساله‌سی واردر. مدت فتواسی ایکی‌سنه، آلتی آی ، بش کوندر .

*
* *

فتاوای شریفه وخط دستلری نمونه‌لری : [*]

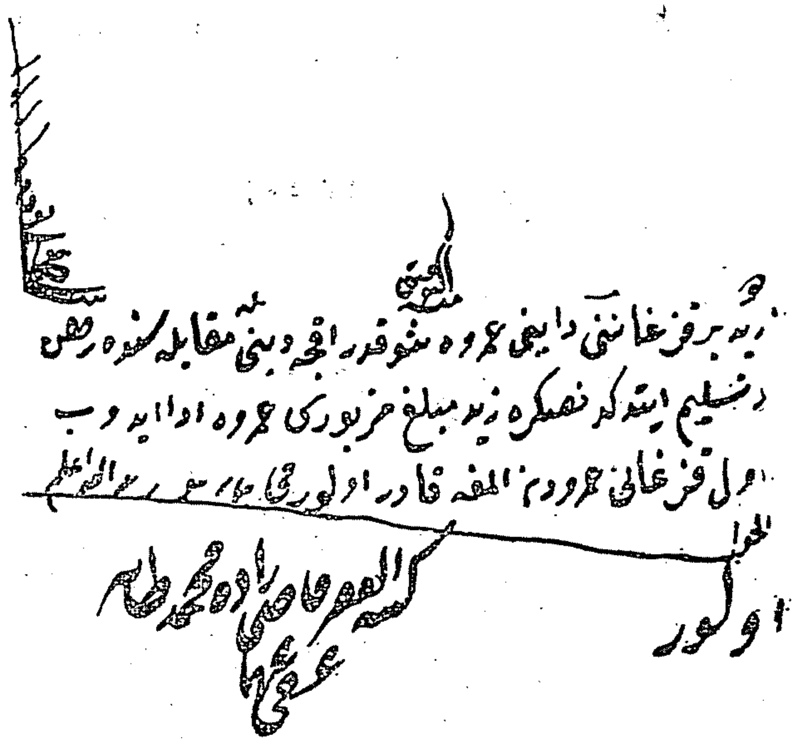

زید بر قوغانتی دایمی عمروه مشو قدر اقچه دینی مقابله سنده رهن وتسلیم ایتدکدنصکره زید مبلغ مزبوری عمروه ادا ایدوب اول قوغانی عمرودن المغه قادر اولور می

الجواب

اولور

کتبه الفقیر قاضی زاده محمد طاهر عفی عنهما

« ییلدیز کتبخانه‌سنده »

*
* *

دیکر :

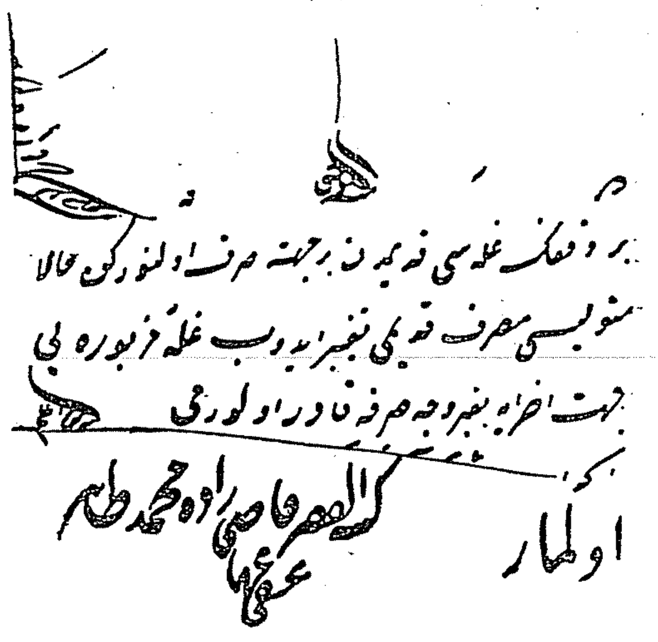

بر وقفک غله سی قدیمدن بر جهته صرف اولنورکن حالا متولیسی مصرف قدیمی تغییر ایدوب غله مزبوره یی جهت اخرایه بغیر وجه صرفه قادر اولور می

الجواب

اولماز

کتبه الفقیر قاضی زاده محمد طاهر عفی عنهما

« توفیق بك افندی حضرتلرینك کتبخانه‌لرنده »

*
* *

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك آل یازیسیدر .

« شیخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

١٠٥

احمد عارف حکمت بك افندی

سلطان سلیم ثالث دوری رجالندن ابراهیم عصمت بکك مخدومیدر. تاریخ تولدی ١٢٠١ در. عارف حکمت بك کنجلکنی تحصیل علم ومعرفت ایله کچیردی . اوتوز یاشنده قدس شریف (١٢٣١) ، بعده مصر (١٢٣٦) ، مکهٔ مکرمه (١٢٣٨) قاضیلقلرینه نائل اولدی . برمدت صوکرا استانبول پایه‌سی (١٢٤٦) ، نقابت (١٢٤٨) آناطولی پایه‌سیله (١٢٤٨) قدری اعلا قلندی . عارف حکمت بك نقابتدن انفصاله ایدرك کوشهٔ استراحتده وقت کچیردی (١٢٥٠) . درت سنه صوکرا تکرار روم ایلی پایه‌سنی احراز ایتدی (١٢٥٤) . بربرینی متعاقب مجلس والای احکام عدلیه اعضالغنه ، روم ایلی مفتشلکنه ، دارشورای عسکری اعضالغنه تعیین اولوندی ، نهایت مقام مشیختی احرازه موفق اولدی (١٢٦٢) . عارف حکمت بك سکزسنه قدر وظیفهٔ فتوایی ایفا ایتدی. عزلنی متعاقب (١٢٧٠) خانه‌سنده طاعات وعبادات ایله مشغول ایکن ارتحال داربقا ایلدی . (١٢٧٥) . مرقدی اسکدارده نوح قیوسی جوارنده‌در . عارف حکمت بك اصیل ، فضل وکمال ایله ممتاز برذات ایدی . کمالنی هرکسه بالخاصه سلطان عبدالمجیدخانه‌ده تسلیم ایتدرمش ، منصب فتوایه نصبی صدر اعظمه یازیلان خط همایونده « فضائل ذاتیه وخصائل حمیده‌سی والحاصل جامع کمالات انسانیه اولدیغی هرکسك مسلمی اولمغله » طرزنده طرف شاهانه‌دن مدح وستایش بویورلمشدر .

*
* *

قتاوای شریفه وخط دستاری نمونه‌سی : [*]

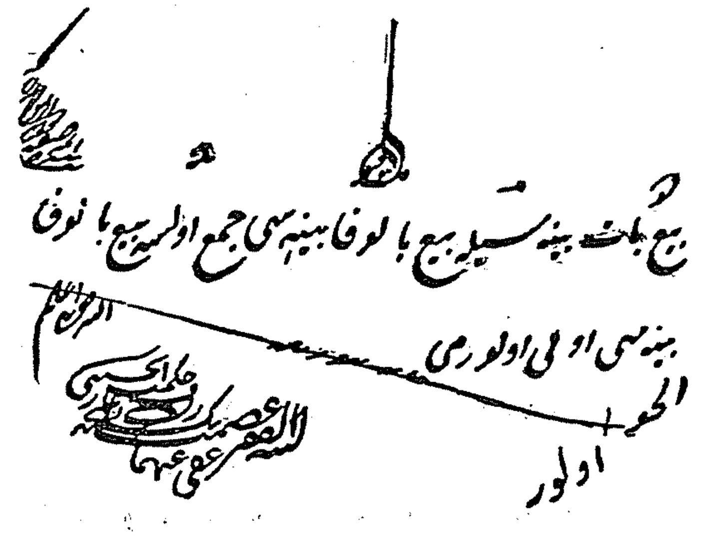

« فتوا خانه عالی‌ده »

*
* *

« شیخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

۱۰٦

محمد عارف افندی [**]

« مشرب افندی حفیدی »

صدورعظامدن مشرب افندینك حفیدیدر. تاریخ تولدی ۱۲۰٦ در. محمدعارف افندی کنجلکنده کنغریلی‌عبدالله وبویوك امین افندیلردن درس کوردی . بوصورتله اکتساب فیض‌ومعرفت ایلدکدن صوکرا شیخ‌الاسلام چلبی‌زاده حفیدی زین‌العابدین افندینك ریاستی آلتنده اجرا قلنان امتحانه داخل اولدی . بوصورتله بالامتحان ابتداء خارجله مدرسین‌مسلکنه کیردی (۱۲۳۲)‌. اوسنه شیخ‌الاسلام صدقی زاده احمد رشید افندینك‌صهریتنه نائل‌اولدی . ۱۲۳٦ ده مخلفات قساملغنه، اوقاف‌مفتشلکنه، ارتقا ایتدی . تحریر نفوس مأموریتیله روم ایلیده (دوبینچه) و (رادومیر)ه

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك ال یازیسیدر

[**] مشارالیهك خط دستاریله موشح فتوالری تحری اولنمقده‌در بولندیغی تقدیرده بمنه‌الکریم سنین آتیه سالنامه‌لرینه درج ایدیله‌جکدر .

اعزام قلندی . محمد عارف افندی علمیه مسلکنده بویوك بردرایت کوستردی . ١٢٥١ ده غلطـه مولویتنی ، و (جامع الاجارتین) ی مأخذلرینه تطبیق ومعلومات صحیحه علاوه‌سیله تنظیم ایدرك سلطان محمود خان ثانی‌یه تقدیم ایتدکدن صوکرا مکهٔ مکرمه پایه‌سنی احراز ایتدی . علوم فقهیه‌ده اختصاص تامی بولونمق حسبیله فتوی امانتی (١٢٥٣) استانبول پایه‌سی (١٢٥٤) ایله قدری اعلا قلندی . برسنه صکره قمامه مسئله‌سنك تدقیقی ایچون قدس شریفه کوندرلدی. استانبوله عودتنده عهده‌سنه آناطولی پایه‌سی (١٢٥٦) ویرلدی . فتوی امانتندن عفوی ایله برای تفتیش آناطولی‌یه کوندرلدی . عودتنده تکرار فتوی امانتنه تعیین ایدلدی (١٢٥٩) . بعده بربرینی متعاقب مجلس والای احکام عدلیه اعضالغنه (١٢٦٢) ، آناطولی صدارتنه (١٢٦٣) ، روم ایلی پایه‌سنه ، بالفعل روم ایلی صدرینـه (١٢٦٨) نائل اولدی بواثناده اموال ایتامك محافظه‌سی ایچـون برمدیریت احداث ایتدی . روم ایلی صدرندن انفصالنی متعاقب مقام مشیخته ارتقا ایتدی (١٢٧٠) . مشیختی هنکامنده قاضیلقلرك اصلاحنه غیرت ایتدی . مقتدر قاضیلر یتشـدیرمك اوزره سـلیمانیه‌ده (معلمخانهٔ نواب) ی تأسیسـه موفق اولدی . وفاتی ١٢٧٥ ده‌در . (جنت المأوی اوله عارف افندی‌یه مقام) ارتحالنه تاریخدر . مرقدی ادرنه قاپیسی خارجنده مصطفی پاشا درکاهی جوارنده‌در . مدت فتواسی اون برآیدر . محمدعارف افندی مقتـدر برذات ایدی . دده افندینك (سـیاست نامه) ترجمه‌سی ، مشهور اثرلرندندر .

*
* *

« شیخ الاسلام ومفتی الانام »

١٠٧

محمد سعدالدین افندی

مدرسیندن عبدالحمید افندینك مخدومیدر . تاریخ تولدی ١٢١٣ در . محمد سعدالدین افندی اکمال تحصیل ایلدکدن صوکرا طریق قضایه داخل اولدی. بوتون مأموریتلرنده احکام شرعیه‌یی تطبیقده قصـور ایتمه‌دی . آیدینده مأمور بولوندیغی صره‌ده قره عثمان زاده‌لرك یوزندن برمدت قدر کوتاهیه‌یه نفی ایدلدی ایسه‌ده عفو

ایدیله‌رك مغنیسایه تعیین بویورلدی . تنظیمات خیریه‌نك تطبیقی هنکامنده (١٢٥٥) آیدین محصللغنه کوندرلدی . بووظیفه اثناسنده چنکل اوغلی طاهر پاشا ایله اره‌لرنده مباینت حاصل اولدی . استانبولده اجرا قلنان محاکمه نتیجه‌سنده برائت قازاندی . طاهر پاشا عزل ایدلدی . سعدالدین افندی معززاً مأموریتنه اعزام قلندی. بولوندیغی مأموریتك بعض تعدیلات ایله دفتردارلق صورتنده اداره‌سنه لزوم حاصل اولماسی اوزرینه استانبوله کلدی . خزینهٔ مالیه کتابتی عهده‌سنده بولوندیغی حالده مجلس زراعت اعضالغنه ، اوقاف مفتشلکنه (١٢٦٢) مکهٔ مکرمه پایه‌سنه ، استانبول پایه‌سیله برابر مجلس محاسبهٔ مالیه اعضالغنه ، آناطولی پایه‌سنه ومجلس والا اعضالغنه (١٢٧٤) تعیین اولوندی . شیخ الاسلام مشرب افندی حفیدی عارف افندینك وفاتی اوزرینه مقام مشیخته ارتقا ایتدی (١٢٧٥) . بش سنه قدر کمال استقامتله ایفای وظیفه ایلدکدن صوکرا انفصال ایدرك آرپه‌لغندن ماعدا بش بیك غروش معاشله کوشهٔ انزوایی اختیار ایتدی . وفاتی ١٢٨٣ ده‌در . مرقدی اسکدارده قره‌جه احمد جوارنده‌در . محمد سعدالدین افندی عدالت واستقامتله معروف ، علم وکمال ایله متصف برذات ایدی . آثار خیریه‌سی پك چوقدر . از جمله صوفیلرده شیخ عمر افندی جامعنك منبری ، طرفندن وضع ایتدیرلشدر .

*
* *

فتوای شریفه وخط دستاری نمونه‌سی: [*]

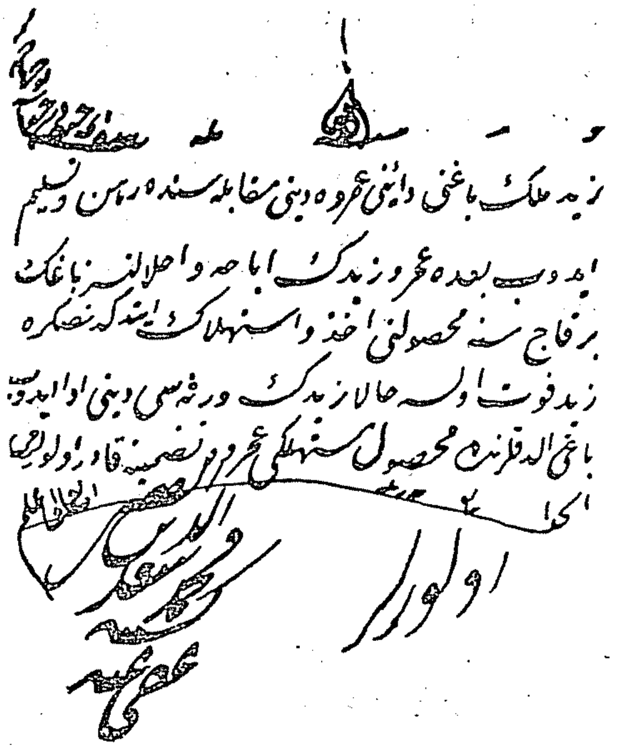
زید ملک باغنی دائنی عمرویه دینی مقابله‌سنده رهن و تسلیم
ایدوب بعده عمرو زیدک اباحه و احلالیله باغک
برقاچ سنه محصولنی اخذ و استهلاک ایتدکدنصکره
زید فوت اولسه حالا زیدک ورثه‌سی دینی ادا ایدوب
باغی الدقلرنده محصول مستهلکی عمرودن تضمینه قادر اولورلرمی
الجواب
اولورلر

« توفیق بك افندی حضرتلرینك کتبخانه‌لرنده »

*
* *

سلطان عبدالعزیز خان دوری :

« شیخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

١٠٨

عمر حسام‌الدین افندی

رئیس الکتاب عاطف زاده جلال‌الدین افندینك حفیدی وسلیم ثالث دوری علماسندن مولانا جمال افندینك مخدومیدر . تاریخ تولدی ١٢١٤ در . حسام‌الدین افندی اون بش یاشنده رؤس همایونه نائل اولدی (١٢١٩) . بعده دور مدارس ایدرك مخرج مولویتلرندن سلانیك قاضیلغنه (١٢٦٤) بلادار بعه‌یه اوغرامادن مکهٔ مکرمه

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك أل یازیسیدر .

پایه‌سنه ، اوقاف مفتشی وکالتنه ، ادرنه‌ده تشکیل اولونان مجلس کبیر ایالت اعضالغنه (١٢٦٥) نائل اولدی . ایفا ایلدیکی وظائفده کوستردیکی درایته مکافاتاً استانبول پایه‌سنی (١٢٦٦) ، بروسه مجلس کبیر اعضالغنی، استانبوله عودتنده انجمن دانش و مجلس معارف اعضالغنی احراز ایتدی . ١٢٧٢ ده آناطولی صدرینه و مجلس معارف ریاستنه ، بعده باب فتواده مجلس انتخاب نواب شرع ریاستنه ، آناطولی (١٢٧٦) وروم ایلی صدرینه (١٢٧٨) نائل اولدقدن صوکره شیخ الاسلام سعدالدین افندینك انفصالی اوزرینه مقام مشیختی احرازایتدی (١٢٨٠) اوچ سنه صوکرا انفصال ایدرك کوشهٔ استراحته چکلدی (١٢٨٣) . وفاتی ١٢٨٨ ده‌در . مرقدی اسکدارده اجدادی قبرستاننده‌در . مدت فتواسی ایکی سنه ، طقوز آی ، اون کوندر .

* *

فتوای شریفه وخط دستاری نمونه‌سی : [*]

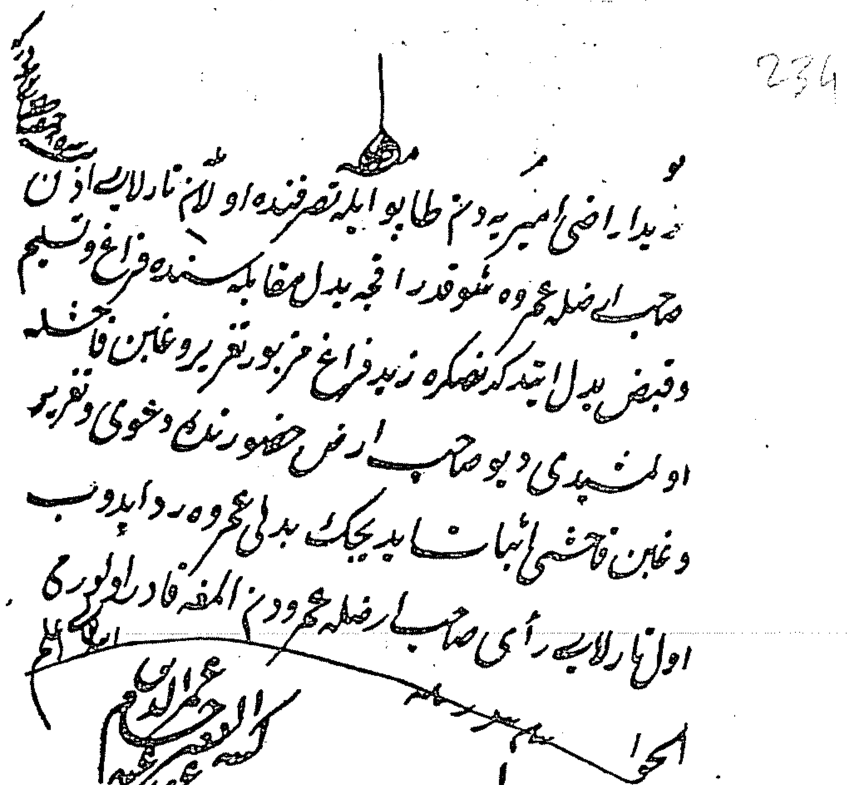

« توفیق بك افندی حضرتلرینك کتبخانه‌لرنده »

* *

[*] جواب قسمی ایله امضا مشار الیهك آل یازیسیدر .

« شيخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

١٠٩

الحاج رفيق افندى [*]

بوسنه ملحقاتندن جلبى پازارى قصبه‌سندندر . پدرى على افندى انك پدرى حاجى عبدالله افنديدر . هجرى ١٢٢٩ ده مملكتنده دنيايه كلمشدر . تحصيل ابتدائى صره‌سنده پدرى وفات ايتمكله يتيم قالدى . بوسنه سراينه كلدى . تحصيل علومه اقدام ومحكمۀ شرعيه‌يه دوام ايتدى . ١٢٤٨ ده بوسنه قاضيسى اولان اسپارطه‌لى حسين افندى ذكا ولياقتنى كوردى . ١٢٤٩ ده اكمال مدت عرفيه ايتدكده برلكده درسعادته كتوروب داماد ايدندى . تحصيل علومه صوك درجه چالشدى . بنام علمادن اقسقه‌لى منلف احمد افنديدن علوم آليه وعاليه‌دن اجازت‌الدى . علم فرائضده مشهور اولان اقسقه‌لى كورجى محمد ثاقب افنديدن‌ده علم فرائضى تحصيل ايلدى . ١٢٥٣ ده قائن پدرينك شام قاضيلغنه تعيينى حسبيله برلكده كيتدى . تاج‌المحققين شيخ محى‌الدين عربى حضرتلرينك تربۀ سعادتلرينى زيارت وتأليفات غامضه‌سنى مطالعه و تدقيقه صرف نقدينۀ همت ايدرك فيض حقيقى‌يه مظهر اولدى . محقق مشاراليه حضرتلرينى برقاچ دفعه عالم منامده مشاهده ايتدى . كذلك شام شريفده مدفون خاك غفران اولان شيخ ضياءالدين خالد حضرتلرينك ممتاز خليفه‌لرندن شيخ عبدالفتاح عقرى حضرتلرندن انابت الەرق نقشبنديه طريقت عليه‌سنه سالك اولدى . ١٢٥٤ ده قاين پدرلرى شامده وفات ايلدى . استانبوله عودت ايدرك مجلدات علوم عاليه وآليه‌يه و بالخاصه فقه شريف مطالعاتنه بر اجتهاد عظيم ايله سعى واقدامدن كيرى طورمدى .

مقدمۀ فيض اولمق اوزره ملازمة ابتدا تفتيش اوقاف قلمنه دوامه باشلادى . ١٢٥٦ ده فتواخانۀ عاليه چراغ بيورلدى . ١٢٥٧ ده ايوب محكمۀ شرعيه‌سى باب نيابتنه ١٢٦٠ ده وارنه نيابتنه تعيين اولندى . ١٢٦١ ده اكمال مدتله عودتنده فتواخانۀ عاليده سلك مسودينه داخل اولدى .

---

[*] تراجم احوالك شيخ‌الاسلام رفيق افندى مرحومدن اعتباراً اولان قسمى، دوحة‌المشايخه ١٢٨٣ تاريخندن ١٣٣٣ تاريخنه قدر ذيل يازمش‌اولان فاضل‌محترم على اميرى افندى حضرتلرى طرفندن تحرير واهدا اولنمشدر .

فتوا امینی بولنان مشرب زاده صدوردن محمدعارف افندی ـ که اخیراً شیخ الاسلام اولمشدر ـ ١٢٦٢ سنه‌سی رمضاننده مجلس والا مفتشلکنه نقل وتعیین اولنمقله شیخ‌الاسلام مکی زاده محمد عاصم افندی منحل قالان فتوی امانتنه اوضاع فقیهانه واطوار دیندارنه اصحابندن برذاتك تعینی حقنده مشار الیه ایله مشاوره ایلدی. عارف افندی حضرتلری ده اوموقعه محمد رفیق‌افندینك مستحق‌اولدیغنه دائر حسن شهادتده بولندی. شیخ‌الاسلام افندی حضرتلری قدرت علمیه‌سنی اکلامق ایچون محمد رفیق افندی‌یی نزدینه جلب ایتدی. بعدالامتحان نصل برمعدن فضیلتدن ظهور ایدن کوهر یکتا اولدیغنی اکلادی درحال فتوا امانتنه تعیین ایتدی.

محمد رفیق افندینك خارج مدرسلرندن اولمسی وهنوز کنج بولنمسی حسبیله رفقا بیننده قیل وقاله وسیله اولدی. او سنه ذی‌الحجه‌سی غره‌سنده مکی زاده وفات ایلدیکندن دوام ایدن قیل‌وقال مقام مشیخته کلن عارف حکمت‌بك افندی حضرتلرینك دامن‌مأموریتنه قدر اوزادی. عارف حکمت بك افندی حضرتلری‌کبی برفاضل ذی شان دخی محمد رفیق افندینك قدرت علمیه وکمالات فقهیه‌سنه حیران قالدی. او توجیه وجیهی تصدیق ایله مشار الیهی اعزاز بیوردی. (١٢٦٤) ده ازمیر پایه‌سیله بلاد دوریه‌دن بوسنه قضاسی (١٢٦٥) ده بلاد خمسه‌دن ادرنه ١٢٦٦ ده حرمین محترمین ١٢٧٠ ده استانبول پایه‌لرینی احراز ایلدی.

١٢٧٢ ده اوقاف‌همایون مفتشلکنه ١٢٧٣ ده مجلس‌انتخاب حکام‌الشرع اعضالغنك انضمامیله صدرین مستشارلغنه تعیین بیورلدی. (١٢٧٤) ده ثانیاً احراز مسند امانت فتوا و سنهٔ مذکوره رمضاننده اناطولی قاضیعسکرلکی پایهٔ جلیلنه ارتقا ایلدی. ١٢٧٦ ده تعمیر اولنمقده بولنان روضهٔ مطهرهٔ حضرت رسالتپناهی باب مغفرتمأبنه ، دائرهٔ مشیختده منعقد مجلس علماده محمد رفیق افندینك تکلیفی ایله «صلاة فی‌مسجدی هذا افضل‌من‌الف صلاة فیماسواه الاالمسجدالحرام» حدیث‌شریفنك تحریری تنسیب وسلطان زمان عبدالمجیدخان حضرتلرنجه دخی تقدیر وتصویب‌اولندی. (١٢٨٢) ده مجلس‌انتخاب حکام‌الشرع ریاستی عهدهٔ فاضلانه‌لرنده قالمق اوزره مجلس احکام عدلیه‌یه اعضا واو سنه حجاز مغفرت طرازه عزیمت ایدرك نائل مثوبات عظمی اولدیلر. ١٢٨٣ سنه‌سی ربیع‌الاولنك یکرمی‌یدنجی پنجشنبه کونی شیخ‌الاسلام‌اولمشدر.

تاریخ مشیختی شو متین مصراعدر:

«رفیق افقهی‌الله کتیردی جاه فتوایه»

(١٢٨٣)

١٢٨٥ محرمنك بديسنده انفصال ايلدى . مدت مشيختى بربيل طقوزآى طقوزكوندر. عين‌سنه جمادى‌الاولاسنده مجلس مخصوص وكلايه مأمور ومأموريت مذكوره عهده‌لرنده اولديغى حالده حماى محرقه‌دن اوتوز كون قدر خسته ياته‌رق ١٢٨٨ سنه‌سى محرمنك يكرمى طقوزنجى كونى متوجه قربكاه رب‌غفور اولدى . [١] عرفاى وزرادن سامى پاشا مرحومك شوتاريخى مرقدنده محكوكدر :

آل عباى امجاد تاريخه ايتدى امداد   كتدى رفيق افندى دركاه لايزاله
(١٢٨٨)

مزارى اولجه خارج سورده مصطفى پاشا دركاهنده شيخ‌الاسلام اسبق مشرب زاده محمد عارف افنديك مرقدى ياننده قازيلوب حاضرلنمش ايكن باارادۀ سنيه فاتح تربۀ منوره‌سى جوارنده يكيدن قازيلان مرقده دفن ايدلمشدر .

مشار اليه عفت ونزاهتده بى نظير ، علمده كعبى عالى ، فقهده متبحر ايدى . قيمت علميه‌سنه نقيصه ويره‌جك ادنا برمعامله‌سى كورلمامشدى . عمومك حسن ظن وثناسنه مظهر برتمثال فضيلت‌ايدى . تجهيز وتدفيننده وكلا، وزرا ، علما حاضربولنمش ايدى . جودت پاشا مرحوم - خزينۀ فقهى بورايه دفن ايديورز - ديمش و كوز ياشلرى آرسنده توديع قبر ايدلمشدر. خاتمنده - نعم‌الرفيق محمد - منقوشدر. وفاتنده اللى‌طقوز ياشنده ايدى . مرصع عثمانى ، برنجى مجيدى نشانلرينى حائز ايدى. فتاواى فيضيه‌نك نقللرينى حاوى براثرقيمتدارى واردر. برجلد كبير اوله‌رق ١٢٦٦ سنه‌سنده مطبعۀ عامره‌ده طبع‌اولنمشدر. بوسنه ولايتى داخلنده مسقط رأسى‌اولان چلبى پازارى قصبه‌سنده برجامع شريف ايله برصبيان مكتبى جملۀ مبرات عاليلرندندر .

* * *

[١] سجل عثمانيده تاريخ وفاتى صفرك دردنده كوستريليور ايسه‌ده، ١٢٩٤ سالنامه‌سنده و حدائق الاثمار ده محرمك يكرمى طقوزنده ارتحال ايلديكى محرر اولديغى كبى بالذات مرقد شريفى زيارتمزده دخى بوايكى روايته موافق بولدق .

فتوای شریفه وخط دستاری نمونه‌سی: [*]

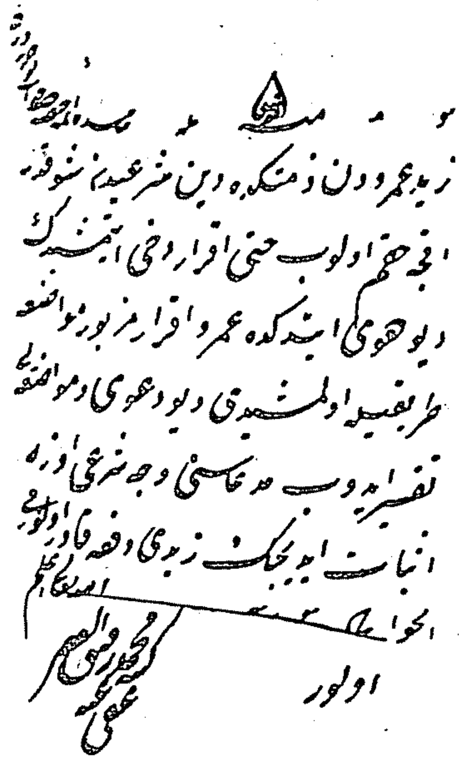
زید عمرودن ذمتکده دین مقر عبیدنه شوقدر
آقچه حقم اولوب حتی اقرار دخی ایتمشدرک
دیو دعوی ایتدکده عمرو اقرار مزبوری مواضعه
طریقیله اولمشیدی دیو دعوی مواضعه‌یه
تفسیر ایدوب مدعاسنی وجه شرعی اوزره
اثبات ایدیجک زیدک دفعه قادر اولور می
الجواب
اولور

« توفیق بك افندی حضرتلرینك کتبخانه‌لرنده »

*

* *

« شیخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

١١٠

حسن فهمی افندی

ایلغینلی عثمان افندینك اوغلیدر. تاریخ تولدی ١٢١٠ در. « آقشهری » شهرتی حائزدر. هنوز چوجق ایکن علوم عالیه تحصیلنه مشتاق ایدی. مملکتی ترك ایله قونیه‌یه کیتدی.

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك ال یازیسیدر

کندیسنی ازمکده اولان فقر وضرورته کوکس کردی. درس استاده دوامدن برکون بیله کیری قالمادی .

حسن فهمی افندی استادندن اخذ اجازت ایتمش ایسه‌ده براجازتله قناعت ایتمدی. آتی الترجمه قره خلیل افندی دخی تحصیل علم ایچون اماسیه‌دن قونیه‌یه کلمکله شوایکی فقیرطالب علم یکدیکریله بالاتفاق قونیه‌دن درسعادته متوجه اولدیلر. حسن فهمی افندی رفیقی ایله برلکده فضلادن ویدینلی مصطفی افندی کبی استاد محترمك درسندن استفاده‌یه باشلادی .

آچیلان رؤس امتحانده اثبات فضیلت ایدرك برنجی چیقدی . ایاصوفیه جامع شریفنده نشرعلوم عالیه ایله مشغول ایدی . ١٢٦٣ ده ابتداء خارج ایله فتح الغازی مدرسه‌سی مدرسی اولدی. علی التدریج قطع مراتب ایله موصلهٔ صحنه واصل اولدی. بر چوق طالبین علم وکاله اجازت ویردی . ١٢٧٥ محرمنده درس وکالتنه تعیین ایدلدی . ١٢٧٧ ده سلطان عبدالعزیز خان حضرتلرینك جلوس شاهانه‌لری وقوع بولمغله معلم حضرت شهریاری اولدیغندن شهرت واعتباری آرتدی .

١٢٧٩ ذی الحجه‌سنده دفعهٔ مکهٔ مکرمه پایه‌سنه پای انداز ، یدی ماه صوکرا استانبول پایهٔ رفیعی ایله ممتاز ١٢٨٠ ده سلطان مشار الیه حضرتلرینك جانب مصره عزیمت شاهانه‌لرنده معیت همایونلرنده بولنمغله ملتفت وسرفراز اولدیلر .

١٢٨٤ ده آناطولی ومتعاقباً روم‌ایلی قاضیعسکرلکنی احراز ایلدی . ١٢٨٥ سنه‌سی محرمنك بشنجی کونی مشیخت اسلامیه مسند اعلاسنه واصل، ١٢٨٨ رجبنك ایکنجی کونی منفصل اولدی .

١٢٩١ جمادی الآخره‌سنك دردنده ثانیاً شیخ الاسلام اولدی. ١٢٩٣ سنه‌سی ربیع الآخرینك اون اوچنجی کونی انفصال ایلدی. ١٢٩٤ سنه‌سنده مدینهٔ منوره‌ده اقامته مأمور واو مقام رحمت احتواده عبادات وطاعات ایله کذار شپذیر اوقات وشهور اولدیغی حالده ١٢٩٨ ده ارتحال ایتدی . جنة البقیعده دفین خاك غفراندر . مرصع عثمانی ، برنجی مجیدی نشانلرینی حامل ایدی . برنجی مدت فتوالری درت سنه بش آی یکرمی بش کون وایکنجیسنده بر سنه طقوز ماه اون اوچ کوندرکه هر ایکی مدت فتوالری آلتی سنه اوچ آی اون کونه بالغدر. محاضرات عرب وعجمه واقف علمادن ایدی . فتواده امضایی ـ کتبه الفقیر خواجهٔ حضرت شهریاری حسن فهمی الحسینی ـ یازاردی . سلطان عبدالعزیز خان حضرتلرینك جانب مصره تشریف

شاهانه‌لرنده خطیبك اوقودیغی خطبه‌یی مشارالیه ترتیب ایلدی. جامع‌الازهرك نامدار علماسندن « شیخ سقا » حضرتلریله واقع اولان مصاحبهٔ علمیه‌ده قدرت علمیه وکالات بدیعه‌سنی تقدیر ایلمش ایدی.

تألیفاتی : ریاض خاقانیه ، لوامع افکار ، احکام مرعیه ، عزیزیه و شرحی یوسفیه ، شرح علی صلوة فیضیه للشیخ اکبر ، رساله فی کیفیة ایمان فرعون ، شرح عقائد ایله قاضی سلکوتیسنه تعلیقات ، ایکیسی مطبوع دیکرلری غیر مطبوع بش عدد امتحان رساله‌لری ، عربی دیوان اشعار ، ترکی و فارسی بعض منظوم آثار و دها سائر بعض رسائلدن عبارتدر.

*
* *

فتوای شریفه وخط دستاری نمونه‌سی: [*]

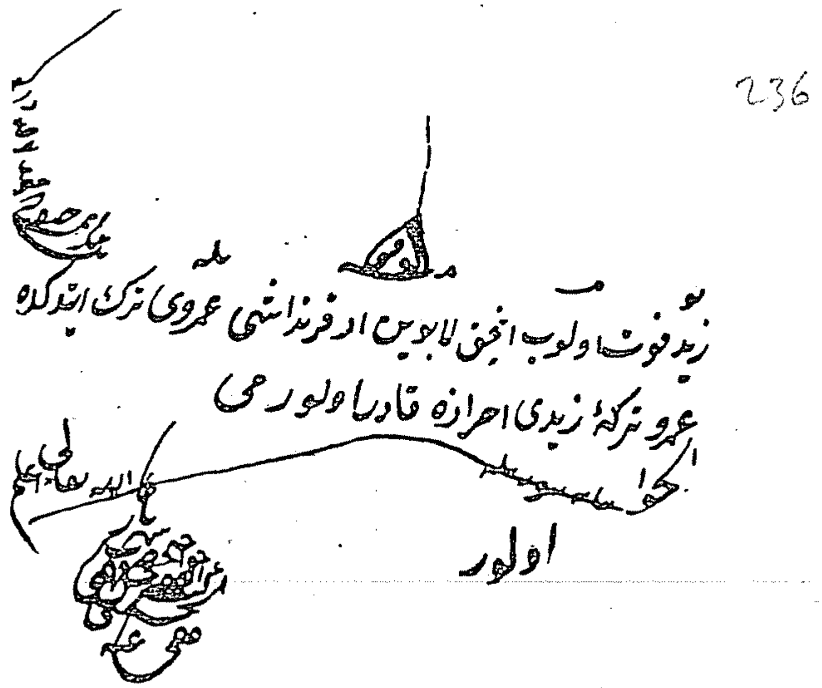
زید فوت اولوب انجق لابوین ار قرنداشی عمرویی ترك ایلدکده
عمرو ترکهٔ زیدی احرازه قادر اولورمی
الجواب
اولور

*
* *

[*] جواب قسمی ایله امضا مشار الیهك ال یازیسیدر

332

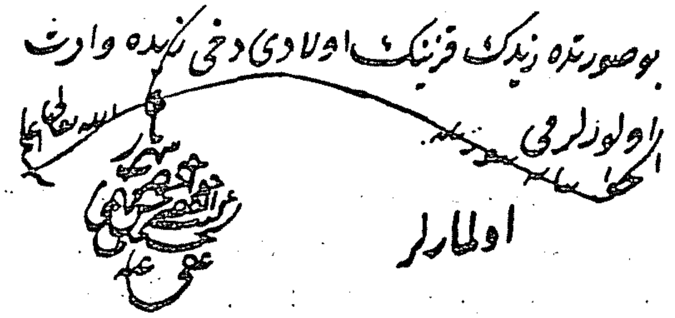

« توفیق بك افندی حضرتلرینك كتبخانه‌لرنده »

* * *

« شیخ الاسلام ومفتی الانام »

١١١

میر احمد مختار افندی

« ملا بك »

پدری مکه پایه‌لی محمود بك آنك پدری صدر اسبق قوجه یوسف پاشادر . ١٢٢٢ جمادی الاولاسنك دردنده تولد ایتمشدر .

نامدار علمادن شهری حافظ احمد افندیدن اجازت آلدی . مشهور اولیا خواجه ایله عرب خواجه‌دن‌ده باشقه‌جه تفسیر، حدیث، حکمت اوقودی . ممتاز خواجکان ومصاحبان شهریاریدن خضر آغا زاده سعید بك‌دن‌ده فارسی تحصیل ایلدی . ١٢٤٢ ده دیوان همایون قلمنه كیردی . ١٢٤٦ ده نائل رؤس اوله‌رق تدریجاً ترقی ایلدی .

١٢٦١ دن ١٢٧٢ سنه‌سنه قدر (تقویم وقایع) غزته‌سی مصححلكنی ایفا ایتدی . ١٢٧٢ ده سلانیك ملاسی اولدی . ١٢٧٣ ده حرمین محترمین ١٢٧٨ ده استانبول پایه‌لریله تلطیف ، ١٢٧٨ ده بالفعل استانبول قاضیلكنه تعیین اولندی . ١٢٨٥ ده آناطولی قاضیعسكرلكی پایهٔ جلیلنی احراز ایلدی . ١٢٨٦ ده مجلس تدقیقات اعضالغنه تعیین اولندی . یدی ماه صوكرا اعضالقدن استعفا ایلدی . ١٢٨٨ سنه‌سی رجبنك ایكنجی كونی مسند مشیخت علیایه نائل اولدی .

شو تاریخ اکمل صدر اسبق یوسف کامل پاشا مرحومکدر :

اولدی منلا بك افندی مفتیٔ عالی وقار
١٢٨٨

١٢٨٩ سنه‌سی رمضاننك دردنجی کونی انفکاك ایلدی. ١٢٩٥ ربیع‌الآخرینك اون بشنده ثانیاً شیخ‌الاسلام اولدی . اوسنه ذی‌الحجه‌سنك اون طقوزنده انفصال ایتدی . (١٣٠٠) صفرینك اون برنجی کونی انفاس معدودهٔ حیاتی اکمال ایلدی . اسکدارده عنادیه تکیه‌سنده شیخ‌المحققین سید هاشم اسکداری ابن شیخ یوسف نظام‌الدین جلوتی حضرتلرینك جوارینه دفن اولندی . [١] مرصع عثمانی برنجی مجیدی نشانلرینی حائز ایدی . برنجی مشیختی بر سنه ایکی آی اوچ کون ایکنجیسی یدی ماه درت کوندر . جمعا برسنه طقوز آی یدی کونه بالغدر .

*
* *

فتوای شریفه وخط‌دستاری نمونه‌سی: [*]

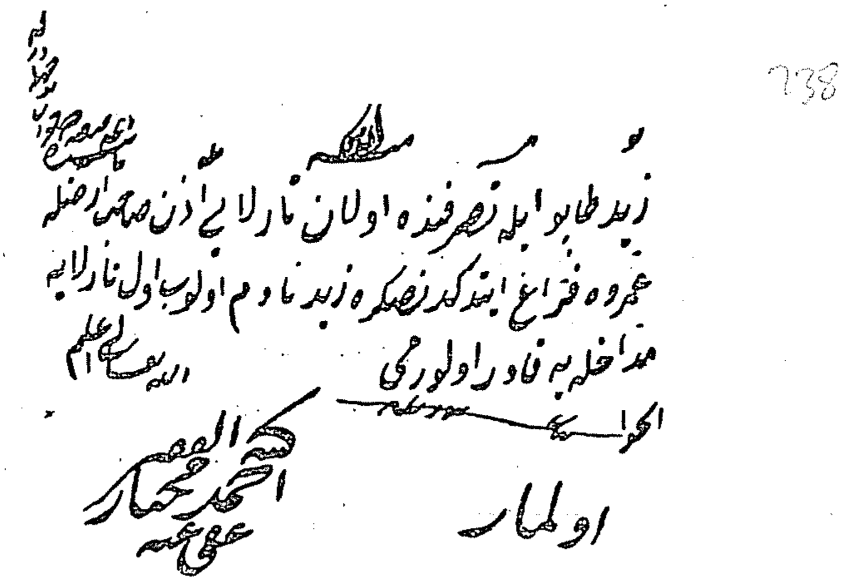
زید طابو ایله تصرفنده اولان تارلالری اذن صاحب ارضله عمروه فراغ ایتدکدنصکره زید نادم اولوب اول تارلایه مداخله‌یه قادر اولورمی

الجواب اولماز

الله سبحانه اعلم

احمد مختار عفی عنه

« فتوا خانهٔ عالی ده »

---

[١] بلغارستان قومیسری علی فرخ بك وفاتنه شو تاریخی سویله‌مشدی :
فرخا کلدی دوچشممدن سرشك غم دیدم   روحنی تسلیم قیلدی منلا بك معبودینه
[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك أل یازیسیدر .

۱۱۲

الحاج احمد مختار افندی [*]

پدری طورشیجیلر کتخداسی ابراهیم اغا انك پدری حاجی محمد افندی انك پدری زعفرانبولیلی [۱] بهاءالدین افندیدر. احمد مختار افندی ۱۲۳۸ سنه‌سنده درسعادتده مهدآرای وجود اولمشدر. تحصیل ابتدائیدن صکره فضلادن قلبه‌لی خلیل فوزی افندینك درس کمالاتنه اتصال ایلدی. فاضل مشارالیهدن اجازت اخذ ایتدی. همت مشکل براندازانه‌سیله محاضرات عربده بی معادل وادبیات مجمده ممتاز الاماثل اولمشدر. اجیلان رؤس امتحاننده اثبات اهلیت ایدرك نشر علومه باشلادی. ۱۲۶۶ سنه‌سنده ابتدا خارج ایله ثالثهٔ لطفی پاشا مدرسه‌سی توجیه اولندی. [۲]

دور مدارس معتاده ونشر علوم عالیه ایله برچوق طلبهٔ کرامه اجازت ویردیکندن کبار اساتذهٔ علوم عدادینه داخل اولمشدر. ۱۲۸۱ ده استانبول محکمه‌سی باب نائبی وبعده محفل شرعیاتجیسی اولدی. وبو تاریخده مکتب ملکیه فقه معلملکنه تعیین قلنه‌رق بر سنه قدر دوام ایلدی. اندن صکره سرعتله ترقیه باشلادی. ۱۲۸۲ ده مخرج مولویتی ودار شورای عسکری مفتیلکی وعلاوةً مجلس انتخاب حکام الشرع اعضالغی، ۱۲۸۳ حرمین محترمین پایه‌سی ۱۲۸۴ سنه‌سی ابتداسنده غلطه قاضیلکی وعین‌سنه‌ده استانبول پایهٔ رفیعی بربرینی تعقیب ایتدی. شهزادهٔ معالی خصلت والحالة هذه ولی‌عهد سلطنت دولتلو نجابتلو یوسف عزالدین افندی حضرتلرینك اوچ سنه مقداری معلملك شرفیله احراز فخروشان ایلمشدر. ۱۲۸۵ ده دیوان احکام عدلیه اعضالغنه و ۱۲۸۸ ده ثانیاً دار شورای عسکری مفتیلکنه تعیین اولندی.

۱۲۸۹ سنه‌سی رمضانك بشنجی کونی همنامی اولان سابق‌الترجمه قوجه یوسف پاشا حفیدی میراحمد مختارافندی یرینه مسند مشیخت علیایه اعتلا ایلدی. برسنه یدی آی

---

[*] مشار الیهك خط دستلریله موشح فتوالری تحری اولنمقده‌در. بولندیغی تقدیرده بمنه الکریم سنین آتیه سالنامه‌لرینه درج ایدیله‌جکدر.

[۱] « سجل عثمانیده » طوسیه‌لی محرر ایسه‌ده صحیحی بویله اولدیغی مخدوم عالیلری بیان بیوریورلر.

[۲] منحله اولان ثالثهٔ لطفی پاشا مدرسه‌سی قرق مدرسه‌سندن منفصل لدی‌الامتحان استحقاق نمایان اولان طورشیجی زاده الحاج احمد افندی‌یه با ابتدا خارج

فی سلخ شوال سنه ۱۲۶٦ تقویم وقایع نومرو ٤۳۰

يكرمى كون بولندقدن صكره ١٢٩١ سنه‌سى ربيع الاخرينك يكرمى بشنده انفكاك ايتدى . عبادت وطاعت جناب رب معبود ايله مشغول اولديغى حالده ١٢٩٢ سنه‌سى رمضان شريفنك اون بشنجى كيجه‌سى قزل طوپراقده‌كى كاشانه‌لرنده فجئةً عزم غفرانخانهٔ بقا ايلمشدر. قره‌جه احمدده پدرلرى جوارنده دفين مرقد رحمتدر . مرصع عثمانى ، مرصع مجيدى نشانلرينى حائز ايدى . مشار اليه احمد مختار افندى فقها واتقيادن نادر الامثال برذات ايدى - عدل وحقانيتى التزامده‌كى متانتى معروف وآراء صائبه ايله مشهوردر. حتى مجلس خاص وكلايه داخل اولديغى كون بيان وابراز ايلديكى رأى وذكا فهرس كتبخانهٔ نوادر اولديغنى ارائه واثبات ايتمش ايدى .

زمان مشيخت عاليلرنده مسلك قضاده بولنان نواب حقلرنده عمومى بر امتحان يا په‌رق تنسيق وتنظيمه صرف همت ايلمشدر . اياصوفيه جامع شريفى حوليسنده‌كى مدرسه دخى مشار اليه احمد مختار افندى حضرتلرينك زمان مشيخت عاليلرنده تأسيس اولنان آثار خيريه‌دندر .

* * *

« شيخ الاسلام ومفتى الانام »

١١٣

امام سلطانى حافظ حسن خير الله افندى

پدرى ترسانه يوقلمه‌جيلرندن حمدالله افندى آنك پدرى قاسم پاشالى عثمان افنديدر . ١٢٥٠ سنه‌سنده درسعادتده طوغمشدر . اوائل حالنده حفظ كلام الله ايلدى . صداسى پك كوزل ايدى . باغچه قپوسى جوارنده اروه‌جيلر جامع شريفى امام وخطيبى مظنهٔ كرامدن وطريقت نقشبنديه خلفاسندن قراء مشهور حاجى حافظ احمد افنديدن علم قرائتى تحصيل ايلدى . مشار اليه حافظ احمد افندى‌يه داماد اولدى . بايزيد درسعاملرندن اكينلى محمد قاسم افنديدن تحصيل علوم عاليه‌يه اقدامه باشلادى .

١٢٦٩ ده ايكنجى امامت شهريارى انحلال ايلديكندن حسن خير الله افندينك لطافت صدا وحسن تلاوتى سلطان عبدالمجيد خان حضرتلرينه خبر ويرلدى . حضور همايونه جلب ايله قرائت قرآن وامتحان ايتديرلدى . مظهر تقدير عالى اولديغندن سنهٔ مذكوره جمادى الاوليسنك اون سكزنجى بازار ايرتسى كونى ايكنجى امامت شهريارى

مسند محترمنی احراز واون اوچ کون صکره واقع اولان غره جمادی‌الاخره‌ده استانبول رؤس همایونیله‌ده کسب امتیاز ایلدی . امام ثانی حضرت شهریاری اولدیغی حالده ینه استادلری اکینلی محمد قاسم‌افندیدن اوقومقده اولدیغی درسه دوام ایتدی. ۱۲۷۲ ده مخرج ، ۱۲۷۵ ده حرمین محترمین پایه‌لریله کامیاب اولدی . سلطان عبدالمجید خان حضرتلرینك زمان سلطنتنده حسن خیرالله افندینك ایکنجی اماملغی مدتی طقوز سنه‌یه تقرب ایلشدر .

۱۲۷۷ سنه‌سی ذی‌الحجه‌سنك اون‌یدنجی‌کونی سلطان عبدالعزیز خان حضرتلری جلوس بیوردی . اوچ کون صکره‌کی جمعه کونی سلطان احمد اول جامع شریفنه اجرا بیوریلان سلاملقده برنجی خطبه‌یی برنجی امام افیونی زاده الحاج محمد شکری افندی اوقودی . لکن برهفته صکره عزل ایدلمکله سنۀ مذکوره اواخرنده حسن خیراه افندی برنجی امام شهریاری اولدی . ۱۲۷۸ ده شهریار کامران سلطان عبدالعزیز خان حضرتلرینك بروسه‌یی تشریفلرنده معیت شاهانه‌لری شرفیله مباهی اولدی . شوالك اون طقوزنجی جمعه کوننده سلطان مشار الیهك اجداد عظاملرندن ییلدیرم بایزید خان اول حضرتلرینك بنا بیوردقلری جامع کبیره سلاملق رسم عالیسی اجرا اولندی . حسن خیراه افندی منبر خطابته صعود ایدرك فضائل آل عثمانی حقنده بر خطبۀ بلیغه ترتیل وقرائت ایلدی .

۱۲۷۹ ده اناطولی قاضیعسکرلکی پایۀ عالیسنه واصل اولدی ۰ ۱۲۸۰ ده سلطان مشار الیه حضرتلرینك مصر محروسه‌یه و ۱۲۸۳ ده اوروپایه سیاحت ملوکانه‌لرنده ینه امامت خدمت مفتخره‌سیله معیت شریارید‌ه بولندی. ۱۲۸٤ ذی‌الحجه‌سنده بالفعل آناطولی قاضیعسکرلکنی ضبط ایله امامت شهریاریدن انفصال و ۱۲۸۵ اواخرنده مدت معلومۀ قضایی اکمال ایلدی .

۱۳۸۷ ده روم ایلی قاضیعسکرلکی پایۀ جلیلی ایله ممتاز ، ۱۲۸۸ ربیع‌اولنده ترسانه مفتیلکنه سایه انداز واو سنه رمضاننده ثانیاً امام اول حضرت شهریاری وظیفۀ محترمه‌سی ایله سرفراز اولدی .

۱۲۹۱ سنه‌سی ربیع‌الاخرینك یکرمی بشنجی کونی شیخ‌الاسلام اولمشدر . بر آی سکز کون صکره سنۀ مذکوره جمادی‌الاخره‌سنك دردنجی کونی یرلرینه سابق الترجمه معلم شهریاری حسن فهمی افندی ایکنجی دفعه اتصال ایلدی .

مشیختدن انفصال ایدن حسن خیرالله افندی‌یه توجه شاهانه برکمال اولدیغندن ایکی بیك بشیوز لیرا عطیۀ شاهانه ایله تطییب بیورلدی .

۱۲۹۳ سنه‌سی ربیع‌الاخرینك اون سکزنجی کونی سلفلری حسن فهمی افندی‌یه خلف اوله‌رق ثانیاً شیخ‌الاسلام اولدی. ۱۲۹٤ سنه‌سی رجبنك اون بشنجی کونی مسند والای مشیختدن انفصال ایلدی. شو ایکنجی مشیختلری برسنه ایکی آی یکرمی التی کوندر. ۱۲۹٦ ده شیخ‌الحرم حضرت نبوی خدمت جلیله‌سنه تعیین اولنه‌رق مدینهٔ منوره جانب عالیسنه عزیمت ایتدی. ۱۲۹۷ ده طائفده اقامته مأمور اولدی.

۱۳۱٦ سنه‌سنده ارتحال ایتدی. مرصع عثمانی، مرصع مجیدی نشانلرینی حائز ایدی. شهریار عثمانیان سلطان عبدالعزیز خان ایله خلف شاهانه‌لری سلطان مراد خان خامس حضراتنك فاجعهٔ خلعلری حسن خیرالله افندینك ایکنجی مشیختی زماننده وقوعه کلمشدر.

* * *

فتوای شریفه وخط دستلری نمونه‌سی: [*]

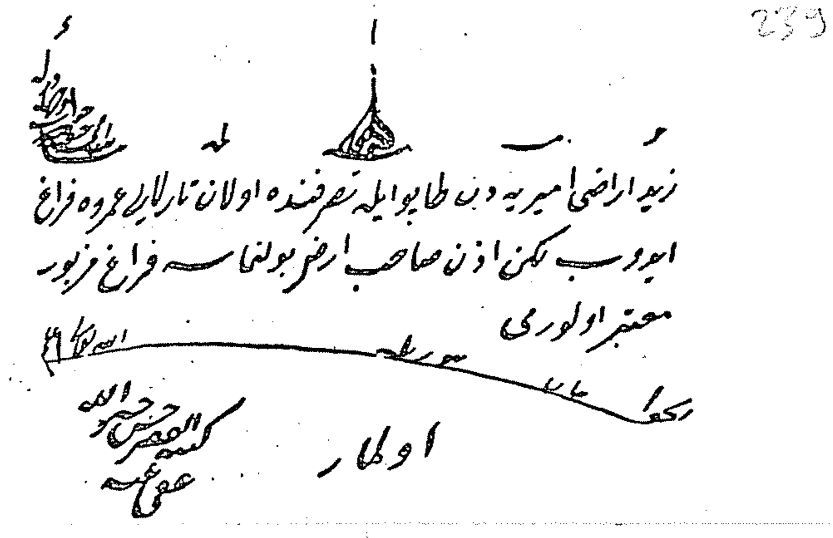
زید اراضی امیریه دن طابو ایله تصرفنده اولان تارلالری عمروه فراغ ایدوب لکن اون صاحب ارض بولنماسه فراغ مزبور معتبر اولورمی

اولماز

کتبه الفقیر حسن خیرالله عفی عنه

« توفیق بك افندی حضرتلرینك کتبخانه‌لرنده »

* * *

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك أل یازیسیدر.

۱۱٤

الحاج قره خلیل افندی [*]

اماسیه سنجاغنده مجید اوزی قضاسنده وارای ناحیه‌سنده کرد قریه‌لی مصطفی افندینك اوغلیدر . هجری ۱۲۱۹ سنه‌سنده دنیایه کلدیکی کندیسندن مرویدر . سنلری تحصیله مساعد برطبقه‌یه واصل اولدقده اماسیه‌یه بعده قونیه‌یه کیتدی .

ترجمهٔ حالی مرور ایدن شیخ‌الاسلام اسبق حسن فهمی افندی ایله بر مدرسه‌یه مصادف اولدی . مشارالیه ایله بالمشاوره دارالخلافه‌یه کلدیلر . هر ایکیسیده علمادن ودینلی مصطفی افندینك درسنده حاضراولدیلر. خلیل‌افندی تعطیل زمانلرینی‌ده بوش کچیرمدی . کرد خواجه نامیله درس عام عبدالرحمن افندینك درسنه دوام ایلدی .

۱۲۵۰ حدودنده علوم عالیه وآلیه‌دن‌اخذ اجازته موفق اولدی . ۱۲۵۱ ده رؤس امتحانی قزانوب اساتذهٔ عظام وفضلای بنامدن اولدی . برچوق طلبه‌یه اجازت ویردی، ۱۲۵۵ جمادی‌الاخره‌سنك اون‌بشنده سلسلهٔ رسمیه‌یه داخل‌وابتدای خارج ایله سری زاده مسجدنده درسیهٔ وحید بك مدرسلکنه نائل اولدی . علی‌التدرج ترقی ایلدی . فتوا خانهٔ عالی‌یه‌ده دوام ایدرك مسود اولمشدی. ۱۲۷۸ ده استانبول قاضیلغی باب نائبی اولدی .

۱۲۷۹ ده فتوی امانت علیه‌سی باش مسودلکنه ارتقا ایلدی . ۱۲۸۱ ده مخرج موالیسندن اولدی. ۱۲۸۲ ده قسام عسکری مأموریت والاسنه تعیین بیورلدی اوسنه رمضاننده عهده‌لرینه یکیشهر مولویتی توجیه اولندی . ۱۲۸۳ ربیع‌الاولنده همنامی اولان قلبه‌لی خلیل افندینك درس وکالتنه نقل وتعیینی حسبیله منحل اولان فتوا امانت علیه‌سنه تعیین وادرنه مولویتیله‌ده تلطیف اولندی .

۱۲۸٤ ده حرمین محترمین پایه‌سنی و ۱۲۸۵ ده استانبول پایهٔ رفیعنی احراز ایلدی . سنهٔ مذکوره اواخرنده اوقاف همایون مفتشلکی کف کفایتنه تودیع ایدلدی. ۱۲۸٦ ده مأموریت مذکوره‌دن تجرد ایدرك حجاز مغفرت طرازه عزیمت ایلدی . ۱۲۸۷ ده مجلس تدقیقات شرعیه ومتعاقباً مجله جمعیتی اعضالقلرینه تعیین بیورلدی .

---

[*] مشارالیهك خط دستاریله موشح فتوالری تحری اولنمقده‌در. بولندیغی تقدیرده بمنه‌الکریم سنین آتیه سالنامه‌لرینه درج ایدیله‌جکدر .

١٢٨٨ ده ثانياً امانت فتوى مسند بهينه رونق طراز ومجلس انتخاب حكام الشرع اعضالغى ايله ممتاز اولديلر . فتوى امانتيله مجلس انتخاب حكام الشرع ومجله جمعيتى اعضالقلرى بر كونا تحولاته اوغرامقسزين شيخ الاسلام اولدقلرى تاريخه قدر يدى سنه‌مدت عهدهٔعاليلرنده قالمشدر. بوميانده‌يعنى ١٢٩٠ سنه‌سنده اناطولى‌قاضيعسكرلكى پايه‌سيله‌ده مغبوط الاماثل اولمشدر. ١٢٩٤ سنه‌سى اوائلنده تشكل ايدن هيأت اعيان كرامه داخل اولدى . سنهٔ مذكوره رجبنك اون بشنجى كونى مقام مشيختى احراز ايلدى . قاضيعسكر محمد شمعى افندى مشاراليهك مشيختنه شو تاريخى انشاد ايتمشدر .

جوهرله يازدى شمعى ماه رجبده تاريخ
مژده خليل افندى مسند طراز افتا
(١٢٩٤)

بريبل‌طقوز ماه ايفاى وظائف مشيخت ايلدى . ١٢٩٥ سنه‌سى ربيع‌الاخرينك اون بشنجى كونى انفصالى وقوع بولدى .

هيئت اعيان اعضالغى عهده‌لرنده بولنه‌يوردى . كاشانه‌لرنده عبادات و طاعتله مشغول ايدى . ١٢٩٨ سنه‌سى محرمنك يكرمى يدنجى كونى ارتحال ايلدى .

فاتح جامع شريفى باغچه‌سنده شيخ‌الاسلام اسبق الحاج محمد رفيق افندى مرحومك مرقدلرى جوارنده وديعهٔ خاك غفراندر . مرصع مجيدى ، برنجى عثمانى نشانلرينى حائز ايدى .

مشاراليه اصول وفروعده فوق‌العاده ماهر فقيه متقى‌مدبر برفاضل متبحرايدى. بعض‌كتب معتبره‌يه عربى تقريضلرى واردر .

* * *

« شيخ الاسلام ومفتى‌الانام »

١١٥

عريانى زاده احمد اسعد افندى

پدرى مواليدن محمد سعيد افندى آنك پدرى امين فتوى محمد راشد افندى آنك پدرى صدوردن مصطفى افندى آنك پدرى اون برنجى قرن هجرى اواسطنده

دارالخلافة العليه یه جلب ایدیلن مشاهیر متکلمین دن کلیسی شیخ عثمان العریانی حضرتلریدر.
احمد اسعد افندی ۱۲۲۹ تاریخنده درسعادتده دنیایه کلدی . رئیس القرا
خواجه عبدالله افندی و صدور فخامدن امین بك زاده عبدالقادر بك واخسخه‌لی
درسعام خواجه اسماعیل افندیدن علوم ادبیه وعقلیه وشرعیه‌یی تحصیل وفن خطی
دخی خطاط فریداولان مشارالیه امین بك زاده عبدالقادر بکدن تمشق وتعلم ایلدی .
۱۲۴۶ سنه‌سی محرمنك اون طقوزنجی کونی رؤس همایونه نائل وفتوی خانهٔ
عالیده سلك مسودینه داخل اولمشدر . پدرینك سیروز ، ۱۲۵۱ ده حلب ، بعده
قسطمونی ، مناستر ۱۲۶۲ ده شام قاضیلکلرنده باب نیابتلرنده بولندی . پدرینك
۱۲۶۴ ده شامده ارتحالی حسبیله درسعادته عودت ایلدی . سلسلهٔ علمیه‌لری‌ده
ترقی ایتدی .

۱۲۷۰ ده خواص رفیعه یعنی ایوب قضاسنی ۱۲۷۱ ده اسکدار قضاسنی
۱۲۷۲ ده ثانیاً ایوب قضاسنی ضبط ایلدی . ۱۲۷۳ ده بلاد خمسه پایه‌سیله ادرنه
ملاسی ۱۲۷۵ ده مدینهٔ منوره قاضیسی ایلدی . متعاقباً حرم شریف حضرت نبوی
تعمیرات مدیرلکی خدمت مسعوده‌سی علاوه قلندی ، اومقدس وظیفه‌یی ایفایه موفق
اولدی . ۱۲۷۸ ده استانبول پایه‌سنی احراز ایلدی. ۱۲۷۹ ده درسعادته عودتنی
متعاقب مجلس تدقیقات شرعیه اعضاسی ۱۲۸۰ ده قسام عسکری ۱۲۸۱ ده صدرین
مستشاری ۱۲۸۳ ده استانبول قاضیسی اولدی . بومأموریتلرك جمله‌سنده مجلس
تدقیقات شرعیه اعضالغی علاوهٔ عهده‌لرنده ابقا ایدلدی .

استانبول قاضیلغنك مدت عرفیه‌سنی بالاکمال بروسه مفتش حکاملغنه تعیین
بیورلدی . ۱۲۸۷ ده آناطولی پایهٔ رفیعنی احراز ایلدی. اوسنه ظرفنده درسعادته
کتیرلدی . مجلس انتخاب حکام الشرع رئیسی وبوکا علاوهٔ مجلس تدقیقات شرعیه
رئیس وکیلی اولدی . ۱۲۹۲ ده روم ایلی قاضیعسکرلکی پایهٔ جلیلی احسان بیورلدی.
۱۲۹۳ ده مذکور مجلسلر ریاستندن بالاستعفا اختیار انزوا ایتدیکی حالده هیئت
اعیان اعضالغنه انتخاب اولندی . ۱۲۹۵ سنه‌سی ذی‌الحجه‌سنك اون ایکیسنده مقام
معلای مشیخت اسلامیه یه ارتقا ومسند مشیخت عهده‌لرنده اولدیغی حالده ۱۳۰۶
سنه‌سی جمادی‌الاولیسنك آلتنجی کونی ارتحال دار بقا ایلدی . مدتی مشیختی اون
سنه درت آی یکرمی اوچ کوندر . جوار حضرت خالدده ابوالسعود مرحومك
حظیره‌سی قارشوسنده تربهٔ مخصوصه‌ده مدفوندر . مرصع امتیاز ، مرصع عثمانی ،
مرصع مجیدی ، نشانلرینی حائزایدی . عفیف ، متواضع ، حلیم ، خلوق ، ملتفت ،
بشوش ایدی .

احمداسعد افندی ١٢٧٥ تاریخنده تعیین اولندیغی مدینهٔ منوره قاضیلکنه عزیمت ایلدیکی اثناده حرم شریف حضرت نبوی اون سنه یه قریب برزماندر که تعمیر اولنیوردی . سنهٔ مذکوره ده تعمیرات امینی عمر جمال الدین افندی وفات ایلدی . محلندن واقع اولان اشعار اوزرینه یرینه مناسب بر ذاتك تعیین و اعزامی صدر اعظم تبریسلی محمد پاشا ایله شیخ الاسلام سعدالدین افندی طرفندن عتبهٔ شاهانه یه عرض واستیذان ایدلدی. سلطان مجید خان حضرتلری « بونده بر حکمت خفیه اولسه کرکدر رجال دولت علیه مزدن باب عالیمزك مصدقی بولنان کوجك حلیم افندی ، محمد راشد افندی ، عمر جمال الدین افندیلری کوندردك اکمال خدمت ایده مدیلر امرای عسکریه دن فن هندسه ده ید طولی اصحابندن محمد رائف ، ابو بکر ، ادهم پاشالری تعیین واعزام ایتدك بونلرده اتمام حسن خدمته موفق اوله مدیلر. تجربه ایچون طریق علمی رجالندن دخی مقتدر بر ذاتی مأمور ایدهلم . بناء مقدسه تعمیراتنه بر مدت دها سکتهٔ تعطیل عارض اولمامق ایچون ابنیهٔ عالیه مأموریتی مدینهٔ منوره قاضیسی اولوب الیوم مکهٔ مکرمه ده بولنان عریانی زاده اسعد افندینك عهدهٔ کفایتنه تفویض واحاله ایتدم . احمد اسعد افندی اباً عن جدٍ دولت علیه مزك رجال نامدار ودعا کویان استقامت شعارلرندن اولمغله سبق ایدن تجربه دلالتیله کندوسنه حسن ظنم واردر . انشاءالله تعالی اکمال حسن خدمته موفق اولورلر» [١] بیورمشدر. جنتمکان سلطان عبدالمجید خان حضرتلری روضهٔ مطهرهٔ رسالتپناهینك تعمیر وتزیین ظاهریسنه فوق‌العاده صورت اعتنا کوستردی .

استانبولدن قیمتدار لوحه‌لر ، آویزه‌لر ، کتابه‌لر وسائر معمولات بدیعه ومنسوجات نفیسه تقدیمیله عرض عبودت ونیاز شفاعت اولنه یوردی .

حضرت پادشاهك تقدیم اولنان اشیا آره سنده بر لوحه یه نظر پادشاهانه وعارفانه‌لری مصادف اولدی که ـ شاه شاهان جهان عبدالمجید ـ مصراعی محرر ایدی. روح لطیف محمدی یه متوسل اولان جناب پادشاه ـ بن کیمم که سلطان الانبیا افندمز حضرتلرینك تختکاه رسالتپناهیلرنده بویله اوصاف ایله یاد اولنه‌یم ـ بیوردی . درحال او وزن وقافیه ده ـ چاکر فخررسل عبدالمجید ـ مصراع بلیغنی ارتجالاً انشاد ایلدی . او بیوك پادشاه او لوحه ده کی مصراع یرینه بونك یازلمسنی امر ایتدی . ایشته بویله خدمات دلپسند واقدام بلند سائقه‌سیله دردانهٔ وجود سیدالمرسلینك کنجینهٔ کونین قیمتی اولان روضهٔ مطهره تعمیرات قدسیه‌سی ١٢٧٧ سنه‌سی ربیع الاولی اواخرنده احسن نظام واتم انتظام اوزره ختام پذیر اولمشدر .

*
* *

---

[١] مرآت مدینه

فتوای شریفه وخط دستاری نمونه‌سی : [*]

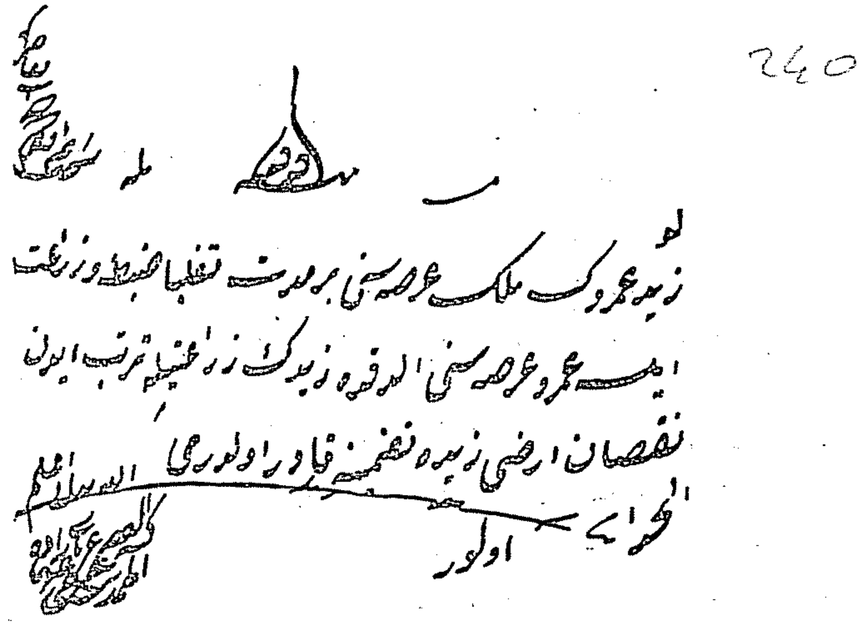

زیدک عمرو ملک عرصه سنی بر مدت تقلبا ضبط و زراعت
ایلسه عمرو عرصه سنی الدقده زیدک زراعتیله ترتب ایدن
نقصان ارضی زیده تضمینه قادر اولورمی
الجواب اولور

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

* * *

« شیخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

١١٦

بودرومی

الحاج عمر لطفی افندی

بدری حاجی محمد افندی انك پدری حاجی عمرافندیدر . منتشا سنجاغنده بودروم قضاسنده چیرالوس ناحیه‌سنده ساندیما قریه‌سنده ۱۲۳۳ سنه‌سنده دنیایه کلمشدر . مملکتنده تحصیل مقدمات علوم ایلدکدن صکره درسعادته کلدی . استادالعلما اقشهری عمرافندینك درس کمالاتنه دوامه باشلادی . استادندن اخذ اجازت ایلدی . ۱۲۶۶ سنه‌سنده واقع اولان امتحانده فضیلتی نمایان اولدیغندن ابتدا خارج ایله فتح الغازی مدرسه‌سنه نائل اولدی .

[*] جواب قسمی ایله امضا مشار الیهك آل یازیسیدر .

دور مدارس معتاده‌یی بالاکمال برخیلی طلبهٔ علومه اجازت ویردی . سلطان عبدالعزیزخان حضرتلرینك شرف جلوسلری وقوعندن صکره شهزادهٔ کامران والحالة هذه ولی عهد سلطان عثمانیان یوسف عزالدین افندی حضرتلرینك معلملکی شرفیله مشرف اولمشدر .

۱۲۸۲ سنه‌سنده طوپخانه مفتیلکنه نصب اولندی . ۱۲۸۳ ده بلاد خمسه مولویتنی احرازایتدی . ۱۲۸٤ ده طوپخانه اعضالغنه نقل‌مأموریت ایلدی . ۱۲۸۵ ده دار شورای‌عسکری مفتیلکنه تعیین وعلاوةً مجلس‌انتخاب حکام‌الشرع اعضالغیله‌ده تکریم وبوصره‌ده حرمین محترمین پایه‌سیله کامبین ایدلدی . ۱۲۸٦ ده استانبول پایهٔ رفیعیله ممتاز ومجلس امتحان قرعه اعضالغیله کار ساز اولدی . ۱۲۸۸ ده بومأموریتلرك جمله‌سندن تجرد ایدرك عهده‌سنه مجلس‌تدقیقات شرعیه اعضالغی تودیع اولندی .

۱۲۹۰ سنه‌سنده اسکدار بدایت محکمه‌سی رئیسی ۱۲۹۲ ده بالفعل‌استانبول قاضیسی اولدی . بوصره‌ده اناطولی قاضیعسکرلکی پایه‌سنی احراز ایلدی .

۱۳۰۷ سنه‌سی جمادی‌الاولیسنك التنجی کونی جانشین مشیخت علیا اولمشدر .

۱۳۰۹ سنه‌سی محرمنك اون بشنده انفصالی وقوع بولدی . ۱۳۱٤ سنه‌سی ذی‌القعده‌سنك یکرمنجی کونی ترك جهان ناسوت ایلدی . چاملیجه‌ده احیاسنه‌موفق اولدقلری جامع شریف حظیره‌سنه دفن اولنمشدر . مرصع امتیاز ، مرصع عثمانی ، مرصع مجیدی نشانلریله التون وکموش امتیاز مدالیه‌لرینی حائز و حامل ایدی . فضل وکمالی مستغنیٔ تعریف بر ذات عالیةدردر . غایت اطرافلی وکوزل عربی‌العباره غیر مطبوع امثله شرحی وشرح عقائد حاشیه‌سی مشهور خیالی اوزرینه (منهوات) اسمنده دیکرقیمتلی ومطبوع براثری دها سائر بعض‌تألیفی وزمانده تألیف اولنان بعض کتب معتبره اوزرینه عربی تقریظلری واردر . مشارالیهك چاملیجه‌ده احیا کرده‌سی اولان جامع شریف ایله مکتب جملهٔ مبراتندندر .

*
* *

فتاوای شریفه وخط دستلری نمونه‌سی : [*]

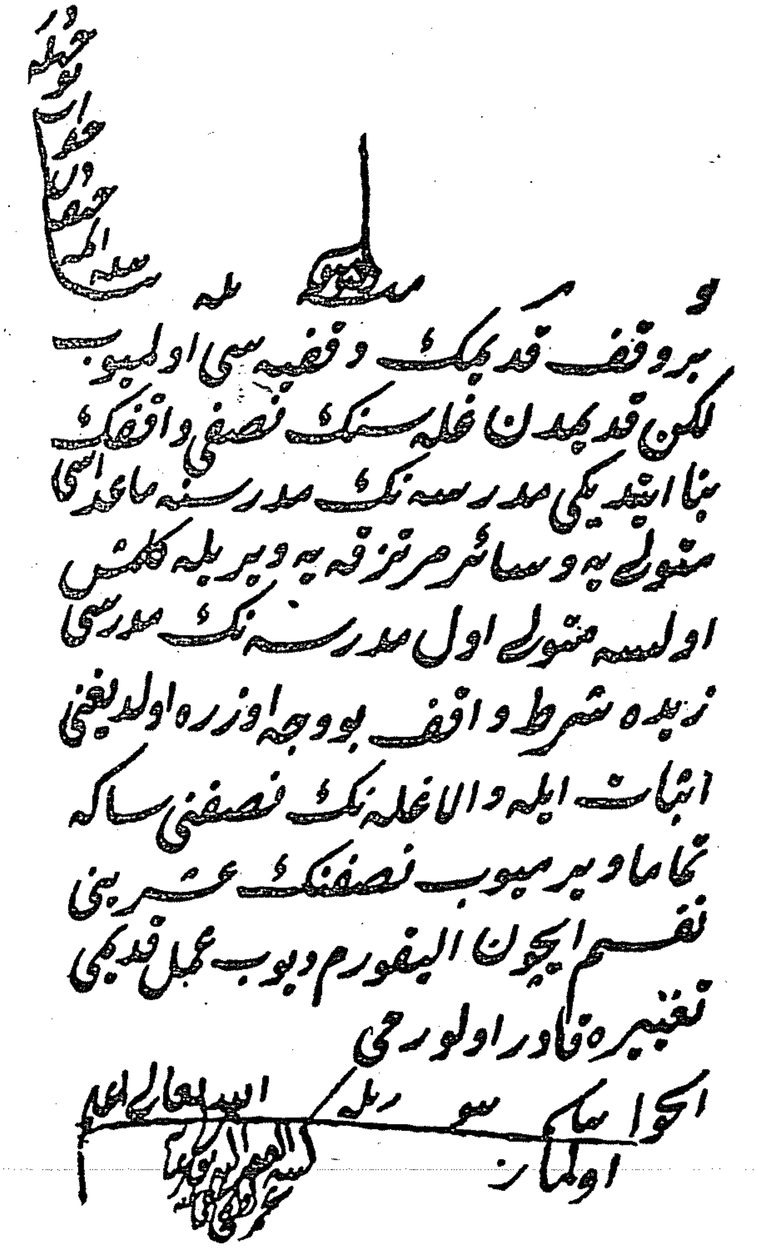

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

* * *

[*] جواب قسمی، ایله امضا مشار الیهك آل یازیسیدر .

« شیخ‌الاسلام ومفتی الانام »

۱۱۷

محمد جمال الدین افندی

پدری صدوردن محمد خالد افندی آنك پدری صدوردن یوسف افندی زاده شیخ یوسف افندی‌در. بیوك والده‌لری محقق روم کلنبوی اسماعیل افندی مرحومك کریمه‌سی وکندی والده‌لرینك پدری ده سلالهٔ کواکبیه‌دن وصدوردن محمد سعید افندی ابن عبدالباقی افندی‌در. مشار الیه محمد جمال افندینك ولادتلری ۱۲٦٤ سنه‌سنده درسعادت‌ده‌در. معلمین مخصوصه‌دن وپدر عالیلرندن ترتیب معروف اوزره تحصیل علوم ایتمشدر. اون یاشنده ایکن ۱۲۷۵ سنه‌سنده رؤس همایون دفترینهناملری قید ویوز یکرمی بش‌غروش معاش تخصیص اولنمشدر.

۱۲۸۳ ذی‌الحجه‌سنده قنوی احمدافندی درسیه‌سیله استانبول مدرسلکی اعطا بیورلدی. ۱۲۸۸ جماذی‌الآخره‌سنده حرکت خارج اعتبار ایدلدی. سنهٔ مذکوره رجبنده یکرمی درت یاشنده اولدیغی حالده مکتوبی مشیخت کتبه‌سی سلسله‌سنه التحاق ایلدی. ایکی ماه صکره‌کی رمضان شریف غره‌سنده بشیوز طقسان بربچق غروش معاشله مکتوبی معاونلکنه واصل‌اولدی. وعین سنه ذی‌القعده‌سنده ابتدا داخل و۱۲۸۹ شعبانده حرکت داخل‌اعتبار اولندی. سنهٔ مرقومه ذی‌القعده‌سنده آناطولی قاضیعسکری متوفی عرب زاده عطاءالله افندینك مکتوبجیلغنه ومتعاقباً عدلیه نظارتی درسعادت برنجی محکمهٔ جزا دائره‌سی محررات شعبه‌سی معاونلکنه تعیین اولنمش ایدی. ۱۲۹۲ ده سلسلهٔ علمیه‌سی موصلهٔ صحنه رسیده اولندی. ۱۲۹۲ محرمنده محکمهٔ جزا دائره‌سی‌قلمی مدیریتنه نقل‌مأموریت و اوسنه جمادی‌الآخره‌سی ظرفنده سلسلهٔ طریقی صحن ثمانه مقارنت وبعده آلتمشلی‌یه حرکت ایلدی. ۱۲۹٤ ربیع‌الاولنده مذکور جزا دائره‌سنك شعبه ممیزلکنه و بر مدت صکره محکمهٔ تمیز حقوق بشنجی ممیزلکنه نائل وسلسلهٔ رسمیه‌لری‌دخی موصلهٔ سلیمانیه‌یه واصل اولمشدر.

۱۲۹۵ سنه‌سنده مشیخت علیا مکتوبجیلغنه نصب اولندی. و اوصره‌ده مخرج و ۱۲۹٦ ربیع‌الآخرنده بلاد خمسه مولویتلری وعین سنه ذی‌الحجه‌سنده حرمین محترمین پایه‌سی بر برینی تعقیب ایتدی.

۱۳۰۲ ده استانبول ۱۳۰٦ ده اناطولی و ۱۳۰۸ ده روم ایلی پایه‌لرینی و۱۳۰۹ سنه‌سی محرمی‌غایه‌سنده مسند مشیخت علیایی احراز ایلدی.

١٣٢٧ سنه‌سنده مسند مشیختدن انفصال ایدرك بش بیك غروش معزولیت معاشی تخصیص اولندی . ١٣٣٠ سنه‌سی شعبانك بشنجی کونی ایکنجی دفعه نائل جاه مشیخت اولدی . ١٣٣١ سنه‌سی صفرینك اون بشنجی‌کونی تبدل وکلا حسبیله انفصال ایلدی . مدت مشیختی برنجی دفعه‌ده اون یدی سنه اون‌آی یکرمی اوچ کون ، ایکنجیسنده آلتی آی اون کوندر . مرصع افتخار مرصع امتیاز مرصع عثمانی مرصع مجیدی نشانلریله آلتون لیاقت مدالیه‌سنی حاملدر .

* * *

فتوای شریفه وخط دستاری‌نمونه‌سی: [*]

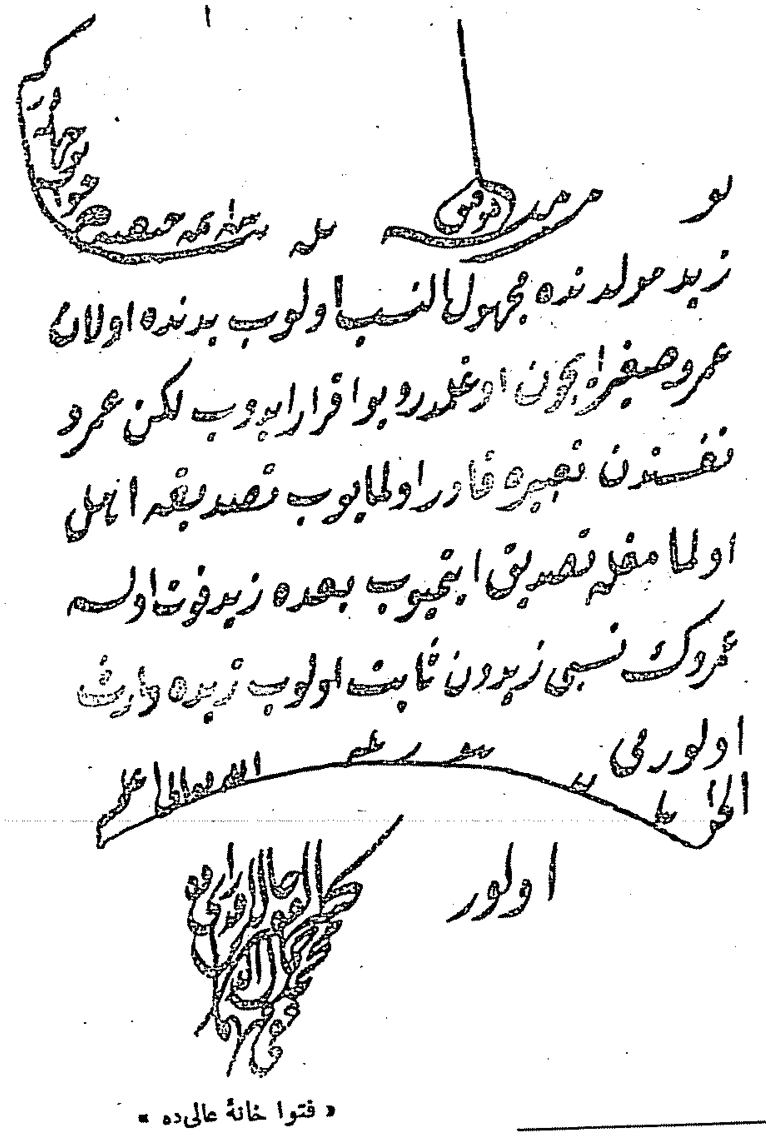
بو مسئله ده
زید مولدنده مجهول النسب اولوب بونده اولان
عمرو صغیر ایچون اوغلمدر دیو اقرار ایدوب لکن عمرو
نفسندن تعبیره قادر اولمایوب تصدیقه اهل
اولمامغله تصدیق ایتمیوب بعده زید فوت اولسه
عمروك نسبی زیددن ثابت اولوب زیده وارث
اولورمی
الجواب والله سبحانه اعلم
اولور

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

[*] جواب قسمی ایله امضا مشار الیهك‌ال یازیسیدر .

١١٨

محمد ضياء الدين افندی

فتوا خانهٔ عاليده رئيس المسودين ايكن ارتحال ايدن آذينه‌لی عثمان نوری افنديڭ مخدومی‌در . ١٢٦٣ سنهٔ هجريه‌سنده درسعادتده طوغمشدر .

ايوبده ابتدائی مكتبنده بر مدت اوقودقدن صكره شهزاده رشديه مكتبنده مرتب درسلری تحصيله باشلادی . ١٢٧٥ محرمنده طفسان بر بچق غروش رؤس معاشی تخصيص اولندی . ١٢٧٧ ده مكتب رشديه‌يی اكمال ايدرك اعلی درجه‌دن شهادتنامه آلدی . ١٢٧٨ رجبنده اللی غروش معاشله فتواخانهٔ عالی‌نڭ پوصله اوطه‌سنه داخل اولدی . برطرفدنده علمای كرامدن فتوی امينی مرحوم شهری محمد نوری افنديڭ درس عاليلرينه دوام ايلدی .

١٢٨٠ ذی الحجه‌سنده بالامتحان بشیوز غروش معاشله فتوا اوطه‌سنده منتهی تعبير اولنان صنفه تعيين و١٢٨٣ رجبنده بشيوز يتمش غروش معاشله ملازم صنفنه ترفيع و يوز غروش معاشله‌ده فتوا مصححلكی مأموريتی علاوهٔ عهده‌سنه توديع اولندی . عين سنه ذی القعده‌سنده التی يوز يتمش بش غروش مسودلك معاشنه نائليتله برابر اعلامات شرعيه اوطه‌سنده ايكی يوز يتمش يدی غروش معاشله‌ده مبيضلك خدمتنده بولندی .

١٢٨٥ ذی الحجه‌سنده استانبول رؤسنه نائل اولدی . ١٢٨٧ محرمی غره‌سندن اعتباراً ضبط ايتمك اوزره مكهٔ مكرمه باب نيابتنه تعيين وسنهٔ مذكوره رمضاننده موصلهٔ سليمانيه‌يه ترفيع ايلدی . مدت عرفيه‌سنی بالا كمال عودت و ١٢٨٩ صفرنده اعلامات شرعيه خدمتنه سالف البيان معاشيله مداومت و يوقاريده اسم فاضلانه‌لری مرورايدن محمد نوری افنديدن ١٢٩٠ سنه‌سی ربيع الاولنڭ اون برنده علوم عاليه‌دن اخذ اجازت ايلدی .

١٢٩١ ده اورفه سنجاغی نيابت شرعيه‌سنه اتصال و١٢٩٣ ده استعفا صورتيله انفصال ايدرك درسعادته بالورود اعلامات شرعيه اوطه‌سنده‌كی وظيفه‌سنه كما فی السابق دوام و مأموريتنه ايكی يوز آلتمش التی غروش معاشلی پوصله‌جيلق خدمتی‌ده انضمام ايتمشدر .

١٢٩٤ شوالنده اعلامات شرعیه ممیزلکی معاونلکنه تعیین وسنهٔ مذکوره ذی‌الحجه‌سنده باش‌مسودلکه ترفیع اوندی . ١٣٠٢ ذی‌الحجه‌سنده رتبهٔ علمیه‌سی خامسهٔ سلیمانیه‌یه واصل و ١٣٠٣ رمضاننده بلاد مخرجدن طربزون مولویتنه نائل و ١٣٠٤ ده اعضالقله مجلس انتخاب حکامه داخل اولمشدر .

١٣٠٥ محرمنده بلاد خمسه پایه‌سیله تلطیف ومتعاقباً قسام عسکری مأموریتنه و١٣٠٧ سنه‌سی ابتداسنده فتوا خانهٔ عالی اعلامات شرعیه ممیزلکنه تعیین اولندیلر ١٣٠٩ محرمندن اعتباراً مکهٔ مکرمه قاضیلغنی ضبط و ١٣١٠ سنه‌سی غرهٔ محرمنده مدت معینه‌سنی ختامه ربط ایلدی . اوسنه ذی القعده‌سندن اعتباراً طرابلس غرب نیابتنه عزیمت و١٣١٣ جمادی الاخره‌سنده نیابت مذکوره‌دن مفارقت ایلمشدر .

١٣١٤ صفرنده بتکرار اعلامات شرعیه ممیزلکنه وسنهٔ مذکوره رجبنده صدرین محترمین مستشارلغنه تعیین ایدلمش وبو ارالق ثانیاً مجلس انتخاب حکام‌الشرع اعضالغنك انضمامیله سر افراز وعین‌سنه جمادی الاولیسنك یکرمیسنده استانبول پایهٔ رفیعنی احراز ایله ممتاز اولمشدر .

١٣١٥ سنه‌سی محرمنده بالفعل‌استانبول قاضیلغی توجیهیله تلطیف وبر ایکی‌کون صکره اناطولی قاضیعسکرلکی پایهٔ عالیسی‌تردیف اولندی . استانبول‌قاضیلقلری اون برسنه‌دن زیاده امتداد ایلمشدر . ١٣٢٧ محرمنك اون سکزنده بالفعل روم ایلی قاضیعسکرلکنی ودرت‌کون صکره یعنی‌شهرمذکورك یکرمی‌ایکنجی‌کونی مقام‌معلای مشیختی احراز بیوردیلر .

سنهٔ مزبوره ربیع الآخرینك اون دردنده انفصاللری وقوعبولمشدر . مدت مشیختی ایکی آی یکرمی برکوندر برنجی‌مجیدی برنجی‌عثمانی نشانلرینی‌حاملدر . الیوم اعیان اعضای کرامندندرلر .

فتواى شريفه وخط دستلرى نمونه‌سى : [*]

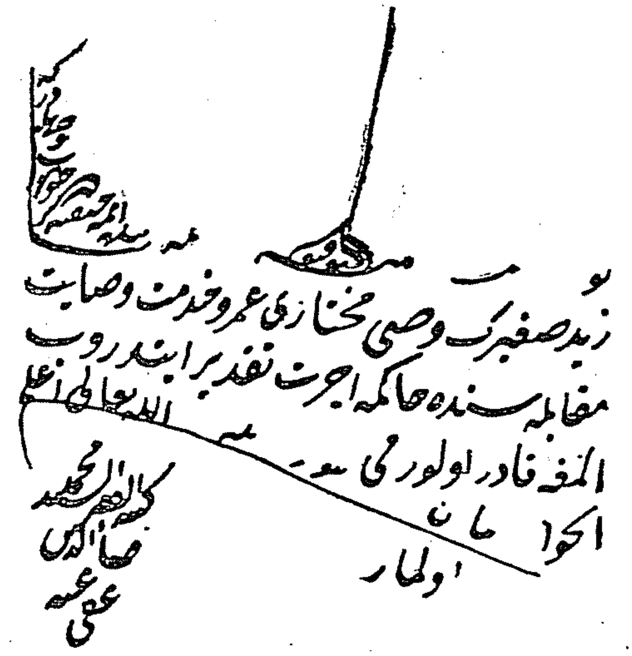

« فتوا خانۀ عالى‌ده »

* * *

« شيخ‌الاسلام ومفتى‌الانام »

١١٩

محمد صاحب افندى

« پيرى زاده »

پدرى صدوردن ابراهيم عصمت بك انك پدرى صدوردن يحيى بك انك پدرى صدوردن ابراهيم بك انك پدرى وزراى عظامدن صارى محمد پاشادر .

قاضيعسكر يحيى بك مقدمۀ ابن خلدون مترجم فاضلى پيرى زاده شيخ‌الاسلام محمد صاحب افنديك مخدومى بولنان شيخ‌الاسلام عثمان صاحب افنديك كريمه جهتندن

[*] جواب قسمى ايله امضا مشار اليهك آل يازيسيدر .

حفیدی اولدیغندن صاحب ترجمه محمد صاحب افندیده شیخ الاسلام مشار الیهمانك حفید الحفیدلریدر . پیری زاده‌لك عنوان مشهوری بو سلسلهٔ عالیه‌دن توارث ایدییور.

محمد صاحب بك افندی ١٢٥٤ سنه‌سی محرمنده زیب آور مهد وجود اولمشدر. مقدمات تحصیلی اکمالدن صکره برطرفدن خطوط نفیسه تمشقنه وبرطرفدنده علوم عالیه وآلیه تحصیلنه حصر مساعی ایلدی . ١٢٧٠ سنه‌سنده اساتذهٔ خطاطیندن مشهور عبدالله زهدی افندیدن اخذ کتبه‌یه مأذون اولدی بوندن بشقه خط تعلیقده عماد ثانی اولان مابین همایون ومکتب نواب خط خواجه‌سی محمد باهر افندی مرحومدن خط نفیس تعلیق تحصیل ایلدی . علوم عالیه وآلیه‌یی دخی علمای بنامدن طاغستانی عبدالله شاکر افندیدن تحصیل ایلدکدن بشقه فقه واصول فقهده فضلای کزیندن صدرین مستشاری مصطفی ذکی افندیله مذاکرهٔ مدیده‌ده بولندی . طریقت علیهٔ مولویه‌یه انتساب ایدرك نوادر مشایخ مولویه‌دن مشهور شیخ نظیف افندی حضرتلرندن کسب رموز حقیقت ویکی قپو مولویخانه‌سی شیخی عرفای طریقتدن شیخ عثمان افندی حضرتلریله‌ده صحبت ایلمشدر . ١٢٦٠ سنهٔ هجریه‌سنده استانبول رؤس همایوننه نائل اولدی . اناطولی قاضیعسکرلکی تذکره‌جیلکنده بولندی . ١٢٧٥ سنه‌سی جمادی الاولیسنده مشیخت علیا مکتوبی معاونلکنه ١٢٧٨ محرمنده مکتوبجیلغه تعیین اولندی. ١٢٨٠ جمادی الاخره‌سنده تبدل مشیخت سببیله استعفاءً مکتوبجیلقدن مفارقت وایوب قاضیلکنه نقل ایتدی. ١٢٨١ده ازمیر مولویتی ١٢٨٢ده اوقاف همایون نظارت جلیله‌سنده تشکیل اولنان محکمهٔ تفتیش اعضالغی سنهٔ مرقومه ذی الحجه‌سنده دیوان محاسبات محاکمات دائره‌سی مصالح عمومیه قسمی اعضالغی ١٢٨٣ ذی الحجه‌سنده مکهٔ مکرمه پایه‌سی توجیه واعطا بیورلدی. ١٢٨٤ ده دیوان محاکمات مالیه اعضالغنه ١٢٨٥ محرمنده شورای دولت اعضالغنه ١٢٨٨ رجبنده طربزون مفتش حکاملغنه تعیین قلنمش وتمهید معذرتی حسبیله بو صوك مأموریتی اورایه عزیمتندن اول ادرنه‌یه تحویل ایدلمشدر . او سنه شوالنده مفتش حکاماق مأموریتنك لغوی اوزرینه دیوان تمیز ریاستی انضمامیله ولایت نیابت شرعیه‌سنه تعیین اولنمش وبرمدت بو مأموریتی ایفادن صکره استعفا ایتمشدر. ١٢٩٠ محرمنده مجلس انتخاب حکام الشرع اعضالغی عهدهٔ کفایتلرینه تودیع ینه او سنه ربیع الاخرنده استانبول پایهٔ رفیعنه ترفیع اولنمشدر . ١٢٩٣ جمادی الاولیسنده عساکر معاونه تجهیز جمعیتی اعضالغنه تعیین اولنمش وعین سنه رجبنك یکرمی اوچنده ثانیاً شورای دولت اعضالغنه اتصال ایلمش وشورای دولتده بولندیغی اثناده فخری اوله‌رق بوسنه وهرسك اهالیسی ایچون تشکیل اولنان اعانه واسکان مهاجرین

وطقسان سنه‌سندن طقسان التی‌سنه‌سنه قدر خزینهٔ جلیله ایله دوائر اره‌سنده اولان حسابات ومنازع فیها خصوصاتك رؤیت وقطعی ونظامات اساسیه قومیسیونلرنده وزراعت اوطه‌سی اعضالغنده بولنمشدر. ۱۳۰۱ ده عهده‌لرینه اناطولی قاضیعسکرلکی پایهٔ جلیلی توجیه وسنهٔ مذکوره جمادی‌الاولیسنده محاکمات دائره‌سی ریاست‌علیه‌سنه تعیین بیورلدی . ۱۳۰۳ ذی‌القعده‌سنده تحقیقات ایچون مأموراً حلبه کیتدی . بش ماه صکره عودت ایتدی .

۱۳۱٤ ده اجرا قلنان تشکیلاتده شورای دولت تمییز محکمه‌سی ریاستنه نقل ایتمشدر . افتاب مشروطیتك مبدأ فیض‌طلوعی اولان ۱۳۲٦ سنه‌سنده اجرا قلنان تنسیقاتده شورای دولت ریاست ثانیه‌سنه وینه او سنه ذی‌القعده‌سنده هیئت اعیان اعضالغنه تعیین اولندیلر ۱۳۲۷ سنه‌سی ربیع‌الاخرینك اون‌بشنده شیخ‌الاسلام‌اولدیلر.

بویله تسجیل ایتدیلر تاریخ جوهر دارینی   شیخ‌الاسلام مبجل صاحب عصمت مزاج [۱]

مشارالیه حضرتلری سکز ماه اون بش‌کون ادای خدمت مستلزم‌المفخرت ایتمش ومعالئ افکار سیاسیه‌سی مقام‌مشیخت علیاده بولندیغی اثناده نشر بیورمش‌اولدقلری بیاننامه‌ایله مثبت بولنمشدر. سنهٔ مذکوره ذی‌الحجه‌سنده استعفا ایدرك علائق‌دنیادن تماميله دامنکش‌اولمق اوزره هیئت‌اعیان اعضالغندن‌ده استعفا ایتمك تشبثنده بولنمش ایسه‌ده پادشاه قدردان حضرتلری مشارالیهی مرصع نشانله تلطیف بیوردقلری کبی اعیان اعضالغندن عدم استعفاسی حقنده کمال‌توجه شاهانه والتفات داعی نوازانه‌یی مبشر وهرکلمه‌سی دریای حکمتدن اخراج اولنمش برر کوهر یکتـای مفاخراولان ارادهٔ همایون حضرت خلافتپناهی صحیفه زیب صدور معالی نشور اولمشدر . [۲]

۱۳۲۸ سنه‌سی جمادی‌الاخره‌سنك یکرمی یدنجی کونی ارتحال دار بقا ایلدی اسکدارده جدعالیلری شیخ الاسلام اسبق پیری زاده محمد صاحب‌افندی مرحومك‌یاننده مدفوندر . مرصع مجیدی برنجی عثمانی نشانلرینی حائز ایدی .

دیدی تاریخنی ماتمزدکانه هاتف   کتدی دار ارمه میرمحمد صاحب [۳]

مرحوم مشارالیه جور وسخا زهد وتقوا فرط استقامت‌ایله مشتهر ایدی . سیمای پرزقار اصیلانه‌سیله تمیز ایتمش ایدی وفاشعار، حقوق قدیمه‌یه فوق‌العاده رعایتکار ایدی .

---

[۱] علی امیری افندی حضرتلرینکدر .

[۲] مابین همایون باش کتابت جلیله‌سی طرفندن شرف وارد اولان ٥ محرم ۱۳۲۸ تاریخلی تذکرهٔ علیه‌نك صورتی توسال عثمانینك ۲۰۲ رقلی صحیفه‌سنده عیناً محرردر .

[۳] علی امیری افندی حضرتلرینکدر .

***

فتوای شریفه وخط دستاری نمونه‌سی: [*]

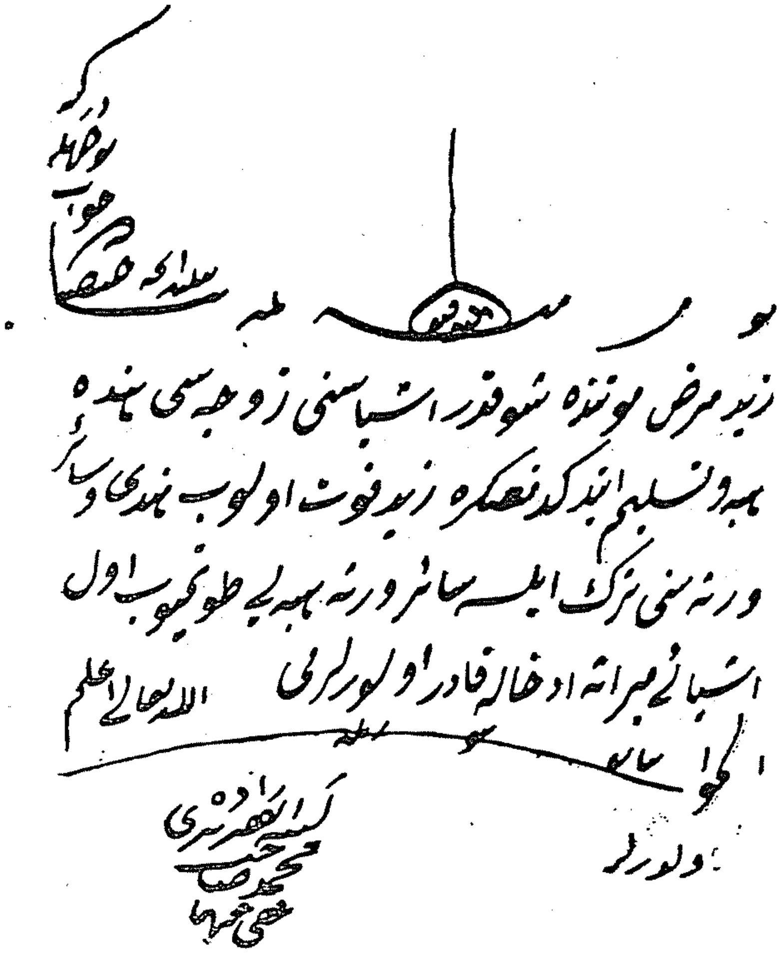

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

[*] جواب. قسمی ایله امضا مشار الیهك أل یازیسیدر .

١٢٠

حسین حسنی افندی

« چلبی زاده »

پدری موالیدن ابراهیم رشدی افندی [١] آنك پدری محمد حمدی افندی آنك پدری ارضرومی چلبی محمد افندیدر . چلبی زاده‌لك عنوانی بوذاتدن توارث ایتمشدر. ١٢٦٥ تاریخنده درسعادتده دنیایه کلمشدر . صبیان مکتبنده اوقودقدن صوکره داود پاشا رشدیه‌سنده مرتب اولان درسلری اخذ وتعلیم ایله مشغول ایکن پدری ابراهیم رشدی افندینك کلیبولی نیابتنه تعیین اولنمسیله برلکده کیدرك کلیبولی مکتب رشدیه‌سیله جامع عتیق مدرسه‌سنده کلیبولیلی مدرس عثمان افندینك حلقهٔ درسنه دوام ایلمشدر . بر سنه صوکره درسعادته عودت ایدرك خطوط متنوعه‌یی دارالمعارف یازی خواجه‌سی خطاط شهیر محمد خلوصی وانك دامادی منشأ کتاب حسن‌خط معلمی محمدشوقی افندیلردن تمشق ایلدیکی برطرفدنده فاتح درسعاملرندن آقسه‌لی کورجی محمد افندینك درسنه مداومت ایلدی . علم فرائضی دخی فرائضجی آقسه‌لی اعرج محمد ثاقب افندیدن تحصیل ایتدی . ١٢٨٨ سنه‌سنده نسخ‌مرتبه‌یی تکمیل ایدرك استادی محمد ثابت افندیدن اجازت آلدی . ١٢٨٠ سنه‌سنده ملازمتله استانبول باب محکمه‌سنه داخل اولدی . ١٢٩٠ سنه‌سنده حاصلات شرعیه‌دن حصه‌مند اولمق اوزره محکمهٔ مزبوره وقایع شرعیه کتابتی معاونلکنه و١٢٩٣ ده صدرین مستشار معاونلکنه تعیین اولنمشدر . عین سنه رجبنده ابتداء خارج رؤس همایونه نائل ١٢٩٦ ده حرکت خارج ١٢٩٧ ده موصلهٔ صحن ١٢٩٨ ده حرکت التمشلی درجه‌لرینه واصل اولدی . ١٢٩٩ ویرکو اماتی ملغا مجلس اداره اعضالغنه نقل ایتدی ١٣٠٠ ده موصلهٔ سلیمانیه ١٣٠١ ده بروسه‌مولویتی‌ایله تلطیف اولندی. ١٣٠٢ ربیع‌الآخرنده ویرکو مجلس‌اداره اعضالغی عهده‌سنده قالمق اوزره بغداد بصره ، موصل ولایتلری اراضی واملاك مفتشلکیله عزیمت وبرسنه صوکره عودت ایلدی .

[١] پدرلری ارضروملی ایسه‌ده اساساً دیار بکرلی مؤلفیندن « ملا چلبی » احفادندر .
(عثمانلی مؤلفلری)

١٣٠٤ ده دفتر خاقانی سندات اداره‌سی امور شرعیه مأموریتی عهده‌لرینه علاوه اولندی. ١٣٠٥ رجبنده مجلس مذکورك لغوی حسبیله دیکر مأموریته تعیین اولننجه‌یه قدر خزینه‌دن ایکی بیك غروش معزولیت معاشی تخصیص ایدلدی. اوسنه رمضاننده مجلس ایتام اعضالغنه، شوالنده اوقاف همایون بیت المال قساملغنه وشمندوفر خطندن طولایی واقع اولان توسیع طریق حسبیله سوقاقلره تصادف ایدن مسقفات ومستغلات وقفیه‌نك مقاطعه‌یه ربطی ضمننده تشکیل اولنان قومیسیونك علاوهٔ فخری ریاستنه ١٣٠٦ ذی الحجه‌سنده محکمهٔ تفتیش اوقاف مستشارلغنه وتاریخ مذکوردن اعتباراً درت بیك غروش معاشلرینه دها ایکی بیك غروش ضمیله وعلاوهٔ مأموریت صورتیله اوقاف سنیهٔ ملوکانه مأموریتنه تعیین لو ١٣٠٧ ربیع الاولنده حرمین پایه‌سیله تلطیف اولنمشدر .

ماه مذکورك اون طقوزنده مکتب حقوق اوقاف معلملکنه ١٣٠٨ محرمنده اراضی قانونامه‌سیله طاپو نظامنامه‌سی معلملکنه ١٣٠٩ جمادی الآخره‌سنده کتاب الدیات وجنایات وکتاب القاضی الی القاضی وکتاب الشهاده علی الشهاده معلملکنه و ١٣١١ سنه‌سنده بالاده ذکر اولنان معلملکلرك جمله‌سی عهده‌سنده اولدیغی حالده مکتب ملکیه احکام اوقاف معاملکنه تعیین اولنمش و ١٣١٣ ذی القعده‌سنده طریق معاشنك مأموریت معاشنه محسوب ایدلماسی خصوصنه ارادهٔ سنیه صادر اولمشدر .

١٣١٥ ذی القعده‌سنده نصف معاش آلمق صورتیله محکمهٔ تفتیش اوقاف مستشارلغی عهده‌سنده قالمق اوزره بشقه‌جه اون بیك غروش معاش اعطاسی وهیئت اصلاحیه اعضالغیله یمنه اعزام اولنمش وبش سنه‌یی متجاوز خطهٔ یمانیه‌ده بولنمشدر .

١٣٢٠ سنه‌سنده هیئت اصلاحیه مأموریتی لغو ایدلدیکندن عودت ووظیفهٔ اصلیه‌سی اولان محکمهٔ تفتیش اوقاف مستشارلغنه مداومت ایلدی .

١٣٢٢ جمادی الآخره‌سنده آناطولی قاضیعسکرلکی پایه‌سی توجیه و اوسنه ذی الحجه‌سنده قطعهٔ یمانیه‌جه لازم الاتخاذ اصلاحات اساسیه‌نك صورت تطبیقی حقنده تدقیقات ومخابرات ایفاسی ایچون باب عالیده متشکل قومیسیونه با ارادهٔ سنیه اعضا تعیین بیورلشدی .

١٣٢٣ ربیع الاولنده اوقاف همایون مفتشلکی عهده‌لرینه تفویض اولندی . اعلان مشروطیتدن صکره اجرا اولنان تنسیقاتده عنوان مأموریتی محکمهٔ اوقاف همایون قاضیلغنه بالتحویل ینه اومأموریتده ابقا اولنمشدر .

١٣٢٧ ذی الحجه‌سی سلخنده شیخ الاسلام اولدیلر . ١٣٢٨ سنه‌سی رجبنك دردنده بالاستعفا انفصاللری وقوعه کلمش ونظامنامهٔ مخصوصی موجبنجه بش بیك

غروش معزولیت معاشی تخصیص اولنمش ایدی . ۱۳۳۰ سنه‌سی جمادی الآخره‌سنك یکرمی ایکنجی کونی ارتحال دار بقا ایتمشدر .

جراح پاشا جامع شریفی قبرستاننده پدرلری یاننده دفین خاك رحمتدر . برنجی مجیدی ، برنجی عثمانی نشانلرینی حائز ایدی .

مکتب حقوق طلبه‌سنه مخصوص اولمق اوزره ، الاحصاف فی احکام الاوقاف واراضی قانونامه‌سی شرحی اسملریله ایکی رساله تألیف ومعیارالعداله نام کتاب اوزرینه «تقریر» نامیله ده برشرح ترتیب وکتاب القاضی الی القاضی وشهادت علی الشهاده مسائلنه دائرده دیکر رساله جمع وتبویب ایتمشدر . فاضل ، فقیه ، قانون شناش ، خلوق خاطرنواز ، متواضع ، ادیب وفقرا پرورایدی . اجازت آلدقدن صکره برمدت فاتح درس عاملری سلسلهٔ علمیه‌سنه التحاق ایلمش و ۱۳۱۲ سنه‌سنده بعض طلبهٔ علومه اجازت ویرمشدی .

* *
*

فتوای شریفه وخط دستلری نمونه‌سی : [*]

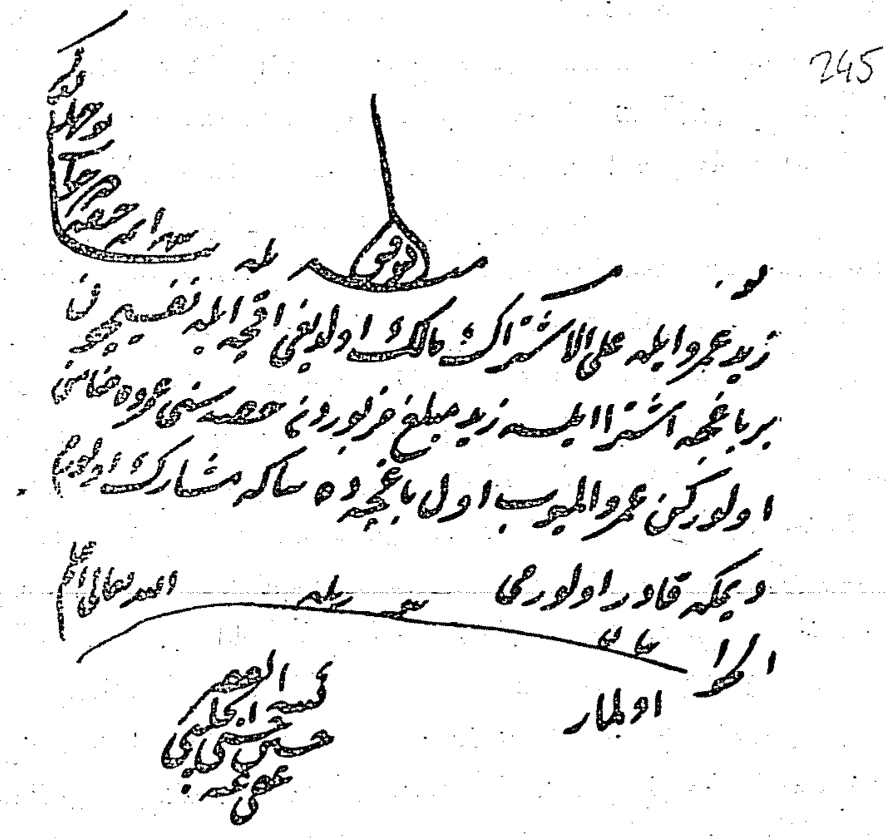

« فقرا خانهٔ عالی‌ده »

*
* *

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك آل یازیسیدر .

« شيخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

١٢١

موسی کاظم افندی

اصلی ارضروم ولایتی داخلنده برقضا مرکزی اولان تورتوم قصبه‌سندندر. پدرینك اسمی ابراهیمدر. ولادتی تقریباً ١٢٧٥ تاریخنده‌در. مملکتنده ابتدائی قرائته باشلامش ایسه‌ده اوان صباوتنده بالیکسریده متوطن بولنان بیوك برادری نزدینه کله‌رك مقدمات علومی شرح عقایده قدر بالیکسری علماسندن صلاح‌الدین علی‌الشعوری افندیدن وسائر بعض علمادن تحصیل ایله‌مشدر.

آندن درسعاته کله‌رك ابتدا قاضیعسکر اشرف افندینك درسنه دوام ایلدی. برهفته صکره خواجه شاکرافندیدن شرح عقایدك صفت ـ بحثندن بدأ ایله تحصیله اهتمام ایتدی. ١٣٠٦ سنه‌سنده علوم عالیه وآلیه‌دن اجازت آلدی. اوسنه آچیلان رؤس امتحاننده کمال اهلیت کوستردی. جامی‌دن اعتباراً نشر علومه باشلادی. نسخ مرتبه‌یی بالا کمال اجازت اعطاسنه موفق اولدی.

معلم ناجی مرحومه اصول فقهدن ـ مرآت ـ واحمد مدحت افندی مرحومه‌ده ـ تفسیر شریف ـ اوقوتمشدر. موسی کاظم افندی تفسیر شریفدن ـ سورهٔ انعامـه قدر تقریر ـ واحمد مدحت افندی ضبط وتلقین ایدرك عباره‌سی سلیس ترکجه برتفسیر شریف ظهوره کلمکده ایکن عارضهٔ ایام مابعدینی نقصان براقمشدر.

١٣١٣ سنه‌سنده استانبول رؤس همایوننه نائل اولدی. ١٣١٨ ده مکتب حقوق مجله معلملکنه تعیین بیورلدی. متصوفین اسلافدن محمد جمال‌الدین نوری حضرتلرینك عربی‌العباره اوله‌رق ٩٥٠ تاریخنده وحدت وجوده دائر تألیف ایلدیکی رساله‌یی کوزل وآچیق بر عباره ایله ترکجه‌یه ترجمه ایدرك ١٣١٩ سنه‌سی رمضاننده اکمال ایتمشدر. ومتعاقباً مکتب سلطانی عقائد معلملکنه و بعده دارالفنون و دارالمعلمین معلملکلرینه تعیین اولنه‌رق درت معلملکی عهدهٔ فاضلانه‌لرنده جمع ایتمشدر. اوصرده علامه بدرالدین سماوینك ـ واردات ـ عنوانلی کتاب مشهورینی دخی لطیف برعباره ایله ترجمه‌یه همتله ١٣٢٢ سنه‌سنك ایلك اقشامی اولان جمعه کیجه‌سنده اکمال ایتمشدر. رتبهٔ علمیه‌سی‌ده مخرج پایه‌سنه ارتقا ایدرك ١٣٢٥ سنه‌سی محرمنك برنجی

كوننده‌ن اعتباراً حلب مولویتنی ضبط ایلدی . ینه اوسنه ظرفنده باب مشیخت تدقیق مؤلفات مجلسی باش کتابتنه وعین سنه‌ده مجلس مذکور اعضالغنه تعیین بیورلدی . اعلان مشروطیتی متعاقب معارف نظارت جلیله‌سنده تشکل ایدن مجلس کبیر علمی اعضالغنه وهیئت اعیانك تشکلی اثناسنده مجلس اعیان اعضالغنه تعیین بیورلمشدر .

١٣٢٨ سنه‌سی رجبنك دردنجی کونی مسند مشیخت علیایی احراز ایلدیلر . بر سنه آلتی آی آلتی کون صکره ١٣٣٠ سنه‌سی محرمنك اوننجی کونی بالاستعفا انفصال ایلمشدر . مشارالیه بالاده اسملری مذکور اولان اوچ عدد اثرلرندن بشقه اخلاص شریف تفسیری ، وحجة‌الاسلام امام غزالی حضرتلرینك تهافت فلاسفه‌سیله مشاهیر حکمای اسلامیه‌دن ابن‌الرشدك اجوبه‌سنی ترجمه‌یه خامه‌ران مساعی اولمش ودها بعض آثار کزیده ومقالات جیده‌سی موجود بولنمشدر . الحالة هذه مجلس اعیان اعضالغیله مدرسة‌القضاة ومدرسة‌الواعظین معلملکلرنده بولنمقده‌درلر . مرصع مجیدی نشانی حامل وآلتون لیاقت مدالیه‌سنی حائزدرلر .

* * *

فتوای شریفه وخط دستاری نمونه‌سی : [*]

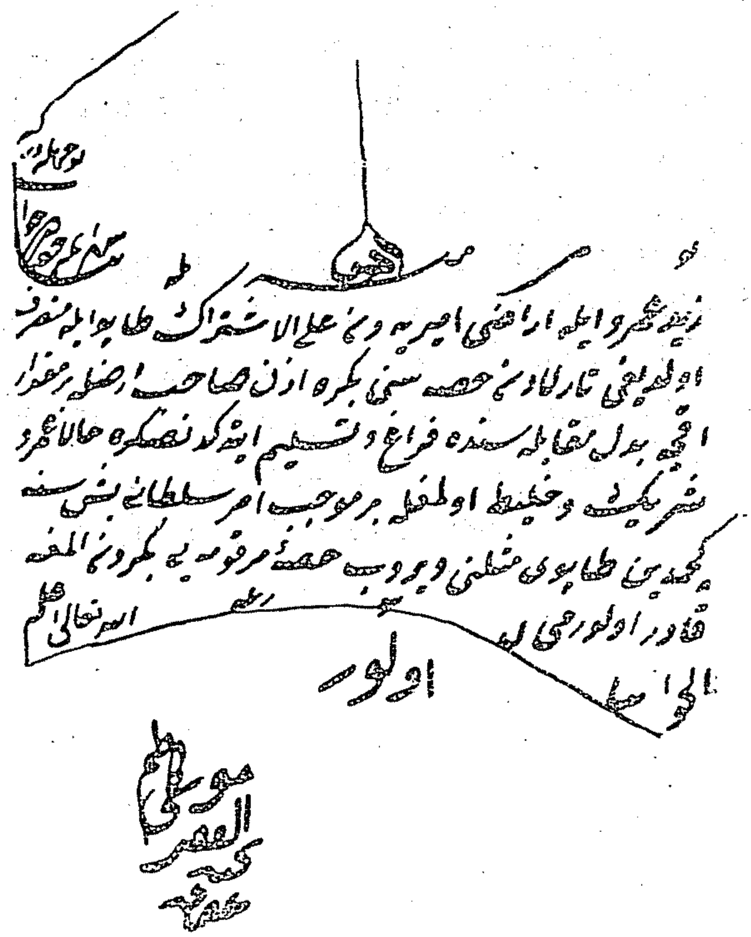
زید عمرو ایله اراضی امیریه دن علی الاشتراک طاپو ایله متصرف
اولدیغی تارلادن حصه سنی بکره اذن صاحب ارضله مقدار
اقچه بدل مقابله سنده فراغ وتسلیم ایتدکدنصکره حالا عمرو
شریکیدر وخلیط اولمغله بر موجب امر سلطانی بش سنه
یکمدین طاپوی مثلی ویروب حصهٔ مرقومه یه بکردن آلمغه
قادر اولورمی
الله تعالی اعلم
الجواب اولور

« فتوا خانهٔ عالی‌ده »

*
* *

« شیخ‌الاسلام ومفتی‌الانام »

۱۲۲

عبدالرحمن نسیب افندی

پدری اسکوب نائب اسبق خلیل‌فیضی افندی آنك پدری ترحاله قاضیسی احمد صادق افندی آنك پدری نوابدن اولدیغی حالده بر مدت وزرادن براتلی قورد احمد

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك ال یازیسیدر.

پاشا زاده ابراهیم پاشانك دیوان كتابتنده بولنان عارف مصطفی افندی آنك پدری علمادن خواجه اسماعیل افندی آنك پدری قدری اغادر. قدری اغا آولونیه قضاسی داخلنده « قولیس » قریه‌سی معتبرانندن ایكن اركری شهرینك شرق جنوبی جهتنده ودرت ساعتلك مسافه‌ده واقع لبهوه قصبه‌سنه نقل وهجرت ایتمش ایدی .

مشار الیه عبد الرحمن نسیب افندی پدری اسكوب نیابتنده بولندیغی اثناده (۱۲۵۸) سنه‌سنده دنیایه كلمشدر. لكن پدرینك وفات ایلدیكی صره‌ده عبدالرحمن نسیب افندی رحم مادرده ایدی . وفاتنده اكر جناب حق اولادینی اركك احسان ایدرسه اسكدارده هدائی دركاه شریفنك پوست نشینی وكندیسنك شیخی اولان « عبدالرحمن نسیب » اسمیله تبركاً توسیم اولنمسنی توصیه ایتمش ووصیت پدر اجرا اولنمشدر .

عبد الرحمن نسیب افندی قرائت اولیه‌یی لبهوه‌ده یانیه‌لی شیخ عمر ومقدمات علومی‌ده لبهوه‌ده مدرس قوایه‌لی رستم ویانیه‌لی عبداللطیف افندیلردن اوقومش وبعده اركری‌یه كیده‌رك اوراده دخی مدرسه نشین تحصیل اولمشدر . خطوطی دخی توابدن لبهوه‌لی سلیمان افندیدن تعلم وتمشق ایلدی .

مشایخ طریقت علیهٔ رفاعیه‌دن لبهوه‌لی شیخ محمد رسمی افندیدن اخذ ید انابت واخیراً مشایخ عظام كلشنیه‌دن ادرنه‌لی شرف الدین شعیب افندیدن اكتساب رموز طریقت ایتدی .

منتسبین طریقت كلشنیه‌دن اشقودره نائبی عموجه‌لری احمد فرهاد افندینك ربیبی اولدیغندن برلكده كیده‌رك اورانك مكتب رشدیه‌سنه دوامله شهادتنامه آلمش و ۱۲۸۰ حدودنده درسعادته كله‌رك متبحرین علمادن وفاتح درسعاملرندن مصطفی شوكت افندی مرحومك ایلك طلبه‌سی سلسله‌سنه داخل اوله‌رق تحصیل علوم وكمالات ایلمش واخیراً معلمخانهٔ نوابه دخول ایدرك بلامعاش شاكردانك اعلامات مصححلكی معاونلكنه‌ده مأمور اولمش ومدت تحصیلی بالاكمال صنف ثالث شهادتنامه‌سی آلمشدر. (۱۲۸۵) سنه‌سی اوائلنده روم‌ایلی صدارتی دائره‌سنده فخری ضبط كتابتنه دوام ایلدی . وعین سنه ده ادرنه رؤسنه نائل اولدی . وینه اوسنه رجبك اون بشنده حاصلاتله نوره‌قوب نیابت شرعیه‌سنه تعیین اولنه‌رق برسنه صكره ایكی بیك غروش معاش تخصیص ایدلدی . واكمال مدتله درسعادته عودت ایلدی .

۱۲۸۷ رمضاننده بوسنه ولایتی مركز نیابتنه تعیین وسنهٔ مذكوره شوالنده تراونیك نیابت شرعیه‌سنه نقل اولندی .

١٢٨٣ ده رتبهٔ تدریسیه‌سی حرکت خارج اعتبار اولندی . اوسنه رجبنده ردوس نیابت شرعیه‌سنه عزیمت وبومیانده یدی ماه مجلس تمیز ریاستی وظیفه‌سنی‌ده اجرا ورؤیت واوصره‌ده ردوسك مرکز ولایت اتخاذ اولنمسیله سکز آی‌ده دیوان تمیز ریاستنده ایفای خدمت وبعده اکمال مدت حسبیله نیابت مذکوره‌دن بالانفکاك درسعادته عودت ایتمشدر .

١٢٩٥ ده حرکت آلتمشلی‌یه وعین سنه‌ده موصلهٔ سلیمانیه‌یه ترفیع وینه اوسنه رمضاننده یانیه مجلس تمیز حقوق ریاستنه تعیین ومتعاقباً تشکیلات عدلیه وقوع بوله‌رق عنوان مأموریتی بدایت محکمه‌سی ریاستنه تحویل و١٢٩٩ ذی‌الحجه‌سنده عهده‌لرینه ازمیر پایهٔ مجردی و (١٣٠٤) شوالنده ادرنه پایهٔ مجردی توجیه اولنمش ومذکور ریاستده اون سنه قدر بولندقدن صکره ١٣٠٥ جمادی الآخره آخرنده انفصالی وقوع بولمشدر .

١٣٠٦ رمضاننده دیار بکر ولایتی مرکز نیابت شرعیه‌سنه تعیین بیورلدی . و ١٠٣٩ ربیع‌الاولنده مدت مأموریتی ختامپذیر اولدی .

١٣١٠ رمضاننده ارضروم نیابت شرعیه‌سنه بالتعیین عزیمت وبرسنه صکره مغدوراً بالانفصال استانبوله عودت ایلدی .

١٣١٢ رمضاننده بلاد خمسه‌دن بروسه پایه‌سنی احراز ایلدی . وینه اوسنه ذی‌الحجه‌سنده یانیه ولایتی مرکز نیابتنه تعیین اولندی . ١٣١٤ سنه‌سنده مد عرفیه‌لرینك ختامنی متعاقب ادرنه ولایتی مرکز حقوق ریاستنه تعیین ایدلدی . و ١٣١٥ ده حرمین محترمین پایه‌سنی احراز ایتدی . ١٢١٦ ده سلانیك ولایتی نیابتنه نقل ومدت مأموریتی اولان ایکی سنه‌یی اکمال ایلدکده آلتی ماه مدت ویرلدی . (١٣١٩) ده بومدتك‌ده اکمالیله انفصال طبیعیسی وقوع بولدی . (١٣٢٠) صفرنده سوریه نیابتنه عزیمت وبرسنه‌ده مد اعطا اولنه‌رق او بلدهٔ مبارکه‌ده ایفای حسن خدمت ایلدکدن صکره (١٣٢٣) رمضانی غره‌سندن اعتباراً حلب ولایتی نیابت علیه‌سنه نقل مأموریت ایلدی .

حلبده زمان مأموریتی هنوز درت ماهه بالغ ایکن روم ایلی ولایات شاهانه مفتشلکندن ارباب وقار وجدیتدن برذاتك سلانیك نیابتنه تعیینی لزومی اشعار اولنمسنه بناءً مجلس انتخاب حکام الشرع قراریله مشار الیه حلبدن ١٣٢٤ سنه‌سی محرمی غره‌سندن اعتباراً ایکنجی دفعه اوله‌رق سلانیکه تحویل ایتدیرلمش وعین سنه جمادی‌الاخره‌سنك یکرمی بشنده عهده‌لرینه استانبول پایهٔ رفیعی توجیه بیورلشدر . آره‌لقده والیلك وکالتی‌ده ایفا ایلشدر .

١٣٢٧ سنه‌سی محرمنده یدی بیك غروش معاشله درسعادت محكمهٔ تمییز اعضالغنه نقل وبرمدت صكره یوز قرق كسور لیرا معاشله مصرقاضیلكنه تعیین اولندی .

مأموریت مذكوره اثناسنده سنلری قانوناً حد استخدام اولان آلتمش بشی تجاوز ایلدیكندن دولت ومملكتجه استفاده ایدیله‌جك ذوات كمالات صفاتدن اولمغله مجلس مخصوص وكلا قراریله تحدید سن قرارندن استثنا ومصرقاضیلكنده ابقا بیورلدی .

یتمش ایكی یاشنده اولدیغی حالده (١٣٣٠) سنه‌سی محرم الحرامنك اوتنجی كونی مسند عالئ مشیخته واصل اولدیلر .

چار اقطاره یازلدی تاریخ   شیخ الاسلام حسیب اولدی نسیب

آلتی آی یكرمی بش كون صكره كی شعبانك بشنجی كونی وكلای دولتله برابر استعفا ایلدی . تقاعد نظامنامه‌سی موجبنجه درت بیك بش یوز غروش معاش تخصیص بیورلدی . مشیختی زماننده مقری كوینده اشترا ایلدیكی قوناقلرنده مطالعهٔ كتاب مستطاب وعبادات جناب رب وهاب ایله امرار اوقات ایلمكده اولدیغی حالده ١٣٣٢ سنه‌سی ربیع الاخرینك اون اوچنجی و١٣٢٩ شباطنك یكرمی آلتنجی كونی ارتحال دار بقا ایلدی . مقری كویی مزارلغنده والده‌لری یاننده غنودهٔ خاك غفراندر. ایكنجی مجیدی ، اوچنجی عثمانی نشانلری وار ایدی .

چار یارك عشقنه تاریخ اولور   منزل ایتدی صدر فردوس نسیب [١]

مشارالیه آلتمش سنه‌یی قریب بولندیغی مأموریت ومملكتلرك جمله‌سنده خاطرهٔ انامده اذكار جمیله براقمش وكمال استقامت وكیاست ولیاقتله متواضعانه وخلوقانه بر صورتده ایفای وظیفه وخدمت ایلمشدر . شام ، حلب ، مصر قطعه‌لرینك فضلای شعراسی طرفلرندن حق مشارالیهده یازیلان بلیغ قصیده‌لر برجلد تشكیل ایده‌بیلیر . بالخاصه شام شریفده زمان مأموریتی اوتوز آلتی ماهدن زیاده امتداد ایتمش واشراف وخاندان مملكت حلبه نقل مأموریتلرندن خیلی متأثر اولمش ایدی . اثنای عزیمتنده شمندوفر موقعنه طوپلانمشلر وحین وداع ومفارقتده بریادكار خشنودی اولمق اوزره خرده الماس وسائر رنكا رنك وقیمتدار طاشلر ایله ظریفانه ایشلنمش بر طرفنده طغرای غرا ودیكر طرفنده شو ایكی بیت دلارا محرر كموش برمحفظه درونند بر « مجله » اهدا ایلمشلر ایدی .

وجدنا ولكن مثل ذاتك لم نجد   نسيباً لشرع الله يعلى بلامين
فيجدر للشام الشريف بانها   ترصع سفر العدل فى جوهر العين

[١] مشیخت تاریخلری كبی اشبو تاریخ دخی علی امیری افندی حضرتلرینكدر .

مشارالیه خلوق ، متواضع ، حقوق قدیمه‌یه رعایتکار ، ولسان تصوفه آشنا برذات ملك خصلت ایدی . شیخ اکبر محی الدین عربی حضرتلرینك آثار جلیله‌لرینه جاندن مشتاق ایدی . آثارعلیه‌لرندن ، حضرت شیخ اکبرك مسامراتندن ترکجه‌یه ترجمه ایلدکلری التمش ایکی عدد جمل حکمیه مطبوع « منتخبات ترجمان حقیقت » ده نقشطراز[١] صحائفدر . صلات حقنده قصوصدن مترجم خط دستیله برمقالهٔ متصوفانه‌سی موجوددر .

* * *

فتوای شریفه وخط دستاری نمونه‌سی : [*]

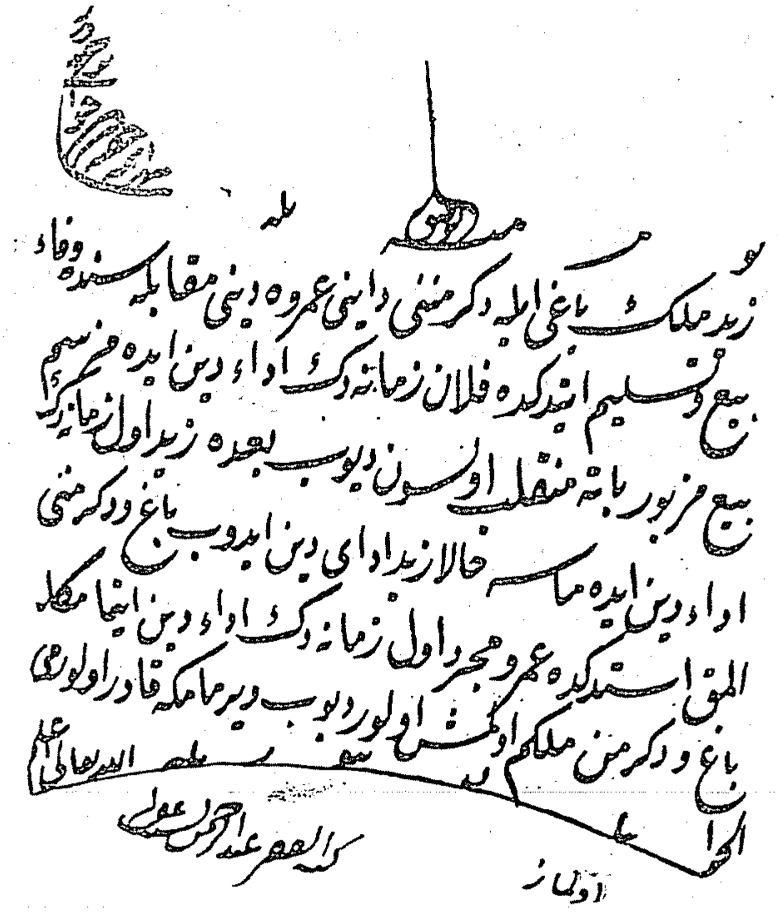
هو
زید ملکی باغی ایله دکرمنی دائنی عمرو دینی مقابله‌سنده وفاءً
بیع و تسلیم ایدرکده فلان زمانه دک اداء دین ایده مزسم
بیع مزبور باته منقلب اولسون دیوب بعده زید اول زمانه دك
اداء دین ایده مامسه حالا زید اداء دین ایدوب باغ و دکرمنی
المغه استدکده عمرو مجرد اول زمانه دك اداء دین ایتمامکله
باغ و دکرمن ملکم اولمشدر دیو ویرمامکه قادر اولورمی
الله تعالی اعلم
الجواب
اولماز
کتبه الفقیر عبدالرحمن عفی عنه

* * *

[١] منتخبات ترجمان حقیقتك ایکنجی جلدینك ٧١٩، ٧٢٠، ٧٢٢، ٧٢٣ صحیفه‌لرنده و ـ ثانیه مرکز بدایت رئیس اولی عبدالرحمن نسیب ـ امضاسی آلتنده در .

[*] جواب. قسمی ایله امضا مشارالیهك آل یازیسیدر .

١٢٣

محمد اسعد افندى

حضور همايون درس شريفى مقررلرندن آقسقه‌لى نعمان افندى مرحومك مخدوملريدر. ١٢٦٣ سنه‌سنده درسعادتده شهزاده جامع شريفى جوارنده امين نورالدين محله‌سنده دنيايه كلمشدر. محلهٔ مزبوره صبيان مكتبنده جزئيات ابتدائيه‌يى تحصيل ايلدكدن صكره حفظ قرآن مبين ايدن اشراف امت سلسلهٔ جليله‌سنه داخل اولمشدر. آندن صكره سليمانيه جامع شريفنده رحله نشين تدريس اولان اسبق فتوى امينى مرحوم محمد نورى افنديك حلقهٔ نشروافاده‌لرينه مواظبت ايلدى. (١٢٨٠) سنه‌سى ربيع الآخرنده با ابتداء خارج استانبول مدرسلكنه نائل و (١٢٨٥) شوالنده حركت خارج ١٢٨٧ شعبانده ابتداء داخل و١٢٨٨ ذى‌القعده‌سنده حركت‌داخل درجه‌لرينه واصل اولديلر. ١٢٩١ده جامع شريف مذكورده تدريسه حسن مباشرت ايتمش ورؤس همايونى عين سنه شوالنده موصلهٔ صحن راده‌سنه ترفيع ايدلمشدر.

١٢٩٣ رجبنده ملازمهٔ فتواخانهٔ عاليه‌يه داخل وآلتى‌ماه صكره آلتى‌يوز غروش معاشه نائل‌اولدى. ١٢٩٤ ذى‌القعده‌سنده صحن ١٢٩٦ ربيع الاولنده ابتداء‌آلتمشلى رجبنده موصلهٔ سليمانيه درجه‌لرينى وينه او سنه‌ده اعلامات شرعيه مميزلكى معاون ثانيلكنى احراز ايلمش وعين سنه رمضاننده حضور همايون درس شريفى مخاطبلغى ايله شرفياب اوله‌رق بووظيفهٔ نظيفه اون برسنه دوام ايتمشدر.

١٢٩٨ ذى‌القعده‌سنده رؤسى خامسهٔ سليمانيه‌يه ترقى‌ايتمش و١٣٠١ده اعلامات شرعيه مميزلكنه معاون اول اولمشدر.

١٣٠٨ سنه‌سنده نشر علومه دوام ايلمكده اولديغى سليمانيه جامع شريفنده درسنه حاضر اولان طلبهٔ كرامه اجازت ويرمشدر. ينه او سنه رمضاننده مخرج مولويتيله متمايز ويكرمى آلتى كون صكره اعلامات شرعيه‌يه مميز وطربزون مولويتنى حائز اولمشدر. ١٣٠٩ده اعلامات شرعيه مميزلكنه ضميمهٔ مجلس انتخاب حكام الشرع اعضالغى توجيه اولنمش وشو وظيفهٔ منضمه اون يدى سنه‌دن زياده عهدهٔ لياقتلرنده ابقا بيورلمشدر.

۱۳۱۰ رمضاننده بلاد خمسه پایه‌سیله و ۱۳۱۳ ده حرمین محترمین ایله وعین سنه ربیع‌الاولنك اون بشنده استانبول پایهٔ رفیعیله تلطیف اولندیلر. ینه اوسنه ظرفنده دفتر خاقانی شرع مأموریتنه نائل و بش ماه صکره ثانیاً فتوا خانهٔ عالی اعلامات شرعیه ممیزلکنه واصل و ۱۳۱۵ سنه‌سی شعباننده آناطولی قاضیعسکرلکی پایهٔ جلیلنی بالاحراز سلسلهٔ صدور عظامه داخل اولمشدر.

ایکنجی اعلامات شرعیه ممیزلکی اون بر سنه‌دن زیاده دوام ایلمش ۱۳۲۶ سنه‌سی جمادی‌الاخره‌سنك یکرمی یدنجی و ۱۳۲٤ تموزینك اونجی کوننده آفتاب مشروطیتك اشعه نمای اوج یمن وسعادت اولدیغی عیدملی وسرور عمومی هنکامنده مأموریت مذکوره‌ده بولنه‌رق اون یدی‌کون صکره مجلس تدقیقات شرعیه ریاستنه تعیین بیورلمشدر.

۱۲۹۷ سنه‌سی شعبانده تنسیقاً اون بیك غروش معاشله فتوی امانت‌علیه‌سنه مأمور بیورلدیلر. اواثناده سناً حد نظامی‌یی اکمال ایلمش اولدقلرندن مأموریت حاضره‌لرنده بولنملری مقتضی وکندیلری ایفای وظیفه‌یه مقتدر بولندقلرندن ودولتجه هرزمان‌خدمتلرندن استفاده ایدیله‌جك ذواتدن بولنملرندن طولایی تحدید سن قیدندن استثنالری مجلس مخصوص وکلاجه قرارکیر اولمش ایدی.

۱۳۳۱ سنه‌سی صفرینك اون ایکنجی کونی مسند جلیل مشیخت اسلامیه‌یی احراز و ۱۳۳۲ سنه‌سی ربیع‌الآخرینك ایکنجی بازار کونی انفصال ایتمشدر. مدت فتوالری برسنه اون اوچ کوندر. بش بیك غروش معزولیت معاشی آلمقده وخانهٔ فاضلانه‌لرنده ارتقای شان وشرف دولت وازدیاد ثروت ورفاه مملکت ادعیهٔ مفروضه‌الاداسنه حصراوقات ایلمکده‌در.

* * *

اون یدنجی و ۱۳۳۰ سنه‌سی طرفندن

bli- sh- 641. dipnot
F-Kara

فتوای شریفه وخط دستاری نمونه‌سی : [*]

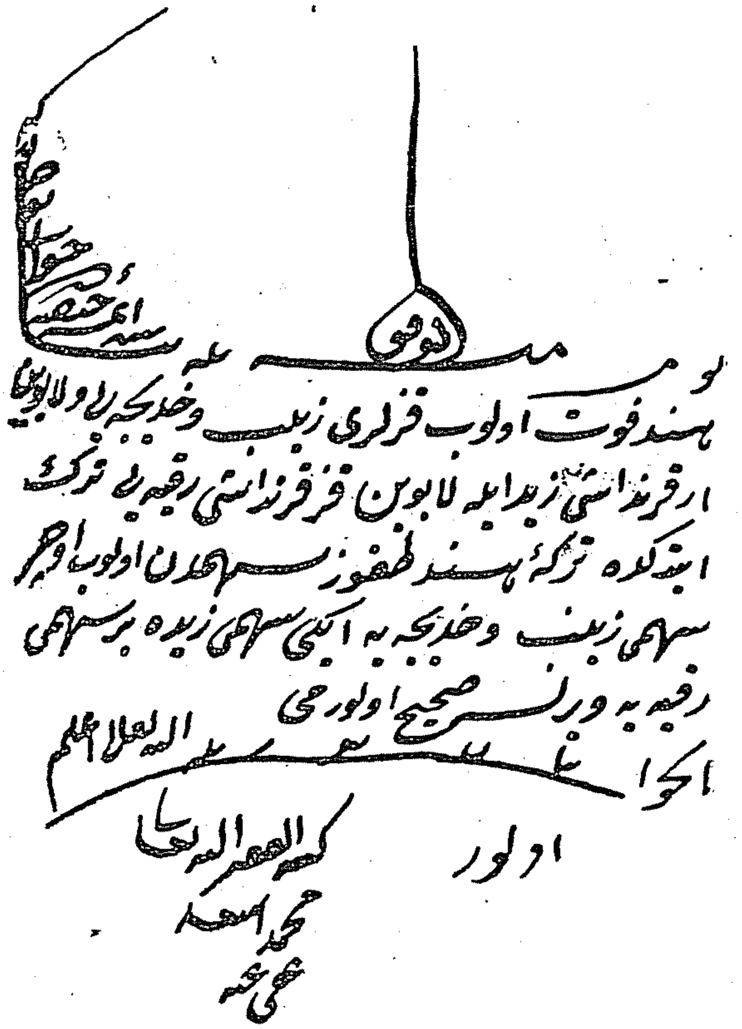
هند فوت اولوب قزلری زینب وخدیجه‌یی واولادیندن
ار قرنداشی زید ایله انابر قز قرنداشی رقیه‌یی ترك
ایتدكده تركهٔ هند قچ سهم اولوب ایكیشر
سهمی زینب وخدیجه‌یه ایكی سهمی زیده بر سهمی
رقیه‌یه ویرلسه صحیح اولورمی
الجواب والله اعلم
اولور
كتبه الفقیر الیه سبحانه
محمد اسعد
عفی عنه

*
* *

[*] جواب قسمی ایله امضا مشارالیهك أل یازیسیدر :

مالیه نظارتنه تعیین اولنمش ایسه‌لرده هر ایکیسی دخی بیان معذرت ایلمش اولدقلرندن شهر مذکورك اون برنده (١٨ نیسان ١٣٢٥) نظارت مشار الیهادن انفصال ایتمشدر.

مجلس مبعوثانك ١٣٢٦-١٣٢٧ اوچنجی سنهٔ اجتماعیه‌سی مناسبتیله تجدید اولنان انتخاباتده ١ تشرین ثانی ١٣٢٦ تاریخندن اعتباراً مجلس مبعوثان عثمانی برنجی رئیس وکالتنه انتخاب اولنمشدر .

١٣٢٧ سنه‌سی ذی الحجه‌سنك اون آلتیسنده (١٦ کانون اول ١٣٢٥) مدرسة القضاة تنظیم اعلامات جزائیه معلملکنه تعیین اولنمشدر .

حقی پاشا حضرتلرینك تحت ریاستنده متشکل هیئت وکلاده ١٣٢٨ سنه‌سی ذی الحجه‌سنك اون طقوزنده (٨ کانون اول ١٣٢٦) اون بش بیك غروش معاشله اوقاف همایون نظارتنه تعیین بیورلمشدر .

نظارت مشارالیهایه تعیینلرینی متعاقب دارالفنون حقوق شعبه‌سنك عهده‌لرنده بولنان مجله درسی معلملکندن ١٣٢٩ سنه‌سی صفرینك اون اوچنده (غایه کانون ثانی ١٣٢٦) استعفا ایتمشدر.

روم ایلی ولایاتنه سیاحت سنیهٔ جناب پادشاهی اثناسنده داخلیه ناظری خلیل بك افندی حضرتلرینك ذات شوکتسمات حضرت خلافتپناهی ایله عزیمتنه مبنی داخلیه نظارتی وظائفنك مشار الیه خیری افندی طرفندن ایفاسی خصوصنه بالاستیذان ١٣٢٩ سنه‌سی جمادی الاخره‌سنك یدیسنده (٢٣ مایس ١٣٢٧) ارادهٔ سنیهٔ حضرت خلافتپناهی شرفمتعلق بیورلمش و ١٣ حزیران ١٣٢٧ تاریخنه قدر دوام ایدن سیاحت سنیهٔ ملوکانه اثناسنده نظارت مشارالیها وظائفی وکالةً کندیلری طرفندن ایفا اولنمشدر.

مشارالیهك قطعهٔ مبارکهٔ حجازیه امور صحیه‌سنك اصلاحی وحجاج مسامینك امراض عادیه ومستولیه‌دن محافظه‌لریله خسته‌لرینك تأمین تداویسی وقطعهٔ مذکوره‌ده بولنان بالجمله مؤسسات صحیه وخیریه‌نك اداره‌سی حقنده مقدما درسعادتده تشکیل اولنمش اولان حجاز صحیه مجلسی اعضالغنه تعیینی خصوصنه بالاستیذان ارادهٔ سنیهٔ جناب پادشاهی شرفصدور بیورلدیغی (٩ اغستوس ١٣٢٧) تاریخلی تذکرهٔ سامیه ایله تبلیغ اولنمشدر.

حقی پاشا حضرتلرینك استعفاسنه بناءً تشکیلی صدر اعظم سعید پاشا مرحومه تودیع بیوریلان هیئت وکلانك تشکیلنده ١٣٢٩ سنه‌سی شوالنك اون برنده (٢١ ایلول ١٣٢٧) عدلیه نظارتیله شورای دولت ریاستنه اصالةً واوقاف همایون نظارتنه وکالةً تعیین بیورلمشدر .

بالآخره عدليه نظارتيله شورای دولت رياستندن استعفا ايتسنه مبنی سنهٔ مذكوره ذی‌القعده‌سنك سكزنده (١٧ تشرين اول ١٣٢٧) استعفاسی بالقبول اصالةً اوقاف همايون نظارتنه تعيين اولنمشدر .

١٣٣٠ سنه‌سی ربيع‌الاولنك يكرمی آلتيسنده (٣ مارت ١٣٢٨) قرق‌كليسايه عزيمت ايدن معارف ناظری امرالله افنديك عودتنه قدر امور نظارتی وكالةً وفخرياً ايفايه مأمور بيورلمشدر .

مجتمعاً هيئت وكلانك استعفاسندن دولايی ١٣٣٠ سنه‌سی شعبانك آلتيسنده (٨ تموز ١٣٢٨) اوقاف نظارتندن انفصال ايلمشدر .

١٣٣١ سنه‌سی محرمنك دردنده (١ كانون اول ١٣٢٨) مدرسة‌القضاة قانون جزا معلملكنه تعيين قلنمشدر . سنهٔ مذكوره صفرينك اوناآلتيسنده (١١ كانون ثانی ١٣٢٨) اوقاف همايون نظارتنه اوچنجی دفعه اوله‌رق تعيين بيورلمش ايسه‌ده واقع اولان اعتذارينه بناءً شهر مذكورك يكرمی يديسنده (٢٢ كانون ثانی ١٣٢٨) انفصال ايلمشدر .

مشاراليه ١٣٣١ سنه‌سی جمادی‌الاولاسنك يكرمی برنده (١٠ نيسان ١٣٢٩) دردنجی دفعه اوقاف همايون نظارتنه تعيين بيورلمشدر .

جمعيت تدريسيهٔ اسلاميه هيئت عموميه‌سنك وقوع بولان اجتماع سنويسنده رياست وكالتنه انتخاب ايدلمش اولدقلری ٢٣ رمضان ١٣٣١ و ١٣ اغستوس ١٣٢٩ تاريخلی تذكرهٔ ساميه ايله تبليغ اولنمش ومؤخراً وقوع بولان اجتماعلرده دخی وكالت مذكوره‌يه ينه كنديلری انتخاب ايدلمشدر .

اوقاف همايون نظارتنه علاوةً مسند مشيخت اسلاميه ١٨ ربيع‌الاخر ١٣٣٢ و ٣ مارت ١٣٣٠ تاريخلی خط همايونده بيان بيورلديغی اوزره عهده‌لرينه توجيه واحاله بيورلمشدر .

كاشانه بويله اعلان ايلدم تاريخ تام مصطفی خيری بك اولدی يمن ايله مفتی الانام [١]
١٣٣٢

مشار اليه برنجی رتبه عثمانی ومجيدی نشان ذيشانلرينی حائزدرلر .

* * *

[١] علی اميری افندی حضرتلرينكدر.

فتواخانه

بو مسئله ده نه وجهله جواب احسان اولنور درکه

بو مر

اسلامیت علیهنه تهاجم اعدا واقع و ممالک اسلامیه نک غصب و غارتی و نفوس اسلامیه نک 249
سبی و اسیر ایدلملری متحقق اولنجه پادشاه اسلام حضرتلری نفیر عام صورتیله جهادی امر ایدیکده
«انفروا خفافا وثقالا وجاهدوا باموالكم وانفسكم» آیت جلیله سی حکم منیفنجه کافه
مسلمین اوزرینه جهاد فرض اولوب گنج و اختیار پیاده و سواری اولەرق بالجمله اقطارده کی
مسلمینک مالا و بدنا جهاده مسارعت ایلملری فرض عین اولورمی

الجواب: اولور

الله تعالی اعلم

کتبه الفقیر الیه تعالی خیری عفی عنه

بو صورتده الیوم مقام خلافت اسلامیه یه و ممالک محروسه شاهانه یه سفائن حربیه و عساکر 250
بریه ایله هجوم ایتمک صورتیله خلافت اسلامیه یه عدو و نعوذ بالله تعالی نور عالی اسلامیتک
اطفا و امحاسنه ساعی بولندقلری متحقق اولان روسیه و انکلتره و فرانسه ایله انلره معین و ظهیر اولان
حکومتلرک تحت اداره لرنده بولنان کافه مسلمینک دخی بو حکومتلرک علیهنه اعلان جهاد
ایدرک بالفعل غزایه مسارعت ایلملری فرض اولورمی

الجواب: اولور

الله تعالی اعلم

کتبه الفقیر الیه تعالی خیری عفی عنه

بو صورتده مقصودک حصولی جمیع مسلمینک جهاده مسارعتلرینه متوقف ایکن 251
بعضلری نعوذ بالله تعالی تخلف ایتسه لر تخلفلری معصیت عظیمه اولوب غضب الهی یه
و بو معصیت شنیعه نک جزاسنه مستحق اولورلرمی

الجواب: اولورلر

الله تعالی اعلم

کتبه الفقیر الیه تعالی خیری عفی عنه

بو صورتده حکومت اسلامیه ایله محاربه ایدن حکومات مزبوره اهالی اسلامیه سنک کندیلرینی 252
قتل و حتی جمیع عائله لرینی محو ایله اکراه و اجبار ایدلمش اولسه لر بیله حکومت اسلامیه عساکریله
محاربه ایتملری شرعا حرام قطعی ایله حرام اولوب قاتل اولملریله نار جحیمه مستحق اولورلرمی

الجواب: اولورلر

الله تعالی اعلم

کتبه الفقیر الیه تعالی خیری عفی عنه

بو صورتده حرب حاضرده انکلتره و فرانسه و روسیه و صربیه و قره طاغ حکومتلریله ظهیرلرینک 253
تحت اداره لرنده اولان مسلمانلرک حکومت سنیه اسلامیه یه معین اولان آلمانیا و اوستریا
علیهنه حرب ایتملری خلافت اسلامیه نک مضرتنی موجب اوله جغندن اثم عظیم اولمغله
عذاب الیمه مستحق اولورلرمی

الجواب: اولورلر

الله تعالی اعلم

کتبه الفقیر الیه تعالی خیری عفی عنه

هو

دائرۂ مشیخت اسلامیه

مسئله: بعده ایمه حنفیه دن جواب اولنه جق دیگر مسئله

بو مسئله

خلیفۂ رسول رب العباد خلد الله تعالی خلافته الی یوم التناد

سلطان محمد رشاد خان خامس افندمز حضرتلرینک بو دفعه شرعا

وقوع بولان سفر همایون نصرت مقرون ومسرت مشحونلرنده بخصوص البابل

تجهیز وارسال بیوردقلری عساکر اسلام نصرهم الله الملک العلام

دشمن دین وملت اولان قوم ایله جهاد فی سبیل الله تعالی

عزشانه نیت خالصه سیله محاربه ومقاتله ایتملریله

(من جهز غازیا فی سبیل الله فقد غزا) حدیث شریفی

منطوق منیفی اوزره خلیفۂ مشار الیه افندمز حضرتلرینک

غازی اولدقلری شرعا متحقق اولمغله جمیع اوامر ومحافل

ومنابرده خصوصا خطبه لرده غازی عنوانیله نام نامی شاهانه لری

توصیف وتلاوت اولنمق مشروع ومستحسن اولورمی

الجواب: اولور والله تعالی اعلم

اولور

کتبه الفقیر الیه تعالی

خیری ... عفی عنه

اصللری فتوا خانۂ عالی‌ده محفوظ اولان اشبو ایکی قطعه فتوای شریفه‌نك جواب قسملریله
امضالری مشار الیهك خط دستیدر

خطار — ٦٣٤ نجی صحیفه‌نك اون یدنجی سطرنده‌کی « ١٣٣٢ سنه‌سی ربیع الآخرینك ایکنجی پازارکونی » عباره‌سی « ١٣٣٢ سنه‌سی ربیع الآخرینك اون یدنجی و١٣٣٠ سنه‌سی مارتنك ایکنجی پازار کونی » اوله‌جقدر .

تاریخچهٔ طریق تدریس [*]

سلطنت سنیهٔ عثمانیه‌جه اعلای شان دیانت ، حمایهٔ عرفان وحکمت وسائلنك استحصالی یولنده اظهار ایدیلن خارقه‌لره ، سلطان‌الاقالیم اولان استانبولك ایته‌سنده بریسنده مشهودمز اولان مدرسه‌لر برر شاهددر. او دارالعرفانلرك خزائن کمالاتندن اغتنام ایله‌دیکمز انواع جواهر معرفت صوکره‌لری برطاقم نااهللرك اللرینه دوشه‌رك برچوغی قیمت اصلیه‌سندن دور اولدی . برخیلیسی‌ده ضیاعه اوغرادلدی .

مدارس عالیهٔ عثمانیه‌دن اویله اتقیای علما یتشمشدرکه ، شرع وعقلك استحسان ایتدیکی امر معروفه امتثال وعقل وشرعك تقبیح ایله‌دیکی نهی عن‌المنکردن اجتناب جهتلرنده بالذات مقتدای عالم ایدیلر . ورثهٔ علوم انبیا ، عنوان مفخرتنه استحقاق ذاتیلرینك یار واغیار نظرنده تظاهریله اثبات لیاقت ایدرلردی .

تخت عثمانی‌یه بخش رونق ایله‌ین سلاطین سالفه‌نك عموماً مشاورلری ایسه ، زمانلرنده موجود اولان ونص کریم ایچنده قدر والالری تبجیل بیوریلان علما ایدی مؤسس بنیان دولت عثمان غازینك ـ بر دولت مدنیه‌نك تأسیسی ایچون اقتضا ایدن سطوت مادیه ، فضائل اخلاق ، قدرت فکریه کبی اوچ رکن قویمك مذاکرهٔ استحصالنده ـ معین ومشاور منفردی شیخ اده‌بالی کبی او دورك الك بیوك بر علامهٔ دانشوری ایدی .

فاتح عصری که ، برکت علم وهنر ، کثرت فتح وظفر جهتیله سلطنت عثمانیه‌نك بر دور ممتازی ایدی . ملا خسرو کبی ، ملا کورانی کبی ، برچوق افاضل حضرت پادشاهك بزم ورزمنده مشاوری ایدی .

عصر سلیم خان اولده ایسه فضلای اسلام ایچنده مفتی‌الثقلین عنوان بلندی ایله معروف اولان ابن کمال او پادشاه حکیمك حضرده سفرده مستشار افکاری ایدی .

ابوالسعود افندی ایسه عصر قانونینك ارشاد عقل سایه‌سنده نظر انتباه وکیاسته قارشی دیکلمش بر عماد پر وقاری ایدی .

ایشته بو سلاطین اولین ملکلرنده بوصورتله اجرای عدالت واستحصال قوت ایتدیلر . دولت عثمانیه‌نك ـ اوزمانلر علماسنك کثرتی جهتیله ـ بودارالملك فنا ایچنده خزینهٔ ثروتی صرف علم و معرفتدن و سرمایهٔ مباهاتی مقتضای عرفان اولان نجابت وجلادتدن عبارت ومدبران امور دولت همان کاملاً علمای شریعت ایدی .

[*] معلم محترم امین بك افندی طرفندن تحریر واتحاف اولنمشدر .

استانبولده اساساً مدرسه تحصیلاتی - برقرن جهانه خاتمه چکوبده بر چوق فیوضات عرفان ومدنیتله زینتیاب اولمش برعصر دیکرك کشاد وقایعنه قدرتی ، کمالات متنوعه و مظفریات متتابعه‌سیله انظار عالمده اثبات ایله‌ین - فاتحك دور حکومتنده ابتدا ایدر .

واقعا بوعالم امکانده باشلی باشنه بردنیای معرفت وجوده کتیرمش اولان حضرت فاتحك مؤسسات علمیه‌سندن نشأت ایتمه‌مش شیخ اده‌بالی کبی قره خلیل کبی ملا خسرو کبی ، ملا کورانی کبی ، خضربك کبی فضائل باهره ومشهوره‌لریله عالم عثمانی‌یی شرفیاب ایله‌مش بعض اعاظمه تصادف اولونور . بونلر قدرت فاطره‌نك نادراً یتشدیردیکی خوارق فطرتدن معدوددر .

تربهٔ معلای فاتحی اعزاز ایدر بر صورتده دائراً مادار احاطه ایله‌ین اومدرسه‌لر ، حضرت پادشاهك ترقئ معرفت ونشرعدالت خصوصنده کی متانت مجسمهٔ افکارینه برر آبدهٔ استوار عرفاندر .

بزده تقدیر معرفت ، بیاغی حضرت فاتحك کرامت عرفانندن ، ومراتب علما ایسه سلطان سلیمان قانونینك الجاآت زماننده متولددر . خصائل عالیه ، مکسوبات علمیه‌جه متبحر منفرد اولان فاتح معارف جدیدهٔ عثمانیه‌نك مهد ظهوری اولمق اوزره احداث ایله‌دیکی مدارسك رسم کشادنده ، صدر اعظمی ایله ، شیخ‌الاسلامی ایله ، وزراسیله ، امراسیله حتی بتون محبان معرفتیله برابر بالذات بولنمش ایدی .

حضرت پادشاه زی علمایی لباس فاخر سلطنته مرجح کوره‌رك اویله برقیافت محترمه ایله مشتاقان معرفت آره‌سنده کورونمشیدی .

ایلك درسه الیوم دارالخلافة‌العلیه مدرسه‌سنك صنوف عالیه‌سندن دردنجی سنه‌سنه تخصیص قلنان [تابخانه] مدرسه‌سنده ابتدا ایدلدی . بوحین ابتدا ایله‌ده - زمانك علماسی آره‌سنده تحدث ایدن مباحث معضله‌یی حل وحسمده حکم اولمق کبی برقوت علمیه صاحبی اولان - فاتح عالم انسانیتك کرسئ عرفان ومدنیتی استانبولك الك مستثنی برموقع معلاسنده وضع ایتمش اولدی .

فاتح محصول عرفانی اولان مدارسك ترتیب تدریسات و نظاماتنه ترکستان علیادن دعوت وجلب ایله‌دیکی علی قوشجی مرحوم ایله ملا خسرو کبی ایکی داهینك و اوزمانلر موجود اولان برچوق اعاظم علمانك علوهمتلریله موفق اولدی .

دولت علیهٔ عثمانیه تا ابتدای ظهورندن بری حفظ حقوق عبادکبی وظائف بشریه ایچنده اعظم و اشرف اولان بر امرك ایفلسنه فوق‌الغایه اعتنا ایدردی . بو

وظيفه بو ميزان عدل وحق ـ اماناتى اهلنه توديع ايديكز ! ـ تنبيه جليل سبحانيسنه توفيقاً علما صنفنك يد اقتدارينه مودوع ايدى . بو سببله پادشاهلريمز .. وزرامز.. عموماً خلق ارباب علمه ـ فى حد ذاتها رتبهٔ علمدن اعلى بر مرتبه اولماديغنـدن ـ تعريف ناطقه‌يه صيغامايه‌جق درجه‌لرده حرمتلر اظهار ايدرلردى .

اسلاميتده مساوات عامه اسبابنى تغيير ايده‌بيله‌جك بر قوت يوقدر . وار ايسه قدرت علم وعرفاندركه اصحابنه افراد اره‌سنده آسمانى بر امتياز بخش ايدر . بوده وهاب كريمك فرقان مبيننده‌كى وصف جميلندن متولد بر عطيهٔ مخصوصهٔ آلهيه‌در .

وقتيله علماى عثمانيان ايسه مدارس مرتبه‌ده على الترتيب درسلر كوره‌رك وزمانلرنده جارى كافهٔ علوم وفنونده بضاعهٔ كامله حاصل ايليه‌رك سلف صالحين حضراتنك اثرينه تماميله اقتدا ايدرلردى .

طريق علمايه سالك اوله‌جق طالبين عرفان اول امرده علمادن برذاتك رحلهٔ تدريسنه داخل اولورلر . [خارج] درسلرى عد اولنان مقدمات علوم وفنونى آندن تعليم ايدرلردى . مقدمات علومى تحصيل، معلم اوللرى اولان برذاتك دلالت مخصوصه‌سيله مدرسيندن ديكر ذاتك حلقهٔ تعليمنه صوقوله‌رق [داخل] درسلرى ناميله ياد اولنان علوم عاليه‌يى تدرس ايلرلردى . دروس عاليهٔ مذكوره‌يى‌ده بووجه ايله اكماله موفق اولان طالبين آرتق بونلكه صحن درسلرينه كسب لياقت ايلمش عد ايديليرلر ايدى . [مدارس صحن] ايسه فاتح جامع شريفنك ايكى طرفنده كائن كاركير قورشونلى سكز مدرسه‌دركه بونلر [صحن ثمان] اطلاق اولنور . فقط طالبين ايچون [مدارس صحن] ه داخل اولمقده اويله قولاى برشى دكل ايدى .

ابتداى امرده مدارس صحنك اعداديسى حكمنده بولنان مدرسه‌لرده اكمال علوم مرتبه ايلمك ايجاب ايدر ايدى . اعدادى حكمنده بولنان بو دارالعرفانلر ايسه طلبهٔ علومى مدارس صحنه ايصال ايلدكلرى جهتله بونلره [موصلهٔ صحن] عنوانى ويرلمش ايدى .

اكمال علوم مرتبه ايدوبده [صحن ثمان] ده صاحب حجره اولمغه موفق اولان طلبهٔ علوم اويله معلومات ناقصه اصحابندن اولمايوب هربرى برچوق تأليفات مرغوبه وجوده كتيرمش تقوى وديانت وكمال فضيلتكى اشراف امته خاص برچوق محاسن سنيه‌يى نفسلرنده جمع ايتمش اصحاب دهادن بولنورلردى . بو اعاظمك اليوم متداول اولان متروكات قلميه‌لرى ، مخلدات عظيمه‌لرى زمانمزده تحصيل علم نامنه وقف حيات

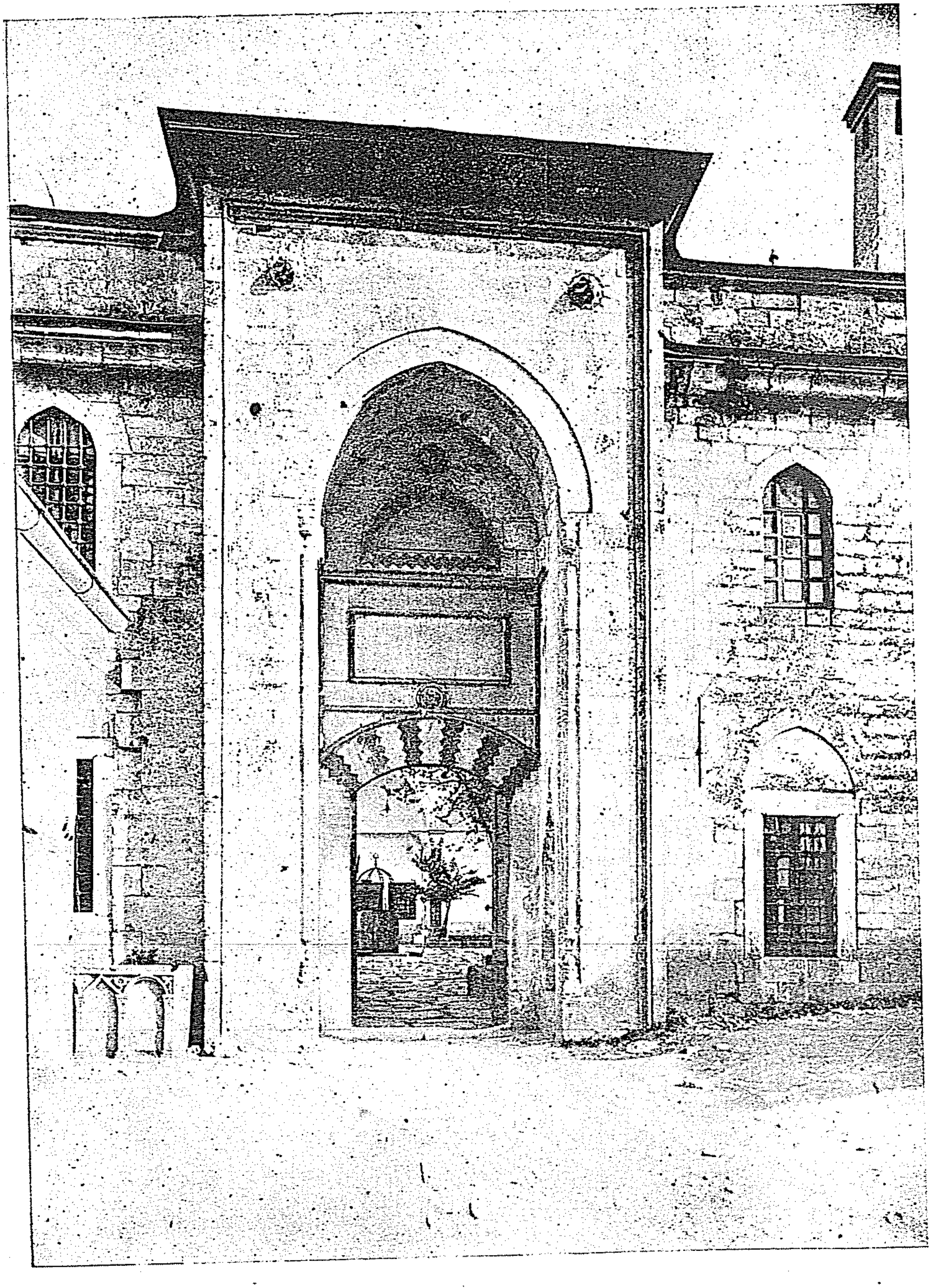

تابخانه مدرسه‌سی (مدخل)

ایتمش وایلین اصحاب کمالك ـ بوقدر ترقیات علمیه‌نك وجوده کلسیله برابر تنویر افکارینه خدمت ایتمك قوت ومزیتندن دوشمه‌مشدر .

اصحاب حجره‌نك قدملیلری مدرسه‌لرینك مذاکره‌جیلری اولوب اول وقتك اصطلاحنجه بونلره [معید] دینلیر ایدی .

معید عنوانتی حائز اولان بواصحاب حجره [صحن ثمان] مدرسه‌لرینك آرقه‌لرنده کائن اولوب اعدادی حکمنده بولنان [تتمه مدرسه] سنده کی طلبه‌یه‌ده تدریس علوم ایلرلردی .

بویله علی‌الدرجات مدرسه‌دن مدرسه‌یه نقل وحرکت ایدرك بوترتیب ایله تحصیل کمالات ایلیه‌ن طریق علما سالکینی اصولاً ملازم اولدقلرنده اسملری جریدهٔ دولته قید ایله اصولاً [قاضی] اولورلردی .

علوم شرعیه وعقلیه‌ده اظهار واثبات ایلدیکی کمال ایله استاد کل عنوان شریفنه کسب استحقاق ایلیه‌ن حضرت فاتح ؛ حکمت حکومته اوفق بر صورتده وجوده کتیردیکی بوترتیبات تدریسیه‌سی ایله مرکز سلطنتنی دار التعلیم عالم اولمق مرتبه‌سنه ایصال ایلشدی . بومرتبات تحصیلیه‌یی زمانزه تطبیق‌ایتمك ایستراسه‌ك : [صحن ثمان] مدارسی بر دارالفنون ، [تتمه مدارسی] که [موصله] عنوانی ویرلشدر ، آنلرده برر اعدادی ، خارجده انشا قلنان [ابتدای داخل] مدارسی برر رشدیه ، [ابتدای خارج] مدارسی‌ده برر مکاتب ابتدائیه حکمنده ایدی . [صحن ثمان] مدارسی‌صرف متخصصین یتشدیرمکه مخصوص اولدیغندن موصله‌لرده اکمال نسخ ایلیه‌ن طلبهٔ علوم هانکی شعبه‌ده بهره‌دار فیوضات اولمق دیلرسه [صحن ثمان] ك اوشعبه‌سنه داخل اولوردی .

مملکتده صنوف مختلفهٔ فن وعلم ، تکمیل بومدرسه‌لرده تدریس ایدیلیر؛ حاکملر، حکیملر ، طبیبلر ، مهندسلر تکمیل بودارالفیوضاتدن یتیشیر ایدی .

اسلاف ایچنده فاضل احمد پاشا کبی ، مدرس عثمان پاشا کبی مدرسه‌لکدن نائل وزرات اولانلرده وار ایدی . بونلر علماً ، لیاقةً هرایکی مسلکده‌ده اثبات لیاقت ایلیه‌ن ارباب شجاعت وکمالدن ایدی .

[صحن ثمان] مدرسلری ، قدوةالعلماء المحققین ، ممتاز الفضلاء المحققین عنوانلرینه بحق شایان اولدقلری جهتله انظار عوام وخواصده رفیع الشان ایدیلر . او زمانلر مدرسلك رؤسی‌ده لیاقت صحیحه اصحابنه اعطا اولنوردی . ترتیب وجه‌ایله اکمال تحصیل ایلیه‌رك ملازمت کاغدینی اخذ، برچوق سنه‌لر دها علوم عالیه اکتسابنه وقف حیات

و بولندقلری مسلك مقدسده رفقای عرفانه رجحان فضلنی اثبات ایلیه‌رك نائل رؤس اولورلر ایدی . نائل رؤس اولانلرده ابتدای امرده آشاغی درجه‌ده برمدرسه‌نك مدرسلکنه تعیین اولنوب درجه درجه مظهر ترقیات اوله بیلیردی . افضل الفضلاء المتورعین عنوانیله یاد ایدیلن قاضی القضاة که قاضیعسکرلك مقامی دیمکدر. نائل رؤس اولوبده ترقی‌یه استحقاق ذاتیسنی اثبات ایدنلره منحصر واستانبول کبی ، ادرنه کبی بلاد جسیمه قاضیلکلری‌ده رتبهٔ تدریسی احراز ایلیان بو مشاهیر جلیل القدرك وجودلریله مشرف ومفتخر ایدی . علمایه قارشی بیوك ، کوچك عموماً خلقك کوکللرنده حرمت ومحبت مکنوز اولدیغندن موالی وقضاة بی‌وجه بلای عزله اوغرادلمازدی . علما ایسه بودنیای فانینك کافهٔ مراتب عز ووقارینی آنجق علمك درجات کمالنده آرادقلرندن اون بشر ، یکرمیشر سنه مدتله قالدقلری مأموریتلرنده ادامهٔ حقانیته واجرای احکام عدالته اعتنا ایلرلر ایدی . انفصاللری ایجاب ایدنلرده رتبهٔ علمك علو قدرینی تجیلاً مستوفی معاشات ایله تقاعد ایدیلیرلردی . ایشته فاتح دوری دولت ایچون منتهاسی برچوق نیر معالی‌یه واصل اولور بویله برباب نجات ومدنیتی کشاد ودور قانونی ایسه اقتضای حال ورمانه کوره مدارسده برچوق اسباب ترقیات وتعدیلاتی احضار واجرا ایله برابر مراتب علمیه‌یی‌ده ایلاد وایجاد ایلمشدر .

عصر قانونیده اردوی عثمانی شرقاً ، غرباً احراز ظفرله مرکز سلطنتدن اوزاقلشمقده ایدی . اس الحرکاتندن اوزاق دوشن بویله بر واسطهٔ سطوت ایچون زیاده مقدارده طبیب ، جراح کبی هیأت صحیه‌یه واوزمانلر ملك سلیمان عثمانلیلرجه وبلکه بتون جهان انسانیتجه معارف عصریه‌نك مرکز انتشاری اولدیغندن معموریت ملکیه‌ده استخدام قلنق اوزره برچوق مهندسه‌ده احتیاج عظیم حاصل اولدیغندن سلیمانیه جامع شریفی جوارنده طبابت و ریاضیات تحصیلنه مخصوص اولمق اوزره بر طاقم مدارس وجوده کتیرلدی . از جمله اطبا ایچون خاصةً برطب مدرسه‌سی انشا وآنك یانده‌ده بر دارالشفا بنا ایدلدی .

سلیمان قانونی ، دنیاده موجود مبانینك صنایع عماریه‌جه الك کوزللرندن معدود اولان معبد مبارکنك جوارنده درت مدرسهٔ جسیمه وجوده کتیردی .

بونلر ، عظمت نمون اولان سلطنت سلیمانیه‌نك علم وفن نامنه تأسیس ایدیلن درت رکن عظیم کمالاتیدرکه ، الآن دوکه‌جیلرده انظار ابتصاره قارشی ارائهٔ فیض وعرفان ایدر .

بومؤسسات معرفتی فنون حربیه‌نك مقدماتی اولان علوم ریاضیه‌نك تحصیلنه تخصیص

ایلدی . ینه اومعبد مقدسك تماماً پیشکاهنده برده دارالحدیث انشا اولنه‌رق زمان قانونیده‌ده متخصصین بووجه ایله بوس بتون تفریق ایدلدی .

دارالحدیث مدرسی ، علما ، قدما مدرسین موجوده‌نك اقدمی عداولونوردی . بر طاقم مدارس ایسه مدرسهٔ سلیمانیه‌نك اعدادیسی اعتبارنده بولوندیغندن بونلره‌ده موصلهٔ سلیمانیه عنوانی ویرلدی .

ابتدای داخل وابتدای خارج مدارسنده اکمال معلومات ایله‌ین برطالب عرفان طبیعیات کبی ریاضیات کبی طبابت کبی علوم عقلیه تحصیل ایده‌جکسه موصلهٔ سلیمانیه‌یه [سلیمانیه تمه‌لرینه] ادبیات عربیه کبی فقه کبی کلام کبی علوم شرعیه اکتساب ایلیه‌جکسه [فاتح تمه‌لرینه] داخل اولوردی . یوقاریده‌ده بالمناسبه عرض ایدلدیکی وجه ایله جریدهٔ دولتده « ملازم » عنواننه استحقاق انجق تمه مأذونیننه خاص ایدی .

دور قانونی وسعت ملك ، کمال سلطنت اعتباریله دولتك منتهای مرتبهٔ اقبالی واشواق ظفر واجلال زمان مناسبتیله نظرلردن مستورقالان بعض احوال نا بجادن طولایی‌ده شعشعه‌سی جهانی طوتان او پرتو اقبالك مقدمهٔ زوالی ایدی . مدرسه‌لرده یاواش یاواش بو انحطاطدن حس ایدیلیر درجه‌لرده متأثر اولمشلردی .

فاتح بنا کرده‌سی اولان مدارس ثمانیه ده سید شریفك اثارندن اولان حاشیهٔ تجرید کبی شرح مواقف کبی درسلرك اوقوتدیرلمه‌سنی تنسیب ایتمش؛ وقفیهٔ مشهوره‌سنده‌ده [قانون اوزره شغل اولنه] فرمان حکیمانه‌سیله بوفکر سلیمنك تأیید ودوامنه آرزو کوسترمش ایدی .

واحیفا که سلطان سلیمان قانونی دور اقبالی متعاقب [بو درسلر فلسفیاتدر] ادعای نابجاسیله صحن ثمان پروغراملرندن طی اولونمش یرلرینه هدایه کبی اکمل کبی درسلر اقامه ایدلمش . دها صوکره‌لری فنون جدیده حقنده بین العلما بر طاقم اعتقادات غریبه حاصل اولمش .

مشهوردرکه ۹۸۷ تاریخنده تقی الدین مصری طوبخانه‌نك اوستنه تصادف ایدن ذروهٔ جبلده بر رصد خانه وجوده کتیرمش ایدی . جهان غیبك کشف احوالنه بورادن اطلاع ایدیلیور اعتقادیله بو اثر بدیع برطاقم تعریضات وممانعاته اوغرادی . تدقیقات ریاضیه‌نك محصولات ونتایج نافعه‌سنه محل تطبیق اولمق اوزره نظر عرفان اوکنه قورولمش اولان بویله بر بدیعهٔ فن بر ادعای باطل قارشیسنده محو اولوب کیتمشدر .

سلیمانیه مدارسنك بناسندن صوکره مدارسك وظائف مخصوصه‌سنه نظراً مراتب مدرسین بروجه آتی اون ایکی درجه اعتبار اولنمشدر : ابتداء خارج ــ حرکت خارج

ـ ابتداء داخل ـ حرکت داخل ـ موصلهٔ صحن ـ صحن ثمان ـ ابتداء آلتمشلی ـ حرکت آلتمشلی ـ موصلهٔ سلیمانیه ـ خوامس سلیمانیه ـ سلیمانیه ـ دارالحدیث .

موصلهٔ سلیمانیه ایله آنك فوقنده بولونانلره [کبار مدرسین] اطلاق اولونورکه بوطریق ایله اصحابی نائل مولویت اولورلردی .

موصلهٔ سلیمانیه‌نك آلت طرفنده‌کیلرده ایکی صنفدر :

بری : صحن ثمان ایله آنك اوست طرفیدر :

دیکری : موصلهٔ صحن ایله انك مادونیدر :

پنجشنبه کونلری مدرسینك شیخ‌الاسلام افندی ایله کوروشمه‌لری عادات مرعیه و اصول متخذه اقتضابندن اولدیغی جهتله یوم مزبورده‌ده [ملازمت] کونی اطلاق اولونوردی .

شیخ‌الاسلام افندی‌یی زیارته کیدن مدرسیندن صحن ثمان ایله انك مافوقی اولانلر حضور شیخ‌الاسلامی‌یه داخل اولونجه‌یه قدر مخصوص بر اوطه‌ده اقامت وموصلهٔ صحن ایله آندن اشاغی درجه‌ده بولونانلر صفه‌ده استراحت ایدرلردی . وقت قبول حلول ایدوب‌ده هیأتجه شیخ‌الاسلام افندینك حضورینه داخل اولدقلری زمان دارالحدیث مدرسی جمله‌سنه ریاست ایدردی .

سلیمانیه‌ده‌کی کارکیر درت مدرسه‌نك درت مدرسی طریق تدریسك اون برنجی مرحله‌سنی تشکیل ایلر ایدی .

خوامس سلیمانیه ایسه مدارس اربعهٔ مذکوره ایله موصلهٔ سلیمانیه آره‌سنده برباشقه درجه اعتبار اولونان بش مدرسه‌درکه بونلرك بش مدرسی بولونوردی یاقین وقتلره قدر بورادەکه مدرسین کرامك تزیید عددینه امکان یوق ایدی . فقط بعض احوال بونلرك‌ده نظامات موضوعه‌سنی تار ومار ایتدیکندن مدرسین عددی بالاعتبار تکثر ایتمشدر . خوامس تعبیری‌ده خامسه‌یه تبدیل ایدیله‌رك مدرسین قدیمه دفاترنده خوامس‌سلیمانیه یرینه دفاترجدیده‌ده خامسهٔ سلیمانیه تعبیری‌اقامه اولونمشدر .

صحن‌ثمان مدرسی سکز عدد اولوب بونلر تناقص وتزاید ایتمز ایدی . فقط درجات سائره‌ده بولونان مدرسه‌لر متعدد ومتکثر اولدیغندن زمان زمان تأسیس ایدلمش‌اولان مدارس‌مقدار مخصصاتنه کوره یوقاریده ذکرایدیلن درجاتدن‌برینه الحاق اولونوردی .

اوائلده مدارس مخصصاتنه اثبات استحقاق‌ده مطلق‌خدمت فعلیه‌یه مشروط ایدی . خدمات فعلیه ایسه نظامات موضوعه‌نك اخلال ایدلمه‌سیله برابر متروك اولمغه

باشلادیغندن برمدرسه‌نك مدرسلكی بولوندیغی صنفك درجه‌سنده بر اعتبار وهمی حالنی آلدی .

بواعتبارات‌ده ینه زمان زمان چوغالدی .

بویله بر اعتبار وهمی‌یه مظهر اولان مدرسین مدرسه‌لرینك سمتلرینی بیله بیلمز برحاله كلدی. ایش بردرجه‌یه واصل اولدی كه بوس بتون خراب وحتی یانه‌رق مبدل تراب اولمش مدرسه‌لرك مدرسلكی دخی اوته‌كنه بریكنه توجیه اولونوردی . كیده كیده حضرت فاتحك همت بی‌همتا واعانهٔ مشورت علما ایله وضع ایلدیكی اساسات بووجهله رخنه‌دار ایدلدی .

طریق علمك عظمت قدرینی صیانت ولیاقت واهلیتدن بی‌نصیب كسانك بومسلك كزینه داخل اوله‌بیلمه‌سنه ممانعت ایچون سالفین علما طرفندن تأسیس ایدیلان امتحان اصولی یالكز طلبهٔ علومه حصر ایدلمكه باشلادی .

خدمات فعلیه ، مولویتلرده‌ده یواش یواش الغا ونائبلر معرفتیله ایفا اولنمغه باشلادی. مولویتده برسنه مدت عرفیه قانون حكمنه كیردی. مدرسلك كبی بوده درجاته تقسیم ایدلدی .

هرسنه دارالحدیث وسلیمانیه مدرسلریله الت طرفدن اوچ مدرس كه جمعاً سكز مدرسك عهده‌سنه برر سنه مدتله مخرج مولویتلرندن بری توجیه اولونوردی . بر سنه‌نك ختامنده انفصال ایلرلر ومخرج معزولی اعتبار اولونورلردی. ینه هرسنه بونلرك ایچندن دردینه برسنه‌یه مخصوص اولمق اوزره [مصر ـ شام ـ بروسه ـ ادرنه ـ] وبونلرك معزوللرندن ایكیسنه [مكه ـ مدینه] بونلرك معزوللرندن برینه [استانبول قاضیلغی] استانبول معزوللرندن برینه اناطولی صدارتی یعنی قاضیعسكرلكی ، اناطولی معزوللرندن برینه‌ده روم ایلی قاضیعسكرلكی ویرلك رسم وعادت حكمنه كیردی . شوحاله نظراً استانبول قاضیلكی [حرمین محترمین] قضالرندن برینی ضبط ایدن ذواته توجیه ایدیلیر ایكن بوقاعده‌ده اخلال ایدلدی . رجال علمیه‌نك مخادیم كرامنه توجیه اولونمغه باشلادی . اصولاً استانبول قاضیلغنه نائل اوله‌جقلر عهده‌لرینه برر پایه توجیهیله نصیبلرندن محروم ایدیلیرلردی .

(١١٨٩) تاریخنده حسرة الموالی اولان [حرمین محترمین] ایچون بر نظام وضع اولندی . بالفعل حرمین قاضیلری موجود ایكن پایه ایله ترفیع طریق ایله‌ینلره استانبول قاضیلغنك توجیه اولنمامسی برقانونه ربط ایدلدی .

بالاده عرض اولندیغی وجه ایله هرسنه اوست طرفدن سکز مدرس مولویت عنوانیله مدرسلکدن چیقار الت طرفدن سکز مدرس انلرك یرینه قائم اولورایدی. بوصورتله‌ده طریقده برسلسله یوریدیلیردی . بالآخره بوحرکت یوقاریدن اشاغی سرایت ایتدی. تاابتدای خارج رتبه‌سنه قدر تأثیر ایلدی . بوندن طریقجه اوقدر مضرت وقوعه کلدی‌که تعریفنه امکان کوریله‌مز . چونکه اوست طرفدن چیقانلره نسبتله الت طرفدن ابتدا خارج رتبه‌سیله کیرنلر کثرتده اولدقلرندن وصحن ثمان مدرسلری سکزدن زیاده بولنمادیغندن موصلهٔ صحنده قالان مدرسینك مقداری حد معروفی تجاوز ایتدی .

دور سلیم ثالث، زمانمز کبی بردور تجدد وانقلاب اولدیغندن طریق علمانك‌ده اصلاحنه صرف همت ایدلك ایستنلدی . اوزمانلر مسندجلیل فتوایه کتیریلن حمیدی زاده بوامر خیراصلاحه تشبث ایتدی . فقط الجا آت زمانی دوشونمدی . معزول حتی مدخول اولدی .

مشارالیهی استخلاف ایلیان عمر خلوصی افندی ایسه صلابت دینیه کبی ، فضائل ذاتیه کبی حمیت اسلامیه کبی مزیات مخصوصه ایله طریق علمده حائز کمال ایدی .

شریعت اسلامیه‌نك بتون جهان انسانیت نظرنده علویت وقدسیتنی اظهار ایچون اوده عین صورتله اصلاحاته اقدام ایله‌دی .

حیفا که مرعی اولان اصول مراتبی مدار استحقاق عد ایدن مقبلان طریق بواصلاحات متصوره‌نك اوکنه برسد سدید اهنین کبی دیکلدیلر . او صاحب عزم وفضیلت‌ده مسند مشیختدن بوصورتله دوراولدی . دورمشروطیته قدر همان اصلاحات جزئیه اجراسنه‌بیله امکان بولنه‌مادی .

عهد حمید اول ایله زمان سلیم ثالث آره‌سنده فاتح وسلیمان قانونی دورلرینه خاص شعشعهٔ کمالات وعرفانی ادامه‌یه برر مأمور معنوی صورتنده یتیشن مشهور احمدالفاز ابادی ، عرفان مجسم زمان اولان اياقلی کتبخانه وآنك شاکرد کمالی اولان کلنبوی اسماعیل افندی وتاتارجق عبدالله افندی ایله پالا بیق محمد افندی وبرادر اشهری عبدالرحیم افندی‌کبی برقاچ داهی ایسه مدارس موجوده‌نك محصول معرفتی اولمقدن زیاده قدرت فاطره‌نك بوامت مرحومه‌یه براحسان مخصوصی ایدی . طریق علمانك اوغرادیغی بوقدر انحطاط ایله برابر فکرلریله ، قلملریله اعلای دین یولنده استقامت نمای کمال اولان اصحاب علمه مخصوص دفتر اکابر مدرسه‌لرده ینه بوش بتون قاپانمامش ایدی .

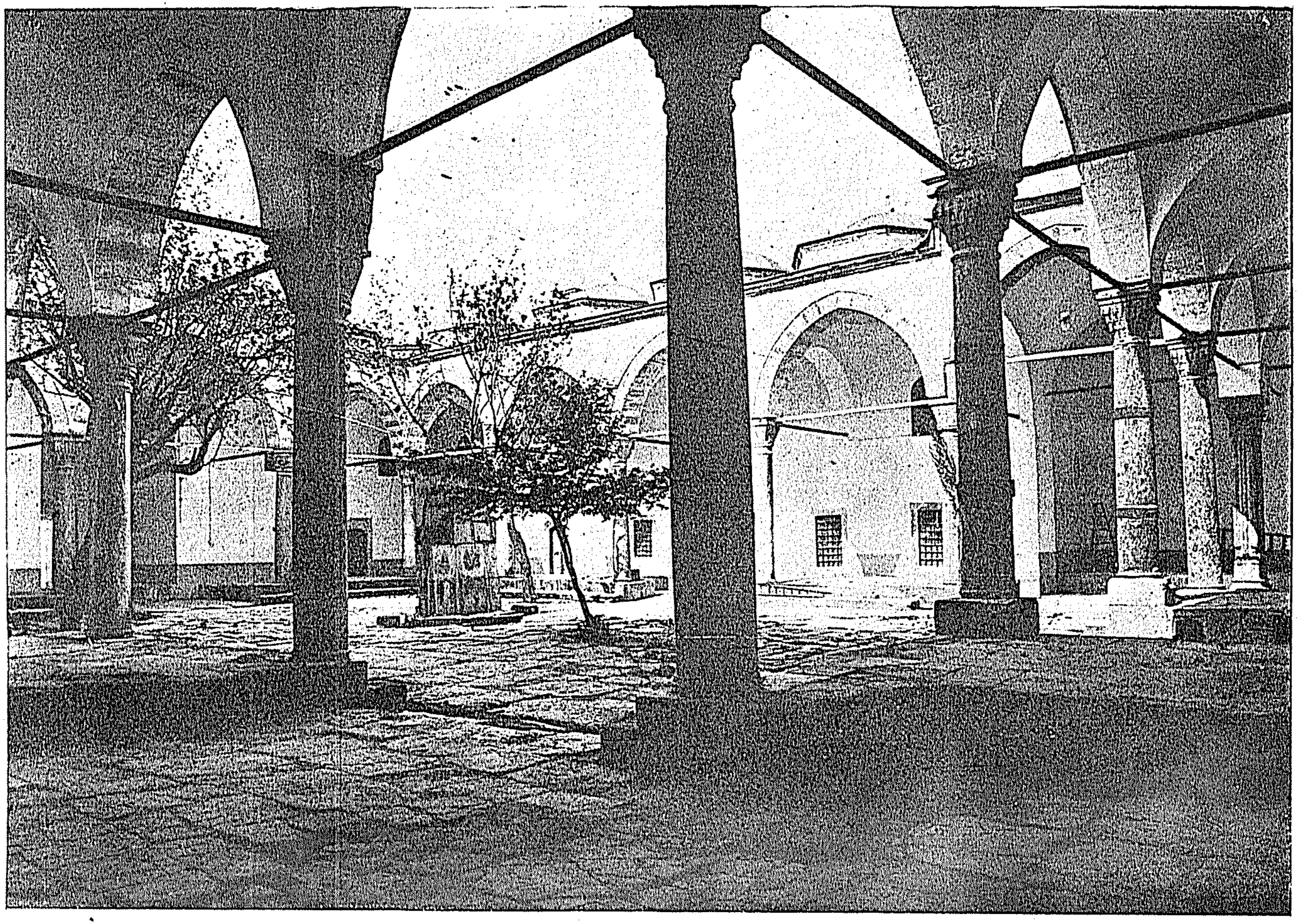

تابخانه مدرسه سی

(داخل)

آقشهرلی عمر افندی ، ودینلی خواجه مصطفی افندی ، حافظ سید افندی ، کریدلی خواجه ، قرین آبادی عبدالرحمن افندی ، فلبه‌لی خلیل افندی ، یاقوه‌لی علی افندی ، تحریر شهر احمد جودت پاشا ، حافظ غالب افندی ، حافظ شاکر افندی مرحوملر ایله بوکون رئیس علما بولنان تکوشلی یوسف ضیاالدین افندی کبی اعاظم هپ او انتظامی غائب ایتدیکندن بحث ایله‌دیکمز مدرسه‌لردن یتشمش اصحاب قدرت وفطانتدر .

هله پك کنج دینیله‌جك بر سنده ایکن رحلهٔ تدریسی کرسیٔ دارنعیمه تحویل ایلیه‌ن خواجه شوکت افندی اسملرینی صایدیغمز ارباب فضیلت اره‌سنده حقیقته بر اتشپارهٔ کمال ایدی .

مشارالیهك شاکرد معرفتلری اولان واسملری لسان رحمتله یاد ایدیلن مناسترلی اسماعیل حقی افندی ، مغنیسالی حاجی حافظ امین افندی ، طاشکوپریلی عبداه افندی ، جمعه‌لی مصطفی افندی و سائره کبی افاضل ایسه عرفان و کماللرینی عمومه تصدیق ایتدیرمش ارباب فضیلتدن ایدیلر .

قرین آبادی زاده عمرحلمی افندی ، قیوجقلی زاده عاطف بك کبیناملرینی ملتنك خاطرهٔ احترامنه نقش ایدرك درسخانهٔ حیاته وداع ایلین اعاظم دخی فیض کمالی ینه مدرسه‌لردن اخذ ایتمش ایدیلر .

مع مافیه قوجه بر ملت اسلامیه‌نك شان جلیل خلافتنی حائز بر مرکز سلطنتده بویله اوچ بش متبحرك موجودیتی ، افرادی بودنیای فانیده تحصیل کمال ونشرمعرفته مأمور اولمق اوزره کلن بر امت مرحومه‌نك اعاظم علما یتشدیرمکده‌کی کمالنی ارائه واثبات ایده‌مز .

وقتا که دور مشروطیت حلول ایلدی ادارهٔ حکومتك هر شعبه‌سنده بر دور تجدد ظهورایتدی . معارف عمومیه‌نك جهت علیاسنی کافل اولان مدارسك ، اصلاح احوالی اعظم مقاصد واجل وظائف عد ایدیله‌رك بو نقطه‌یه بذل همت وبوسایه‌ده حقوق علما لایق اولدیغی رتبهٔ عزت و رفعتده صیانت اولندی . بر چوق اعاظم دینك احراز مثوبات مقصد علویسیله وجوده کتیردکلری مؤسسات خیریه‌نك الجاآت زمان ایله متناسب اسباب ترقیاتی استحصال ایدلدی . اصحاب وقفك فی‌سبیل‌اه بذل ایلدیکی نقدینهٔ ثروتی مشروط لهنه تخصیص قلندی . انظار عالمده نجابت وحیثیتك مجسم برمعنای کمالی اولان اصحاب علم صحیحاً مستحق اولدقلری بر مرتبهٔ علیای فضیلته اصعادی اسبابنك استکمالنه تشبث ایدلدی .

مدارسك اصلاح وترقياتی حقنده سا ١٠ ذی‌القعده سنه ١٣٣٢ و سا ١٨ ايلول سنه ٣٣٠ تاريخنده قلمه النان اسباب موجبه لايحه‌سنده تفصيلات مكمله موجود اولديغندن بورايه عيناً درج اولندی :

اصلاح مدارس نظامنامه‌سنك اسباب موجبه لايحه‌سی

«مركز قسمی»

تاج معلای سلطنت سنيهٔ عثمانيه جوهر بی نظير خلافت كبرای اسلاميه ايله شعشه‌پاش كمال اولديغنه وذات شوكتسمات حضرت پادشاهی خلافت مبجله‌لری حسبيله دين مبين اسلامك حامیٔ عال‌العالی بولنديغنه نظراً علوم شرعيه‌نك مفيض كمالاتی اولان مدارس اسلاميه‌نك قلمرو دولت عثمانيه‌ده هردرلو تكملاته مظهر وممالك سائره مؤسسات علميه‌سنه من‌كل‌الوجوه غبطه‌آور اولمسی لازمه‌دن ايكن مدارس مذكوره‌نك مع‌التأسف بر آره‌لق دوچار اولديغی اهمال ولاقيدی احتياجات حال وزمانه كوره ترقيلرينی تأميندن قطع نظر حين تأسيسلرنده‌كی انتظامك بيله پی‌درپی ضياعنی انتاج ايلديكی غير قابل انكار حقايق اليمه‌دندر . بحسب‌الخلافه حكومت سنيه‌نك دائما پروردهٔ همت وعاطفتی اولمق لازم كلن مدارس اسلاميه يتشديرديكی ارباب فضيلتك تهذيب اخلاق وتنوير افكار ملت ومعاملات عموميه واحوال اجتماعيهٔ مملكته ايتدكلری وايده‌جكلری خدمت اعتباريله‌ده نظر دقت واهميتدن بر لحظه آيرلامق مقتضای حكمت حكومت اولوب فی‌الحقيقه درت سنه‌دنبری مدارسك اصلاحی وطلبهٔ علومك ترفيه احوالی ضمننده حكومت وملتجه بعض تدابير اتخاذ ومهما امكن فداكارلق ابراز اولنمش ايسه‌ده موضوعك وسعت وعلويتی پيش امعانه آلننجه دها بر خيلی چالشمق احتياجی رونما اولمقده‌در . بناءً عليه مدارس علميه‌نك الطاف جليلهٔ صمدانيه‌دن مستدعا بولنان ترقيات وتكملاتنه مدار اوله بيله‌جك بعض اساساتی محتوی ومطالعات وملاحظات آتيه‌يه مبتنی اولمق اوزره ملفوف نظامنامه لايحه‌سی قلمه آلنمشدر .

سلاطين عظام وسائر واقفين كرام طرفلرندن استانبولك محال مختلفه‌سنده وجوده كتيرلمش مدرسه بنالری ايچنده قيمت تاريخيه ومعماريه‌يی واوصاف مطلوبه وشرائط مقتضيه‌يی حائز اولانلر بولنديغی كبی تعديلات وتعميرات جزئيه نتيجه‌سنده طلبه‌نك رفاه وحضور ايله اقامتلرينه مساعد بولنانلرده اولديغندن بونلرك تفريقی ووحدت اداره‌نك

مجرب اولان منافع عديده‌سی حسبيله كافه‌سی عين اصول وقواعدك فيض اداريسندن صورت متساويه‌ده مستفيد اوله بيلمك اوزره هيئت مجموعه‌سنك برمدرسه عدواعتباری وشو صورتله وجود بولان طلبه‌نك حامی دين مبين وخازن علم يقين اولان خلافت معظمهٔ اسلاميه‌نك مقر مسعودنده بولنمسی حيثيتيله « دارالخلافة العليه مدرسه‌سی » نام يمن آوريله توسيمی تنسيب ايدلمش وعلوم آليه وعاليه‌نك اون ايكی سنه‌ده بحق تحصيلی قابل اوله بيله‌جكی تجربةً ثابت اولسنه بناءً مدرسهٔ مذكوره ايچون مدت تحصيل اون ايكی سنه اوله‌رق قبول ايديلوب هم علوم وفنونك انواع ودرجاتی اعتباريله تقسيمنه مدار اولمق هم‌ده مدت كامله‌يی اتمام ايله‌دن مدرسه‌دن مفارقت ايده‌جكلرك درجهٔ تحصيللرينی تعيينه ومكتسبات علميه‌لرينی مرتبه‌سنده نائل فيوضات اولملرينی تأمينه اساس اوله بيلمك اوزره بومدتك اوچ دوره‌يه وبناءً عليه مدرسه‌نك اوچ قسمه تفريقی وبونلره « تالی قسم اول » « تالی قسم ثانی » و « عالی » اسملرينك اعطاسی ووحدت اداره ايله برابر برقاتدها انتظامی تأمين ايچون‌ده هرقسمك بر مدير عمومی اداره‌سنه توديعی مناسب كورلمشدر .

برمؤسسهٔ علميه‌نك ادارهٔ حاليه وآتيه‌سنی بحق تنظيم وتأمين ايده بيلمك ايچون زير جناح تحصيلنده بولنديره‌جغی طلبه مقدارينك تعيين وتحديدی واجبه‌دن ودارالخلافة العليه مدرسه‌سی عدد طالبينی تقدير خصوصنده اليوم استانبولده‌كی مدارسده مقيد طلبهٔ علوم مقدارينك نظر دقتدن دور طوتلماسی لازمه‌دن اولمسيله مدرسه‌يه قبول ايديله‌جك طلبه‌نك مقدار اعظميسی اكا كوره تعيين وبومقدارده مناسبی وجهله صنوفه تقسيم ايدلمش وتقسيم مذكوره نظراً تالی صنفلری ايكی يوز آلتمشر وعالی صنفلری ايكيشر يوز طلبه‌دن تشكل ايده‌جكی جهتله هم تدريساتك حقيله اجرا ايدله بيلمسی هم‌ده ترتيباتك مبانی ايله متناسب اوله بيلمسی ايچون صنفلرده دردر شعبه‌يه تفريق اولنمش وهر صنف وشعبه‌نك ادارهٔ فرعيه‌سی دخی برمأمور مخصوصه توديع ايدلك واداره ايله موظف بولنانلر على الدرجات يكديكره مربوط و منفرداً و مشتركاً مكلف ومسئول بولنمق ومحصلهٔ اداره درس وكالتنده تجلی ايلك موافق كوريله‌رك هرقسمك صنف وشعبه‌لرنده برر مدير بولنه‌جغی وشعبه مديرلری صنف مديرلرينه وصنف مديرلری مدير عموميلره ومدير عموميلر درس وكالتنه مربوط اوله‌جغی كوسترلمشدر .

علوم وفنونك كافه‌سنده احراز كمال محال اوله‌رق زلال فيضندن سيراب نصاب اولمق ايستنيلين هرهانكی برعلم وفنه حصرمساعی و جوبی دركار وهر بری برفضاء لايتناهی اولان علوم شرعيه حقنده بووجوب دها قطعی بر صورتده پديدار اولديغنه ودارالحديث و دارالقراء كبی عنوانلر اسلاف عظامك قيمت اختصاصی بحق تقدير

ایلدکلرینک برهان بلیغ البیانی اولوب دارالخلافة العلیه مدرسه‌سنده اکمال تحصیل ایدن ویا بودرجه‌ده قدرت علمیه‌یه مالك بولندیغی بالامتحان ثابت اولانلردن علوم شرعیه‌نك شعباتنده کسب اختصاص امنیه‌سنده بولنه‌جقلره منشأ اولمق وایجاب ایدن شعبه‌لری محتوی بولنمق اوزره «مدرسة المتخصصین» نامیله دارالخلافة العلیه مدرسه‌سنك بر قسم مخصوصی بولنمسی وبونك ده دیکر قسملر کبی برمدیر عمومی اداره‌سنه تودیع اولنمسی وانجق خصوصیتی اعتباریله تفرعات اداریه‌سنك تعلیماتنامهٔ مخصوص ایله تعیین ومدرسهٔ مذکوره طلبه‌سنه سلطان سلیم جامع شریفی حریمنده‌کی مدرسهٔ جدیده بناسنك تخصیص ایدلمسی تنسیب اولنمشدر .

دارالخلافة العلیه مدرسه‌سنك بعنایة الله تعالی یتشدیره‌جکی ارباب فضیلت علوم شرعیه‌یی تحصیل ایتمش اولمغله برابر ملت ومملکت ایچون کندیلرندن بکلنیلان خدماتك ساحهٔ شموله واحراز ایلیه‌جکاری موقع اجتماعینك ایجاباتنه کوره فنون لازمه‌دن بهره دار بولنملرنده‌کی اهمیت درکار وتدریساتك بر قدرت اختصاص ایله اجراسندن معلمین ومتعلمین ایچون حصوله کله‌جك حظ روحی ونفع معنوی وارستهٔ تذکاردر . بناءً علیه دروس موجوده‌یه فنون لازمه علاوه ایدلمش ودرسلرك تودیع وتوزیعنده مدرسین ومعلمین حاضره‌نك اهلیت واختصاصلری نظر دقته آلنوب بعض درسلرده دیکر ارباب وقوف واختصاصك عهده‌لرینه تفویض اولنمش وصنف وشعبه مدیرلکلرینه‌ده مدرسیندن اوصاف لازمه‌یی حائز کوریلانلر انتخاب وتعیین قلنمشدر .

مخصصاتی اولان وعهده‌لرینه دارالخلافة العلیه مدرسه‌سنده وظیفه تودیع ایدیلن مدرسینك مخصصات حالیه‌سنه مدرسهٔ مذکوره تشکیلاتی خارجنده قالان مدرسین تخصیصاتندن وقوعبوله‌جق منحلاتدن ضمائم اجرا قلنه‌جق ووظیفهٔ مودوعه‌یی ایفادن استنکاف ایدنلرك مخصصاتی بالضروره قطع ایدیله‌جکدر .

سنه‌لرجه نشر فیوضات ایله سنلری رسیدهٔ کمال اولان مدرسین کرامك کلفت تدریسی حلقهٔ تدریسلرنده یتشدیردکلری ارباب فضیلته تودیع ایله مساعیٔ جمیلهٔ سالفه‌لرینك مکافاة معنویه‌سی جمله‌سندن اوله‌رق انلرك موفقیاتنی مشاهده ایله مسرور ومباهی اولملری ملاحظه‌سنه وسنین وفیره دنبری دوام ایدن متاعب تدریسك ایجابات طبیعیه‌سندن اوله‌رق محتاج بولندقلری حضور وراحتك تأمینی مقصدینه بناءً مخصصات حالیه‌لری کما فی السابق اعطا اولنمق اوزره کلفت تدریسدن وارسته طوتلماری جهتی اختیار اولندیغی کبی تشکیلات مزبوره خارجنده قلان وسنلری مساعد بولنان مدرسین سائره‌ده ان شاء الله تعالی اهلیت وکفایتلریله متناسب صورتده پی درپی توظیف اولنه‌جق

واو زمانه قدر آرزولری وجهله اجرای تدریساتده مأذون اولمغله برابر مخصصات حاضرهلری کما کان تسویه ایدیلهجکدر .

دارالخلافة العلیه مدرسهسی مدیر عمومیلرینك ادارهلرینه متعلق خصوصاتده محتاج مذاکره کورهجکلری موادی تدقیق ایتمك ومقررات لازمهیی اتخاذ ایلمك اوزره بر هیئته احتیاج بدیهی اولوب هیئت مذکوره میاننده بالذات مدیر عمومیلرك ده بولنمسی تنویر مسائله خیلی خدمت ایلیهجکنه ومدیر عمومیلر درس وکالتنه مربوط اولدیغی کبی بالعموم مدارسك معاملات اداریه وامور تدریسیهسنه نظارتده وکالت مشارالیهایه عائد بولندیغنه و مؤسسات اسلامیهنك تأمین اداره وترقیاتی امرنده وظائف مخصوصه ایله مکلف اولان اوقاف همایون نظارتنك مدارسه متعلق خصوصاتده درس وکالتی ایله تشریك مساعی ایلمسی وبونك ایچون ده نظارت مشارالیها مؤسسات علمیه مدیرینك درس وکالتی معاونلکنی حائز بولنمسی وجوه عدیده ایله موجب محسنات اولهجغنه بناءً درس وکالتنك ریاستی تحتنده دارالخلافة العلیه مدیر عمومیلری ایله درس وکیلی معاونی صفتنی حائز اولهرق اوقاف نظارتی مؤسسات علمیه مدیرندن مرکباً بر هیئت تشکیل ایدلمسی وشو صورتله وجود بولهجق ومدارسه عائد خصوصاتده معلومات مخصوصهیه مالك بولنهجق اولان هیئتك بالعموم مدارسه وطلبهٔ علومه متعلق اموركٔ تدویرنده صلاحیت لازمهیی حائز بولنمسی مناسب کورلمش وبناءً علیه مجلس مصالح طلبهنك شکل حاضرندن استغنا حاصل اولدیغی کبی درس وکالتنه مربوط تشکیلاتك هیئت تحریریهدن ماعداسنی ادامهیهده محل قالمامشدر .

بالاده دخی اشارت اولندیغی اوزره دارالخلافة العلیه مدرسهسنك طلبهسنی تشکیل خصوصنده الیوم استانبولدهکی مدارسده مقید طلبهٔ علوم اساس اتخاذ اولنمش وطلبهٔ موی الیهمك قطعیاً مغدوریتلرینه محل قالمامق ودارالخلافة العلیه مدرسهسنده سویهٔ عرفانلریله متناسب صنوفه داخل اولهرق تدریسات آتیهیی کمال موفقیتله تعقیب ایدهبیلملرینی تأمین ایلمك اوزره کچن سنهکی امتحانده ابراز ایلدکلری اهلیتی متضمن وثائق رسمیه صورت مخصوصهده تدقیق ایتدیریلهرك تبین ایدن درجهٔ اقتدارلرینه کوره صنفلره توزیع ایدلمش وکچن سنه امتحانه کیرهمیانلرده محروم ایدلمامك اوزره تسهیلات مخصوصه ارائه اولنمشدر.

طریق تحصیلده بولنانلرك بتون موجودیتلری ایله درسلرینه حصر مساعی ایدهبیلملری قید معیشتدن وارسته بولنملریله قابل اولهبیلهجکی مستغنیٔ ایضاح اولوب حالبوکه طلبهٔ علوم مع التأسف اندیشهٔ معیشتدن همان هیچ برزمان تمامیله قورتولامامش واخیراً ویریلن ویتمش غروشدن عبارت بولنان تخصیصات شهریهٔ جزئیهنك دخی ترفیهلرینه غیر کافی اولدیغی

وهرحالده ييوب ايچه جكلريني وكيه جكلريني تدارك قيغوسندن تخليصلري لازمه دن بولنديغي تبين ايتمش اولمسنه مبنی هردرلو احتياجدن آزاده قاله رق سلامت فكر وقلب ايله درسلرينه صرف مساعی ايلملريني تأمين ضمننده اطعام واكسالری ومدارس مرتبه يه مجاورت اعتباريله اسكدار ، نورعثمانيه ، شهزاده ، فاتحده طعامخانه لر احضاری تنسيب ايدلمش واطعامك صورت اجراسيله ويريله جك البسه و چماشيرك مقدار و اشكالنی مبين بر تعليماتنامه ترتيبی مقرر بولنمشدر .

دارالخلافة العليه مدرسه سی طلبه سنه بروجه محرر اعطا ايديله جك طعام والبسه ايچون قارشولغه احتياج دركار اولوب مدرسهٔ مذكوره طلبه سنك استانبولده كی مدارسده مقيد طلبهٔ علومدن تشكيل اولنه جغنه نظراً درسعادت طلبهٔ علومنه ويريلن تخصيصاتك صورت صرفنی تحويل ايله سالف الذكر اطعام واكسا مصرفلرينه قارشولق اتخاذی ضروری ومدرسهٔ مذكوره طلبه سی خارجنده قالانلره برشیء ويريله ميه جكی طبيعيدر .

دارالخلافة العليه مدرسه سنك تقسيماتنده تعقيب ايديلن اساسلردن بری بالاده دخی بيان اولنديغی اوزره مدت كامله يی اتمام ايله دن مدرسه دن آيريله جقلرك مكتسبات علميه لرينه كوره مظهر فيوضات ايديله بيله لری اولديغنه وفی الحقيقه مدرسهٔ مذكوره قسم تاليسنك دورهٔ اولاسنی اكمال ايدنلرك وطن وملته از چوق خدمت ايده بيله جك بربضاعهٔ علميه يی اكتساب ايليه جكلری دركار بولنديغی كبی دورهٔ ثانيه يی ده اتمام ايلينلرك سويهٔ علميه لری دها بشقه خدمات ايفاسنه ده مساعد بولنه جغنه كوره قسم تالينك دوره لرنده تحصيللرينی بيتيره نلره بودوره لر ايچون شهادتنامه وقسم عالی يی ده اكمال ايلينلره بشقه جه اجازتنامه اعطاسی واجازتنامه اخذ ايدنلر مدرس عنواننی حائز واستانبول رؤس همايونه نائل اوللری وبوندن بشقه هربرينه عائد فيوضاتك بر تعليماتنامه ايله تعيين وتوضيحی تنسيب ايدلمش ومعلوم اولديغی اوزره اجازتنامه لره اعطای اجازت ايليان مدرسينك اساميسی ايله آنلرك اخذ اجازت ايلديكی مدرسلرك بروجه تسلسل درجی معتاد اولوب شاهراه تحصيلده افنای وجود ايدنلر ايچون وسيلهٔ رحمت واجازتنامه صاحبلری ايچون ده موجب مفخرت اولان بواصول مرغوبك ادامه سی مستلزم محسنات اوله جغی ودارالخلافة العليه مدرسه سی طلبه سی طرز تدريساته كوره متعدد مدرسيندن استفاضه ايليه جكی جهتله مدرسهٔ مذكوره قسم عاليسندن نشأت ايده جكلره ويريله جك اجازتنامه لرده قسم تالی وعاليده تدرس ايتدكلری مدرسينك وآنلرك مدرسلرينك بروجه تسلسل درج اولنمسی واجازتنامه لر درس وكالتنجه بعدالتدقيق مقام مشيختدن تصديق ايدلمسی موافق كورلمشدر .

برمؤسسه نه قدر ايی اساسلره ابتنا ايديلورسه ايديلسون مراقبه وتفتيشدن محروم

تابخانه مدرسه‌سی

(داخل)

قالەجق اولورسە مطلوب اولان انتظامی کمالیلە ارائە ایدەمیەجکی ونتیجۂ تفتیشاتدە توجە ایدەجك تنقیدك پك بیوك برانتباهی تأمین ایلیەجکی درکار بولنمسیلە دارالخلافةالعلیە مدرسەسنكدە کرك معاملات اداریەسی کرك امورتدریسیەسی صورت دائمەدە تحت تفتیشدە بولندیرلمق ونتایجنە کورە تدابیر لازمە اتخاذ اولنمق جهتی التزام ایدلمش وهیئت تفتیشیۂ حاضرە بوغایەیە وصول ایچون غیر کافی کورلمسیلە یکیدن اساسلی بر صورتدە هیئت تفتیشیە وجودە کتیرلمك اوزرە هیئت سابقە الغا اولنمش ولوایح تفتیشیەنك مندرجاتیلە علاقەدار اولان دوائرە اوغرامقسزین مرجع اجرایە وصولنە مدار اولمق اوزرە طوغریدن طوغری‌یە مقام مشیختە اعطاسی مناسب اولەجغی مطالعە قلنمش وهم مفتشلرك قدرت تفتیشیەسنە برمعیار وجودە کتیرمك همدە ایجاب ایدن خصوصاتدە استعمال ایدلمك اوزرە وسائط مؤتمنە ایلە بشقەجە اجرای تفتیش صلاحیتی دخی درمیان ایدلمشدر . بمنەالکریم اشبو نظامنامە ایلە استانبولدە بولنان مدارسك اصلاح وتنسیقی امرندە اولدقجە مهم برخطوە آتلمش اولوب بلاد سائرۂ عثمانیەدەکی مدارسكدە پی‌درپی اصلاح وتنسیقنە ومدارس مذکورەنك دارالخلافةالعلیە مدرسەسنك وحدت شاملەسی ساحەسنە ایصالنە موفقیت عنایت جلیلۂ ربانیەدن متمنا بولنمشدر .

اصلاح مدارس نظامنامەسی

« مرکزە عائد قسم »

مادە : ۱ مرکز سلطنت سنیەدەکی مدارس علمیەدن مربوط برنومرولی جدولدە محرر بولنانلر « دارالخلافةالعلیە مدرسەسی » نامیلە برمدرسە اعتبار ایدلمشدر. شوقدرکە اشبو جدولدە ایجابنە کورە مدارسك وسعت ومعموریتی ومراکز تدریسیەیە جوار وقربیتی نظرە النمق صورتیلە طرف مشیختدن تعدیلات مقتضیە اجرا اولنەبیلور.

مادە : ۲ دارالخلافةالعلیە مدرسەسی، تالی قسم اول ، تالی قسم ثانی وعالی اولمق اوزرە اوچ قسمە آیرلمشدر . هرقسمك مدت تدریسیەسی درت سنەدر . هرقسم دردر صنفی وصنفلر دردر شعبەیی محتویدر .

مادە : ۳ تالی قسملرە ایکی بیك سکسان طالب قبول اولنور . صنفلر ایکی یوز التمشر ، شعبەلر التمش بشر طالبدن تشکل ایدر .

ماده : ٤ قسم عالی‌یه سکز یوز طالب قبول اولنور . صنفلر ایکیشر یوز شعبه‌لر اللیشر طالبدن تشکل ایدر .

ماده : ٥ دارالخلافة العلیه مدرسه‌سنك هرقسمنده برر مدیر عمومی وصنف وشعبه‌لرنده برر مدیر بولنور . شعبه مدیرلری صنف مدیرلرینه صنف مدیرلری مدیر عمومیلره مدیر عمومیلر درس وکالتنه مربوطدر .

ماده : ٦ دارالخلافة العلیه مدرسه‌سنده اوقونه‌جق درسلر اشبو نظامنامه‌یه مذیل جدولده محرردر .

ماده : ٧ اشبو جدولده توسیعاً ویا تبدیلاً اجراسنه لزوم کوریله‌جك تعدیلات درس وکیلنك تحت ریاستنده اعضاسی مدرسه مدیر ومعلملرندن اوله‌رق جانب مشیختدن تفریق وتعیین اولنه‌جق لااقل اوتوز ذاتدن مرکب برانجمن مخصوص طرفندن ایفا اولنور .

مدرسین

ماده : ٨ مدرسین موجوده‌دن اشبو مدرسه‌نك امور تعلیمیه واداره‌سنه مأمور اولان مدرسلرله فنون درسلری ایچون خارجدن النان معلمینك اسامیسی اشبو نظامنامه‌نك مربوطاتندن اولان ایکی نومرولی جدولده محرردر . عهده‌لرینه تودیع اولنان وظائفی ایفادن استنکاف ایدن مدرسین مستعفی عد اوله‌رق تخصیصاتلری قطع ایدیلور ودرس وکالتنجه یرلرینه مناسبلری انتخاب اولنور .

ماده : ٩ دارالخلافة العلیه مدرسه‌سنده بالفعل تدریس واداره‌یه مأمور مدرسین شمدیلك معاش حاللریله ایفای وظیفه ایده‌جکلر و اشبو تشکیلات خارجنده وقوع بوله‌جق منحلاتدن مقام مشیختجه قدم واهلیتلرینه کوره معاشلرینه ضمائم اجرا اولنه‌جقدر . مدرسین سائره‌نك حالاً القده اولدقلری مخصصات مقام مشیختجه تکلیف اولنه‌جق خدماتی ایفادن امتناع ایتمدکجه کماکان اعطا ایدیله‌جکدر . مدرسلك تخصیصاتی اولمیان معلمینه هرساعت تدریسیه ایچون مناسب مقدار تخصیصات ویریلور .

طلبه

ماده : ١٠ درسعادتده‌کی مدارسده مقید اولوب تخصیصات آلقده اولان طلبهٔ علوم صوك امتحانلرنده اکتساب ایله‌کلری نومرولر اساس اتخاذ اوله‌رق مربوط

اوچ نومرولی جدولده‌کی اشارت وجهله دارالخلافه مدرسه‌سنه قبول اولنمشلردر .
سنۀ آتیۀ تدریسیه‌دن اعتباراً مدرسه‌نك تالی قسم اولی برنجی صنفنه آلنه‌جق طلبه درس وکیلنك تحت ریاستنده اولمق اوزره اعضاسی مقام مشیختجه انتخاب اولنه‌جق بر انجمن طرفندن التی سنه‌لك تحصیل ابتدائی‌یی کورمش طالبین میانندن تفریق ایدیلور . صنفلر ایچون معین عدددن فضله طالب ظهورنده اشبو هیئتجه اجراقلنه‌جق مسابقه امتحاننده اکتساب موفقیت ایدنلر قبول اولنور . تالیه‌نك برنجی‌دن ماعدا هرایکی قسمنك هرهانکی برصنفنه وکذا عالیه صنفلرندن برینه داخل اولمق ایستیانلر کیره‌جکلری صنفدن اولکی صنفلرك هربری ایچون اوصنفه عائد ترفیع امتحانی ویرمکله مکلفدرلر . اشبو نظامنامه‌نك نشرندن مقدم امتحانلرینی برر صورتله اکماله براقمش اولان طلبۀ علوم اصولی دائره‌سنده ویره‌جکلری امتحانلرده احراز ایده‌جکلری نومرولره کوره امثالنك داخل اولدیغی صنفه قید وقبول اولنه‌جقلردر .

ماده : ١١ دارالخلافة العلیه مدرسه‌سنه داخل اولمیانلر مدارس معینه‌ده اقامت ایده‌منز . ومخصصات آلاماز .

ماده : ١٢ مخصصات ؛ طلبه‌یه نقداً ویرلمز ، اعاشه والباسلرینه صرف اولنور .

ماده : ١٣ دارالخلافة العلیه مدرسه‌سنك تالیه طلبه‌سنه دردرسنه‌لك قسملر ایچون شهادتنامه ، عالیه طلبه‌سنه اجازتنامه ویریلور . بونلردن هربرینك فیوضاتی آیریجه برنظامنامه ایله تعیین اولنه‌جقدر . اجازتنامه طلبه‌نك تالی وعالی مدرسه‌لرده تدرس ایتدکلری ذوات ایله بونلرك بروجه تسلسل مدرسلرینك اسامیسنی احتوا ایدرودرس وکالتنجه بعدالتدقیق مقام مشیختدن تصدیق ایدیلور . اجازتنامه آلانلرمدرسلك عنوانی احراز ایدرك استانبول رؤس همایونه نائل اولورلر .

صورت اداره

ماده : ١٤ طلبۀ علومك اموروصالح عمومیه‌سی درس وکیلنك تحت ریاستنده دارالخلافة العلیه مدرسه‌سنك مدیرعمومیلری ایله وکالت مشارالیهایه معاونتله مکلف اوقاف همایون نظارتی مؤسسات علمیه مدیرندن تشکل ایدن مجلس مصالح طلبه طرفندن تدویر ایدیلور . هفته‌ده‌لااقل ایکی دفعه اجتماع ایده‌جك اولان بومجلسده مدارسك اداره‌سنه ، تدریساتنه متعلق خصوصات و مدیر عمومیلر جانبندن اداره‌لرینه عائد اوله‌رق محتاج مذاکره کوریلوب هیئته عرض اولنه‌جق مواد حقنده مقررات مقتضیه اتخاذ اولنور .

ماده : ١٥ هیئت تحریریه‌سندن ماعدا درس وکالتنه مربوط تشکیلات ومجلس مصالح طلبه‌نك شکل حاضری ملغادر .

ماده : ١٦ مدرسه‌نك اداره‌سنه متعلق خصوصات ایله طرز تدریساتی تدقیق وتفتیش ایدلمك اوزره لزومی قدر مفتش تعیین اولنه‌جقدر . مفتشلر لایحه‌لرینی طوغریدن طوغری‌یه مقام مشیخته اعطا ایلیه‌جکلردر . اشبو لایحه‌لر اوزرینه اقتضای حال مقام مشیختجه تعیین واجرا اولنه‌جق وعندالایجاب صورت مخصوصه‌ده وسائط مؤتمنهٔ سائره ایله‌ده تفتیشات اجرا ایدیله‌جکدر .

ماده : ١٧ مدرسه‌نك صورت اداره‌سی وطرز تدریساتی وطلبه‌نك کیفیت اطعام واکساسی والبسه‌لرینك طرز وشکلی تعلیماتنامه ایله معیندر .

ماده : ١٨ مدارس مرتبه خارجنده قالان مدرسه‌لرك صورت اداره‌سی آیروجه تنظیم ایدیله‌جك تعلیماتنامه احکامنه تابعدر .

ماده : ١٩ دارالخلافة العلیه مدرسه‌سنك علوم وفنونده متخصص یتشدیرمك ومدت تدریسیه‌سی ایکی سنه‌دن عبارت اولمق اوزره مدرسه‌نك قسم عالیسی فوقنده «مدرسة المتخصصین» نامیله برقسم مخصوصی واردر. بوقسم موضوعات علومه کوره شعبات عدیده‌یی احتوا ایده‌جك ومقام مشیختجه لزوم کوریلن شعبه‌لر پی‌درپی کشاد اولنه‌جقدر .

ماده : ٢٠ صنفلری قرقر طالبدن تشکل ایلیه‌جك اولان مدرسة المتخصصینك بر مدیر عمومیسی واردر . صورت اداره‌سی تعلیماتنامه ایله معیندر .

ماده : ٢١ مدرسة المتخصصینه مدرسهٔ عالیه‌دن مجازاولان ویامدرسه‌نك بتون صنفلرینه عائد امتحانلری مادهٔ سابقه‌ده معین طرزده ویره‌رك مدرسهٔ عالیه مأذونی درجه‌سنی احراز ایلیان ذوات قبول اولنور . عدد معیندن فضله ظهور ایدن طالبین آیریجه مسابقه امتحانه تابع اولور. مسابقه امتحانی تحریری وشفاهی اوله‌رق درس وکیلنك تحت ریاستنده مقام مشیختجه انتخاب اولنه‌جق هیئت مخصوصهٔ امتحانیه حضورنده اجرا قلنور .

ماده : ٢٢ اشبو نظامنامه‌ده معین اساسلره مخالف اولان احکام و مقررات نظامیه مفسوخدر .

ماده : ٢٣ اشبو نظامنامه تاریخ نشرندن اعتباراً مرعیدر .

ماده : ٢٤ اشبو نظامنامه‌نك اجرای احکامنه مقام مشیخت واوقاف ناظری مأموردر .

دار الخلافة العلیه مدرسه سنك قسم عالیسنده تدریس اولنه جق علوم وفنونی حاوی جدولدر

تفسیر شریف ؛	
حدیث شریف ؛	اصول حدیث ایله برابر
علم فقه ؛	تاریخ علم فقه ایله برابر
اصول فقه ؛	
خلافیات ؛	
علم کلام ؛	تاریخ علم کلام ایله برابر
فلسفه ،	روح ، اخلاق ، مابعدالطبیعه ، تاریخ فلسفه ، فلسفهٔ اسلامیه
ادبیات عربیه ،	
حقوق وقوانین .	

دار الخلافة العلیه مدرسه سنك اقسام تالیه سنده تدریس اولنه جق علوم وفنونی حاوی جدول

قرآن کریم ؛ تجوید تطبیقاتی وبعض سورك حفظیله برابر

تفسیر شریف ؛

حدیث شریف ؛

علم فقه ؛

اصول فقه ؛

علم کلام ؛

صرف ولغت ؛

نحو ؛

منطق ؛

بلاغت عربیه ،

وضع ،

اداب ،

مكالمه وتطبيقات وكتابت عربيه ؛
سير نبي ،
تاريخ انبيا وخلفا ، تاريخ اسلام واديان ، تاريخ عمومى وعثمانى ،
فلسفه ،
تركجه ؛ قرائت ، املا ، قواعد كتابت ، ادبيات
فارسى ،
عمومى وعثمانى جغرافيا ،
رياضيات ؛ حساب عملى ونظرى ، هندسه ، جبر ، مثلثات ، ميخانيك ، هيئت ؛ اصول دفترى
طبيعيات ؛ مواليد ثلثه ، معلومات زراعيه ، حكمت ، كيميا
معلومات فنيه واخلاقيه واجتماعيه وقانونيه ،
حفظ الصحه ،
علم اجتماع وتربيه ،
علم اقتصاد ومالى ،
خطابت وموعظه ،
خطوط ،
السنه ،
تربيهٔ بدنيه .

اشبو نظامنامه‌نك موقع مرعيته وضعنى ونظامات دولته علاوه‌سنى اراده ايلدم .
١٠ ذى القعده ١٣٣٢ — ١٨ ايلول ١٣٣٠

محمد رشاد

صدراعظم وخارجيه ناظرى	شيخ الاسلام واوقاف ناظرى	حربيه ناظرى	داخليه ناظرى
محمد سعيد	خيرى	انور	طلعت

عدليه ناظرى وشوراى دولت رئيسى وكيلى	بحريه ناظرى	ماليه ناظرى	نافعه ناظرى
ابراهيم	جمال پاشا [*]	جاويدبك [*]	محمود

تجارت وزراعت ناظرى	معارف ناظرى	پوسته وتلغراف وتلفون ناظرى
سليمان البستانى	احمد شكرى	اوسقان

[*] بولنه‌مدى

دارالخلافة العليه مدارسی تدریسات جدوللری

اسکدار امضاری صنفی

	هفته‌لق ساعات دروس
ترتیل قرآن کریم	٦
معلومات دینیه	٤
صرف عربی	٣
تورکجه	٥
تاریخ	٣
جغرافیا	٣
حساب	٤
حسن خط	٢

*
* *

قسم تالی

هفته‌لق ساعات دروس

دروس		برنجی صنف	ایکنجی صنف	اوچنجی صنف	دردنجی صنف	بشنجی صنف	آلتنجی صنف	یدنجی صنف	صکزنجی صنف
ترتیل قرآن کریم [*]									
معانئ قرآن		٠	٠	٠	٠	٠	٣	٣	٤
حدیث شریف		٠	٠	٠	٠	٠	٠	٢	٢
فقه [وفرائض]		٠	٠	٤	٤	٣	٣	٣	٣
اصول فقه		٠	٠	٠	٠	٠	٠	٢	٢
علم توحید		٠	٠	٠	٠	٠	٢	٢	٢
فلسفه	منطق صوری وآداب	٠	٠	٠	٠	٠	٢	٢	٠
	علم روح	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٢
	علم تربیه	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	١
لسان عربی	صرف ونحو ومکالمه	٦	٥	٥	٥	٥	٠	٠	٠
	بلاغت ووضع	٠	٠	٠	٠	٠	٥	٣	٣
تورکجه	صرف ونحو وتطبیقاتی	٥	٤	٣	٠	٠	٠	٠	٠
	انشا وادبیات	٠	٠	٠	٢	٢	٢	٢	٢
لسان فارسی		٢	٢	٠	٠	٠	٠	٠	٠
السنهٔ اجنبیه	آلمان ، فرانسز ، انکلیز روس لسانلری (بونلردن بری اختیار اولنوب باشلاندقدن صکره مجبوریدر .)	٢	٢	٢	٢	٢	٢	٢	٢

[*] هرصنفده هرکون مناسب زمانلرده [صباح واوکله وایکندی نمازلرندن صکره] تعلیم ایدیله‌جك ووجوه قرائت دخی کوستریله‌جکدر .

	دروس	برنجی صنف	ایکنجی صنف	اوچنجی صنف	دردنجی صنف	بشنجی صنف	آلتنجی صنف	یدنجی صنف	سکزنجی صنف
	اسلام تاریخی	۲	۱	۱	۱	۲	٠	٠	٠
	تاریخ عمومی [وتورك تاریخی]	٠	٠	٠	۲	۳	٠	٠	٠
	عثمانلی تاریخی	٠	٠	٠	٠	٠	۱	۲	٠
	جغرافیا [عمومی]	۲	۲	٠	٠	٠	٠	٠	٠
	جغرافیا [عثمانی واسلامی]	٠	٠	۲	٠	٠	٠	٠	٠
علوم ریاضیه	حساب	۳	٤	٠	٠	٠	٠	٠	٠
	هندسه	٠	۲	۲	٠	٠	٠	٠	٠
	جبر ومثلثات	٠	٠	۲	۱	٠	٠	٠	٠
	میخانیك	٠	٠	٠	٠	۱	٠	٠	٠
	هیئت	٠	٠	٠	٠	٠	۲	٠	٠
علوم طبیعیه	فیزیك [حکمت طبیعیه]	٠	٠	۲	۲	۱	٠	٠	٠
	کیمیا	٠	٠	۱	۲	۱	٠	٠	٠
	حیوانات	٠	٠	٠	۲	۱	٠	٠	٠
	نباتات	٠	٠	٠	۱	۱	٠	٠	٠
	معادن وطبقات	٠	٠	٠	٠	۲	٠	٠	٠
	حفظ الصحه وتداوی ابتدائی	٠	٠	٠	٠	٠	۲	٠	٠
	معلومات اقتصادیه ومالیه	٠	٠	٠	٠	٠	٠	۱	۱
	حسن خط [بالخاصه خط تعلیق]	۱	۱	٠	٠	٠	٠	٠	٠
	رسم خطی	۱	۱	٠	٠	٠	٠	٠	٠
	تربیهٔ بدنیه (هرکون مناسب زمانلرده کوستریله‌جکدر.)								

*
* *

قسم عالی

هفته‌لق ساعات دروس

دروس	برنجی صنف	ایکنجی صنف	اوچنجی صنف	دردنجی صنف
تفسیر شریف	٣	٣	٣	٣
حدیث شریف	٣	٣	٣	٣
اصول حدیث	٢	٠	٠	٠
فقه	٤	٤	٤	٤
فرائض	٠	٢	٠	٠
اصول فقه	٤	٤	٤	٤
علم کلام	٢	٢	٢	٢
فلسفه [منطق ، نفس ، اخلاق ، فلسفهٔ اولی]	٢	٢	٢	٢
علم تربیه	٣	٠	٠	٠
حکمت تشریع	٠	٠	٢	٢
حقوق وقوانین	٠	٢	٢	٢
ادبیات عربیه	٢	٢	٢	٢

*
* *

قسم متخصصين

دروس	هفته‌لق ساعات برنجی صنف	هفته‌لق ساعات ایکنجی صنف
تفسیر وحدیث شعبه‌سی :		
علم ناسخ ومنسوخ	١	١
« اسباب تنزیل	١	٠
اصول تفسیر	١	١
تفسیر [عمومی]	٦	٦
طبقات قراء ومفسرین	٢	٣
نقد رجال	٢	٢
حدیث	٦	٦
موضوعات	٢	٢
فقه شعبه‌سی :		
اصول فقه	٦	٦
فقه حنفی	٤	٤
فقه مالکی	٢	٢
فقه شافعی	٢	٢
فقه حنبلی	٢	٢
خلاف وجدل	٤	٤
تاریخ فقه	٢	٢
مقایسهٔ احکام	٢	٢
کلام وتصوف وفلسفه شعبه‌سی :		
علم کلام	٥	٥
« تصوف	٢	٢
« نفس	٤	٠
فلسفهٔ اولی	٠	٤
منطق	٢	٢
فلسفهٔ اسلامیه تاریخی	٣	٣
« عمومیه «	٣	٣
تاریخ ادیان ومذاهب [مقایسه‌لی]	٣	٣
علم اجتماع	٢	٢

بش سنه‌لك طشره مدارسی تدریسات جدولی

دروس	صنف ١	صنف ٢	صنف ٣	صنف ٤	صنف ٥
[قرأن کریم [*]					
اخلاق قرأنیه	١	١	١	١	٠
تفسیر شریف	٠	٠	٠	٢	٢
حدیث شریف	٠	٠	٠	٢	٢
فقه	٢	٢	٣	٣	٢
علم توحید	٠	٠	٠	٠	٢
عربی صرف ولغت	٥	٥	٠	٠	٠
عربی نحو ومکالمه	٠	٠	٥	٤	٢
تورکجه صرف ونحو وتطبیقات وکتابت	٥	٥	٤	٣	٢
تاریخ اسلام	١	١	١	١	١
مختصر تاریخ عمومی وعثمانی وتورك تاریخی	١	١	٢	٢	١
جغرافیای عمومی وعثمانی	١	١	٢	٠	٠
حساب	٤	٣	٠	٠	٠
هندسه	٠	١	١	١	٠
جبر	٠	٠	١	٠	٠
مختصر علم هیئت	٠	٠	٠	٠	١
علوم طبیعیه [فیزیك، کیمیا، حیوانات، نباتات، معادن وطبقات]	٠	٠	٣	٣	٢
حفظ الصحه وتداوئ ابتدائی	٠	٠	٠	٠	٢
زراعت	١	١	١	٠	٠
معلومات قانونیه و اقتصادیه ومالیه	٠	٠	٠	٠	٣
اصول تربیه وتعلیم	٠	٠	٠	٢	٢
أل ایشلری	١	١	٠	٠	٠
خطوط	١	١	٠	٠	٠
رسم خطی	١	١	٠	٠	٠

تربیهٔ بدنیه (هفته‌ده اوچ کون ویا هرکون یاریشر ساعت عموم صنفلره کوستریله‌جکدر .)

النمی . (» » » » » » » »)

[*] صلاة صبحی متعاقب ویا یوندن بشقه تعیین اولنه‌جق زمانلرده برساعتدن اشاغی اولمامق شرطیله هرکون تعلیم ایدیله‌جکدر.

صلاح الدين ايوبى كليهٔ

هفته‌ده مجموع دروس	اسامیٔ دروس	برنجی صنف	ایکنجی صنف	اوچنجی صنف	دردنجی صنف
٢٠	تفسیر شریف	..	..	..	٢
١٥	حدیث شریف	..	..	..	٢ مصطلح ١ حدیث
٢٨	علم فقه	٢ عبادات	٢ عبادات	٢ عبادات	٢ نكاح وطلاق
١٤	اصول فقه	..	..	..	..
١٣	علم كلام	..	..	..	..
٤	علم تصوف	..	..	..	..
١٥	علوم فلسفیه	..	..	..	..
٢٢	علوم ریاضیه	..	..	..	..
٤	علم اقتصاد ومالی	..	..	..	..
٢٧	لسان عربی	٤ صرف ونحو لغت وقرائت	٤ صرف ونحو لغت وقرائت	٤ صرف ونحو قرائت وانشاد	٢ صرف ونحو ٢ منطق

اسلامیه سی تدریسات جدولی

بشنجی صنف	آلتنجی صنف	یدنجی صنف	سکزنجی صنف	طقوزنجی صنف	اونجی صنف
٢	٢	٢	٤	٤	٤
٢	٢	٢	٢	٢	٢
٢ نکاح وطلاق ٢ فرائض	٣ معاملات	٤ معاملات	٣ معاملات ١ تاریخ علم فقه	٢ عقوبات	٣ علم خلاف
..	..	٣	٣	٣	٣
..	..	٣	٣ علم کلام ١ تاریخ علم کلام	٣	٣
..	..	..	..	٢	٢
..	٢ علم تربیه ١ علم اجتماع	٣ علم روح	٢ علم منطق ١ علم اخلاق	٢ علم اخلاق ١ تاریخ فلسفه	١ علم مابعد الطبیعه ١ تاریخ فلسفه
..	..	..	٢ حقوق اساسیه واداریه ٢ حقوق دول ٢ جزا قانونی ١ اصول جزائیه	١ مجلهٔ احکام عدلیه ١ احکام اوقاف ١ حقوق اساسیه واداریه ٢ اصول جزائیه ٢ اصول حقوقیه ١ تجارت بریه	١ مجلهٔ احکام عدلیه ١ اراضی قانونی ١ اصول حقوقیه ١ تجارت بریه ١ تجارت بحریه ١ اجرا قانونی ١ صك شرعی وعدلی
..	٢ اقتصاد	٢ مالیه	..	..	..
٤ بلاغت وانشاد	٢ بلاغت ٢ ادبیات	٣ ادبیات	..	..	..

هفته‌ده مجموع دروس	اسامیٔ دروس	برنجی صنف	ایکنجی صنف	اوچنجی صنف	دردنجی صنف
١٧	لسان ترکی	٤ صرف نحو و قرائت	٤ صرف ونحو قرائت وانشاد	٣ قرائت وانشاد کتابت	٢ کتابت
٢١	تاریخ	٢ سیر نبی ٢ عمومی تاریخ	٢ سیرنبی ٢ عمومی تاریخ	٢ عمومی تاریخ	٢ اسلام وعرب تاریخی
٩	جغرافیا وفلکیات	٢ عمومی جغرافیا	٢ عمومی جغرافیا	٣ اسلام وعثمانلی جغرافیاسی	..
٢٢	علوم ریاضیه	٤ عملی حساب	٣ عملی حساب ١ هندسه	٢ هندسه ٢ جبر ١ اصول دفتری	١ هندسه ٢ جبر
١٩	علوم طبیعیه	١ عملی زراعت	١ عملی زراعت	٢ حکمت طبیعیه ١ کیمیا ١ عملی زراعت	٢ حکمت طبیعیه ١ کیمیا ١ حیوانات ١ عملی زراعت
٤	خط ورسم	١ خط ١ رسم	١ خط ١ رسم	..	..
١٢	السنهٔ شرقیه : فارسی ، اردو ، تاتار ، لسانلری	٢	٢	٢	٢
١٦	السنهٔ غربیه : آلمانجه ، فرانسزجه ، انکلیزجه ، روسجه	٣	٣	٣	٣

اخطار : ١ ـــ تجوید وترتیلده اختصاصی اولان امام کلیه ویا معلم مخصوص طرفندن صباح ویاتسو

٢ ـــ هرکون صباح واقشام یاریمشر ساعت تربیهٔ بدنیه یاپدیریله‌جقدر .

٣ ـــ یومی بش ویالکز پنجشنبه کونلری اوچ درس ویریلیر . بعدالظهر پنجشنبه تعطیللرنده

٤ ـــ برعلمه مخصوص ساعات تدریسك مجموعنه خلل کلمه‌مك واداره‌یه معلومات ویرلمك اوزره قسمنه مرتب درت ساعت غیر کافی وعبادات قسمنه مرتب التی ویا معاملات قسمنده‌کی ساعاتدن لزومی قدرینك نکاح وطلاقه تفریق وتخصیصی جائزدر .

٥ ـــ السنهٔ شرقیه وغربیه‌نك تحصیلی اختیاریدر .

بشنجی صنف	آلتنجی صنف	یدنجی صنف	سکزنجی صنف	طقوزنجی صنف	اوننجی صنف
۲ ادبیات	۲ ادبیات	..	..	..	..
۱ اسلام وعرب تاریخی ۲ تورك عثمانلی تاریخی	۱ تورك وعثمانلی تاریخی	۲ عصر حاضر تاریخ سیاسیسی	۱ تاریخ ادیان [ادیان سالفه]	۱ تاریخ ادیان [ادیان سماویه]	۱ تاریخ ادیان [دین اسلام]
..	۲ فلکیات ـ	..	..	..	..
۲ نظری حساب ۲ مثلثات	۲ میخانیك	..	..	..	..
۱ حکمت طبیعیه ۱ حیوانات ۱ نباتات	۱ حیوانات ۲ معادن وطبقات	۲ حفظ الصحه وتداوی ابتدائی	..	..	..
..	..	..	..	..	..
۲	۱	۱	..	..	..
۲	۱	۱	..	..	..

نمازلری متعاقب عموم طلبه‌یه قرآن کریم تعلیم ایدیله‌جکدر .

تنزه واراضی اوزرنده درس تطبیقاتی یاپیلیر .
مباحث واقسام علمه کوره توزیعنده مدرسینك حق تصرفی واردر . مثلا علم فقهدن نکاح وطلاق
طقوز ساعت فضله کلدیکی تقدیرده اوجنجی صنفده عباداته ویاخود التنجی صنفده معاملاته مخصوص

شیخ الاسلام اسبق مشرب افندی حفیدی محمد عارف افندی مرحومك زمان مشیختنده و ۱۲۷۰ تاریخنده معلمخانهٔ نواب نامیله تأسیس اولنان مدرسة القضاة

مدرسة القضاة نظامنامه سی

برنجی فصل

امور اداره

ماده : ۱ مقام مشیخت اسلامیه یه مربوط وحکام شرعه منشأ وطلبهٔ مسلمه یه مخصوص اولان مدرسة القضاة با ارادهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهی منصوب بر مدیر ایله اداره اولنور .

مدیرك معیتنده برمعاون وبركاتب ولزومی قدر مبصر واوطه‌جی بولنور .

ماده : ۲ مدیرك وظائفی مدرسه‌نك انضباط وانتظام داخلیسنه وطلبه‌نك حسن حال واطوارینه دقت ودرسلرینه نظارت ایتمك واوچنجی فصلده بیان اولنه‌جغی وجهله مدرسه یه آلنه‌جق طلبه‌نك اولبابده تنظیم قلنه‌جق تعلیمات دائره‌سنده امتحان معاملاتنی ایفا واکمال ایتمکدر .

ماده : ۳ طلبه‌نك اوقات معینه ده مدرسه ده موجود اولمسنی تأمین ایچون هرآیه مخصوص اولمق اوزره یومیه دوام جدوللری تنظیم ومبصرلر واسطه‌سیله یوقلمه ایدیله‌رك طلبه‌نك موجود ونا موجودلری اشارت اولندقدن صکره اون برنجی ماده یه توفیق معامله ایدیلیر .

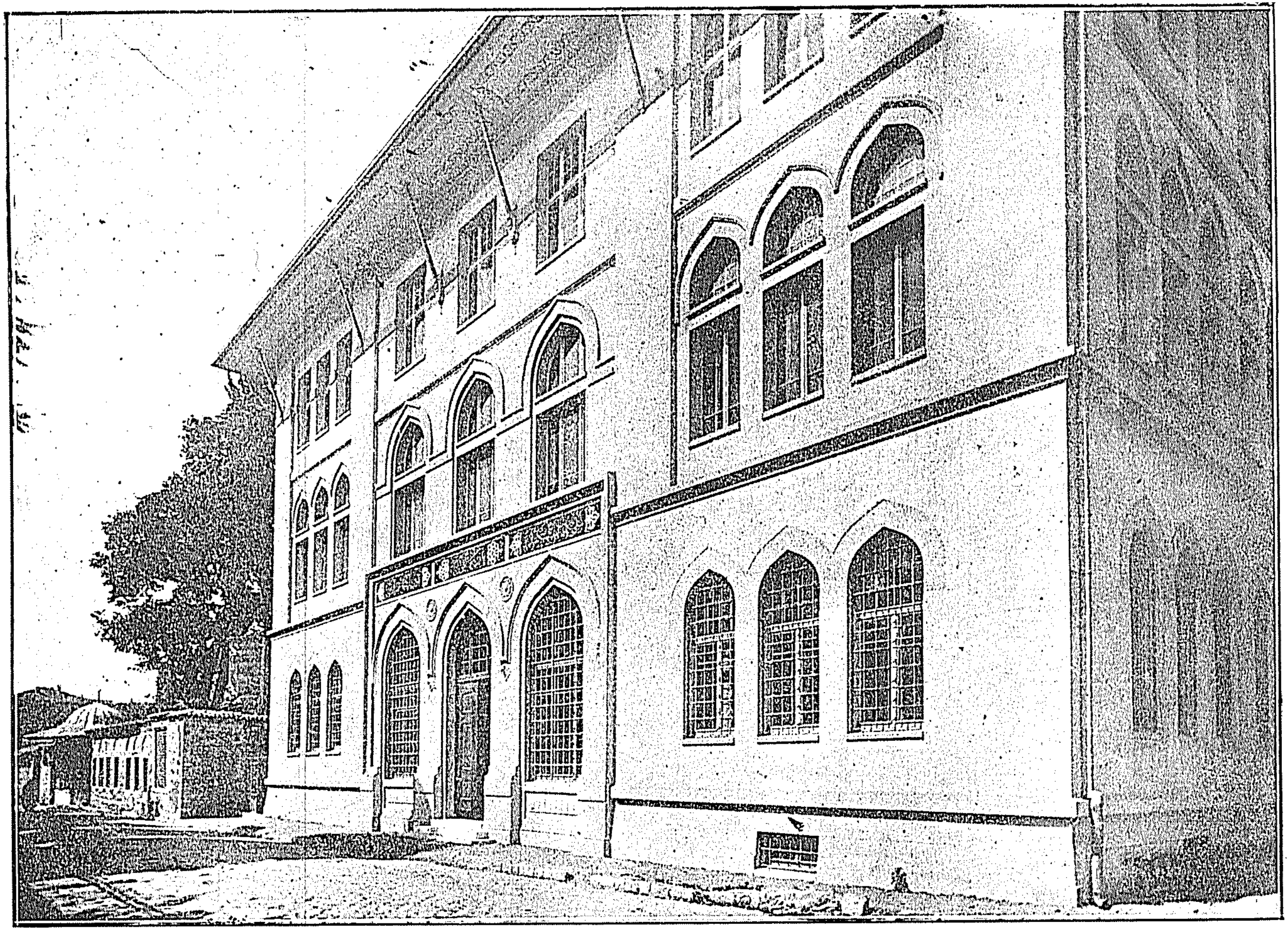

مدرسة القضاة (اوقاف نظارتنجه ۱۳۳۱ سنهٔ هجریه‌سنده انشا اولنمشدر)

ایکنجی فصل

هیئت تعلیمیه

ماده : ٤ معلملر مأمورین علمیه انتخاب انجمننك تنسیبیله مقام مشیخت اسلامیه جه تعیین اولنه جقدر .

ماده : ٥ معلملر مدیریت طرفندن ترتیب اولنه جق درس جدوللرنده کوستریلان اوقاتده مدرسه ده حاضر اولوب اجرای تدریسات و اثنای تدریسده خلاف نظام و آداب حرکتده بولنان طلبه یه نصیحت و مستحق تکدیر و توبیخ اولانلر حقنده مدیریته مراجعت و اوتنجی و اون دردنجی ماده لرده محرر اولدیغی اوزره دخول و صنف امتحانلرینی اجرا ایله مکلفدرلر .

ماده : ٦ بلاعذر دوام ایتمیان معلملرك معاشلرندن مدیریتجه قسط الیوم اجرا اولنه جنی کبی بر آیده ایکی کره قسط الیومه دوچار اولانلر مستعفی عد ایدیله رك یرلرینه انجمن انتخابیجه دیکر معلملر تعیین اولنور .

اوچنجی فصل

مدرسه یه قبول ایدیله جك طلبه نك شرائط و اوصاف و وظائفی

ماده : ٧ مدرسه یه داخل اولمق ایستیانلرك سنی یکرمیدن دون و اوتوز بشدن افزون بولنمامق و اونجی ماده ده محرر فنلردن اثبات اهلیت ایتمك و حسن حال اصحابندن اولوب جنایت ویا مخل ناموس جنحه ایله محکوم علیه اولمامق شرطدر .

ماده : ٨ مدرسه یه کیرمك ایستیانلر مدیریته بالمراجعه نفوس تذکره لرینی ویا هویت ورقه لرینی و آشی شهادتنامه لرینی ابراز و مادهٔ آنفه ده محرر اولان اوصاف و شرائطی حائز اولدقلرینی اثبات ایلدکلری حالده معاملهٔ قیدیه لری ایفا ایدیلور و بونلردن اوتنجی ماده ده محرر دخول امتحاننده تمام نومرونك نصفندن زیاده سنی احراز ایدنلر مدرسه یه قبول اولنورلر . یدنجی ماده ده محرر شروطی حائز اولمدقلری بالآخره تبین ایدنلرك قیدلری ترقین ایدیلور .

مادهٔ موقته

حكام شرع قانون جديدينك اون يدنجى ماده سنى تعقيب ايدن فقرهٔ موقته موجبنجه صنوف خمسه مستخدميندن اولوب هنوز امتحانلرى اجرا قلنمش اولميان نواب مدرسه يه دوام ايچون دخول امتحاننذن معفودرلر. بونلر مدرسه ده اوقونان درسلرك عمومندن بر دفعه يه مخصوص اولمق اوزره مأذونيت امتحانى اثناسنده طلبه ايله برابر امتحانه كيره بيلورلر. اثبات اهليت ايلدكلرى تقديرده درجهٔ امتحانلرينه كوره مدرسهٔ مذكوره مأذونلرى حكمنده طوتيلورلر .

ماده : ٩ مدرسه هرسنه شوال شريفك اون بشنده كشاد ايديله رك درسلره مباشرت وجمادى الاخره غره سنده درسلر تعطيل ايديله رك دخول وصنف ومأذونيت امتحانلرينه بدأ اولنه جق ونهايت شعبان اون بشنده جمله سى اكمال ايديله جكدر .

ماده : ١٠ دخول امتحاننك زمان اجراسى غزته لرله اعلان ايديله جك ودرس وكيلنك رياستنده هيئت تعليميه دن انتخاب اولنه جق ذوات طرفندن اولبابده تنظيم قلنه جق تعليمات دائره سنده صرف ونحو ووضع ومنطق وبلاغت واصول فقه وعقائد وكلام فنلريله حسن خط وكتابت و تاريخ اسلام وعثمانى وجغرافياى عثمانى وحساب درسلرندن تحريرى اوله رق اجرا قلنه جقدر .

ماده : ١١ مدت تدريسيه ده طلبه دن برى برآى ظرفنده معذرت مشروعه يه مستند اولمقسزين درسده اوچ دفعه بولنماز ايسه برنجى آيده مدير طرفندن تنبيه ، ايكنجى آيده توبيخ ، اوچنجى آيده اوسنه امتحانه قبول ايدلميوب بولنديغى صنفده ابقا اولنه جقدر. مدرسه داخلنده آدابه ونظامنامه مندرجاتنه مغاير وخارجده مخل وقار وحيثيت حالاته جرأت ايدن طلبه يه كذا برنجى دفعه سنده مدير طرفندن اخطارات ونصايح مقتضيه اجرا وتكررى حالنده توبيخ واوچنجى دفعه تكرر ايدرسه مدير طرفندن اعطا اولنه جق تقرير اوزرينه با اشارت مشيختپناهى قيدى ترقين اولنه جقدر.

دردنجى فصل

درسلرك انواعى وامتحانلرك صورت اجراسى

ماده : ١٢ مدرسة القضاتك مدت تدريسيه سى درت سنه دن عبارت اولوب اوقونه جق دروس شرعيه وقانونيه تعليمات مخصوصه سنه تابع اوله جقدر .

ماده : ١٣ سنهٔ تدریسیه نهایتنده هر صنفك طلبه‌سی بولندقلری صنفلرده اوقودقلری دروسدن امتحان ایدیله‌جكدر .

ماده : ١٤ امتحانلر علنی اوله‌رق هر درسك معلمی ومدیر طرفندن انتخاب اولنه‌جق ارباب اختصاصدن ایكی ممیز طرفندن تعلیمات مخصوصه‌سنده محرر اولدیغی وجهله شفاهاً وتحریراً اجرا اولنور .

ماده : ١٥ امتحانلرده هر درس ایچون بشر سؤال ترتیب و فوراً طلبه‌یه ایراد ایدیله‌جكدر . هر درسك تمام نومروسی اوندر .

ماده : ١٦ امتحان ویرمكله مكلف اولدیغی درسلردن آلدیغی نومرولرك وسطیسی آلتی نومرویه بالغ اولمیان ویا وسطیسی آلتی نومرویه بالغ اولوبده بردن زیاده درسدن اشاغی نومرو آلان طالب ترفیع صنف ایده‌من .

ماده : ١٧ امتحانلرده كتابه ودفتره باقمق ویا اوزرنده درسه متعلق اوراق بولندرمق ویا یكدیكرندن استنساخ ایتمك ویا بربریله مذاكره ومكالمه ایلمك ممنوعدر . بوكبی حركتده بولنانلر درحال امتحان محلندن اخراج ایدیله‌جكلری كبی ایام معینه‌سنده بلاعذر وضرورة امتحانه كیرمیانلر دخی صنفلرنده ابقا اولنه‌جقلردر .

ماده : ١٨ مجموع دروس اعتباریله بربری اوزرینه آلتیشر نومرو احراز ایدوبده یالكز بر درسدن درتدن آشاغی نومرو آلانلر ایله معذرت مشروعهٔ شخصیه‌سنه وید اختیارنده اولمیان اسباب مجبرهٔ ضروریه‌یه مبنی امتحانه كیره‌میانلر اكمال امتحانه كیره‌بیلورلر .

ماده : ١٩ اكمال امتحانی سنهٔ آتیهٔ تدریسیه‌نك ایلك آینه وبردفعه‌یه منحصر اولمق ومعذرت شخصیه واسباب مجبره قبول ایدلمامك اوزره مدیر طرفندن تعیین واعلان اولنه‌جق ایامده اجرا اولنور. اشبو ایام معینه‌ده اكمال امتحانه كیرمیانلر صنفلرنده ابقا اولنورلر .

ماده : ٢٠ صوك صنف طلبه‌سی صوك سنه‌ده اوقودقلری درسلردن امتحان اولندقدن صكره اشبو درسلرده قزاندقلری نومرولر ایله دردنجی سنه‌ده اوقونمیوب برنجی وایكنجی واوچنجی سنه‌لرده اوقونمش اولان درسلرك صوك امتحاننده قزانمش اولدقلری نومرولر ایله براشدیریله‌رك درر ومجله وفرائض وصك شرعی درسلرندن طقوزر ودیكر درسلردن اوست اوسته طقوزر نومرو احراز ایدنلره علی‌الاعلی ودرر ومجله وفرائض وصك شرعی درسلرندن‌سكزر ودیكر درسلردن اوست اوسته

سکزر نومرو احراز ایدنلره اعلا ودرر ومجله وفرائض وصك شرعی درسلرندن آلتیشر ودیکر درسلردن اوست اوسته التیشر نومرو احراز ایدنلره قریب اعلی درجه‌ده مأذونیت رؤسی اعطا اولنور . مأذونیت امتحانه کیرن طلبه‌دن درر ومجله وفرائض و صك شرعی درسلرینك یالکز برندن آلتیدن آشاغی و یاخود دیکر درسلرك یالکز برندن درتدن آشاغی نومرو آلانلر اکمال امتحانه کیره‌بیلیرلر .

ماده : ۲۱ مدرسة‌القضاته اوست اوسته ایکی سنه دوام ایتمیان ویاخود بر صنفده بربری اوستنه ایکی سنه قالان ویا برنجی دفعه مأذونیت امتحاننده وا کمالنده موفق اوله‌مامالرندن طولایی سنهٔ آتیه مأذونیت امتحان واکماله کیروب ینه موفق اوله‌میان طلبه‌نك قیدلری ترقین اولنور .

ماده : ۲۲ مأذونیت رؤسنه مستحق اولانلرك درجه‌لرینی مبین تنظیم اولنه‌جق رؤسلر مدیر وهیئت تعلیمیه طرفندن تختیم وانجمن انتخاب مأمورین علمیه‌جه قید وتصدیق وطرف شیخ‌الاسلامیدن بالقبول تحلیفلری اجرا قلندقدن صکره صاحبلرینه اعطا اولنور .

ماده : ۲۳ اشبو نظامنامه نشری تاریخندن معتبر اولوب اجرای احکامی مقام مشیخت علیایه مفوضدر .

اشبو لایحهٔ نظامیه‌نك موقع مرعیته وضعنی ونظامات دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم

۵ صفر ۱۳۳۲ ۲۱ کانون اول ۱۳۲۹

محمد رشاد

صدراعظم وخارجیه ناظری	شیخ‌الاسلام	حربیه ناظری	شورای دولت رئیسی
محمد سعید	اسعد	احمد عزت	خلیل

عدلیه ناظری	داخلیه ناظری ومالیه ناظری وکیلی	بحریه ناظری
ابراهیم	طلعت	محمود
نافعه ناظری وکیلی	تجارت وزراعت ناظری	معارف ناظری
احمد جمال		احمد شکری

اوقاف همایون ناظری	پوسته وتلغراف وتلفون ناظری
خیری	اوسقان

* * *

٥ صفر سنه ١٣٣٢ تاريخلى مدرسة القضاة نظامنامه سنه ذيلدر

برنجى ماده   محاكم شرعيه‌نك خصوصات تحريريه و اداريه‌سنده استخدام اولنه‌جق مأمورينه منشأ اولمق ومدت تدريسيه‌سى شمديلك برسنه‌دن عبارت اولوب لزوم كورلديكنده ايكى‌سنه‌يه ابلاغ ايدلمك اوزره درسعادتده مدرسة‌القضاتده نهارى برصنف مخصوص كشاد اولنمشدر .

ايكنجى ماده   هرسنه اشبو صنف مخصوصه نواحى وقضا نيابتلرنده خدمتلرى مسبوق ذوات وبولندقلرى دائره‌لرك معاملاتى خللدار اولمامق اوزره مقام مشيخت مستشارلغيله هرطالبك منسوب اولديغى دائره مديريتنجه مشتركاً تنسيب وتفريق اولنه‌جق دوائرعلميه مستخدمين حاضره‌سى ومكاتب اعداديه ويامكاتب اعداديه‌درجه سنده بولنان مكتبلرك سنلرى يكرميدن دون واوتوزدن افزون اولميان مأذونلرى بلاامتحان النور. وديكرطالبلرك سنلرى‌يكرمى ايله يكرمى بش آره‌سنده اولمق‌شرطيله مادۀ‌آتيه‌ده معين درسلردن مسابقه امتحاننده احرازموفقيت ايدنلرى قبول اولنور.

اوچنجى ماده   دخول امتحانى مقام مشيختجه امتحانه تابع اولميان طالبلرك مقدارى نظره آلنه‌رق تعيين اولنه‌جق عدده كوره مسابقه صورتيله عربى [صرف، نحو ، منطق] تاريخ ، جغرافيا ، حساب كتابت وحسن خطدن اجرا اولنور .

دردنجى ماده   صنف مخصوصده‌تدريسات اشبونظامنامه‌يه مذيل جدوله‌تابعدر.

بشنجى ماده   صنف مخصوصك امور اداره‌سى مدرسة‌القضاة مديريتنه محول وامور تعليميه‌سى جانب مشيختدن تعيين اولنه‌جق معلمينه مفوضدر .

آلتنجى ماده   صنف مخصوص طلبه‌سى درسلر ايچون معين زماندن ماعدا ساعات‌تحصيليه‌لرنده باب فتوى سجل‌مديريتنجه ارائه اولنه‌جق محاكم شرعيه ودوائر علميه‌ده بالفعل ايفاى وظيفه ايله تطبيقاتده حائز ملكه ورسوخ اولمغه چاليشه‌جقلر وهركون مداوم بولندقلرى محاكم ودوائرك دوام جدوللرينى امضا ايدرك تطبيقات

امتحانی ایچون تقدیر اولنه‌جق نومرویه اساس اولمق اوزره درجهٔ مهارتلری حقنده رؤسای دوائرك تصدیقلرینی محتوی سنه‌نهایتنده وثائق مخصوصه ابراز ایلیه‌جکلردر.

یدنجی ماده   تدریسات ودوام و امتحانلر حقنده‌کی احکام متفرعه تعلیماتنامه ایله معیندر .

سکزنجی ماده   صنف مخصوص مأذونلری امتحانلرده احراز ایلدکلری درجات ارالرنده اساس ترجیح اولمق اوزره محاکم شرعیه کتابتلریله اموال ایتام مدیر ومأموریتلرینه وسائر طالبلره ترجیحاً بلا امتحان دائرهٔ علمیه اقلامنه قبول اولنور. محاکم شرعیه اقلامنده انحلال ایده‌جك مأموریتلره صنف مخصوص مأذونلرندن طالب وارایکن خارجدن کیمسه تعیین اولنه‌ماز .

طقوزنجی ماده   اشبو نظامنامه تاریخ نشرندن اعتباراً مرعیدر .

اوننجی ماده   اشبو نظامنامه‌نك اجرای احکامنه مقام مشیخت مأموردر .

صنف مخصوص تدریسات جدولی

فرائض و وصایا
صك شرعی
نکاح ، طلاق ، حضانه ، نفقه
احکام اوقاف
دفتر قسام
اصول محاکمهٔ شرعیه
(تطبیق برصورتده)
معلومات قانونیه
خرج وتمغا قانونلری
کتابت
حساب
اصول دفتری
حسن خط تعلیق

اشبو نظامنامه‌نك موقع مرعیته وضعنی ونظامات دولته علاوه‌سنی اراده ایلدم .
فی ١٢ شوال سنه ١٣٣٢ وفی ٢١ آغستوس سنه ١٣٣٠

محمد رشاد

صدراعظم وخارجیه ناظری	شیخ‌الاسلام و اوقاف همایون ناظری	حربیه ناظری
محمد سعید	خیری	انور
عدلیه ناظری وشورای دولت رئیس وکیلی	بحریه ناظری	مالیه ناظری وداخلیه ناظر وکیلی
ابراهیم	احمد جمال	جاوید
نافعه ناظری	تجارت وزراعت ناظری	معارف ناظری	پوسته وتلغراف وتلفون ناظری
محمود	سلیمان البستانی	احمد شکری

***

٥ صفر ١٣٣٢ تاریخلی مدرسة القضاة نظامنامه‌سنك یکرمنجی ماده‌سنی معدل مواد نظامیه

برنجی ماده — مدرسة القضاة نظامنامه‌سنك یکرمنجی ماده‌سی مقامنه قائم اولمق اوزره مادهٔ آتیه قلمه آلنمشدر .

ماده : ٢٠ — صوك صنف طلبه‌سی صوك سنه‌ده اوقودقلری درسلردن امتحان اولندقدن صوکره اشبو درسلرده قزاندقلری نومرولر درد نجی سنه‌ده اوقونیوب برنجی وایکنجی و اوچنجی سنه‌لرده اوقونمش اولان درسلرك صوك امتحاننده قزانمش اولدقلری نومرولر ایله برلشدیریله‌رك درر ومجله وفرائض وصك شرعی درسلرندن اوست اوسته طقوزر ودیکر درسلردن کذا اوست اوسته طقوزر نومرو احراز ایدنلره ثالث ودرر ومجله وفرائض وصك شرعی درسلرندن اوست اوسته سکزر ودیکر درسلردن کذا اوست اوسته سکزر نومرو احراز ایدنلره رابع ودرر ومجله وفرائض وصك شرعی درسلرندن اوست اوسته یدیشر ودیکر درسلردن کذا اوست اوسته یدیشر نومرو احراز ایدنلره خامس درجه‌ده مأذونیت رؤسی اعطا

اولنور. ذكر اولنان يديشر نومرويي احرازايده‌ميانلرويا صوك صنفده‌كي درسلرك يالكز برندن بيله درتدن آشاغي نومرو آلانلر صنفلرنده ابقا اولنوزلر . احراز ايتدكلري نومرولره كوره اخذ ايده‌بيله‌جكلري مأذونيت وؤسنك درجه‌سني اعلا ايتمك ايستيانلردن حد وسطي‌يه اساس اولان درر مجله صك شرعي فرائض درسلرينك يالكز برندن آلتيدن آشاغي نومرو آلمش اولنلرك يالكز بودرسدن تكرار امتحاني جائز اولوب سالف‌الذكردرسلرك بردن فضله‌سندن ويا ينه وسطي‌يي تشكيل ايدن ديكر درسلرك يالكز برندن آلتيدن آشاغي نومرو آلمش بولنانلر مذكور رؤسدن فارغ اولمق شرطيله كندولرندن صوكره‌كي صنف طلبه‌سيله برلكده دردنجي صنف درسلرينك كافه‌سندن امتحان ويرمكه مجبوردر . امتحان اخير نومرولرينه قارشو اولكي امتحان نومرولرينك بر كونا حكم وتأثيري قالماز .

ايكنجي ماده   اشبو مادهٔ نظاميه تاريخ نشرندن معتبردر .

اوچنجي ماده   اشبو مادهٔ نظاميه‌نك اجراسنه مقام مشيخت مأموردر .

اشبو نظامنامه‌نك موقع مرعيته وضعني ونظامات دولته علاوه‌سني اراده ايلدم .

٤ جمادي‌الآخره سنه ١٣٣٣   ٦ نيسان سنه ١٣٣١

محمد رشاد

صدر اعظم
وخارجيه ناظري
محمد سعيد

شيخ الاسلام
واوقاف همايون ناظري
خيري

حربيه ناظري وبحريه
ناظري وكيلي
انور

داخليه ناظري
وماليه ناظر وكيلي
طلعت

عدليه ناظري وشوراي
دولت رئيس وكيلي
ابراهيم

نافعه ناظري
عباس

معارف ناظري وپوسته
وتلغراف وتلفون ناظر وكيلي
احمد شكري

تجارت وزراعت ناظري
احمد نسيمي

*
* *

مدرسة القضاة تعليمات داخليه سيدر

برنجی فصل

دخول امتحانی حقنده‌در

برنجی ماده   مدرسة القضاة نظامنامه‌سنك اونجی ماده‌سی موجبنجه دخول امتحاننك زمان اجراسی وقیدمعامله‌سنه مباشرت ایام وساعاتی غزته‌لرله اعلان ایدیله‌جکدر.

ایکنجی ماده   مدرسه‌یه داخل اولمق ایستیانلر مادۀ سابقه موجبنجه تعیین ایدیلان ایام وساعاتده مدیریته بالذات مراجعتله مذکور نظامنامه‌نك یدنجی ماده‌سنده بیان ایدلدیکی وجهله نفوس تذکره‌لرینی ویا هویت ورقه‌لرینی وجنایت ویامخل ناموس جنحه ایله محکوم اولمادقلرینه وحسن حال اصحابندن بولندقلرینه دائرمنسوب اولدقلری مدرسه مدرسلری ویا محله‌لری امام ومختارانی طرفلرندن ویامعروف ایکی ذات‌جانبندن مختوم حسن‌حال علم‌وخبریله آشی شهادتنامه‌لرینی ابراز ایله دفترمخصوصنه اسملرینی قید ایتدیره‌جکلردر. ایام‌معینه مروروندن‌صکره مراجعت‌ایدنلرك قیدلری اجرا ایدلیه‌جکدر.

اوچنجی ماده   امتحانلری اجرا اولنه‌جق طلبه تعیین اولنان کونلری حاوی تنظیم واعلان محلنه تعلیق ایدیله‌جك قیدنومروسنه نظراً تعیین اولنان کون وساعتده حاضر بولنمه‌یه مجبوردر . ایام معینه‌ده امتحانه کلمیانلر ویا کیردیکی پوسته‌ده امتحانی اکمال ایتمکسزین چیقانلر او سنه‌یه مخصوص‌اولمق اوزره امتحانه قبول ایدلیه‌جکلردر.

دردنجی ماده   امتحانلر تحریری اوله‌رق اجرا ایدیله‌جکندن وتبییض وتسوید ایچون تمغالی کاغد جانب اداره‌دن اعطا اولنه‌جغندن طلبه‌نك نزدنده حقه وقلمدن بشقه برشی بولنمیه‌جقدر .

بشنجی ماده   اثنای امتحانده کتاب ورساله‌بولندیرمامئری ویا یکدیکریله مکالمه واوراق تعاطی ایتمامئری وعکس تقدیرده امتحان محلندن چیقاریلوب او سنه امتحاننده محروم ایدیله‌جکلری ونزدلرنده کتاب ویا رساله وار ایسه اداره‌یه تسلیم ایتملری لزومی طلبه‌یه تفهیم ایدیله‌جك وتفهیم واقعه رغماً خلافی حرکتده بولنانلر او سنه امتحانه قبول ایدلمامك اوزره امتحان محلندن اخراج ایدیله‌جکلردر .

التنجی ماده تقیدات وترصدات لازمه اجراسیله برابر درس قاچردقلری هیئت امتحانیه‌جه اثنای تدقیقده تحقق ایدنلرك موافق جواب ویرمش اولسه‌لر بیله امتحانلری کأن لم یکن عد ایدیله‌جکدر .

یدنجی ماده اسئله طلبه‌یه یازدیرلدقدن نهایت سکز ساعت ظرفنده ورقهٔ امتحانیه‌نك هیئت اداره‌یه تسلیم اولنمسی لازمدر . مدت مذکوره مرورندن صکره اوراق قبول ایدلیه‌جکدر .

سکزنجی ماده اثنای امتحانده خارجدن اکمك وسائره آلنمق ممنوعدر .

طقوزنجی ماده درس تبییض اولندقدن صکره امضا کاغدك ارقه‌سی یازیسز اولان محلنه وضع اولنه‌جقدر .

اونجی ماده مسوده کاغدینك‌ده اصل درس کاغدیله برابر اعطاسی مجبوریدر. امتناع ایدنلرك ورقهٔ امتحانیه‌سی قبول ایدلیه‌جکدر .

اون برنجی ماده نظامنامه‌نك سکزنجی ماده‌سی موجبنجه نصف نومرو اس میزان اعتبار ایدلمشدر. بناءً علیه علوم عربیه‌دن مجموعنك نصفندن وعباره‌حرکه‌سنده بش وبش‌دن دون نومرو آلانلر او سنه امتحاندن محروم ایدیله‌جکدر .

ایکنجی فصل

تدریسات حقنده‌در

اون ایکنجی ماده مدرسة‌القضاتده اوقونه‌جق درسلرك عدد وساعات تدریسی مربوط جدولده محرر اولدیغی وجهله‌در . ایجاب حاله کوره مقام مشیختجه مذکور درسلر طی وتبدیل وعلاوه وساعاتی تزیید وتنقیص اولنه‌بیله‌جکدر .

اون‌اوچنجی ماده درر کتاب‌النکاحدن بالاعتبار‌تدریس وهرسنه ربع مقداری اکمال اولنه‌جق واکمالنه امکان کوریله‌مدیکی تقدیرده مسائل نادره‌یه متعلق مباحث طی ایدیله‌جکدر . معلم تدریس ایلدیکی مسائلی مرافعه شکلنده تصویر واصول فصل وحسمی تعریف ومجله‌یه موافق اولوب اولمیان مسائلی وخلافیاتی ومفتی‌به اقوالی بیان ایده‌جکدر .

اون دردنجی ماده   مجله برنجی ماده‌دن بدأ ایله تدریس ایدیله‌جك و « درر » ده اولدیغی کبی معلم مواد ومسائلی مرافعه شـکلنده تصویر واصـول فصل وحسمی تعریف واختلاف مذاهبی وسبب ترجیحی بیان ایده‌جکدر .

اون بشنجی ماده   درر ومجله معلملری طلبه‌نك مدرسه‌دن رؤس اخذینه قدر صنفلری تعقیب ودرری ومجله‌یی اکمال ایده‌جکلردر .

اون التنجی ماده   فرائض معلمی بالجمله مذاهبی بیان وعملیاتی صورت مسائل ایله ایضاح ووصـایایه عائد مسـئله‌لری تعلیم ومفتی‌به اقوالی بیان ایده‌جك واحوال اربعینه مباشرتدن بالاعتبار هر هفته طلبه‌یه یازدیره‌جغی مسئله‌لرك خطـاسنی بالتصحیح اصحابنه اعاده ایده‌جکدر .

اون یدنجی ماده   صك شرعی معلمی اصول وقواعد واصطلاحات صکی تعریف وتدریس ایلدیکی صنفك « درر » درسنی بالتعقیب تعلیم ایده‌جك واون بش کونده بر دفعه بر مسئله‌یی محاکمه شکلنده یعنی طلبه‌دن مدعی و مدعی علیه وکاتب و قاضی تعیین ایده‌رك تمثیل ایتدیروب اصـول مرعیه‌سی دائره‌سـنده ضبط دعوی صورتنده قلمه آلدیره‌جقدر . وهر صنفه لااقل آیده بر دفعه بر مسـئلهٔ شرعیه تصویر واصـولی دائره‌سنده سند شرعیسنی طلبه‌یه تحریر ایتدیره‌جك وطلبه‌نك تنظیم ایتدکلری مسوداتی بالتصحیح اون کون ظرفنده اعاده ایده‌جکدر .

اون سکزنجی ماده   دفتر قسامك اصول تدریسی صك شرعی کبی اوله‌جقدر .

اون طقوزنجی ماده   حقوق دول معلمی امتیازات اجنبیه‌نك صـورت ظهورینی وبونلردن نشـأت ایدن ضررلرك درجه‌سـنی طلبه‌یه تفهیم ایده‌جك وحقوق خصوصیهٔ دول مسائلنی مزج ایتمك صورتیله تدریس ایلیه‌جکدر .

یکرمنجی ماده   تنظیم اعلامات حقوقیه وجزائیه معلملری اصول وقواعد صك نظامیه‌یی بیان ومسائل قانونیه‌یی محاکمه شـکلنده تمثیل ودرجات محاکم اعتباریله بدایةً واسـتینافاً وتمیزاً تنظیم اولنه‌جق اعلامات ووثائق قانونیه‌نك صـورت تنظیمنی تعلیم ایلیه‌جکلردر . ولااقل آیده برکره طلبه‌یه برمسئلهٔ قانونیه تصـویر ایدرك تنظیم ایده‌جکلری مسوداتی بعدالتصحیح اون بش کون ظرفنده اعاده ایده‌جکلردر .

یکرمی برنجی ماده   کتابت رسمیه معلمی القاب وتشریفات رسمیه‌یی ومبادئ کتابتی تعریف وبالتدریج معاملات رسمیه مراتبنه عائد اصول تحریری تعلیم ایده‌جك

ولااقل آیده بردفعهٔ طلبه‌یه کوستریله‌جك موضوع اوزرینه یازیلان مسوده‌لری ممکن اولدیغی قدر واضحاً خطالری بیان ایدلمك صورتیله بالتصحیح بر هفته ظرفنده اصحابنه اعاده ایده‌جکدر .

یکرمی ایکنجی ماده — خط تعلیق معلمی اولا جلی وایکنجی درجه‌ده خرده اوله‌رق تعلیم ایده‌جك وطلبه‌نك یازمش اولدقلری مشقلری اصول خط دائره‌سنده تصحیح وتفهیم ویازه‌جقلری اونر سطرلق قارالامه‌لری ابطال ایده‌جکدر .

یکرمی اوچنجی ماده — اثنای تدریسده طلبه‌دن بری فنك اقتضاسنجه تکلیف ایدیلان وظیفه‌یی قبولدن امتناع ایده‌جك اولورسه معلم نظامنامه‌نك بشنجی ماده‌سی موجبنجه اولاً نصیحت ومستحق تکدیر اولنلر حقلرنده مدیریته مراجعت ایده‌جك ومدیریت جانبندن‌ده مدرسه نظامنامه‌سنك اون برنجی ماده‌سی احکامی تطبیق ایدیله‌جکدر .

یکرمی دردنجی ماده — مدرسة القضاتده درس مدتی بر ساعتدر . کونده اوچ ویا درت ساعت تدریس اولنور . وقت معیننده چاریك ساعتدن فضله تأخرله درسخانه‌یه کیره‌ن معلمین وطلبه‌یه او درسده بولنمامش نظریله معامله اولنور .

خاتمه

صنف امتحانلری حقنده‌در

یکرمی بشنجی ماده — صنف امتحانلرنده بشر کون فاصله ویریله‌جکدر .

یکرمی آلتنجی ماده — درر ، مجله ، اصول محاکمات جزائیه و صلح ، اصول محاکمات حقوقیه ، قانون اراضی ، حقوق دول ، مدخل علم حقوق قانون اجرا ، قانون جزا ، اقتصاد ، تجارت بریه وبحریه ، احکام الاوقاف ، تطبیقات شرعیه وحقوقیه الخ ، حقوق اداره امتحانلری شفاهی دیکرلرینك تحریری اوله‌رق امتحانلری برنجی فصل احکامنه تابع اوله‌جقدر .

یکرمی یدنجی ماده — اثنای امتحانده ویا نوموولرك تفهیمنده ویا اکماله قالمش اولنلرك حین تبلیغنده کرك هیئت اداره وکرك هیئت معلمین وممیزلره قارشی خارج نظام وخلاف ادب حاله جرأت ایدنلر حرکتنك درجه‌سنه کوره توبیخ ویاصنفده ابقا ویا مقام مشیختدن بالاستیذان قیدی ترقین ایدیله‌جکدر .

***

مدرسة القضاتده تدریس اولنه جق درس جدولیدر

بهر هفته ساعات تدریس

اسامیٔ دروس	برنجی صنف ساعت	ایکنجی صنف ساعت	اوچنجی صنف ساعت	دردنجی صنف ساعت	ملاحظات
درر	٥	٥	٥	٥	
مجله	٣	٣	٣	٣	
فرائض	٢	١	٠	٠	
تطبیقات شرعیه	٠	٠	٠	١	
صك شرعی	١	١	١	٢	
دفتر قسام	٠	٠	١	٠	
احکام ونظامات اوقاف	٠	٠	٠	٢	
اراضی قانونی	٠	١	١	٠	
تجارت بریه قانونی	٠	٠	٢	٠	
تجارت بحریه »	٠	٠	٠	١	
اجرا »	٠	٠	٠	١	
جزا »	٢	٠	٠	٠	
اصول محاکمهٔ حقوقیه	٠	٢	١	٠	
تطبیقات حقوقیه وجزائیه وتجاریه	٠	٠	٠	١	
تنظیم اعلامات حقوقیه	٠	٠	١	٠	
اصول محاکمات جزائیه و صلح	٠	١	١	٠	
تنظیم اعلامات جزائیه	٠	٠	١	٠	
مدخل علم حقوق	١	٠	٠	٠	
حقوق دول	١	١	١	٠	
حقوق اداره	٠	٠	٠	٢	
اقتصاد	١	١	٠	٠	
کتابت رسمیه	١	١	٠	٠	
حسن خط تعلیق	١	١	٠	٠	
	١٨	١٨	١٨	١٨	

مدرسة القضاتك معلمخانهٔ نواب ناميله ياد اولنديغى مدتده كى مديرلر

اسامى	رتبه	تاريخ تعيينى	صوك بولنديغى مأموريت
استانبولى عبداللطيف افندى			
السيد مصطفى رفعت »		٢ ذا ١٢٧٩	
ريزه‌لى يونس وهبى »	استانبول مدرسلرندن	غره ص ١٢٨٥	
بكپازارلى ابراهيم برهان الدين »	حرمين محترمين	غره ر ١٢٩٠	
ايچ ايللى عبدالله صائب »	استانبول	٢ جا ١٢٩١	
ثانياً استانبولى عبداللطيف »		٢٤ ش ١٢٩٣	
استانبولى عثمان نورى »	مخرج	٨ جا ١٢٩٦	

مكتب نواب ناميله ياد اولنديغى مدتده كى مديرلر

اسامى	رتبه	تاريخ تعيينى	صوك بولنديغى مأموريت
قيوجقلى زاده محمد عاطف افندى	استانبول	١٧ ل ١٣٠٢	
كمشخانه‌لى عمر افندى زاده مصطفى رشيد افندى	حرمين محترمين	٢٩ ص ١٣٠٣	
ثانياً استانبولى عثمان نورى افندى	» »	٣ م ١٣٠٥	
عطاالله افندى زاده محمد شكرى »	صدر اناطولى	غره م ١٣٠٩	مشار اليه ١٩ جمادى الاخره ١٢٧٦ تاريخنده مكتبدن نشأت ايتمشدر .
على شكرى افندى زاده محمد اسعد افندى	استانبول	١٠ ص ١٣٠٩	
ثانيا كمشخانه‌لى عمر افندى زاده مصطفى رشيد »	حرمين محترمين	١١ ج ١٣٠٩	
همشينلى محمد سالم »	» »	٢١ ج ١٣٠٩	
ثالثاً استانبولى عثمان نورى »	استانبول	غره م ١٣١٠	
كامل بك زاده حسن تحسين »	صدر اناطولى	١٧ م ١٣١١	
رائف بك حفيدى احمد عاصم »	استانبول	٢٢ ص ١٣١٣	مشار اليه ٢٢ شعبان ١٢٨٤ تاريخنده مكتبدن نشأت ايتمشدر .
رابعاً استانبولى عثمان نورى »	صدر اناطولى	٢٦ ج ١٣١٣	
ثانياً يونس وهبى »	» »	٦ ج ١٣٢٢	

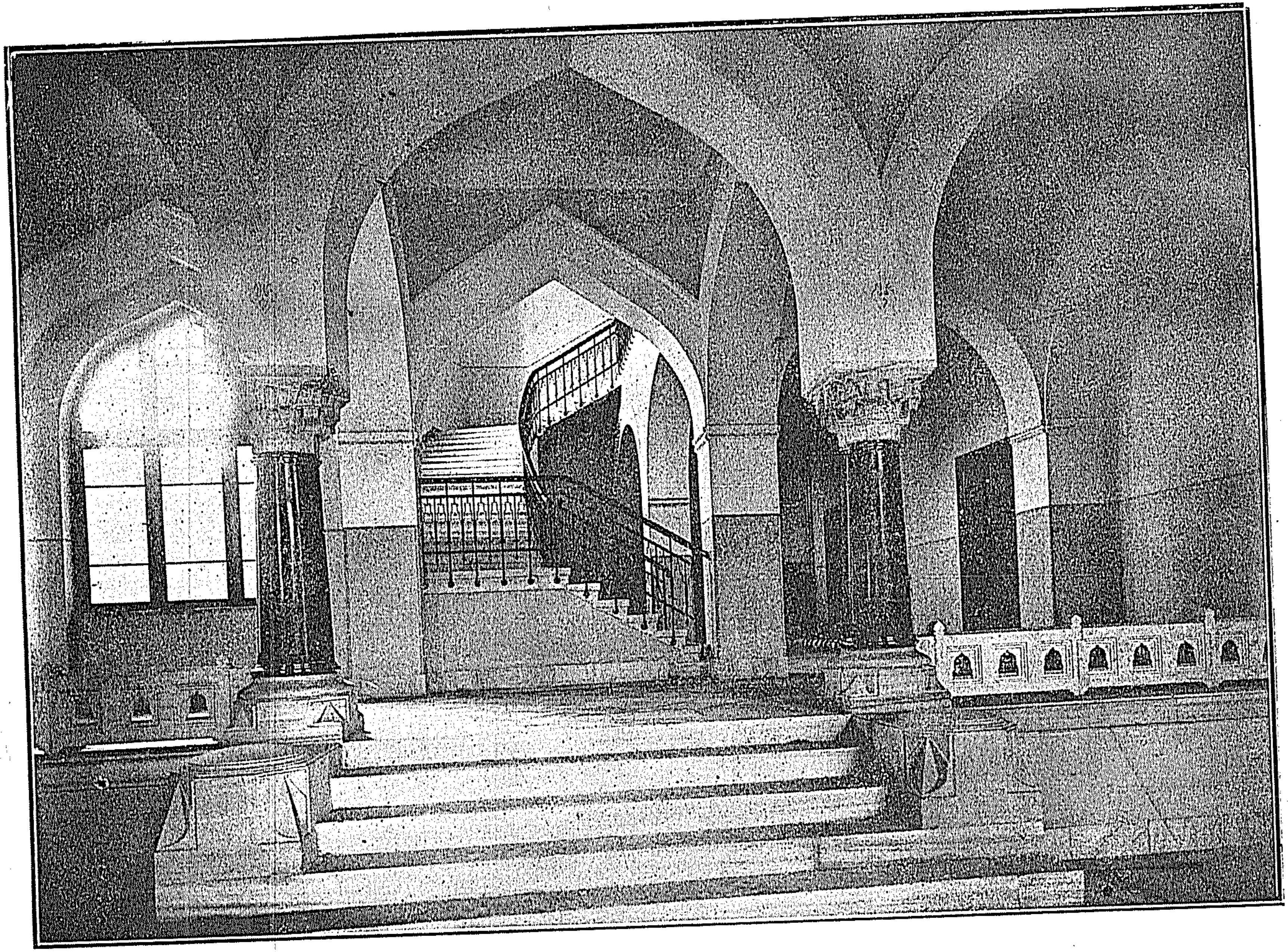

مدرسة القضاة (داخلي)

مكتب قضاة اولدقدن صكره‌كی مديرلر

اسامی	رتبه	تاريخ تعيينی	صوك بولنديغی مأموريت
قيصريه‌لی محمود حمدی افندی	استانبول مدرسلرندن	١٢ ش ١٣٢٦	موحی اليه ٨ شوال ١٣٠٩ تاريخنده مكتبدن نشأت ايتمشدر
اكينلی محمد رحمی «	كرسی شيخی		موحی اليه ٧ شعبان ١٣٠٥ تاريخنده مكتبدن نشأت ايتمشدر

مدرسة القضاة مديريتی

چركش شيخی‌زاده احمد مختار افندی	استانبول	٩ ذ ١٣٢٧	مشار اليه ١٨ رجب ١٣٠٧ تاريخنده مكتبدن نشأت ايتمشدر .

٨ شعبان ١٢٧٢ تاريخنده نشأت ايدنلر

اسمی	مملكتی	مكتبده احراز ايتديكی درجه	صوك بولنديغی مأموريت
عمر فهمی افندی	انقره	ثالث	محكمۀ تميز حقوق رئيسی ايكن وفات ايتمشدر

١١ رجب ١٢٧٣ تاريخنده نشأت ايدنلر

مصطفی صبحی افندی	ديوريكی	ثالث	
حسن محسين »	قره فريه	»	محكمۀ تميز اعضاسندن ايكن وفات ايتمشدر
علی رضا »	ديوريكی	»	
سليمان نجيب »	بوسنه	رابع	
احمد حمدی »	قره‌حصار	»	اسبق بهكه نائبی
محمد امين »	بولی	»	اسبق اردك نائبی
باندرمه مفتيسی زاده عبد القادر افندی	باندرمه	»	
سيد محمد عادل افندی	ابرادی	»	منمندن انفصالندن صكره وفات ايتمشدر
محمد فيض الله »	اونيه	»	قسطمونی و طربزون ولايتلری عدليه مفتشی ايكن وفات ايتمشدر
محمد عارف »	توقاد	خامس	

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوک بولندیغی مأموریت
٢٨ رجب ١٢٧٤ تاریخنده نشأت ایدنلر			
محمد مشتاق افندی	زیتون	ثالث	اسبق یوزغاد نائبی
محمد نیازی »	قره‌حصار صاحب	ثالث	
عمر لطفی »	»	رابع	
مصطفی منیب »	یوزغاد	»	
احمد فوزی »	»	»	اسبق پیاس نائبی
یحیی »	قسطمونی	»	
احمد رازی »	طوسیه	»	
احمد توفیق »	علائیه	خامس	
سید محمد نوری »	»	»	
عبد السلام »	ارکری	»	
١٢ صفر ١٢٧٥ تاریخنده نشأت ایدنلر			
عمر حلمی افندی	اردو	رابع	
مصطفی عزت »	سیدی شهر	»	چوروم نائبی ایکن وفات ایتمشدر
مصطفی عزت »	اسکدار	»	اسبق یکی بازار نائبی
محمد امین »	دیوریکی	خامس	» پرزرین »
سید محمد توفیق »	قسطمونی	»	
ابراهیم کمالی »	عشاق	»	
محمد طاهر »	ارضروم	»	
عبدالرحمن وقاری »	بغداد	»	
١٩ جمادی الآخره ١٢٧٦ تاریخنده نشأت ایدنلر			
عطاءالله افندی زاده محمد شکری افندی	استانبول	ثالث	غره م ١٣٠٩ تاریخندن ١٠ صفر ١٣٠٩ تاریخنه قدر مکتبده مدیرلك ایتمشدر آناطولی قاضیعسکرلکندن متقاعد
عمر فهمی »	اکین	»	اسبق کوتاهیه نائبی
امام زاده برادر زاده‌سی محمد امین افندی		رابع	کوزلحصارآیدین نائبی ایکن وفات ایتمشدر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
مصطفی حسیب افندی	علائیه	رابع	کشان نیابتندن انفصالندن صکره وفات ایتمشدر
عزالدین افندی زاده مصطفی حسیب افندی	یانیه	»	بحریه نظارتی حقوق مشاورلکندن متقاعد
طورون زاده حفیدی محمد نائلی افندی		»	اسبق ردوس نائبی
منیب افندی	لاذقیه	»	» عکا »
احمد راشد »	علائیه	»	
محمد راشد »	ارکری	»	نوره‌قوب نیابتندن انفصالندن صکره وفات ایتمشدر .
احمد عزت »	اماسیه	»	وفات ایتمشدر .
عثمان نوری »	قسطمونی	»	
احمد شوقی »	ارکری	»	دکزلی نیابتندن انفصالندن صکره وفات ایتمشدر .
ابراهیم »	برات	»	پتریچ نائبی ایکن وفات ایتمشدر .
محمدصادق »	ابرادی	خامس	
محمد امین »	»	»	

٨ ذی‌الحجه ١٢٧٧ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
سیدمحمدصادق افندی	استانبول	ثالث	یمن مرکز نیابتندن انفصالندن صکره وفات ایتمشدر .
یوسف ضیا »	اوخری	رابع	اوخری نیابتندن انفصالندن صکره وفات ایتمشدر .
محمد رشدی »	تیمورجی	»	اسبق قارص نائبی
زین‌العابدین »	ارکری	»	طربزون ولایتی مرکز نیابتندن متقاعد
محمود حلمی »	»	»	ارکری مفتیسی ایکن وفات ایتمشدر .
محمد شاکر »	استانبول	خامس	
عبدالرحمن فضلی »	ابرادی	»	مغنیسا نیابتندن انفصالندن صکره تقاعد ایدلمشدر .
محمد امین »	یانیه	»	اسبق یکی بازار نائبی

٢٠ جمادی‌الآخر ١٢٧٨ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
جانو زاده مصطفی راغب افندی	ارکری	ثالث	نازللی نیابتندن انفصالندن صکره وفات ایتمشدر .
محمد امین افندی	ابرادی	ثالث	
محمد واحد وهیب «	لبهوه	«	مدللو نائبی ایکن وفات ایتمشدر
عبدالحمید حمدی «	ارخوی	«	
محمد نجیب «	ارکری	«	لوروس نائبی ایکن وفات ایتمشدر
سید محمد عصمت «	ابرادی	«	اسبق سلفکه نائبی
لطف‌الله «		خامس	یاقوه نیابتنده بولنمشدر
یوسف «	ارکری	«	پره‌پول نیابتندن متقاعد ایکن وفات ایتمشدر
اسماعیل حقی «	کموش‌حاجی کوی	«	
سید محمد طاهر «	بوردور	«	
عبدالله رشید «	برقوجه‌لی	«	اسبق ازورنیق نائبی

٢٠ رجب ١٢٧٩ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
خلیل سری افندی زاده عبدالله مسعود افندی		ثالث	اسبق ماردین نائبی
سید محمد شکری «	ماردین	«	موخراً میرمیران رتبه‌سیله تبدیل طریق ایدرك عدلیه مفتشی ایکن وفات ایدن شکری پاشادر .
احمد رشدی «	دغول	رابع	
سلانیك مفتیسی زاده عبدالهادی افندی	سلانیك	«	
بربر زاده سیداحمد نجیب افندی		«	جبل برکت نیابتندن متقاعد
عباس افندی	ارکری	«	وفات ایتمشدر .
مصطفی عزت «	ابرادی	خامس	قصبه نیابتندن انفصالندن صکره وفات ایتمشدر
عبدالصمد «	سیواس	«	وفات ایتمشدر .
اسعد افندی زاده عبدالرحمن نیازی افندی	ابرادی	«	اسکچه نیابتندن انفصالندن صکره وفات ایتمشدر .

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
سیدالحاج محمد افندی	«	«	مأمورین عدلیه‌دن
سید محمود «	ینکیشهرفنار	«	اسبق ترخاله مفتیسی
۱۲ شعبان ۱۲۸۰ تاریخنده نشأت ایدنلر			
محمد وهبی افندی	یانیه	ثالث	دعوی وکالتیله مشغول ایکن وفات ایتمشدر
خلوصی افندی زاده محمد راغب افندی	استانبول	رابع	مقام جلیل مشیخت مکتوبی معاونلکندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر .
الحاج محمد رضا «	ابرادی	«	
محمد رشد «	ارکری	«	حربیه نظارت جلیله‌سی حقوق مشاور . لکندن متقاعد ایکن وفات ایتمشدر
سعید فراحی «	«	«	قیرجه علی نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
محمد سعید «	«	«	قالقاندلن « « «
عثمان خیری «	«	«	ارکری « « «
عبدالمعین «	«	«	ایلبصان نائبی ایکن وفات ایتمشدر
محمود اسعد «	یانیه	«	اسبق نارده نائبی
ابراهیم ادهم «	نیکسار	خامس	متقاعدیندن
ابوبکر «	دلوینه	«	اسبق مارغلیچ نائبی
سیدمحمد عارف «	علائیه	«	« قیصریه «
۲۱ رجب ۱۲۸۱ تاریخنده نشأت ایدنلر .			
علی رضا افندی	سیروز	رابع	وفات ایتمشدر .
حسین حسنی «	استانبول	«	« «
موسی رضا «	ارکری	«	« «
عبدالغفار . «	قریم	«	عدلیه مأمورلرندن ایکن وفات ایتمشدر
ابراهیم شوقی «	ابرادی	خامس	اسبق قره اغاج نائبی
محمد سعدالدین «	داغستان	«	
مصطفی شوقی «	ایاش	«	وفات ایتمشدر .

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
٢٠ شعبان ١٢٨٢ تاریخنده نشأت ایدنلر			
عبدالحلیم کشفی افندی	اطه‌پازاری	رابع	مناسترحقوق رئیسی‌ایکن وفات ایتمشدر
محمد سعید »	استانبول	»	دیار بکر مرکزنیابتندن متقاعد
احمد عطا »	علائیه‌لی	»	کلیبولی نیابتندن متقاعد
حافظ حسین »	شیخلر	خامس	
عبد الغفار »	کوده‌نه	»	اسبق مرسین نائبی
احمد »	لبهوه	»	
راغب »	برات	»	اسبق کوریجه نائبی
١٦ شعبان ١٢٨٣ تاریخنده نشأت ایتمشدر			
محمود کامل افندی	اوف	ثالث	روم‌ایلی‌قاضیعسکرلکندن متقاعد ایکن وفات ایتمشدر
طهماس رمزی »	ارکری	»	اشقودره‌نائبی‌ایکن وفات ایتمشدر
حافظ وصفی »	بولی	رابع	
محمد سعید »	استانبول	»	اناطولی قاضیعسکرلکی وقایع کتابتندن متقاعد ایکن وفات ایتمشدر
احمد راشد »	توقاد	»	
احمد نسیب »	علائیه	»	وفات ایتمشدر
عثمان »	»	»	
راشد افندی زاده صالح راسم افندی	طربزون	خامس	کمشخانه نیابتندن متقاعد ایکن وفات ایتمشدر
ویسل »	ارکری	»	اسبق دبرهٔ زیرنائبی
محمد خیری »	یاقوه	»	بتلیس‌نیابتندن متقاعدایکن وفات‌ایتمشدر
٢٢ شعبان ١٢٨٤ تاریخنده نشأت ایدنلر			
عارف‌بك‌زاده‌احمدعاصم‌افندی	استانبول	ثالث	٢٢ صفر١٣١٣ تاریخندن ٢٦ جمادی‌الاخره ١٣١٣ تاریخنه قدرمکتبده مدیرلك ایتمشدر خداوندکار نائبی ایکن وفات ایتمشدر
عبدالرحمن نسیب »	لبهوه	»	مقام مشیختدن بعدالانفصال وفات ایتمشدر

اسمی		مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأمورویت
مصطفی حقی	«	استانبول	رابع	بغداد نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
اویس	«	ارکری	«	وفات ایتمشدر
حافظ محمد	«	مرزیفون	خامس	
حسن	«	بوی آباد	«	
۱۹ـ شوال سنه ۱۲۸۵ تاریخنده نشأت ایدنلر				
احمد شاکر	افندی	ارکری	ثالث	سرفیجه نائبی ایکن وفات ایتمشدر
عبداللطیف	«	چلبی‌بازار	رابع	متقاعد
طلحه	«	ارکری	«	اسبق غلوص نائبی اولوب وفات ایتمشدر
محمد عاصم	«	بوزغاد	«	« اسپر نائبی
محمد صادق	«	ابرادی	«	« میلاس «
محمود	«	ایلبصان	«	« کوریجه «
احمد وهبی	«	همشین	«	
سلیم	«	ارکری	«	ارکری نیابتندن متقاعد
ایوب صبری	«		«	
توفیق افندی زاده علی رضا افندی		استانبول	خامس	طوپخانه « «
مصطفی پرتو	افندی	علائیه	«	کرك نائبی ایکن وفات ایتمشدر
احمد حزم	«	زیله	«	مدینهٔ منوره قاضیلکندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
محمد توفیق	«	اخسخه	«	وفات ایتمشدر
ادیب	«	یانیه	«	دعوی وکالتیله مشغول
علی	«	یکیجه	«	
فیض اله	«	ارکری	«	غره‌بنه نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
یوسف ضیاءالدین	«		«	
محمد خیری	«	طربزون	«	حدیده نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
شهری افندی	یانیه	خامس	اوقاف نظارتی حقوق مشاوری ایکن وفات ایتمشدر
مصطفی نائلی »	قرین اباد	»	
قاسم توفیق »	ارکری	»	کرماستی نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
٢٧ شعبان سنه ١٢٨٦ تاریخنده نشأت ایدنلر			
فندق زاده حفیدی سعید حکمت افندی		رابع	وفات ایتمشدر
فیض‌اه افندی زاده محمد جلال افندی		»	طرابلس شام نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
بهجت »	ملاطیه	خامس	اسبق مدیات نائبی
ابراهیم ادهم »	علائیه	»	وفات ایتمشدر
١٢ ذی‌القعده سنه ١٢٨٧ تاریخنده نشأت ایدنلر			
مصطفی نسیب افندی	علائیه	ثالث	انقره بدایت محکمه‌سی ریاستندن متقاعد
محمد شاکر »	وشتونه	رابع	ارکری نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
محمد نوری »	لبهوه	»	طاشلیجه نیابتندن متقاعد
نجیب »	ارکری	»	پرشتنه نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
حسن حلمی »	توقاد	»	عدلیه قضاسی نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
محمد جمیل »	چهارشنبه	»	ایدین سنجاغی نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
فرهاد »	لبهوه	»	برات نائبی ایکن وفات ایتمشدر
حسن رضا »	ارکری	»	سوکه نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
عثمان نوری »	اردو	خامس	
احمد نجیب »	لبهوه	»	قدس شریف نائبی ایکن وفات ایتمشدر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوک بولندیغی مأموریت
امین افندی زاده حسن حسنی افندی		خامس	ارزنجان نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
حسین کامل »	بندرکل	»	

١٤ شعبان سنه ١٢٨٨ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوک بولندیغی مأموریت
احمد صادق افندی	ارکری	ثالث	لوجه نائبی ایکن وفات ایتمشدر
محمد توفیق »	اونیه	رابع	الاشهر » » » »
فندق زاده حفیدی محمد واصف افندی		»	قره حصار صاحب نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
حافظ احمد »	ریزه	»	وفات ایتمشدر
ادم فهمی »	ارکری	»	مناستر ولایتی مرکز نائبی ایکن وفات ایتمشدر
کمال پاشا زاده محمد توفیق افندی		خامس	مناستر ولایتی بدایت محکمه‌سی رئیسی ایکن وفات ایتمشدر
محمد عاشر »	لیهوه	»	صالحلی نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
عبدالجلیل »	ارکری	»	کسریه نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
خلیل حمداه »	»	»	متقاعدیندن

غره شوال ١٢٨٩ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوک بولندیغی مأموریت
علی رضا افندی زاده عبدالرحیم شکری افندی	استانبول	ثالث	انطالیه نائبی ایکن وفات ایتمشدر
محمود مظهر افندی	ارخوی	»	بولی » »
محمد سعید »	ارکری	»	هرسک » شهیداً »
عمر لطفی »	زیله	»	دیار بکر مرکز نیابتندن متقاعد
زبیر »	برات	رابع	وفات ایتمشدر
احمد حلمی »	خربوط	»	

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
محمد نشأت افندی	علائیه	رابع	اسبق قرق اغاج نائبی
راغب »	ارکری	»	عورتحصار نیابتندن متقاعد
حافظ مصطفی »	باندرمه	»	اسبق میخالیچ نائبی
شعیب »	ارکری	خامس	وفات ایتمشدر

۲۸ شعبان ۱۲۹۰ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
فیض الله افندی زاده مصطفی عاصم افندی		ثالث	قوصوه مرکز نائبی ایکن وفات ایتمشدر
محمد وجیه افندی	ارکری	»	یانیه مرکز نیابتندن متقاعد
عبد المعین »	»	»	نازللی نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
محمد راسم »	یانیه	رابع	شارکوی جزا رئیسی ایکن »
حافظ علی »	البستان	»	یوزغاد نیابتندن بعدالانفصال »
یحیی »	برات	»	
محمد جمال الدین »		»	
احمد حلمی »	چهارشنبه	»	اطنه مرکز نیابتندن متقاعد
محمد عزت »	ارکری	خامس	وفات ایتمشدر
محمد امین »	علائیه	»	جبل برکت نائبی ایکن وفات ایتمشدر
خیر الله »	ارکری	»	متقاعدیندن
احمد دری »	استانبول	»	کوملجنه نیابتندن متقاعد
اسلام فیضی »	کوریجه	»	وفات ایتمشدر

۷ رجب ۱۲۹۱ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
محمد عارف افندی	ماردین	ثالث	مؤخراً تبدیل طریق ایله سوریه ولایتی والیلکنده بولنان عارف بکدر
محمد »	ارخوی	»	ارطغرل نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
مفتی زاده عبدالرحمن بهجت افندی	دیوریکی	»	درامه نیابتندن » »
عزت افندی	ارکری	»	ارکری نیابتندن متقاعد
احمد حلمی »	اورقه	»	مأمورین عدلیه‌دن

اسمی	مملكتی	مكتبده احراز ایتدیكی درجه	صوڭ بولندیغی مأموریت
مصطفی فائق افندی	استانبول	رابع	مرسین قاضیلكندن منفصل
احمد نظیف »	لهوه	»	برات نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
محرم صدقی »	»	»	برات نیابتندن منفصل
احمد »	كرهسون	خامس	
علی حفظی »	اركری	»	قره بیروك نیابتندن متقاعد
مصطفی فوزی »	اسكدار	»	وفات ایتمشدر
مصطفی كامل »	اورفه	»	اورفه قاضیلكندن منفصل
صنع الله »	استانبول	»	طربزون مركز نیابتندن متقاعد
محمد سعید »	یانیه	»	
الیاس »	كونیه	»	متقاعدیندن
احمد نور الدین »	اركری	»	طاشلیجه نیابتندن متقاعد

۲۱ جمادی الاخره ۱۲۹۲ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی	مملكتی	مكتبده احراز ایتدیكی درجه	صوڭ بولندیغی مأموریت
مصطفی عصمت افندی	استانبول	ثالث	قاضیعسكرلكدن متقاعد
مصطفی راشد »	بوسنه	»	
مصطفی شریف »	استانبول	رابع	قسطمونی مركز نائبی ایكن وفات ایتمشدر
علی رضا »	مرزیفون	»	سعرد نیابتندن منفصل
عبدالحمید »	طربزون	»	اسبق ریزه نائبی
محمد راغب »	ارضروم	»	تعز نائبی ایكن وفات ایتمشدر
عبدالكریم »	مغنیسا	»	تیره نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
سلیمان نجاتی »	چلدیر	خامس	ایلبصان نیابتندن متقاعد
مصطفی رشدی »	كونیه	»	دكزلی نائبی ایكن وفات ایتمشدر
سلیمان فائق »	استانبول	»	قرجه علی نیابتندن متقاعد
علی انور »	اونیه	»	اماسیه قاضیلكندن متقاعد
اسماعیل عاشر »	طربزون	»	تیمورجی نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر

١٢ رجب سنه ١٢٩٣ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
مسعود افندی	لوم	ثالث	دبره نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
محمد عونی «	ارکری	«	وفات ایتمشدر
عبدالرحمن وهبی «	یانیه	«	موصل قاضیلکندن متقاعد
ابراهیم حلمی «	علائیه	«	
عارف «	استانبول	رابع	قرتال نیابتندن متقاعد
سلیمان شاهین «	همشین	«	سینوب نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
محمدنوری «	کنغری	«	ساقز نیابتندن متقاعد
عثمان خیری «	زیله	«	اودەمش نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
یونس «	همشین	خامس	ریزه نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
نجیب پاشازاده محمدجمیل «		«	مغله « « «
سید محمد عزت «		«	وفات ایتمشدر
توفیق بك حفیدی اسماعیل خالد افندی		«	« «
محمد ادیب «	ارکری	«	اینه بولی نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر

١٤ جمادی الاولی سنه ١٢٩٤ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
محمد حیرت افندی	اطنه	ثالث	وفات ایتمشدر
نصرت افندی زاده احمد شکری افندی		«	بیروت نائبی ایکن وفات ایتمشدر
محمد رحمی «	طاشکوپری	«	قیصریه نیابتندن متقاعد
مصطفی فائق افندی زاده محمدرفعت افندی		«	خداوندکار مرکز نائبی ایکن وفات ایتمشدر
حسین ادهم «	استانبول	«	نابلس نائبی «

اسمی	جملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
محمد خیری افندی	خرپوط	ثالث	
عثمان نوری «	اورفه	«	حما نائبی ایکن وفات ایتمشدر
امین افندی زاده علی حیدر «	باطوم	«	فتوی امینی
عبدالرحمن «	اشقودره	رابع	اشقودره مرکز نیابتندن منفصل
محمود ندیم «	لبهوه	«	پرشتنه‌دن متقاعد
محمد حالت «	اردانوج	«	اسبق اشکرد نائبی
یحیی «	وزیرکوپری	«	
محمد شکری «	ایصاله	«	یوردور نیابتندن منفصل
اسحق «	ارکری	«	وفات ایتمشدر
محمد شفیق «	قبریس	«	برات نائبی ایکن وفات ایتمشدر
مصطفی عاصم «	لبهوه	«	
سلیمان رومی «	یانیه	«	ارکری نائبی ایکن وفات ایتمشدر
صالح «	ارکری	«	وفات ایتمشدر
رشدی «	«	خامس	ایوالق نیابتندن متقاعد
محمد توفیق «	لبهوه	«	لنغه نائبی ایکن وفات ایتمشدر
اسحق «	ارکری	«	
راشد افندی زاده محمد عفیف افندی		«	

٢٤ جمادی‌الاولی سنه ١٢٩٥ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی	جملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
شروانی زاده احمد خلوصی افندی زاده اسماعیل سراج‌الدین افندی		ثالث	بك‌اوغلی بدایت محکمه‌سی رئیسی ایکن وفات ایتمشدر
صالح حلمی «	موستار	«	
مصطفی رشدی «	ارخوی	«	
احمد حماش «	نابلس	«	اسبق نابلس مبعوثی
چشمی زاده خالص افندی زاده محمد طلعت افندی		«	قونیه بدایت محکمه‌سی رئیسی ایکن وفات ایتمشدر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
خورشید افندی	ارخوی	ثالث	ارطغرل نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
احمد راسم »	استانبول	»	ویزه نائبی ایکن وفات ایتمشدر
مصطفی »	ایدوس	»	قرق کلیسا نیابتندن متقاعد
جمال الدین افندی زاده نور الدین حکمت افندی		رابع	وفات ایتمشدر
قصیده جی زاده مصطفی نوری افندی		»	محمود پاشا نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
جمال الدین افندی زاده محی الدین عصمت افندی		»	وفات ایتمشدر
حسن فهمی »	انامور	»	بایزید نیابتندن متقاعد
قبریس نقیبی زاده محمد عاقل افندی		خامس	

١٥ رجب سنه ١٢٩٧ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
حسن فهمی افندی	کموشخانه	ثالث	وفات ایتمشدر
ادم »	لبهوه	»	ایلبصان نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
احمد نظیف »	ارکری	رابع	ارکری » »
علی رضا »	»	»	آولونیه » »
علی همت »	اکری بوجاق	»	حلب مرکز قاضیلغندن متقاعد
علی مرتضی »	اقشهر	»	وفات ایتمشدر
حافظ سلیمان »	هرسك	»	
ابوبکر اسماعیل »	مناستر	»	اسبق داری دره نائبی
احمد صبری »	لبهوه	خامس	نازللی نیابتندن منفصل
عبدالمعین »	»	»	تیمورجی نیابتندن متقاعد
صالح »	یانیه	»	
علی رضا افندی زاده محمود ممتاز افندی	طربزون	»	پرشتنه نیابتندن منفصل

رجب سنه ۱۲۹۸ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی	مملكتی	مكتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
احمد توفیق افندی	علائیه	ثالث	بروسه نیابتندن متقاعد ایکن وفات ایتمشدر
عمر خلوصی »	همشین	»	مكۂ مكرمه قاضیلکندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
اسماعیل حقی »	باطوم	»	درسعادت استیناف حقوق رئیسی ایکن وفات ایتمشدر
زین العابدین افندی زاده احمد سلامی »	ارکری	»	مجلس تدقیقات شرعیه اعضالغندن متقاعد ایکن وفات ایتمشدر
حسن »	باطوم	»	محكمۂ تمیز اعضاسندن
اسماعیل »	مرزیفون	»	موصل قاضیلکندن مستعفی
نعیم »	ارکری	»	اطنه نیابتندن منفصل
حسین »	»	»	دیاربکر » »
حسین حسنی »	انطالیه	»	نیکده قاضیلکندن متقاعد
سایم پاشا حفیدی علی رضا افندی	استانبول	»	مكۂ مكرمه قاضیلکندن متقاعد
عثمان کامل افندی زاده محمد نوری مدنی افندی	»	»	اطنه مرکز قاضیلکندن مستعفی
عبدالحلیم »	اوف	رابع	ملغی مالیه بیت المال قساملغندن منفصل ایکن وفات ایتمشدر
حسین »	فیلورینه	»	کوریجه نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
توفیق بك زاده محمود فریدالدین افندی		»	مكتوبی مشیخت قلمی خلفاسندن ایکن وفات ایتمشدر
شفیق »	علائیه	»	رتبۂ اولی صنف ثانیسی ایله تبدیل طریق ایدرك درسعادت بدایت محكمه‌سی اعضالغنه تعیین واخیراً تقاعد ایدلمشدر
علی ذهنی »	ارخوی	خامس	مرزیفون نائبی ایکن وفات ایتمشدر
حسن رأفت »	لبهوه	»	کوتاهیه » » » »

١٠ رجب سنه ١٢٩٩ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
مصطفی عاصم افندی	قره‌حصار صاحب	ثالث	ایاصوفیهٔ کبیر مجزدرسعاملرندن اولوب فتواخانه مسودلرندن ایکن وفات ایتمشدر
احمد فضلی »	ارکری	»	ایلبصان نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
عزیز »	تیکوش	رابع	
محمد وهبی »	انطالیه	»	منتشا قاضیلکندن منفصل
محمد کاظم »	لیهوه	»	آیدین قاضیلغندن منفصل
سلیمان سری	بافره	»	موش قاضیلکندن متقاعد
ابراهیم »	قرین آباد	»	جسرمصطفی پاشا نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
احمد غالب »	همشین	»	ساقز نیابتندن متقاعد
صالح افندی‌زاده نوری »	اسپارطه	»	
ابراهیم ادهم »	ارکری	خامس	کسندیره نیابتندن منفصل
محمد بلال »	ریزه	»	ارزنجان قاضیلکندن »
وهیب »	ارکری	»	تیمورحصار نائبی ایکن وفات ایتمشدر
ادریس غالب »	»	»	لوروس نیابتندن منفصل

١٣ رجب سنه ١٣٠٠ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
ابوبکر حلمی »	اکین	ثالث	ارضروم مرکز نائبی ایکن وفات ایتمشدر
اینه‌بولی مفتیسی‌زاده خالد حفظی افندی	اینه‌بولی	رابع	مدینهٔ منوره قاضیسی
یحیی »	ارکری	»	مولوه نائبی ایکن وفات ایتمشدر
قاسم »	»	»	اوده‌مش نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
وهیب »	»	»	قره‌فریه نیابتندن منفصل
زین‌العابدین »	»	خامس	اطه‌لر » »

اسمی	مملكتی	مكتبده احراز ایتدیكی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
كنغریلی علی نیازی افندی زاده علی رفعت افندی		خامس	قبریس جزیره‌سی قاضیسی

١١ رجب سنه ١٣٠١ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی	مملكتی	مكتبده احراز ایتدیكی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
علی وهبی افندی		ثالث	بغداد مركز قاضیلغندن منفصل
عبدالحمید رافعی «	طرابلس شام	«	ایدین مركزنیابتنده ایكن وفات ایتمشدر
عباس «	كره‌سون	«	
حسن سنایا «	یوسنه	«	دیاربكر بدایت محكمه‌سی ریاستندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
خالد «	ریزه	«	موش نائبی ایكن « «
بغدادی امین افندی حفیدی شاكر افندی	بغداد	رابع	مدرسة القضاة مدیر معاونی ومجله معلملرندن
محمد امین «	ارمناك	«	قونیه مركز قاضیسی
علی رضا «	ابرادی	«	ماردین نائبی ایكن وفات ایتمشدر
حسین حسنی «	اركری	«	بوردور نیابتندن منفصل
سعدبن ابی وقاص «	اورفه	«	الاصونیه نائبی ایكن شهیداً وفات ایتمشدر
علی جاوید «	چركس	«	ملاطیه قاضیسی
عثمان «	ریزه	«	فتواخانه‌دن متقاعد
محمد نوری «	قیصری	«	میخالجق قاضیسی
مصطفی «	دورك	«	

١٨ رجب سنه ١٣٠٢ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی	مملكتی	مكتبده احراز ایتدیكی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
عثمان فوزی افندی	قسطمونی	ثالث	مجلس تدقیقات شرعیه اعضالغندن متقاعد
عبدالعزیز «	اركری	رابع	برات نیابتندن منفصل
حسین فكری «	باطوم	«	كركوك قاضیلكندن منفصل
قاسم «	قلبه	«	قواله نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
اسماعیل حقی «	سیروز	«	دكزلی قاضیسی

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
رشید فهمی افندی	همشین	رابع	جانیك قاضیلکندن متقاعد
زیله‌لی احمد حمدی زاده بهاءالدین افندی		»	مدینهٔ منوره قاضیٔ سابقی
قلیه‌لی حضر افندی زاده محمد فوزی »		»	ارزنجان نیابتندن منفصل
بوی ابادی عثمان فائقی افندی زاده محمد سعدالدین افندی		»	ارطغرل نیابتندن منفصل ایکن وفات ایتمشدر
اسماعیل حقی افندی	مناستر	»	اوزون کوپری نیابتندن منفصل ایکن وفات ایتمشدر
عبدالقادر »	کره‌سون	»	
مکرم »	قیصری	»	قرق اغاج نیابتندن منفصل ایکن وفات ایتمشدر
محمد »	المالی	»	اوده‌مش نائبی ایکن وفات ایتمشدر
حسن حسنی »	ریزه	»	بیله‌جك قاضیسی
یعقوب »	ارخوی	»	موش نیابتندن منفصل
خیرالدین »	ارکری	»	سکود نائبی ایکن وفات ایتمشدر
محمد »	»	خامس	صالحلو » » » »
طالب »	»	»	کرادرمید » » » »

١٥ شعبان سنه ١٣٠٣ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
حسین رشدی افندی	ریزه	ثالث	ماردین نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
محمد شکری »	زاغفرانبولی	»	ارغنی نائبی ایکن وفات ایتمشدر
مصطفی »	انقره	رابع	بایزید مجیز درسعاملرندن وحضور همایون درس شریفی مخاطبلرندن
احمد شاهین »	ارکری	»	ارکری نیابتندن منفصل
صبری »	اردهان	»	وفاهیه نائبی ایکن وفات ایتمشدر

اسمی		مملكتی	مكتبده احراز ايتديكی درجه	صوك بولنديغی مأموريت
احمد نجاتی	افندی	مرزيفون	رابع	فتواخانه مسودلرندن
ابراهيم ادهم	»	اركری	»	اقوه نيابتندن منفصل
اسماعيل	»	ليبوه	»	ايدين سنجاغی نيابتندن منفصل
محمد امين	»	باطوم	»	قره‌سی نائبی ايكن وفات ايتمشدر
سليمان	»	اركری	»	اركری قاضيلكندن منفصل
احمد مختار	»	»	»	چاملق » »
محمد رشدی	»	»	»	قترين نيابتندن بعدالانفصال وفات ايتمشدر
عونی	»	»	خامس	قولونيه نيابتندن منفصل
عبدالمطلب	»	قدس شريف	»	وفات ايتمشدر
محمد وهيب	»	اركری	»	كسريه نيابتندن منفصل
عصمت	»	»	»	لسقويك نيابتندن بعدالانفصال وفات ايتمشدر
عثمان	»	نيكسار	»	كونيك نيابتنده بولنمشدر
علی	»	همشين	»	ديمتوقه نيابتنده ايكن وفات ايتمشدر
مصطفی عزت	»	علائيه	»	اوزون كوپری نيابتندن بعدالانفصال وفات ايتمشدر
١٧ رجب سنه ١٣٠٤ تاريخنده نشأت ايدنلر				
عبداه	افندی	چهارشنبه	ثالث	
رجب	»	البستان	»	موش نائبی ايكن وفات ايتمشدر
عبدالعزيز	»	ملاطيه	رابع	
سليمان رمزی	»	تيكوش	»	پروزه نيابتندن بعدالانفصال وفات ايتمشدر
كمشخانه‌لی عمر افندی حفيدی محمد رضا	»	استانبول	»	قاضيعسكرلك محكمه‌سی مشاوری
احمد خلوصی	»	انقره	»	كشان نيابتندن بعدالانفصال وفات ايتمشدر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
مصطفی توفیق افندی	اوف	رابع	چشمه نیابتندن متقاعدایکن وفات ایتمشدر
حسین «	ارکری	«	کسربه نیابتندن بعدالانفصال ارکری مفتیسی اولمشدر
ابوبکر صدقی «	چمشکزك	«	درسم قاضیسی ایکن وفات ایتمشدر
خلیل فخری «	ارضروم	«	وفات ایتمشدر
ابوبکر صدقی «	میخالجق	«	فتواخانه مسودلکندن متقاعد ایکن وفات ایتمشدر
محمد خورشید «	همشین	«	موصل مرکز قاضیسی
محمد فوزی «	ارمناك	«	محمودپاشانیابتندن منفصل حضور همایون درس شریفی مخاطبلرندن
علی بحری «	طربزون	«	فتواخانه‌ده
عزیز «	ارکری	خامس	
مصطفی نوری «	شمنی	«	قونیه‌ده ارکلی قاضیلکندن متقاعد
محمد شمس‌الدین «	ارکری	«	برغمه نائبی ایکن وفات ایتمشدر
اسماعیل حقی «	طربزون	«	مدانیه نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
محمد وهیب «	ارکری	«	لاپسکی قاضیسی ایکن وفات ایتمشدر
عبدالقادر بك زاده اسماعیل فخرالدین افندی		«	کوتاهیه نیابتندن منفصل

۳ شعبان سنه ۱۳۰۵ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
محمد رحمی افندی	آکین	ثالث	۹ رمضان ۱۳۲۷ تاریخندن ۸ ذی‌الحجه سنه تاریخنه قدر مکتبده مدیرلك ایتمشدر مکتب قضاة مدیری ایکن وفات ایتمشدر
بهرام وهبی «	سیروز	«	کرك نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
محمد رضا «	قونیه	«	خداوندکار مرکز قاضیسی
محمد فوزی «	ارخوی	«	مخلفات عمومیه قسامی
محمد سعید «	مرزیفون	«	چورومنیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صرك بولندیغی مأموریت
محمد شفیق افندی	لیوانه	ثالث	محکمهٔ تمیز اعضاسندن ایکن وفات ایتمشدر
احمد جمال »	وزیرکوپری	رابع	فتواخانه مسودلرندن ایکن وفات ایتمشدر
عثمان پازارلی طاهر افندی حفیدی محمد حاتمی »		»	غلطه قاضی مشاوری
علی رضا »	ارکری	»	دراج نیابتندن منفصل
بروسه‌لی عثمان افندی زاده عبداه کامل افندی		»	کشان » »
محمد صبری »	انقره	»	ریزه نائبی ایکن وفات ایتمشدر
احمد حمدی »	قره حصار صاحب	»	چوروم نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
حسین حسنی »	باطوم	»	خمس نیابتندن منفصل
عثمان »	ریزه	»	سکود نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
محمد امین »	باطوم	»	ارغنی قاضیلغندن متقاعد
علی »	همشین	»	نیکده نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
عزت »	طربزون	خامس	مرادیه قاضئ سابق
حسین »	اوف	»	وفات ایتمشدر
بغدادیزاده عبدالرحیم افندی زاده عبدالحق »		»	قوری چای قاضیسی
محمد »	زغفرانبولی	»	قندره نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر

۱٤ رجب سنه ۱۳۰٦ تاریخنده نشأت ایدنلر

عبدالمجید افندی	نابلس	ثالث	جده قاضیلغندن منفصل
محمد طاهر »	حمص	»	حمص مفتیسی
احمد حلمی »	البستان	»	وفات ایتمشدر
علی نجیب »	همشین	»	دیاربکر مرکز قاضیسی
عبدالقادر »	قدس	»	خمس نائبی ایکن وفات ایتمشدر
صالح »	منلك	»	مکهٔ مکرمه قاضیسی
مصطفی شکری »	ابرادی	رابع	بکشهری قاضیسی

اسمی		مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
حاجی کامل	افندی	درامه	رابع	وفات ایتمشدر
سالم صبری	»	شمنی	»	قرهسی قاضیسی
اسماعیل	»	قسطمونی	»	سکودنیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
سید علی	»	قنعه‌جك	»	بیغا مبعوثی ایکن وفات ایتمشدر
ابراهیم	»	باطوم	»	قیرشهری قاضیسی
علی رضا	»	جمعه‌پازار	»	سرفیجه نائبی ایکن وفات ایتمشدر
ابراهیم	»	اتنه	»	استانکوی » »
علی	»	قزان	»	چوروم قاضیسی
یعقوب	»	ریزه	»	موش نیابتندن منفصل
محمد امین	»	ارکری	»	یمن مرکز قاضیسی

١٨ رجب سنه ١٣٠٧ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی		مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
خلیل اسعد	افندی	البستان	ثالث	یمن تدقیق وثائق شرعیه مأموری
مصطفی رضا	»	زیله	»	استانبول قاضیسی
عمر کاشف	»	ارمناك	»	مجلس تدقیقات شرعیه اعضاسندن
عبداه فائق	»	کماخ	رابع	ارغنی قاضیسی
اوقلی محمود کامل افندی زاده محمد فهمی	»		»	تدقیق مؤلفات شرعیه مجلسی اعضاسندن
بکر سامی	»	بوی آباد	»	یافه نائبی ایکن وفات ایتمشدر
چرکس شیخی‌زاده احمد مختار افندی		استانبول	»	٩ ذی‌الحجه ١٣٢٧ تاریخنده مدیریته تعیین بیورلمشدر مدرسة‌القضاة مدیری
محمد اصف	»	ارکری	»	پروزه نیابتندن منفصل
بهوزا ذهنی	»	قرای سبعه	»	وفات ایتمشدر
اوقلی محمود کامل افندی زاده محمد امین عالی	»		»	اعلامات شرعیه مدیری
حسین رشدی افندی زاده اسماعیل حقی	»	اسکیشهر	»	طوپران نائبی ایکن وفات ایتمشدر
اسماعیل	افندی	اسپارته	»	سینوب قاضیلغندن مستعفی

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
محمد سید افندی	اقسکی	رابع	لازقیه نیابتندن متقاعد
عمر لطفی »	باطوم	»	مکهٔ مکرمه قاضی مشاورلکندن منفصل
محمد فائق »	یلواج	»	اوده‌مش نیابتندن منفصل
» حلمی »	ویزه	»	بایزید مجیزدرسعاملرندن وحضور همایون درس شریفی مخاطبلرندن
خلیل فوزی - »	قیصریه	»	طرسوس نائبی ایکن وفات ایتمشدر
اسماعیل حقی »	اوف	»	
حسن تحسین »	لوانه	خامس	وفات ایتمشدر
علی فائق »	اتنه	»	» »

١٣٠٨ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
نوزاد افندی	ارکری	رابع	صامسون قاضیسی
علائیه‌لی علی‌رضا افندی زاده محمد صادق »		»	یافه قاضیٔ سابقی
ابراهیم ذهنی »	ملاطیه	»	کلیبولی قاضیلغندن منفصل
حسین »	اشقودره	»	وفات ایتمشدر
عمر لطفی »	قره‌مان	»	قیصری قاضیسی
مصطفی »	اوف	»	یوزغاد »
اویس نائلی »	لبهوه	»	سلانیك نیابتندن ارناودلق حرکات عصیانیه‌سندن دولایی قیدی ترقین ایدلمشدر
سلیمان سروری »	لوانه	خامس	ایزمیت قاضیسی
محمد »	سیروز	»	ویران شهر قاضیسی
» خلیل »	بولی	»	قره‌مان قاضیسی
کنغرلی علی نیازی افندی زاده توفیق »		»	مکری نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
عبداه صبری افندی زاده علی نورالدین افندی		»	بتلیس مرکز نیابتندن منفصل
محمد کامل »	زغفرانبولی	»	زغفرانبولی قاضیسی

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
عبدالرحمن افندی	البستان	خامس	آقشهر نیابتندن بعدالانفصال وفات ایتمشدر
یوسف افندی زاده محمد رشید افندی	استانبول	«	ارمناك قاضیسی
مصطفی نافع «	اقسکی	«	اسکلب «

شوال سنه ١٣٠٩ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
محمود حمدی افندی	قیصریه	ثالث	١٢ شعبان ١٣٢٦ تاریخندن ٦ رمضان ٣٢٧ تاریخنه قدر مدیر ایتمشدر؛ مجلس تدقیقات شرعیه رئیسی ایکن وفات ایتمشدر
عمر خلوصی «	داغستان	«	قاضیعسکر
حسین خالص «	قره حصار	«	مجلس تدقیقات شرعیه قلمی ممیز- لرندن مدرسة القضاة صك معلمی
حافظ عثمان «	ارخوی	«	طربزون مرکز نیابتندن متقاعد ایکن وفات ایتمشدر
محمد نوری «	اونیه	«	قدس شریف قاضیلغندن منفصل
علی رضا «	لوانه	«	وفات ایتمشدر
عارف «	زیخنه	«	وان مرکز قاضیسی ایکن وفات ایتمشدر
حافظ حسین «	جمعهٔ عتیق	رابع	حما قاضیسی
مصطفی نظیف «	اونیه	«	لازقیه قاضیسی
چهارشنبه‌لی فیض الله « زاده محمد راسخ افندی		«	قرق کلیسا «
احمد سامی افندی	خادم	«	بوردور قاضیلغندن منفصل
پرلپه‌لی زاده حفیدی حسین عاشر افندی		«	انقره قاضیسی
محمد امین افندی	اتنه	«	موش قاضیلغندن منفصل
محمد توفیق «	ایاش	«	وفات ایتمشدر
سلیمان «	ارکری	«	طاشلیجه قاضیلغندن منفصل
علی رضا افندی زاده محمد خالد	قره‌جه‌صو	خامس	وفات ایتمشدر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولنديغى مأموريت
حسين رشدى افندى زاده محمد ضياء الدين »	اسکيشهر	خامس	بعلبك قاضيسى

رمضان سنه ١٣١٠ تاريخنده نشأت ايدنلر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولنديغى مأموريت
ابراهيم فريد افندى	ريزه	ثالث	ردوس قاضيسى
رجب »	صامسون	رابع	ايچ ايل قاضيسى
اياشلى زاده احمد توفيق »		»	قلعهٔ سلطانيه قاضيسى
عبدالحليم »	سلطان يرى	»	حيفا »
محمد فوزى »	البستان	»	مرعش »
محمد منير »	كليس	»	اوقاف همايون نظارتى دعوى وكيللرندن
الوسى زاده علاء الدين »	بغداد	»	اسبق بغداد مبعوثى
وقاص »	اورفه	»	مكهٔ مكرمه قاضى مشاورى
عبداه »	استانبول	»	بتليس مركز قاضيسى ايكن وفات ايتمشدر
مصطفى فيضى »	البستان	»	البستان مفتيسى
حسين »	سليمانيه	»	ادلب قاضيسى
سليمان سرى »	اوف	»	حلب مركز »
عثمان شكرى »	اونيه	»	سعرد »
بكپازارى برهان الدن افندى زاده محمد اسعد افندى		»	تكفورطاغى »
عمر لطفى افندى زاده على رضا افندى		»	قاسم پاشا قاضيلغندن منفصل
محمود كامل »	مرزيفون	»	سليمانيه جامع شريفى درسعاملرندن
مصطفى كامل »	البستان	خامس	البستان مدرسى
حافظ احمد »	كنغرى	»	متقاعدلرندن
اسماعيل »	عشاق	»	وفات ايتمشدر

٢١ ذی الحجه سنه ١٣١١ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
عمر فوزی افندی	تیره بولی	ثالث	طربزون مرکز قاضیسی
حسن لطفی »	عشاق	»	اسکدار »
چرکش شیخی زاده محمد بهاءالدین افندی	استانبول	»	قسطمونی »
بهائی افندی زاده محمد صبحی افندی	»	»	عدلیه استیناف محکمه سی اعضاسندن
قاضی زاده حسین صبری افندی	اونیه	»	اطنه مرکز قاضیسی
عثمان افندی	ریزه	رابع	حکاری قاضیلغندن منفصل
شوکت »	یانیه	»	دعوی وکیللرندن
عمر عزمی »	صامسون	»	چوروم قاضیلغندن منفصل
احمد توفیق »	لوانه	»	نابلس قاضیلغندن مستعفی
یکپازاری برهان الدین افندی زاده عبدالعزیز افندی		»	کره سون قاضیسی
مسعود افندی زاده حسن »	قیصریه	»	فتوی امانتی معاونلرندن
محمد خلوصی افندی	البستان	»	صیدا قاضیسی
محمد نوری »	بروسه	»	وفات ایتمشدر
حسین »	ارکری	»	پوغون نیابتندن منفصل
احمد شاهین	»	»	بوزجه اطه نیابتندن منفصل
بودروم مفتیسی زاده عبدالحلیم افندی		»	عکا قاضیسی
طربزونی سلیمان » زاده احمد فائح افندی		»	محکمهٔ اوقاف قاضی مشاوری
حافظ ابراهیم »		»	
ابوبکر »		خامس	کرماستی قاضیسی

محرم سنه ١٣١٣ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسامی	رتبهٔ علمیهسی	تاریخ تعیینی	صوك بولندیغی مأموریت
حسین کامل افندی	تیره	ثالث	مجلس تدقیقات شرعیه رئیسی
محمد راغب »	شام	»	یمن مرکز قاضیسی ایکن وفات ایتمشدر
محمد رائف »	ارضروم	»	ارضروم مبعوثی
معتصم افندی زاده علی کمال افندی	استانبول	»	قدس شریف قاضیسی
محمد علی افندی	صندقلی	»	قلعهٔ سلطانیه قاضیلغندن منفصل
خلیل کامل »	البستان	»	خاچین قاضیسی
خورشید »	ارخوی	»	سوریه مرکز قاضیسی
سلمان افندی زاده یوسف ضیا افندی		»	لازستان مبعوثی
مالك افندی زاده حسین شوکت افندی		»	قوصوه نیابتندن منفصل
خلیل جواد افندی	قدس	رابع	تدقیق مؤلفات شرعیه مجلسی اعضاسندن
سلیمان »	ارضروم	»	ادرنه مرکز قاضیسی
جمال الدین »	ارکری	»	برغمه نائب سابقی
ولی الدین »	»	»	اردك » »
احمد »	باطوم	»	ماردین قاضیسی
محمد خلوصی »	ارخوی	»	نوشهر قاضیٔ اسبقی
حسین سنوحی »	اوف	»	ارغنی » »
حسین نافذ »	لبهوه	»	سوریه بدایت محکمه‌سی حقوق رئیسی

٢٣ ربیع الاخر سنه ١٣١٤ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسامی	رتبهٔ علمیهسی	تاریخ تعیینی	صوك بولندیغی مأموریت
عمر خلوصی افندی	البستان	ثالث	بصره قاضیسی ایکن شهیداً وفات ایتمشدر
اسماعیل »	ریزه	»	اسپارطه قاضیسی
یوسف »	همشین	»	فاتح درسعاملرندن ومدرسة القضاة درر و دار الخلافة العلیه مدرسه‌سی فقه معاملرندن
حافظ عمر »	یانیه	رابع	بودروم قاضیسی

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوک بولندیغی مأموریت
ابراهیم افندی	ارخوی	رابع	بغداد مرکز قاضیسی
محمد علی »	همشین	»	وفات ایتمشدر
عبداه فهمی »	توقاد	»	کرەسون قاضیلغندن منفصل
علی قنبر »	یانیه	»	وفات ایتمشدر
عزت افندی زاده عمر فخر الدین مکی افندی	استانبول	»	مجلس تدقیقات شرعیه اعضاسندن باش کاتب
علی رضا »	ودینه	»	یکیجۀ وارداز نیابتندن منفصل
امراه »	ارکری	»	صندقلی نیابتندن بعد الانفصال وفات ایتمشدر
علی زهدی »	»	»	اقشهر قاضیلغندن منفصل
حسین زکی افندی زاده رضا افندی		»	پرواری نیابتندن مستعفی
یوسف افندی زاده حسن خیراه افندی	استانبول	»	غلطه قاضیسی
سلیمان افندی	قرهاغاج	»	مکۀ مکرمه قاضیلغندن منفصل
اسماعیل »	ارکری	»	نازللی قاضیلغندن منفصل
حسین »	قرهاغاج	»	چورلی » »

۱۲ جمادی الاولی سنه ۱۳۱۵ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوک بولندیغی مأموریت
صادق افندی	چال	ثالث	دکزلی مبعوثی
خیرالدین »	ارکری	»	سیروز نیابتندن منفصل
مصطفی »	ارخوی	»	اوقاف قاضیسی
حسن »	»	»	شهرزور قاضیسی
نعمان »	اکین	»	قبریس قاضیسی ایکن وفات ایتمشدر
طاهر »	برکی	رابع	اوروله نیابتندن منفصل
یوسف ضیا »	اقسکی	»	ایدین سنجاغی قاضیسی
مصطفی »	شام	»	نابلس قاضیلغندن منفصل
حسین »	بوی اباد	»	مدینۀ منوره قاضی مشاوری
احمد جمیل »	دیار بکر	»	وفات ایتمشدر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
عمر افندی	ریزه	رابع	قره‌حصار صاحب قاضیسی
بالیکسرلی مصطفی منیب افندی‌زاده محمد توفیق افندی		«	عشاق «
رحمی «	طربزون	«	قصبه «
حسن رضا افندی زاده احمد نجیب افندی		«	وفات ایتمشدر
صادق افندی زاده محمد فائق افندی		«	مغله قاضیسی
حسن «	دکزلی	«	مرسین «
احمد خلوصی «	بلانجه	خامس	کسکین «
امین افندی زاده سلیمان حلمی افندی		«	چتالجه «

٣ جمادی‌الاخره سنه ١٣١٦ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
سعید افندی	فاتسه	ثالث	ارضروم مرکز قاضیسی
خالد «	ارکری	رابع	اولونیه نیابتندن منفصل
بهجت «	«	«	کوکیلی « «
حمید «	«	«	کسندیره « «
شوکت «	«	«	اورفه قاضیسی
حافظ صدقی «	کره‌ده	«	بولی «
حافظ سلیمان «	همشین	«	بافره «
منلکلی احمد افندی زاده محمود حازم «		«	سیروز نیابتندن منفصل
ملاطیه‌لی فیضی افندی زاده حسن خیراه «		«	ایدین مرکز قاضی مشاوری
مصطفی «	ارخوی	«	
کیوه‌لی مصطفی صامح افندی زاده ابراهیم فخرالدین «		«	کیوه قاضیسی
احمد خیرالدین «	طرابلس‌شام	«	

١٦ جمادی‌الاخره سنه ١٣١٧ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
احمد کامل افندی	طاش‌کوپری	ثالث	مجلس تدقیقات شرعیه اعضاسندن
علی رضا «	ارخوی	«	کموشخانه قاضیسی
عبداه «	بازارجق	«	بتلیس مرکز «
محمد شاکر «	توقاد	«	فاتح درسعاملرندن ومکتب قضاة معلملرندن ایکن وفات ایتمشدر
اسپارطه‌لی توفیق افندی زاده حسن تحسین «	استانبول	رابع	مکتوبی مشیخت قلمی خلفاسندن ایکن وفات ایتمشدر
مصطفی «	ارخوی	«	چهارشنبه قاضیسی ایکن وفات ایتمشدر
عبداه «	وزیرکوپری	«	لابسکی قاضیسی
شاکر اکاهی افندی زاده عاطف «		«	قسطمونی مرکز بدایت حقوق رئیسی
مصطفی «	چال	«	کوتاهیه قاضیسی
یوسف ضیا «	اقسرای	«	اناطولی قاضیعسکرلکی ممیزی ایکن وفات ایتمشدر
عارف فاضل «	وزیرکوپری	«	درسعام واماسیه مبعوثی
کورجی اسماعیل « حفیدی اسماعیل «		«	اشمه قاضیلغندن منفصل
خلیل «	همشین	«	سورمنه قاضیسی
طاهر «	ارخوی	«	کلیبولی قاضیسی
نعیم «	ارکری	«	ادرمید قاضیلکندن معزول
انقره‌لی صالح افندی زاده احمد نجیب «		«	بیغا قاضیلکندن منفصل
ابراهیم «	البستان	«	قره‌حصار شرقی قاضیسی
محمد صادق «	«	«	اسکندرون «

۳ رجب ۱۳۱۸ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
اشرف افندی‌زاده محمد شوکتی افندی	استانبول	ثالث	بایزید درسعاملرندن وفتواخانه مأمورلرندن
قهرمان سیفی «	ارکری	«	کرك قاضیلکندن منفصل
اویس حسبی «	باطوم	«	اطنه مرکز « «
محمد نظیف «	دبره	«	دیاربکر مرکز قاضیسی ایکن وفات ایتمشدر .
موسی کاظم «	قوش‌اطه‌سی	«	آیدین مرکزقاضیسی
محمد سالم «	وارنه	«	حوران «
شاکر «	اکری دره	«	طرابلس‌شام «
محمد جلال‌الدین «	ارکری	«	جده «
« سروری «	سیواس	«	محکمهٔ اوقاف قلمی ممیزی
حسن «	ارکری	«	ایپك نیابتندن منفصل
اسماعیل‌حقی «	ابرادی	«	مغنیسا سنجاغی قاضیسی
حافظ رجب «	قیالر	«	معمورة‌العزیز «
عمر «	اماسیه	رابع	موش «
مصطفی «	اتنه	«	
درامه‌لی اسماعیل افندی زاده صبری «	استانبول	«	استانبول قاضیلکی باب نائبی ایکن وفات ایتمشدر.
مصطفی شوکت «	ارخوی	«	عربکر قاضیسی
اطه‌لی خواجه محمدافندی زاده توفیق‌افندی زاده سید احمد فوزی افندی	استانبول	«	مکتوبیٔ مشیخت قلمی‌معروضات کاتبی
عینی افندی زاده عبداه منیب افندی		«	فتواخانه‌یه مأمور

۲۹ جمادی‌الآخره ۱۳۱۹ تاریخنده نشأت ایدنلر

علائیه‌لی علی‌رضا افندی زاده مصطفی‌خیرالدین «	قالقاندلن	خامس	بیکار حصار قاضیسی

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوک بولندیغی مأموریت
حسن صدقی افندی زاده محمد هاشم «		خامس	دعوی وکالتیله مشغول
٢٠ رجب ١٣٢٠ تاریخنده نشأت ایدنلر			
عمر عاطف افندی	قالقاندەلن	رابع	دیوریکی قاضیسی
زغفرانبولیلی زهدی افندی زاده احمد کاظم «	استانبول	«	بك اوغلی بدایت محکمه‌سی اعضا ملازمی
عثمان افندی زاده محمد شکری «		«	نابلس قاضیسی
علی افندی زاده ابراهیم وصفی «		«	قرتال «
رشدی «	پرشتنه	«	انطالیه «
حسن صدقی افندی زاده محمد طاهر «		«	دعوی وکالتیله مشغول
محمد شکری «	بایندر	«	دارالخلافة العلیه مدرسه‌سی قسم عالی مدیر عمومیسی ومجلس مصالح طلبه اعضاسندن
محمد افندی زاده شفیق «		«	کوت الاماره قاضیسی
عبداه «	علائیه	«	کشان نائبی ایکن وفات ایتمشدر
عمر لطفی «	بوردور	«	بوردور مبعوثی سابق
حسین رمزی «	باطوم	خامس	اق طاغ معدنی نائبی ایکن وفات ایتمشدر
محمد فیضی «	البستان	«	وفات ایتمشدر
عبداه حلمی «	قواله	«	
اسماعیل «	سورمنه	«	ارجیش قاضیلکندن منفصل
یوسف افندی زاده علی حیدر افندی	استانبول	«	کوچك چکمجه نائبی ایکن وفات ایتمشدر
احمد «	اوف	«	بیراجق قاضیسی
ثابت افندی زاده حافظ توفیق افندی		«	فاتح درسعاملرندن وفتواخانه مسودلرندن

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوک بولندیغی مأموریت
رفعت افندی	ارکری	خامس	اسبق تیران نائبی
عریانی زاده خیرالله افندی زاده علی وحید »	استانبول	»	قسام عمومی مشاوری
حسین حسنی »	ارخوی	»	طاش کوپری نیابتندن منفصل ایکن وفات ایتمشدر

١٥ رجب سنه ١٣٢١ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوک بولندیغی مأموریت
جمال افندی	اونیه	ثالث	سیواس مرکز قاضیسی
تحسین »	ارکری	رابع	سیوریحصار »
الیاس »	»	»	پره‌پول نیابتندن منفصل
سید احمد »	ایزمیت	»	اطه‌بازاری قاضیسی
محمد »	سیواس	»	اسکلب قاضیٔ سابقی
یوسف »	مباوری	»	ایوالق قاضیسی
حسن »	سیواس	»	
ذوالفقار »	ارکری	»	ادلب قاضیلغندن منفصل
حمید سعدی »	اتنه	»	توقاد قاضیسی
مصطفی نشأت افندی زاده محمد سعید »	استانبول	»	قاضیعسکرلك محکمه‌سی مشاورلکندن منفصل
مصطفی »	انامور	»	بایزید درسعاملرندن فتواخانه‌یه مأمور
علی رضا »	اطنه	»	چال قاضیسی
حسن فهمی افندی حفیدی عثمان نوری »	استانبول	»	بکقوز »
صفر »	اخسخه	»	علائیه »
موسی کاظم افندی زاده سعدالدین »	استانبول	»	شیله نیابتندن متقاعد
رجب »	همشین	خامس	عثمانجق قاضیسی
محمد »	اوف	»	
محمد ممتاز »	ارضروم	»	کیغی »
محمد خلوصی »		»	منمن نیابتندن منفصل

٣ شعبان سنه ١٣٢٢ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
حمید حمدی افندی	ارخوی	رابع	پاسینلر قاضیسی
احمد »	»	»	درسم »
محمود افندی زاده احمد کمال افندی	استانبول	»	محکمهٔ اوقاف قاضی مشاوری
محمد »	قوشراطه‌سی	»	منمن قاضیسی
محمود »	ریزه	»	عیانجق »
سالم افندی زاده محمد نیازی افندی	استانبول	»	
محمد »	اتنه	»	
عبداه »	اربیل	»	راشیا قاضیسی
عبدی لامع »	مرعش	»	حلب قاضی مشاوری ایکن وفات ایتمشدر
حسن صدقی افندی زاده عبدالرحمن »	استانبول	»	صالحلی قاضیسی
احمد طاهر افندی زاده یوسف سعدی »	»	»	ارکوب »
عبدالرحیم افندی زاده جواد »		خامس	اسبق نیف نائبی
اویس »	ارکری	»	اسبق اسقراپار »
مفتی زاده محمد رشدی »	چهارشنبه	»	زیله قاضیسی
حسبی »	ارکری	»	حایمانه »
یوسف »	ارخوی	»	اوواجق »
حافظ توفیق »	اتنه	»	کرزه »
حافظ خلیل »	پراوادی	»	کونیك »
الماس »	ارکری	»	تپه‌دلن نیابتندن منفصل
حسین »	نیکده	»	اوانوس قاضیسی

۲۲ شعبان ۱۳۲۳ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوک بولندیغی مأموریت
احمد حمدی افندی	بافره	ثالث	مدرسة القضاة درر معلملرندن
مولود »	همشین	رابع	عسیر قاضیسی
حسن »	رمله	»	اسکندرون قاضیلغندن منفصل
محمد امین »	اماسیه	»	سینوب قاضیسی
عثمان نوری افندی زاده محمد بهجت »	استانبول	»	میلاس »
ادیب »	همشین	»	بایبورد »
مصطفی شفیق »	اردهان	»	بصره »
مصطفی نجاتی »	ایچ ایل	»	فتواخانه مأمورلرندن
فهیم »	ارکری	»	خاصه قاضیسی
احمد سعید »	البستان	»	اقچه طاغ »
حمید شکری »	اتنه	»	اینه بولی »
حافظ محمد »	قوله	»	فاتح درسعاملرندن فتواخانه‌یه مأمور
چشمی‌زاده خالص افندی حفیدی محمود جلال الدین افندی	استانبول	»	محمود پاشا قاضیسی
مصطفی شوکت »	ارکری	»	صاصون »
احمد فوزی »	کره‌سون	»	بکپازاری »
عطاالله افندی زاده عبدالله افندی	حلب	»	باب قضاسی »
مصطفی کاظم افندی زاده علی فواد افندی		»	عماره »
زیله‌لی حجابی افندی زاده حسن توفیق افندی	استانبول	»	یکیشهر نیابتندن بعد الانفصال وفات ایتمشدر
عثمان افندی	اتنه	خامس	کونان قاضیسی
حسین حسنی »	باطوم	»	مدرنی »
چشمی زاده خالص افندی حفیدی مدحت »	استانبول	»	ایاغین »

٥ شعبان ۱۳۲٤ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
حسن بحری افندی	انامور	ثالث	باب فتوی مأمورین قلمی مدیری
حافظ عبدالله «	باطوم	«	توقاد قاضیسی ایکن وفات ایتمشدر
صبری «	کره‌سون	«	دکزلی نیابتندن منفصل ایکن وفات ایتمشدر .
عارف حکمت «	ارکری	«	کرك قاضیسی
یوسف افندی زاده ابراهیم افندی		«	قرق اغاج قاضیسی
یونس الخطیب «	حیفا	«	مکهٔ مکرمه قاضی مشاور اولی
محمود «	اتنه	رابع	اورله قاضیسی
عارف «	اتنه	«	اینجه صو نائبی ایکن وفات ایتمشدر
محمد شکری «	البستان	«	طاشکپری قاضیسی
رامز «	ارکری	«	لوروس نیابتندن ارناوودلق حرکات عصیانیه‌سندن دولایی قیدی ترقین ایدلمشدر
احمد شکری «	پراوادی	«	لاپسکی قاضیلکندن منفصل
علی «	اتنه	«	اقچه‌آباد قاضیلکندن منفصل
علی حیدر «	اخسخه	«	فتواخانه مأمورلرندن
مطیع «	نابلس	«	حمص قاضیسی
محمد «	داغستان	«	قنیطره «
« شوقی «	اتنه	خامس	اردو «
« شاکر «	ارخوی	«	بالیه «
مصطفی «	ادرنه	«	مجلس مصالح طلبه کتبه‌سندن
ابراهیم «	انقره	«	قره‌جه‌بك قاضیسی

۱۳۲٥ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
محمد حمدی افندی	المالی	ثالث	بایزید درسعاملرندن مدرسة القضات معلملرندن

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
حاجی احمد افندی	البستان	رابع	کرون قاضیسی
حسن »	اتنه	»	بولیده‌ارکلی »
سلمان »	باطوم	»	چال »
حسن »	سیدی شهر	»	فاتح درسعاملرندن فتواخانه‌یه‌مأمور
ادریس »	ارکری	»	ارناوودلق اختلالندن دولایی قیدی ترقین ایدلمشدر
عبداه »	»	»	ترمه قاضیٔ سابق
محمد »	ارخوی	»	خنس قاضیسی
نافذ »	ارکری	»	قترین نیابتندن منفصل
مفتی‌زاده عبدالله حلمی »	حلب	»	محکمهٔ تمیزده مأمور
خلیل »	یوزغاد	»	فاتح درسعاملرندن فتواخانه‌یه‌مأمور
نقی »	ارکری	»	مرادیه قاضیلغندن منفصل
اوفلی اسماعیل افندی زاده محمد اشرف »		»	قارص ذوالقدریه قاضیسی
عمر کاشف »	زغرهٔ جدید	خامس	طوسیه »
حسین »	ارکری	»	سنجار »
مصطفی عاصم افندی زاده علی حیدر »		»	مقری کوی »
ریزه‌لی عثمان افندی زاده حکمت »		»	فاتح درسعاملرندن »
نظیف »	ارکری	»	
محمد نجیب »	دلوینه	»	میلاس قاضیلغندن منفصل
بشیر »	کمشخانه	»	پازارکوی قاضیسی مومی‌الیه‌بیغا قاضیسی‌ایکن عتیق نواب نظامنامه‌سی‌موجبنه خروج صنفیله برابر امتحانه داخل وصنف خامس شهادتنامه سنه نائل اولمشدر

۱۷ شعبان ۱۳۲۶ تاریخنده نشأت ایدنلر

عاطف بك زاده محمد کمال الدین افندی	استانبول	ثالث	

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولنديغى مأموريت
امجد افندی	بغداد	ثالث	موصل مرکز بدایت حقوق رئیسی
حسن »	قوزان	»	قوزان قاضیسی
عزت »	»	»	جبل برکت »
محمد سعید »	البستان	»	فتواخانه مأمورلرندن
احمد »	همشين	رابع	اربعه قاضیسی
منصور »	المالی	»	قره‌جه‌بك »
يعقوب »	منتشا	»	فاتح درسعاملرندن وفتواخانه‌ممیز معاونلرندن
احمد توفیق افندی زاده محمود صلاح‌الدين افندی	استانبول	»	فتواخانه مأمورلرندن
خليل »	ارکری	»	قونيجه نيابتندن منفصل
صالح »	طربزون	»	عزیزیه قاضیسی
محمد عبدالفیاض »	قیصری	»	فتواخانه مأمورلرندن
محمود »	لبهوه	»	تیران نیابتندن منفصل
يعقوب »	همشين	»	پالو قاضیسی
مصطفى بهجت »	ریزه	»	وادی‌العجم قاضیسی
مفتی‌زاده مصطفی »	بودروم	»	سلطانیه »
احمد »	البستان	»	اقچه طاغ قاضیسی
محمد جازم »	ارضروم	»	فاتح درسعاملرندن وفتواخانه مسودلرندن
ثروت »	ارکری	»	کشان قاضیسی
ابراهیم ادهم افندی زاده‌محمدنورالدين »	استانبول	»	شهزاده جامع شریفی امامی

۹ شعبان ۱۳۲۷ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولنديغى مأموريت
علی همت افندی	ابرادی	ثالث	اماسیه قاضیسی
اوده‌مشلی مصطفی » زاده اسعد »		»	تیره قاضیلغندن منفصل
محمد »	کونان	»	فتواخانه مأمورلرندن

اسمی		مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولنديغی مأموريت
اسماعیل	افندی	دیاربکر	ثالث	اعلامات شرعیه ممیزلرندن
حسن	«	جمعه	«	تیره قاضیسی
احمد ثروت	«	کرماستی	«	کربلا «
اسماعیل	«	فاتسه	«	قره‌مرسل قاضیسی
محمد	«	جمعه	«	باندرمه «
حسین سامی	«	البستان	«	کلیس «
علی حلمی	«	بولوادین	«	انطالیه «
صالح	«	ارکری	«	تکفورطاغی قاضیلغندن منفصل
محمد فائق	«	حایمانه	«	بایزید درسعاملرندن
حسین غالب	«		رابع	فتواخانه‌ده
حافظ ابراهیم	«	اوف	«	فاتح درسعاملرندن وفتواخانه مسودلرندن
عبدالحمید	«	اتنه	«	پلومر قاضیسی
علی	«	ارکری	«	ناسلیج نیابتندن منفصل
سیفاه	«	«	خامس	شیله قاضیلغندن منفصل
خیرالدین	«	«	«	کوردوس «

١٥ شعبان سنه ١٣٢٨ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی		مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولنديغی مأموريت
یونس وهبی	افندی	همشین	ثالث	ارغنی معدنی قاضیلغندن مستعفی
احمد خلوصی	«	صوفیلو	«	بایزید درسعاملرندن وفتواخانه مأمورلرندن
احمد	«	ایاش	«	اسکیشهر قاضیسی
محمد وهبی	«	قونیه	«	اسکدار قاضی مشاوری
احمد	«	طربزون	«	فاتح درسعاملرندن وفتواخانه‌مأمورلرندن
رمضان	«	عزیزیه	«	بوردور قاضیسی
عبداه زهدی	«	بکپازاری	«	کرده «
فضلی	«	قره‌حصارصاحب	«	قوچحصار «
بحری	«	قونیه	«	ریزه «

اسمی		مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
اسماعیل	افندی	عشاق	ثالث	قوزان نائبی ایکن وفات ایتمشدر
محمد علی	«	زغفرانبولی	«	
محمد جمال الدین	«	ارخوی	«	سینوب قاضیلغندن منفصل
بهرام	«	اوف	«	کنج قاضیسی
حسین	«	حافیق	رابع	لادیق «
مصطفی شکری	«	ابرادی	«	رفاهیه «
ابراهیم حقی	«	البستان	«	وفات ایتمشدر
علی زهدی	«	ایزنیت	«	ارضروم قاضی مشاوری
احمد شوقی	«	ریزه	خامس	بیوك چکمجه قاضیسی
محمود جلال الدین	«	استانبول	«	باب فتوی مأمورین قلمی خلفاسندن

١٥ شعبان سنه ١٣٢٩ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی		مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
محمد	افندی	کونان	ثالث	فاتح درسعاملرندن وفتواخانه مأمورلرندن
احمد عاصم	«	چال	«	کنغری قاضیسی
حسن حلمی	«	البستان	ثالث	برغمه «
حاجی کامل	«	اقشهر	«	وفات ایتمشدر (مکتبدن نشأتی متعاقب)
حسین عونی	«	همشین	«	بیغا قاضیسی
بلال	«	ایدوس	«	عینتاب «
محمد فخری	«	اخسخه	«	بغداد اوقاف مدیری
محمد جلال الدین	«	ارخوی	«	ریزه « وفات ایتمشدر
صالح	«	قیالر	«	بایندر «
محمد فؤاد	«	استانبول	«	باب فتوی مکتوبی قلمی خلفاسندن
اغوش	«	ارکری	«	
محمد صبری	«	استانبول	رابع	بوی اباد قاضیسی
محمد	«	اقشهر	«	چهارشنبه قاضیلکندن منفصل
احمد جودت	«	ارخوی	«	سکود قاضیسی
مصطفی	«	نوشهر	«	سلطانیه «

اسمی		مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوڭ بولندیغی مأموریت
قدم	افندی	باطوم	رابع	سوکه قاضیسی
مصطفی	»	قونیه	»	کواش »
فتح‌الله	»	جبله	»	اعلامات شرعیه ممیزلرندن
محمد امین	»	ارکری	»	قصبه قاضیلکندن منفصل
عصمت	»	»	خامس	الاصونیه نیابتندن »
عبدالله وهبی	»	کره‌سون	»	ویزه » »
رفعت	»	ارکری	»	زاخو قاضیسی
حافظ حسن	»	استانبول	»	لوله برغوس قاضیسی
ابراهیم شوقی	»	»	»	بوزطغان »
علی حکمت	»	»	»	قوش‌اطه‌سی قاضیلکندن مستعفی
محمد نعمان	»	»	»	بیغا قاضیسی

۱۳۳۰ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی		مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوڭ بولندیغی مأموریت
احمد	افندی	مکری	علی‌الاعلی	مرزیفون قاضیسی
اسماعیل حقی	»	چال	»	اقحصار »
مصطفی	»	»	»	سیورك »
مصطفی	»	بیغادیچ	»	البستان »
مصطفی	»	بایندر	»	فتواخانه‌ده
محمد	»	لادیق	»	حلب مرکز قاضی مشاوری
محمد امین	»	آیدین	»	درسعامدن
حسن	»	ارضروم	»	اسپر قاضیسی
یوسف	»	وقف‌کبیر	»	دوزجه »
شوکت	»	ارکری	»	
مصطفی حقی	»	ارخوی	»	جیده »
حسین عونی	»	باطوم	»	درسعامدن وفتواخانه مسود ملازملرندن
مصطفی	»	برهانیه	»	

اسمی		مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأمویت
موسی کاظم	افندی	البستان	علی الاعلی	سلیمانلی قاضیسی
مصطفی جلال	»	ریزه	»	خراسان »
عثمان	»	یوزغاد	»	درسعامدن وفتواخانه مسود ملازملرندن
عمر	»	همشین	اعلی	چمشکزك قاضیسی
اسماعیل	»	قره‌مرسل	»	سرای کوی »
یعقوب	»	ریزه	»	فاتح درسعاملرندن
مصطفی	»	جمعه	»	
حسن	»	اسکیشهر	»	خانقین قاضیسی
علی	»	بوردور	»	چرکش »
محمد	»	زیله	»	مازکرد »
احمد	»	کلیبولی	»	ترجان »
عثمان	»	ایواجق	»	صهیون »
مسعود	»	ارخوی	»	حصنمنصور »
دورمش	»	اربعه	»	اربعه مفتیسی
عبدالهادی	»	ارضروم	قریب اعلی	تفنی قاضیسی
ولی‌الدین	»	بالا	»	کوکسون »
علی	»	ارخوی	»	درسعامدن
حسن	»	مباوری	»	تیره‌بولی قاضیسی
محمد توفیق	»	نوشهر	»	اقطاغ‌معدنی »
محمد شریف	»	کرزه	»	بیلدیزایلی »
محمد	»	ارخوی	»	خوپه »
محمد مخلص	»	آکین	»	حافیق »

۱۳۳۱ تاریخنده نشأت ایدنلر

اسمی		مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأمویت
عمر نصوحی	افندی	ارضروم	علی الاعلی	درسعامدن وفتواخانه مأمورلرندن
مصطفی نوری	»	برغمه	»	حدیده قاضیسی
خلیل ابراهیم	»	بروسه	»	قرق‌اغاج »

اسمی		مملكتی	مكتبده احراز ايتديكی درجه	صوك بولنديغی مأموريت
مصطفی	افندی	بيلان	علی الاعلی	زبدانی قاضيسی
احمد	«	البستان	«	كبان معدنی «
احمد غالب	«	مياوری	«	بازرطين «
صالح	«	الاشهر	«	درسعامدن
حافظ علی	«	كسكيم	«	غربی قره اغاج قاضيسی
مصطفی	«	كمشخانه	«	اوف «
محمد فيض‌اللّٰه	«	اطنه	«	بور «
محمد تحسين	«	اسپارطه	«	چار سنجاق «
حافظ احمد	«	ايدين	«	درسعامدن
حسن حلمی	«	حافيق	«	بولوادين قاضيسی
ادهم	«	بيغاديچ	«	بيت الفقيه «
اسماعيل حقی	«	كوتاهيه	«	كوی سنجاق «
ابراهيم	«	اوده‌مش	«	كدوس «
حسين حامی	«	حصنمنصور	«	
حسن	«	بهسنی	«	درسعامدن وفتواخانه مأمورلرندن
عبداللّٰه شوقی	«	ملاطيه	«	تيمورجی قاضيسی
اسماعيل حقی	«	بكپازاری	اعلی	چرميك «
حسين	«	اولوبورلی	«	شطرة العماره «
احمد دعاجی	«	قريم	«	عادلجواز «
عبدالقادر	«	سلستره	«	شروان «
رستم	«	البستان	«	معموره «
سليمان	«	دكزلی	«	طواس «
علاءالدين	«	كسريه	«	چينه «
احمد حمدی	«	تيمورجی	«	درسعامدن
محمد ثابت	«	ارضروم	«	بغداد قاضی مشاوری
حافظ احمد	«	قره‌مرسل	«	قندره قاضيسی
ايوب نجاتی	«	باطوم	«	اخصار قاضيسی ايكن وفات ايتمشدر

اسمی		مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوک بولندیغی مأموریت
حافظ علی	افندی	بالیکسری	اعلی	سفریحصار قاضیسی
طاهر	»	آکری دره	»	معرة النعمان »
ابراهیم ادهم	»	اوف	»	
اسحق نورالدین	»	همشین	»	زیدیه قاضیسی ایکن وفات ایتمشدر
ابراهیم	»	سیدی شهر	»	برهانیه قاضیسی
محمد انیس	»	ارخوی	»	
ابراهیم	»	ارمناك	»	عدن »
محمد توفیق	»	کوتاهیه	قریب اعلی	نعللو خان »

١٣٣٢ تاریخنده نشأت ایدنلر

صبری	افندی	سلفکه	علی الاعلی	طرسوس قاضیسی
علی فکری	»	ارضروم	»	نوشهر »
حسن تحسین	»	کونان	»	نازللی »
سید محمد	»	دارنده	»	کوردوس »
حافظ حسین	»	مغنیسا	»	اشمه »
حسن حلمی	»	کوملجنه	»	شام قاضی مشاوری
حافظ علی	»	خوپه	»	اتنه قاضیسی
مصطفی شاکر	»	ویچه	»	عقره »
محمد نوری	»	استانبول	»	مجید اوزی »
عصمت	»	برغمه	»	اوده مش »
احمد نجاتی	»	الاشهر	»	نیف »
حافظ امین	»	ایاش	»	قوله »
محمود	»	کوستنجه	»	اکین »
مصطفی	»	سعرد	»	وفات ایتمشدر
حسن تحسین	»	نوره قوپ	»	نیکسار »
محمد عارف	»	عزیزیه	»	قره برون »
ادریس فائق	»	اسپر	»	رقه »

اسمی	مملكتی	مكتبده احراز ايتديكی درجه	صوك بولنديغی مأموريت
محمد فخری افندی	المالو	علی الاعلی	وفات ايتمشدر
مصطفی مسعود «	اقحصار	«	كلعنبر «
محمد منيل «	مغله	«	صومه «
عمر لطفی «	ارخوی	«	يالوه «
مصطفی «	كوردوس	«	عربسون «
مصطفی «	ايزميت	«	بوزقير «
احمد طاهر «	مرعش	«	صوشهری «
شامل «	داغستان	«	بولدان «
اسماعيل «	اوف	«	
حافظ بكر «	توقاد	«	تنوس «
عالم «	ايدين	«	فاتح درسعاملرندن
عبدالسلام «	كلنار	«	الاشهر قاضيسی
محمد «	اينه كول	«	بالا «
محمد خلوصی «	اردو	«	غزه «
حافظ احمد «	ميخاليج	«	چپاقچور «
ابراهيم «	سليمانيه	«	رواندز «
حسنی «	اكين	«	ناظميه «
مصطفی خلوصی «	ككبوزه	«	شاميه قاضيلكندن مستعفی
حافظ عبدالله «	استانبول	«	درسعام
حافظ جلال «	باطوم	«	اقشهر قاضيسی
نوری «	مغنيسا	«	
محمد عالم «	اسپارته	«	اولوقشله قاضيسی
اسماعيل «	بهسنی	«	اينجه صو «
مصطفی «	بيان اباد	«	خيزان «
محمد شاكر «	بوسنه	«	
عثمان «	اشمه	«	قوش اطه‌سی

اسمی	مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولنديغى مأموريت
١٣٣٢ تاریخنده نشأت ایدنلر			
حسین افندی	اقشهر	اعلی	کوردوس قاضیسی
فاضل «	تیران	«	معان «
حراث حامد «	قزان	«	پرواری «
عبدالعزیز «	اکری‌دره	«	خاصه قاضیلغندن مستعفی
محمد علی «	عینتاب	«	خرپوط قاضیسی
حافظ جمال‌الدین «	دبرهٔ بالا	«	فتواخانه مأمورلرندن
موسی کاظم «	اتنه	«	
علی «	کره‌سون	«	مرجعیون قاضیسی
یحیی «	عشاق	«	یلواج «
حسین حسنی «	مرعش	«	منبج «
اسماعیل «	دوزجه	«	فتواخانه مأمورلرندن
عبدالرحیم «	سیروز	«	«
معصوم «	سلیمانیه	«	رأس‌العین قاضیسی
شمس‌الدین «	ارخوی	«	درسعام
احمد «	خوپه	«	بازیان قاضیسی
مصطفی عاصم «	صاری‌شعبان	«	کاخته «
احمد «	برغمه	«	مجور «
علی توفیق «	پازارجق	«	ینبع‌البحر «
عبداه حمدی «	کوتاهیه	«	مرمریس «
حافظ عثمان «	آکین	«	باباا‌سکی «
محمد امین «	مغله	«	روم قلعه «
ملا حسن «	باطوم	«	نجف اشرف «
احمد «	میخالیچجق	«	پازارجق «
محمود «	ارکوب	«	قونیه‌ارکلیسی «
مصطفی شوکت «	مناستر	«	درسعام

اسمی		مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولندیغی مأموریت
مصطفی نعیم	افندی	طرسوس	اعلی	درسعام
محمد	»	کسکیم	»	نصیبین قاضیسی
علی رضا	»	دده‌اغاج	»	صفد »
احمد	»	شیران	»	درسعام
علی	»	اشمه	»	اروه قاضیسی
احمد فهمی	»	سیوه‌رك	»	شهرپازار »
مصطفی	»	ارزنجان	»	موطکی »
مسعود	»	ارخوی	قریب اعلی	قره کایسا »
حافظ صالح	»	اقچه اباد	»	شیران »
محمد امین	»	سلفکه	»	درسعام
یوسف ضیا	»	حمیدیه	»	وفات ایتمشدر
عبداه	»	اربیل	»	حله قاضیسی
عبداه	»	حلب	»	هندیه »
محمد نوری	»	ماردین	»	زیدیه »
حسن فهمی	»	کونان	»	محکمهٔ اوقافده کاتب
مصطفی سیفی	»	خندك	»	سلیمیه قاضیسی
مصطفی شوقی	»	کلیس	»	حارم »
علی	»	سلستره	»	رشادیه »
عثمان	»	ریزه	»	درسعام
مصطفی	»	طربزون	»	سرای قاضیسی
اسماعیل	»	طواس	»	فوچتین قاضیسی
عبدالقادر	»	درامه	»	وفات ایتمشدر
محمد توفیق	»	باطوم	»	درسعام
حافظ محمد	»	سیروز	»	فاتسه قاضیسی

اسمی		مملکتی	مکتبده احراز ایتدیکی درجه	صوك بولنديغی مأموريت
احمد مختار	افندی	اروه	قريب اعلى	فتواخانه‌ده
عبداه	«	ارمناك	«	شرقی قره اغاج قاضيسی
سليمان سليم	«	عشاق	«	اينوز قاضيسی
حافظ خليل	«	بيرون‌اباد	«	درسعام
محمود	«	اخسخه	«	بنی صعب قاضيسی
عبداه رشدی	«	كوتاهيه	«	قلعه‌جك «
علی بهاءالدين	«	مپاوری	«	اربيل «

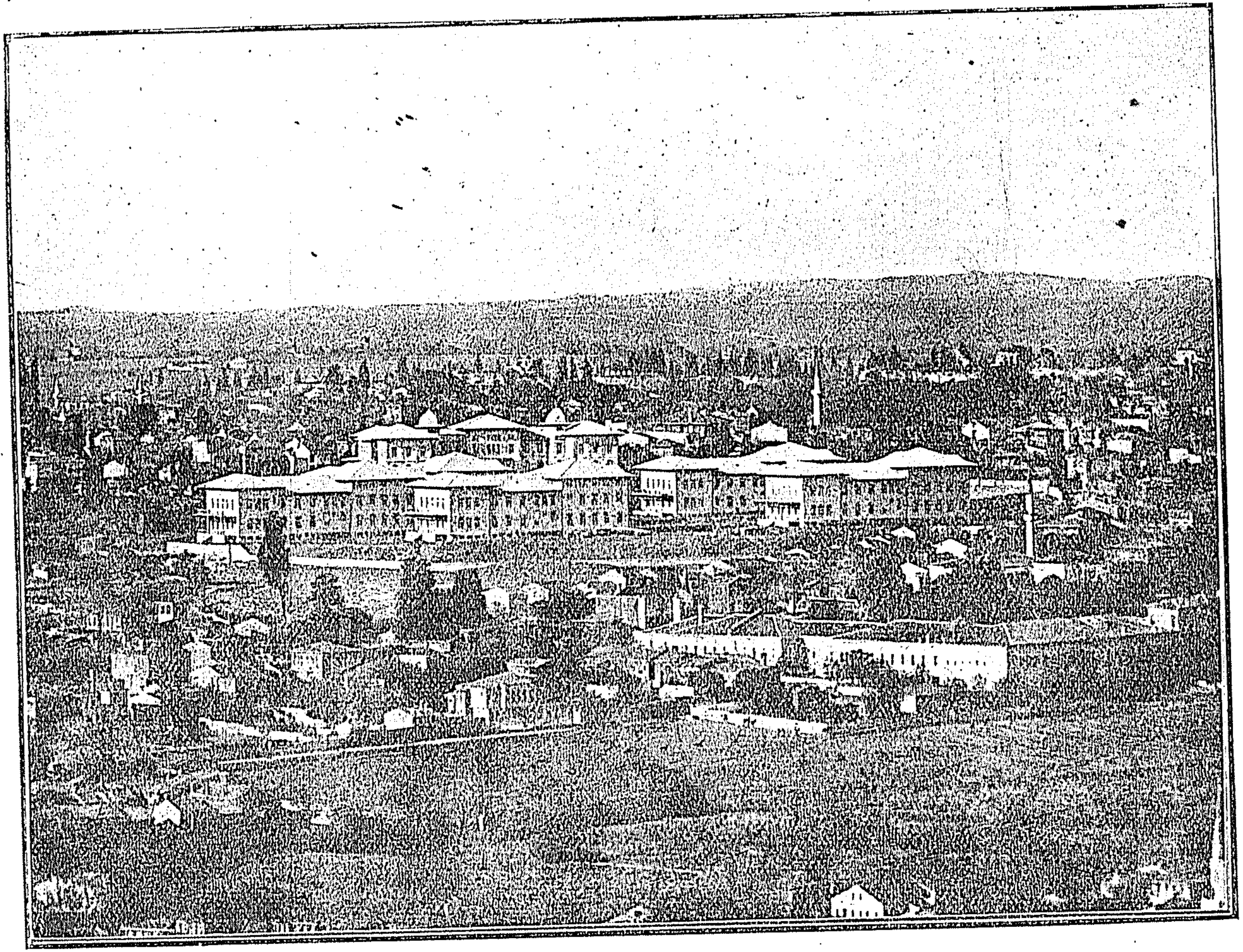

غربای مسلمین خستەخانەسی

خستەخانەنك یکی واسکی بنالرینی کوسترن بورسم
فاتح جامع شریفی منارەسندن اخذ اولنمشدر

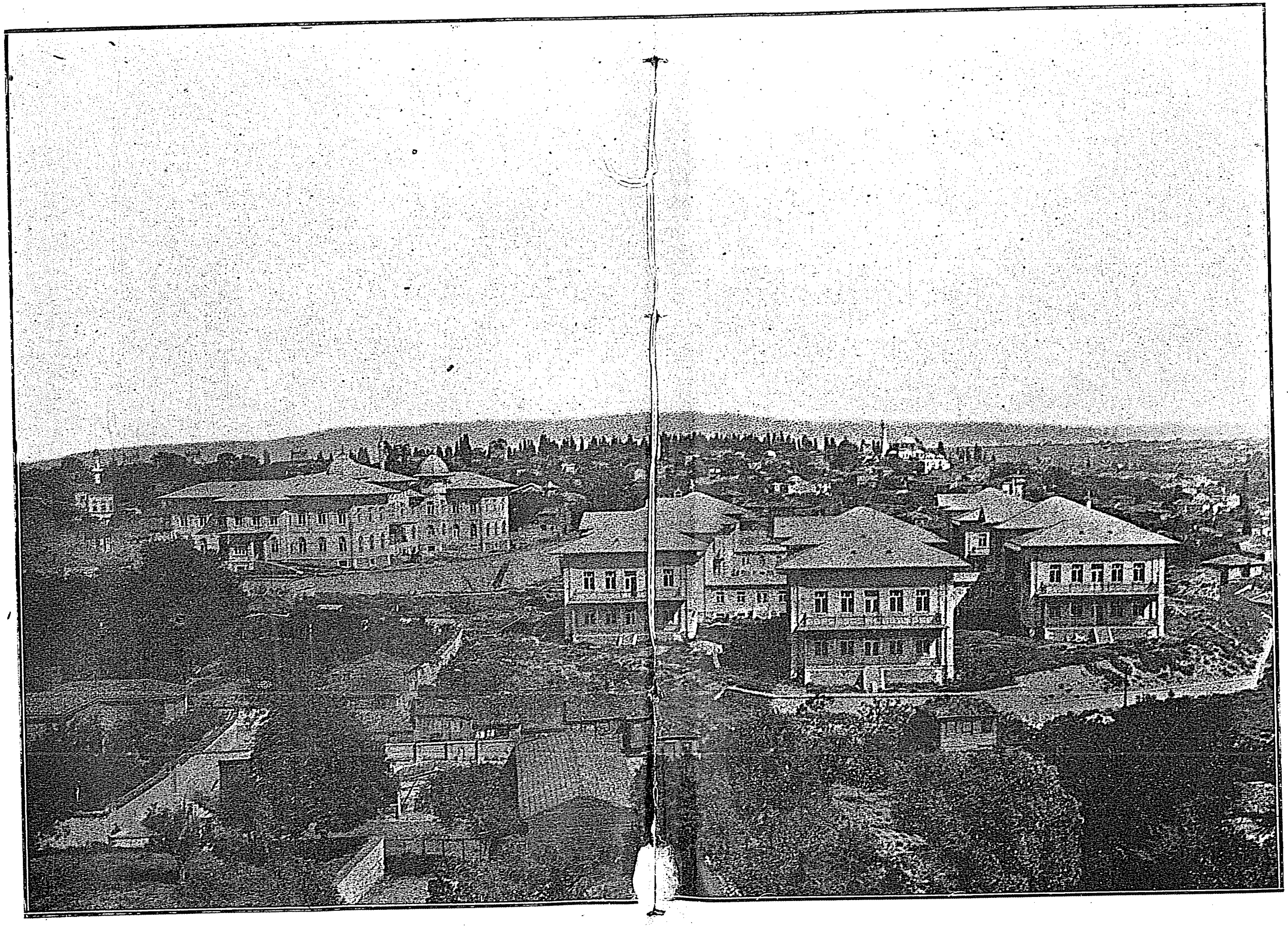

غربای مسلمین خستەخانەسی

(بزم عالم والده سلطانك يكی باغچەدەكی
خستەخانەلرينك برشكل كالی اولمق اوزره
اخيراً شهرامیننده مجدداً انشا اولنمشدر)

سالنامه‌نڭ تراجم احوال قسمنده شایان اهمیت کوریلان

بعض تصحیحاتی مبین جدولدر

صحیفه	سطر	خطا	صواب
٣٢٩	١٦	خمروی	خسروی
٣٣٦	٢	بربر	برابر
٣٣٦	١٠	حواس	طوسی
٣٦١	١٠	مدت فتواسی طقوز آیدر	مدت فتواسی اوچ سنه طقوزآیدر
٣٦٧	٢	٧٥١	٨٥١
٣٦٩	١٦	برر	بر
٣٧٦	٩	ارشاانتدن	ارشاداتندن
٣٧٧	١٣	وقفدی	واقفدی
٣٧٧	١٥	ملا	منلا
٤١٠	٩	ذکریا	زکریا
٤٣١	٥	بودرده	بودوره
٤٣٢	٧	حرمنده‌در	حریمنده‌در
٤٣٧	٦	١٠٠٥	١٠١٥
٤٤٢	٢٣	١٠٧٤	١٠٣٤
٤٤٢	٢٩	اردوی	واردی
٤٤٧	٢٢	ایکی ای	ایکی سنه
٤٥١	١	١٠١٧	١٠٦٧
٤٥٤	١٠	١٠٤٧	١٠٤٩
٤٥٤	١١	١٠٥٤	١٠٥١
٤٥٦	٢	ایدلدی	ایلدی ایسه‌ده
٤٦١	١١	عات	عادت
٤٨٣	٤	١٠١٢	١٠٧٢
٤٩٦	١٠	١٤٠١	١١٤١

صحیفه	سطر	خطا	صواب
٤۹۷	۱۱	اینه زاده	ابه زاده
٤۹۹	۱۲	ارتقاع	ارتقا
٥۰٤	۱	عبدوالرؤف	عبدالرؤف
٥۰۸	۱۱	اوچ سنه‌دن	اون اوچ سنه‌دن
٥۱۰	۹	ده	دفعه
٥۱۱	۷	۱۱٤۱	۱۱٤۳
٥۱۸	۳	اوتوز اوچ	یکرمی اوچ
٥۲۸	۱	۱۱۱	۱۱۱۱
٥۳۱	٦	اوسنه صکره	اوچ سنه صکره
٥۳٦	۳	۱۱۷۱	۱۱۷٥
٥۳٦	۷	ثانیاً ۱۱۸٥	ثانیاً ۱۱۷٥
٥٤۷	٥	۱۱۷۹	۱۱۸۹
٥٤۸	۲	۱۰۲۳	۱۲۰۳
٥٤۸	۳	۱۰۲٤	۱۲۰٤
٥٥۱	۱۰	محمود افندی	محمد افندی
٥٥۳	٤	۱۱۹۸	۱۱۸۸
٥٥٤	۸	۱۲۲٥	۱۲۱٥
٥۷۱	۲	۱۲۷۳	۱۱۷۳
٥۷٦	۱۳	۱۲۲٤	۱۲٤٤
٥۸٤	۱۳	تعیینی	نفیی
٥۸٤	۱٥	اذمیده	ایزمیت‌ده برمسئله‌نك حلی ایچون
٥۹۲	۱٦	مدت فتواسی اون برآیدر	مدت فتواسی درت سنه اون برآیدر
٥۹٤	۳	۱۲۱۹	۱۲۲۹
٦۰۰	۱۸	بشنجی کونی	یدنجی کونی
٦۰۰	۲۱	اون اوچنجی	اون یدنجی
٦۰۰	۲٤	فتوالری درت	فتوالری اوچ
٦۰۰	۲٥	برسنه طقوز	برسنه اون

صحیفه	سطر	خطا	صواب
٦٠٠	٢٦	التی‌سنه اوچ آی‌اون کون	بش ‌درت آی‌سکز کون
٦٠٣	٥	اون طقوزنده	طقوزه یکرمی
٦٠٣	٩	یدی ماه	یدی ماه یکرمی
٦٠٣	١٠	طقوز آی یدی کون	طق آی یکرمی یدی کون
٦٠٦	٢٢	١٣٨٧	١١٧
٦١٠	٢٤	اون ایکیسنده	وزنده
٦١٠	٢٧	اوچ کوندر	تی کوندر
٦١٢	٥	امتحانده ـ ابدا	تحانده ـ ابتدا
٦١٣	١٤	١٣٠٧ سنه‌سی جماذی‌الاولیسنك التنجی کونی	١٣ سنه‌سی جماذی‌الاولیسنك اون‌التنجی کونی
٦١٣	٥	اون بشنده	یکرمی طقوزنده
٦١٥	٣	ـد سعید	محمد سعید
٦١٥	٧	یوز یکرمی بش غروش	یوز اللی غروش
٦١٦	٢	بشنجی کونی	یدنجی کونی
٦١٧	٩	٢٢٨٠	١٢٨٠
٦١٩	سرنامه	محمد صاحب افندی	محمد صاحب بك افندی
٦٢١	٨	ایتمشدر آفتاب	ایتمشدر. بعده شورای دولتده تشکیل قلنان ملکیه دائره‌سی اعضالغنه تحویل ایتمشدر اقتاب
٦٢١	٩	شورای دولت ریاس	شورای دولت ملکیه دائره‌سی ریاست
٦٢١	٢٤	جور	جود
٦٢٣	١٩	ویرکو مجلسی	ویرکو اماتی مجلسی
٦٣٠	١٣	١٠٣٩	١٣٠٩
٦٣٠	١٧	١٣١٤	١٣١٦
٦٣٠	١٧	مد	مدت
٦٣٠	٢٠	مدت	مد
٦٣١	٩	یکرمی بش	یکرمی یدی
٦٣١	٩	بشنجی	یدنجی
٦٣٤	١١	١٢٩٧ سنه‌سی شعباننده	١٣٢٧ سنه‌سی رمضاننده

صحیفه	سطر	خطا	صواب
٦٣٤	١٥	اون ایکنجی	اون بشنجی
٦٣٤	١٦	ربیع‌الاخرینك ایکنجی	ربیع‌الاخرینك اون یدنجی
٦٣٤	١٧	برسنه اون اوچ کون	برسنه ایکی آی‌اوچ کون
٦٣٧	١٤	محرمنك اون‌یدیسنده	محرمنك سکزنده
٦٣٩	٧	آلتیسنده	یدیسنده
٦٣٩	٨	٨ تموز	٩ تموز